«دنیای اقتصاد» به شما «قدرت پیش‌بینی» می‌دهد

دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

۴۰+۳۲ صفحه ■ ۵۰۰۰ تومان

دوشنبه ۲۸ آذر ماه ۱۴۰۱

۲۴ جمادی‌الاول ۱۴۴۴ ■ ۱۹ دسامبر ۲۰۲۲

سال بیست‌ویکم ■ شماره ۵۶۲۵

اصلاح نرخ سود در دستور کار بانک مرکزی؛ چشم‌انداز جدید برای بازار سرمایه

ترمز پول فعال می‌شود؟

دنیای اقتصاد: روز گذشته در نشست خبری رئیس کل بانک مرکزی، موضوعات مختلفی درخصوص نرخ ارز، مسیر تورم و سیاست‌های وام‌دهی مطرح شد. اما یکی از نکات جدید سخنرانی صالح‌آبادی، اشاره او به اصلاح نرخ سود بانکی بود. به گفته او، در ماه‌های گذشته در بیش از ۹۰ کشور دنیا اصلاح نرخ سود بانکی انجام شد و روسیه و آمریکا نیز برای مهار تورم، نرخ سود را افزایش دادند. رئیس کل تاکید کرد که درصورت اعطای مجوز شورای پول و اعتبار، ما نیز از این ابزار بهره می‌بریم. «دنیای اقتصاد» علاوه بر پوشش صحبت‌های صالح‌آبادی، در یک گزارش، تجربه کشورها در استفاده از نرخ سود برای مهار تورم را تشریح و در گزارش دیگری اثر افزایش نرخ سود بر بازار سهام را بررسی کرده است. مطابق این گزارش‌ها، اگرچه به‌دلیل برداشت‌های نادرست و روانی، اصلاح نرخ سود امکان اثر بر بازارهای مالی را آن هم به‌طور موقت دارد، اما در بلندمدت به‌دلیل نقشی که در مهار التهاب قیمت‌ها ایفا می‌کند، به‌نفع بازارها و بخش واقعی اقتصاد کشور خواهد بود.

صفحات ۶، ۱۲ و ۹

توهم خرس‌ها در جنگ اوکراین

تحقیقات «نیویورک تایمز» برای پاسخ به این پرسش که «چرا پوتین در حمله به اوکراین تا این حد متزلزل ظاهر شد؟» نشان می‌دهد، اشتباهات خیره‌کننده ارتش روسیه باعث شکست‌های عمیق شده است.

صفحه ۴

عکس: AFP

«دنیای اقتصاد» حجم املاک منجمد پایتخت را سنجش کرد

ریزش و رویش خانه‌های خالی

دنیای اقتصاد: پایش میدانی بازار مسکن تهران با هدف «برآورد حجم خانه‌های خالی» بیانگر افزایش معنادار این واحدها در فاصله قبل و بعد از جهش قیمت ملک است. گزارش تحقیقاتی «دنیای اقتصاد» نشان می‌دهد در چهار دسته از مناطق پایتخت، به‌صورت میانگین ۱۵ درصد از واحدهای مسکونی در محله‌های مورد تحقیق، به‌صورت خالی (بلااستفاده) نگهداری می‌شود؛ به‌طوری که نرخ انجماد در دسته‌های مختلف متفاوت است. این تحقیق به یک غلط‌انگاری درباره منطقه یک پاسخ می‌دهد و در عین حال با تاکید بر افزایش این خانه‌ها در مناطق متوسط، دو علت اصلی را بررسی می‌کند.

صفحه ۷

تشویق خودرویی مادران زیر ۱۸ سال

دنیای اقتصاد: تشویق به فرزندآوری با لاتاری خودرو مسیری است که نمایندگان مجلس در ماده ۱۲ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت به دولت تکلیف کرده‌اند. در این تکلیف ۷ ساله ۵۰ درصد از خودروهای تولیدی با قیمت کارخانه به مادران دو فرزند تعلق پیدا خواهد کرد. این قانون در شرایطی از ابتدای سال اجرا می‌شود که در طرح فروش فوق‌العاده یکی از خودروسازان که به تازگی اجرا شده، این نکته مورد تاکید قرار گرفته است که مادران زیر ۱۸ سال که دارای دو فرزند یا بیشتر هستند، می‌توانند بدون گواهینامه برای خرید خودرو ثبت‌نام کنند.

صفحه ۱۶

امروز در دنیای اقتصاد

۸ رونمایی پارلمانی از بودجه ۱۴۰۲
۵ نابسامانی‌های سامانه جامع تجارت
۱۹ چرا همه کشورها ثروتمند نیستند؟
۲۷ تجار تاجیک در سه استان
۳ موتور معیوب مزایده معدن
۲۸ آسیب بیمه در عصر تحریم
۱۸ آوار فیلترینگ بر «نصف جهان»

سرمقاله

خلیج‌فارس و پویایی استراتژیک جهانی

دکتر سیدمحمد کاظم سجادپور

بیانیه اعراب خلیج‌فارس و چین که در پی دیدار «شی» از عربستان و ملاقات‌های چند لایه او با کشورهای عرب خلیج‌فارس صادر شد، با بازتاب گسترده‌ای در کشور ما روبه‌رو شد.

همین صفحه

رویداد

اولتیماتوم شاپرک به پرداخت یارها

روز گذشته شاپرک در نامه‌ای از شرکت‌های پرداخت‌یار خواست تا به دلیل تهدیدات بالقوه ناشی از مسدود شدن احتمالی دامنه‌های دات‌کام، در اسرع وقت دامنه خود را به دات‌آی‌آر تغییر دهند. شاپرک در این نامه تاکید کرد اگر شرکت‌های پرداخت‌یار از دامنه‌های .com استفاده می‌کنند، ترجیحا تا تاریخ سوم دی ماه دامنه خود را به .ir انتقال و نتیجه را به شاپرک اطلاع دهند.

صفحه ۱۷

گزارش

بزرگ‌ترین برنامه نظامی ژاپن

توکیو اعلام کرد تا سال ۲۰۲۷ حدود ۲ درصد از تولید ناخالص داخلی خود را صرف امور دفاعی خواهد کرد. این به آن معنا است که حدود یک‌درصد بیشتر از بودجه دفاعی فعلی صرف امور نظامی خواهد شد و هزینه سالانه دفاعی ژاپن معادل حدود ۸۰ میلیارد دلار خواهد شد. ژاپن در این چارچوب قصد دارد موشک‌های دوربرد که توانایی رسیدن به خاک چین را دارند، به‌دست آورد.

صفحه ۴

تحلیل

منبع استرس اضافی در کار

کارکنانی که صرفا برای فیش حقوقی پایان ماه کار می‌کنند، برای مدیر و اعضای تیم کاری، منبع تولید استرس اضافه هستند. نتایج یک مطالعه درباره آثار مخرب کارمندان بدون انگیزه بر راندمان تیم‌های کاری مشخص می‌کند، فشار نارضایتی همکاران از نحوه کار نیروی فاقد انگیزه و بهانه‌گیر می‌تواند دستیابی به هدف نهایی تیم را غیرممکن کند.

صفحه ۲۳

«به‌نام و به‌کام قطر» در باشگاه اقتصاددانان

قطر و مکان‌زدایی از سیاست
■ غلامرضا حداد

قطر و «کارآمدی مدرن»
■ جواد حیران‌نیا

جایگاه‌یابی قطر در نظام اقتصاد جهانی
■ کامران کرمی

صفحه ۲۴

خلیج‌فارس و پویایی استراتژیک جهانی

دکتر سیدمحمد کاظم سجادپور*

بیانیه اعراب خلیج‌فارس و چین که در پی دیدار شی، رئیس‌جمهوری چین از عربستان و ملاقات‌های چندلایه او با کشورهای عرب خلیج‌فارس صادر شد، با بازتاب گسترده‌ای در کشور ما روبه‌رو شد و در نکوهش، انتقاد و شالوده‌شکنی از آن بیانیه توسط مقامات رسمی و غیررسمی سخن‌ها گفته شد و طبیعتا امواج رسانه‌ای گسترده‌ای را در پی داشت. شاید در مجموعه پاسخ‌ها و نقدها، نکته‌ای اجماعی و قابل اعتنا وجود داشت و آن اینکه رفتار چین و همسویی آن کنشگر با موضع‌گیری کلیشه‌ای برخی از بازیگران عرب درباره کشور ما، خارج از انتظار بود: انتظار ایران از چین آن نبود که در این بیانیه‌ها منعکس شد و البته چینی‌ها هم تا حدودی سعی در تصحیح کرده و بر احترام به تمامیت ارضی ایران تاکید کردند. این نوشتار قصد تکرار و بررسی حقوقی بیانیه‌های صادرشده و مقایسه آنها با بیانیه‌های پیشین را ندارد. هدف فراتر از زبان حقوقی و زبان انتظارمحور و نگاهی به پویایی‌های استراتژیک است که در جهان در حال شکل‌گیری است.

در واقع پرسش کلیدی آن است که در ورای حقانیت حقوقی بلامنازع ما در کنش و واکنش بین اعراب سواحل جنوبی خلیج‌فارس و چین، چه روندهای استراتژیکی از نظر بین‌المللی قابل شناسایی و تحلیل هستند؟ پاسخ به این سوال تا حدودی زمینه استراتژیک و دگرگون‌شده‌ای را که منجر به این رفتارها شده است، روشن می‌کند. در بازخوانی شرایط بین‌المللی سه پدیده قابل بررسی است که بر یکدیگر اثر گذاشته و پژواک رفت‌وآمد پیچیده بین آنها، در سرتاسر جهان و مناطق رنگارنگ آن شنیده می‌شود. این سه پدیده عبارتند از: «مشکله هژمونی جهانی»، «برجستگی مفهوم خودمختاری استراتژیک» و «شدت‌یافتن رقابت‌های خرد منطقه‌ای».

الف: مشکله هژمونی: در تاریخ مکتوب چند هزار ساله بشری، قدرت‌های بزرگ پدیده کمیابی نیستند. قدرت‌های بزرگ می‌آیند و می‌روند. در مواردی یکی از قدرت‌های بزرگ، در قله اوج توانمندی می‌نشیند و دیگران از سر ترس یا با رضامندی به برتری یا به اصطلاح هژمونی آن تن می‌دهند و البته این به سادگی به دست نمی‌آید؛ رسیدن به قله هژمونیک، از دهلیز جنگ‌ها و خونریزی‌ها و همچنین تلاش‌های گوناگون می‌گذرد. ایران هخامنشی در بیش از ۲۵ قرن پیش چنین بود. اما همان‌گونه که برآمدن هژمون‌ها ساده نیست، فروپاشیدن آنها نیز به سادگی رخ نمی‌دهد: فروپاشی تمام هژمون‌ها، چه جهانی و چه منطقه‌ای، بی‌تردید تدریجی، پرمنازعه، غیرداوطلبانه و همچنین پر از خون‌ریزی است.

آمریکا بعد از جنگ دوم، موقعیتی هژمونیک در نظام بین‌المللی یافت؛ اما با چالش قدرت اتحاد شوروی، مخصوصا از نظر نظامی و هسته‌ای روبه‌رو شد و نظام دو قطبی، حداقل از نظر نظامی با اصطلاح معروف، برابری استراتژیک (Strategic Parity) نگذاشت که آمریکا لذت هژمونیک بودن را بچشد.

اما فروپاشی اتحاد شوروی در سه دهه پیش تمایل هژمونیک آمریکا را احیا کرد. در عمل آمریکا نتوانست فرصت پیش‌آمده را به نفع خود سامان دهد، بلکه مخصوصا با اشغال نظامی افغانستان و عراق در ۲۰۰۱ و ۲۰۰۳ مشروعیت بین‌المللی خود را که عنصر لازم برای اعمال هژمونی است، از دست داد و طرفه آنکه در دو دهه پیش که آمریکا، خاورمیانه را با جنگ‌های غیرضروری خراب می‌کرد و همزمان موقعیت جهانی خود را کاهش می‌داد، چین ماهرانه خود را ساخت و موقعیت جدید جهانی یافت.

این به آن معنی نبود که آمریکا با موقعیت جهانی خود خداحافظی کرد و جای خود را به چین داد. جابه‌جایی قدرت‌های بزرگ اصلا ساده نیست. انگلیس که بی‌تردید در قرن نوزدهم، هژمونی جهانی داشت، با هزینه دو جنگ جهانی اول و دوم و همچنین جنبش‌های استقلال‌خواهانه درون امپراتوری جهانی خود، جایگاه هژمونی خود را به ایالات متحده داد. این روند، مخصوصا با برآمدن آلمان در اروپا و عدم توانایی انگلیس در مهار به تنهایی آن سخت و خونین بود. سایر امپراتوری‌های معاصر هم به راحتی هژمونی‌های محدود و منطقه‌ای خود را از دست نداده‌اند. دوران پساهژمونی عثمانی در خاورمیانه عربی، بعد از گذشت حدود یک سده همچنان خونین است.

کاهش هژمونی آمریکا و برآمدن جهانی چین، به نظر می‌رسد که تابع الگوهای کهن تاریخ روابط بین‌الملل است. نه آمریکا به راحتی کنار می‌رود و نه چین به راحتی بالا می‌رود. هر چه هست، هر دو واقعیت‌های حاضر جهان امروزند و جالب آنکه همه کنشگران خرد و بزرگ در جهان سیاست، نظاره‌گر و بهره‌بردار از شرایط نوین هستند و این شامل کشورهای کوچک و میانه عرب و غیرعرب هم می‌شود و این خود به مفهوم دیگر، یعنی به فضای عمل استراتژیک جدید شکل داده است.

ب- خودمختاری استراتژیک: بازیگران بین‌المللی دریافته‌اند که در حال حاضر با تنوع انتخاب‌های استراتژیک روبه‌رو هستند و فعل و انفعالات جهانی به‌گونه‌ای رقم خورده است که می‌توانند نه فقط در مارپیچ روابط چین و آمریکا، بلکه در شطرنج پرنقش منطقه‌ای و جهانی حرکت کنند و هم با قدرت‌های بزرگ و جهانی و قدرت‌های متوسط منطقه‌ای متفاوت به‌طور همزمان هم نزدیک باشند و هم دور. نزدیکی از آن بابت که از امکانات آنها استفاده کنند. دور به آن معنی که از مناقشات بین آنها، خود را دور سازند به عبارت دیگر دنیا در دوره سخت بین قدرت‌های جهانی و منطقه‌ای قرار دارد و همین مساله به زایش شرایط نوینی منجر شده است که از آن می‌توان با عنوان خودمختاری استراتژیک یاد کرد. مطالعه و مداقه در رفتار جهانی هند با قدرت‌های بزرگ موید این ادعا است. هند با سه قدرت آمریکا، چین و روسیه روابط پیشرفته‌ای دارد. البته روابط آن با چین، دربرگیرنده تنش‌هایی است؛ ولی حجم مبادلات تجاری بین آنها و عضویت هر دو در شانگهای و بریکس قابل اعتناست. این الگو منحصر در هند نیست. ویتنام که چالش ارضی و سرزمینی با چین دارد، روابط بسیار گسترده‌ای با پکن و واشنگتن دارد، اعراب و حتی رژیم اسرائیل در پی متنوع ساختن روابط استراتژیک خود هستند. می‌توان گفت این روندی جهانی است که در مناطق پیرامونی ما بازتاب دارد. اما این به معنای از میان رفتن مناقشات کهن محلی نیست.

ج- رقابت‌های محلی و منطقه‌ای: باز شدن فضای استراتژیک جهانی به معنای به زوال رفتن و امحای تنش‌های محلی و منطقه‌ای نیست، فراموش نکنیم که در سال ۲۰۱۸، عربستان و امارات در منازعه خود با قطر، این کشور را محاصره کردند و در تنگنا قرار دارند. مناطق پیرامونی ما مشحون از منازعات رنگارنگی است که بعضا قدیمی و برخی جدیدند. ماهیت محلی و منطقه‌ای آنها پایدار و در مواردی رقابت‌های سخت و سهمگینی را دربردارد. کنشگران این منازعات سعی می‌کنند از فضای جهانی به سود موقعیت خود بهره‌برداری کنند. اما اینکه موفق می‌شوند یا خیر در گرو متغیرهای گوناگونی است که یکی از آنها علاقه‌مندی یا عدم علاقه‌مندی قدرت‌های بزرگ هست.

هر چه هست چین و آمریکا، فضای خودمختارانه استراتژیک جدید، کهن‌بودگی منازعات بومی و منطقه‌ای و پویایی‌های جدیدی را شکل داده‌اند. در چنین شرایطی، بی‌تردید، خیلی آرام و به دور از هیجان باید به شناخت شرایط و منافع پرداخت و از احساسی‌شدن و احساسی کردن پدیده‌ای بین‌المللی پرهیز کرد.

*عضو هیات‌علمی دانشکده روابط بین‌الملل

إنا لله و إنا إليه راجعون

درگذشت آقای دکتر حافظ کمال‌هدایت را به خاندان معظم و معزز کمال‌هدایت تسلیت می‌گوییم و برای آن مرحوم، طلب آمرزش داریم.

مراسم تشییع و خاکسپاری: روز سه‌شنبه ۲۹ آذر ساعت ۱۰ صبح در بهشت زهرا و ساعت ۱۱ روبه‌روی قطعه ۷۵ در مقبره خانوادگی شماره ۴۴۶ برگزار می‌شود.

مراسم ترحیم: روز جمعه ۲ دی ماه ساعت ۱۲ لغایت ۱۳:۳۰ در مسجد جامع شهرک غرب برگزار می‌شود.

مدیریت سرمایه آرمان روشن ارگ (آرا)، آراسل زیست دارو، بازار آتی آرا، پایانه صادراتی گلشن آرای ارم، گسترش بازرگانی کرمان، پارس تدبیر پاریز، صنایع سیمان ممتازان کرمان، ایوان هفت اقلیم، پالایش نفت ایوان اروند، گردشگری ایوان هفت اقلیم، خدمات صنعتی ومعدنی کرمان افراز

خاندان محترم کمال‌هدایت و شاهوار

درگذشت آقای دکتر حافظ کمال هدایت ما را متأثر و متأسف کرد. این مصیبت بزرگ را تسلیت می‌گوییم. ما را در این غم بزرگ شریک و همراه خود بدانید.

محمدمهدی بهکیش، موسی غنی‌نژاد، مسعود نیلی
علیرضا بختیاری، محسن جلال‌پور، محمد حسین کریمی‌پور
امین جلال‌پور، محمد طاهری

به اطلاع خوانندگان محترم روزنامه دنیای اقتصاد می‌رساند، ویژه‌نامه سراسری "حمل و نقل" در ۴۰ صفحه، امروز ضمیمه رایگان روزنامه در سراسر کشور است.

دنیای اقتصاد روزنامه صبح ایران
با یک تماس مشترک شوید
۸۷۷۶۲۲۳۸ - ۸۷۷۶۲۲۳۷

بانک صادرات ایران
مدیریت شعب استان آذربایجان‌غربی
مزایده عمومی
فروش املاک مازاد و تملیکی بانک صادرات ایران
شماره ۱۴۰۱/۲
رجوع به صفحه ۲۳

شرکت پتروشیمی زاگرس (سهامی عام)
جناب دکتر محمد هاشم نجفی
مدیر عامل محترم شرکت توسعه پلیمر پادجم
انتصاب شایسته جنابعالی به‌عنوان مدیرعامل شرکت توسعه پلیمر پادجم بیانگر کارآمدی و شایستگی‌های اثر بخش آن برادر گرامی در صحنه خدمت صادقانه به نظام و میهن اسلامی و این صنعت بالنده است. ضمن عرض تبریک و تهنیت از درگاه ایزدمنان توفیقات و سربلندی روزافزون برای خدمتی سرشار از شور و نشاط در جهت رشد و شکوفایی ایران اسلامی را مسألت دارم.
دکتر متین دیداری
مدیرعامل و نایب رئیس هیأت‌مدیره پتروشیمی زاگرس

بانک صادرات ایران
آگهی مزایده عمومی فروش نقدی سرقفلی و حق کسب و پیشه املاک مازاد بانک صادرات ایران
شماره ۱۴۰۱/۷ ویژه مدیریت شعب غرب تهران
بانک صادرات ایران - مدیریت شعب غرب تهران در نظر دارد سرقفلی و حق کسب و پیشه تعدادی از املاک مازاد خود را از طریق مزایده عمومی به صورت ۱۰۰ ٪ نقد به فروش برساند. جهت کسب اطلاعات بیشتر، شرکت درمزایده و دریافت اسناد از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۴ با شماره تلفن های ۴۴۴۸۴۴۰۱ و۴۴۴۸۴۴۰۲ دایره تدارکات و ساختمان تماس حاصل نموده و یا به سایت بانک صادرات به نشانی www.bsi.ir مراجعه نمائید.

دنیای اقتصاد روزنامه صبح ایران
سازمان آگهی‌ها
۸۹۰۱-۰۲۱ (خط ویژه)
Sazman.Agahi@den.ir

محبوبترین وب سایت روزنامه ای فارسی زبان
www.den.ir
پذیرش و رزرو آگهی در سایت روزنامه دنیای اقتصاد

دیپلمات

پیام رئیسی به امیر قطر

ایسنا: سید ابراهیم رئیسی در پیامی به «شیخ تمیم بن حمد آل ثانی» امیر دولت قطر، با تبریک فرا رسیدن روز ملی این کشور، اظهار امیدواری کرد، با عنایت به اشتراکات دینی و تاریخی مردم دو کشور، شاهد توسعه روزافزون مناسبات دوجانبه در عرصه‌های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی و افزایش همکاری‌های بین‌المللی و منطقه‌ای در راستای دستیابی به صلح و ثبات پایدار باشیم.

همچنین محمد مخبر، معاون اول رئیس جمهور در پیامی به نخست‌وزیر قطر، فرا رسیدن روز ملی این کشور را تبریک گفت. مخبر در این نامه خطاب به خالدبن خلیفه بن عبدالعزیز آل ثانی، نخست‌وزیر و وزیر کشور دولت قطر نوشت: «امیدوارم با تکیه بر پیوندهای تاریخی و در پرتو مساعی مشترک جمهوری اسلامی ایران و دولت قطر، شاهد رشد و گسترش روزافزون روابط در زمینه‌های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی در جهت رفاه مردم دو کشور باشیم.»

امروز نشست «گفت‌وگوی تهران» برگزار می‌شود

ایسنا: نشست گفت‌وگوی تهران با حضور حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران و مقامات سیاسی و محققان اندیشکده‌های سایر کشورها در روز دوشنبه ۲۸ آذر، در دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه، برگزار می‌شود.

سفیر جدید ایران در دمشق کیست؟

ایسنا: میدل ایست نیوز به نقل از منابع آگاه در وزارت امور خارجه سوریه مدعی شد که «حسین اکبری» به عنوان سفیر جدید ایران در دمشق معرفی شده است. این در حالی است که دوره ماموریت مهدی سبحانی، سفیر کنونی ایران در سوریه به پایان رسیده است. حسین اکبری سابقه سفارت ایران در لیبی را داشته و کارشناس امور خاورمیانه و کشورهای عربی است.

موضع گیری جدید برجامی واشنگتن

ایسنا: نماینده آمریکا در سازمان ملل تاکید کرد که توافق هسته‌ای جدای از مساله اعتراضات در داخل ایران است. لیندا توماس گرینفیلد، نماینده آمریکا در سازمان ملل در گفت‌وگو با شبکه الجزیره گفت که حذف ایران از کمیسیون مقام زن سازمان ملل پیامی برای تهران به همراه دارد مبنی بر اینکه ما خشونت علیه زنان را محکوم می‌کنیم. وی در ادامه اظهارات خود افزود: «مساله توافق هسته‌ای به طور کامل جدای از مساله اعتراضات در ایران است.»

همکاری‌های ایران و نیکاراگوئه جامع شد

ایرنا: حسین امیرعبداللهیان وزیر امور خارجه کشورمان و دنیس مونکادا، وزیر امور خارجه نیکاراگوئه، روز یکشنبه در محل وزارت امور خارجه برنامه همکاری‌های جامع امضا کردند. پیش از این وزرای خارجه ایران و نیکاراگوئه در حاشیه هفتادوهفتمین مجمع عمومی سازمان ملل متحد، در نیویورک با یکدیگر دیدار و رایزنی کرده بودند.

دیدگاه

چرا چین با ایران چنین کرد؟

محمد مهدی مظاهری / کارشناس مسائل بین‌الملل

در روزهای اخیر سفر رئیس جمهوری چین به عربستان و همراهی این کشور با بیانیه‌های ضد ایرانی مقامات سعودی و همچنین اعضای شورای همکاری خلیج فارس، ضمن برانگیختن خشم عمومی در ایران، سبب‌ساز طرح ایده‌ها و تحلیل‌های گوناگونی پیرامون چرایی این اتفاق و دلایل نزدیکی چین به کشورهای عرب حوزه خلیج فارس شده است. اما در این هیاهوی خبری- تحلیلی، آنچه مغفول مانده یا حداقل کمتر به آن پرداخته شده بررسی و تحلیل متغیرها و عواملی است که سبب جذب این غول آسیایی به منطقه خلیج‌فارس و اشتیاق آن به عقد توافقات راهبردی با کشورهای مختلف این منطقه شده است. البته چین از کشورهایی است که با منطقه خلیج فارس روابط سنتی و دیرینه‌ای داشته و به‌ویژه بعد از دهه ۷۰ که سیاست برونگرایی را برگزید، بر اساس استراتژی جدید «اصلاح و پیشرفت»، خواهان دوستی و گسترش مناسبات اقتصادی و بازرگانی با همه کشورها و همزیستی مسالمت‌آمیز با آنها شد و به این ترتیب درصدد توسعه روابط و حضور خود در منطقه خلیج‌فارس نیز برآمد. طی ۵ دهه گذشته، متغیرها و سائق‌های گوناگونی سبب جذاب شدن منطقه خلیج‌فارس برای چین شده است که در اینجا به برخی از مهم‌ترین آنها اشاره می‌شود. جمهوری خلق چین طی جنگ سرد نگاهی ایدئولوژیک به مسائل جهانی داشت، اما در مقطع پس از جنگ سرد، منافع ملی و عملگرایی، نقش زیادی در سیاست خارجی این کشور پیدا کرده است. در واقع، همراستا با توسعه اقتصادی فوق‌العاده و شگفت‌انگیز چین، این کشور نیاز گسترده‌تری به منابع انرژی فسیلی مانند نفت و گاز پیدا کرده و این امر محرک اصلی چین برای حضور در خلیج‌فارس بوده است. بر این اساس این کشور که از اوایل دهه ۱۹۹۰ خودکفایی انرژی را از دست داده و نیازمند واردات نفت شده است، تلاش کرده برای تامین امن و مداوم نیازهای خود، به بازیگران بزرگ انرژی در منطقه خلیج‌فارس همچون عربستان، قطر، امارات و ایران نزدیک شود. از آنجا که کشورهای دارنده منابع انرژی در خلیج‌فارس به دو طیف همکار و متحد آمریکا (کشورهای عربی) و رقیب و مخالف آمریکا (جمهوری اسلامی ایران) تقسیم می‌شوند، چین با احتیاط برای ایجاد تعادل بین رقبای منطقه قدم برداشته است و در این راستا، برای گسترش روابط اقتصادی با همه قدرت‌های منطقه وایجاد مشارکت‌های استراتژیک جامع با هر دو طرف تاکید می‌کند. چنین سیاستی برخاسته از رویکرد سیاسی -امنیتی خاص چین به خلیج فارس است که به عنوان دومین متغیر اثرگذار از آن یاد می‌شود. پکن همواره تلاش کرده تا خود را از ورود به درگیری‌های این منطقه و بر عهده گرفتن تعهدات بلندمدت حفظ کند، در همین راستا، چین در سایه سیاست کلان موازنه نرم با آمریکا، رویکرد تعامل با این کشور را در حوزه خلیج فارس دنبال می‌کند. هر چند چین همچنان تمایلی به جایگزینی ایالات‌متحده به عنوان تامین‌کننده امنیت خلیج فارس ندارد و تاکنون علاقه چندانی به قبول این مسوولیت از خود نشان نداده است، اما وضعیت ویژه امنیتی منطقه خلیج‌فارس سبب می‌شود تا چین برای حفاظت از منافع دریایی خود و حفظ امنیت و ثبات در امتداد این گلوگاه استراتژیک انرژی، به ناچار نقش جدی‌تری بر عهده بگیرد.

پیش‌بینی «دنیای اقتصاد» از نشست اردن محقق شد

رئیسی به امان نمی‌رود

دنیای اقتصاد: وزیر امور خارجه، و نه رئیس‌جمهور ایران، در نشست بغداد ۲ به میزبانی اردن حضور به هم می‌رسانند. به این منظور حسین امیرعبداللهیان امروز دوشنبه به امان سفر می‌کند. این نشست بیستم ماه جاری میلادی (۲۹ آذرماه) برگزار می‌شود و اردن هاشمی میزبان نشستی منطقه‌ای درباره عراق خواهد بود. در این نشست به مانند نشست قبلی در بغداد، حسین امیر عبداللهیان وزیر امور خارجه ایران ریاست هیات ایران را بر عهده دارد. در این نشست قرار است ایران و ترکیه و تعدادی از کشورهای عربی از جمله عربستان مشارکت داشته باشند.

از این زاویه برخی رسانه‌ها به گمانه زنی از سطح حضور مقامات تهران و ریاض در این نشست پرداخته بودند و اعلام کردند که قرار است سید ابراهیم رئیسی و محمد بن سلمان در این اجلاس منطقه‌ای حاضر شوند. پایگاه خبری النشره روز شنبه در گزارشی با اشاره به اینکه قرار است در این نشست موضوع انتخاب رئیس‌جمهور لبنان بررسی شود مدعی شد که محمد بن‌سلمان، ولیعهد عربستان و سیدابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور ایران در حاشیه این نشست باهم دیدار خواهند کرد.

این رسانه لبنانی در گزارش خود آورده بود: منابع لبنانی از قطعی شدن تکلیف پرونده ریاست‌جمهوری لبنان در نشست احتمالی در امان خبر می‌دهند. با این حال، این منابع با تاکید بر اهمیت این رویداد در پایتخت اردن که تحت حمایت فرانسه برگزار می‌شود، از دیدار مهمی که در این زمینه بین ایران و عربستان سعودی برگزار خواهد شد، سخن به میان آوردند.

این در حالی است که منابع ایرانی چنین خبری را تایید نکرده‌اند. روز یکشنبه شورای اطلاع‌رسانی دولت ایران نیز اعلام کرد هیچ برنامه‌ای برای دیدار مقامات ایران و عربستان سعودی تاکنون تنظیم نشده است.

«دنیای‌اقتصاد» در گزارش روز یکشنبه ۲۷ آذر با عنوان راستی‌آزمایی یک ادعای لبنانی پیش‌بینی کرده بود که حضور رئیسی و بن سلمان بیشتر یک گمانه زنی رسانه‌ای است. دنیای اقتصاد در این باره نوشت: پیش‌تر و در اوت ۲۰۲۱ که دور اول نشست بغداد برای مشارکت و همکاری برگزار شد، مجددا اخباری مبنی بر دیدار مقامات ارشد ایران و عربستان در حاشیه این اجلاس منتشر شده بود که با برگزاری نشست بدون حضور روسای ارشد ایران و عربستان مشخص شد که بیشتر از نوع گمانه‌زنی رسانه‌ای بوده است. در دیدار مذکور تهران و ریاض در سطح وزرای خارجه شرکت کردند و جز یک مصافحه کوتاه بین حسین امیرعبداللهیان و فیصل بن فرحان اتفاق ویژه‌ای بین دو کشور رخ نداد.

از این رو بسیار دور از ذهن است که ایران و عربستان در مقطع کنونی بخواهند در سطح عالی یعنی رئیس‌جمهور ایران و ولیعهد عربستان سعودی در این اجلاس حضور به هم برسانند. به‌ویژه ناظر بر این مساله که مذاکرات تهران و ریاض که چند دور آن در بغداد برگزار شده فعلا در بن‌بست قرار دارد و چشم‌انداز روشنی برای برگزاری دور بعدی آن هم وجود ندارد. با وجود این امکان دیدار بین وزرای خارجه دو کشور در نشست بغداد ۲ وجود دارد.

همچنین امکان دیدار و گفت‌وگوهای مقدماتی بین مقامات ایران و مصر و ایران و اردن هم محتمل است، ناظر بر این مساله که در ماه‌های گذشته و همزمان با برگزاری گفت‌وگوهای تهران و ریاض، رسانه‌ها از تماس و دیدار بین مقامات ایران و مصر از یکسو و ایران و اردن از سوی دیگر خبر دادند. موضوعی که وزیر خارجه عراق نیز چند ماه پیش به آن اشاره کرد و گفت که بغداد با میزبانی از مذاکرات ایران و عربستان از تلاش‌ها برای توسعه روابط ایران و مصر و ایران و اردن به میزبانی بغداد حمایت به عمل می‌آورد.

■ جزئیات بغداد ۲

اردن روز سه‌شنبه در کرانه بحرالمیت میزبان کنفرانس «بغداد ۲» با دو میهمان جدید یعنی بحرین و عمان در کنار مصر، عربستان، امارات، قطر، ترکیه، ایران، فرانسه و البته عراق است. الشرق الاوسط گزارش داد: با اینکه دعوت‌ها از امان انجام شده، اما تنظیم و برنامه‌ریزی کنفرانس با بغداد و پاریس بوده است. منابع دیپلماتیک عربی در پاریس تاکید کردند که فرانسه به‌شدت فشار آورده تا این کنفرانس پیش از پایان سال جاری میلادی برگزار شود. علت تاخیر پیش آمده در برگزاری این کنفرانس، مسائل داخلی عراق و تاخیر در تشکیل دولت و انتخاب رئیس‌جمهور این کشور بود. نه پاریس و نه بغداد توضیحی درباره علت عدم دعوت از لبنان ندادند.

منابع فرانسوی تاکید کردند که این کنفرانس در دو مرحله برگزار می‌شود، نخست کنفرانس علنی و سپس یک جلسه پشت درهای بسته و افزودند که اهداف این کنفرانس تفاوتی با نسخه اولش ندارد: کمک به امنیت و ثبات و شکوفایی عراق و نیز بررسی مسائل مهم منطقه‌ای که عراق در قلب آن جای دارد.

از سوی دیگر، منابع آگاه عربی به نشریه لبنانی «النهار» گفتند که عربستان در سطحی بالا در این کنفرانس مشارکت خواهد داشت و بعید نیست که ولیعهد عربستان در این نشست مشارکت کند. ضمن اینکه به گفته این منابع رئیس‌جمهور مصر و رئیس‌جمهور ترکیه نیز در این نشست حضور خواهند داشت.

این در حالی است که ایران در سطح وزیر خارجه در کنفرانس بغداد ۲ که در امان، پایتخت اردن برگزار خواهد شد، شرکت می‌کند. حسین امیرعبداللهیان وزیر خارجه ایران امروز دوشنبه راهی اردن می‌شود. پیش از این فواد حسین، وزیر خارجه عراق در نشست خبری مشترک با سامح شکری و ایمن الصفدی، وزرای خارجه مصر و اردن گفت که یک نشست منطقه‌ای دیگر درباره عراق در تاریخ ۲۰ دسامبر جاری در امان پایتخت اردن برگزار خواهد شد و انتظار می‌رود که ایران و ترکیه نیز در این نشست شرکت کنند.

> ■ ایران در سطح وزیر خارجه در کنفرانس بغداد ۲ که در امان، پایتخت اردن برگزار خواهد شد، شرکت می‌کند. حسین امیرعبداللهیان وزیر خارجه ایران امروز دوشنبه راهی اردن می‌شود

وی تاکید کرد: نسخه دوم نشست بغداد در بیستم ماه جاری در امان برگزار می‌شود، در نشست اول ایران و ترکیه حضور داشتند و انتظار داریم که این دو کشور در نشست آتی نیز شرکت کنند. فواد حسین با اشاره به اینکه این نشست اساسا در راستای حمایت از عراق برگزار شد تاکید کرد که کشورش با چالش‌هایی مواجه است و برای عبور از این چالش‌ها نیازمند برقراری روابط منطقه‌ای و بین‌المللی است.

به گفته برخی منابع، «امانوئل مکرون» در سخنان خود در این کنفرانس به مسائل منطقه‌ای از جمله لبنان و سوریه و وضعیت پناهجویان سوریه‌ای در لبنان خواهد پرداخت. تغییر دولت در عراق از اهتمام فرانسه و شخص «امانوئل مکرون» به عراق نکاسته و او با جدیت خواستار تحکیم روابط سیاسی و اقتصادی و امنیتی با عراق است. مکرون در این سفر قرار است دیداری دوجانبه پشت درهای بسته با پادشاه اردن داشته باشد.

■ در بغداد ۱ چه گذشت؟

نشست منطقه‌ای حمایت از عراق روز شنبه ۶ شهریور با حضور ۹ کشور در شهر بغداد برگزار شد. در نشست همکاری و مشارکت بغداد که در سطح رهبران و مقامات برگزار شد، شرکت‌کنندگان برای حمایت از عراق و بحث درباره چالش‌ها، مسائل مشترک و چشم‌اندازهای پیش رو گرد هم جمع آمدند. شرکت‌کنندگان از تلاش‌های جمهوری عراق برای برگزاری این نشست که با هماهنگی با جمهوری فرانسه و مشارکت رهبران و مسوولان کشورهای منطقه برگزار شد، ابراز تشکر کردند و اعلام داشتند که در کنار دولت و ملت عراق خواهند ایستاد؛ همچنین بر ضرورت یکپارچگی تلاش‌های منطقه‌ای و بین‌المللی به شکلی که تاثیری مثبت بر ثبات منطقه داشته باشد، تاکید کردند. شرکت‌کنندگان اعلام داشتند که منطقه با چالش‌های مشترکی روبروست که نیازمند تعامل کشورهای منطقه با آن بر اساس مشارکت، همکاری، امنیت مشترک و منافع متبادل است. همچنین بر ضرورت یکپارچگی تلاش‌ها برای تعامل با چالش‌های پیش آمده از تغییرات آب و هوایی و گازهای گلخانه‌ای و تاثیرات جدی آن بر منطقه و ایجاد مکانیزم عملی برای تقویت همکاری بر اساس توافق‌نامه‌های بین‌المللی ذی‌ربط، به ویژه توافق‌نامه تغییرات آب و هوایی پاریس، توافق به عمل آمد.

در سفارتخانه ایران در کابل، کاسه‌ای زیر نیم کاسه است؟

شایعه مجازی درباره آقای سفیر

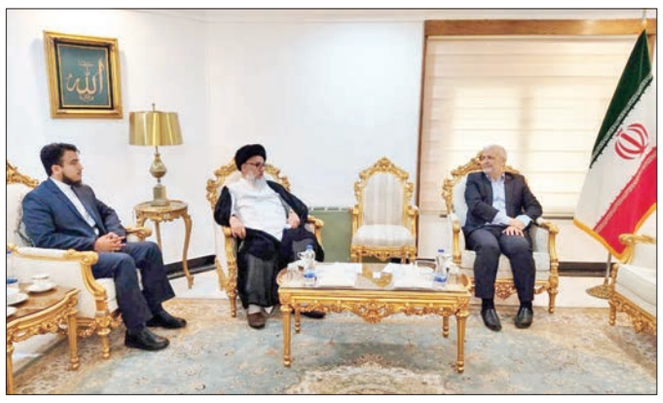

دنیای اقتصاد: پس از چند روز حرف و حدیث و تایید و تکذیب تغییر سفیر ایران در افغانستان، سرانجام روز گذشته یک مقام وزارت خارجه اعلام کرد که حسن کاظمی‌قمی، نماینده ویژه ایران در امور افغانستان به‌جای بهادر امینیان، آخرین سفیرمان در کابل این سمت را عهده‌دار خواهد شد. امینیان ماموریتش در افغانستان را در دوره ریاست‌جمهوری حسن روحانی در سال ۹۸ آغاز کرده بود یعنی پیش از آنکه طالبان قدرت را در این کشور تصاحب کنند. اما شایعه شده است که امینیان نه به دلیل پایان دوره ماموریتش بلکه به علت اظهارات منسوب به وی درباره طالبان که به رسانه‌ها درز کرده بود، برکنار شده است. نهم آذرماه بود که گروه هکری بلک ریوارد، از میان پوشه‌های هک‌شده خبرگزاری فارس، متن سخنرانی او درباره افغانستان و طالبان در یک نشست ویژه را افشا کرد. بهادر امینیان در این سخنرانی، طالبان را «موجوداتی غیرقابل تحمل، خانمان‌برانداز و باعث شرمساری افغانستان و مسلمانان» خوانده و گفته بوده که جمهوری اسلامی، راهی به جز تعامل با آنها ندارد. او گفته بود: «طالبان شبیه لشکر مغول‌اند و جمهوری اسلامی باید با آنها همچون مغول‌ها برخورد کند تا متمدن شوند.» امینیان همچنین گفته بود که درباره طالبان بی‌اعتماد است و مدعی شده بود که طالبان با گروه جاسوسی اسرائیل «موساد» ارتباط دارد. او گفته بود طالبان «با وجود اینکه دو دهه با آمریکا جنگیده‌اند، اما ضدآمریکایی نیستند و اگر جمهوری اسلامی دیر بجنبد، آمریکایی‌ها به‌راحتی می‌توانند آنها (طالبان) را مصادره کنند.» همین شایعات تاکید می‌کنند که ظاهرا طالبان بعد از افشای این سخنان سفیر خواستار تغییر امینیان شده‌اند. البته سفارت ایران در کابل در این رابطه در توییتی ضمن تایید پایان ماموریت بهادر امینیان نوشته که ماموریت امینیان به عنوان سفیر پایان یافته و در پایان سه سال خدمت به ایران بازمی‌گردد. اما روز گذشته برخی خبرگزاری‌ها نوشتند که این جابه‌جایی سفرا به دلیل پایان ماموریت نبوده و علت اصلی آن افشای سخنان امینیان بوده است. عباس بدری‌فر، مسوول رسانه‌های سفارت جمهوری اسلامی ایران در کابل که خبر انتصاب کاظمی‌قمی را اعلام کرد در این رابطه گفت: «حسن کاظمی‌قمی، نماینده ویژه ایران در امور افغانستان، به جای بهادر امینیان مسوولیت سفارت را به عهده گرفته است.»

■ سابقه دیپلماتیک کاظمی‌قمی

حسن کاظمی‌قمی نخستین سفیر ایران بعد از سقوط حکومت بعث در عراق و در زمان دولت محمود احمدی‌نژاد بود که با میانجیگری نوری مالکی، نخست وزیر وقت عراق هدایت دو دور مذاکره مستقیم با رایان کروکر سفیر آمریکا را برعهده داشت. وی قبل از آن سرکنسول کنسولگری جمهوری اسلامی ایران در شهر هرات در افغانستان بود. همچنین در دوره جدید که طالبان در افغانستان قدرت را در دست گرفت، حسن کاظمی‌قمی از جمله نخستین دیپلمات‌های جمهوری اسلامی ایران بود که بلافاصله در راس نخستین هیات ایرانی به کابل سفر و با رهبران طالبان ملاقات کرد.

ادامه در صفحه ۳

کارشناس

دستگاه دیپلماسی در ترازوی نقد

انتخاب: علی بیگدلی، کارشناس سیاست خارجی و استاد دانشگاه در نقد خود نسبت به دستگاه دیپلماسی دولت سیزدهم گفت: «دیپلماسی دولت کنونی ضعیف است و شاید بتوان گفت دستگاه دیپلماسی ما ضعیف‌ترین دوران تاریخی خود را پشت سر می‌گذارد.» بیگدلی ادامه داد: «از طرف دیگر شاید در این ۴۳ سال گذشته هیچ‌گاه جمهوری اسلامی تا این اندازه در فضای داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی تحت فشار نبوده است. این نشان‌دهنده این است که سیاست خارجی ایران و نوع نگاهی که دولت به فضای بین‌المللی دارد، چندان عقلانی و منطقی نیست. مخصوصا در این روزهای اخیر سطح خصومت غربی‌ها به ایران کاملا افزایش پیدا کرده است.» این کارشناس مسائل بین‌الملل خاطرنشان کرد: «ما الان گرفتار سه مشکل هستیم؛ نخست مساله برجام است که با توجه به این سیاست عمومی که غرب در ارتباط با ما پیش گرفته، شاید حتی برجام به انتهای خط برسد.» بیگدلی افزود: «مساله دوم مربوط به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی است. باتوجه به صحبت‌های اخیر آقای گروسی مبنی بر اینکه از اقدامات ایران ناامید شده، بنابراین گام‌های بعدی می‌تواند خیلی سنگین تمام شود. از سوی دیگر آقای اسلامی هم اعلام کرده که ما در آستانه غنی‌سازی بالای ۶۰ درصد هستیم، خود این هم می‌تواند یک عامل تهدیدکننده باشد.» این کارشناس سیاست خارجی همچنین درباره سومین مساله کشور، بیان کرد: «مساله سوم که لحظه به لحظه تحت فشار آن هستیم، مساله داخلی ایران است که به دنبال آن در کمتر از یک ماه، دو قطعنامه هم در شورای حقوق بشر و هم در شورای مقام زن سازمان ملل علیه ما صادر شده است. این موضوعات به لحاظ اعتباری برای کشور اصلا مناسب نیست.» بیگدلی درباره تبعات به انزوا راندن ایران در صحنه بین‌الملل عنوان کرد: «به انزوا کشاندن ایران، مخصوصا وقتی این دو قطعنامه در مجمع عمومی مطرح شود، میزان میل به سرمایه‌گذاری در کشور را کاهش می‌دهد و حتی روی مناسبات اقتصادی ما با کشورهای دیگر اثر می‌گذارد.»

آنلاین

دستورکار مذاکره احتمالی ایران و عربستان

طلال محمد پژوهشگر دانشگاه آکسفورد در توییتی نوشت: اگر حضور مقامات ایران و عربستان در نشست اردن صحت داشته باشد، با توجه به ادعای ایران مبنی بر نقش داشتن عربستان در اعتراضات اخیر، نخستین موضوع در دستورکار، نقش ریاض در برافروختن آتش اعتراضات در ایران است؟

دیدار امان قطعی نیست

مجتبی امانی سفیر ایران در لبنان در توییتی نوشت: پیش‌تر در توییت عربی به وضوح از «احتمال دیدار نمایندگان ایران و عربستان» در حاشیه اجلاس امان (پایتخت اردن) سخن گفتم. برخی خبرگزاری‌های داخلی، آن را «به اشتباه» ترجمه کرده و از قطعیت این دیدار خبر داده‌اند.

خبر

روایت اتاق ایران از عدم‌اجرای یک ماده قانونی

دنیای‌اقتصاد: با وجود گذشت ۱۰ سال از تصویب قانون بهبود محیط کسب‌وکار، ماده ۲۵ این قانون همچنان اجرایی نشده است. ظاهرا عدم‌تخصیص ردیف بودجه مستقل برای اجرای آن از سوی سازمان برنامه‌وبودجه مانع اجرایی‌شدن این قانون مهم است.

اتاق بازرگانی ایران در گزارشی عنوان کرده است: چندسالی است که قطع برق و گاز صنایع به اقدام قابل پیش‌بینی در تابستان و زمستان تبدیل شده است. این در حالی است که طبق ماده ۲۵ قانون بهبود محیط کسب‌وکار که از ۱۰ سال پیش تصویب و ابلاغ شده است، صنایع نباید در اولویت قطع گاز، برق و خدمات مخابرات از سوی دولت قرار گیرند و اگر دولت ناگزیر به قطع این خدمات شد، ملزم به جبران خسارت صنایع خواهد بود: «در زمان کمبود برق، گاز یا خدمات مخابرات، واحدهای تولیدی، صنعتی و کشاورزی نباید در اولویت قطع برق یا گاز یا خدمات مخابرات قرار داشته باشند و شرکت‌های عرضه‌کننده برق، گاز و خدمات مخابرات موظفند هنگام عقد قرارداد با واحدهای تولیدی اعم از صنعتی، کشاورزی و خدماتی، وجه التزام قطع برق یا گاز یا خدمات مخابرات را در متن قرارداد پیش‌بینی کنند. هرگاه دولت به دلیل کمبودهای مقطعی به شرکت‌های عرضه‌کننده برق یا گاز یا مخابرات دستور دهد به‌طور موقت جریان برق یا گاز یا خدمات مخابراتی واحدهای تولیدی متعلق به شرکت‌های خصوصی و تعاونی را قطع کنند، موظف است نحوه جبران خسارت‌های وارده به این شرکت‌ها ناشی از تصمیم فوق را نیز تعیین و اعلام کند.» با این حال همان‌طور که محمد اسکندری، مدیر دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی به اتاق ایران آنلاین گفته است، حتی یک مورد هم قراردادی وجود ندارد که در آن وجه التزام یا نحوه جبران خسارت ناشی از قطع خدمات صنایع مشخص شده باشد. در واقع هیچ‌یک از نکات مهم مورد اشاره در این بند قانونی یعنی در اولویت قرار نگرفتن صنایع برای قطع برق و گاز و خدمات مخابرات در زمان کمبود این منابع، پیش‌بینی وجه التزام قطع برق، گاز یا خدمات در قراردادها و همچنین تعیین نحوه جبران خسارات وارده در ۱۰ سال گذشته هرگز به مرحله اجرا نرسیده است.

در ۱۰ سال گذشته توجیه دولت برای عدم‌اجرای این ماده استناد به تبصره «یک» ماده ۲۵ است که در آن آمده است: «در زمان‌های اضطراری که قطع برق یا گاز واحدهای مسکونی، جان شهروندان را به خطر اندازد، شورای تامین استان محل ایجاد اضطرار می‌تواند برای حداکثر دو روز که قابل تمدید است، حکم این ماده را نقض کند و دستور دهد بدون تعیین نحوه جبران خسارت‌های وارده، برق یا گاز واحدهای تولیدی قطع شود. در جلسه تصمیم‌گیری دراین‌باره، باید نمایندگان اتاق‌های مرکز استان برای استماع نظراتشان دعوت شوند.» اما تولیدکنندگان و صاحبان صنایع معتقدند این شرایط اضطراری هنوز محقق نشده است. عباس جبالبارزی، نایب‌رئیس کمیسیون صنایع اتاق ایران «منظور از شرایط اضطراری بلایای طبیعی یا جنگ و امثال آن است و موقعیتی ویژه است که قابل پیش‌بینی نباشد، در حالی که در چندسال گذشته قطعی گاز و برق صنایع به‌عنوان دو معضل اساسی از ۱۵ خرداد تا ۱۵ شهریور به دلیل کمبود برق و در ماه‌های سرد پاییز و زمستان هم به دلیل کمبود گاز اجرا می‌شود. بنابراین دولت با عدول از اجرای این ماده، صنایع را در اولویت قطعی قرار داده و خسارتی هم پرداخت نمی‌کند.» نکته اینجاست که در تبصره «۲» این ماده نیز تاکید شده است: «شرکت‌های عرضه‌کننده برق و گاز موظفند ضمن هماهنگی با شرکت‌های بیمه، امکان خرید بیمه‌نامه پوشش‌دهنده خسارات ناشی از قطع برق یا گاز را برای واحدهای تولیدی مشترک خود فراهم آورند» اما این تبصره نیز اجرایی نشده است. آن‌طور که مدیر دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی می‌گوید، عدم‌تعیین ردیف بودجه از سوی سازمان برنامه دلیل اصلی اجرایی‌نشدن این ماده قانونی است. فرهاد بیات، نماینده معاونت حقوقی رئیس‌جمهور در شورای راهبری نیز با اشاره به استعلام از سه‌شرکت برق، گاز و مخابرات برای نحوه اجرای ماده ۲۵ می‌گوید: تنها شرکت گاز پاسخگوی این استعلام بود که در مجموع آنها هم عدم‌تامین بودجه را دلیل اجرا نکردن این ماده عنوان کردند. این در حالی است که در بند ۵ آیین‌نامه اجرایی ماده ۲۵، سازمان برنامه‌وبودجه مکلف شده است همه‌ساله اعتبار لازم برای جبران خسارت شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات، ناشی از تصمیم دولت برای قطع جبران خدمات به واحدهای تولیدی را در لوایح بودجه سالانه پیش‌بینی کند.

ادامه از صفحه ۲

شایعه مجازی درباره آقای سفیر

کاظمی‌قمی پیش از این به عنوان نماینده ویژه رئیس‌جمهور ایران در امور افغانستان منصوب شده بود و طی یک سال و چهار ماه گذشته سفرهای متعددی به افغانستان داشته و با رهبران طالبان ملاقات کرده است. وی در آبان ۱۴۰۰ یعنی کمتر از سه ماه بعد از قدرت گرفتن طالبان، سفری به افغانستان داشت و در این سفر با ملا عبدالغنی برادر، معاون اول رئیس کابینه طالبان دیدار و درباره راه‌های گسترش همکاری‌های ایران و افغانستان گفت‌وگو کرد. همچنین حسن کاظمی‌قمی با امیرخان متقی سرپرست وزارت خارجه طالبان دیدار و درباره مسائل مختلف از جمله موضوعات سیاسی، اقتصادی، امور مهاجران، روابط دوجانبه و همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی رایزنی کرد. در آن مقطع «ایسنا» در گزارشی در این خصوص نوشته بود که سه ماه از ورود طالبان به کابل پایتخت افغانستان می‌گذرد اما هنوز از سوی جامعه جهانی به رسمیت شناخته نشده و تنها مسوولان برخی کشورها مانند پاکستان و قطر سفرهایی به افغانستان داشته‌اند.

■ تایید و تکذیب وزارت خارجه

هفته گذشته بود که برخی رسانه‌ها در فضای مجازی خبر داده بودند که ماموریت امینیان، سفیر فعلی در کابل به پایان رسیده است و طی حکمی از سوی وزیر امور خارجه حسن کاظمی‌قمی به عنوان سرپرست سفارت جمهوری اسلامی ایران در افغانستان منصوب و به‌زودی عازم کابل خواهد شد. البته روابط عمومی وزارت امورخارجه نسبت به خبر منتشر شده درباره انتصاب حسن کاظمی‌قمی به‌عنوان سرپرست سفارت جمهوری اسلامی ایران در افغانستان که روز سه‌شنبه ۲۲ آذرماه منتشر شد واکنش نشان داد و بخش‌هایی از این خبر را نادرست خواند. به گزارش «ایسنا»، روابط‌عمومی وزارت امور خارجه در واکنش به خبر منتشر شده درباره انتصاب حسن کاظمی‌قمی به عنوان سرپرست سفارت جمهوری اسلامی ایران در افغانستان، اعلام کرد: «ایشان همچنان مسوولیت نماینده ویژه رئیس‌جمهور در امور افغانستان را برعهده دارد.» اما به فاصله کمتر از پنج روز بعد وزارت خارجه این خبر را تایید کرد و به زودی کاظمی‌قمی به عنوان سفیر ایران در افغانستان تحت حاکمیت طالبان ماموریت جدیدش را آغاز خواهد کرد.

«دنیای‌اقتصاد» جزئیات جدید شیوه‌نامه واگذاری معادن را بررسی کرد

موتور معیوب مزایده معدن

دنیای‌اقتصاد- مریم رحیمی: شیوه‌نامه و زمان‌بندی مزایده معادن در قالب بسته سرمایه‌گذاری در ۲۲ استان در قالب ۴۶ بسته سرمایه‌گذاری اعلام شد. این جزئیات در زمانی اعلام شده است که فعالان اقتصادی، از رانت اطلاعاتی در مزایده‌های معادن گلایه می‌کنند و معتقدند شرکت‌های نیمه‌خصوصی و شرکت‌های بزرگ نزدیک به دولت، امکان دسترسی به اطلاعات خاص را دارند.

به‌طور کلی، روند واگذاری پروانه‌های معادن و مزایده‌های معدنی شفاف نیست. بنابراین دولت سعی دارد در جزئیات جدید، این نقص را تا حدی رفع کند. نبود اطلاعات شفاف موجب می‌شود داده‌ها از مجاری خاص به‌دست شرکت‌هایی برسد که جزو بخش خصوصی واقعی نیستند. بنابراین پربیراه نیست اگر بگوییم دولت معادن پرریسک را به بخش خصوصی واقعی سپرده و معادنی را که استخراج از آنها ریسک کمتر و سود بیشتری دارد به شرکت‌های دولتی و نیمه‌خصوصی پاس می‌دهد. از سوی دیگر، برخی از فعالان هم معتقدند که دولت، مجوز شرکت‌هایی را که در معادن برنده شده‌اند باطل می‌کند و دلیلی برای ابطال مجوز ارائه نمی‌دهد. در واقع، اگرچه موتور ماشین معدن‌کاری در ایران دچار مشکلاتی است، با این حال در حال حرکت است. سیاستگذار هم پیوسته در حال تغییر و تعمیر این موتور فرسوده در حال حرکت است. این اقدام با وجود اینکه در راستای بهبود وضعیت معادن پیش‌بینی شده؛ اما ممکن است تبعات منفی تعمیر موتور در حال حرکت، بیش از سود آن باشد.

بر اساس جزئیات جدید اعلام‌شده، قرار است در راستای فعال‌سازی و آزادسازی محدوده‌ها و مجوزهای معدنی بلاتکلیف و غیرفعال از طریق مزایده عمومی لیست بسته‌های سرمایه‌گذاری استان‌ها منضم به شیوه‌نامه مزایده عمومی در قالب بسته‌های سرمایه‌گذاری معادن کشور به همراه برنامه زمان‌بندی مزایده عمومی جهت اقدامات مشروحه اعلام شود. در این شیوه‌نامه، جزئیات جدیدی اعلام شده است. بنا بر جزئیات جدید، بارگذاری مشخصات بسته سرمایه‌گذاری هر استان که با هماهنگی اعلام شده است در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت و اخذ کد مزایده از سامانه مذکور شکل خواهد گرفت. همچنین لازم است که قرارداد محدوده‌ها و مجوزهای معدنی بسته‌های سرمایه‌گذاری در لایه مزایده با رنگ مشخص تعریف و در سامانه کاداستر معدن بارگذاری شود. در سومین جزئیات اعلام‌شده، قرار است اطلاعات و مشخصات محدوده‌ها و مجوزهای معدنی بسته‌های سرمایه‌گذاری و شرایط واگذاری بسته‌های سرمایه‌گذاری در مزایده عمومی توسط سازمان استان در لیست مزایده با ذکر توضیحات کامل اطلاع‌رسانی شود. در آخر بنا بر ملزومات، برگزاری مزایده و شیوه‌نامه ارسالی از طریق سایت، پرتال سازمان جراید محلی، سازمان نظام مهندسی معدن و خانه معدن صورت خواهد گرفت.

■ مزایده‌ها سیستمی شوند

ضعف جریان آزاد اطلاعات درباره روند مزایده‌ها و همچنین نبود اطلاعات دقیق درباره محدوده‌های معدنی موجب گلایه برخی از فعالان معدنی است، به‌طوری که محمدحسین بصیری، فعال معدنی در این مورد اظهار می‌کند: مشکل کلی ما این است که در مزایده شرکت می‌کنیم و در آن برنده می‌شویم. با این حال دولت مزایده را باطل می‌کند. این فعال معدنی ادامه می‌دهد: ابطال مزایده‌ای که در آن برنده می‌شویم بدون دلیل است؛ زیرا علتی برای ابطال این مزایده اعلام نمی‌شود و این ابطال برای ما بسیار هزینه‌زاست. ما به بانک ضمانت می‌دهیم و زمانی که قصد داریم در مزایده شرکت کنیم، هزینه‌هایی پرداخت می‌کنیم. یکی از تجربه‌های ناموفق ما در این مورد، ابطال سه‌باره یکی از مزایده‌هاست. در واقع حدود ۶۰۰ میلیون تومان برای مزایده هزینه کرده‌ایم اما همه این زحمات و هزینه‌ها ناگهان باطل شده و دوباره تجدید می‌شوند. بصیری توضیح می‌دهد: به‌طور کلی، اطلاع‌رسانی و مزایده‌ها باید به صورت سیستمی و آنلاین در اختیار علاقه‌مندان و فعالان قرار گیرند. اگر متد به صورت آنلاین انجام شود، مزایده‌ها شفاف‌تر خواهند شد.

■ مشکلات ابتدایی حل نشده است

با وجود اینکه مزایده‌های معدنی انتقادات زیادی را در پی داشته، برخی از فعالان معدن معتقدند که هنوز مسائل ابتدایی دولت با معدن‌کاران حل نشده است. با این حال دولت نباید در واگذاری معادن عجله کند. مهرداد اکبریان در این باره اظهار می‌کند: واگذاری سریع معادن، تنها به ضرر معدن و بخش خصوصی است. هر راهکاری که راه را برای ورود معدن‌داران واقعی بخش خصوصی هموار کند مورد تایید است. همچنین هر راهکاری که در ظاهر ورود بخش خصوصی را تسهیل می‌کند، اما در باطن، موجب انحصار معادن در دست بخش نیمه‌دولتی است، مورد تایید ما نیست. رئیس انجمن سنگ‌آهن اضافه می‌کند: باید روشی پیدا کنیم که شرکت‌های خصوصی واقعی به معادن بزرگ ورود کنند. معدن‌داری مبحث کلانی است. باید ابتدا آن را با تعاریف جدیدش بشناسیم و بدانیم که معدن‌داری، اکتشاف از معدن و بهره‌برداری از آن، برای دولت جزو مسائل مهم و استراتژیک محسوب می‌شود یا خیر. اگر معدن‌کاری مساله‌ای حائز اهمیت است، این نحوه برخورد و مزایده روش درستی نیست. اکبریان می‌افزاید: در بسیاری از مزایده‌ها، محدوده‌هایی که امیدبخش و پرسود هستند به شرکت‌های خاص دولتی و نیمه‌دولتی واگذار می‌شوند. از سوی دیگر محدوده‌هایی که کوچک هستند و ریسک بالایی دارند نصیب بخش خصوصی می‌شوند. رئیس انجمن سنگ‌آهن در پایان یادآوری می‌کند: مزایده‌ها، در هر مرحله با روش‌های متفاوتی واگذار می‌شوند و تغییراتی در آنها اعمال می‌شود. این تغییرات در شرایط خاصی انجام شده که گاهی اوقات به نتایج مثبت منجر شده و برخی اوقات هم تبعات منفی در پی داشته است. با وجود سال‌ها چالش، هنوز هم بر سر مسائل پیش‌پاافتاده‌ای مانند حقوق دولتی با دولت چالش‌هایی داریم.

■ ذهنیت سیاستگذار باید تغییر کند

شهرام شریعتی، عضو هیات‌رئیسه کمیسیون معادن خانه صنعت و معدن ایران نیز بیان می‌کند: بارها گفته‌ایم که در کشور استراتژی مناسبی در زمینه معدن و صنایع معدنی وجود ندارد. به همین دلیل نیز این قبیل تغییرات در روند مزایده‌ها تنها موجب افزایش تعداد بخشنامه‌ها و در نهایت افزایش ضریب خطا در مسائل معادن می‌شوند. کارشناسان دولتی حوزه معادن باید راهکارهای کوتاه‌مدت را در پیش بگیرند؛ زیرا افزایش زمان و طولانی‌مدت شدن زمان برای اجرای پروژه، تنها موجب از دست رفتن منابع خواهد شد. این کارشناس معدنی یادآوری می‌کند: این مدل تغییرات، تنها شرکت‌های خصوصی واقعی کوچک را محدود کرده و تغییر مثبتی برای آنها ایجاد نمی‌کند. باید قوانین متقنی برای بخش معادن ایجاد کنیم؛ برای مثال اگر شرکتی در یک مزایده برنده شد اما در آن معدن کار نکرد، باید شرکت را برای مدت طولانی از حضور در مزایده‌ها محروم کنیم. شریعتی می‌گوید: اینکه رنگ یک قسمت از نقشه را تغییر دهیم چه تغییری برای فعالان معدنی ایجاد می‌کند؟ مساله فعال معدنی این است که اطلاعات شفافی در بخش معادن وجود ندارد. سازمان انرژی اتمی، شرکت نفت و سازمان محیط‌زیست، در این سال‌ها اطلاعات شفافی به معدن‌داران نداده‌اند و همین‌طور اطلاعات مستندی برای کار در معادن وجود ندارد. این شرایط تا زمانی که سیاستگذاران ذهنیت خود را نسبت به معادن تغییر ندهند، تغییر نخواهد کرد.

وضعیت درخواست‌های الکترونیکی مجوز کسب‌وکار در وزارت نیرو

دنیای‌اقتصاد: اخذ مجوز کسب‌وکار جدی‌ترین مانع بر سر راه کارآفرینان محسوب می‌شود و تسهیل‌بخشی در فرآیند صدور این مجوزها می‌تواند راه‌گشا باشد. در این زمینه، از ابتدای سال‌جاری تا ۲۶ آذرماه بیش از ۲ هزار درخواست الکترونیکی صدور مجوز کسب‌وکار در وزارت نیرو به ثبت رسید که با کسب رتبه سوم این وزارتخانه در میان ۲۲ دستگاه پایش‌شده همراه شد.

به گزارش «پاون»، هموار کردن مسیر فعالیت برای کسب‌وکارها می‌تواند از مولفه‌های توسعه‌یافتگی کشورها به شمار آید؛ چراکه با تحقق این مهم رونق اقتصادی را شاهد خواهیم بود. به اعتقاد برخی از صاحب‌نظران، مهم‌ترین مانع رشد فضای کسب‌وکار، بوروکراسی حاکم بر فضای کسب‌وکار و صدور مجوزهای مربوط به آن است و با وجود مسیر پرپیچ و خم فرآیندهای اداری این نتیجه حاصل می‌شود که نقدینگی موجود در جامعه به جای اینکه برای تولید و اشتغال‌زایی کشور صرف شود، از بازارهای دیگر سر درآورد. قانون‌گذاران از سال ۱۳۸۶ با تصویب ماده ۷ سیاست‌های اجرایی اصل ۴۴، تلاش خود را برای حل این مساله آغاز کرده‌اند. در بین صنایع مختلف، صنایع آب و برق پتانسیل بالایی برای ایجاد کسب‌وکار دارند و با هموار کردن مسیر برای کارآفرینان و شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان و نیز فراهم‌سازی زیرساخت‌های لازم، می‌توان امیدوار از ظرفیت این بخش برای اشتغال‌آفرینی در کشور و رونق اقتصادی بهره برد. در این بین یکی از مباحث مهم موضوع صدور مجوزهای کسب‌وکار است که این امر در پیچ‌وخم بوروکراسی اداری کشور به بیراهه می‌رفت و در نهایت در دل هزاران ایده برای راه‌اندازی کسب‌وکار گم می‌شد.

آنچه حائز اهمیت بوده، این است که رشته مهندسی برق جزو اولین انتخاب داوطلبان کنکور بوده و بر همین اساس می‌توان گفت استعدادهای برتر ایران این رشته را برای ادامه تحصیل برگزیده‌اند. دانش بالای فارغ‌التحصیلان برق باعث شد تا این رشته در صدر فرار مغزهای ایران نیز قرار گیرد و عدم‌اشتغال مناسب در ایران آنها را روانه کشورهای دیگری کند. با چنین تفاسیری موضوع تسهیل‌گری در صدور مجوزهای کسب‌وکار در صنایع آب و برق از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده و خوشبختانه این مهم با ایجاد و راه‌اندازی در گاه ملی مجوزهای کسب‌وکار و اهتمام ویژه وزارت نیرو برای حضور فعال و پاسخگویی مستمر در این درگاه، مسیری هموار را آغاز کرده است. براساس ماده ۷ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و اصلاحات بعدی، «هیات مقررات‌زدایی و بهبود محیط کسب‌وکار»، به ریاست وزیر امور اقتصادی و دارایی موظف است شرایط، مراحل و هزینه‌های صدور مجوزهای کسب‌وکار را شفاف و سهل کند تا هر شهروند بتواند در این سایت به‌راحتی از شرایط و مراحل دریافت مجوز کسب‌وکار مورد نظر خود مطلع شود و در صورت درخواست، از درگاه تخصصی، مجوز مورد نظر خود را به سهولت و در کوتاه‌ترین زمان ممکن، دریافت کند.

تجمیع همه مجوزها در درگاه ملی مجوزها سبب خواهد شد تا پاسخگویی‌ها تنها از طرف یک‌نهاد باشد که این امر به تولیدکنندگان و فعالان کسب‌وکار کمک زیادی خواهد کرد. شفاف‌سازی شرایط، مدارک، زمان و هزینه لازم برای صدور مجوز همه کسب‌وکارها؛ معرفی مرجع اصلی صادرکننده مجوز هر کسب‌وکار؛ تسهیل شرایط، مدارک و زمان و هزینه لازم برای صدور مجوز همه کسب‌وکارها؛ ثبت‌نام متقاضیان دریافت مجوز و راهنمایی و هدایت آنها به درگاه تخصصی صادرکننده مجوز و نیز پشتیبانی و پیگیری دریافت مجوز موردنظر متقاضی در زمان اعلام‌شده و پیگیری قضایی درصورت عدم‌صدور مجوز بدون دلیل موجه از جمله کارکردهای اصلی درگاه ملی مجوزهای کسب‌وکار است. بر اساس این گزارش، تا صبح ۲۷ آذرماه سال‌جاری تعداد کل درخواست‌های در دست بررسی درگاه ملی صدور مجوز ۱۳۹ هزار و ۸۵۸ مورد و تعداد مجوزهای صادره ۱۶۱ هزار و ۹۴۷ مورد بوده است. متقاضیان برای ثبت درخواست خود در حوزه آب و برق با ورود به درگاه ملی صدور مجوز کسب‌وکار به آدرس mojavez.ir و کلیک روی آیکن درختواره کسب‌وکار و در ادامه ورود به بخش صنعت و معدن و تاسیسات و زیرساخت‌ها می‌توانند درخواست‌های خود را در حوزه صدور مجوز کسب‌وکار در حوزه آب و انرژی ثبت کنند.

هم اکنون تعداد ۱۹ مجوز در درگاه وزارت نیرو وجود دارد که ۱۰ مجوز مربوط به معاونت برق و انرژی می‌شود که شامل پروانه صادرات و واردات برق، پروانه خرده‌فروشی برق، مجوز توزیع برق، پروانه بهره‌برداری برای نیروگاه‌های متصل به شبکه پایین‌تر از ۶۳ کیلووات (مولدهای کوچک‌مقیاس)، پروانه احداث نیروگاه برق، پروانه بهره‌برداری (برای تولید برق نیروگاه‌های بزرگ)، پروانه احداث مولدهای کوچک‌مقیاس، پروانه صلاحیت بهره‌برداری و نگهداری از نیروگاه O&M، پروانه مرکز توسعه مولدهای کوچک‌مقیاس و پروانه انتقال نیروی برق است. در این خصوص، سه مجوز مربوط به سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا) شامل احداث نیروگاه و صادرات برق تجدیدپذیر و پاک، بهره‌برداری نیروگاه تجدیدپذیر و پاک و احداث نیروگاه تجدیدپذیر و پاک می‌شود.

چهار مجوز برای شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور در نظر گرفته شده است که مربوط به گواهی صلاحیت شرکت بهره‌برداری و نگهداری از تاسیسات آب، بهره‌برداری تاسیسات تولید، انتقال، تصفیه، توزیع، فروش، جمع‌آوری و استفاده مجدد از آب، فاضلاب و پساب، گواهی صلاحیت شرکت بهره‌برداری و نگهداری از تاسیسات فاضلاب و احداث تاسیسات تولید، انتقال، تصفیه، توزیع، فروش، جمع‌آوری و استفاده مجدد از آب، فاضلاب و پساب است. در همین راستا دو مجوز شرکت مادر تخصصی مدیریت منابع آب ایران با زیرمجموعه پروانه صلاحیت حفاری چاه و پروانه صلاحیت نظارت بر حفاری چاه در نظر گرفته شد.

به دنبال فعالیت جدی، موثر و مستمر وزارت نیرو در حوزه صدور مجوزهای کسب‌وکار، این وزارتخانه در میان ۲۲ دستگاه پایش‌شده رتبه ۳ دستگاه‌های موفق در صدور مجوز را در درگاه ملی صدور مجوز کسب‌وکار به خود اختصاص داده است. براساس آخرین وضعیت منتشرشده از صدور مجوز از طریق درگاه ملی مجوزهای کسب‌وکار، از ابتدای امسال تا تاریخ ۲۶ آذر سال‌جاری، ۲۲۵۲ درخواست مجوز به وزارت نیرو ارسال و از این تعداد برای ۱۸۲ مورد مجوز صادر شده است. از میان ۲۲۵۲ درخواست ثبت‌شده در وزارت نیرو، ۸۱۱ مورد مربوط به سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق، ۲۶ مورد مربوط به شرکت مادر تخصصی مدیریت منابع آب ایران، ۶۵۰ مورد مربوط به شرکت مادر تخصصی مهندسی آب و فاضلاب کشور و ۷۶۵ مورد درخواست مربوط به معاونت برق و انرژی می‌شود. طبق گزارش ارسالی از درگاه ملی صدور مجوز، تعداد ۱۹۱۷ مورد از درخواست‌ها قابل تایید نبوده و رد شده و ۴۲ مورد انصراف متقاضی به ثبت رسیده است. از بین ۲۲۵۲ درخواست ثبت‌شده ۱۱۱ درخواست در حال بررسی بوده و تعداد ۱۲ در صف صدور قرار دارند و مابقی معادل ۹۹ مورد با تاخیر در فرآیند تعیین تکلیف روبه‌رو شده‌اند.

آمار مربوط به تعیین تکلیف درخواست‌ها، تنها شاخص و معیار ارزیابی رتبه‌بندی دستگاه‌هاست؛ در چنین شرایطی درخواست‌های تعیین تکلیف‌نشده باید در بازه‌های زمانی ۲۴ ساعته، ۱۰ روزه و تاریخ صدور مجوز مندرج در شناسنامه مجوز تایید یا رد شوند.

دیدگاه

لزوم توجه به پیشنهادهای بخش خصوصی در تدوین برنامه هفتم توسعه

علی چاغروند
معاون کمیسیون‌ها، مجامع و شوراهای اتاق ایران

وقتی از برنامه‌های توسعه صحبت می‌کنیم، ابتدا به‌ساکن پذیرفته‌ایم که توسعه امری خودمحقق شونده نیست، بلکه نیازمند تفکری نظام‌مند و دانشی عمیق نسبت به بسترها، پیش‌نیازها و پیشران‌های توسعه است که تحقق آن جز با برنامه‌ریزی‌های متقن و شفاف درخصوص نقش هریک از بازیگران توسعه امکان‌پذیر نخواهد بود. با توجه به ۶۰ سال سابقه برنامه‌ریزی در کشور از یک‌سو و عدم‌توفیق در تحقق برنامه‌های پیشین از سوی دیگر، باید پیش از ورود به تدوین برنامه‌های آتی، ابتدا به آسیب‌شناسی برنامه‌های پیشین پرداخت که در این زمینه آسیب‌شناسی‌های خوبی در اتاق ایران در ارتباط با پیش‌نیازها، فرآیند، محتوای برنامه و اجرای آن انجام‌شده‌است که امید می‌رود درس‌های آن به توفیق در تدوین و عملیاتی‌ساختن برنامه هفتم کمک کند.

در واقع، چرخ‌های ماشین برنامه‌ریزی نباید هربار در برنامه بعدی از نو اختراع شود. هدف از مطالعات صورت‌گرفته در اتاق ایران نیز همین بوده‌است که مسیر طی‌شده بار دیگر به آزمون و خطا گذاشته نشود. در تمام مدت ۶ دهه سابقه برنامه‌ریزی توسعه در کشور، وابستگی به مسیر طی‌شده باعث‌شده اشتباهات برنامه‌ای ما مکررا رخ دهد. با این حال، با مشارکت پررنگ بخش‌خصوصی در ارائه پیشنهادها خود درخصوص احکام برنامه هفتم امید می‌رود یک‌جانبه‌نگری‌های برنامه‌های پیشین در این برنامه تکرار نشود.

از طرف دیگر، باید توجه کرد که توسعه با اینکه نیازمند سیاستگذاری و برنامه‌ریزی‌های روش‌مند است اما صرفا به محض نگاشتن یک برنامه محقق نمی‌شود. اساسا برخی از رویکردها در کشور ما ضدتوسعه هستند و پیشران‌های توسعه موردتوجه کافی قرار ندارند. به‌نظر می‌رسد تمام مراجع تصمیم‌ساز ابتدا باید تعریف واحد و غیرمتناقضی از مفهوم توسعه داشته باشند و سپس بر پیش‌نیازها و فرآیندهای برنامه‌ریزی توسعه از تدوین تا اجرا متمرکز شوند.

حلقه مهم بعدی، پایش اجرای برنامه است که اتاق به‌عنوان یکی از ذی‌نفعان اصلی می‌تواند در این مرحله به ایفای نقش بپردازد. دولت به دلیل محدودیت‌های موجود و بعضا کمبود منابع و ضعف‌هایی که در مدیریت با آن مواجه می‌شود معمولا در امر پایش برنامه‌های پیشین موفق نبوده‌است، لذا بخشی از عدم‌توفیق این برنامه‌ها را شاید بتوان به عدم‌پایش دقیق عملیاتی‌شدن برنامه‌ها در «مرحله اجرا» نسبت داد، به‌گونه‌ای که بنابر مطالعات انجام‌شده، میزان تحقق برنامه ششم ۹ درصد برآورد شده‌است.

البته باید به این مهم توجه کرد که بی‌ثباتی‌های اقتصاد کلان به‌گونه‌ای است که بعضا فضای تدوین برنامه با فضای اجرای برنامه شبیه به‌هم نیستند و این متغیرهای فرابرنامه‌ای که برنامه را تحت‌الشعاع قرار می‌دهند، به‌طور کامل در اقتصاد ما قابل‌مدیریت نیستند. البته، امید می‌رود با آسیب‌شناسی‌های صورت‌گرفته در بخش خصوصی، نگاه واقع‌بینانه‌تری به برنامه هفتم شکل بگیرد.

باید توجه داشت که بحث‌های توسعه‌ای به همان میزان که همه‌جانبه و مشارکت‌محور هستند، به همان میزان قابل بخش‌بندی و منطقه‌گرایی هستند که در توصیه‌های سیاستی بخش‌خصوصی به عدم‌تمرکزگرایی و درنظر گرفتن ملاحظات منطقه‌ای نیز توجه شده‌است. رویکرد دیگر در پیشنهادهای بخش خصوصی، مساله‌محور بودن و تعیین اولویت‌ها با توجه به شرایط اقتصادی، اجتماعی و سیاسی کشور است؛ رویکردی که شاید در برنامه ششم به این میزان مورد تاکید قرار نگرفته بود.

مساله دیگر، توجه به ثبات‌بخشی به محیط اقتصاد کلان است. در همه اسناد و برنامه‌های توسعه‌ای کشورها توجه به مقوله ثبات و پایداری اقتصادی دیده می‌شود و در صورت عدم‌تحقق این مهم، امکان دستیابی به اهداف توسعه‌ای برنامه بسیار دور از ذهن خواهد بود.

تمام این عوامل زمینه‌ای نشان می‌دهند که توفیق یا عدم‌توفیق برنامه پیش از نوشتن آن آغاز شده‌است و باید آرمان‌گرایی در تدوین برنامه جای خود را به واقع‌گرایی، ماموریت‌گرایی و تحول‌گرایی بدهد.

بخش‌خصوصی با چنین نگاهی، پیشنهادهای کارشناسانه خود را در اختیار سازمان برنامه و بودجه قرار داده‌است و امیدوار است با هم‌افزایی‌های صورت‌گرفته این برنامه به سرنوشت برنامه‌های پیشین گرفتار نشود و بتواند در هدایت کشور در مسیر توسعه به اهداف خود نائل شود.

دنیای اقتصاد
روزنامه صبح ایران
سازمان آگهی‌ها
۰۲۱-۸۹۰۱
(خط ویژه)
Sazman.Agahi@den.ir

بانک ایران زمین
IRAN ZAMIN BANK
اصلاحیه آگهی مزایده عمومی املاک بانک ایران زمین شماره ۱۴۰۱/۲
پیرو آگهی چاپ شده در روزنامه دنیای اقتصاد مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۷ در صفحه سوم، به اطلاع عموم می رساند:
ملک ردیف ۳۴ جدول از مبلغ ۱۲۱٫۱۸۷٫۵۰۰٫۰۰۰/- ریال به ۱۲٫۱۸۷٫۵۰۰٫۰۰۰/- ریال تغییر و اعلام می گردد.

(نوبت اول)
آگهی فراخوان مناقصه عمومی به شماره ۱۴۰۱۰۴
سازمان بورس و اوراق بهادار در نظر دارد نسبت به انتخاب تأمین کننده مناسب جهت موضوع ذیل از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید.
مناقصه ۱۴۰۱۰۴ با موضوع تأمین و تهیه اقلام، تجهیزات، راه‌اندازی، آزمایش، پشتیبانی و گارانتی تعداد دو دستگاه سرور سازمان بورس و اوراق بهادار
تأمین کنندگان دارای توانمندی در این زمینه می‌توانند از تاریخ انتشار آگهی حداکثر تا پایان وقت اداری روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۵ همه روزه از ساعت ۹ صبح لغایت ۱۶ (به غیر از روزهای پنجشنبه و جمعه) با دردست داشتن معرفی نامه جهت دریافت اسناد مناقصه به دبیرخانه سازمان به آدرس تهران، خیابان شهید مطهری تقاطع خیابان قائم مقام فراهانی، ساختمان سازمان بورس و اوراق بهادار مراجعه نمایند. مهلت دریافت پیشنهادها پایان روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۸ ساعت ۱۶:۰۰ می باشد. و زمان بازگشایی پاکت‌های الف و ب روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۹ ساعت ۰۹:۰۰ صبح می‌باشد.
شایان ذکر است داشتن گواهینامه شورای عالی انفورماتیک در رشته‌ها و رتبه‌های اعلام شده با تاریخ معتبر به شرح ذیل الزامی می‌باشد:
۱- تولید و ارائه رایانه‌های غیر Mainframe (رتبه‌های ۱ تا ۲).
۲- خدمات پشتیبانی (رتبه‌های ۱ تا ۲).
میزان تضمین شرکت در مناقصه معادل دو میلیارد ریال (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال) بصورت ضمانت نامه بانکی معتبر یا چک تضمین شده بانکی و یا واریز نقدی به حساب سازمان بورس و اوراق بهادار می‌باشد. به پیشنهادات ناقص و فاقد تضمین شرکت در مناقصه ترتیب اثر داده نخواهد شد.
سازمان بورس و اوراق بهادار

گزارش

توکیو از بزرگ‌ترین برنامه نظامی‌اش رونمایی کرد

بازگشت ژاپن به قبل از ۱۹۴۵

دنیای‌اقتصاد: ژاپن، چین را بزرگ‌ترین چالش امنیتی خود نامیده و بزرگ‌ترین طرح نظامی‌اش از زمان جنگ جهانی دوم را اعلام کرده است. به نوشته روزنامه ایندیپندنت، توکیو اعلام کرد تا سال ۲۰۲۷ حدود ۲درصد از تولید ناخالص داخلی خود را صرف امور دفاعی خواهد کرد. این به آن معناست که حدود یک‌درصد بیشتر از بودجه دفاعی فعلی صرف امور نظامی خواهد شد. بر اساس تولید ناخالص داخلی فعلی این کشور، هزینه سالانه دفاعی ژاپن معادل حدود ۸۰میلیارد دلار خواهد شد. این میزان بودجه دفاعی، ژاپن را به دارنده سومین بودجه نظامی بزرگ جهان بعد از آمریکا و چین تبدیل خواهد کرد. این تغییر در سیاست دفاعی و امنیتی ژاپن در حالی صورت می‌گیرد که این کشور به‌دنبال راه‌حلی برای مقابله با تهدیدهای منطقه‌ای به‌ویژه از جانب چین و کره‌شمالی است. توکیو در این چارچوب قصد دارد موشک‌های دوربرد که توانایی رسیدن به خاک چین را دارند، به‌دست آورد. ژاپن همچنین در این راستا قصد دارد تا اوایل سال ۲۰۲۶، حدود ۳۷میلیارد دلار برای تولید یا خرید موشک از دیگر کشورها، از جمله موشک تام هاوک ساخت شرکت لاکهید مارتین آمریکا و موشک‌های هوا به سطح هزینه کند. چنین برنامه‌ای برای اولین‌بار از زمان جنگ جهانی دوم به بعد، به ژاپن این امکان را می‌دهد تا در برابر تهدیدهای موشکی همسایه‌هایش ایستادگی کند. این برنامه بلندمدت همچنین به ژاپن قابلیت ضربه زدن به اهداف مورد نظر در کره‌شمالی و چین را نیز خواهد داد. این طرح، بزرگ‌ترین تغییر سیاسی و دفاعی در ژاپن به‌حساب می‌آید؛ تغییری که سیاست صلح‌طلبی ژاپن را برای اولین‌بار از اواسط قرن ۲۰ به بعد تغییر می‌دهد.

■ دلیل تغییر سیاست ژاپن چیست و چرا حالا؟

به نظر می‌رسد ژاپن به‌دنبال سیاست بازدارندگی است. فومیو کیشیدا، نخست‌وزیر ژاپن در یک کنفرانس خبری گفت: «این راهبرد جدید تحول بزرگی در سیاست امنیتی ما پس از جنگ جهانی دوم است.» نخست‌وزیر ژاپن افزود: «طرح‌های موشکی و گام‌های دیگر در این راهبرد به متجاوزان بالقوه‌ای مانند چین، کره‌شمالی و روسیه هشدار خواهد داد که حمله به ژاپن خیلی پرهزینه خواهد بود.» توکیو دیگر در بیان نظرات خود درباره پکن خویشتن‌دار نیست. راهبرد دفاعی جدید ژاپن شامل فهرست طولانی از شکایات مربوط به رفتار پکن، از جمله تحرکات چین و روسیه در نزدیکی برخی جزایر تحت کنترل ژاپن است. در پی بحث‌های مفصل در درون حزب حاکم در ژاپن درباره اینکه آیا چین را یک «تهدید» بخوانند یا نه، توکیو تصمیم گرفت تا چین را «بزرگ‌ترین چالش راهبردی» خود بداند. این لحن ژاپن به راهبرد دفاعی واشنگتن که به‌تازگی منتشر شده است، شباهت زیادی دارد. چین یک تهدید مشترک برای آمریکا و متحدش ژاپن به‌شمار می‌رود. در سال‌های اخیر، پکن با سرعت در حال توسعه نیروهای مسلح خود بوده است. شی جین‌پینگ، رئیس‌جمهوری چین دستور داده است که تا سال ۲۰۳۵، نیروهای مسلح چین مدرن شوند. همچنین چین اخیرا با به‌کارگیری یک ناو هواپیمابر جدید این توانایی‌ها را به نمایش گذاشته است. اکنون، بسیاری از تحلیلگران غربی بر این باورند که تغییر عمیقی در توازن قدرت نظامی جهانی در حال شکل‌گیری است. از سال ۲۰۰۹، زمانی که چین شروع به توسعه زیرساخت‌های نظامی در دریای چین جنوبی کرد، ارتش آزادی‌بخش خلق چین از توانایی‌های نظامی بسیار بیشتری در دریای چین جنوبی برخوردار شده است. این واقعیت واضح است که هیچ کشوری در این منطقه، حتی ژاپن، قادر به رقابت با این قابلیت‌های چین نیست. به گزارش آکسیوس، چین دست‌کم سه جزیره مصنوعی را که در دریای چین جنوبی ساخته بود، به‌طور کامل نظامی کرده است. جان آکویلینو، فرمانده نیروهای آمریکا در منطقه اقیانوس آرام، به خبرگزاری آسوشیتدپرس گفت که فعالیت‌های نظامی پکن، بزرگ‌ترین ساخت‌وساز نظامی پس از جنگ جهانی دوم در این منطقه است، اقدام‌هایی که از نگاه او «بی‌ثبات‌کننده» است. از طرف دیگر، به گزارش رویترز، روسیه، همسایه دیگر ژاپن، در حال افزایش حضور نظامی خود در مرزهای شرقی این کشور و در نزدیکی مرز چین و ژاپن است. سرگئی شویگو، وزیر دفاع روسیه گفت نیروهای نظامی کمکی روسیه به‌دلیل «تنش‌های راهبردی در شرق» به این منطقه اعزام شده‌اند. نگرانی‌های ژاپن از نیات و اقدام‌های روسیه، از زمان حمله غیرقانونی روسیه به اوکراین، افزایش پیدا کرده است. ژاپن یکی از کشورهایی است که روسیه را به‌دلیل حمله نظامی‌اش به اوکراین تحریم کرده است. تنش‌های تاریخی بین روسیه و ژاپن بر سر جزایر کوریل نگرانی‌های توکیو را افزایش داده است. منازعه جزایر کوریل که به منازعه سرزمین‌های شمالی در ژاپن معروف است، یک اختلاف ارضی بین ژاپن و روسیه بر سر مالکیت چهار جزیره کوریل جنوبی است. این جزایر پس از جنگ جهانی دوم به کنترل روسیه درآمدند. روابط کره‌شمالی و ژاپن نیز مانند چین و روسیه بسیار پرتنش است. در ماه اکتبر، کره‌شمالی برای اولین‌بار پس از پنج سال و بدون هشدار، یک موشک بالستیک به سمت فضا و آب‌های ژاپن شلیک کرد. این موشک بر فراز خاک ژاپن پرواز کرد و گمان می‌رود در اقیانوس آرام فرود آمده باشد. این امر، اقدامی بسیار تحریک‌آمیز بود که نشان‌دهنده تشدید قابل توجه سیاست تهاجمی کره‌شمالی بود. توموهیکو تانیگوچی، استاد دانشگاه کیئو ژاپن و مشاور ویژه سابق شینزو آبه، نخست‌وزیر پیشین ژاپن در مصاحبه‌ای با دویچه‌وله استدلال کرد که «تنش‌ها برای مدت طولانی بالا بوده و ژاپن حالا فقط در حال رساندن توانایی‌های خود نسبت به این واقعیت است.» در سال‌های اخیر، تنش‌ها در اطراف آب‌های سرزمینی ژاپن رو به افزایش بوده است. این استاد دانشگاه گفت ژاپن همسایه کره‌شمالی، چین و روسیه است و هر سه کشور سرمایه‌گذاری زیادی در ارتش و زرادخانه هسته‌ای خود کرده‌اند. ژاپن در حال حاضر، به‌شدت به متحدان نظامی خود، به‌ویژه آمریکا، بریتانیا، آلمان، استرالیا و فرانسه متکی است. ژاپن همچنین، میزبان بزرگ‌ترین حضور نظامی آمریکا در جهان است.

■ واکنش‌های داخلی در ژاپن به این تغییر چیست؟

چگونگی فراهم کردن بودجه لازم برای این برنامه نظامی و دفاعی جدید به یک بحث داغ در ژاپن تبدیل شده است. خبرگزاری بلومبرگ گفت تغییر در سیاست دفاعی بین مردم ژاپن محبوب است. نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد گسترش سریع توانایی‌های نظامی چین در سال‌های اخیر، حمله روسیه به اوکراین و تنش‌های فزاینده بر سر جزیره تایوان، تغییر چشمگیری در نظرات مردم ژاپن و آگاهی عمومی در این‌باره به‌وجود آورده است. با وجود آنکه درک مردم ژاپن از تهدیدهای روسیه، چین و کره‌شمالی بالا رفته است، انتظار می‌رود افزایش مالیات شهروندان برای تامین بودجه نظامی بیشتر، باعث ایجاد مخالفت‌هایی با افزایش بودجه نظامی شود. تاریخ اقتصادی ژاپن نشان داده است که مالیات بالا به روند اقتصادی صدمه می‌زند. این معضلی است که ژاپن باید در سال‌های آینده با آن کنار بیاید.

نیویورک‌تایمز در گزارش ۱۶هزار کلمه‌ای از ناگفته‌های جنگ روسیه رونمایی کرد

جنگ «پیاده‌روی در پارک» نبود

سربازان روسی چگونه به میدان جنگ می‌روند؟ با غذای اندک، با تعداد کمی فشنگ و دستورالعمل‌هایی از ویکی‌پدیا برای نحوه استفاده از سلاح‌هایشان.

سربازان روس با نقشه‌های قدیمی مانند این نقشه متعلق به دهه ۱۹۶۰ وارد اوکراین می‌شوند و در برخی موارد، اصلا نقشه‌ای ندارند.

آنها در ساختمان‌های فرسوده روسی آموزش می‌بینند؛ ساختمان‌هایی مانند اینکه محل آموزش یکی از یگان‌های زرهی مربوط به تانک‌هاست که در اوکراین به‌شدت شکست خورد.

دنیای‌اقتصاد – ترجمه: محمدحسین باقی: آنها هیچ فرصتی نداشتند. به گفته آنها، نیروهای تیپ ۱۵۵ پیاده‌نظام نیروی دریایی روسیه که کورکورانه در مزارع فرود آمده بودند، هیچ نقشه، کیت پزشکی یا دستگاه واکی تاکی نداشتند. تا چند هفته قبل‌تر، آنها کارگران کارخانه و رانندگان کامیون بودند و قبل از اینکه در ماه سپتامبر به خدمت سربازی بروند، ویترین بی‌پایانی از پیروزی‌های احتمالی ارتش روسیه را در خانه در تلویزیون دولتی تماشا می‌کردند. این «آنها» اشاره دارد به شهروندانی که قبل از اینکه وارد خدمت سربازی و ورود به میدان جنگ شوند به کاری غیر از نظامی‌گری اشتغال داشتند. آنها یا کارگر بودند یا راننده یا پزشک یا از اصناف و مشاغل دیگر. به‌هرروی، یکی از این سربازان «پزشک»ی بود که پیش‌تر «قهوه‌چی» بود و هرگز آموزش پزشکی ندیده بود.

شش نفر از گزارشگران نیویورک‌تایمز («مایکل شوویرتز»، «آنتون تروپانوفسکی»، «یوسور الهلو»، «ماشا فرولیاک»، «آدام انتوس» و «توماس گیبون نف») در گزارشی تحقیقی (و تقریبا ۱۶هزار کلمه‌ای) برای نیویورک‌تایمز به ناگفته‌هایی از جنگ روسیه در اوکراین اشاره می‌کنند. این به‌اصطلاح سربازان می‌گویند اکنون روی سقف خودروهای زرهی به شکل پر ازدحامی تلنبار شده‌اند. آنها تفنگ‌های کلاشنیکفِ نیم‌قرن پیش را بر دوش دارند، تقریبا چیزی برای خوردن ندارند و در مزارع پاییزی «چوب‌بری» می‌کنند. روسیه بیشتر سال را در حال جنگ در اوکراین بود و این در حالی است که ارتش روسیه چندان آماده به نظر نمی‌رسد. اعضای این تیپ در مصاحبه‌ها گفتند که برخی از آنها قبلا حتی یک گلوله هم شلیک نکرده‌اند چه رسد به اینکه اسلحه به‌دست بگیرند. آنها می‌گفتند گاهی اوقات هیچ فشنگی نداشتند و حتی هیچ پشتیبانی هوایی یا توپخانه‌ای هم نداشتند. آنها می‌گفتند اما این خیلی آنها را نترساند. فرماندهانشان قول داده بودند که هرگز نبردی نخواهند دید.

تنها زمانی که گلوله‌ها شروع به باریدن کرد و رفقایشان را تکه‌تکه کرد، متوجه شدند که چقدر فریب‌خورده‌اند. یک سرباز روس به نام «میخائیل» که روی زمین پرت شده بود، به یاد می‌آورد که چشمانش را با شوک باز کرد: اجساد تکه‌تکه شده همرزمانش که روی زمین پخش‌شده بود. ترکش‌ها شکم او را هم پاره کرده بود. او که ناامید از فرار بود، به سمت انبوه درختان خزید و سعی کرد با دستانش خندقی حفر کند. میخائیل که تلفنی از یک بیمارستان نظامی در خارج از مسکو صحبت می‌کرد، گفت که از ۶۰عضو جوخه او در نزدیکی شهر «پاولیوکا» در شرق اوکراین در آن روز در اواخر اکتبر، حدود ۴۰نفر کشته شدند. او گفت که تنها هشت نفر از جراحات جدی گریخته و جان به در بردند. میخائیل که با نفس‌های سنگین و به‌سختی سخن می‌گفت، افزود: «این جنگ نیست. این نابودی مردم روسیه توسط فرماندهانشان است.»

هرگز قرار نبود جنگی که پوتین از آن خبر می‌داد این‌گونه باشد. زمانی که سال گذشته رئیس «سیا» به مسکو سفر کرد تا درباره حمله به اوکراین هشدار دهد، او کرملینی با اعتمادبه‌نفس فوق‌العاده را دید. در آن زمان، مشاور امنیت ملی پوتین به خود می‌بالید که نیروهای مسلح پیشرفته روسیه آن‌قدر قوی هستند که حتی در مقابل آمریکایی‌ها بایستند. طرح‌های تهاجمی روسیه که نیویورک‌تایمز به آن دست پیدا کرده است، نشان می‌دهد که ارتش انتظار داشت صدها مایل در سراسر اوکراین ورود کرده و ظرف چند روز پیروز میدان جنگ شود. به افسران گفته شد که اونیفورم‌ها و مدال‌های خود را در انتظار رژه نظامی در کی‌یف، پایتخت اوکراین بسته‌بندی کنند. اما پوتین به‌جای آن پیروزی مهیب، با کشته شدن ده‌ها هزار نفر از نیروهایش و نابودی بخش‌هایی از ارتشش پس از نزدیک به ۱۰ ماه جنگ، با چیز دیگری مواجه است: بزرگ‌ترین فاجعه انسانی و استراتژیک کشورش از زمان فروپاشی شوروی.

چگونه یکی از قدرتمندترین ارتش‌های جهان، به رهبری یک فرد تاکتیکیِ برجسته و مشهور مانند پوتین، توانسته است در برابر رقیب بسیار کوچک‌تر و ضعیف‌تر خود، این‌قدر متزلزل ظاهر شود؟ برای جمع‌آوری دلایل و کنار هم چیدن پاسخ، ما صدها ایمیل، سند، برنامه‌های تهاجمی، دفاتر کل حسابرسی نظامی و دستورالعمل‌های تبلیغاتی دولت روسیه را استخراج و بررسی کردیم. ما به تماس‌های تلفنی سربازان روس از میدان نبرد گوش دادیم و با ده‌ها سرباز، مقامات ارشد و معتمدان پوتین (که دهه‌هاست رهبر خود را می‌شناسند) صحبت کردیم.

تحقیقات تایمز مجموعه‌ای از اشتباهات خیره‌کننده را نشان داد که شروع آن از خودِ پوتین است – که در دوره همه‌گیری به‌شدت منزوی شد، نسبت به میراث خود وسواس و متقاعد به درخشش خود است – و مدت‌ها پس از فرستادن سربازانی مانند میخائیل به قتلگاه ادامه یافت. در هر مرحله، شکست‌ها عمیق‌تر از آن چیزی شد که قبلا بود:

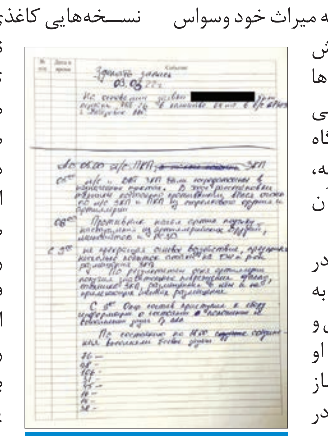
دفترچه ثبت وقایع یک سرباز روس که تحرک نیروهای هوابرد از بلاروس به‌سوی کی‌یف را به‌تفصیل بیان می‌کند از جمله به حملات و «آتش بی‌وقفه نیروهای اوکراینی» اشاره می‌کند.

■ همکاران پوتین در مصاحبه‌ها گفتند که او به سمت خود بزرگ‌نمایی و روحیه ضد غربی رفت و او را به تصمیم سرنوشت‌ساز برای حمله به اوکراین در انزوای کامل، بدون مشورت با کارشناسانی که جنگ را حماقت محض می‌دانستند، سوق داد. دستیاران پوتین به کینه‌ها و سوءظن‌های او دامن زدند. حتی برخی از نزدیک‌ترین مشاوران رئیس‌جمهور در بی‌خبری رها شدند تا اینکه تانک‌ها شروع به حرکت کردند. همان‌طور که یکی دیگر از محرمان قدیمی گفت: «پوتین تصمیم گرفت که تفکر، تفکر خودش باشد و همین کافی است.»

■ ارتش روسیه، به‌رغم فرضیات غرب درباره توانمندی‌اش، به‌شدت متاثر از سال‌ها دزدی است. صدها میلیارد دلار به نوسازی نیروهای مسلح در زمان پوتین اختصاص داده‌شده، اما رسوایی‌های فساد هزاران افسر را به دام انداخت. یکی از پیمانکاران نظامی توصیف دیوانه‌وار نصب بنرهای میهن‌پرستانه عظیم را برای پنهان کردن شرایط نامناسب در یک پایگاه بزرگ تانک دانست، به امید فریب یک هیات عالی‌رتبه نظامی. او گفت که بازدیدکنندگان حتی از رفتن به داخل برای استفاده از حمام منع شدند تا مبادا این حیله را کشف کنند.

■ پس از آغاز حمله، روسیه تسلط خود بر اوکراین را از طریق مجموعه‌ای از اشتباهات از دست داد. این کشور برای شلیک موشک‌های خود به نقشه‌های قدیمی و اطلاعات نادرست متکی بود و پدافند هوایی اوکراین را – آماده دفاع از کشور بود – به‌طور شگفت‌انگیزی دست‌نخورده باقی گذاشت. جوخه‌های هکر روسیه تلاش کردند تا در آنچه برخی از مقامات آن را اولین آزمون بزرگ سلاح‌های سایبری در جنگ واقعی می‌نامند، پیروز شوند. سربازان روسی که بسیاری از رفتن به جنگ شوکه شده بودند، از تلفن‌های همراه خود برای تماس با خانه استفاده کردند و به اوکراینی‌ها اجازه می‌دادند تا آنها را ردیابی کنند و آنها را به‌صورت گروهی گیر بیندازند. نیروهای مسلح روسیه به‌قدری خشن و خشک (و فاقد انعطاف‌پذیری) بودند که حتی پس از تحمل خسارات عظیم در میدان نبرد، نتوانستند خود را با وضعیت سازگار کنند. درحالی‌که هواپیماهای روس در حال سرنگون شدن بود، بسیاری از خلبانان روسی طوری پرواز می‌کردند که گویی با خطری مواجه نیستند؛ تقریبا چیزی مانند اینکه انگار در یک نمایشگاه هوایی هستند.

■ روسیه که از جاه‌طلبی‌های بزرگش کاسته شد، سرزمین‌های بیشتری را تصرف کرد که می‌توانست از آن دفاع کند؛ اما هزاران مایل مربع را در دستان خدمه و اسکادران‌های جنگنده که تغذیه مطلوبی نداشتند، خوب آموزش ندیده بودند و ضعیف بودند باقی گذاشت. بسیاری از آنها سربازان وظیفه یا جدایی‌طلبان شرق اوکراین بودند که تجهیزاتشان مربوط به دهه ۱۹۴۰ بود یا نسخه‌هایی کاغذی از اینترنت داشتند که نحوه استفاده از سلاح‌های تک‌تیرانداز را توصیف می‌کرد و نشان می‌داد که سربازان چگونه جنگیدن را در حین پرواز یاد می‌گیرند. اوکراینی‌ها با استفاده از سلاح‌های جدید غربی آنها را شکست دادند. بااین‌حال فرماندهان روسی مدام امواجی از نیروهای زمینی را برای انجام حملات بیهوده گسیل می‌کنند. یکی از سربازان روس گفت: «هیچ‌کس زنده نخواهد ماند.» پس‌ازاینکه به او دستور داده شد به پیش برود، دریافت که در معرض توپخانه اوکراینی‌ها قرار دارد. در نهایت او و رفقایش که روحیه خود را ازدست‌داده بودند حاضر به رفتن نشدند.

■ پوتین جنگ خود را به‌گونه‌ای آغاز کرد که هیچ‌کس آن‌قدر قدرتمند نبود که او را به چالش بکشد. بسیاری از رزمندگان او از سوی افرادی فرماندهی می‌شوند که حتی بخشی از ارتش نیستند، مانند محافظ سابق او، رهبر چچن و یک رئیس مزدور که خدمات پذیرایی برای رویدادهای کرملین فراهم می‌کرد. با شکست حمله اولیه، این رویکرد اتمیزه‌شده عمیق‌تر شد و تلاش‌های جنگی را که قبلا ازهم‌گسسته بود، از بین برد. اکنون ارتش‌های ازهم‌پاشیده پوتین اغلب مانند رقیب عمل می‌کنند، برای دستیابی به اسلحه با هم رقابت می‌کنند و در برخی مواقع به‌شدت به یکدیگر حمله می‌کنند. یکی از سربازان توضیح داد که چگونه درگیری‌ها به خشونت کشیده شد؛ به‌طوری‌که یک فرماندهی تانک روسی عمدا به متحدان فرضی خود حمله کرد و ایست بازرسی آنها را منفجر کرد.

از همان روزهای اولیه حمله، پوتین در خفا پذیرفت که جنگ طبق برنامه پیش نرفت. به گفته دو نفر از آشنایان به این مسائل، پوتین در دیدار ماه مارس با نفتالی بنت، نخست‌وزیر اسرائیل اعتراف کرد که اوکراینی‌ها «سخت‌تر از آنچه به من گفته شد» بودند. او افزود: «این احتمالا بسیار دشوارتر از آن چیزی بود که ما فکر می‌کردیم. اما جنگ در قلمرو آنهاست، نه ما. ما کشور بزرگی هستیم و صبر داریم.» افرادی که پوتین را می‌شناسند می‌گویند که او آماده است تا «جان‌ها» و «گنج‌های» ناگفته را فدا کند و در یک دیدار رو در رو و نادر با آمریکایی‌ها در ماه گذشته، روس‌ها می‌خواستند پیامی واضح به رئیس‌جمهور بایدن بدهند: «مهم نیست که چه تعداد سرباز روسی در میدان جنگ کشته یا مجروح شوند، روسیه تسلیم نخواهد شد.»

یکی از اعضای ناتو به متحدان خود هشدار می‌دهد که پوتین آماده است تا کشته یا زخمی شدن بیش از ۳۰۰هزار سرباز روسی را بپذیرد؛ تقریبا سه‌برابر تلفات تخمین‌زده‌شده او تاکنون. پوتین تنها چند روز پس از مواجهه با ضربات جنگ، حملات را دوچندان کرد و صدها هزار روس را در فرمانی که قرار بود جنگ را به نفع روسیه تغییر دهد فراخواند؛ اما این کار در عوض به رشد فزاینده خشم در داخل دامن زد. بلافاصله پس‌ازآن، صدها سرباز روس در خارج از پاولیوکا کشته شدند؛ از جمله همرزمان میخائیل در پیشروی کور صدوپنجاه‌وپنجم.

یکی دیگر از اعضای جوخه به نام الکساندر، از بیمارستانی در روسیه گفت: «پاها، روده‌ها. یعنی گوشت و فقط گوشت. می‌دانم که وحشتناک به نظر می‌رسد؛ اما نمی‌توان آن را به شکل دیگری توصیف کرد. مردم تبدیل به همبرگر شدند.»

الکساندر توضیح داد که چگونه او و سایر سربازانش از مربی خود در روسیه چند هفته قبل از اعزام به اوکراین درباره شلیک با اسلحه و ظرف چند هفته تبدیل به سرباز شدن پرسیده بودند که، چه چیزی عایدشان می‌شود. الکساندر گفت: او صادق بود: «هیچی». هر چه پوتین در میدان نبرد شکست‌های بیشتری را متحمل شود، ترس از اینکه تا چه حد حاضر است پیش برود بیشتر می‌شود. او ده‌ها هزار نفر را در اوکراین کشته، شهرها را با خاک یکسان کرده و غیرنظامیان را برای حداکثر لطمه هدف قرار داده، بیمارستان‌ها، مدارس و ساختمان‌های مسکونی را نابود کرده، درحالی‌که قبل از زمستان، برق و آب میلیون‌ها نفر را قطع کرده است. هربار که نیروهای اوکراینی ضربه بزرگی به روسیه وارد می‌کنند، بمباران کشورشان تشدید می‌شود. پوتین بارها به جهان یادآوری کرده است که می‌تواند از هر چیزی که در اختیار دارد، از جمله سلاح‌های هسته‌ای، برای دنبال کردن ایده‌اش برای دستیابی به پیروزی استفاده کند.

در ماه ژانویه، با هشدار ایالات‌متحده مبنی بر قریب‌الوقوع بودن حمله روسیه به اوکراین، یک ژنرال بازنشسته روس به نام «لئونید ایواشوف» فاجعه‌ای را در افق دید. او در یک نامه‌ی سرگشاده و نادر هشدار داد که استفاده از زور علیه اوکراین «موجودیت روسیه را به‌عنوان یک کشور» تهدید خواهد کرد. ژنرال ایواشوف در یک مصاحبه تلفنی اخیر گفت که هشدارهای او قبل از جنگ همان چیزی بود که از مقامات نظامی عصبی روسیه در آن زمان شنیده بود. اگرچه کرملین اصرار داشت که حمله روی میز نیست، اما برخی چیز دیگری می‌گفتند. او گفت که نظامیان به وی گفتند که «پیروزی در چنین شرایطی غیرممکن است»، اما مافوقشان به آنها گفت که نگران نباشند. به آنها گفته شد که جنگ «پیاده‌روی در پارک» خواهد بود.

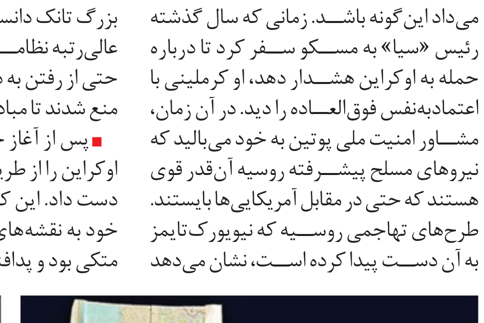
نقشه دوران شوروی از اوکراین، بلاروس و روسیه امروز که میدان‌های جنگ را نشان می‌دهد. این نقشه‌ها در جنگ‌های امروز تاثیر زیادی ندارد و اطلاعات غلط به سربازان می‌دهد.

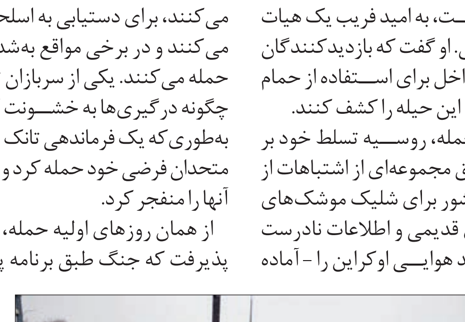
جسد یک سرباز روس در خارکیف، یک روز پس از آغاز جنگ در فوریه. با توجه به نزدیک شدن به فصل زمستان و بارش برف، به نظر می‌رسد ارتش روسیه کار سختی در پیش داشته باشد.

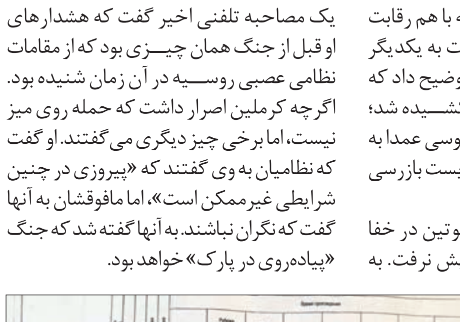
به سربازان جدول‌های زمانی و اهداف به‌شدت غیرواقعی داده می‌شود تا اراضی اوکراینی را بگیرند و سربازان از این گله می‌کنند که به‌عنوان «گوشت دم توپ» استفاده می‌شوند.

خبر

موشک‌های کره‌شمالی به ژاپن می‌رسد

وحشت در توکیو

دنیای‌اقتصاد: کره‌شمالی روز یکشنبه دو موشک بالستیک میان‌برد را در سواحل شرقی خود شلیک کرد و موشک‌هایی را پرتاب کرد که به‌طور بالقوه قادر به رسیدن به ژاپن هستند. به نوشته روزنامه نیویورک‌تایمز، این موشک‌پرانی چند روز پس از آن صورت گرفت که توکیو قول داد هزینه‌های نظامی خود را برای محافظت در برابر تهدیدهای فزاینده چین و کره‌شمالی دو برابر کند. این اولین پرتاب توسط کره‌شمالی از زمانی بود که این کشور موشک بالستیک قاره‌پیمای تازه توسعه‌یافته خود، موسوم به هواسونگ-۱۷ را در هجدهم نوامبر شلیک کرد. این دو موشک از تانگ‌چانگ-ری پرتاب شدند؛ جایی که رسانه‌های دولتی کره‌شمالی گفتند که رهبر آن، کیم جونگ اون، روز پنج‌شنبه آزمایش زمینی یک موشک تقویت‌کننده ICBM با سوخت جامد، اولین در نوع خود در این کشور را تماشا کرده است. مشخص نیست که آیا موشک‌های پرتاب‌شده در روز یکشنبه ارتباطی با فناوری‌های موتور موشک سوخت جامد که پیونگ‌یانگ آزمایش کرده است دارد یا خیر؟ اکثر موشک‌های بالستیک کره‌شمالی از سوخت مایع استفاده می‌کنند. به گفته کارشناسان، این کشور در تلاش است تا به سوخت جامد روی بیاورد که به گفته کارشناسان حمل‌ونقل موشک‌ها را آسان‌تر و پرتاب را سریع‌تر می‌کند. ارتش کره‌جنوبی اعلام کرد، دو موشک کره‌شمالی که روز یکشنبه شلیک شدند، تنها ۴۹۹کیلومتر به سمت شرق پرواز و سپس در آب‌های بین کره‌شمالی و ژاپن سقوط کردند. گفته می‌شود که موشک‌ها عمدا در زوایای تند پرتاب شده‌اند تا بتوانند مسافت‌های کوتاه‌تری را نسبت به آنچه طراحی شده بودند، طی کنند. کره‌جنوبی آنها را به‌عنوان موشک‌های بالستیک میان‌برد طبقه‌بندی کرده است که معمولا ۹۹۷ تا ۳۰۰۰کیلومتر پرواز می‌کنند. چنین موشک‌هایی، هنگامی که از کره‌شمالی شلیک می‌شوند، به بیشتر یا تمام ژاپن می‌رسند. هرگونه درگیری آینده در شبه‌جزیره کره می‌تواند شامل ژاپن شود؛ جایی که ایالات متحده در آن حضور نظامی دارد. کره‌شمالی توانایی خود را برای پرتاب موشک‌های بالستیک به سمت ژاپن، زمانی که موشک‌هایی را که بر فراز ژاپن پرواز داد – یک‌بار در سال ۲۰۱۷ و بار دیگر در اکتبر شلیک کرد، به رخ کشید. به گزارش خبرگزاری کیودو، توشیرو اینو، معاون ارشد وزیر دفاع ژاپن به خبرنگاران گفت که ژاپن نسبت به پرتاب موشک‌های روز یکشنبه توسط کره‌شمالی از طریق سفارت خود در پکن اعتراض کرد. آزمایش‌های موشکی کره‌شمالی دو روز پس از آن انجام شد که ژاپن برای اولین‌بار در ۹سال گذشته استراتژی امنیت ملی خود را با اشاره به تهدیدهای فزاینده چین، کره‌شمالی و روسیه به‌روز کرد و متعهد شد که پول اختصاص داده‌شده برای هزینه‌های نظامی را دو برابر کند. برنامه جدید ژاپن به ادعای این کشور رویکردی صلح‌طلبانه و برای پیشگیری دارد و قصد دارد با این برنامه توانایی‌های ضدحمله‌ای را افزایش دهد. ژاپن امیدوار است به حدود ۱۰۰۰موشک دست پیدا کند که از تاماهاوک‌های ساخت آمریکا شروع و در نهایت به سیستم‌های تسلیحاتی خود منتقل شود. اسناد جدید امنیت ملی این کشور فعالیت‌های نظامی اخیر کره‌شمالی را «تهدیدی قریب‌الوقوع» می‌نامند. کره‌شمالی در سال جاری حداقل ۹۰موشک بالستیک و سایر موشک‌ها را پرتاب کرده است که بیش از سال گذشته است. این در حالی است که مجموعه‌ای از قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل این کشور را از توسعه یا آزمایش فناوری موشک‌های بالستیک یا سلاح‌های هسته‌ای منع کرده است.

توافق غرب و عربستان درباره لبنان

دنیای‌اقتصاد: فرانسه، آمریکا و عربستان درباره پرونده انتخاب رئیس‌جمهوری جدید لبنان همسو شده‌اند. روزنامه کویتی القبس به نقل از یک منبع در کاخ الیزه تایید کرد که امانوئل مکرون، رئیس‌جمهور فرانسه در سفر چند روز پیش خود به دوحه با تمیم بن حمد آل ثانی، امیر قطر درباره پرونده لبنان گفت‌وگو کرده است. این منبع فاش کرد که مکرون به زودی در نشست سران در پایتخت اردن نیز پرونده لبنان را مورد بررسی قرار خواهد داد و طرح خود را برای انتخاب رئیس‌جمهور لبنان و آغاز روند انجام اصلاحات در این کشور ارائه خواهد کرد. این در حالی است که منابع دیپلماتیک به روزنامه الجریده کویت گفتند، در نشست اخیر عربستان و فرانسه درباره لبنان که چند روز پیش در پاریس برگزار شد، ریاض صحبت‌های جدیدی درباره ابتکارعمل کویت مطرح کرد که در ژانویه گذشته ارائه شده بود و بر اساس آن سفرای کشورهای حاشیه خلیج‌فارس بعد از تحریم بیروت به‌دلیل اظهارات جورج قرداحی، وزیر اطلاع‌رسانی سابق لبنان درباره جنگ یمن و انتقاد از این جنگ ویرانگر و بیهوده، به بیروت برگشتند. ابتکارعملی که شامل بندهایی در رابطه با لزوم پایبندی لبنان به توافق‌نامه طائف، قطعنامه‌های بین‌المللی و خویشتن‌داری از درگیری‌های خارجی می‌شود.

این منابع گفتند، در این نشست طرف فرانسوی درخواست خود از عربستان را برای کمک به انتخاب رئیس‌جمهور جدید لبنان تکرار کرد با این حال، طرف سعودی اصرار داشت که از ورود به جزئیات خودداری کند و روی برنامه کاری واضح و روشنی برای هرگونه حل و فصلی که قرار است روی آن توافق شود، متمرکز باشد. پارلمان لبنان پنج‌شنبه در دهمین جلسه خود برای انتخاب رئیس‌جمهور جدید این کشور باز هم ناکام ماند و به‌دلیل به حد نصاب نرسیدن تعداد نمایندگان جلسه لغو و پنج‌شنبه هفته آینده تاریخ جلسه جدید اعلام شد. اولین جلسه انتخاب رئیس‌جمهور جدید لبنان به جای میشل عون، رئیس‌جمهور سابق که دوره مسوولیتش ۳۱اکتبر به پایان رسید، ۲۹سپتامبر برگزار شد و تلاش‌های مقامات لبنانی برای انتخاب رئیس‌جمهور جدید این کشور تا قبل از پایان دوره مسوولیت میشل عون ناکام ماندند. عون ۳۰اکتبر با انتقاد از نجیب میقاتی، نخست‌وزیر مکلف در تشکیل کابینه، در حکمی دولت پیشبرد امور به ریاست میقاتی را مستعفی اعلام کرد. در نهایت، پارلمان لبنان با ادامه کار دولت میقاتی به‌عنوان دولت پیشبرد امور تا زمان انتخاب رئیس‌جمهور جدید این کشور موافقت کرد. پیش‌تر کمیته روابط خارجی سنای آمریکا در نامه‌ای به وزرای خارجه و خزانه‌داری این کشور خواهان تحریم کسانی شدند که در روند انتخاب رئیس‌جمهوری جدید لبنان کارشکنی می‌کنند. سنا از دولت بایدن خواسته است از تمام ابزارها از جمله تهدید به تحریم برای وادار کردن نمایندگان لبنانی برای انتخاب رئیس‌جمهوری جدید و تشکیل هر چه سریع‌تر یک دولت استفاده کند.

دیدگاه

ترمز رونق صادرات کشاورزی

سیامک شهریاری
عضو هیات‌مدیره اتحادیه صادرکنندگان خشکبار ایران

رونق تولید و صادرات محصولات کشاورزی یکی از بزرگ‌ترین اهداف دولت‌ها در کشورهای توسعه‌یافته، یا درحال توسعه در جهان است، زیرا که رونق تولید محصولات کشاورزی آثار ارزشمندی در اقتصاد ملی دارد که اهم آنها عبارتند از:

۱ - افزایش درآمد کشاورزان و رونق اقتصاد روستاها و اقتصاد ملی
۲ - ایجاد مشاغل جدید و افزایش چشمگیر تعداد شاغلان کشور
۳ - کمک به بهبود اکوسیستم کشور با گسترش سطوح سبز
۴ - افزایش قدرت رقابت در بازار جهانی با افزایش تولیدات محصولات کشاورزی و افزایش صادرات آن
۵ - ارزآوری ناشی از صادرات محصولات کشاورزی
۶ - افزایش کیفیت محصولات کشاورزی داخلی به لحاظ پاسخگوشدن به بازارهای بین‌المللی

به‌رغم مزیت‌های نامبرده که طبیعتا باید برای سیاستگذاران بسیار حائز اهمیت باشد، ولی متاسفانه در تصمیم‌سازی‌های مسوولان صادرات کشور اهمیت چندانی به صادرات محصولات کشاورزی و رونق آن داده نمی‌شود.

یکی از معضلاتی که صادرکنندگان محصولات کشاورزی با آن دست به گریبانند، موضوع پیمان‌سپاری ارزی است که صادرکنندگان را مکلف کرده‌اند برای صادرات خود تعهد بسپارند که ارز ناشی از صادرات خود را به چرخه اقتصادی کشور برگردانند. این تصمیم که بعد از سال ۱۳۹۷ و با اوج‌گرفتن تحریم‌ها علیه ایران اتخاذ شد در مورد صادرات محصولات کشاورزی نه‌تنها بازدارنده و ترمزی قوی برای رونق صادرات است، بلکه به رشد قاچاق صادرات و آغاز تخلفات متعدد دیگر از جمله معاملات صوری با کارت بازرگانی دیگران (رونق کارت بازرگانی یکبار مصرف) که آثار منفی آن از جمله ازدست‌رفتن بسیاری از حقوق دولتی از جمله مالیات است، بر کسی پوشیده نیست.

سوال این است که چرا برای محصولات کشاورزی پیمان‌سپاری و تعهد صادرکننده به برگشت ارز، قانونی شده‌است؟ اگر از مسوولان بانک‌مرکزی و سازمان صمت و کشاورزی حتی قانون‌گذار محترم سوال شود که دلیل سپردن پیمان ارزی برای صادرات چیست، به اتفاق پاسخ خواهند داد که جلوگیری از انتقال ارز به خارج و برگشت ارز به چرخه اقتصادی کشور است.

به‌اعتقاد اینجانب و همه کسانی که در حرفه صادرات اشتغال دارند، این پاسخ نادرست است، چراکه در مملکتی که شما با پرداخت ریال می‌توانید در بازار آزاد به هر میزان ارز تهیه کنید که در اروپا یا آمریکا به حساب شما واریز کنند، چه نیاز است که شما به صادرات محصولات کشاورزی که چالشی عظیم دارد برای خروج ارز متوسل شوید؟

این بدان معناست، شما که قصد خارج کردن ارز را دارید، به‌جای آنکه ریال را به یک صرافی بدهید و به‌راحتی در آن سوی دنیا ارز را دریافت کنید، بیایید ریال خود را تبدیل به یک کالای کشاورزی کنید و سپس با ترفندهای بسیار بدون پیمان‌سپاری خود، آن را صادر کنید و سپس گرفتار فروش آن در آن‌سوی دنیا شوید و نهایت آنکه ارز حاصل از آن را به حساب ارزی خود واریز کنید! شما کدام راه را انتخاب می‌کنید؟ با چنین مفروضاتی از اساس اخذ پیمان‌سپاری ارزی برای صادرات خصوصا صادرات محصولات کشاورزی که متکی به بازار آزاد است، غیرضروری و غیرلازم است و با این کار فقط مشکلات اساسی برای صادرکنندگان و تولیدکنندگان معتبر فراهم می‌شود و کسانی که به‌صورت قانونی و اصولی کار می‌کنند به حاشیه رانده می‌شوند و کسانی که تعهد قانونی ندارند به‌عنوان صادرکننده پدیدار خواهند شد که آثار مخرب چنین فرآیندی بر کسی پوشیده نیست. صادرکنندگان ریشه‌دار و قدیمی که بازارهای خود را با رنج بسیار به‌دست آورده‌اند و در حقیقت یک سرمایه ملی تلقی می‌شوند، آنها را از دست می‌دهند و به کنار می‌روند و کسانی که حاضر به شفافیت نیستند و از واریز پیمان، بیمه، مالیات و عوارض گریزان هستند در بازارهای بین‌المللی محصولات کشاورزی ایران را به ثمن‌بخس به‌فروش می‌رسانند.

خبر

موانع دولتی پیش‌پای کسب‌وکارهای بخش کشاورزی

دنیای‌اقتصاد: در بیست‌وسومین جلسه کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی اتاق تهران، مشکلات و موانع پیش‌روی کسب‌وکار و اقتصاد کشاورزی با حضور معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت جهادکشاورزی موردبحث و بررسی قرار گرفت.

به گزارش روابط‌عمومی اتاق تهران، در این جلسه کاوه زرگران رئیس کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی اتاق تهران، به جلسه اخیر فعالان بخش‌خصوصی با وزیر جهادکشاورزی اشاره کرد که طی آن، سیدجواد ساداتی‌نژاد وزیر کشاورزی، بر حضور فعالانه بخش‌خصوصی در تامین و نگهداری ذخایر استراتژیک کشور تاکید کرد و با بیان اینکه تامین نقدینگی از جدی‌ترین مشکلات فعالان اقتصادی بخش کشاورزی است، افزود: برای اطمینان‌بخشی به بخش‌خصوصی، دولت باید سیاست قیمت‌گذاری را حذف کند و دست از صدور دستورالعمل‌های مختلف برای قیمت محصولات بکشد تا تشکل‌های بخش کشاورزی و فعالان اقتصادی این بخش قادر به برنامه‌ریزی باشند و بازار برای آنها قابل‌رصد و پیش‌بینی باشد.

وی در همین رابطه تصریح کرد که برای تامین گندم موردنیاز کشور و آسودگی خیال از رفع نیاز داخل، وزارت کشاورزی می‌تواند به توانمندی تشکل مربوطه در این بخش اطمینان کند به شرط آنکه سیاستگذاری‌ها در این حوزه به‌درستی تبیین شود.

زرگران با اشاره به مشکلات بنگاه‌های بخش کشاورزی در تامین سرمایه‌درگردش، یادآور شد که پرداخت تسهیلات از سوی برخی بانک‌ها متوقف‌شده و تصریح کرد که وزارت کشاورزی تدبیری برای مستثنی‌کردن بخش کشاورزی از ممنوعیت پرداخت تسهیلات بانکی بیاندیشد. همچنین، علی تقوی‌فر، نایب‌رئیس کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی اتاق تهران، به ضرورت واگذاری امور اقتصادی و مربوط به کسب‌وکار به بخش‌خصوصی اشاره کرد و آن را تنها راه برون‌رفت از مشکلات اقتصادی دانست و در همین رابطه، این پیشنهاد را مطرح کرد که در بخش کشاورزی، کمیته‌ای برای انتقال وظایف به بخش‌خصوصی تشکیل شود. اسماعیل علیپور، دبیر انجمن غلات نیز در سخنانی از آمادگی بخش‌خصوصی در واردات و تامین گندم و نهاده‌ها به کشور و رفع نیاز داخل، خبر داد و گفت: با این حال، سیاست قیمت‌گذاری دولت برای این محصولات، باعث‌شده که بخش‌خصوصی در حال حاضر کنار بایستد و این نگرانی جدی شده‌است که طی دو ماه آینده موجودی نهاده‌ها در کشور به پایین‌ترین سطح لازم برسد.

بازوی پژوهشی مجلس در گزارشی موانع پلتفرم تجارت ایران را بررسی کرد

نابسامانی‌های سامانه جامع تجارت

دنیای‌اقتصاد: براساس قانون، تمامی دستگاه‌های دخیل در فرآیندهای تجارت داخلی و خارجی کشور موظفند در عملیات فرآیندهای تجاری خود، تنها از طریق سامانه جامع تجارت با بازرگانان و تجار، تبادل اطلاعات داشته باشند. مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی با تمرکز بر نظارت بر وضعیت اجرا و پیاده‌سازی بخش تجارت داخلی سامانه جامع تجارت، عدم‌استفاده از شناسه واحد برای احراز کالاهای در گردش در سامانه، عدم‌همکاری برخی از دستگاه‌ها، عدم‌توسعه کامل بعضی زیرسامانه‌های مرتبط و عدم‌تعامل این زیرسامانه‌ها با سامانه جامع تجارت را بخشی از مشکلات اجرایی این سامانه تشخیص داده‌است. علاوه‌بر این عدم‌همکاری دیگر سامانه‌ها منجر به شکل‌گیری ارتباط مستقیم میان دستگاه‌های خارج از بستر سامانه جامع تجارت و انجام عملیات حیاتی به‌صورت دستی و دخالت کاربر انسانی در فرآیند انتقال داده، شده‌است. این گزارش با بررسی فهرست سامانه‌هایی که به سامانه جامع تجارت متصل است و تشخیص ایرادات آن، پیشنهاد می‌دهد با توجه به عدم‌توسعه مطلوب برخی زیرسامانه‌ها، متولی و بودجه‌مشخص برای تکمیل سامانه جامع حمل‌ونقل، بارنامه‌ها و مالیات الکترونیکی تخصیص داده شود و اتصال سامانه بهین‌یاب به سامانه جامع تجارت با فوریت در دستور کار قرار گیرد؛ همچنین پیشنهادهایی جهت بهبود این سامانه برای درج در برنامه هفتم توسعه ارائه شده‌است.

لیست جامع سامانه‌ها

به منظور یکپارچه‌سازی اطلاعات مرتبط با سامانه جامع تجارت و کاهش زمینه‌های بروز قاچاق، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری ستاد و دستگاه‌های مربوطه، سامانه جامع تجارت را به گونه‌ای تهیه و اجرا کرده و مورد بهره‌برداری قرار دهد که متضمن فراگیری کلیه فرآیندهای تجارت داخلی و خارجی از جمله صدور، تمدید و ابطال کارت بازرگانی و مجوزهای تجاری بوده و انواع رویه‌های تجاری اعم از واردات، صادرات و عبور را دربرگرفته و یکپارچه کند. این سامانه باید با اشتراک‌گذاری اطلاعات موجود در سامانه‌های مرتبط از جمله سامانه ارزی، سامانه انبارها و سامانه جامع حمل‌ونقل، مورد بهره‌برداری قرار گیرد. سامانه‌های متعددی به این سیستم متصل شده‌اند که شرح مختصری از عملکرد و وظیفه آنها ارائه می‌شود.

سامانه نیما: سامانه نظام یکپارچه معاملات ارزی که به اختصار سامانه نیما نام گرفته، بستری امن برای خرید و فروش ارز است. با توجه به عوامل مختلف از جمله نوسان شدید نرخ ارز، سامانه نیما از تاریخ ۲۸ بهمن ماه ۱۳۹۶ به‌صورت آزمایشی و به شکل رسمی از تاریخ ۳ اردیبهشت ماه ۱۳۹۷ شروع به‌کار کرد. براساس این قانون، پس از ابلاغ رئیس‌جمهور، بانک‌مرکزی موظف است نسبت به تهیه، اجرا و بهره‌برداری از سامانه ارزی با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت و گمرک ایران اقدام کند. درواقع سامانه نیما به‌عنوان بستر امن و مشخص برای برقراری ارتباط میان بانک‌مرکزی و صرافی‌های مجاز شناخته می‌شود. تمرکز اطلاعات مالی صرافی‌ها و رصد و ارزیابی فعالیت آنها و جلوگیری از عرضه و فروش ارز خارج از بانک‌ها و واحدهای مجاز و تعیین‌شده از طرف بانک‌مرکزی و جلوگیری از قاچاق ارز و تعیین منشأ ارز کالای وارداتی از جمله اهداف این سامانه هستند، بنابراین نقش سامانه نیما در سامانه جامع تجارت، ارائه راهکارهایی برای مدیریت فرآیندهای ارزی در بخش صادرات و واردات، ایجاد ثبات در بازارهای سرمایه‌ای و صنعتی و کمک به واردکنندگان و صادرکنندگان کالا و خدمات است.

سامانه جامع انبارها و مراکز نگهداری کالا: این سامانه به موجب ماده ۲۳ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت با هدف ثبت، ساماندهی و نظارت بر مراکز نگهداری کالا در کشور ایجاد شده‌است. تسهیل و تسریع فرآیندهای تجاری و نظارت و مدیریت کارآمد ورودی و خروجی زنجیره تجاری نیازمند ابزاری برای شناسایی مکان نگهداری هر کالا و میزان خروجی و ورودی کالاها به هر انبار در هر لحظه است. نقش سامانه جامع انبارها و مراکز نگهداری کالا در سامانه جامع تجارت، شناسایی کالای قاچاق، انجام الکترونیکی فرآیندهای متعارف صدور، اصلاح، ابطال، تجمیع، انجام تفکیک، مشخص کردن ضایعات، اقدام جهت مرجوعی و انتقال مالکیت قبض انبار، کنترل موجودی و کم و کیف ورود و خروج کالاهاست.

درگاه ملی مجوزهای کشور: پنجره واحد اطلاع‌رسانی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با هدف تسهیل در اخذ مجوزهای مربوط به حوزه‌های کارآفرینی و اشتغال، روابط کار و امور تعاون و سازمان‌های بهزیستی، تامین اجتماعی و آموزش فنی وحرفه‌ای ایجاد شده‌است. ارتباط درگاه ملی مجوزها با سامانه جامع تجارت، تسهیل اعطای اینترنتی مجوزهای کسب‌وکار و اطلاع‌رسانی یکپارچه درخصوص اطلاعات مربوط به مجوزهاست، بنابراین اطلاعاتی همچون مشخصات، شرایط و مدارک لازم، روند عملیاتی صدور، هزینه، مدت زمان و مدت اعتبار و نظایر آن از طریق این درگاه در دسترس کاربران قرار داده می‌شود.

سامانه یکپارچه اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری: این سامانه به موجب ماده ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز ایجاد شده‌است. براساس این قانون وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف شده با همکاری اتاق بازرگانی، صدور، تمدید و ابطال کارت‌های بازرگانی را با هدف پیشگیری از بروز تخلفات و قاچاق کالا و ارز ساماندهی کند. به موجب قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، به‌منظور ساماندهی صدور، تمدید و ابطال کارت‌های بازرگانی و جلوگیری از سوءاستفاده از آنها از طریق کنترل رشته و میزان فعالیت و سقف اعتباری آنها متناسب با رتبه اعتباری مربوط است؛ همچنین برای تهیه، تنظیم و اعلام شاخص‌های موردنیاز جهت اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری برای تجارت داخلی و خارجی، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری دستگاه‌ها و با همکاری وزارتخانه‌های دادگستری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، بیمه مرکزی، گمرک ایران، سازمان بورس و اوراق بهادار و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط، سامانه یکپارچه اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری را برای تجارت داخلی و خارجی تهیه و اجرا کند و مورد بهره‌برداری قرار دهد.

سامانه جامع حمل و نقل: این سامانه با هدف پیمایش ناوگان حمل‌ونقل و به موجب مبارزه با قاچاق کالا و ارز، ایجاد و راه‌اندازی شده‌است. ارتباط سامانه جامع حمل‌ونقل با سامانه جامع تجارت، پوشش داده مبادی ورودی و خروجی رسمی و مسیرهای حمل‌ونقل و دریافت سیستمی و برخط اطلاعات موردنیاز حمل‌ونقل از زیرسامانه‌های ذی‌ربط است.

سامانه شناسه کالا: در سال‌های اخیر با توجه به افزایش قاچاق کالا و ارز و به موجب آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، ترخیص و دریافت کالا، حمل و تحویل و هرگونه فعالیت با داشتن شناسه کالا، امکان‌پذیر است. از این‌رو تمامی فعالان تجاری در این زمینه در ایران، تمام فعالان اقتصادی که به‌نوعی صادرات یا واردات کالا دارند با استفاده از سامانه شناسه کالا به‌صورت اینترنتی اقدام به دریافت شناسه کالا می‌کنند.

سامانه شناسه رهگیری: این سامانه با هدف مدیریت شناسه‌های رهگیری می‌کنند کالا در طول زنجیره تجاری کشور ایجاد شده‌است. تولیدکنندگان و واردکنندگان گروه‌های کالایی لوازم‌خانگی، قطعات یدکی خودرو، دخانیات، لوازم الکتریکی و الکترونیکی ملزم هستند برای دریافت و نصب شناسه رهگیری کالا طبق زمان‌بندی‌های اعلام‌شده در آیین‌نامه و اصلاحات بعدی آن اقدام کنند.

سامانه ضوابط تجاری: این سامانه با هدف ابلاغ به‌موقع ضوابط تجاری توسط سازمان توسعه‌تجارت در دستور کار وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار گرفت و به بهره‌برداری رسید. با توجه به ضرورت تسهیل فضای کسب‌وکار، تثبیت ضوابط و مقررات حوزه تجارت خارجی، کاهش بوروکراسی اداری و شفاف‌سازی و اطلاع‌رسانی مناسب به فعالان اقتصادی؛ وزارت صنعت، معدن و تجارت، این سامانه را با امکان ثبت موارد توسط کلیه دستگاه‌های دخیل راه‌اندازی کرده‌است.

سامانه گواهی امضای الکترونیکی: این سامانه با هدف صدور گواهی امضای دیجیتال اسناد الکترونیکی در گردش در سامانه‌های دولت الکترونیک کشور، راه‌اندازی شده‌است. امضای الکترونیکی یا دیجیتال همانند اثر انگشت و در قالب یک پیام رمزگذاری شده‌است که از استاندارد پذیرفته‌شده‌ای به‌نام زیرساخت کلید عمومی استفاده می‌کند و بالاترین سطح امنیت و پذیرش جهانی را داراست.

سامانه همتا: سامانه هوشمند مدیریت تجهیزات ارتباطی، سامانه‌ای است منتسب به طرح ثبت تجهیزات دارای سیم‌کارت که با مشارکت وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، اپراتورهای تلفن‌همراه، ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز و گمرک به اجرا گذاشته شده‌است. طرح ثبت تجهیزات دارای سیم‌کارت با مشارکت وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و اپراتورهای تلفن‌همراه، ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز و گمرک ایران به اجرا گذاشته شده‌است. هدف از اجرای این طرح، مبارزه سیستمی با عرضه و فعالیت تلفن‌های همراه و سایر تجهیزات دارای سیمکارت قاچاق و تقلبی است.

سامانه جامع امور گمرکی: این سامانه با افزایش حجم مبادله کالا و سرعت مبادله کالا و تجارت بین‌الملل ایجاد شده است و خدمات مختلفی در زمینه امور گمرکی به افراد ارائه می‌کند. ارتباط این سامانه با سامانه تجارت ثبت و مدیریت اطلاعات مربوط به فرآیند گمرکی مربوط به واردات و صادرات و ترانزیت کالا است. درواقع هدف از ایجاد این سامانه تبدیل فرآیندهای گمرکی از شیوه‌های قدیمی به شیوه الکترونیکی است.

خطاهای مالیاتی و گمرکی

به‌رغم تصریح قانون، دستگاه‌های مرتبط با این سامانه‌ها خود را هم عرض یکدیگر دانسته و عدم‌همکاری برخی از این دستگاه‌ها به‌منظور یکپارچه‌سازی داده‌ها یکی از چالش‌های اصلی محسوب می‌شود. از آنجا که گمرک یکی از مدخل‌های ورود کالا محسوب می‌شود، داده‌های آن بسیار کلیدی است. در شرایط فعلی حتی پس از توافق‌نامه فی‌مابین وزرای صمت و امور اقتصاد و دارایی، تبادل الکترونیکی و ارتباط مناسبی میان سیستم گمرک و پنجره واحد تجاری برقرار نشده‌است، به‌گونه‌ای که براساس آخرین گزارش سامانه جامع تجارت که توسط وزارت صمت در تیر ماه ۱۴۰۱ منتشر شده، ارسال اطلاعات اظهارنامه‌های واردات، صادرات و ترانزیت به‌صورت برخط به سامانه جامع تجارت از ابتدای اسفندماه سال ۱۳۹۷ ازسوی گمرک آغاز شده‌است، ولی از همان ابتدا ارسال اطلاعات با اختلال و نقص همراه بود. این موضوع در نامه‌های متعدد وزارت صمت و صورت جلسات ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز منعکس شده‌است. این نواقص شامل عدم‌ارسال اطلاعات، تاخیر در ارسال اطلاعات و همچنین مغایرت با سایر بانک‌های اطلاعاتی است. در این شرایط با توجه به اینکه فرآیند دریافت داده از گمرک با اختلال همراه است، سطح اطمینان به داده‌های در گردش در سامانه جامع تجارت نیز کاهش یافته و رصد زنجیره تامین کالا با خطا مواجه خواهد بود. براساس نظر کارشناسان یکی از علل اصلی عدم‌همکاری گمرک، نوع قرارداد گمرک با پیمانکار سامانه است و در حال حاضر گمرک اهرم فشار و ضمانت اجرایی جهت ابلاغ دستورات و مقررات به پیمانکار خود را ندارد. یکی دیگر از این خطاها عدم‌استفاده از کدینگ شناسه کالا سمت سامانه گمرک است. به‌عنوان مثال درخصوص کالای تایر در شناسه کالا حدود ۵هزار شناسه ثبت شده، ولی در سیستم گمرک تنها ۴ تعرفه برای تایر درنظر گرفته‌شده و اظهار تاجر براساس این چهار تعرفه صورت می‌گیرد. به‌این‌ترتیب نمی‌توان مشخص کرد که این تعرفه‌ها مربوط به کدام شناسه است، بنابراین امکان رهگیری کالا در سامانه جامع تجارت بعد از دریافت اطلاعات از سامانه گمرک با خطا مواجه است. در گزارش‌های مربوط به کالاهای اساسی، گاهی اظهار بازرگان بیشتر از اظهار گمرک است. همچنین تعداد کالاهایی که توسط کاربران اعلام‌شده، بیشتر از تعدادی است که توسط سیستم گمرک اعلام‌شده‌است. این عدم‌همخوانی در آمار و داده‌ها، نشان از خطا در ورود اطلاعات در سامانه گمرک یا ارسال اطلاعات به سامانه جامع تجارت است. نقش دیگری که درخصوص داده‌های دریافتی از گمرک مطرح است، مربوط به ترخیص‌های درصدی است. در ترخیص‌هایی که همه کالاها به یکباره ترخیص نمی‌شوند، تغییر وضعیت ترخیص از سمت گمرک به سامانه جامع تجارت اعلام نمی‌شود. برای مثال ۹۰درصد کالا از گمرک ترخیص شده اما گمرک تا زمانی که ۱۰درصد باقی‌مانده ترخیص نشده اطلاع نمی‌دهد، بنابراین چنانچه ثبت اطلاعات توسط تاجر در بخش ابتدای سامانه جامع تجارت فرامرزی ثبت‌سفارش با خطا مواجه بوده باشد، بدون همکاری گمرک و تطبیق داده‌های ثبت‌شده در سامانه گمرک با داده‌های سامانه تجارت، خطا شناسایی نشده و امکان جلوگیری از بروز آن وجود نخواهد داشت.

نقص ضوابط و دستورالعمل‌ها

گروه‌های کالایی مختلف، زنجیره تامین مشخص با ضوابط و دستورالعمل‌های مدون ندارند و این موضوع پیشبرد طرح‌های رهگیری کالا را با مشکل مواجه می‌کند. در ضمن اجرای رصد زنجیره تجاری در هر گروه کالایی به علت مشکلات فرآیندی و نبود ساختار مناسب در زنجیره تجاری و همچنین شرایط و نیازمندی‌های متفاوت هر گروه کالایی زمان‌بر است. براساس اطلاعات دریافتی از وزارت صمت تاکنون صرفا برخی کالاها تعیین تکلیف شده‌اند و نیاز است الباقی کالاها نیز تعیین تکلیف شوند.

عدم‌استفاده از داده‌ها

عدم‌استفاده بازرسان استانی وزارت صمت، تعزیرات، بازرسان ستاد مبارزه با قاچاق کالا از اطلاعات موجود در سامانه‌ها در زمان بازرسی و ملزم‌نشدن فعالان تجاری به ثبت اطلاعات در سامانه‌ها، عدم‌استفاده از اطلاعات سامانه جامع تجارت برای محاسبه مالیات یکی دیگر از موانع توسعه و پیشرفت سامانه جامع تجارت است. یکی از مبانی محاسبه مالیات برای مودیان، داده‌های خوداظهاری در سامانه مالیاتی بوده و نه اطلاعات ثبت‌شده در سامانه جامع تجارت؛ این در حالی است که ممکن است برخی از انواع کالاهای اظهارشده در سامانه جامع تجارت با سامانه مالیات تطبیق نداشته باشد. به‌عنوان مثال در کالاهای پایین‌دستی پتروشیمی، هرچه مبلغ فروش بیشتری در سامانه جامع تجارت ثبت شود، ماده‌اولیه بیشتری به تاجر تعلق می‌گیرد، بنابراین این ریسک وجود دارد که افراد اعداد بالاتری را در سامانه جامع تجارت اظهار کرده تا مواد اولیه بیشتری دریافت کنند. چنانچه اطلاعات ثبت‌شده در سامانه جامع تجارت مبنای تعیین مالیات قرار می‌گرفت، اطلاعات اظهار شده با خطای کمتری مواجه می‌بود.

نواقص سامانه‌ها

سامانه حمل‌ونقل و سامانه انبارها چالش دیگری است که در بخش داخلی، سامانه جامع تجارت با آن روبه‌رواست. به دلیل عدم‌استقرار کامل سامانه جامع حمل‌ونقل در وزارت راه، تکمیل اطلاعات بارنامه‌های مربوط به تمامی شقوق حمل‌ونقل بین‌المللی و سامانه جامع بیمه در بیمه مرکزی، یکپارچگی روش تبادل اطلاعات میان شرکت‌های بیمه و بیمه مرکزی، امکان انجام عملیات بیمه‌نامه باربری در سامانه جامع تجارت وجود ندارد. برای مثال هر حمل دارای بارنامه مخصوص به خود است و با توجه به اینکه اطلاعات مبتنی بر خوداظهاری شرکت حمل‌ونقل و ثبت توسط کاربر است، نمی‌توان به اطلاعات بارنامه استناد کرد. شرکت حمل‌ونقل ادعا می‌کند که خطا در ورود اطلاعات توسط کاربر ثبت کننده اطلاعات صورت گرفته و از طرفی دیگر کاربران ادعا می‌کنند اطلاعات به اشتباه توسط شرکت حمل‌ونقل اعلام‌شده‌است. درخصوص مجوزهای تجاری به‌منظور احراز صلاحیت تجاری برای برخی از فعالیت‌ها مانند میادین تره‌بار یا فروشگاه‌های زنجیره‌ای مجوز سیستمی وجود ندارد، علاوه بر این برای رصد بسیاری از کالاهای اساسی مانند چای و برنج اطلاعاتی در دسترس نیست. تشخیص وارداتی یا تولید داخلی بودن حبوبات موجود در فروشگاه‌ها امکان‌پذیر نیست. وزارت جهادکشاورزی باید حداقل اطلاعاتی را در مورد کالاهای تولیدی داخل ثبت کند. برای مثال داده‌های مناسب و دقیقی از تولید گوشت، مرغ و تخم‌مرغ و مصرف آنها وجود ندارد؛ اگرچه برای برخی از کالاها مانند روغن، به دلیل آنکه کاملا وارداتی است آمارها دقیق‌تر است. در تجارت داخلی، انبارها نقش مهمی را ایفا می‌کنند. تضامین اجرایی لازم برای ثبت رسید و حواله توسط انبارداران در سامانه جامع انبارها وجود ندارد. پس از رونمایی از سامانه جامع انبارها در سال ۱۳۹۵، گمرک ایران اقدام به راه‌اندازی سامانه انبار با عنوان خدمات پس از ترخیص به‌صورت موازی کرد. به‌رغم اعتراض وزیر وقت وزارت صمت و ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز در همان سال، تا به امروز این سامانه به موازی‌کاری خود در ثبت اطلاعات موجودی کالای وارداتی انبارهای داخل کشور ادامه می‌دهد. درخصوص حذف درگاه این سامانه برای بهره‌برداران انبار مصوبات مختلفی در سال‌های اخیر وجود دارد که متاسفانه تاکنون گمرک به هیچ‌کدام از آنها توجهی نکرده‌است. تغییرات زیرساختی برای ارائه اطلاعات تولید کالا توسط سامانه بهین‌یاب زمان‌بر بوده و نیازمند تخصیص بودجه‌مشخص برای توسعه است.

پیشنهاد

با توجه به حجم بالای ثبت اسناد تجاری، به میزان روزانه ۲۰۰هزار سند تجاری که اکثر آنها نیز خرید و فروش هستند، به‌منظور صحت‌سنجی اطلاعات ثبت‌شده در سامانه و گردش اطلاعات میان دستگاه‌ها پیشنهاد می‌شود در برنامه هفتم توسعه ماده‌ای در فصل فناوری اطلاعات و ارتباطات به این قرار درنظر گرفته شود: سازمان امور مالیاتی مکلف است داده و اطلاعاتی که در سامانه جامع تجارت ثبت شده‌اند را برای محاسبه مالیات استفاده کرده و این اعداد و ارقام در کنار اطلاعات خوداظهاری تجار، به‌عنوان اطلاعات مالیاتی ثبت شوند. همچنین به‌منظور ایجاد پشتوانه قانونی مناسب پیشنهاد می‌شود متنی به‌عنوان تبصره به ماده ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز الحاق شود: کلیه دستگاه‌ها و سامانه‌های مشمول این قانون موظف به استفاده از شناسه کالا به‌عنوان کدینگ مشترک برای ثبت و تبادل اطلاعات بین‌دستگاهی و سامانه‌ای هستند.

خبر

رقبای لوازم‌خانگی ایران در اوراسیا

دنیای‌اقتصاد: دبیرکل انجمن لوازم‌خانگی اعلام کرد: چین و ترکیه، رقیب ایران در بازار اوراسیا هستند. عباس هاشمی در یک نشست خبری اظهار کرد: البته می‌توانیم به این بازار ورود کنیم. باید توجه شود که واردات اوراسیا در سال ۳۰۰میلیارد دلار است که ۹۰درصد یعنی ۲۷۰میلیارد دلار مخصوص بازار روسیه است که به دلیل تحریم‌ها می‌توان به این کشور صادرات خوبی انجام داد. البته به برنامه جدی در حوزه‌هایی همچون ساماندهی بخش خصوصی، مشوق‌های صادراتی، ثبات نرخ ارز، حذف بوروکراسی‌های زائد، انعقاد قراردادهای منطقه‌ای و... نیاز داریم. او اظهار کرد: گردش مالی صنعت لوازم‌خانگی در سال به‌طور متوسط ۶/۵ تا ۷میلیارد دلار است. کشورهای منطقه در سال بین ۳۷ تا ۳۸میلیارد دلار لوازم‌خانگی وارد می‌کنند. بنابراین صنعت لوازم‌خانگی ایران با توجه به نرخ پایین دستمزدها، مزیت‌های حمل‌ونقل، نرخ ارزان انرژی و... این پتانسیل را دارد که بازار داخل و منطقه را پوشش دهد. هاشمی با بیان اینکه عمق ساخت داخل در صنعت لوازم‌خانگی به‌طور میانگین ۷۰ تا ۷۵درصد است، ادامه داد: عمق ساخت داخل در گروه تلویزیون ۳۵درصد، کل وسایل گازسوز ۱۰۰درصد و وسایل برقی حجیم مثل یخچال و فریزر ۶۵ تا ۷۵درصد است. طی سه‌سال گذشته از طریق ساخت داخل ۱۶۰ تا ۱۷۰میلیون دلار صرفه‌جویی ارزی صورت گرفته است. دبیرکل انجمن لوازم‌خانگی با اشاره به تعدد واحدهای تولید لوازم‌خانگی، گفت: اگرچه تعدد واحدها برندسازی را مشکل کرده است اما درجه تمرکز فرق می‌کند. مثلا در حوزه کولر گازی تقریبا ۱۲واحد مجوز دارند اما ۸۶درصد بازار در دست ۴واحد است. همچنین درجه تمرکز در گروه کالایی پکیج ۹۲درصد، در تلویزیون ۷۳درصد، در ماشین لباسشویی ۸۳درصد و در یخچال و فریزر ۴۰درصد است. هاشمی تصریح کرد: ۸۵درصد نیاز بازار توسط تولیدات داخلی امکان پوشش‌دهی دارد که در برخی کالاها این عدد بالاتر است. وی ادامه داد: صادرات نیز سالانه ۳۵۰ تا ۴۰۰میلیون دلار است که البته با توجه به میزان ارزبری، تراز ارزی منفی است که برای برابرشدن تراز و حرکت به سمت مثبت‌کردن تراز، باید صادرات توسعه یابد. هاشمی همچنین سهم ارزش‌افزوده لوازم‌خانگی از ارزش‌افزوده کل صنعت را ۱/۴درصد برشمرد و گفت: فشارهای هزینه‌ای همچون نرخ ارز و قیمت‌گذاری دستوری سبب سیر نزولی سهم ارزش‌افزوده این صنعت شده است. وی شاه‌بیت همه مشکلات را موضوع تورم برشمرد و گفت: تورم موجب افزایش هزینه‌های تولید می‌شود و علاوه بر آن، تفاوت نرخ ارز نیمایی و آزاد آسیب‌های جدی به صادرات وارد می‌کند. این در حالی است که موضوع تحریم‌ها همچنان تداوم دارد که با خود مشکلاتی همچون زیاد شدن هزینه صادرات، محدودیت نقل و انتقالات ارزی، عدم‌اتصال به شبکه ارزش جهانی تولید و تجارت و... را به دنبال دارد. در کنار مشکلات یادشده، محدودیت منابع ریالی از سوی بانک‌ها و سیاست‌های انقباضی بانکی سبب شده است تا هزینه‌های سرمایه‌گذاری افزایش یابد.

احتمال بروز مشکل برای تامین دارو

دنیای‌اقتصاد: مدیرکل دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو گفت: در صورتی که نقدینگی موردنیاز صنعت دارو به‌سرعت تامین نشود، ممکن است در بهمن ماه با مشکل تامین دارو مواجه شویم. به گزارش خبرگزاری مهر، محمد پیکان‌پور، در سومین جلسه شورای منطقه هفت کشوری در اصفهان با اشاره به اقدامات صورت گرفته در زمینه جبران کمبودهای اخیر دارویی در کشور اظهار کرد: روند تولید شرکت‌ها به طور مستمر توسط سازمان غذا و دارو در جلسات بازخوانی برنامه‌های تولید، بررسی می‌شود. شرکت‌های تولیدکننده دارو نیز تمام توان خود را برای رفع کامل مشکلات به کار گرفته‌اند. وی افزود: در حال حاضر تولیدکنندگان دارو در کشور به صورت سه‌شیفت تولیدات خود را ادامه می‌دهند تا زمانی که بازار از دارو اشباع شود. مدیرکل دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو بیان کرد: برای رفع سریع کمبودها راهکارهای کوتاه‌مدت و میان‌مدت فعال شدند و نتیجه این راهکارها ذخایر دارویی بالای ۶ماهه کشور را از ۳۳درصد در ابتدای مهرماه به ۵۸درصد تا امروز رساند. پیکان‌پور با اشاره به راهکارهای بلندمدت رفع مشکلات تامین دارو عنوان کرد: از جمله اقدامات این حوزه درخواست ۵۰۰میلیون دلار به‌منظور ایجاد زیرساخت ذخیره راهبردی دارو در سراسر کشور و بازسازی خطوط تولید فرسوده است که برای تداوم فعالیت‌های خود نیازمند تسهیلات هستند. وی درخصوص مطالبات شرکت‌های پخش دارو تصریح کرد: یکی از مشکلات شرکت‌های پخش دارو طلب آنها از بیمارستان‌ها و بیمه‌هاست که در جلسه اخیر ستاد تنظیم بازار درخواست پرداخت ۱۱هزار میلیارد تومان به وزارت بهداشت داده شد تا این مطالبات از سوی وزارتخانه تسویه شوند.

تعرفه وارداتی ۲۲ قلم کالا به ازبکستان صفر شد

دنیای‌اقتصاد: به گزارش خبرگزاری تسنیم کشور ازبکستان تعرفه واردات ۲۲ محصول شامل محصولاتی مانند شیر، خامه، امعا و احشای خوراکی گاو، گوسفند و بز، کره، روغن، غلات، ماهی، انواع تخم پرندگان (تخم‌مرغ)، مرکبات (به غیراز لیمو ترش)، نشاسته، چای، موز، قهوه، مارگارین، عصاره‌مالت و خمیر ترش نانوایی را به این کشور صفر اعلام کرد. ایران در میان لیست این کالاها و تعداد زیادی از آنها مزیت و امکان صادرات آنها را دارد و فرصت خوبی برای صادرات کالاهای ایرانی به این کشور فراهم شده‌است.

آگهی فراخوان
مجتمع فولاد خراسان

KSC.CO

ردیف	نوع فراخوان	شماره مناقصه	موضوع
۱	عمومی	۱۵۳۷۳۱	طراحی، ساخت، نصب و اجرای سکوبندی و هود آزمایشگاه مرکزی
۲	عمومی	۱۵۳۹۴۶	بوش مطابق دیتیل و نقشه پیوست
۳	عمومی	۱۵۲۰۳۸	نوار نقاله باکتی
۴	عمومی	۱۵۱۹۷۲	فرومنگنز پرکربن
۵	عمومی	۱۴۶۵۵۳	کلید بریکر و متعلقات

شرکت مجتمع فولاد خراسان در نظر دارد اقلام مورد نیاز خود به شرح فوق را از طریق مناقصه عمومی دو مرحله ای تأمین نماید. متن کامل آگهی فوق در وب‌سایت شرکت مجتمع فولاد خراسان به نشانی https://srm.kscco.ir قابل رویت می باشد. متقاضیان برای کسب اطلاعات بیشتر می توانند به وب سایت شرکت مراجعه فرمایند.

معاونت خرید شرکت مجتمع فولاد خراسان

خبر

صدور مجوزهای بلاتکلیف دستگاه‌های متخلف از اول دی‌ماه

شادا: وزیر اقتصاد اعلام کرد: از ابتدای دی‌ماه نخستین مجوزهای دستگاه‌هایی که همکاری نداشتند، از طریق درگاه ملی مجوزها صادر خواهد شد.

سیداحسان خاندوزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی، در حاشیه بازدید از پژوهشکده امور اقتصادی که به مناسبت هفته پژوهش صورت گرفت در جمع خبرنگاران اظهار کرد: از پژوهشگران برتر پژوهشکده امور اقتصادی و همچنین معاونت سیاستگذاری اقتصادی وزارت اقتصاد که پژوهش‌ها و تحقیقات ارزشمندی در زمینه ارتقای تصمیمات اقتصادی و سیاستگذاری‌های اقتصادی داشتند، امروز به مناسبت هفته پژوهش تقدیر شد، چراکه معتقدیم نمی‌توان هیچ تصمیم اقتصادی مهمی را مگر از مسیر پژوهش اتخاذ کرد. هر تصمیمی که از حوزه‌های مختلف اقتصادی مانند بودجه، مالیات و... باید اتخاذ کنیم، باید متکی بر یک سند مطالعاتی و مساعدت گرفتن از نهادهای دانشگاهی و استادان و نخبگان باشد. او در خصوص آخرین وضعیت مجوزهای کسب‌وکار و درگاه ملی مجوزها بیان کرد: صدور مجوز از طریق درگاه ملی مجوزهای کسب‌وکار از اوایل فروردین‌ماه امسال آغاز شد اما برخی دستگاه‌ها که هنوز به درگاه ملی مجوزها متصل نشده بودند یا صدور مجوز را خارج از دستگاه و از مسیر دیگری انجام می‌دهند، حداکثر تا پایان آبان‌ماه مهلت داده بودیم تا به درگاه ملی مجوزها متصل شوند؛ اما متاسفانه برخی دستگاه‌ها عدم‌همکاری داشتند و البته برخی برای این عدم‌همکاری دلایلی مانند دلایل فنی و ... داشتند؛ درنهایت وعده دادیم از پایان آذرماه درگاه ملی مجوزها شروع به جایگزینی مجوزهایی که توسط دستگاه‌ها بدون اتصال به درگاه صادر شده بود، کند و از ابتدای دی‌ماه نخستین مجوزهای دستگاه‌هایی که همکاری نداشتند، از طریق درگاه ملی مجوزها صادر خواهد شد. او در خصوص مجوزهای ثبت‌محور توضیح داد: مجوزهای مرتبط با مشاغل خانگی به شکل کاملا ثبت‌محور صادر می شوند؛ اما علاوه بر مجوزهای مشاغل خانگی، برخی دیگر از مجوزها نیز ثبت‌محور شده‌اند تا افراد به‌سادگی و تنها با ثبت مشخصات در درگاه ملی مجوزها، مجوز فعالیت خود را دریافت کنند و نظارت دستگاه‌ها فقط پسینی و به بعد از صدور مجوز موکول شود و در هفته‌های آینده شاهد صدور این مجوزها خواهیم بود. وزیر اقتصاد در خصوص انضباط مالی دولت و استانداردسازی حساب‌های دولتی گفت: یکی از امور کاملا موثر در انضباط مالی دولت، موضوع انتقال حساب‌های فرعی به حساب واحد خزانه است و امسال تابستان به درجه‌ای از استانداردسازی در این زمینه رسیدیم که به‌جز چند دستگاه مانند برخی دانشگاه‌های علوم پزشکی و ... حساب‌های فرعی بقیه دستگاه‌ها و نهادها مسدود شده و همه حساب‌های فرعی آنها به صورت متمرکز به حساب واحد خزانه منتقل شد. در هیات دولت نیز رئیس‌جمهور بر این مورد تاکید داشت که هیچ استثنایی در این زمینه بین دستگاه‌های مختلف نباید قایل شد. بنابراین از همه دستگاه‌ها می‌خواهیم تا پایان دی‌ماه، حساب‌های فرعی خود را به حساب واحد خزانه منتقل کنند تا حسابی بیرون از حساب واحد خزانه نداشته باشیم. خاندوزی در این خصوص که آیا این مهلت قانونی بوده و قبلا تا پایان آذرماه مهلت داده بودید، بیان کرد: مهلتی که به دستگاه‌ها داده شده بود، مهلت قانونی نبود؛ بلکه مصوبه هیات دولت بود که برخی از دانشگاه‌های علوم پزشکی مهلت خواستند تا این اقدام را انجام دهند و درنهایت این موضوع یکی از استانداردهای انضباط مالی دولت باشد.

به گزارش شادا، محمدهادی سبحانیان، معاون سیاستگذاری اقتصادی وزیر امور اقتصادی و دارایی، نیز در مراسم تقدیر از پژوهشگران برتر پژوهشکده امور اقتصادی و همچنین معاونت سیاستگذاری وزارت امور اقتصادی و دارایی، با تشکر از همه کسانی که در حوزه سیاستگذاری و پژوهشی تلاش می کنند، اظهار کرد: فرازوفرودهایی در معاونت سیاستگذاری داشته‌ایم که بخشی به عملکرد مدیران و بخشی به رویکرد وزیر مربوطه بازمی گردد؛ ارتباط معاونت سیاستگذاری با بدنه نخبگانی و پژوهشی کشور تاکنون محدود بوده است، با کسی مشورت نمی‌شد و این اتفاق بسیار لازم و ضروری بود و باید رخ می‌داد. بنابراین تلاش کردیم چنین اتفاقی آن هم به صورت نهادی رخ دهد. او افزود: خوشبختانه ارتباطات بسیار تنگاتنگ و خوبی بین جامعه نخبگانی و معاونت سیاستگذاری به وجود آمده است. همچنین محمدجواد توکلی، سرپرست پژوهشکده امور اقتصادی، نیز در این نشست با متذکر شد: امیدوارم دغدغه‌های اساسی مردم و کشور برطرف شود. او گزارشی از عملکرد پژوهشکده اقتصادی ارائه کرد و در خصوص محور اقدامات پژوهشکده درباره سیاست‌های اقتصادی، چاپ کتاب، گزارش سیاستی، مقالات علمی، ارائه مقالات در همایش، هیات‌های اندیشه‌ورز، مدارس سیاستگذاری اقتصادی و ... است، توضیحاتی ارائه کرد. توکلی با اشاره به کارهای جدید و نوآوری‌های پژوهشکده بیان کرد: تشکیل پژوهشکده‌های اقتصادی کشور و این ایده که هر وزارتخانه اقتصادی یک پژوهشکده ملی باشد، پایه‌گذاری همایش اقتصاد ایران با نگاه تحول ساختاری، برگزاری مدرسه سیاستگذاری اقتصادی، برگزاری نشست‌های نوآوری در سیاستگذاری اقتصادی، راه‌اندازی کرسی‌های ترویجی سیاستگذاری اقتصادی، راه‌اندازی آزمایشگاه سیاستگذاری اقتصادی، انتشار مجله علمی و توسعه نشر الکترونیک آثار پژوهشکده و احیای نظام‌نامه پژوهشی از جمله مهمترین نوآوری‌هاست.

سرپرست پژوهشکده امور اقتصادی در خصوص برگزاری همایش‌های مختلف در آینده صحبت و در خصوص برنامه‌های آتی این پژوهشکده خاطرنشان کرد: ایجاد مرکز نوآوری سیاستگذاری اقتصادی، تشکیل شورای مشورتی اقتصاددانان، تشکیل شورای تدوین پیوست فرهنگی اجتماعی سیاست‌های اقتصادی، تدوین اسناد تحول ساختاری اقتصادی و سیاست‌های اقتصادی، ایجاد سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری، انتشار گزارش‌های نوآوری سیاستگذاری اقتصادی، تقویت مدل‌های کلان‌سنجی اقتصادی و ایجاد بانک داده‌های اقتصادی و ایجاد دبیرخانه دائمی مدرسه سیاستگذاری اقتصادی از جمله برنامه‌های آتی این پژوهشکده هستند. او همچنین در خصوص انتظارات پژوهشکده امور اقتصادی توضیح داد: ارتقای جایگاه این پژوهشکده، افزایش زمینه تعامل پژوهشکده با دولت، وزارتخانه‌ها و معاونت‌های وزارت اقتصاد، حفظ استقلال مالی پژوهشکده، مساعدت در زمینه تکمیل کادر علمی رسمی پژوهشکده، افزایش سطح بودجه عمومی و پژوهشی و تخصیص بودجه پژوهشی برای برنامه‌هایی همچون مدرسه سیاستگذاری اقتصادی برخی از انتظارات پژوهشکده است. به گزارش شادا، در این مراسم از پژوهشگران برتر پژوهشکده امور اقتصادی و همچنین معاونت سیاستگذاری اقتصادی وزارت اقتصاد تقدیر شد.

رئیس کل بانک مرکزی در صحبت‌های خود به تجربه ۹۰ کشور در استفاده از ابزار نرخ سود اشاره کرد

تور جهانی مهار تورم

دنیای اقتصاد: در حالی که اقتصاد ایران در آستانه ورود به ششمین دهه تورم مزمن دورقمی قرار دارد، به نظر می‌رسد سیاستگذاران پولی کشور متوجه اهمیت استفاده از راه‌حل‌هایی شده‌اند که در سی سال اخیر به کنترل نسبی تورم در سطح جهان منجر شده است. بر این اساس رئیس کل بانک مرکزی در نشست مطبوعاتی روز گذشته بر اهمیت نرخ بهره در سیاستگذاری پولی و کنترل تورم در جهان اشاره کرد و گفت تا به امروز این مقوله در کشور ما مغفول مانده است. او در ادامه از لزوم استفاده از این ابزار سخن گفت و از بررسی آن در شورای پول و اعتبار خبر داد. سیاست پولی هدف‌گذاری تورمی با لنگر اسمی نرخ بهره سال‌هاست به روند غالب سیاست‌گذاری پولی در جهان تبدیل شده است.

«دنیای اقتصاد» ضمن بررسی نظری سیاست هدف‌گذاری تورمی با لنگر اسمی، به بررسی نمونه‌های تجربی موجود این سیاست در جهان می‌پردازد. این نمونه‌های تجربی از آمریکا و حوزه یورو، تا روسیه و ترکیه را در بر می‌گیرد. به نظر می‌رسد اگر سیاستگذار عزمی جدی برای حل مساله تورم و التهابات بازار دارایی‌ها دارد، باید بر استفاده از این تجارب اندوخته‌شده از دیگر کشورهای جهان تکیه کند.

■ سخنان رئیس کل

روز گذشته، علی صالح‌آبادی، رئیس کل بانک مرکزی، در محل این نهاد در جمع خبرنگاران حاضر شد و ضمن پاسخ به سوالات آن‌ها، درباره موضوعاتی چون تورم، رشد اقتصادی، کسری بودجه، فروش اوراق و بازار ارز توضیحاتی را ارائه داد. در میان سخنان صالح‌آبادی، یک نکته قابل‌توجه به چشم می‌خورد. رئیس کل بانک مرکزی در خلال صحبت‌هایش درباره کنترل تورم گفت: «در بیش از ۹۰ کشور دنیا طی ماه‌های گذشته اصلاح نرخ سود بانکی انجام شد؛ روسیه نرخ بهره را یک‌شبه دوبرابر کرد و به ۲۰درصد رساند. در آمریکا هم نرخ بهره به بیش از ۴درصد رسید. در ایران به این مقوله به عنوان ابزار سیاست پولی نگاه نشده و باید اصلاح شود؛ از سال ۹۹ دیگر اصلاحاتی در خصوص نرخ سود انجام نشده. باید حتما از این ابزار استفاده کنیم که منوط به تایید شورای پول و اعتبار است که در حال پیگیری و بررسی آن هستیم.»

این سخنان حاکی از آن است که سیاستگذاران پولی پس از نیم قرن متوجه اهمیت ابزار نرخ بهره در کنترل نرخ تورم شده‌اند. مکانیسم عملکرد سیاست هدف‌گذاری تورمی با لنگر نرخ بهره بر این اساس است که سیاستگذار سعی می کند با استفاده از نرخ اسمی بهره سیاستی، و با ابزار عملیات بازار باز، انتظارات تورمی کنشگران اقتصادی را در نرخ تورم هدف همگرا کند. بر این اساس بالا بردن نرخ بهره سیاستی موجب می‌شود افراد بیشتری مصرف خود را به بعد موکول کنند و ترجیح دهند پول در دسترس خود را با هدف کسب سود بیشتر سپرده‌گذاری کنند. این اقدام با کاهش قدرت خرید موجود در اقتصاد و جذب آن در اوراق بدهی دولتی، رشد سطح قیمت‌ها را تحت کنترل درمی‌آورد. فقدان این مکانیسم در ایران موجب شده کنترل تورم در کشور به کنترل لنگر ارزی محدود شود و بانک مرکزی با استفاده از کنترل قیمت دلار، سعی در کنترل نرخ تورم داشته باشد.

■ انفعال پولی و تهدید بازارها

این انفعال پولی در هفته‌های اخیر نیز کاملا قابل‌مشاهده است و به‌درستی در صحبت‌های صالح‌آبادی منعکس شده است. التهاب موجود در بازار دارایی‌ها تا حد زیادی به این انفعال پولی باز می‌گردد. بیش از ۸۰درصد نقدینگی کشور در حساب‌های مدت‌دار بانکی قرار دارد. افزایش انتظارات تورمی و عدم‌تطبیق نرخ بهره با این انتظارات موجب می‌شود سپرده‌گذاران ترجیح دهند سپرده‌هایشان را از بانک خارج و در بازارهایی سرمایه‌گذاری کنند که انتظار دارند بازدهی بالاتری نسبت به سپرده بانکی داشته باشند. این مساله موجب می‌شود بازارهایی چون ارز، سکه و خودرو شاهد افزایش‌های چشمگیر در روزهای اخیر باشند. این در حالی است که سیاستگذار پولی نتوانسته هیچ واکنشی به این مساله نشان بدهد؛ موضوعی که مورد تاکید صالح‌آبادی قرار گرفت. بدون شک عدم وجود ابزار نرخ بهره موجب می‌شود بانک مرکزی در برابر التهاب در بازارها نتواند اقدام موثری انجام دهد.

■ واکنش فد به موج تورم

رئیس کل بانک مرکزی در سخنانش به تجربه بیش از ۹۰ کشور در کنترل تورم از طریق ابزار نرخ بهره اشاره کرد. برخی از این تجربیات در ماه‌های اخیر رخ داده‌اند و می‌توان از آن‌ها به عنوان نمونه‌های موفق سیاستگذاری پولی با استفاده از ابزار نرخ بهره یاد کرد. بر این اساس با رکوردشکنی تورم در آمریکا، فدرال‌رزرو طی چند مرحله نرخ بهره سیاستی را تا سطح ۴/۵درصد افزایش داد. این موضوع باعث شده نرخ تورم از سطح اوج خود، یعنی ۹/۱درصد، ۲درصد کاهش یابد و به ۷/۱درصد برسد. با این حال جرمی پاول، رئیس فدرال رزرو، همچنان بر این نکته تاکید دارد که تا زمانی که تورم به سطح هدف‌گذاری‌شده بازنگردد فدرال‌رزرو همچنان بر افزایش نرخ بهره سیاستی اصرار خواهد داشت. بانک مرکزی اروپا نیز همین رویه را در مقابل تورم روزافزون حوزه یورو در پیش گرفت و با افزایش نرخ بهره سیاستی سعی دارد از افزایش سطح قیمت‌ها جلوگیری کند. این دو بانک مرکزی را می‌توان به عنوان نمونه‌ای از پیگیری سیاست هدف‌گذاری تورمی با لنگر نرخ بهره در کشورهای پیشرفته به شمار آورد.

■ جنگ روسیه با تورم

نمونه دیگری از هدف‌گذاری تورمی، مربوط به تجربه روسیه است. الویرا نابیولینا، رئیس بانک مرکزی روسیه، از دورانی که کنترل بانک مرکزی این کشور را در دست گرفت، با پیگیری سیاست هدف‌گذاری تورمی با لنگر نرخ بهره توانست مشکل تورم مزمن روسیه را کنترل کرد. واکنش نابیولینا به تحریم‌های اقتصادی وضع‌شده در واکنش به حمله روسیه به اوکراین، در سخنان امروز رئیس کل بانک مرکزی بازتاب یافت. بر این اساس همزمان با سقوط ارزش روبل، بانک مرکزی روسیه نرخ بهره را بیش از ۱۰/۵واحد درصد افزایش داد و به ۲۰درصد رساند. این اقدامات بانک مرکزی روسیه توانست شوک اولیه تحریم بر اقتصاد روسیه را دفع کند. در ادامه با ثبات یافتن اقتصاد کلان بانک مرکزی این کشور تلاش کرد با کاستن از نرخ بهره سیاستی به مبارزه با رکود برود؛ سیاستی که موجب شد نرخ بهره به سطحی پایین‌تر از آغاز جنگ بازگردد.

■ تورم در ترکیه به گل نشست

با وجود مثال‌های موفق در زمینه سیاستگذاری پولی مبتنی بر نرخ بهره، همسایه غربی ایران یک نمونه از عدم توفیق تخطی از این سیاست به حساب می‌آید. اصرار رئیس‌جمهور ترکیه به کاهش نرخ بهره موجب شد بانک مرکزی این کشور طی مخالف‌هایش با این نظر رئیس‌جمهور دچار برخی تغییرات شود و استقلال نسبی خود را از دست بدهد. این موضوع باعث شد سیاست پولی نامتعارف مورد تاکید اردوغان بر سیاست پولی متعارف هدف‌گذاری تورمی با نرخ بهره ترجیح یابد. درنتیجه تاکید بر این سیاست و تداوم نرخ بهره منفی، تورم ترکیه در این روزها تا سطح بیش از ۸۵ افزایش یافته است.

فایننشال تایمز در گزارشی تحلیل کرد

چالش‌های شی پس از «کووید صفر»

دنیای اقتصاد - گروه اقتصاد بین‌الملل: پس از ماه‌ها انتظار، عقب‌نشینی دولت چین از سیاست «کووید صفر» اتفاق افتاد. این خبر اثر مثبتی بر بازارهای سهام داخلی داشت و چشم‌انداز رشد کوتاه‌مدت چین را تقویت کرد. هر چند تغییر رویه از سیاست‌های سختگیرانه خبری خوشایند بود، اما موانع اصلی رشد حل‌نشده باقی مانده‌اند. رویارویی با این مسائل نه‌تنها به تغییر سیاست، بلکه به جهت‌گیری مجدد رویکرد دولت نیاز دارد.

براساس گزارشی تحلیلی از فایننشال تایمز، گرچه ادعاهای اصلاح‌طلبانه دولت را می‌توان نشانه‌ای از انعطاف‌پذیری دانست، اما عدم‌تمایل شدید چین به تصدیق اشتباهات سیاستگذاری و تصحیح مسیر تا زمانی که چاره‌ای باقی نماند، تصویر واقع‌گرایانه‌تری است. این موضوع زمانی از اهمیت بیشتری برخوردار می‌شود که لغو قوانین «کووید صفر» و گشایش اقتصادی اکنون با اختلالات ناشی از موج رو به رشد بیماری روبه‌رو شده است. رویکرد ملی‌گرایانه ممکن است در برخی موارد کارآ به نظر رسد، اما نه در مقابله با ویروسی که واکسن‌های داخلی نسبت به واکسن‌های خارجی ایمنی کمتری ایجاد می‌کنند.

سیاست «کووید صفر» در چین، به ویژه در پایین نگه داشتن نرخ مرگ‌ومیر به درستی عمل کرد، بااین‌حال هزینه زیادی هم در پی داشت. به نظر می‌رسد این سیاست احتمالا تاثیرات مخرب بلندمدتی بر اقتصاد چین داشت که تمامی تلاش‌های دولت در برنامه‌ریزی رشد مجدد را خنثی خواهد کرد. قرنطینه‌های نامنظم و سختگیرانه انواع فعالیت‌های اقتصادی را مختل کرد و به طور مشخصی به مصرف خانوارها و بخش خدمات ضربه زد. گرچه به کمک یارانه‌های دولتی فعالیت‌های صنعتی تا اواخر قرنطینه از ضربات اقتصادی «کووید صفر» در امان مانده بودند، اکنون با وجود توقف رشد اشتغال، نرخ بیکاری به میزان قابل‌توجهی افزایش یافته است. درحال‌حاضر چین با شرایط محیطی داخلی و خارجی دشوارتری مواجه شده است. صنعت مسکن که از ارکان اصلی ثروت خانوار و محرک تاثیرگذار

فعالیت‌های اقتصادی است، در رکود به سر می‌برد. سیاست‌های پیشین دولت برای کنترل افزایش سوداگرانه قیمت مسکن و به دنبال آن اقداماتی در راستای محدود کردن کاهش شدید قیمت‌ها، تنها بر عدم‌اطمینان افزوده است. در وضعیت فعلی چین، صادرات بیشتر دیگر نمی‌تواند راه مناسبی برای خروج از رکود باشد، چراکه سایر کشورهای جهان اکنون درگیر رکود قریب‌الوقوع شده‌اند. درحالی‌که دیدار اخیر جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا، و شی جین پینگ به‌خوبی پیش رفت، آمریکا به وضوح قصد لغو محدودیت‌های صادرات فناوری را که چین شدیدا به آن وابسته است ندارد.

چین برخلاف دیگر اقتصادهای بزرگ، تورم پایین و رو به کاهشی را تجربه می‌کند. بانک خلق چین سیاست‌های پولی انبساطی‌تری را در نظر گرفته است و احتیاجی به همراهی با موج تهاجمی بانک‌های مرکزی جهان ندارد. در چنین موقعیتی نیز با ریسک مالی خروج سرمایه، در صورتی که اختلاف نرخ بهره با آمریکا بیشتر شود، مواجه شده است. اکنون اقداماتی از جمله تسهیل مالیاتی و افزایش مخارج مطابق با گذار به سوی انرژی سبز می‌تواند همراه با حمایت از تقاضای داخلی، فرصت مجددی برای بهبود رشد را نیز در پی داشته باشد.

پکن برنامه‌ای بلندمدت برای تغییر به سمت صنایع سبزتر و با فناوری پیشرفته و تولید نوآوری داخلی و متکی بودن به داخل، دارد. اما این امر مستلزم سیستم مالی بهتری است که منابع را به بخش‌های مولدتر اقتصاد هدایت می‌کند، و همچنین شرکت‌های خصوصی‌ای که بتوانند بدون ترس از مداخله خودسرانه دولت کار کنند و پایگاه سرمایه انسانی قوی از کارگرانی که در فناوری‌های جدید مهارت دارند.

هر یک از این عناصر نه تنها به دلیل عدم‌قطعیت سیاستی، بلکه به دلیل ترسی از تغییر به سمت یک اقتصاد مبتنی بر دستور بیشتر، آسیب دیده است. شی جین پینگ در سومین دوره ریاست‌جمهوری خود نشان داده است به جای آزاد کردن نهادهای اقتصادی و سیاسی کشور، کنترل را تشدید خواهد کرد. به کارآفرینان هشدار داده شده است که باید در چارچوب های رسمی فعالیت کنند، که به‌سختی منجر به نوآوری می شود.

چالش کلیدی پکن این است که چگونه اعتماد مصرف‌کنندگان و کسب‌وکار را احیا کند. برای اینکه مصرف‌کنندگان هزینه کنند و کسب‌وکارهای خصوصی رو به سرمایه‌گذاری بیاورند، دولت باید اطمینان و تاب‌آوری سیاستی را مهیا کند. این موارد مکمل هم هستند نه متضاد با هم. جابه‌جایی میان تکیه بر مکانیسم های بازار و سیاست‌های دستوری و کنترل، تنها به نوسانات و نااطمینانی اضافه می‌کند. با توجه به محدود بودن ارکان قدرت در یک سیستم متمرکز، آمادگی برای تصدیق اشتباهات ضروری است.

دولت چین اهداف روشن و شایسته‌ای برای افزایش استانداردها و کیفیت زندگی مردم از طریق ایجاد توازن مجدد رشد، ارتقای فناوری و تولید سبزتر دارد. اما با وجود جمعیت سالخورده و بخش تولیدی با مهارت کم و غیررقابتی، دستیابی به این اهداف فراتر از شعارهای صرف است. تحلیلگر فایننشال تایمز معتقد است، شی باید بخشی از سرمایه سیاسی خود را، که با وجود قابل‌توجه بودنش درحال کاهش است، صرف نشان دادن انعطاف پذیری به جای سخت‌گیری ایدئولوژیک کند و اجازه برخی اصلاحات اقتصادی و نهادی را صادر سازد.

سالنامه آماری سال ۱۴۰۰ صندوق بازنشستگی کشوری منتشر شد

دنیای اقتصاد: سالنامه آماری صندوق بازنشستگی کشوری مربوط به وقایع آماری سال ۱۴۰۰ این صندوق منتشر شد. به گزارش اداره کل روابط عمومی و امور بین‌الملل صندوق بازنشستگی کشوری، این نشریه که توسط دفتر برنامه‌ریزی و تعالی سازمانی صندوق بازنشستگی کشوری در ۱۱۱ صفحه تهیه و گردآوری شده است، دربردارنده خلاصه آمار و اطلاعات صندوق بازنشستگی کشوری تا پایان سال ۱۴۰۰ است. در این سالنامه پنج‌بخشی، به افراد تحت پوشش، بخش رفاهی و حمایتی، مالی و اقتصادی، منابع انسانی و سایر اقلام پرداخته شده است. بر اساس آمار منتشرشده در سالنامه ۱۴۰۰، نسبت پشتیبانی صندوق بازنشستگی کشوری که در سال ۱۳۹۶، عدد ۰/۷۷ را نشان می‌داد، در انتهای سال ۱۴۰۰ به ۰/۵۹ رسیده است. به این معنی که میزان خروجی صندوق نسبت به ورودی‌های آن به شدت افزایش یافته است. براساس گزارش‌های جهانی، استاندارد نسبت پشتیبانی در صندوق‌های پایدار بیش از ۵ است. همچنین آمار نشان می‌دهد درصد حقوق‌بگیران زن به مرد صندوق بازنشستگی کشوری در کل کشور ۳۳ به ۶۷ بوده است. تا پایان سال ۱۴۰۰، بازنشستگان «آموزش‌وپرورش» با بیش از ۹۷۸هزار نفر (از مجموع یک‌میلیون و ۵۸۶هزار و ۱۰۲ نفر)، بیشترین تعداد حقوق بگیران صندوق (۶۱/۶۸درصد) از یک ارگان را به خود اختصاص داده‌اند. وزارتخانه‌های «بهداشت، درمان و آموزش پزشکی»، «جهاد کشاورزی» و «راه و شهرسازی» در رتبه‌های بعدی قرار دارند. همچنین در پایان سال ۱۴۰۰، تعداد ۹۵۷ نفر از افراد به صورت خویش‌فرمایی تحت پوشش این صندوق قرار داشته‌اند. این رقم ۰/۰۶درصد حقوق‌بگیران را به خود اختصاص داده است. بر اساس این آمار، میانگین مدت پرداخت حقوق به حقوق‌بگیران تحت پوشش صندوق بازنشستگی کشوری در سال ۱۳۹۶، عدد ۲۷/۴۲ را نشان می‌داده که تا پایان سال ۱۴۰۰ این عدد به ۲۸/۴۸ رسیده است. بر این اساس، تعداد وراث وظیفه‌بگیر تحت پوشش نیز تا پایان سال ۱۴۰۰، تعداد ۳۸۳هزار و ۷۰۶ نفر بوده است که از این تعداد ۹۴درصد زن و ۶درصد مرد بوده‌اند. گفتنی است، صندوق بازنشستگی کشوری به صورت منظم و مستمر گزارش‌های آماری مربوط به این صندوق بیمه و بازنشستگی را گردآوری و در قالب گزارش های سالانه و فصلی منتشر می کند. این گزارش ها در بخش «اطلاعات آماری» سایت اطلاع‌رسانی صندوق در دسترس عموم قرار دارد. علاقه‌مندان می‌توانند نسخه الکترونیکی این سالنامه را از www.cspf.ir دریافت کنند.

خبر

صدور ۱۰هزار میلیارد تومان برگ تشخیص فرارهای مالیاتی

سازمان امور مالیاتی: رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور در جلسه کارگروه مقابله با فرار مالیاتی بر استفاده حداکثری از ابزارهای قانونی در مقابله با فرارهای مالیاتی بزرگ تاکید کرد. داود منظور در جلسه کارگروه مقابله با فرار مالیاتی که در آن عملکرد واحدهای بازرسی مالیاتی و هیات‌های بازرسی موضوع ماده ۱۸۱ قانون مالیات‌های مستقیم مورد ارزیابی قرار گرفت، بر ضرورت تمرکز واحدهای بازرسی مالیاتی بر مودیان مهم و فرارهای مالیاتی بزرگ و همچنین کوتاه‌کردن دوره زمانی تشخیص، مالیات‌های متمم و دوره دادرسی و هیات‌های حل اختلاف مالیاتی رسیدگی‌کننده به این پرونده‌ها تاکید کرد. رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور افزود: اقدامات قضایی و قهری در جمع‌آوری و رسیدگی به دفاتر، اسناد و مدارک و مستندات مودیان باید به‌صورت حداقلی و صرفا در موارد اضطرار انجام شود. او خاطرنشان کرد: با تشکیل و تقویت واحدهای مقابله با فرارهای مالیاتی در ادارات کل امور مالیاتی در سال جاری تاکنون حدود ۳۰هزار پرونده در اجرای ماده ۱۸۱ قانون مالیات‌های مستقیم تعیین‌تکلیف شده است که ارزش اوراق تشخیص متمم صادره بالغ بر ۱۰هزار میلیارد تومان بوده و حدود ۲هزار میلیارد تومان از آن قطعی شده است.

ضرورت تمرکز بر مالیات بر مجموع درآمد

تسنیم: رئیس اسبق سازمان امور مالیاتی با بیان اینکه تا رسیدن به نقطه مطلوب مالیاتی فاصله زیادی داریم، گفت: باید از هم‌اکنون روی مالیات بر مجموع درآمد برنامه‌ریزی کنیم تا بتوانیم در آینده پایه‌های مالیاتی را گسترش دهیم. علی عسگری، رئیس پیشین سازمان امور مالیاتی کشور، گفت: در دوره جدید سازمان به مسیر واقعی که باید تمرکز می‌کرد برگشته است و آرزوهای دیرین نظام مالیاتی که سال‌ها مدیران پیشین دنبال آن بودند در حال به ثمر نشستن و محقق شدن است. وی با تاکید بر اهمیت مالیات در اقتصاد کشور گفت: نهادهای حاکمیتی باید مالیات را جدی‌تر بگیرند. البته در خصوص مالیات خیلی بحث می‌شود و موضوعات مختلف مطرح می‌شود ولی تا رسیدن به نقطه مطلوب مالیاتی فاصله زیادی داریم. عسگری اظهار کرد: سازمان امور مالیاتی به عنوان بخش اجرایی در میدان هست، ولی پشتیبانی با نهادهای حاکمیتی است که باید انجام بدهند. خود دولت و دستگاه‌های دولتی هم باید این اهمیت را درک کنند که اگر در میدان نیایند و کمک نکنند کار سازمان پیش نخواهد رفت. وی با تاکید بر اینکه در رسیدگی‌های مالیاتی راهبرد باید این باشد که حداقل پرونده‌ها رسیدگی شود بیان داشت: در طرح جامع مالیاتی ما همیشه بحثمان این بود که حداکثر پرونده‌هایی که باید رسیدگی کنیم باید حدود ۱۵ تا ۲۰درصد باشد و بقیه را باید از طریق پذیرش اظهارنامه مودی بتوانیم بپذیریم و تمرکزمان را روی پرونده‌هایی که ریسک بالایی دارند قرار دهیم. این کارشناس خبره مالیاتی بحث مهم بعدی را کنترل‌های سیستمی عنوان و تصریح کرد: با توجه به حجم بالای داده‌ها در نظام مالیاتی باید کنترل درستی انجام شود. مثلا در حوزه کارتخوان‌ها تراکنش‌ها و رفتار متعارفی صورت گیرد. وی با اشاره به اهمیت قانون کارتخوان‌ها و دستورالعمل‌های مربوطه در موضوع مالیات بر ارزش افزوده، کنترل کارتخوان‌ها را مهم ارزیابی کرد و گفت: اگر کارتخوان‌ها سازماندهی شوند قطعا می‌توان در مالیات ارزش افزوده عملکرد سازمان را توسعه داد و هم این مساله در شفافیت و تطبیق اطلاعات برای سازمان امور مالیاتی مهم است. عسگری نکته مهم دیگر را اصلاح پایه‌های مالیاتی در کشور دانست و با تشریح سه پایه اصلی مالیاتی در دنیا یعنی مالیات بر ارزش افزوده، مالیات بر شرکت‌ها و مالیات بر مجموع درآمد، گفت: باید از هم‌اکنون روی مالیات بر مجموع درآمد برنامه‌ریزی کنیم تا بتوانیم در آینده پایه‌های مالیاتی را گسترش دهیم.

ارتقای فرهنگ کار، محور اصلی توسعه سرمایه اجتماعی کشور است

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی: رئیس فراکسیون کارگری مجلس شورای اسلامی با تاکید بر افزایش رضایتمندی جامعه کارگری کشور گفت: ارتقای فرهنگ کار، محور اصلی توسعه سرمایه اجتماعی کشور است. علی بابایی کارنامه در نشست تخصصی نقش سلامت و رفاه جامعه کار و تولید در ارتقای سرمایه اجتماعی اظهار کرد: مجلس یازدهم برای تصویب طرح‌ها و لوایح با هدف افزایش کمی و کیفی سلامت و رفاه کارگران آمادگی کامل دارد. او اقدامات و سیاست‌های وزارت کار دولت مردمی سیزدهم از جمله افزایش ۵۷درصدی حداقل دستمزد کارگران در سال ۱۴۰۱ را قابل تقدیر دانست و ارتقای فرهنگ کار را محور اصلی توسعه سرمایه اجتماعی کشور عنوان کرد و گفت: ارتقای فرهنگ کار موجب توسعه اقتصادی، افزایش بهره‌وری نیروی کار و کاهش آسیب‌های اجتماعی می‌شود. محمد چکشیان، معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی هم در این نشست متناسب‌سازی خدمات اجتماعی جامعه کار و تولید را براساس نیازسنجی از کارگران از راهبردهای اصلی این معاونت اعلام و تاکید کرد: جامعه کار و تولید در ارتقای سرمایه اجتماعی کشور نقش اساسی دارد. وی با بیان اینکه برای حرکت به سمت اهداف کلان کشور نیازمند سرمایه اجتماعی هستیم، افزود: نسبت سرمایه اجتماعی با اهداف و خروجی آن متقابل است و هرچقدر در این زمینه بیشتر سرمایه‌گذاری شود، بیشتر به سرمایه اجتماعی افزوده خواهد شد. چکشیان با تاکید بر نقش مهم سیاستگذاری در حوزه ارتقای سرمایه اجتماعی جامعه کار و تولید گفت: جامعه کار و تولید جمعیتی بیش از ۱۵ میلیون نفر دارد که با احتساب خانواده شامل بیش از ۵۰درصد جمعیت کل کشور می‌شود که به دلیل گستردگی باید در اولویت‌بندی سیاستگذاری‌های کشور قرار گیرند. او علت دیگر اهمیت جامعه کار و تولید در سیاستگذاری‌های کلان کشور را کنشگری فعال این جامعه عنوان کرد و افزود: بهبود مولفه‌های اقتصادی در اجتماع وابسته به رشد فرهنگ کار در جامعه کار و تولید است. چکشیان تصریح کرد: ارتقای فرهنگ کار موجب رشد اقتصادی و افزایش بهره‌روی خواهد شد. معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت کار با اشاره به جنگ تمام‌عیار ادراکی دشمن گفت: اگر در جنگ ادراکی درست عمل نکنیم، ادراک درستی از واقعیت در جامعه محقق نخواهد شد و این حربه یکی از برنامه‌های اساسی دشمن برای تخریب حقیقت نظام اسلامی است. محمدصادق کریمی کیا، معاون سرمایه اجتماعی سازمان امور اجتماعی وزارت کشور، هم در این نشست با بیان اینکه سرمایه اجتماعی از پایه‌های سیاستگذاری‌های کلان یک کشور است، گفت: رضایتمندی، اشتراک منافع، مشارکت گروهی و توزیع خدمات اجتماعی، اعتماد عمومی و نهادی، مولفه‌های اصلی سرمایه اجتماعی هستند. او از تدوین راهبردهای افزایش سرمایه اجتماعی کشور در سه سطح فردی، گروهی و کلان خبر داد و بر لزوم توجه به تاثیرات فضای رسانه‌ای و مجازی بر سرمایه اجتماعی تاکید کرد.

نبض بازار

غلبه عرضه بزرگ‌متراژها در بازار مسکن پایتخت

دنیای اقتصاد: بررسی فایل‌های عرضه شده در یک ماه گذشته نشان می‌دهد بخش زیادی از فروشندگان مسکن را مالکان آپارتمان‌های بزرگ‌متراژ تشکیل می‌دهند.

به گزارش «دنیای اقتصاد»، فارغ از منطقه جغرافیایی، این روزها در همه نواحی بازار مسکن پایتخت تقاضای فروش واحدهای بزرگ‌متراژ افزایش قابل توجهی داشته و دست‌کم در مقایسه با نیمه اول پاییز، تمایل به فروش از ناحیه مالکان آپارتمان‌های بزرگ‌متراژ با مساحت بالای ۱۰۰ مترمربع به طور مشهود بیشتر شده است. تحقیق میدانی از واسطه‌های ملکی حکایت از آن دارد که بیش از نیمی از فروشندگان واحدهای بزرگ‌متراژ قصد تبدیل به احسن ملک خود را دارند و می‌خواهند متراژ آپارتمان مصرفی خود را افزایش دهند یا اینکه واحدی با متراژ قدری کوچک‌تر اما در محله مرغوب‌تری از شهر را جایگزین خانه مسکونی فعلی خود کنند.

در عین حال گروهی از فروشندگان واحدهای بزرگ‌متراژ نیز سرمایه‌گذاران ملکی سال‌های اخیر هستند که همزمان با شروع دوره جهش وارد بازار شدند و با توجه به اینکه رشد قیمت از مناطق شمالی پایتخت آغاز شد، ترجیح دادند خرید سرمایه‌ای خود را در این مناطق انجام دهند؛ چراکه چشم‌اندازی از رشد دنباله‌دار قیمت در شمال شهر را پیش روی خود داشتند. از آنجا که در شمال پایتخت بازار ساخت و ساز بزرگ‌متراژها همواره داغ‌تر است، خریداران سرمایه‌ای ملک در سال‌های ۹۷ و ۹۸ نیز دامنه انتخاب محدودی در محدوده متراژی زیر ۱۰۰ مترمربع داشتند و در نتیجه بخش زیادی از خریدهای سرمایه‌ای ملک در شمال پایتخت به ویژه در مناطق ۱ و ۳ و بخش‌های لوکس منطقه ۲، در گروه واحدهای بزرگ‌متراژ انجام شد. اکنون بسیاری از خریداران سه تا چهار سال قبل ملک در مناطق لوکس تهران، در کسوت فروشنده در بازار مسکن ظاهر شده‌اند. آنها می‌دانند فروش آپارتمان‌های بزرگ‌متراژ در بازار نسبتا راکد این روزها کار دشواری است و به همین خاطر از هم‌اکنون وارد بازار شده‌اند تا در فرصت بازار گرمی شب عید، بتوانند ملک خود را بفروشند.

قیمت پیشنهادی فروش آپارتمان‌های مسکونی در تهران

محله	متراژ (مترمربع)	سن بنا (سال)	قیمت هر مترمربع (تومان)
اشرفی اصفهانی، باغ فیض	۱۱۸	۴	۷۰ میلیون
انقلاب، نرسیده به منیر جاوید	۹۷	۳	۳۳ میلیون
سبلان جنوبی، نرسیده به انصارالحسین	۱۱۰	نوساز	۴۵ میلیون
بلوار مرزداران، اطاعتی جنوبی	۱۰۵	۱۰	۷۶ میلیون و ۱۹۰ هزار
مجیدیه جنوبی، حاجی پور	۷۳	۳۰	۳۴ میلیون و ۲۵۰ هزار
نارمک، میدان ۴۴	۸۵	۸	۴۱ میلیون و ۱۷۰ هزار
شهرک غرب، ارغوان	۱۲۲	۱۷	۹۸ میلیون و ۳۶۰ هزار
شریعتی، بالاتر از پل صدر	۹۱	۲۶	۸۹ میلیون و ۵۶۰ هزار
نارمک، میدان ۹۲	۵۵	۱۹	۵۲ میلیون
پاسداران، دشتستان	۱۰۵	۶	۱۱۰ میلیون
شهرک اکباتان، کوی بیمه	۵۹	۱۵	۸۴ میلیون و ۷۵۰ هزار
دولت، اخلاقی	۱۲۵	نوساز	۸۸ میلیون
شریعتی، بالاتر از پل صدر	۹۱	۲۶	۸۹ میلیون و ۵۶۰ هزار
نارمک، میدان ۹۲	۵۵	۱۹	۵۲ میلیون
شمس آباد، بلوار بیژن	۱۳۶	۸	۶۰ میلیون
سوهانک، بلوار سوهانی	۱۲۰	۶	۹۱ میلیون و ۶۶۰ هزار
دربند، اسداللهی	۲۳۳	۲	۱۰۰ میلیون
شهید عراقی، گلزار	۱۹۳	نوساز	۱۳۸ میلیون
پونک، عدل	۸۸	۴	۸۴ میلیون و ۶۵۰ هزار
نارمک، میدان ۷۳	۶۸	۳۰	۵۴ میلیون و ۴۱۰ هزار
آجودانیه، نرسیده به منجیل	۲۰۰	نوساز	۱۷۵ میلیون
جمشیدیه، خ ۳۲	۱۶۲	۳	۱۱۴ میلیون و ۱۹۰ هزار
دریان نو، زنجان شمالی	۷۰	۱۰	۴۸ میلیون و ۵۷۰ هزار
بلوار فردوس غرب، ورزی جنوبی	۶۷	۱۸	۵۹ میلیون و ۷۰۰ هزار
ملاصدرا، نرسیده به شیراز شمالی	۱۱۸	۲۷	۸۸ میلیون و ۹۸۰ هزار
جشنواره، نرسیده به درختی	۱۳۸	نوساز	۵۰ میلیون
نبرد، مسلم شمالی	۷۳	۲۰	۴۱ میلیون و ۱۰۰ هزار
دولت، جهانتاب	۱۲۰	۱۳	۱۰۰ میلیون
اندرزگو، شریفی‌منش	۵۰	۳	۱۳۲ میلیون
قیطریه، بهرام	۱۴۶	۱	۱۳۰ میلیون
پیروزی، نرسیده به پرستار شمالی	۱۱۰	۶	۶۰ میلیون
پیروزی، بلوار ابوذر	۵۷	۱۵	۴۶ میلیون و ۵۰۰ هزار
۱۷ شهریور جنوبی، نرسیده به دولو	۶۲	۱۹	۳۷ میلیون و ۱۰۰ هزار
کریمخان، سنایی	۸۲	۱۵	۴۸ میلیون و۷۸۰ هزار
شهرک اکباتان، فاز سه	۱۴۱	۳۰	۵۷ میلیون و ۴۵۰ هزار
امیرآباد، کارگر شمالی	۱۰۰	نوساز	۹۰ میلیون
فاطمی، فکوری	۱۵۰	۲۱	۵۳ میلیون و ۳۳۰ هزار
کردستان، آزادگان	۱۹۴	۹	۷۲ میلیون و ۱۶۰ هزار
قلهک، یخچال	۲۵۰	۲۰	۷۲ میلیون
بزرگراه شهید بابایی، شهرک شهید بهشتی	۷۵	۱۰	۴۶ میلیون

آمار میدانی «دنیای‌اقتصاد» از جغرافیای املاک منجمد در پایتخت؛ ۱۵ درصد واحدها بدون سکنه است؟

ریزش و رویش خانه‌های خالی

ماجرای غلط‌انگاری از بورس این خانه‌ها در تهران

سهم انتظارات تورمی در افزایش ۳/۴ درصدی خانه‌های خالی

دنیای‌اقتصاد – هاجر شادمانی: آمارگیری جدید از وضعیت خانه‌های خالی در پایتخت، از ریزش و رویش تعداد این واحدهای مسکونی در محلات مختلف خبر می‌دهد. در عین حال، نتایج تحقیقات میدانی «دنیای اقتصاد» نشان می‌دهد، تعداد واحدهای خالی از سکنه در شهر تهران با رشد ۳/۴ واحد درصدی در مقایسه با آمارهای رسمی مربوط به سال ۹۵، همراه شده است. این میزان رشد در برآوردهای غیررسمی، متکی به یک پیمایش ۴۵ روزه از بازار مسکن و فعالان این بازار، به دست آمده و نشان می‌دهد سهم خانه‌های خالی در مناطق مختلف شهر تهران، به طور میانگین به محدوده ۱۵درصد از کل خانه‌های پایتخت رسیده است. حجم خانه‌های خالی در شهر تهران در آمارهای رسمی مربوط به سرشماری نفوس و مسکن سال ۹۵، معادل ۱۱/۶ درصد اعلام شده بود. تحقیقات میدانی دنیای اقتصاد از چهار گروه مناطق مختلف شهر تهران شامل منطقه یک به عنوان نماینده شمال تهران، مناطق ۴ و ۵ به عنوان پرتقاضاترین مناطق در معاملات خرید واجاره مسکن، مناطق جنوبی تهران و منطقه ۲۲ که در سال‌های گذشته به عنوان شهر املاک منجمد و خالی از سکنه شناخته می‌شد، نشان از افزایش تعداد خانه‌های خالی در عصر جهش و رسیدن سهم آن به محدوده ۱۵ درصدی کل خانه‌های تهران دارد.

■ پایش جدید خانه‌های خالی پایتخت

حدود ۶ سال بعد از انتشار آخرین آمار رسمی درباره تعداد خانه‌های خالی از سکنه در شهر تهران(آمار سرشماری نفوس و مسکن شهر تهران مربوط به سال ۹۵)،«دنیای اقتصاد» براساس یک تحقیق میدانی در یک پروسه زمانی ۴۵ روزه، آخرین وضعیت بازار املاک شهر تهران به لحاظ تعداد واحدهای مسکونی خالی از سکنه را مورد پایش قرار داده است. تا پیش از انجام این تحقیق میدانی از سوی دنیای اقتصاد، آمار موجود از تعداد خانه‌های خالی از سکنه شهر تهران مربوط به آمار رسمی اعلام‌شده از سوی مرکز آمار ایران در جریان انتشار نتایج سرشماری نفوس و مسکن سال ۹۵ بود. یافته‌های «دنیای اقتصاد» در حالی نشان‌دهنده افزایش ۳/۴ واحد درصدی تعداد خانه‌های خالی در شهر تهران در فاصله سال‌های ۹۵ تا ۱۴۰۱ است که این آمار، آمار رسمی نیست بلکه در شکل پایش میدانی و براساس پرس و جو از سازنده‌ها و واسطه‌های محلی محلات گزینش شده شهر تهران در چهار گروه مناطق مختلف پایتخت، انجام شده است. در این پایش میدانی، منطقه یک به عنوان منطقه کانون تمرکز آپارتمان‌های لوکس و خریدهای سرمایه‌ای کلان، منطقه ۴ و ۵ به عنوان پرتقاضاترین مناطق شهر تهران و محل تمرکز خریدهای سرمایه‌ای، مناطق ۸ تا ۱۰ و مناطق ۱۲ تا ۱۸ تهران به عنوان نماینده مناطق جنوبی شهر تهران و منطقه ۲۲ به عنوان منطقه مصرفی خاص تهران(جوان‌ترین و غربی‌ترین منطقه پایتخت که می‌توان از آن به شهر برج‌های مسکونی تهران تعبیر کرد)، مورد بررسی قرار گرفته و آماری میدانی از حجم خانه‌های خالی در محلات گزینش شده این مناطق، استخراج شده است. اولین نتیجه معنادار این پایش، افزایش ۳/۴ واحد درصدی تعداد خانه‌های خالی براساس نتایج این تحقیق میدانی در زمان حاضر نسبت به آمار رسمی اعلام شده از سوی مرکز آمار در این زمینه در سال ۹۵ است.

■ نتیجه رصد چهار گروه منطقه

تحقیقات میدانی «دنیای اقتصاد» در خصوص کمیت تازه‌ترین وضعیت خانه‌های خالی از سکنه در شهر تهران در محلات مورد مطالعه، در چهار گروه از مناطق شهر تهران شامل منطقه یک، مناطق ۴ و ۵، مناطق ۸ تا ۱۰ و ۱۲ تا ۱۸ و منطقه ۲۲، ریزش و رویش خانه‌های خالی در این محله‌ها و مناطق را نشان می‌دهد. در واقع ریزش و رویش خانه‌های خالی در این چهار گروه از مناطق به طور مشخص مشهود است. بررسی‌های انجام شده از محلات منتخب منطقه یک شهر تهران که در سال‌های قبل به عنوان کانون تمرکز واحدهای لوکس و خانه‌های خالی از سکنه معرفی می‌شد، نشان دهنده ریزش تعداد خانه‌های خالی در این منطقه است. نتایج پایش اخیر نشان می‌دهد سهم خانه‌های خالی در این منطقه گران‌قیمت شهر تهران(گران‌قیمت‌ترین منطقه پایتخت)، از حدود ۳۰ درصد در سال‌های قبل از جهش هم‌اکنون به کمتر از ۲۰ درصد رسیده است. علت این موضوع را می‌توان به رشد شدید قیمت‌ها(جهش قیمت) و کاهش شدید تقاضای خرید مسکن در این منطقه از سوی سرمایه‌گذاران نسبت داد که منجر به کاهش محسوس ورودی خانه خالی به بازار این منطقه در نتیجه خریدهای سرمایه‌ای از سوی ملاکان کلان شده است. نتایج تحقیقات میدانی دنیای اقتصاد و همچنین روایت فعالان بازار مسکن در این منطقه

پایش ۱۴۰۱ بازار آپارتمان‌های بلااستفاده در پایتخت

مولفه	شرح مولفه
آخرین آمار رسمی چه می‌گوید؟ (قبل از این پایش)	سال ۹۵، تعداد ۱۱/۶ درصد از کل واحدهای مسکونی شهر تهران، خالی از سکنه بوده است (سرشماری مرکز آمار که نتایج آن در سال ۹۶ اعلام شد).
زمانی که آمار رسمی اعلام شد، فاز بازار مسکن چه بود؟	بازار مسکن تهران در سال ۹۵، به پایان راه رکود رسیده بود و سطح قیمت نیز بعداز جهش در بهار ۹۲، به سطح متعارف برگشته بود و همه چیز برای شروع رونق غیرتورمی فراهم بود.
پایش امروز (پاییز ۱۴۰۱) چه می‌گوید؟	*این پایش براساس تحقیقات میدانی «دنیای اقتصاد» از چهار دسته مناطق انجام شده که نتیجه‌اش حاکی است: در حال حاضر ۱۵ درصد خانه‌های پایتخت خالی از سکنه است. **تعداد خانه‌های خالی در فاصله قبل از جهش قیمت تا الان (طی حدود ۶ سال گذشته)، بیش از ۳ واحد درصد افزایش پیدا کرده است.
دو علت اصلی افزایش تعداد خانه‌های خالی	۱-سهم بالای خریدهای سرمایه‌ای آپارتمان در تهران طی سال‌های ۹۷ تا ۱۴۰۰ ناشی از «تورم بالا در اقتصاد» و «انتظارات تورمی ممتد» در اثر ریسک‌های اقتصادی و غیراقتصادی و همچنین «اثر شوک ارزی بر رفتار بازار ملک» ۲-ناتوانی سرمایه‌گذاران مولد (سازنده‌ها) از فروش آپارتمان در عصر جهش و در نتیجه، افزایش تعداد نوسازهای فروش‌نرفته در بازار
پایان یک «غلط‌انگاری» پرخطر درباره خانه‌های خالی	*هر زمان طی این سال‌ها صحبت از خانه‌خالی مطرح می‌شد، عده‌ای با هدف «منحرف کردن ذهن سیاستگذار از این مساله بزرگ و ضد قدرت خرید مصرف‌کننده»، مدعی می‌شدند که «کانون خانه خالی در منطقه یک تهران و مربوط به واحدهای لوکس» است. **اما نتیجه این پایش مشخص می‌کند، در جنوب شهر تهران، تعداد خانه‌های بدون استفاده در محله‌های مورد تحقیق میدانی، معادل ۲/۵ برابر سطح متعارف است.
تعداد خانه‌های خالی در تهران	– منطقه یک: کمتر از ۲۰ درصد – مناطق ۴ و ۵: بالای ۱۵ تا ۲۰ درصد – جنوب شهر: بالای ۱۰ درصد – منطقه ۲۲: کمتر از ۲۰ درصد

نشان می‌دهد، به دنبال رشد شدید قیمت‌ها در بازار مسکن این منطقه، تقاضای سرمایه‌ای در آن به شدت کاهش یافته است. حتی بررسی‌ها نشان می‌دهد هم‌اکنون اجاره‌نشینی هم در این منطقه به شدت دشوار شده است و به دلیل جهش شدید اجاره‌بها عملا تقاضا برای اجاره مسکن نیز افت کرده است.

در واقع نه تنها خرید وفروش واحدهای لوکس دشوار شده بلکه این دشواری تحت تاثیر جهش اجاره‌بها به بازار اجاره نیز سرایت کرده است. تحت تاثیر این رویداد، چشم‌انداز بازدهی مطلوب برای سرمایه‌گذاری در بازار مسکن این منطقه نسبت به سال‌های قبل به شدت افت کرده است و از این رو بررسی‌ها حاکی است به طور متوسط و در محلات مورد بررسی، سهم خانه‌های خالی در منطقه یک از نزدیک ۳۰ درصد در سال‌های قبل از جهش(مانند سال ۹۵) هم‌اکنون به کمتر از ۲۰ درصد رسیده است.

■ رویش «خانه خالی» در مناطق ۴ و ۵

بررسی‌ها در حالی از کاهش سهم خانه‌های خالی در منطقه یک شهر تهران خبر می‌دهد که در مناطق ۴ و۵ شهر تهران که مناطق پرتقاضا و پرمعامله و در عین حال مناطق مصرفی شاخص در نیمه شمالی شهر تهران به لحاظ معاملات مسکن هستند، تعداد خانه‌های خالی هم‌اکنون نسبت به دوره قبل از جهش اخیر، به میزان چشمگیری افزایش یافته است. نتایج تحقیقات میدانی دنیای اقتصاد از محلات منتخب در این مناطق نشان دهنده رشد دست کم بیش از دو برابری تعداد خانه‌های خالی در این دو منطقه نسبت به دوره قبل از جهش مانند سال ۹۵ است. بررسی‌ها نشان می‌دهد هم‌اکنون سهم خانه‌های خالی از کل موجودی مسکن در این دو منطقه به ۱۵ تا ۲۰ درصد افزایش یافته است در حالی که در سال‌های قبل از جهش اخیر مانند سال ۹۵ این سهم عمدتا حول وحوش ۵ درصد(یعنی معادل نرخ طبیعی خانه‌های خالی براساس استانداردهای طبیعی برای پاسخ به نیاز جابه‌جایی در بازار مسکن) بود. بررسی‌های دنیای اقتصاد نشان می‌دهد سه عامل مهم و عمده در افزایش بیش از دو برابری سهم خانه‌های خالی در این دو منطقه پرتقاضا وپرمعامله دخیل بوده است.

اولین عامل به مهاجرت تقاضای مصرفی از این دو منطقه به دنبال جهش شدید قیمت‌ها واجاره‌بها در سال‌های اخیر به خصوص در یک‌سال گذشته، به مناطق پایین‌تر مربوط می‌شود. تحقیقات میدانی دنیای اقتصاد نشان می‌دهد به دنبال خارج شدن توان خرید و اجاره مسکن در این دو منطقه از استطاعت متقاضیان خرید و مستاجرها، بخش زیادی از واحدهایی که در سال‌های گذشته به بازار مسکن(فروش و اجاره) عرضه می‌شد، خالی مانده است.گروهی از متقاضیان خرید و اجاره در این مناطق، به طور گسترده به دلیل ضعف قدرت خرید، از این مناطق خارج شده و به محله‌ها ومناطق پایین‌تر کوچ کرده‌اند. یک علت دیگر مربوط به شیفت تقاضای سرمایه‌ای گروهی از سرمایه‌گذارها از منطقه یک شهر تهران به مناطق ۴ و ۵ است. به دنبال کاهش جذابیت سرمایه‌گذاری ملکی در منطقه یک مطابق با آنچه در فوق به آن اشاره شد، برخی از سرمایه‌گذاران برای نقدشوندگی بیشتر و بهتر و همچنین کسب بازدهی بالاتر، از منطقه یک به این دو منطقه مهاجرت کرده و مقصد سرمایه‌گذاری ملکی خود را تغییر داده‌اند. طبیعتا با افزایش خریدهای سرمایه‌ای از سوی این گروه از سرمایه‌گذاران ملکی در این دو منطقه، تعداد خانه‌های خالی افزایش یافته است.

علت سوم افزایش تعداد خانه‌های خالی از سکنه به سلب امکان جایگزینی برای گروه زیادی از سازنده‌ها در این دو منطقه مربوط می‌شود. در سال‌های معمول و عادی بازار مسکن، سازنده‌ها به محض اتمام عملیات ساخت واحدها و یا در مراحل میانی کار اقدام به فروش یا پیش‌فروش واحدهای نوساز و نیمه‌تمام می‌کردند. اما هم‌اکنون حجم عرضه زمین قابل ساخت و واحدهای مسکونی کلنگی در مناطق مختلف شهر تهران به خصوص مناطق ۴ و ۵ به قدری محدود شده است که بسیاری از سازنده‌ها با این سوال مواجهند که در صورت فروش واحدهای تازه‌ساز، سرمایه خود را باید چگونه در بازار ملک و ساخت و ساز به گردش بیندازند! در واقع این افراد به زمین مناسب برای ساخت‌وساز دسترسی لازم و کافی ندارند و ترجیح می‌دهند برای در امان ماندن از ضرر و زیان وکاهش ارزش سرمایه خود، واحدها را به بازار عرضه نکرده وآنها را تا زمان بهتر شدن شرایط و یافتن زمین مناسب برای ساخت، به صورت خالی نگهداری کنند. هم این گروه از سازنده‌ها و هم آن دسته از سرمایه‌گذاران ملکی مهاجر از منطقه یک به مناطق ۴ و ۵ ترجیح می‌دهند واحدها را به دو علت مهم خالی نگهداری کرده و از عرضه آن به بازار اجاره خودداری می‌کنند. سرمایه‌گذاران برای اینکه به محض نیاز و تمایل بتوانند واحد را به فروش برسانند و در واقع امکان نقدشوندگی نسبتا سریع برای آنها فراهم شود، ترجیح می‌دهند که واحد را خالی نگه دارند تا در اولین فرصت و بدون محدودیت و مانع بتوانند آن را به فروش برسانند. ضمن آنکه این افراد به لحاظ مالی نیازی به عایدی اجاره ندارند.

از سوی دیگر سازنده‌ها نیز برای اینکه واحدهایشان کلیدنخورده باقی مانده و فاصله قیمتی آن با واحدهای کلید خورده از بین نرود، ترجیح می‌دهند آنها را خالی نگه دارند تا به محض آنکه زمین مناسب برای ساخت پیدا کرده یا ... امکان فروش در قالب واحد نوساز با بهای بالاتر برایشان فراهم باشد. مجموعه این عوامل باعث شده است تا براساس پایش میدانی دنیای اقتصاد، سهم خانه‌های خالی در این دو منطقه شهر تهران تا بیش از دو برابر نسبت به سال‌های قبل از جهش، رشد کند.

■ رویش و ریزش در جنوب

تحقیقات میدانی دنیای اقتصاد درباره وضعیت خانه‌های خالی در مناطق جنوبی تهران نشان از رویش و ریزش این خانه‌ها در جنوب پایتخت دارد. یافته‌های دنیای اقتصاد نشان می‌دهد در شرایطی که سهم خانه‌های خالی در این مناطق در برخی موارد در سال‌های قبل از جهش به ۵ درصد نیز نمی‌رسید اما، هم‌اکنون این سهم به بیش از ۱۰ درصد نیز در برخی از محله‌ها رسیده است. واسطه‌های بازار مسکن در این مناطق می‌گویند تعداد خانه‌های خالی در برخی از محله‌ها تا یک ونیم برابر افزایش داشته است. اما نکته مهم آن است که در سال‌های جهش، تعداد خانه‌های خالی به دلیل افزایش وزن خریدهای سرمایه‌ای در این مناطق، بیش از میزان فعلی نیز رشد کرده بود. اما اخیرا اگر چه سهم خانه‌های خالی به میزان سال‌های قبل از جهش کاهش نیافته است اما، نسبت به یکی دو سال قبل کمتر شده است. این رویش وریزش نسبی، دو علت مهم دارد.

اولین علت به شیفت تقاضای مصرفی از مناطق بالاتر به این مناطق جنوبی به دلیل مناسب‌تر بودن قیمت آپارتمان و اجاره‌بها نسبت به مناطق بالاتر مربوط می‌شود که باعث شده است بسیاری از مالکان و سرمایه‌داران، واحدهای خود را از حالت خالی خارج کرده و برای کسب عایدی اجاره، به مستاجرها عرضه کنند. در شرایطی که در سال‌های قبل اجاره‌بهای پایین در این مناطق عملا انگیزه خوبی برای اجاره‌داری گروهی از سرمایه‌گذاران ملکی نبود و این واحدها به قصد خرید وفروش در کوتاه‌مدت عمدتا خالی نگهداری می‌شد اما هم‌اکنون با افزایش طول دوره سرمایه‌گذاری ملکی در این مناطق به یک‌سال و بیشتر و همچنین افزایش محسوس اجاره‌بها، بخشی از واحدهایی که پیش‌تر خالی از سکنه بود، به بازار اجاره عرضه می‌شود.

از سوی دیگر، عمده افرادی که اقدام به خرید سرمایه‌ای در این مناطق می‌کنند، مانند سرمایه‌گذاران ملکی در نیمه شمالی تهران، سرمایه‌گذار کلان نیستند؛ از این رو، اجاره‌داری و دریافت اجاره‌بها برای آنها یک منبع درآمد نسبتا جذاب محسوب می‌شود. برخلاف سرمایه‌گذاران ملکی نیمه شمالی که نیاز مالی و تمایلی به اجاره‌داری ندارند و ترجیح می‌دهند واحدشان خالی بماند.

علت دوم آن است که هنوز هم بازار مسکن این مناطق به عنوان سنگر آخر خریداران مصرفی، مورد استقبال متقاضیان خانه‌اولی یا تبدیل به احسن است. از این رو، تعداد خانه‌های خالی در این مناطق کمتر از مناطق مصرفی نیمه شمال تهران است.

■ از شهر برج‌های خالی چه خبر؟

بررسی‌های دنیای اقتصاد همچنین نشان‌دهنده کاهش سهم خانه‌های خالی در شهر برج‌های خالی یعنی منطقه ۲۲ تهران به عنوان جوان‌ترین منطقه پایتخت است. در سال‌های اخیر، آمارهای غیررسمی از خالی بودن حدود نیمی از واحدهای مسکونی در منطقه ۲۲ تهران خبر می‌داد. این میزان در سال گذشته از سوی فعالان این بازار حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد از واحدها اعلام شد. اما بررسی‌ها و تحقیقات میدانی اخیر دنیای اقتصاد نشان می‌دهد در این منطقه هم مانند منطقه یک، سهم خانه‌های خالی از کل موجودی مسکن این منطقه کاهش یافته است. بررسی‌ها نشان می‌دهد هم‌اکنون سهم خانه‌های خالی در این منطقه به کمتر از ۲۰ درصد رسیده است. علت این موضوع در وهله اول به مهاجرت تقاضای مصرفی خرید و اجاره مسکن از مناطق مجاور وغیرمجاور بالاتر به خصوص منطقه ۵ و همچنین منطقه ۴ شهر تهران به این منطقه بعد از جهش قیمت و اجاره‌بها برمی‌گردد. منطقه ۲۲ به خصوص در یک‌سال گذشته، مقصد مهاجرت خریداران و مستاجرانی بود که دیگر قادر به خرید یا اجاره مسکن در مناطق بالاتر نبوده و به این منطقه مهاجرت کردند.

علت دوم نیز به افزایش محسوس اجاره‌بها در این منطقه به دنبال جهش اجاره‌بهای مسکن مربوط می‌شود. بررسی‌ها وتحقیقات میدانی دنیای اقتصاد در این باره نشان می‌دهد، تعداد زیادی از مالکانی که واحدهای خود را خالی نگه داشته بودند(از جمله سرمایه‌گذاران سایر شهرها که در این منطقه آپارتمان خریده و آن را خالی رها کرده بودند)، با افزایش قابل توجه اجاره‌بها، ترجیح داده‌اند به جای خالی نگه داشتن واحدها از عایدی اجاره آنها برخوردار شوند. این دو عامل نقش بسیار موثری در کاهش سهم خانه‌های خالی در این منطقه در سال ۱۴۰۱ داشته است.

■ شناسایی سه گروه خانه خالی

نتیجه دیگر پایش دنیای اقتصاد از تازه‌ترین وضعیت خانه‌های خالی در شهر تهران به شناسایی سه گروه آپارتمان خالی از سکنه در پایتخت مربوط است. یک دسته خانه‌های خالی در شهر تهران، مربوط به واحدهایی است که به قصد سرمایه‌گذاری بلندمدت از سوی سرمایه‌گذاران ملکی خریداری شده و خالی نگهداری می‌شود. دسته دوم خانه‌های خالی از سکنه نوساز متعلق به سازنده‌هاست که یا به دلیل سلب امکان جایگزینی واحدهای نوساز با زمین قابل ساخت ناچار به خالی نگه داشتن واحدها هستند و یا برای فروش در ماه‌های بعد با قیمت بالاتر و کسب سود بیشتر این واحدها را به صورت کلیدنخورده خالی نگهداری می‌کنند.

دسته سوم مالکان خانه‌های خالی نیز در حال حاضر سرمایه‌گذاران کوتاه‌مدت یا همان سفته‌بازها هستند که واحدها را خریداری کرده و در برخی موارد آنها را بازسازی می‌کنند و بعد از چند ماه، آن را با قیمت بالاتر به بازار عرضه می‌کنند. عمده این افراد با سیگنال گیری از بازار دلار و با طرح این موضوع که اثر نوسانات دلاری ۱۴۰۱ در نهایت اثر خود را بر قیمت مسکن ۱۴۰۲ خواهد گذاشت اقدام به خرید مسکن و نگهداری آن به صورت خالی می‌کنند تا در اولین فرصت این واحدها را با قیمت بالاتر به بازار عرضه کنند.

■ نتیجه معنادار افزایش خانه‌های خالی

اما نتیجه معنادار افزایش تعداد خانه‌های خالی در شهر تهران آن است که حرکت ۴ ساله موتور ملک‌بازی و سرمایه‌گذاری غیرمولد، بازار مسکن را به اینجا رسانده و منجر به افزایش تعداد خانه‌های خالی از سکنه تا سه برابر حد استاندارد جهانی این خانه‌ها برای پاسخ به نیاز جابه‌جایی شده است.

ادامه در صفحه ۱۲

ویژه

هوای تهران هنوز آلوده است

دنیای‌اقتصاد: تهرانی‌ها پس از چهار روز پیاپی تنفس در شرایط اضطرار و کیفیت حداقلی هوا، دیروز با بهبود خفیف شاخص کیفیت هوا روبه‌رو شدند و توانستند برای ساعاتی، هوایی را که غلظت آلاینده‌ها در آن همچنان بالا اما قدری کمتر از روزهای قبل بود تنفس کنند.

به گزارش «دنیای‌اقتصاد»، شاخص کیفیت هوای شهر تهران در ۲۴ ساعت منتهی به ۱۱ صبح دیروز ۱۳۶ و هوا برای گروه‌های حساس، ناسالم بود. این در حالی است که شاخص مذکور در روز پیش از آن ۱۵۹ و گویای حاکمیت وضعیت قرمز در آسمان تهران بود. به این ترتیب شاخص توصیف‌کننده میزان آلودگی هوا گویای بهبود خفیف کیفیت هوا به شکل کاهش غلظت آلاینده اصلی این روزها یعنی ذرات معلق با قطر کوچک‌تر از ۲/۵ میکرون در پایتخت بود.

اگرچه موج اصلی آلودگی پاییزی تحت‌تاثیر برودت و حاکمیت پدیده اینورژن (وارونگی هوا) از اواخر آبان ماه آغاز شد، اما در نیمه اول پاییز اوضاع به مراتب بهتر از روزهای اخیر بود. در نیمه اول آذرماه امسال تهرانی‌ها شش روز هوای سالم تنفس کردند و فقط دو روز قرمز را پشت سر گذاشتند اما به محض ورود به نیمه دوم آذر افزایش شاخص کیفیت هوا از سر گرفته شد و در یک روند تدریجی، شاخص تا ۱۷۲ واحد نیز بالا رفت که نشان‌دهنده ناسالم بودن هوا برای همه شهروندان بود. تهرانی‌ها از چهارشنبه هفته گذشته تا پایان روز شنبه یکسره در وضعیت قرمز به سر بردند تا اینکه دیروز شاخص کیفیت هوا با کاهش خفیف روبه‌رو شد. با این حال این بهبود در حدی نیست که فرصت تنفس هوای سالم را به تهرانی‌ها بدهد.

بازه «اوج ترافیک» تهران دو برابر شد

یک عضو شورای شهر تهران از افزایش ساعات اوج ترافیک در پایتخت از ۵ به ۱۰ ساعت در شبانه‌روز طی سال‌های اخیر خبر داد و با اشاره به تبعات جسمی و روحی این پدیده، خواستار توجه دولت و ورود نخبگان و استارت‌آپ‌ها برای حل مشکل ترافیک تهران شد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی شورای شهر تهران، سوده نجفی در نشست تخصصی عارضه‌سنجی ترافیکی ساختمان‌های بزرگ‌مقیاس که با حضور مسوولان مربوطه در سازمان نظام مهندسی استان تهران برگزار شد، گفت: متاسفانه ترافیک دیگر یک موضوع تک بعدی نیست و به یک معضل فرهنگی و اجتماعی تبدیل شده است. وی با بیان اینکه مدت‌هاست ساعات اوج ترافیک در شهر از حدود ۵ به ۱۰ساعت در شبانه‌روز افزایش پیدا کرده است، گفت: این روند افزایشی ترافیک که در گذشته مربوط به زمان‌های آغازین شب بود و اکنون تا نیمه‌های شب ادامه دارد، نوعی بحران محسوب می‌شود.

این عضو شورای شهر تهران با اشاره به بررسی و عارضه‌سنجی صورت گرفته پیرامون ترافیک تهران افزود: افزایش تولید سالانه ۱۵۰هزار خودرو، نقص چراغ‌های راهنمایی و رانندگی و طولانی بودن مدت زمانی که افراد پشت چراغ قرمز سپری می‌کنند، از جمله مواردی است که باید برای حل آن مطالعات ترافیکی انجام و تغییراتی در سازوکارها صورت گیرد.

نقشه تراکم‌فروشی در بافت فرسوده

بر اساس اعلام معاونت شهرسازی شهرداری تهران یک طبقه تراکم اضافی در بافت فرسوده به عنوان مشوق اصلی نوسازی در بسته جدید تحریک ساخت‌وساز در این بافت‌ها در حال واگذاری به متقاضیان است.

به گزارش خبرگزاری «ایسنا»، تراکم اضافی یکی از مشوق‌های نوسازی بافت‌های فرسوده در گذشته بود که طی چند سال گذشته لغو شده بود. گفته می‌شود در زمانی که این امتیاز وجود داشت، سالانه حدود ۱۱هزار پروانه ساختمانی در بافت‌های فرسوده پایتخت صادر می‌شد که پس از لغو آن، این تعداد به ۱۳۰۰ تا ۱۴۰۰ فقره کاهش پیدا کرد. اما اکنون به دنبال تصویب بسته جدید مشوق‌های احیای بافت فرسوده، این موضوع در کنار تسهیلاتی در زمینه تامین پارکینگ، دوباره صورت اجرایی پیدا کرده است. بر این اساس اکنون در تمام کوچه‌های ۶ متری، تراکم ۳ طبقه به۴ طبقه افزایش پیدا کرده و در کوچه‌های۸متری نیز ساختمان‌های ۴طبقه می‌تواند به ۵طبقه تبدیل شود. در معابری با عرض بیش از این نیز تراکم بر اساس ضوابط طرح تفصیلی تعیین می‌شود.

بر اساس این گزارش، محدوده بافت فرسوده تهران ۴۵۰۰ هکتار است که معادل ۷درصد از مساحت شهر تهران است اما به لحاظ تعداد قطعات و پارسل‌ها، ۳۰درصد از پارسل‌های شهر تهران در این بافت‌ها واقع شده و ۲۰درصد از جمعیت پایتخت‌نشین در این مساحت ۷درصدی از کل شهر، سکونت دارند. مدیران شهری امید دارند با افزایش یک طبقه تراکم در بافت‌های فرسوده، ساخت‌وساز به شیوه مشارکت بین مالک و سازنده در این بافت‌ها صرفه اقتصادی و رونق پیدا کند.

مقررات جدید برای موتورسیکلت‌ها

روز گذشته اعضای شورای شهر تهران به جای برگزاری جلسه علنی در صحن، با شهردار و برخی مدیران شهری دور یک میز نشستند و به هم‌اندیشی درباره وضعیت حمل‌ونقل عمومی تهران پرداختند.

بر اساس گزارش «ایسنا»، جلال بهرامی معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهر تهران درباره محتوای این جلسه توضیح داد: یکی از مباحث مطرح شده در این جلسه، هدف‌گذاری سال ۱۴۰۲ در خصوص سهم استفاده از حمل‌ونقل عمومی بود. به گفته وی، این سهم در حال حاضر در تهران ۳۶درصد بوده و ۶۴درصد از سفرهای روزانه شهروندان با خودروی شخصی انجام می‌شود. وی گفت: ما در افق پیش رو باید سهم تردد با خودروی شخصی را از ۶۴ به ۴۴درصد کاهش دهیم و حمل‌ونقل عمومی را جایگزین کنیم. وی با اشاره به بررسی موضوع خرید خدمت مبتنی بر پیمایش واگن و اتوبوس در قالب قراردادهای اجاره خاطرنشان کرد: کشورهای زیادی وجود دارند که مدل متروی آنها با تهران یکسان است و می‌تواند مبدأ اجاره واگن باشد؛ اما من از بیان نام این کشورها پرهیز می‌کنم تا مبادا رأی‌شان را بزنند. بهرامی همچنین با اشاره به نقش موتورسیکلت‌ها در تشدید آلودگی هوای تهران گفت: اولویت این است که موتورسیکلت‌های جابه‌جایی بار ساماندهی شود؛ از این رو در حال مذاکره با بانک‌ها هستیم تا با پرداخت وام به این گروه کمک کنند موتورسیکلت برقی خریداری کنند و تا پایان سال آینده تنها به موتورهای برقی مجوز تردد در مرکز شهر داده شود.

WWW.DONYA-E-EQTESAD.COM ● telegram.me/den_ir ● info@donya-e-eqtesad.com

صاحب امتیاز: دنیای اقتصاد تابان
مدیرمسوول: علیرضا بختیاری
قائم‌مقام مدیرمسوول: سیدمهدی آستانی
تلفن: ۷-۴۲۷۱۰۵۰۴ ، **نمابر :** ۴۲۷۱۰۵۰۹
سردبیر: پویا جبل‌عاملی
تلفن: ۲۰۴-۴۲۷۱۰۲۰۲ / **نمابر تحریریه:** ۴۲۷۱۰۲۲۲
نشانی: خیابان قائم مقام فراهانی، ضلع شمالی میدان شعاع، پلاک ۱۰۸

دنیای اقتصاد
روزنامه صبح ایران
روزنامه صبح ایران
رتبه اول روزنامه‌های سراسری براساس ارزیابی معاونت مطبوعاتی وزارت ارشاد
دوشنبه/ ۲۸ آذر ماه ۱۴۰۱/ ۲۴ جمادی‌الاول ۱۴۴۴/ سال بیست‌ویکم/ شماره ۵۶۲۵
اذان ظهر: ۱۲:۰۱ ■ اذان مغرب: ۱۷:۱۴ ■ اذان صبح فردا: ۰۵:۳۹ ■ طلوع آفتاب فردا: ۰۷:۱۰

سازمان آگهی‌ها: ۸۹۰۱ ، **نمابر:** ۸۷۷۶۲۳۱۳
مدیریت ویژه‌نامه‌ها و بنگاه‌ها: ۳-۴۲۷۱۰۴۰۲
روابط عمومی: ۷-۸۸۸۶۰۱۴۵
توزیع: ۸۷۷۶۲۲۰۰ ، **نمابر:** ۸۷۷۶۲۲۰۱
امور شهرستان‌ها: ۸۷۷۶۲۲۲۸ ، **نمابر:** ۸۷۷۶۲۲۲۴
امور مشترکین: کاغذی: ۲۳۷-۸۷۷۶۲۲۳۵ ، الکترونیک: ۴۲۷۱۰۴۰۲
نمابر: ۸۷۷۶۲۲۳۶
چاپ:
همشهری، **تلفن :** ۴۸۰۷۵۰۰۰ ، جام‌جم، **تلفن :** ۴۴۱۹۷۷۳۷

در گفت‌وگوی «دنیای‌اقتصاد» با نمایندگان مجلس جزئیات دخل و خرج سال آینده بررسی شد

رونمایی پارلمانی از بودجه ۱۴۰۲

دنیای‌اقتصاد: اکوایران روز گذشته جزئیات جدیدی از بودجه ۱۴۰۲ را منتشر کرد و براساس این خبر میزان صادرات نفت در سال آینده یک میلیون و ۴۰۰هزار بشکه در روز خواهد بود. همچنین قیمت فروش هر بشکه نفت در لایحه بودجه ۱۴۰۲، معادل ۸۰دلار در نظر گرفته شده است. این در حالی است که در بودجه ۱۴۰۱ نیز دولت موکلف به فروش یک میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه شد و قیمت هر بشکه نفت ۷۰ دلار در نظر گرفته شد. اما در حال حاضر متوسط صادرات نفت و فرآورده‌های نفتی ایران حدود ۹۰۰ تا یک میلیون نفت بشکه در روز است. نمایندگان مجلس در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» در واکنش به جزئیات منتشر شده از بودجه مبنی بر فروش ۱/۴ میلیون بشکه در روز به قیمت هر بشکه ۸۰ دلار واکنش نشان دادند.

بودجه ۱۴۰۲ واقع بینانه است؟

۱ جبار کوچکی‌نژاد، نماینده رشت و عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» با بیان اینکه تحقق فروش ۱/۴ میلیون بشکه در روز دور از تصور است، گفت: فروش ۱/۴ میلیون بشکه در روز خیلی سخت است. آقای رئیسی اعلام کردند که سعی می کنیم بودجه را واقعی ببندیم، اما این رقم نشان می‌دهد که بودجه واقعی نیست. او ادامه داد: تحریم‌های جدیدی علیه کشور اعمال شده است و قطعا در زمینه فروش نفت با مشکل مواجه می‌شویم. بنابراین بعید می‌دانم که فروش ۱/۴ میلیون دلار بشکه در روز قابل تحقق باشد.

این عضو کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس با اشاره به میزان فروش نفت در سال جاری، تاکید کرد: در حال حاضر فروش نفت حدود ۹۰۰ هزار تا یک میلیون بشکه در روز است. دولت باید بودجه را واقعی ببیند، اما با در نظر گرفتن ۱/۴ میلیون بشکه در روز درآمدها تحقق پیدا نمی کند و شاهد کسری بودجه خواهیم بود. کوچکی‌نژاد در واکنش به درنظر گرفتن ۸۰ دلار برای هر بشکه نفت، گفت: فروش هر بشکه به مبلغ ۸۰ دلار غیر واقعی است. در حال حاضر هر بشکه حدود ۷۰ دلار به فروش می‌رسد. باتوجه به رقم و میزان فروش نفت در بودجه سال ۱۴۰۲ دولت درآمدهای نفتی را ۵۰۰ تا ۶۰۰ همت در نظر گرفته است. اما این رقم در عمل تحقق پیدا نمی کند؛ شاهد کسری بودجه خواهیم شد و گرفتار می‌شویم. او ادامه داد: با توجه به شرایط کشور به نظر می‌رسد در سال آینده حدود ۴۰۰ تا ۴۵۰ هزار میلیارد تومان از محل فروش نفت درآمد داشته باشیم.

این نماینده مجلس به مشکلات در نظر گرفتن بودجه غیر واقعی در کشور اشاره کرد و گفت: دولت باید هزینه‌ها را کم کند و دستگاه‌ها را به صورت ریاضتی اداره کند. هزینه دستگاه‌ها بالا است. دولت به جای آنکه حقوق‌ها را بالا ببرد باید به سمت رفاهیات و دادن کالا برود. با دادن کالا به کارمندان شاهد افزایش تولید نیز خواهیم بود.

درآمد نفتی محقق می‌شود؟

۲ مهرداد گودرزوند چگینی، نایب رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد»، با اشاره به انتشار جزئیاتی از بودجه ۱۴۰۲ گفت: باتوجه به روند رو به رشد فروش نفت ایران در بازارهای جهانی به نظر می‌رسد در سال آینده می‌توانیم نزدیک به ۱/۴ میلیون بشکه نفت در روز بفروشیم. از سوی دیگر هزینه تولید در همه کشورها افزایش پیدا کرده است، بنابراین شاهد افزایش نرخ هر بشکه نفت در دنیا خواهیم بود.

این نماینده مجلس با اشاره به میزان فروش نفت در بودجه ۱۴۰۱، گفت: در بودجه ۱۴۰۱ میزان فروش نفت ۱/۴ میلیون بشکه در روز در نظر گرفته شده بود و کل فروش نفت در بودجه ۹ میلیارد دلار بود. در ۶ ماهه اول سال ۴/۵ میلیارد دلار فروش داشتیم و بودجه در نظر گرفته شده از فروش نفت تحقق پیدا کرد. براساس آمار وزارت نفت در ماه آبان توانستیم ۱/۲ میلیون بشکه نفت در روز بفروشیم. به نظر می‌رسد شاهد افزایش فروش نفت در ماه‌های باقی‌مانده سال باشیم و رقم بودجه از محل فروش نفت در ۶ ماه دوم نیز محقق شود.

گودرزوند با اشاره به رقم فروش هر بشکه نفت در لایحه بودجه ۱۴۰۲، تاکید کرد: اگر نتوانیم هر بشکه نفت را ۸۰ دلار بفروشیم به نظر می‌رسد افزایش ظرفیت داشته باشیم و از این طریق بودجه در نظر گرفته از محل فروش نفت را محقق کنیم. همچنین رمضانعلی سنگدوینی، عضو کمیسیون انرژی مجلس در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» گفت: ما توانایی فروش ۱/۴ میلیون بشکه نفت در روز را داریم. وزارت نفت در عرصه فروش نفت حضور دارد و بخش‌های خصوصی هم می‌توانند در این زمینه وارد شوند. بنابراین فروش ۱/۴ میلیون بشکه نفت در روز در سال ۱۴۰۲ قابل تحقق است. او با اشاره به در نظر گرفتن ۸۰ دلار برای هر بشکه نفت در بودجه ۱۴۰۲، گفت: جنگ اوکراین و روسیه ادامه دارد. بنابراین ۸۰ دلار برای هر بشکه نفت قابل تحقق است. انرژی در دنیا گران شده است. صادرات گاز به اروپا از سوی روسیه قطع شده عملا اروپا می‌تواند با خرید نفت بخشی از کمبود انرژی‌شان را جبران کند.

گزارش میدانی خبرنگار «دنیای اقتصاد» از افزایش خرید ماسک و اسپری تنفسی حکایت دارد

وضع استثنایی در تهران

دنیای‌اقتصاد: بیش از ۱۰ روز است که نفس در سینه مردم شهرهای بزرگ کشور حبس شده است. آلودگی هوا علاوه بر تهران، گریبان مردم اصفهان، اراک، قزوین، اصفهان، البرز و خوزستان را گرفته و بسیاری را راهی بیمارستان‌ها و درمانگاه‌ها کرده است. در تهران از هفته گذشته آمبولانس‌های مرکز اورژانس تهران، در نقاط مشخصی از پایتخت مستقر شده‌اند و برخی خبرها حاکی از افزایش مراجعات به مراکز درمانی با علامت‌های مسمومیت از جمله سردرد و حالت تهوع در شهرهایی است که با بحران آلودگی هوا دست‌وپنجه نرم می کنند. همچنان که روز گذشته رئیس مرکز اورژانس تهران از افزایش ماموریت‌های قلبی و ریوی این مرکز در روزهای آلوده پایتخت خبر داد. یحیی صالح طبری در گفت‌وگو با «ایسنا» تاکید کرد که اگرچه مدارس تعطیل شده‌اند، اما روند ماموریت‌های اورژانس تهران افزایش داشته است. او همچنین از همه مردم خواست تا در صورت عدم ضرورت از خانه خود بیرون نیایند و در صورتی که از خانه خارج می‌شوند ماسک‌های فیلتردار داشته باشند.

در این بین گزارش‌های میدانی «دنیای اقتصاد» از برخی داروخانه‌های شهر از افزایش خرید ماسک از سوی مردم و همچنین افزایش تقاضا برای اسپری دهانی(اسپری تنفسی سالبوتامول) حکایت می کند. براساس این گزارش اگرچه از چندماه پیش با فروکش کردن ویروس کرونا و کاهش مبتلایان عملا استفاده از ماسک و خرید آن از داروخانه‌ها کاهش یافته بود، اما طی ۱۰ روز اخیر با افزایش آلاینده‌های هوا بسیاری از مردم به خرید مجدد ماسک رو آورده‌اند. هرچند در این میان برخی از کارشناسان استفاده از ماسک را هم برای در امان ماندن از ذرات آلاینده به این دلیل که قطر این ذرات کمتر از ۲/۵میکرون است و با ماسک قابل جلوگیری نیست، کافی نمی‌دانند.

با تمام اینها به موجب گزارش میدانی «دنیای اقتصاد»، بسیاری از مردم این روزها اقدام به خرید ماسک سه‌لایه و همچنین ماسک n95 برای محافظت دربرابر آلودگی‌ها می کنند. ازسوی دیگر میزان استفاده مبتلایان به اسم نیز از اسپری تنفسی سالبوتامول نیز در این مدت افزایش پیدا کرده است.

علاوه بر تهران که تا روز سه‌شنبه مدارس و دانشگاه‌ها را به دلیل آلودگی هوا تعطیل کرده است، وضعیت در شهرهای دیگر به همین منوال است. به گفته مجید درگی، مدیرکل محیط‌زیست البرز شدت غلظت آلاینده‌های هوا در روز دوشنبه (امروز) افزایش خواهد یافت. او در گفت‌وگو با «ایسنا» به همین دلیل از گروه‌های حساس خواست تا از منزل خارج نشوند.

وضعیت در استان اصفهان هم فرقی با شهرهای دیگر ندارد، آن‌قدر که روز گذشته امیر سامع، رئیس کمیسیون بهداشت، سلامت و خدمات شهری شورای شهر اصفهان، آلودگی هوای این شهر را خطرناک توصیف کرد و خواستار اقدام برای کنترل آلاینده‌های هوا شد. میزان آلودگی هوا در اراک، این شهر صنعتی نیز از روزهای گذشته بدتر شده است و آن‌طور که غلامرضا مرادی، مسوول واحد پیش‌بینی هواشناسی استان مرکزی در گفت‌وگو با «ایسنا» گفته است انباشت آلاینده‌ها در اراک حداقل تا روز سه‌شنبه ادامه خواهد داشت.

از سوی دیگر طبق اعلام سامانه پایش هوای کشور روز گذشته وضعیت هوای پنج شهر خوزستان (ماهشهر، سوسنگرد، اهواز، شادگان و شوشتر) برای همه گروه‌ها «ناسالم» بود. همچنین براساس این گزارش تعداد روزهای آلوده اهواز افزایش یافته است؛ تاجایی که اهواز امسال تنها یک روز «پاک» داشته است. درهمین ارتباط محمدجواد اشرفی، مدیرکل حفاظت محیط زیست خوزستان، مازوت‌سوزی در نیروگاه رامین اهواز و عدم توزیع بنزین یورو ۴ در خوزستان را دلیل آلودگی شدید هوا در روزهای اخیر این استان عنوان کرد و گفت که باید برای مدت محدود این شرایط آلودگی را بپذیریم.

دراین میان به نظر می‌رسد که تنها در قزوین به دلیل وزش باد و در نتیجه جابه‌جایی توده آلاینده‌ها، شاخص آلایندگی هوا طی ۲۴ساعت گذشته کاهش یافته است. با این حال مریم بهروزی، کارشناس اداره کل هواشناسی استان قزوین اعلام کرده است که هوای قزوین تا سه‌شنبه آلوده خواهد بود.

اما در کنار این ۶ استان، وضعیت در تهران که این روزها به یک اتاق گاز تبدیل شده همچنان بحرانی است. درهمین راستا روز گذشته محمدمهدی میرزایی‌قمی، مدیرعامل شرکت کنترل کیفیت هوای تهران از افزایش ساعتی غلظت آلاینده دی‌اکسید گوگرد در برخی ایستگاه‌ها خبر داد و گفت که هفته گذشته به‌ویژه حد فاصل ۲۲ تا ۲۵ آذر افزایش غلظت آلاینده دی‌اکسید گوگرد به خصوص در ساعات میانی روز، بسیار فراتر از حد استاندارد قرار داشت. به گفته او نخستین روز آلوده از منظر آلاینده دی‌اکسید گوگرد از ابتدای سال در روز پنج‌شنبه(۲۴آذر) اتفاق افتاد.

همچنین بر اساس اعلام اداره کل هواشناسی استان تهران آلودگی هوا تا روز چهارشنبه میهمان پایتخت خواهد بود. با تمام اینها تنها راهکار دولت برای مقابله با بحران آلودگی هوا تا به امروز تعطیلی مدارس و دانشگاه‌ها بوده است. راهکاری که به گفته محمدمهدی میرزایی‌قمی، مدیرعامل شرکت کنترل کیفیت هوای تهران تاثیری بر کاهش آلودگی هوا ندارد و تنها برای حفظ سلامت مردم است. وی در گفت‌وگو با خبرگزاری مهر همچنین تصریح کرد: تصمیم مبنی بر غیرحضوری شدن مدارس اگر تا انتهای هفته ادامه داشت و مردم از شهر خارج می‌شدند شاید تاثیر اندکی بر کاهش آلودگی هوا داشت. همه اینها درحالی است که به موجب گزارشی که آبان ماه ازسوی رئیس گروه سلامت هوا و تغییر اقلیم وزارت بهداشت از بررسی آثار بهداشتی و اقتصادی هوای آلوده در ۲۷ شهر کشور منتشر شده مرگ‌های منتسب به آلودگی هوا در سال گذشته افزایش ۸۷ درصدی داشته است و بیش از ۲۰ هزار مرگ منتسب به آلودگی هوا در سال گذشته ثبت شده است.

عکس روز

تداوم آلودگی هوا در تهران برای دومین هفته/ مهر

چهره‌روز

سالروز «شیدا»ی موسیقی

بیژن کامکارزاده ۲۸ آذر ۱۳۲۸ در ارومیه متولد شد و نوازنده و خواننده موسیقی سنتی ایرانی و از اعضای گروه کامکارها است. او از سوی کمیته ثبت ملی میراث فرهنگی ناملموس به عنوان حامل میراث فرهنگی در فهرست گنجینه‌های زنده بشری قرار گرفته است. نخستین فعالیت حرفه‌ای او در رادیو در مقام خواننده بود. نخستین ساز او، تنبک بود، اما پس از آن با سازهای ملودیکا و تار به نوازندگی در گروه خانوادگی کامکارها پرداخت. او جزو بنیادگذاران گروه‌های شیدا و عارف است و در کنسرت‌ها و آثار متعدد در مقام نوازنده و گاه خواننده حضور داشته است. شاید بتوان مهم‌ترین نقش وی در موسیقی ایران را وارد کردن ساز دف برای نخستین بار به اجراهای عمومی دانست.

ساختمان سفید

■ **روشنفکر واقعی از نگاه رئیس‌جمهور:** ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری روز گذشته در ششمین همایش بزرگداشت سالروز وحدت حوزه و دانشگاه، شناسایی به موقع مخاطرات پیش‌روی جامعه و شجاعت در دادن هشدارهای به موقع را از ویژگی‌های روشنفکران واقعی دانست و تاکید کرد: روشنفکران و عالمان دینی و دانشگاهی باید در مسیر تبیین حقایق بدون ترس از هجمه‌ها، مانند مرزبانان مرزهای جغرافیایی کشور، برای صیانت از ابتلای جامعه به ابهام و دروغ، از خودگذشتگی و ایثار کنند. /ایسنا

راهبرد

■ **تاکید باهنر بر بازنگری در سیاست‌های کلی اصل ۴۴:** کمیسیون اقتصادی، اداری و بازرگانی مجمع تشخیص مصلحت نظام روز یکشنبه تشکیل جلسه داد. محمدرضا باهنر، نایب رئیس کمیسیون اقتصادی مجمع تشخیص مصلحت نظام بسیاری از مشکلات کشور را ناشی از بد عمل شدن به سیاست‌های کلی اصل ۴۴ از جمله موسسات و بنگاه‌های عمومی غیردولتی دانست و گفت: بازنگری در این سیاست‌ها ضروری و مبرم است. /ایرنا

■ **ارسال ۲۳۰ بسته کارشناسی به دولت و مجلس:** بابک نگاهداری از رشد صد درصدی تولیدات علمی و کارشناسی مرکز پژوهش‌های مجلس در یک سال اخیر خبر داد. رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس همچنین گفت: تهیه و ارسال بیش از ۲۳۰ بسته کارشناسی شامل پیشنهادهای عملیاتی به دولت و مجلس از جمله اقداماتی است که مرکز پژوهش‌های مجلس انجام داده است. /مهر

■ **تکذیب کاندیداتوری حسن روحانی در ۱۴۰۲:** حسین مرعشی، دبیر کل حزب کارگزاران، با اشاره به خبرهای منتشر شده درباره کاندیداتوری حسن روحانی در انتخابات مجلس ۱۴۰۲ گفت: این خبر شایعه‌ای بیش نیست و صحت ندارد. او درباره اظهارات باهنر مبنی بر برگزاری جلسات انتخاباتی اصلاح‌طلبان و اصولگرایان گفت: اصلا، هیچ جلسه‌ای در هیچ سطحی نیست و هنوز نظام به این موضوع ورود نکرده است. /اقتصادنیوز

■ **واکنش عین‌اللهی به مهاجرت جراحان قلب:** بهرام عین‌اللهی، وزیر بهداشت، خبرهای منتشر شده درباره نرخ مهاجرت پزشکان و متخصصان ایرانی را جوسازی رسانه‌ای دانست و گفت: دولت از همه امکانات برای تسهیل شرایط پزشکان و متخصصان استفاده می کند به‌طوری که در سال جاری ۴ هزار دستیار به کار گرفته شده است. عین‌اللهی با اشاره به اینکه امسال ظرفیت جراحان قلب چند برابر سال‌های قبل شده‌است، تصریح کرد: این خبرها مثل دیگر موضوعات علیه کشور در فضای مجازی منتشر می‌شود و واقعیت ندارد. /ایرنا

بهارستان

■ **برنامه هفتم تکراری تدوین شده است:** محسن زنگنه، نایب رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس با اشاره به پایان تدوین لایحه بودجه ۱۴۰۲ در هیات دولت، گفت: دولت می‌تواند هفته آینده تبصره‌ها را به مجلس ارسال کند تا مجلس بررسی بودجه را آغاز کند. وی با بیان اینکه یا باید برنامه ششم را تمدید کنیم یا اینکه برنامه جدید داشته باشیم، گفت: تاجایی که بنده اطلاع دارم، دولت آن طور که باید و شاید روی تدوین برنامه هفتم توسعه کار نکرده است. البته برنامه هفتم توسعه در حال تدوین است، اما کار کارشناسی خوبی در تدوین آن انجام نشده و گویا همان مواد قبلی در آن آمده و کلی و بدون سنجه است. /مهر

■ **بررسی دلایل افزایش نرخ ارز در مجلس:** عضو هیات رئیسه مجلس شورای اسلامی از بررسی دلایل افزایش نرخ ارز در جلسه هفته آینده مجلس خبر داد. حسینعلی حاجی دلیگانی اظهار کرد: قرار است در جلسه علنی یکشنبه هفته آینده مجلس شورای اسلامی موضوع دلایل افزایش نرخ ارز با حضور رئیس بانک مرکزی و مسوولان متولی ارز مورد بررسی قرار گیرد. /ایسنا

■ **احضار وزرای علوم و بهداشت به مجلس:** محمد وحیدی، عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس گفت: طی روزهای گذشته نامه اعتراض جمعی از فارغ‌التحصیلان درباره افزایش هزینه آزادسازی مدرک تحصیلی به کمیسیون آموزش و تحقیقات رسیده است و رئیس کمیسیون نیز از وزرای علوم و بهداشت خواسته تا با حضور در جلسه کمیسیون در این باره توضیح دهند و موضوع تعیین و تکلیف شود. /ایسنا

■ **بنزین گران نمی‌شود:** مصطفی نخعی، عضو کمیسیون انرژی مجلس، درباره احتمال افزایش قیمت حامل‌های انرژی، گفت: قیمت سوخت و حامل‌های انرژی در ایران با سایر کشورها تفاوت فاحشی دارد. البته در شرایط فعلی و با این وضعیت اقتصادی که بر کشور حاکم است و مردم به لحاظ معیشتی در مضیقه هستند، منطقی نیست که قیمت حامل‌های انرژی افزایش پیدا کند. /مهر

عدلیه

■ **ابلاغ بخشنامه تکالیف دستگاه‌ها در رعایت حقوق عامه:** بخشنامه تکالیف دستگاه‌ها در رعایت حقوق عامه مصادیق عمده و کلان حقوق عامه در خصوص مقابله با ترک فعل مدیران و کارمندان دستگاه‌های دولتی تدوین و بخشنامه اجرای آن توسط منتظری دادستان کل کشور به دادستان‌های سراسر کشور ابلاغ شد. /میزان

تاریخ شفاهی(۹۳)

کار آمریکایی‌ها در مرکز صنایع به کجا رسید؟

رضا نیازمند: قبلا گفتم که وقتی من رئیس مرکز راهنمایی صنایع شدم که وابسته به وزارت صنایع بود، شریف امامی(به تقلید از ابتهاج) هفت نفر آمریکایی از موسسه «آرتور دی لیتل» که خیلی مشهور بود استخدام کرده بود که به صنایع کمک مدیریتی بکنند. من با آنها مشغول کار شدم. آن اداره دارای تشکیلات مناسبی نبود و با تصویب‌نامه دولت آن را تبدیل به «سازمان مدیریت صنعتی» کردم (که هنوز هست و باموفقیت کار می کند). من به زودی توانستم اعلام کنم که از دولت بودجه نمی‌خواهم و با دریافت حق‌الزحمه و فروش خدمات مدیریت به بخش خصوصی در حقیقت استقلال کامل به دست آوردم. یک یا دو سال گذشت؛ قرارداد آمریکایی‌ها تمام شد و رفتند. ولی من احتیاج به کارشناس داشتم. خودم رفتم به سوئیس. در آنجا با رئیس سازمان بین‌المللی کار که یک آمریکایی بود و معاونش یک فرانسوی به نام بلانشار ملاقات کردم. نماینده ایران در سازمان بین‌المللی کار شخصی بود به نام مهندس غیور، تحصیل کرده فرانسه و از پادوهای قوام‌السلطنه در حزب دموکرات. این شخص با «بلانشار» معاون فرانسوی مدیرعامل سازمان بین‌المللی کار خیلی دوست بود. هر دو قمارباز بودند و هر شب از ژنو به کازینو دوگلف(در خاک فرانسه) می‌رفتند.

دهکده مجازی

دکتر محمد فاضلی، جامعه‌شناس و استاد دانشگاه در توییتر نوشت: «حکومت‌ها باید برای توسعه، پروژه‌های مشترک با جامعه تعریف کنند و بهتر اینکه حکومت و جامعه، در فرآیندی مشارکتی به تعریف پروژه‌های مشترک بین خود برسند. سوال بزرگ ایران امروز هم این است: پروژه مشترک حکومت و جامعه(حداقل، اکثریت جامعه) چیست؟ امید تحت‌تاثیر #پروژه-مشترک است.»

دکه

سازندگی بیانیه عبدالله نوری در واکنش به حوادث سه ماه اخیر کشور را در «پرهیز از خشونت‌طلبی، پرهیز از گسترش آشوب» منتشر کرده و نوشته است: «در شرایطی که در پرتو انسداد سیاسی و اجتماعی و ناکامی اصلاحات، امیدی به بهبود وضعیت فروبسته معیشتی، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی وجود نداشت، عده‌ای از مردم برای اعتراض به این وضعیت «به‌ویژه محرومیت از زندگی شرافتمندانه» و «پایمال شدن حقوق اولیه خود» با شعار «زن، زندگی، آزادی» به خیابان‌ها آمدند و «خواستار آزادی، رفع فساد و تبعیض، اجرای عدالت و حکمرانی عالمانه و عادلانه و پاسخگو شدند.» **هم‌میهن،** انتخابات سال ۱۴۰۰ از یک جهت جالب بود. هر پنج نامزد نواصولگرا در دادن وعده، گوی سبقت را از یکدیگر ربوده بودند. اکنون باید پرسید شما پنج نامزد محترم که هریک به تنهایی وعده بهشت برین را می‌دادید، چگونه است که هر پنج نفر با هم نه‌تنها گامی به سوی آن بهشت موعود برنداشتید که از آن دورتر شده‌اید. **کیهان** در «اینجا آمریکاست هر ۹۸ثانیه به یک زن تجاوز می‌شود» نوشته است: «آمریکا را زندان زنان هم می گویند و طبق گزارش نشریه معتبر فوربس، حدود یک سوم از زنان زندانی در جهان در آمریکا بازداشت هستند. اوضاع در دانشگاه‌های آمریکا نیز تعریفی ندارد و طبق گزارشی که Know Project منتشر شد خطر حملات جنسی به زنان و دختران در دانشگاه‌ها «به طرز نگران کننده‌ای» جدی است. از دانشگاه هاروارد تا استنفورد و بیلور شرایط یکی است. **همشهری** با انتشار تصویر بزرگی از حمید فرخ‌نژاد در «آخرین نقش: وطن فروش» به بررسی نقش‌های امنیتی-سیاسی که او بازی کرده پرداخته و نوشته: «فرخ‌نژاد با اظهارنظرهایی که پس از خروج از کشور کرده، دست همه همکارانش در پروژه سریال سقوط را توی پوست گردو گذاشته است.» **جوان** به نقل از رئیس سازمان سینمایی در «اجازه نمی‌دهیم هنرمند منافق متوهم ما را به دهه ۴۰ بازگرداند» گفته: «وقتی معیشت ۲۵هزار سینماگر در خطر است نباید سراغ سیاسی کاری رفت و بیانیه داد. شما حق ندارید به رهبر ما، پیر ما و مرشد ما توهین کنید. آن‌قدر عرصه هنر بی‌حساب و کتاب نشده است که هر کسی از راه برسد، مبانی اصلی کشور را زیر سوال ببرد. اینجا هنوز جمهوری اسلامی ایران است. هنوز تبدیل به کشور دیگری نشده است.» **رسالت** نوشته است: «وزیر بهداشت وعده داده این مشکل ظرف یک تا دو ماه آینده برطرف می‌شود! فرصت زیادی تا پایان سال باقی نمانده و در مدیریت بازار دارو تنها به گفتار درمانی و وعده‌های بی‌فرجام بسنده شده است.» **جمهوری اسلامی:** «مدیر نه خلق می‌شود و نه از بین می‌رود، بلکه از شکلی به شکل دیگر در می‌آید. آنها به‌قول مردم کبوتران حرم هستند از اینجا کیش کنی کمی آن طرف‌تر می‌نشینند و همیشه جایی برای نشستن دارند. از خصوصیات این حلقه بسته طبیعی است که صاحبان اصلی قدرت یعنی مردم همواره به چشم رعایای مدیر دیده می‌شوند؛ چون هیچ قدرت مردمی توانایی کندن آنان را از صندلی‌های تیره‌شان ندارد و در نتیجه مدیر هرگز نمی‌تواند ایجاد ارتباط با کارکنان کند.»

سایه روشن

■ **انتقال الهه و نیلوفر به زندان قرچک:** سعید پارسایی، همسر الهه محمدی، خبرنگار روزنامه هم‌میهن در توییتی نوشت که همسرش در تماس کوتاهی اعلام کرده، او و نیلوفر حامدی، خبرنگار روزنامه شرق، به زندان قرچک منتقل شده‌اند. /انتخاب

■ **مرضیه امیری آزاد شد:** مرضیه امیری، روزنامه‌نگار حوزه اقتصادی و کارگری بعد از گذشت ۴۷ روز بازداشت با قرار وثیقه از زندان آزاد شد. /جماران

■ **نصب بنر در اطراف سفارت انگلیس:** پس از حواشی خبر پاک کردن شعارها روی دیوار سفارت انگلیس توسط سفیر، صبح روز گذشته بنرهایی با عنوان «ننگ با رنگ پاک نمی‌شود» در اطراف سفارت نصب شد. /انتخاب

■ **احتمال تبدیل دریاچه ارومیه به تالاب فصلی:** آرزو اشرفی‌زاده، مدیر کل دفتر حفاظت و احیای تالاب‌های سازمان محیط زیست گفت: در سال آبی گذشته فقط حدود یک سوم حقابه زیست‌محیطی دریاچه ارومیه تخصیص پیدا کرد. با توجه به‌شدت بالای تبخیر سطحی دریاچه ارومیه، اگر حقابه این دریاچه در سال‌های آتی به صورت کامل تامین نشود، بخش‌های زیادی از دریاچه خشک و سایر بخش‌های آن نیز فقط در مدتی از طول سال آبگیری می‌شود و رفته رفته دریاچه ارومیه به یک تالاب فصلی تبدیل خواهد شد. /ایلنا

■ **احضار خواننده ماکان‌بند:** امیر مقاره، خواننده گروه «ماکان‌بند» روز گذشته از سوی دادسرای اوین احضار و پس از دریافت تذکر و ارائه تعهد دادسرا را ترک کرده است. /میزان

دنیای اقتصاد

بورس

۹

دوشنبه
۲۸ آذر ماه ۱۴۰۱
سال بیست‌ویکم
شماره ۵۶۲۵

گروه بورس
۴۲۷۱۰۲۶۱

bourse@den.ir

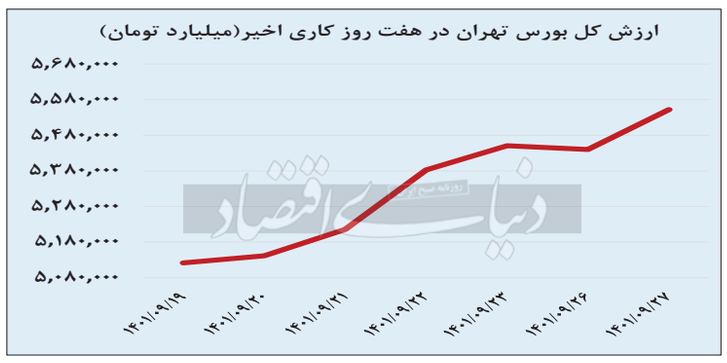

یادداشت

چرا بودجه ۱۴۰۲ برای بورس مهم است

احمداشتیاقی / کارشناس بازارسرمایه

آخرین وضعیت بودجه ۱۴۰۲، در حالی مبهم است که فعالان اقتصادی درخصوص وعده توسعه‌زا بودن این بودجه اختلاف‌نظر دارند. اظهارات گوناگون از سوی نمایندگان مجلس درباره روند بودجه ۱۴۰۲ و چانه‌زنی‌های احتمالی در آن طی هفته‌های اخیر وارد فاز جدی‌تری شده‌است به همین منظور فعالان اقتصادی و در راس آنها اهالی بازارسرمایه با حساسیت بیشتری اخبار پیرامون این مساله را دنبال می‌کنند، اما نکته مهمی که به‌نظر می‌رسد به آن باید اذعان کرد؛ آن است که اصولا چرا اعداد و ارقام و به‌طور کلی کم و کیف بودجه برای فعالان بازارسهام از اهمیت برخوردار است؟

رفتار سرمایه‌گذاران بورسی در دو سال گذشته به‌وضوح نشان می‌دهد که تا چه میزان تحولات اقتصادی و سیاسی بر مسیر سرمایه‌گذاری‌های آنها اثرگذار بوده‌است. به این ترتیب حساسیت‌پذیری اهالی بازار مذکور نسبت به رخدادهای این دو بخش به‌خصوص مصوبات بودجه‌ای موضوع جدی است که نمی‌توان از کنار آن به‌سادگی عبور کرد. بر این اساس چندین مورد از مباحث بودجه‌ای معمولا نگرانی فعالان بورسی را رقم می‌زند و مانع از آرامش‌خاطر سرمایه‌گذاران برای ورود بلندمدت به این بازار می‌شود. با توجه به اینکه بودجه سندی یکساله است، فراز و فرودهای مصوب آن سمت و سوی جدیدی به فعالیت بورس‌بازان می‌بخشد، با این حال از آنجا که برخی از مصوبات اقتصادی بودجه با واقعیت‌های اقتصادی کشور و شرایط بازارها همخوانی ندارند، می‌تواند سناریوهای سرمایه‌گذاران را مورد هدف قرار دهد. در لایحه بودجه مسائل متعددی وجود دارد که می‌توانند تغییرات مهمی در روند شرکت‌های بورسی ایجاد کنند با این حال اختلاف‌نظر کارشناسان اقتصادی با نمایندگان مجلس بر سر موضوعات پرچالش به‌ویژه نرخ خوراک و گاز مصرفی صنایع در کنار نرخ ارز بر ابرالتهابات موجود می‌افزاید. علاوه‌بر این موضوع در فاصله زمانی ارائه پیش‌نویس لایحه بودجه تا تصویب آن در مجلس این مهم به محلی برای دعاوی طرفین تبدیل می‌شود.

به‌رغم بروز این اتفاقات، سرمایه‌گذاران بازار سهام به نکاتی اشاره می‌کنند که ثابت می‌کند مصوبات بودجه هم می‌تواند در مسیر افزایش سرمایه‌گذاری و به‌تبع آن رونق تولید گام بردارد یا در جهت عکس آن می‌تواند تبعات ضدتولیدی به‌بار آورد که در صورت محقق‌شدن گزینه دوم، سودآوری شرکت‌ها به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم در روند نزولی قرار می‌گیرند. به همین منظور نرخ‌گذاری تعرفه‌های وارداتی، عوارض گمرکی، مالیات و نرخ دلار اثرپذیری بازارسهام از بودجه را به حداکثر می‌رساند و تاثیر بسزایی بر بارهزینه‌ای شرکت‌های بورسی خواهد گذاشت. افزایش قیمت حامل‌های انرژی و مباحث مرتبط با نرخ بهره مالکانه این روزها نگرانی‌های جدی را به‌دنبال داشته است. به‌عنوان مثال در صورتی که نرخ‌های مطرح‌شده درمورد قیمت خوراک پتروشیمی‌ها، نفت و گاز و در بودجه افزایشی باشد، هزینه تمام‌شده شرکت‌های بورسی با کاهش همراه خواهد بود.

در سال گذشته نیز نرخ خوراک، نرخ سوخت پتروشیمی‌ها، فولادی‌ها و معدنی‌ها در بودجه محل مناقشه بود. این موضوع در سال‌جاری نیز ابهامات بسیاری را برای اهالی بازار به‌وجود آورده است. آیا دولت به‌دنبال افزایش نرخ در این دو بخش است یا قیمت‌ها در محدوده فعلی تکرار خواهند شد؟

از این‌رو بازارسهام تا نهایی‌شدن بودجه به دلیل پیش‌بینی‌پذیر نبودن وضعیت قیمتی ذکرشده عملا در مبهم‌ترین شرایط ممکن به‌سر می‌برد. شاید از منظر عده‌ای انتشار جزئیات لایحه بودجه صرفا بر تصمیمات فعالان بازارسهام اثرگذار باشد، اما با عنایت به این مهم که بورس بازتاب وضعیت اقتصادی کشور است باید پذیرفت که مشکلات به‌وجود آمده در این راستا کل اقتصاد کشور را با بحران مواجه می‌کند. در روزهای گذشته نیز شرکت‌های پتروشیمی بر درخواست خود مبنی‌بر کاهش قیمت خوراک یک‌بار دیگر تاکید کردند، چراکه نرخ مذکور اثر مستقیمی بر هزینه‌های این دسته از شرکت‌ها دارد. بعد از حمله روسیه به اوکراین قیمت‌های محاسباتی نرخ خوراک پتروشیمی‌ها با افزایش روبه‌رو شد با این اوصاف شرکت‌های مرتبط با این بخش تقاضا کردند که مبانی محاسباتی فروش گاز باید بر اساس قیمت تعیین‌شده در کشورهای تولیدکننده باشد، نه کشورهای مصرف‌کننده. سرمایه‌گذار با توجه به اینکه بر اساس ارزان‌بودن گاز ایران اقدام به سرمایه‌گذاری کرده، در صورت محاسبات قیمتی برمبنای نرخ کشورهای مصرف‌کننده، مزیت رقابتی بازار داخلی ابتر و غیرقابل‌اعتنا خواهد شد. آنچه در دنیا در حال اتفاق افتادن است به‌درستی نشان می‌دهد چه تفاوت زیادی میان نرخ خوراک کشورهای دارنده شرکت‌های بزرگ پتروشیمی و شرکت‌های داخلی وجود دارد، اما درعین‌حال گفته می‌شود ممکن است نرخ‌های جدید بر اساس میانگین نرخ گاز صادرتی و وارداتی تصویب شود که این مورد نیز اعتراض اهالی بازار سرمایه را به‌دنبال داشته است، اما از سوی دیگر تب و تاب بودجه ۱۴۰۲ در حالی به اوج خود رسیده که در آنسوی این مباحث قیمت دلار یکی از مولفه‌های تعیین‌کننده بر وضعیت اقتصادی، معیشتی و بازارهای دارایی است. با توجه به اینکه ۶۰درصد بازارسهام کامودیتی‌محور است، این موضوع نیز در میان معامله‌گران بورسی از اهمیت زیادی برخوردار است. افزایش قیمت دلار در بازار آزاد خواه‌ناخواه روند صعودی قیمت نرخ دلار نیمایی را به‌دنبال خواهد داشت. از این منظر موضوع دلار یکی از بحث‌برانگیزترین مباحث بودجه‌ای به‌حساب می‌آید که واکنش‌های درخور توجهی را به‌دنبال دارد. اختلاف قیمت دلار نیمایی با قیمت آزاد این ارز هم‌اکنون در حدود ۲۵درصد است. این درحالی است که گفته می‌شد از لحاظ قانونی اختلاف قیمت دو نرخ دلار نیمایی و آزاد نباید بیشتر از ۵درصد باشد. سرکوب قیمت دلار نیمایی همگام با تورم ۵۰درصدی، شرکت‌های بورسی را از محل تورم با افزایش قیمت‌های تمام‌شده مواجه می‌کند و نه افزایش نرخ فروش. اکثر شرکت‌های بورسی با رشد دلار نیمایی افزایش نرخ فروش را در کارنامه خود به‌ثبت می‌رسانند، اما درحالی که نرخ دلار نیمایی با سرکوب و به‌صورت دستوری متوقف شود، حاشیه سود شرکت‌ها به‌خطر می‌افتد.

ادامه درصفحه ۱۱

«دنیای‌اقتصاد» از تاثیر افزایش نرخ بهره بر بازار سهام می‌گوید

شانس بلندمدت بورس

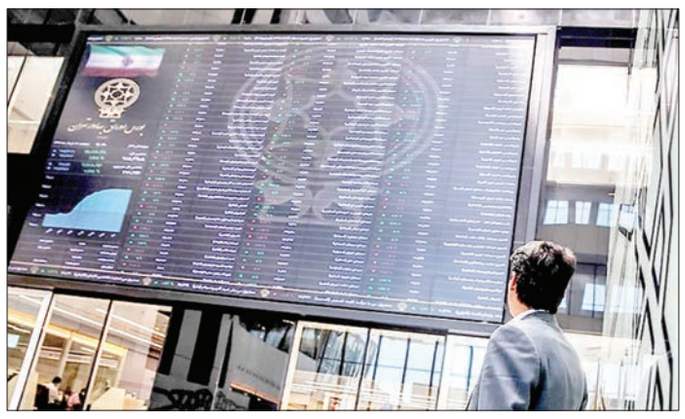

دنیای‌اقتصاد: بازار سهام روز گذشته طی یک جهش بیش از ۲درصدی دیگر از کانال ۱/۴میلیون‌واحدی دل کند و در محدوده یک‌میلیون و ۵۰۰هزار واحدی آرام گرفت. بازیابی سطح مذکور در نماگر اصلی بازار طی روز گذشته در حالی روی داد که بورسی‌ها بیش از ۵ماه بود که سطح مذکور را از دست‌رفته می‌دیدند؛ در واقع می‌توان گفت که اگر افزایش روی داده در یک هفته اخیر نبود، احتمالا فعالان بازار سهام به این راحتی‌ها رسیدن به سطح مذکور را باور نمی‌کردند. به هر روی این اتفاق افتاد. دلیل این افزایش هم چیزی نبود به‌جز انتظارات تورمی بالا در سطح جامعه که خود را این روزها در قالب قیمت‌های بالا در بازارهایی نظیر ارز و طلا و سکه نشان می‌دهد. اینطور که به‌نظر می‌رسد حالا پس از مدت‌ها غلبه نااطمینانی در اقتصاد که به سبب رفت و برگشت‌های مذاکرات برجام روی داده بود، طولانی‌شدن بلاتکلیفی درخصوص اتخاذ سیاست‌های پولی کارآمد راه را برای نمود یافتن انتظارت مذکور در افزایش قیمت‌ها فراهم کرده‌است. با این حال گفته‌های روز گذشته رئیس کل بانک‌مرکزی درخصوص تجربه کشورهای جهان در مورد کنترل تورم با استفاده از سیاست‌های پولی حکایت از این واقعیت دارد که احتمالا مسیر درست مقابله با تورم در دستور کار مسوولان قرار گرفته‌است. آنطور که گزارش «دنیای‌اقتصاد» نشان می‌دهد در صورت رخداد چنین تغییری در سیاست‌های پولی (افزایش نرخ بهره) اگرچه ممکن است در کوتاه‌مدت قیمت‌ها در این بازار متاثر شوند با این حال بهبود اوضاع سیاست پولی می‌تواند آرامش بلندمدت را به اقتصاد برگردانده و فضا را برای ایجاد رونق غیرتورمی در بازار سهام فراهم کند.

ضربه تورم به تولید

برای درک چرایی این نکته باید به این موضوع اشاره کنیم که سرکوب ارزی به‌عنوان سیاستی غلط که حالا به یک مطالبه عمومی بدل شده، حکمرانی اقتصادی کشور را در حدود ۶دهه گذشته در شرایطی قرار داده که در آن حمایت از ارزش‌ریال به یک مساله سیاسی و مطالبه عمومی بدل شده‌است. حال آنکه هم در پیش از انقلاب و هم پس از انقلاب افت ادامه‌دار ارزش پول ملی خود امری بوده که از عواملی نظیر کسری‌بودجه و افزایش هزینه‌های دولت‌ها از جیب بانک‌مرکزی ناشی می‌شده‌است. به هر روی ریشه این مساله در هر جا که نهفته باشد این روزها هیچ عقل سلیمی را نمی‌توان یافت که از رویه پولی موجود در کشور ناراضی نباشد و تورم را ریشه بسیاری از مشکلات معیشتی اقتصادی مردم نداند. آمار و ارقام به‌ثبت رسیده در اقتصاد ایران نشان می‌دهد که دهه‌های متوالی کاهش ارزش پول ملی سبب‌شده تا در شرایط فقدان رشد اقتصادی پایدار و فراری‌شدن سرمایه‌ها از اقتصاد کشور قدرت خرید مردم در ایران تا حد زیادی افت کند. مطابق با آمار بانک جهانی تنها طی ۸ سال درآمد سرانه ایرانیان حدودا به یک‌سوم کاهش پیدا کرده‌است.

همین امر نشان می‌دهد که نبود سیاست‌های پولی مناسب و ناترازی حقیقی بودجه طی سال‌های متمادی چه بلایی بر سر معیشت مردم آورده است. در اینجا باید به این نکته توجه کرد که مساله مهم در بررسی آمار بلندمدت که در بررسی‌های اقتصادی مغفول‌مانده، صرفا این نیست که توانایی مردم برای ابتیاع کالا و خدمات موجود در یک اقتصاد تا چه حد تغییر کرده، بلکه نکته مستتر در دل این آمار ضربه‌ای است که ظرفیت‌های موجود در یک اقتصاد به واسطه ناتوانی اقتصادی مردم می‌خورند. هربار که قدرت خرید مردم به واسطه افزایش نقدینگی تحلیل می‌رود فروش واقعی محصولات کاهش می‌یابد، چراکه افزایش قیمت‌ها در هر مرحله، مردم را بین درآمد به‌دست آمده و هزینه‌هایی که از اولویت بیشتری برخوردار هستند، مخیر می‌کند. به‌عبارت ساده‌تر با هر ضربه به معیشت مردم فروش کالاهایی که اولویت نخست مردم نیستند کاهش پیدا خواهد کرد. چنین امری به معنی آن است که مردم ایران با هربار فقیرترشدن در بستر اقتصاد ایران از مصرف کالاها و خدمات کاسته‌اند؛ نکته‌ای که برای غیردلاری‌های بورسی از اهمیت بسزایی برخوردار است. تورم اگرچه ممکن است با عرض‌اندام در صورت‌های مالی و افزایش قیمت‌ها، ارزش‌ریالی فروش را بالا ببرد اما در موارد بسیاری توانسته مقدار واقعی فروش را کم کند. کاهش مقدار فروش خود به‌منزله کاهش نیاز به نیروی کار، نبود طرح‌های توسعه در صنایع با فروش داخلی و مهم‌تر از همه مستهلک‌شدن ظرفیت تولید در کارخانه‌هایی است که پیشتر ساخته‌شده‌اند.

دوگانه بورس و تورم

«دنیای‌اقتصاد» در گزارش‌های متعدد به بهانه‌های گوناگون بارها به این نکته اشاره کرده‌است که بازار سهام در سال‌های گذشته بخش مهمی از روندهای صعودی خود را مدیون تند باد تورم در اقتصاد ایران بوده‌است. بررسی‌ها حکایت از این واقعیت دارد که به سبب سال‌ها تحریم و نبود سرمایه‌گذاری گسترده در صنایع افزایش ظرفیت تولید و افزایش بهره‌وری به محاق رفته است. همچنین نبود چشم‌انداز روشن از آینده مردم را از سرمایه‌گذاری برای کسب منافع آتی اقتصاد باز داشته‌است. در چنین شرایطی طبیعی است که آهنگ رونق در این بازار با ساز تورم کوک شود و هربار افت ارزش پول ملی خود را با رشد قیمت در بازارهای دارایی نشان دهد. آنطور که اقتصاددان‌ها می‌گویند؛ رشد قیمت‌ها در بازار سهام به خودی خود هیچ منفعتی برای اقتصاد ندارد مگر آنکه ناشی از همان مواردی که پیشتر مطرح شد، باشد.

در واقع بورس که دماسنج اقتصاد است در صورت اتخاذ سیاست پولی درست می‌تواند به‌جای آنکه آینه‌ای تمام قد از تورم را به نمایش بگذارد، زمینه را برای انعکاس رشد واقعی اقتصاد در شاخص‌های خود فراهم آورد. دقیقا به همین دلیل است که در یک سال‌اخیر بانک‌های مرکزی غربی با هدف‌گذاری تورم دودرصدی هزینه رکود اقتصادی را به‌جان خریده‌اند و سعی بر آن دارند تا به‌جای لفاظی درخصوص رشد و توسعه، اول اسب سرکش قیمت‌ها را مهار کنند، با این‌حال در اقتصاد ایران طی سال‌های اخیر بارها دیده شده که سیاست پولی به‌جای آنکه در متن تصمیم‌گیری‌های اقتصادی قرار گیرد زیر سایه سنگین نگاه دستوری به اقتصاد به حاشیه رفته و از این‌رو مبارزه با تورم به تدابیر ناکارآمدی نظیر اعمال قیمت بر کالاها و خدمات محدود مانده‌است.

در باب گفته‌های آقای رئیس

اما از تمامی تفاسیر موجود که بگذریم به‌نظر می‌رسد که سخنان علی صالح‌آبادی حکایت از نوعی واقع‌بینی در عرصه سیاستگذاری پولی در کشور دارد، درحالی که بهانه‌های مختلفی طی چند سال‌اخیر مانع از آن شده تا شاهد کنترل تورم از مسیر سیاست‌های معمول نظیر عملیات بازار باز باشیم، با این حال گفته‌های روز گذشته علی صالح‌آبادی را در صورتی که به ورطه عمل درآید، می‌توان نقطه‌عطفی برای خروج از بحران تورمی موجود دانست. او به خبرگزاری تسنیم گفته است که «در بیش از ۹۰ کشور دنیا طی ماه‌های گذشته اصلاح نرخ سود بانکی انجام شد؛ روسیه نرخ بهره را یک‌شبه دوبرابر کرد و به ۲۰درصد رساند. در آمریکا هم نرخ بهره به بیش از ۴درصد رسید.» او در ادامه افزوده است: «در ایران به این مقوله به‌عنوان ابزار سیاست پولی نگاه نشده و باید اصلاح شود؛ از سال ۹۹ دیگر اصلاحاتی درخصوص نرخ سود انجام نشده. باید حتما از این ابزار استفاده کنیم که منوط به تایید شورای پول و اعتبار است که در حال پیگیری و بررسی آن هستیم.»

آنطور که صالح‌آبادی توپ را در زمین شورای پول و اعتبار انداخته به‌نظر می‌رسد که فعلا افزایش نرخ بهره منتفی است؛ با این حال گفته‌های او را اگر در راستای افزایش قابل‌توجه قیمت ارز و سکه در روزهای اخیر تحلیل کنیم، می‌تواند به‌نوعی سیگنالی قوی درخصوص مبارزه با پرواز سطح عمومی قیمت‌ها تلقی کرد. در صورتی که این رویداد محقق شود طبیعتا بعید نخواهد بود که در کوتاه‌مدت نوسان قیمت در بازارهایی نظیر بازار سهام را داشته باشیم، با این حال باید توجه داشت که سرکوب تورم خود دلیلی خواهد شد برای پیش‌بینی‌پذیرترشدن اقتصاد و در نهایت افزایش سرمایه‌گذاری واقعی؛ افزایشی که می‌تواند در شرایط کنونی ظرفیت‌های خالی اقتصاد ایران را پر کند، نقدینگی در دست مردم را به سمت افزایش سرمایه‌ها و طرح‌های توسعه سوق دهد و اگر درست اجرا شود؛ رونقی غیرتورمی را پس از دو دهه برای بازار سهام به ارمغان بیاورد.

از گمانه‌زنی تا تغییر

البته هنوز مشخص نیست که افزایش نرخ مذکور در صورت محقق‌شدن بازار پول را هدف خواهد گرفت یا بازار بدهی را. برخی کارشناسان بر این باور هستند که رشد نرخ بهره در بازار پول از آنجا که بازار بدهی هم‌اکنون با نرخ موثر در محدوده ۳۳درصد نیز شاهد معامله است، احتمالا چندان تاثیر نخواهد داشت. نرخ بهره بین‌بانکی نیز بر بورس بیشتر اثر روانی دارد و نمی‌توان آن را مستقیما بر معاملات بازار سهام موثر دانست با این حال نکته قابل‌تامل در این گزارش این است که اگرچه نرخ بهره در کوتاه‌مدت می‌تواند ارزندگی سهام را دستخوش تغییر کند اما در بلندمدت شکی بر اثر مثبت آن بر بازار سهام نیست. حال باید دید که این تصمیم در حد حرف می‌ماند یا با موافقت شورای پول و اعتبار به عمل خواهد رسید.

شاخص کل به کانال ۱/۵ میلیونی رسید

دنیای‌اقتصاد: شاخص کل بورس اوراق‌بهادار روزگذشته تهران سطح ۱/۵میلیون‌واحدی را بازپس گرفت. در معاملات روز یکشنبه نماگر اصلی بورس توانست با رشد ۲/۰۶درصدی تا ارقامی بیش از یک‌میلیون و ۵۰۰هزارواحدی پیشروی کند. پس از اصلاحی کوتاه و موقتی در نخستین روز معاملاتی هفته‌جاری، روز گذشته به‌طور مجدد نماگر اصلی بازار سهام به سبب بازگشت سرمایه‌گذاران و تزریق منابع مالی تازه، توانست افزایشی بیش از ۳هزار و ۳۰۰واحدی را به خود اختصاص دهد.

شاخص کل اکنون در بیشترین مقدار از ۲۹فروردین سال ۱۴۰۱ قرار گرفته‌است. در شرایط فعلی روایت آماری بورس تهران از دومین رشد قوی دماسنج اصلی طی آذر ماه (رشدی بیش از ۲درصد) حکایت دارد. به‌عبارتی دیگر ششمین رشد بیش از یک‌درصدی شاخص از ابتدای پاییز تاکنون در معاملات روز یکشنبه نیز به‌ثبت رسیده است. میانگین تغییرات روزانه شاخص نیز از ابتدای آذر ماه تا پایان دادوستدهای دیروز به رقمی بالغ بر ۰/۳۴درصد افزایش پیدا کرد. حال مدتی می‌شود که بخشی از معامله‌گران پس از کسب بازده معقول از شرکت‌های عمدتا کوچک و متوسط بورسی رو به شرکت‌های بزرگ بازار سهام آورده‌اند.

در عین‌حال بررسی وضعیت شاخص کل هم‌وزن که از تمام نمادهای معاملاتی به یک میزان تاثیر می‌پذیرد، حاکی از آن است که این معیار بورسی نیز همچنان موردتوجه و اقبال سرمایه‌گذاران قرار دارد؛ به گونه‌ای که در دادوستدهای روز گذشته نیز با ۱/۷۱درصد رشد توانست تا محدوده ۴۴۳هزار و ۹۶۱واحدی افزایش داشته باشد. اکنون شاخص موردنظر در بیشترین مقدار از ۲۷ اردیبهشت ماه تاکنون قرار گرفته‌است. حال بورس تهران به سطح (اندکی بیش از ۵ ماه)، ۱۵ تیر ماه ۱۴۰۱ بازگشته، دقیقا آخرین روزی که در این کانال قرار داشت. به روایت آمار پس از این تاریخ مقاومت در مرز ۱/۵میلیون‌واحدی بسیار قوی شد؛ به‌نحوی که نماگر اصلی تا روز یکشنبه ۲۷ آذر ماه دیگر نتوانست چنین سطحی را لمس کند.

به هر ترتیب نوسان در محدوده‌های ۱/۲، ۱/۳ و ۱/۴میلیون‌واحدی رفتاری بود که طی این مدت از سوی شاخص کل مشاهده شد. در حالی شاهد چربش قدرت متقاضیان خرید سهام نسبت به عرضه‌کنندگان هستیم که اسکناس آمریکایی در بازار آزاد در داغ‌ترین حالت ممکن در حال معامله است. ارز در ارقامی از سوی خریداران و فروشندگان مورد دادوستد قرار می‌گیرد که فعالان میدان فردوسی هیچ‌گونه سقفی برای آن متصور نیستند. هرچند دلار نیمایی نیز تحت‌کنترل مستقیم از سوی سیاستگذار توانست مجوز افزایش محدودی را دریافت کند و دیروز تا سطح ۳۰هزار و ۳۶۱تومان نیز موردمعامله قرار گیرد، اما این مهم برای سرمایه‌گذاران کافی نیست، چراکه همچنان فاصله دو نرخ نیمایی و آزاد بسیار زیاد ارزیابی می‌شود. تعمیق این شکاف قیمتی یقینا حاشیه سود و P/E شرکت‌ها را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. حال این شکاف قیمتی به رقمی بالغ بر ۲۹/۳۴درصد رسیده است. در روزهای گذشته نیز شاهد فاصله‌ای به‌مراتب کمتر از رقم فوق بودیم اما به هر روی در شرایط فعلی گویا چشم‌انداز مثبتی درخصوص افزایش این نرخ بین بورسی‌ها ایجادشده و معامله‌گران با استقبال از رشد نیما در روزهای آتی جریان معاملاتی در بورس را وارد زمین دیگری کرده‌اند.

ادامه درصفحه ۱۱

نبض بازار سهام

بازار	متغیر	مقدار	تغییرات نسبت به یک روز قبل (درصد)	تغییرات نسبت به میانگین یک ماه قبل (درصد)	تغییرات نسبت به میانگین یک سال قبل (درصد)
بورس	حجم کل معاملات (میلیون سهم)	۸۰۹۷/۴۶	۳۸/۶۲	۴۳/۳۹	۴۹/۴۸
	ارزش کل معاملات (میلیارد ریال)	۳۷۲۲۷/۲۸	۳۹/۳۸	۵۹/۲۳	۵۵/۳۵
	تعداد کل معاملات	۴۳۶۱۷۵/۰۰	۱۹/۶۳	۴۷/۴۲	۲۹/۵۵
فرابورس	حجم کل معاملات (میلیون سهم)	۵۶۰۰/۹۴	۵۶/۴۲	۱۰۲/۳۶	۱۲۶/۰۴
	ارزش کل معاملات (میلیارد ریال)	۲۱۲۹۳/۳۲	۴۴/۴۲	۷۷/۷۴	۸۵/۵۹
	تعداد کل معاملات	۲۷۱۹۸۵/۰۰	۲۶/۲۹	۵۴/۸۱	۳۹/۲۳

متغیر	مقدار	تغییرات روزانه (درصد)	تغییرات ماهانه (درصد)	تغییرات سالانه (درصد)	تغییرات از ابتدای سال (درصد)
شاخص کل بورس	۱۵۰۰۲۴۲/۰۶	۲/۰۶	۶/۱۳	۱۴/۹۱	۹/۷۳
شاخص کل (هم وزن)	۴۴۳۹۶۲/۷۶	۱/۷۱	۱۰/۵۸	۲۷/۹۵	۲۷/۴۸
شاخص قیمت (وزنی-ارزشی)	۳۴۱۸۳۵/۹۸	۲/۰۶	۶/۱۰	۵/۶۱	۱/۷۷
شاخص قیمت (هم وزن)	۲۶۴۲۷۷/۳۹	۱/۷۱	۱۰/۳۹	۲۱/۰۹	۲۱/۶۳
شاخص صنعت	۱۴۰۸۲۱۵/۷۲	۲/۲۲	۶/۶۷	۱۶/۶۲	۱۱/۶۸
شاخص بازار اول	۱۱۳۶۷۲۰/۶۰	۲/۱۳	۶/۹۸	۱۵/۸۱	۶/۸۲
شاخص بازار دوم	۲۹۰۳۰۲۶/۷۹	۱/۹۸	۵/۱۲	۱۳/۷۸	۱۳/۴۳
شاخص آزاد شناور	۱۹۶۳۸۶۲/۰۱	۱/۹۸	۶/۹۳	۱۷/۸۲	۱۱/۵۰
شاخص ۵۰ شرکت فعال‌تر	۵۸۸۴۳/۶۳	۲/۳۴	۵/۶۲	۱۴/۴۰	۶/۷۰
شاخص ۳۰ شرکت بزرگ	۸۷۳۹۶/۶۷	۲/۷۵	۷/۳۲	۲۴/۹۶	۱۱/۳۴
ارزش بازار بورس (میلیارد ریال)	۵۵۵۲۰۳۹۰/۷۸	۲/۰۶	۶/۱۱	۶/۴۰	۱/۹۰
شاخص کل فرابورس	۱۹۰۲۲/۲۱	۰/۸۷	۲/۹۴	۲/۳۴	۳/۴۹
ارزش بازار فرابورس (میلیارد ریال)	۱۰۳۴۹۲۶۰/۵۵	۰/۸۲	۲/۸۵	۱/۱۹	۱/۰۳

بیشترین اثر بر شاخص کل (واحد)		بیشترین ارزش معاملات (میلیارد ریال)		بیشترین حجم معاملات (میلیون سهم)	
فارس	۴۸۸۹	خگستر	۱۳۷۹	شستا	۵۹۳
فولاد	۳۲۹۰	خودرو	۱۱۲۶	خودرو	۴۲۹
فملی	۲۵۹۱	فارس	۹۵۰	خساپا	۴۲۰
کچاد	۱۳۴۹	خساپا	۹۴۹	خگستر	۳۲۵
وغدیر	۱۲۶۳	فولاد	۹۳۹	ذوب	۲۷۱

*معاملات بورس و فرابورس با حذف معاملات بلوکی و اوراق مشارکت است.

صنایع بورسی با بیشترین ورود سرمایه گذاران خرد

صنعت	ارزش تغییر مالکیت (میلیارد تومان)
محصولات شیمیایی	۸۲/۱۳
سرمایه‌گذاری‌ها	۵۰/۶۴
مخابرات	۳۳/۸۶
بانک‌ها	۳۰/۲۸
کانه فلزی	۱۹/۰۲
فرآورده‌های نفتی	۱۱/۰۲

صنایع بورسی با بیشترین خروج سرمایه گذاران خرد

صنعت	ارزش تغییر مالکیت (میلیارد تومان)
خودرو و ساخت قطعات	-۴۱/۴۷
فلزات اساسی	-۲۵/۴۴
دستگاه‌های برقی	-۱۹/۲۹
چند رشته‌ای صنعتی	-۱۷/۴۰
ماشین‌آلات	-۹/۹۸
سیمان	-۸/۵۱
زراعت	-۸/۳۸

دنیای اقتصاد
با یک تماس مشترک شوید
۸۷۷۶۲۲۳۸ - ۸۷۷۶۲۲۳۷

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق العاده صاحبان سهام
شرکت توسعه سرمایه و صنعت غدیر (سهامی عام)
شماره ثبت ۱۳۵۶۵۸ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۸۸۵۹۷

با عنایت به مجوز شماره DMP – IOP – ۰۱ A – ۱۱۲ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۲ سازمان بورس و اوراق بهادار، بدینوسیله از کلیه صاحبان سهام و یا نمایندگان قانونی آنها دعوت می‌نماید تا در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده صاحبان سهام شرکت توسعه سرمایه و صنعت غدیر (سهامی عام) که راس ساعت ۱۱ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۱ در محل شرکت به نشانی "تهران خیابان شهید بهشتی، حدفاصل سهروردی و میدان تختی، جنب بانک کشاورزی، شماره ۲۲۰" برگزار می‌گردد حضور به‌هم رسانند. لازم به ذکر است امکان حضور مجازی سهامداران از طریق مراجعه به پیوند(لینک) ذیل فراهم شده است:

Roka-co.com/ghadircement

دستور جلسه:
۱-اتخاذ تصمیم درخصوص افزایش سرمایه.
۲- اصلاح اساسنامه بابت تغییرات سرمایه.
۳- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده باشد.

هیات مدیره شرکت توسعه سرمایه و صنعت غدیر (سهامی عام)

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه
شرکت توسعه سرمایه و صنعت غدیر (سهامی عام)
شماره ثبت ۱۳۵۶۵۸ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۸۸۵۹۷

بدینوسیله به اطلاع سهامداران شرکت توسعه سرمایه و صنعت غدیر (سهامی‌عام) می‌رساند جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۰۶/۳۱ راس ساعت ۹ صبح روز یکشنبه مورخ ۱۱ دی‌ماه ۱۴۰۱ در محل شرکت به نشانی "تهران خیابان شهید بهشتی، حدفاصل سهروردی و میدان تختی، جنب بانک کشاورزی، شماره ۲۲۰" برگزار می‌گردد. لازم به ذکر است امکان حضور مجازی سهامداران از طریق مراجعه به پیوند(لینک) ذیل فراهم شده است:

Roka-co.com/ghadircement

همچنین سهامداران محترم می‌توانند جهت ارسال پیام و طرح سوالات خود و پاسخ‌گویی به آنها مطابق ضوابط مجامع از گزینه گفت‌وگو در قسمت پخش زنده اقدام نمایند.

دستور جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه:
۱-استماع گزارش فعالیت هیات مدیره، حسابرس مستقل و بازرس قانونی برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۰۶/۳۱.
۲-بررسی و تصویب صورت‌های مالی تلفیقی گروه و شرکت اصلی برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۰۶/۳۱.
۳-انتخاب و تعیین حق‌الزحمه حسابرس مستقل و بازرس قانونی (اصلی و علی‌البدل) برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۰۶/۳۱.
۴- انتخاب روزنامه کثیر الانتشار جهت درج آگهی‌های شرکت برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۰۶/۳۱.
۵- اتخاذ تصمیم در خصوص تقسیم سود سهام.
۶- تعیین حق حضور اعضای غیر موظف و کمیته‌های تخصصی هیات مدیره.
۷- تعیین پاداش اعضای هیات مدیره.
۸- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی باشد.

هیات مدیره شرکت توسعه سرمایه و صنعت غدیر (سهامی عام)

عملکرد

چینش نمادها بر اساس بیشترین ارزش معاملات (۱۴۰۱/۰۹/۲۷)

نماد	ارزش معاملات (میلیارد تومان)	ارزش خرید (درصد)		ارزش فروش (درصد)		تغییر مالکیت سهامداران (میلیارد تومان)
		حقیقی	حقوقی	حقیقی	حقوقی	
خگستر	۱۳۷/۹۰	۹۳/۰۲	۹۷/۴۷	۶/۹۸	۲/۵۲	▼ -۶/۱۴
خودرو	۱۱۲/۶۸	۷۸/۶۵	۹۱/۷۱	۲۱/۳۶	۸/۳۰	▼ -۱۴/۷۲
فارس	۹۵/۰۳	۷۳/۹۷	۱۷/۲۴	۲۶/۰۱	۸۲/۷۴	▲ ۵۳/۹۱
خساپا	۹۴/۹۸	۹۱/۴۶	۹۳/۶۱	۸/۵۵	۶/۳۹	▼ -۲/۰۵
فولاد	۹۳/۹۷	۵۷/۱۷	۶۷/۹۴	۴۲/۷۴	۳۱/۹۷	▼ -۱۰/۱۲
اخابر	۷۳/۱۰	۹۴/۵۶	۴۴/۶۲	۵/۴۰	۵۵/۳۴	▲ ۳۶/۵۱
شپنا	۷۲/۷۹	۹۰/۵۸	۸۱/۹۷	۹/۴۵	۱۸/۰۶	▲ ۶/۲۶
ذوب	۷۰/۵۰	۸۷/۱۶	۶۰/۴۰	۱۲/۸۴	۳۹/۶۱	▲ ۱۸/۸۷
فملی	۶۷/۲۷	۵۲/۸۰	۶۶/۷۸	۴۷/۲۰	۳۳/۲۲	▼ -۹/۴۱
شبندر	۶۰/۳۴	۸۳/۱۳	۷۷/۸۳	۱۶/۹۲	۲۲/۲۲	▲ ۳/۲۰
شتران	۵۸/۲۹	۸۵/۶۱	۷۹/۶۳	۱۴/۴۰	۲۰/۳۸	▲ ۳/۴۹
وسایا	۵۷/۴۰	۹۳/۹۹	۸۷/۵۴	۵/۹۶	۱۲/۴۲	▲ ۳/۷۱
واتی	۵۶/۰۷	۷۰/۱۹	۱۱/۹۳	۲۹/۸۲	۸۸/۰۸	▲ ۳۲/۶۶
واذر	۵۴/۹۸	۹۷/۸۵	۷۵/۳۲	۲/۱۵	۲۴/۶۸	▲ ۱۲/۳۹
شستا	۵۳/۷۶	۸۷/۷۱	۹۵/۷۹	۱۲/۲۸	۴/۲۰	▼ -۴/۳۴
خزامیا	۵۲/۷۹	۸۳/۹۸	۹۸/۶۸	۱۶/۰۰	۱/۳۰	▼ -۷/۷۶
وبملت	۵۰/۶۱	۸۹/۹۹	۸۰/۷۵	۱۰/۰۰	۱۹/۲۴	▲ ۴/۶۸
کالا	۵۰/۲۹	۹۳/۴۲	۹۴/۸۱	۶/۵۸	۵/۱۹	▼ -۰/۷۰
ورنا	۴۴/۸۴	۹۲/۳۸	۹۹/۱۸	۷/۵۹	۰/۸۰	▼ -۳/۰۵
ختوقا	۴۳/۶۲	۷۰/۲۲	۹۵/۸۳	۲۹/۷۹	۴/۱۸	▼ -۱۱/۱۷
خمهر	۴۰/۴۳	۸۹/۹۵	۹۵/۹۰	۱۰/۰۳	۴/۰۸	▼ -۲/۴۰
وغدیر	۳۹/۸۱	۲۷/۵۹	۵۴/۱۳	۷۲/۴۲	۴۵/۸۸	▼ -۱۰/۵۷
کاما	۳۹/۴۶	۹۶/۸۹	۷۲/۴۱	۳/۱۷	۲۷/۶۴	▲ ۹/۶۶
وتجارت	۳۹/۰۵	۸۳/۹۹	۹۱/۵۹	۱۵/۹۹	۸/۳۹	▼ -۲/۹۷
بوعلی	۳۸/۴۹	۸۲/۵۷	۳۹/۷۶	۱۷/۴۲	۶۰/۲۳	▲ ۱۶/۴۸
غنوش	۳۵/۷۹	۹۹/۴۹	۹۹/۳۰	۰/۴۷	۰/۶۷	▲ ۰/۰۷
وبصادر	۳۵/۷۲	۹۳/۷۳	۵۹/۲۸	۶/۲۷	۴۰/۷۲	▲ ۱۲/۳۰
شپدیس	۳۴/۲۰	۷۰/۵۱	۳۱/۲۷	۲۹/۴۹	۶۸/۷۳	▲ ۱۳/۴۲
ککل	۳۳/۱۳	۸۷/۹۱	۳۸/۷۸	۱۲/۰۹	۶۱/۲۱	▲ ۱۶/۲۷
وخارزم	۳۲/۷۴	۹۷/۷۰	۸۸/۷۹	۲/۳۰	۱۱/۲۱	▲ ۲/۹۲
نوری	۳۲/۲۲	۷۲/۰۸	۹۵/۱۵	۲۷/۹۲	۴/۸۶	▼ -۷/۴۳
خفنر	۳۰/۰۳	۸۸/۲۷	۹۳/۴۲	۱۱/۷۶	۶/۶۰	▼ -۱/۵۵

«دنیای اقتصاد» تاثیر انتشار اوراق در بازار سهام را بررسی می‌کند

رشد بورس با پولی کردن کسری بودجه؟

دنیای اقتصاد: همواره این ظن وجود دارد که بازار سهام یکی از جیب‌های دولت برای تامین‌مالی است. تامین‌مالی از بورس این روزها اما داستان متفاوتی دارد. بازار سهام از عقب‌ماندگی شدید نسبت به سایر بازارها رنج می‌برد و بالا رفتن نرخ تورم نیز آنطور که در گذشته وضعیت بازار سهام را بهبود می‌بخشید، موثر نیست. ریسک‌های سیستماتیک بازار آنقدر زیاد است که اوج گرفتن دلار تا کانال ۳۹هزارتومان نیز آنچنان بورس را متاثر نکرده. سوال اصلی این است که با توجه به کسری‌بودجه، دولت تا چه میزان بر انتشار اوراق مبادرت می‌ورزد؟

تامین‌مالی از بورسی که این روزها عمق بسیار کمی دارد موضوع قابل‌توجهی است. در این‌خصوص برخی از کارشناسان معتقدند این مساله قطعا باعث افزایش نرخ سود در اقتصاد خواهد شد کما اینکه این اتفاق در حال‌حاضر نیز افتاده و ما شاهد افزایش نرخ سود تا ۳۲درصد هم هستیم، در مقابل برخی دیگر از کارشناسان می‌گویند شاید در مقاطعی انتشار شدید اوراق از طرف دولت یا رشد نرخ سود یا ریسک‌های داخلی و... سرعت رشد بازار را کاهش دهد اما به‌نظر می‌رسد مسیر بازار به‌صورت کلی روندی صعودی است و دولت هم با وضعیتی که دارد و عمق کم بازار سرمایه زیاد نمی‌تواند تراز خود را برای تامین‌مالی از بازار سرمایه مثبت کند.

■ لزوم کاهش فشار انتشار اوراق در بودجه

کامل ابراهیمیان، کارشناس بازار سهام با اشاره به گزارش چهار ماهه که توسط مرکز پژوهش‌های شورای‌اسلامی منتشر شده‌است، گفت: بر اساس این گزارش منبع درآمد دولت تنها از دو بخش واگذاری دارایی‌های مالی و مالیات پوشش داده شده‌است. با توجه به کسری موجود در بودجه به‌نظر می‌رسد دولت برای ماه‌های آتی نیز نسبت به انتشار اوراق و فروش آن در بازار سرمایه اقدام کند و این مساله قطعا باعث افزایش نرخ سود در اقتصاد خواهد شد؛ کما اینکه این اتفاق در حال‌حاضر نیز افتاده و ما شاهد افزایش نرخ بهره تا ۳۲درصد هم هستیم.

وی ادامه داد: هرقدر نرخ بهره در اقتصاد افزایش پیدا کند، هزینه تامین‌مالی برای شرکت‌ها نیز افزایش می‌یابد و در این میان شرکت‌هایی که برای تامین سرمایه‌در گردش خود مجبور به اخذ تسهیلات یا انتشار اوراقی مثل گام هستند در آینده با هزینه‌های تامین‌مالی سنگین‌تری مواجه خواهند بود و این موضوع تاثیر مستقیمی روی سود شرکت‌ها دارد و چنانچه این روند ادامه پیدا کند می‌تواند حتی برخی از شرکت‌ها را از سوددهی خارج کند.

ابراهیمیان ادامه داد: از سوی دیگر شرکت‌هایی که از انتشار اوراق منتفع می‌شوند، نهادهای واسطه هستند. این نهادها از محل کارمزد انتشار این اوراق منتفع می‌شوند و از آن جمله می‌توان به شرکت‌های تامین سرمایه اشاره کرد. هرقدر میزان انتشار اوراق بیشتر باشد شرکت‌های تامین سرمایه با توجه به ماهیت درآمدی که دارند از انتفاع بیشتری برخوردار خواهند شد، در مقابل اما شرکت‌هایی که به سرمایه‌در گردش بالایی نیاز دارند؛ مانند شرکت‌های خودروسازی یا برخی از صنایع غذایی مخصوصا گروه مربوط به روغن خوراکی مجبورند با نرخ‌های بالاتر تامین‌مالی کنند که این موضوع منجر به افزایش هزینه‌های تامین‌مالی این شرکت‌ها می‌شود. این کارشناس بازار سهام اظهار کرد: منبع درآمد تامین کسری‌بودجه دولت از محل انتشار اوراق هرساله در بودجه پیش‌بینی می‌شود اما نه دولت و نه مجلس نباید فشار زیادی روی بحث انتشار سنگین اوراق در بودجه لحاظ کنند، چون هرقدر اوراق با حجم سنگین‌تری برای تامین منابع درآمدی در بودجه پیش‌بینی شود این موضوع اثر خود را روی نرخ بهره در تورم خواهد داشت. اینطور نیست که افزایش فروش اوراق دولتی را در بودجه ببینیم و انتظار داشته باشیم که در اقتصاد تورم نداشته باشیم؛ برای همین باید حجم انتشار اوراق در بودجه مدیریت شود.

وی اظهار کرد: اوراق منتشره در بازار سرمایه حتما باید بازارگردانی شوند. بانک‌مرکزی به‌عنوان متولی پولی اقتصاد باید سمت عرضه و تقاضای اوراق را مدیریت کند تا ما شاهد افزایش بی‌رویه نرخ بهره در اقتصادی که در نهایت منجر به تورم می‌شود، هزینه‌های مالی سنگینی به شرکت‌ها تحمیل می‌کند و باعث کسری منابع سیستم بانکی می‌شود، نباشیم.

> ■ دولت همچنان اوراق را منتشر می‌کند، نرخ هم احتمالا وارد کانال ۳۰درصد می‌شود و به‌خصوص بنگاه‌های داخلی که نمی‌توانند از بازار پول تامین‌مالی انجام بدهند، مقداری با مشکل مواجه خواهند شد

■ کاهش سرعت رشد بورس با انتشار اوراق

سلمان نصیرزاده، کارشناس بازار سهام نیز در همین رابطه عنوان کرد: با توجه به اینکه حجم قابل‌توجهی اوراق وجود دارد که سالانه سررسید می‌شوند، دولت با توجه به کسری‌بودجه مجبور است دیون این اوراق را با انتشار اوراق جدید پرداخت کند. علاوه‌بر اینکه امسال حدود ۱۶۰هزار میلیاردتومان اوراق سررسید شد، سال آینده نیز حدود ۱۸۰هزار میلیاردتومان اوراق سررسید می‌شود و دولت تقریبا نتوانسته از محل بازار سرمایه بخشی از کسری‌بودجه خود را پوشش دهد و اوراقی که منتشر کرده عمدتا اوراقی برای پوشش دیون موجود بوده، در نتیجه تراز تامین‌مالی دولت از محل بازار سرمایه هنوز مثبت نیست.

وی ادامه داد: انتشار اوراق دولتی و انتشار اوراق گام با حجم بالا محرکی برای افزایش نرخ اوراق بدون‌ریسک بوده و در نتیجه بازده بدون‌ریسک افزایش پیدا کرده‌است. با توجه به اینکه همواره ریسک و بازده رابطه معکوسی دارند، زمانی که بازده بدون‌ریسک افزایش پیدا می‌کند، بازده انتظاری بازار رشد کرده و در مقابل P/E انتظاری بازار افت می‌کند، اما چون در مقابل انتظارات تورمی به‌شدت افزایش پیدا کرده و شاهد رشد بیش از ۴۰درصدی نرخ ارز بوده و از طرف دیگر نرخ نیمایی که معیار برای قیمت کاهای اساسی و ... است نیز روند افزایشی به خود گرفته و وارد کانال ۳۰هزارتومان شده‌است، نرخ حدود ۲۸درصدی اوراق سرعت‌گیر بازار سهام شده اما دیگر عامل کاهنده نیست، چون از سوی دیگر نرخ انتظاری به‌شدت افزایش پیدا کرده و بازار سرمایه به‌تدریج رشد می‌کند و در این میان انتشار این اوراق فقط سرعت رشد بازار سرمایه را کند می‌کند.

نصیرزاده با اشاره به اینکه با رویه موجود کسری‌بودجه دولت همچنان شدید خواهد بود، اظهار کرد: درست است که دولت برای جبران این کسری باید از بازار سرمایه تامین‌مالی کند و علاوه‌بر آن موضوع دیون اوراق سررسیدشده نیز وجود دارد و با روند موجود سال‌بعد هم وضعیت بدتر خواهد بود اما احتمالا دولت دست روی پولی کردن کسری‌بودجه خواهد گذاشت و این موضوع باعث می‌شود بازار سرمایه هم رشد کند.

این کارشناس بازار سهام در ادامه اظهار کرد: منابع محدود بانک‌ها و افزایش ۳۰درصدی درخواست برداشت بانک‌ها از بانک‌مرکزی نسبت به هفته گذشته خود را در نرخ تورم نشان می‌دهد و بازار سرمایه نیز به آن واکنش نشان خواهد داد. با توجه به جاماندگی بازار سرمایه از سایر بازارها و اینکه بازار سرمایه از نظر بازده دلاری نیز در کمترین حالت خود از مرداد سال ۹۹ قرار داشته و زیر ۱۷۰ میلیارد دلار ارزش دارد، بازار سرمایه مسیر رو به بالایی خواهد داشت. شاید در مقاطعی انتشار شدید اوراق از طرف دولت یا رشد نرخ بهره یا ریسک‌های داخلی و... سرعت رشد بازار را کاهش دهد اما به‌نظر می‌رسد روند بازار به‌صورت کلی، صعودی است و دولت هم با وضعیتی که دارد و عمق کم بازار سرمایه زیاد نمی‌تواند تراز خود را برای تامین‌مالی از بازار سرمایه مثبت کند.

وی ادامه داد: دولت در حال‌حاضر نیز باید اوراق سررسیدشده را از محل انتشار اوراق تامین کند. به‌نظر می‌رسد رویه‌ای که پیش‌روی بازار است روندی روبه‌رشد را دارد. این روند به‌شدت اخیر نیست اما برآیند آن مثبت است. دولت همچنان اوراق را منتشر می‌کند، نرخ هم احتمالا وارد کانال ۳۰درصد می‌شود و به‌خصوص برای بنگاه‌های داخلی که نمی‌توانند از بازار پول تامین‌مالی انجام بدهند، مقداری با مشکل مواجه خواهند شد. گفته می‌شود سطح انتشار اوراق گام افزایش پیدا خواهد کرد و طی یک‌سال آینده ۱۰۰هزار میلیاردتومان اوراق گام منتشر شود. تا آخر سال نیز به‌راحتی انتشار ۶۰هزار میلیاردتومان اوراق را خواهیم داشت و با روند موجود نرخ بهره نیز وارد کانال ۳۰درصد خواهد شد.

نگاه

تهدیدی به‌نام بودجه

محمد خبری‌زاد / کارشناس بازارسرمایه

بازارسهام به‌عنوان بازاری که بیشترین اثرپذیری از تحولات داخلی و خارجی را داشته است، معمولا از سوی سرمایه‌گذاران با احتیاط بیشتری دنبال می‌شود. روند بازارمذکور در دو سال گذشته نشان می‌دهد سرعت اثرپذیری از متغیرهای داخلی و خارجی بیش از بازارهای دارایی دیگر بوده‌است، اما در این مقال قصد داریم به یکی از عوامل اثرگذار بر روند قیمت سهام و سرنوشت بنگاه‌های اقتصادی در این میان بپردازیم. فارغ از اثرپذیری بورس از رخدادهای بازارهای جهانی یکی از مهم‌ترین مسائلی که می‌تواند موجی از امید یا در جهت خلاف آن موجی از ناامیدی را برای سرمایه‌گذاران به ارمغان بیاورد، رفع ابهامات برخی از مفاد بودجه‌کشور است. با عنایت به اینکه صنایع بورسی به طرق مختلف از جزئیات بودجه‌کشوری تاثیر می‌پذیرند، هم‌اکنون این مهم به یکی از دغدغه‌های اصلی اهالی بازارسرمایه تبدیل شده‌است. در سال‌های گذشته نیز کارشناسان بازار مذکور تا قبل از تصویب بودجه در مورد نقش عوامل کلیدی آن بر سرنوشت صنایع بورسی گزارش‌هایی را به‌دست متولیان مربوطه رسانده‌اند؛ با این حال برخی از سیاستگذاران بدون توجه به این امر و درنظر نگرفتن طیف وسیعی از فعالیت‌های اقتصادی متاثر از لایحه مزبور آن را تصویب کرده‌اند، اما چرا بودجه‌کشور برای اهالی بازارسهام از اهمیت بسزایی برخوردار است؟

همان‌طور که بازارهای جهانی بر مسیر حرکت بازارسهام اثرگذارند، برخی از مصوبات بودجه نیز به‌طور مستقیم روند حرکتی قیمت در این بازار را مورد هدف قرار می‌دهند. به این ترتیب تصویب برخی موارد در بودجه‌کشور می‌تواند تغییرات چشمگیری در سلیقه سرمایه‌گذاران نسبت به تقاضای سهامی آنها ایجاد کند. کسری‌بودجه که دولت سیزدهم چندین‌بار از آن تحت‌عنوان ام‌المصائب دولت نام‌برده، به دلیل اثرات تورمی گسترده‌ای که در کشور به‌دنبال خواهد داشت فعالان اقتصادی را با گره‌های معاملاتی مواجه کرده‌است؛ از این‌رو باید دید با توجه به بن‌بست مذاکراتی برجام در شرایط کنونی و تشدید تحریم‌های بین‌المللی، دولت برای جبران بخشی از کسری‌بودجه، چه گزینه‌هایی را برمی‌گزیند. با توجه به سناریوهای احتمالی دولت برای تامین منابع مالی از جمله دستکاری نرخ بهره و مصوباتی جدید پیرامون گرانی گاز خوراک پتروشیمی‌ها (به‌عنوان ماده‌اولیه صنایع مرتبط) تا حدودی می‌توان رفتار بازیگران بازار سهام را پیش‌بینی کرد. گرچه به‌نظر می‌رسد دولت رغبت چندانی به تامین‌مالی از بورس ندارد اما شواهد نشان می‌دهد در سال‌جاری این مهم به‌صورت غیرمستقیم انجام گرفته‌است. دولت با انتشار اوراق گام توسط بانک‌ها به‌نوعی به دنبال تامین‌مالی است که به‌جای شبکه بانکی بر دوش بازارسرمایه قرار گرفته‌است، به‌طوری که عدم‌جذابیت نرخ اوراق دولتی و بی‌رغبتی سرمایه‌گذاران نسبت به آن، انتشار اوراق گام (به دلیل حجم بالای انتشار و نیاز شدید شرکت‌های تولیدی به نقدینگی) تا حدودی جور اوراق دولتی مذکور را کشیده است. این موضوع منجر به تامین‌مالی از کل بازار سرمایه و تحت‌تاثیر قراردادن همه صنایع بورسی در جهت منفی شده‌است؛ در واقع تامین منابع دولتی از این طریق نه‌تنها بازارسهام، حتی کل اقتصاد کشور را با بحران مواجه خواهد کرد. بر همین اساس سیاستگذار باید به این موضوع توجه داشته باشد که در شرایط فعلی بازار کشش انتشار مجدد هیچ‌گونه اوراقی را ندارد؛ در غیراین‌صورت باعث افزایش نرخ «بازده بدون‌ریسک» در بازار حتی تا سطوح ۳۵درصد هم می‌شود.

شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات (سهامی عام)
به شماره ثبت ۴۳۰۸۰۱ شناسه ملی ۱۰۳۲۰۸۲۶۲۶۰
بدینوسیله به اطلاع می‌رساند سود سهام سال ۱۴۰۰ سهامداران حقیقی از طریق سامانه سجام پرداخت شده است. بنابراین آن دسته از سهامداران حقیقی که به دلیل کامل نبودن اطلاعات در سامانه سجام موفق به دریافت سود سال ۱۴۰۰ نشده‌اند تقاضا می‌شود نسبت به تکمیل اطلاعات هویتی ، اطلاعات تماس و شماره حساب و شبای خود در سایت شرکت به آدرس tajalimmd.ir بخش پورتال سهامداران، یا نسبت به ارسال اطلاعات فوق الذکر به شماره فکس ۰۲۱۸۶۰۴۴۸۷۱ و یا به آدرس ایمیل saham.tajali@gmail.com اقدام نمایند تا نسبت به پرداخت سود سهام اقدام شود.
هیأت مدیره شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات(سهامی عام)

مناقصه
شرکت ابنیه سازان صنعتی بنا پارس ویرا (سهامی خاص) در نظر دارد نسبت به تامین ، ساخت ، حمل ، نصب ، تست و راه اندازی جرثقیل های تغذیه هاپر سالن تولید پانل سبک بتنی مطابق با مشخصات فنی مندرج در اسناد مناقصه اقدام نماید. بدین منظور از پیمانکاران واجد شرایط دعوت می‌شود به نشانی تهران - خیابان ولیعصر- خیابان شهید عباسپور پلاک ۱۶ مراجعه و نسبت به دریافت اسناد مناقصه اقدام نمایند .
مهلت ارائه پیشنهاد قیمت تا ساعت ۱۲ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۵ می باشد.
تلفن تماس ۸۸۷۷۰۷۷۷ (داخلی (۱۰۱) .
هزینه نشر آگهی به عهده برنده مناقصه خواهد بود.

آگهی فراخوان
شماره مزایده ب/۴۰۱
شرکت ایران یاسا تایر و رابر با استناد مصوبه کمیسیون معاملات شماره ۱۷- ۴۰۱ در نظر دارد ، اقلام ضایعاتی، مازاد را از طریق مزایده به اشخاص واجد شرایط واگذار نماید.
نام سازمان مزایده گذار: شرکت ایران یاسا تایر و رابر (سهامی عام)
موضوع مزایده: فروش اقلام ضایعاتی (به شرح اسناد مزایده)
تاریخ دریافت اسناد مزایده و زمان بازدید: روز های سه شنبه،چهارشنبه، پنجشنبه مورخ بیست و نهم و سی ام آذرماه و یکم دی ماه ۱۴۰۱ تا پایان وقت اداری
مهلت تحویل اسناد مزایده: پاکت اسناد بایستی به صورت درب بسته ،لاک و مهر شده تا ساعت ۱۵روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۵ تحویل واحد حراست گردد.
زمان بازگشایی پاکت مزایده: بازگشایی پاکت استعلام قیمت روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۶
محل دریافت اسناد مزایده: تهران کیلومتر ۱۲جاده قدیم کرج ،کیلومتر ۲ جاده شهریار نرسیده به شهرک سعید آباد شرکت ایران یاسا ،واحد خدمات و پشتیبانی
میزان سپرده شرکت در مزایده: ۱۰ درصد قیمت پیشنهادی مجموع اقلام مورد درخواست شرکت کننده به صورت واریز نقدی و یا ضمانت نامه معتبر بانکی در مزایده می‌باشد.
داشتن مجوز فعالیت (پروانه کسب) برای تمامی شرکت کنندگان (در تمام حوزه های فعالیت) الزامی است.
شرکت ایران یاسا در رد یا قبول پیشنهادات در هر مرحله از مزایده بنا به هر علت مختار می باشد.
شرکت ایران یاسا حق دارد در هر مرحله ، نسبت به ابطال مزایده و برگزاری مزایده مجدد اقدام نماید.
جهت کسب اطلاعات بیشتر به وب سایت شرکت ایران یاسا (آدرس iranyasa.ir) یا شماره تلفن : ۳۰ - ۶۵۶۰۷۰۲۸ داخلی ۲۲۷۱ واحد کارپردازی و امور عمومی تماس حاصل فرمایید.

آگهی مزایده فروش ضایعات انبار شرکت تولید و مدیریت نیروگاه زاگرس کوثر
شرکت تولید و مدیریت نیروگاه زاگرس کوثر (سهامی عام) به شماره ثبت ۴۷۷۳۵۷ در نظر دارد، اقلام ضایعات ذیل را از طریق برگزاری مزایده عمومی به فروش رساند ؛ لذا متقاضیان می بایست ضمن ارسال نامه اعلام آمادگی شرکت در مزایده، جهت بازدید اقلام و دریافت اسناد از مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۱ لغایت ۱۴۰۱/۱۰/۱۲ در ساعات اداری به محل نیروگاه زاگرس کوثر واقع در کیلومتر ۲۵ جاده کرمانشاه- همدان - دفتر اداره بازرگانی (تلفن ۰۸۳۳۴۶۴۲۸۳۶) مراجعه نمایند.
◆ متقاضیان جهت شرکت در مزایده می بایست حداقل پنج درصد (۵٪) مبلغ کل پیشنهاد را به صورت نقدی/ضمانت‌نامه بانکی به شماره حساب ۰۲۲۲۰۱۳۹۵۷۰۰۶ نزد بانک ملی شعبه ایثار تهران به‌نام «شرکت تولید و مدیریت نیروگاه زاگرس کوثر» به عنوان "ضمانت نامه شرکت در مزایده" واریز نموده و فیش‌های واریزی/ضمانت‌نامه بانکی را مطابق شرایط مندرج در اسناد به مزایده گذار تسلیم نمایند.
◆ متقاضیان می بایست کلیه پاکات شرکت در مزایده را در یک لفاف واحد به صورت پلمپ و مهر و موم مطابق شرایط مندرج در اسناد مزایده حداکثر تا ساعت ۱۵:۰۰ روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۳ به مزایده گذار تحویل نمایند. به پیشنهادات فاقد سپرده، مشروط، مخدوش و پیشنهاداتی که بعد از انقضاء مدت مقرر در فراخوان واصل می شود مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.
◆ کلیه پاکات حاوی پیشنهادات متقاضیان راس ساعت ۱۰:۳۰ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۴ بازگشایی خواهد شد.
◆ هزینه آگهی و کارشناسی برعهده خریدار بوده که هنگام انعقاد قرارداد (مبایعه نامه) به ثمن معامله افزوده خواهد شد.
◆ این شرکت حق و اختیار تام و تمام قبول یا رد هریک یا کلیه پیشنهادهای رسیده را دارا می‌باشد و دادن پیشنهاد هیچ گونه حقی را برای پیشنهاد دهنده ایجاد نمی کند.
◆ سایر شرایط در اسناد مزایده درج گردیده است .
آگهی مزایده عمومی HOF-TED/14
شرکت تولید و مدیریت نیروگاه زاگرس کوثر

ردیف	شرح اقلام	میزان تقریبی موجود در نیروگاه زاگرس کوثر
۱	ضایعات آهنی	۷۰,۰۰۰ کیلوگرم
۲	ضایعات سربی	۳۰۰ کیلوگرم
۳	ضایعات آلومینیومی	۵۰۰ کیلوگرم
۴	ضایعات مسی	۱۰۰ کیلوگرم
۵	روغن ضایعاتی	۲۸,۵۳۹ لیتر
۶	بشکه خالی فلزی ۲۰۸ لیتری سالم	۲۰۵ عدد
۷	بشکه پلاستیکی ۲۰۸ لیتری سالم	۱۳ عدد
۸	فیلتر هوای ایرایتتک ضایعاتی	۱,۵۶۰ عدد
۹	فیلتر ایستگاه گاز ضایعاتی	۱,۱۶۴ عدد
۱۰	فیلترکاغذی هواساز ضایعاتی	۶۹۵ عدد
۱۱	کارتن ضایعاتی	۵۰۰ کیلوگرم
۱۲	چوب ضایعاتی	۴,۰۰۰ کیلوگرم
۱۳	ضایعات پلاستیکی	۷۰۰ کیلوگرم
۱۴	انواع لاستیک های مستعمل خودرویی سبک و سنگین	۶۶ حلقه

((آگهی فراخوان))
شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان
نوبت دوم

ردیف	نوع فراخوان	شماره	موضوع	مهلت ارائه پیشنهاد	زمان بازگشایی پاکات
۱	مناقصه	۹۹۰۴۷۹۶	عملیات آماده سازی و اجرای چاهک و چاه و موتور خانه دو دستگاه آسانسور	۱۴۰۱/۱۰/۱۰	۱۴۰۱/۱۰/۱۱
۲	مناقصه	۱۴۰۱۰۲۴۵۰	خرید چهار ردیف رولیک صافکاری پروفیل آرک و ناودانی	۱۴۰۱/۱۰/۱۰	۱۴۰۱/۱۰/۱۱
۳	مناقصه	۱۴۰۱۰۱۸۱۸	خرید شش ردیف شافت پینیون قطعات مکانیکی	۱۴۰۱/۱۰/۱۰	۱۴۰۱/۱۰/۱۱
۴	مناقصه	۱۴۰۰۰۲۲۷۸	خرید هفت ردیف رولیک صافکاری	۱۴۰۱/۱۰/۱۰	۱۴۰۱/۱۰/۱۱

ضمناً لیست استعلام های مربوط به خریدهای متوسط (بدون برگزاری مناقصه) در سایت شرکت به آدرس ذیل درج می‌گردد.
سایر موارد :
۱- زمان دریافت اسناد : از تاریخ نشر آگهی نوبت اول تا پایان ساعت اداری مهلت دریافت اسناد (مندرج در جدول)
۲-جهت دریافت اسناد و کسب اطلاعات بیشتر به آدرس www.esfahansteel.ir مراجعه فرمایید.
روابط عمومی ذوب آهن اصفهان

افشا

بررسی «وبملت» در نیمه اول سال

دنیای‌اقتصاد: سامانه کدال روز گذشته توضیحاتی در مورد صورت‌های مالی بانک‌ملت منتشر کرد. بانک‌ملت، در این اطلاعیه دلایل افزایش درآمد تسهیلات و سرمایه‌گذاری و کارمزدها را در ۶ماه اول سال‌جاری، مورد بررسی قرار داده است.

«وبملت»: بانک‌ملت، پیرو نامه مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۰۷ با موضوع پاسخ به ابهامات و سوالات مطرح‌شده در خصوص صورت‌های مالی حسابرسی‌نشده دوره ۶ماه منتهی به ۱۴۰۱/۰۶/۳۱ و در راستای شفاف‌سازی در خصوص علت رشد بیش از ۳۰درصدی سود خالص بانک در صورت‌های مالی حسابرسی‌شده دوره ۶ماه منتهی به ۱۴۰۱/۰۶/۳۱ نسبت به دوره مشابه سال قبل مراتبی را به شرح ذیل به استحضار می‌رساند:

افزایش درآمد تسهیلات اعطایی عمدتا به دلیل افزایش تسهیلات اعطایی عقود سلف و مرابحه در دوره ۶ماه منتهی به ۱۴۰۱/۰۶/۳۱ نسبت به دوره مشابه سال قبل و به تبع آن افزایش درآمد ناشی از این تسهیلات در دوره مزبور است. همچنین شناسایی و ثبت درآمد اوراق مشارکت ارزی نفت و گاز پارس‌جنوبی به مبلغ ۲هزار و ۹۰۰میلیارد تومان در سرفصل وجه التزام غیرمشاع ریالی دوره جاری در جهت رفع بند «۷» گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی روی صورت‌های مالی سال ۱۴۰۰ و در راستای اجرای تکالیف مجمع عمومی عادی سالانه مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۳۱ در این خصوص صورت پذیرفته است. افزایش درآمد سپرده‌گذاری در بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی ناشی از افزایش حجم تسهیلات اعطایی به سایر بانک‌ها در بازار بین‌بانکی است. افزایش درآمد کارمزد عمدتا به دلیل افزایش حجم تسهیلات قرض‌الحسنه، اعتبارات اسنادی گشایش‌یافته، ضمانت‌نامه‌های صادره، حواله‌های بانکی و... است.

افزایش سایر درآمدها و هزینه‌های عملیاتی ناشی از بازیافت ذخیره مطالبات مشکوک‌الوصول اختصاصی اوراق مشارکت ارزی شرکت نفت و گاز پارس‌جنوبی است که در جهت رفع بند «۷» گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی روی صورت‌های مالی سال ۱۴۰۰ و در راستای اجرای تکالیف مجمع عمومی عادی سالانه بانک در تاریخ ۱۴۰۱/۰۳/۳۱ انجام شده است.

افزایش درآمد تسهیلات اعطایی ناشی از عملکرد بسیار خوب بانک در زمینه جذب منابع به‌خصوص منابع جاری بوده که با مدیریت بهینه منابع و مصارف، موجب رشد درآمد تسهیلات اعطایی و سود سپرده‌گذاری نزد سایر بانک‌ها شده است.

«کزرین»: شرکت زرین معدن آسیا از شرکت در مزایده عمومی پروانه‌های اکتشاف استان اردبیل خبر داد. تاریخ شروع مزایده ۱۴۱۰۱/۰۹/۲۶ و طرف برگزارکننده سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اردبیل است.

«رمپنا»: شرکت گروه مپنا از انعقاد قرارداد مهم طراحی، مهندسی خرید، حمل و راه‌اندازی تجهیزات دو واحد گازی با ظرفیت کلی ۳۲۴مگاوات در شرایط ایزو خبر داد. تاریخ انعقاد قرارداد ۱۴۰۱/۰۹/۲۶ و طرف قرارداد شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی است. مبلغ قرارداد بخش ارزی معادل ۷۹میلیون و ۵۶۰هزار یورو و بخش ریالی ۳۷۳میلیارد تومان و نحوه تسویه آن به صورت ۲۵درصد مبلغ قرارداد به‌عنوان پیش‌پرداخت است و مابقی در مدت دوره اجرای قرارداد پرداخت خواهد شد.

در خصوص تغییرات بیش از ۳۰درصد سود یا زیان عملیاتی دوره مالی میانی منتهی به ۱۴۰۱/۰۷/۳۰ شرکت گروه مپنا نسبت به دوره مشابه سال قبل نیز عمده علل افزایش فوق ناشی از اجرای پروژه احداث نیروگاه‌های جنوب، سمنان حلب سوریه و مقیاس متوسط زاهدان بوده است.

«خریخت»: شرکت صنایع ریخته‌گری ایران، از دریافت مجوز تغییر بیش از ۱۰درصد در نرخ فروش محصولات خود خبر داد. افزایش نرخ محصولات ارسالی به شرکت مگاموتور ۲۰درصد است که از تاریخ ۱۴۰۱/۰۱/۰۱ لازم‌الاجرا بوده است. اثرات مالی و سود و زیانی گزارش مزبور شامل افزایش فروش به مبلغ ۱۳میلیارد تومان از تاریخ ۱۴۰۱/۰۱/۰۱ است. همچنین نسبت فروش محصولات ارسالی به شرکت مگاموتور به کل فروش محصولات از ابتدای سال تاکنون ۱۸درصد است.

«شتوکا»: عطف به نامه شماره ۰۱۱۰۹۶۲۵ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۲ این شرکت به استحضار می‌رساند، در پی دفاعیات در خصوص تعدیل نرخ‌های فروش به شرکت فولادمبارکه اصفهان، نرخ‌های مذکور با تعدیل ۴۰درصد از ۶ماه دوم سال ۱۴۰۱ به بعد مورد تایید واقع شد.

همچنین لازم به ذکر است، این شرکت برای فروش‌های انجام‌شده در مهرماه تا آذرماه ۱۴۰۱ نسبت به صدور فاکتور تعدیل معادل مبلغ ۶میلیارد تومان اقدام کرده است.

«ثفارس»: شرکت عمران و توسعه فارس اعلام کرد با توجه به اضافه بنای ساخته‌شده واحدهای تجاری پروژه نیکان نسبت به پروانه اولیه که مبنای قرارداد مشارکت و تقسیم‌نامه سال ۹۴ بین شرکا بوده است و اختلاف حادث‌شده در خصوص سهم‌الشرکه طرفین پس از بررسی موارد فنی در جلسات مکرر تعداد ۴واحد به متراژ تقریبی ۸۴مترمربع به ارزش ۱۶میلیارد تومان از واحدهای متعلق به شرکت عمران و بهسازی (شریک) که به ایشان تحویل شده بود، به شرکت عمران و توسعه فارس عودت و در تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۶ تحویل شرکت عمران و توسعه فارس شد. لازم به ذکر است، این متراژ به‌عنوان دارایی قابل فروش در پروژه مذکور مورد شناسایی قرار می‌گیرد. همچنین با توجه به محاسبات و تحقق بهای تمام‌شده متراژ مذکور در سال‌های مالی گذشته، هزینه مترتب بر اعمال متراژ در حساب‌ها تنها شامل هزینه‌های شهرداری است.

«ولبهمن»: شرکت بهمن‌لیزینگ اعلام کرد، پیرو اطلاعیه واصله به شماره ۹۷۱۲۱۱ در خصوص نوسان قیمت سهام این شرکت طی روزهای معاملاتی اخیر و لزوم برگزاری کنفرانس اطلاع‌رسانی به استحضار می‌رساند، با توجه به عدم‌طرح سوال در این خصوص در سامانه تدان در موعد زمانی مقرر از جانب سهامداران و فعالان، از تاریخ گزارشگری قبلی (صورت‌های مالی و گزارش تفسیری مدیریت دوره ۶ماه منتهی به ۳۱شهریور ۱۴۰۱ و گزارش فعالیت ماهانه) تاکنون تغییر بااهمیتی در وضعیت مالی و عملکرد شرکت رخ نداده و نوسان قیمت سهام طی روزهای معاملاتی اخیر ناشی از عرضه و تقاضا در بازار و تحلیل و تصمیم سرمایه‌گذاران بوده است.

«ولتجار»: واسپاری گسترش تجارت و سرمایه ایرانیان اعلام کرد، با عنایت به مجوز افزایش سرمایه مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۰۲ براساس تصمیمات مجمع عمومی فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۹ افزایش سرمایه شرکت از مبلغ ۶۰میلیارد تومان به مبلغ ۱۸۰میلیارد تومان از محل مطالبات و آورده نقدی مبلغ ۱۲۰میلیارد تومان، در تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۷ در مرجع ثبت شرکت‌ها به ثبت رسید.

«دنیای‌اقتصاد» یک روانکار بورسی را بررسی می‌کند

نگاهی به عملکرد «شسپا»

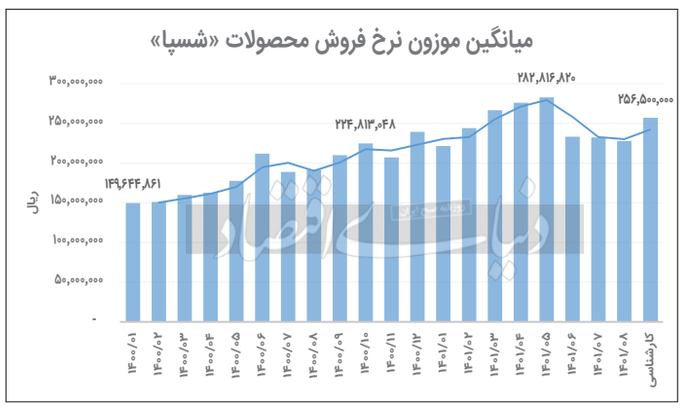

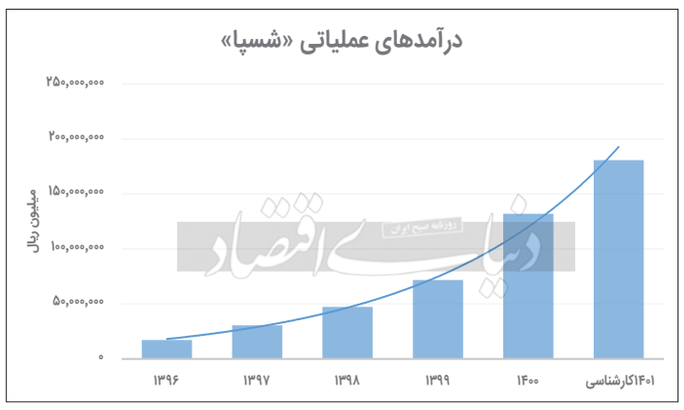

دنیای‌اقتصاد - محمد غفوری: شرکت نفت سپاهان در سال ۱۳۷۱ تاسیس و در سال ۱۳۹۳ برای اولین‌بار در بازار سرمایه عرضه شد. این شرکت در تابلوی دوم بورس مورد دادوستد قرار می‌گیرد. نفت سپاهان به‌تنهایی حدود ۳۱درصد از صنعت روانکار سهم دارد. سهامداران بورسی، این شرکت را با نماد «شسپا» می‌شناسند؛ نمادی که ۵۶میلیارد برگه سهم دارد و آخرین قیمت آن ۳۵۷تومان و ارزش بازاری آن معادل ۱۹هزار و ۸۲۰میلیارد تومان بوده است. همچنین، بازدهی این نماد در یک‌ماه، سه‌ماه و یک‌سال اخیر به‌ترتیب مثبت۵، مثبت۱۳ و مثبت ۳۰درصد بوده است؛ این در حالی است که بازده شاخص کل و بازدهی روانکار طی یک‌سال اخیر به‌ترتیب مثبت۵ و مثبت۱۹درصد بوده است. این آمار نشان می‌دهد که شرکت در یک‌سال اخیر بازدهی بهتری نسبت به صنعت خود و شاخص کل داشته است. سهام شناور این نماد در حال حاضر ۱۱درصد است. طی آخرین صورت مالی شرکت، حاشیه سود ناخالص ۲۳درصد، حاشیه سود عملیاتی ۲۰درصد و حاشیه سود خالص ۲۱درصد بوده است. نسبت P/E شرکت نفت سپاهان در حال حاضر عدد ۵/۷۵واحد را نشان می‌دهد.

■ سهامداران

صندوق بازنشستگی کارکنان صنعت نفت به‌صورت تلفیقی به‌همراه زیرمجموعه‌های خود حدود ۷۰درصد از سهام «شسپا» را در اختیار دارد. سهامدار عمده «شسپا» گروه پتروشیمی تابان‌فردا با مالکیت ۶۷درصد است. اخیرا شرکت پالایش نفت اصفهان با خرید ۱۶/۶۷درصد از سهام سهامدار عمده این شرکت، میزان مالکیت خود در «شسپا» را به ۱۷/۳درصد رسانده است.

■ موضوع فعالیت

شرکت نفت سپاهان، بزرگ‌ترین تولیدکننده روغن‌پایه در ایران و منطقه خاورمیانه است که محصولاتی نظیر روغن‌موتور، اسلاک‌وکس سبک و سنگین، اکسترکت و پارافین را نیز در سبد محصولات خود دارد. ظرفیت شرکت بیش از ۸۰۰هزار تن روانکار و محصولات جانبی است. به دلیل صادرات‌محور بودن و گستردگی طیف محصولات تولیدی، عملکرد شرکت نفت سپاهان تا حدود زیادی تحت‌تاثیر بهای جهانی نفت و فرآورده‌های نفتی است و می‌توان تاثیر رشد بهای نفت بر وضعیت عملکرد شرکت طی سال‌های گذشته را به‌وضوح مشاهده کرد.

شرکت نفت سپاهان به لحاظ نوع فعالیت جزو روانکارها دسته‌بندی می‌شود و با توجه به حجم بالای تولید و فروش محصولات روغن‌پایه در بازارهای صادراتی، توان ارزآوری بالا و اجرای پروژه‌های بزرگ سرمایه‌ای، بزرگ‌ترین شرکت حوزه روانکار در ایران و یکی از بازیگران اصلی بازارهای صادراتی هدف محسوب می‌شود.

این شرکت به‌عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده و تامین‌کننده روغن پایه در خاورمیانه سهم مناسبی از بازارهای صادراتی دارد که با توجه به رشد نرخ ارز، فرصت مناسبی برای کسب سود فراهم می‌آورد.

■ زیرمجموعه

سه شرکت زیرمجموعه نفت سپاهان شامل کیمیا اسپیدی قشم (توزیع روغن‌موتور)، اوجان شیمی تبریز (توزیع و خدمات پرکنی روغن‌موتور) و اینترنشنال سوالر اویل (حمل‌ونقل دریایی روغن‌های صادراتی) هستند. همچنین این شرکت، ۲/۵۹درصد از سهام پالایش نفت اصفهان (شپنا) به بهای تمام‌شده ۵۴۱میلیارد تومان را در اختیار دارد که ارزش روز سرمایه‌گذاری شرکت به بیش ۵هزار میلیارد تومان رسیده است.

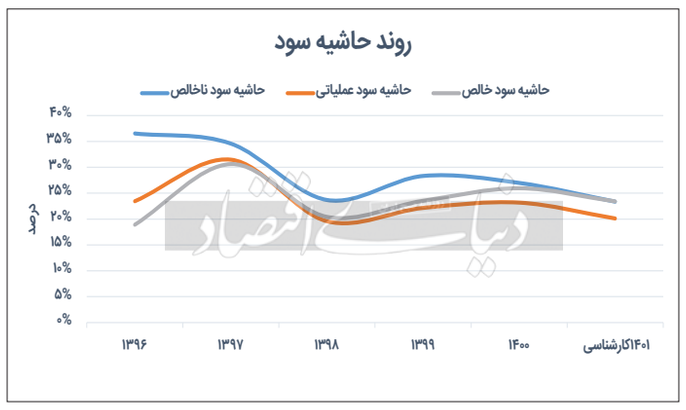

■ وضعیت صنعت

روانکارها از دو جزء اصلی روغن‌پایه و مواد افزودنی تشکیل می‌شوند. در بازارهای اول و دوم بورس و فرابورس چهار شرکت نفت سپاهان، نفت تهران، ایرانول و نفت‌پارس در صنعت روانکار حضور دارند. در این خصوص، ارزش بازار شرکت‌های مرتبط با صنعت حدود یک‌درصد ارزش بازار سرمایه را تشکیل می‌دهد. همچنین سهام شناور این گروه به‌طور متوسط ۱۸درصد است.

طی فرآیندی شرکت‌های تولیدکننده روغن پایه پالایشگاه‌های روغن ماده اولیه یعنی برش لوب‌کات را از پالایشگاه‌های نفت دریافت و به روغن‌پایه تبدیل کرده و در مرحله بعد آن را به شکل روغن نهایی برای مصارف مختلف عرضه می‌کنند.

روانکار پس از انرژی، بزرگ‌ترین بازار کشور را دارد و به‌عنوان یکی از صنایع پایین‌دست صنعت پالایش نفت، از قدمتی بالاتر از ۷۰سال در ایران برخوردار است. تردد نزدیک به ۲۰میلیون دستگاه انواع خودروی سبک و سنگین در کشور موجب شده است تا ایران به یکی از بازارهای مصرف بزرگ انواع روغن‌موتور و روغن‌های صنعتی خودرو در جهان تبدیل شود. چهار شرکت بزرگ روغن‌سازی که در بازار سرمایه هستند، حدود ۸۵درصد نیاز کشور به انواع روغن‌موتور را تامین می‌کنند و مابقی نیاز کشور هم از طریق تولیدات شرکت‌های بلندینگ تصفیه دوم و واردات تامین می‌شود.

در حال حاضر بیش از هزار و ۷۰۰تولیدکننده روانکار در سراسر جهان وجود دارد که حدود هزار و ۵۰۰شرکت به صورت اختصاصی و حدود ۲۰۰شرکت به صورت جانبی و در کنار سایر تولیدات به عرضه روانکار می‌پردازند. این در حالی است که کمتر از ۲درصد تولیدکنندگان، بیش از ۶۰درصد روغن‌های مصرفی سراسر دنیا را تامین می‌کنند. از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان روانکار می‌توان به شرکت‌های اکسون‌موبیل آمریکا، شرکت شل بریتانیا و هلند، شرکت بی‌پی انگلیس و شرکت فوکس آلمان اشاره کرد.

■ محصولات

محصولات اصلی شرکت نفت سپاهان به‌ترتیب شامل روغن‌پایه؛ روغن‌موتورهای بنزینی، گازسوز و دیزلی؛ روغن هیدرولیک؛ اسلاک‌وکس؛ اکسترکت؛ پارافین و ضدیخ هستند که در بخش صادرات از طریق بورس کالا یا به صورت عرضه مستقیم قراردادی خارج از بورس کالا و در بازارهای داخلی از طریق نمایندگی‌های فروش به بازار عرضه می‌شوند.

■ نرخ فروش

میانگین نرخ فروش محصولات شرکت نفت سپاهان در هشت‌ماه سال‌جاری ۲۵میلیون تومان به‌ازای هر تن بوده است. بنابراین با چشم‌انداز کاهش نرخ جهانی نفت، بهای تمام‌شده شرکت کاهش پیدا می‌کند. نرخ فروش داخلی محصول روغن نهایی را سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان تعیین می‌کند. همچنین نرخ محصول اصلی شرکت در بازارهای جهانی براساس عرضه و تقاضای کل تعیین می‌شود. درنهایت پیش‌بینی می‌شود که در پنج‌ماه آینده میانگین نرخ فروش محصولات تا حدودی شرایط بهتری نسبت به چندماه اخیر را تجربه کند.

■ بهای تمام‌شده

لوب‌کات ۸۵درصد از مواد اولیه مصرفی شرکت نفت سپاهان را تشکیل می‌دهد که از پالایش نفت اصفهان تامین می‌شود و ۹درصد از این مواد را آیزیروسایکل و مابقی را مواد بسته‌بندی و افزودنی تشکیل می‌دهد. طی سال‌های گذشته، سهم مواد مستقیم مصرفی بین ۹۰ تا ۹۵درصد بوده که انتظار می‌رود تا پایان سال‌جاری به ۱۳هزار و ۳۰۰میلیارد تومان برسد.

در سال گذشته بهای تمام‌شده محصولات شرکت ۱۰هزار و ۱۰۰میلیارد تومان بوده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد که بهای تمام‌شده «شسپا» در گزارش ۶ماهه سال‌جاری در فصل بهار ۳هزار و ۲۰۰میلیارد تومان و در فصل تابستان ۴هزار میلیارد تومان بوده است. در نهایت انتظار می‌رود، تا پایان سال بهای تمام‌شده محصولات شرکت به ۱۳هزار و ۸۰۰میلیارد تومان برسد.

حساسیت بهای تمام‌شده شرکت به‌طور مستقیم با نرخ نفت جهانی در ارتباط است. در چندماه اخیر نرخ لوب‌کات روند افزایشی داشته است؛ اما با توجه با چشم‌انداز شرایط رکودی در اقتصاد جهانی و کاهش رشد اقتصادی چین و آمریکا انتظار کاهش قیمت نفت در چند ماه آینده وجود دارد و این موضوع خبر خوبی برای شرکت است.

یکی از مزیت‌های شرکت نفت سپاهان، نزدیکی به اصلی‌ترین منبع تامین خوراک خود، یعنی پالایشگاه نفت اصفهان است که روند تامین مواد اولیه شرکت را نسبت به سایر رقبا تسهیل می‌کند. همچنین شرکت بخشی از مواد مصرفی نظیر افزودنی‌ها را از محل واردات و عمدتا از مبادی امارات و چین تامین می‌کند که واردات سهم کمتر از ۱۰درصدی را در هزینه مواد مستقیم مصرفی به خود اختصاص می‌دهد.

■ تولید فروش

از میزان کل فروش‌های سال‌جاری حدود ۴۸درصد داخلی بوده و ۵۲درصد به خارج از کشور صادر شده است. درآمد نفت سپاهان در سال گذشته ۸۴درصد افزایش یافته؛ به طوری که از ۷هزار و ۱۰۰میلیارد تومان به ۱۳هزار و ۲۰۰میلیارد تومان در سال ۱۴۰۰ رسیده است. «شسپا» در سال گذشته ۳هزار و ۴۰۰میلیارد تومان سود خالص داشته است که نسبت به سال ۱۳۹۹ رشد ۱۰۳درصدی را نشان می‌دهد. همچنین شرکت در سال گذشته ۶۱تومان سود به‌ازای هر سهم خود محقق کرده و این در حالی است که پیش‌بینی سود خالص برای سال ۱۴۰۱ در سطح ۴هزار و ۲۰۰ تا ۵۰۰میلیارد تومان و تحقق حدود ۷۵ تا ۸۰تومان سود به ازای هر سهم است.

شرکت در ۶ماه نخست امسال ۹هزار و ۵۰۰میلیارد تومان درآمد عملیاتی و هزار و ۹۰۰میلیارد تومان سود خالص و به عبارتی حدود ۳۴تومان به‌ازای هر سهم محقق کرده است. درآمد عملیاتی شرکت در هشت‌ماه نخست سال ۱۴۰۱ به سطح ۱۲هزار و ۱۰۰میلیارد تومان رسیده است. درآمدهای عملیاتی شرکت در آبان‌ماه هزار و ۴۰۰میلیارد تومان بوده است که نسبت به میانگین فروش ماهانه افت ۷درصدی را نشان می‌دهد. بنابراین در صورت تداوم روند فعلی سطح درآمدهای شرکت به تفکیک فصل‌های باقی‌مانده به این شرح خواهد بود: فصل سوم ۴هزار و ۱۰۰میلیارد تومان و فصل چهارم ۴هزار و ۴۰۰میلیارد تومان. بنابراین جمع درآمدهای شرکت با فرض تداوم دلار ۲۷هزار یا ۲۸هزار تومانی نیما برای سال‌جاری به ۸هزار و ۵۰۰میلیارد تومان خواهد رسید.

در نهایت این شرکت با گزارش عملکرد هشت‌ماهه‌ای که راهی کدال کرده، با مجموع فروش ۱۲هزار و ۱۰۰میلیارد تومان، تقریبا ۶۷درصد از پیش‌بینی درآمد تحلیلی سال‌جاری را محقق کرده است. نرخ دلار و قیمت جهانی تاثیر زیادی بر سودسازی شرکت دارد. با چشم‌انداز کاهش نرخ جهانی نفت بهای تمام‌شده شرکت کاهش می‌یابد و موجب سودسازی بیشتر شرکت می‌شود.

■ سودسازی

در دوره ۶ماه سال‌جاری به دلیل افزایش قابل‌توجه نرخ خوراک، بهای تولید نسبت به درآمدها رشد بیشتری داشته است؛ اما با فرض تثبیت نفت جهانی در محدوده ۷۰ تا ۸۰دلار، انتظار تعدیل در قیمت لوب‌کات وجود دارد.

از طرفی، بخش قابل‌توجهی از نرخ فروش محصولات شرکت از طریق افزایش نرخ رشد می‌کند. علاوه بر این، فروش سایر محصولات شرکت از طریق بورس کالا یا تحت‌تاثیر نرخ تورم و از طریق شرکت زیرمجموعه خود به نام کیمیا اسپیدی صورت می‌گیرد. بنابراین نرخ فروش محصولات حساسیت کمتری به بهای نفت دارد. بنابراین افت بهای نفت به‌طور مستقیم بر رشد حاشیه سود شرکت اثرگذار خواهد بود.

در نهایت با متوسط نرخ لوب‌کات ۱۵میلیون تومانی برای کل سال ۱۴۰۱ و میانگین وزنی نرخ فروش محصولات ۹۵۰دلاری و دلار ۲۷هزار تومانی، نفت سپاهان ۱۸ تا ۲۰هزار میلیارد تومان فروش و ۴هزار و ۲۰۰ تا ۷۰۰میلیارد تومان سود خالص خواهد ساخت و در نهایت ۷۰ تا ۷۵تومان سود خالص به ازای هر سهم تا پایان سال ۱۴۰۱ پیش‌بینی می‌شود. نسبت قیمت به سود گذشته‌نگر شرکت در حال حاضر ۵/۷۵واحد است که با توجه به اینکه نسبت تحلیلی قیمت به سود آینده‌نگر ۴/۷۲واحد است، انتظار تعدیل در نسبت قیمت به سود گذشته‌نگر شرکت وجود دارد.

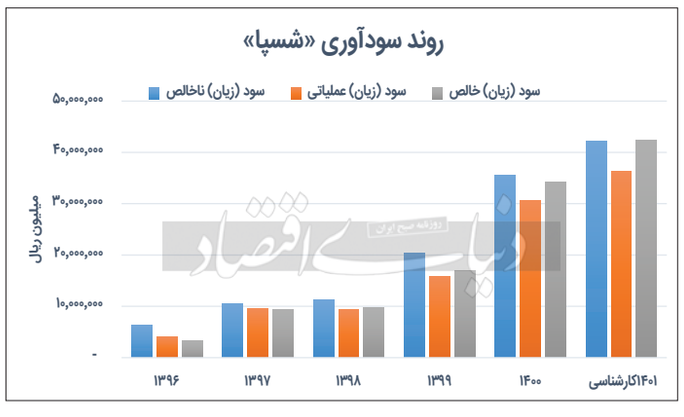

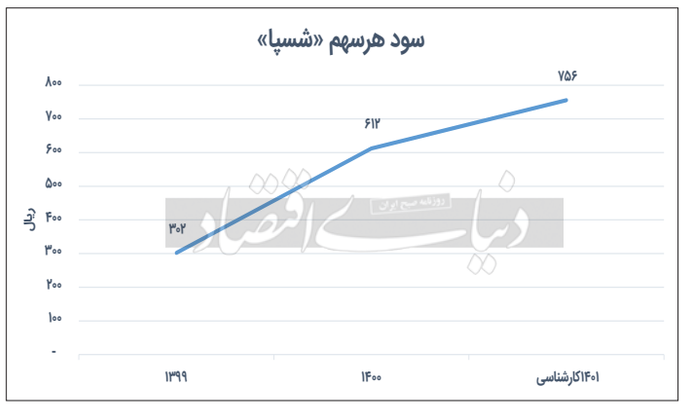

ادامه از صفحه ۹

چرا بودجه ۱۴۰۲ برای بورس مهم است

این مباحث در حالی مطرح می‌شود که براساس آخرین آمار منتشرشده تراز تجاری ۷ماهه کشور منفی ۴هزارمیلیارد دلار است. اگر قرار باشد فاصله نرخ دلار آزاد با نرخ نیمایی آن بیش از ۵درصد افزایش داشته باشد، روند مذکور تقاضای وارداتی ایجاد خواهد کرد و بر تشدید تراز تجاری منفی خواهد افزود. این وضعیت نشان می‌دهد که سرکوب قیمت دلار نیمایی فارغ از آسیبی که به بازار سرمایه وارد می‌کند، توان ارزی کشور را به دلیل واردات بی‌رویه تضعیف خواهد کرد. به هر روی موضوعاتی که اهالی بازار سرمایه در خصوص ابهامات بودجه‌ای مطرح می‌کنند، با موضوعات ساختاری اقتصاد کشور بی‌ارتباط نیست. به همین منظور مطالبات ارزی فعالان بورسی، مطالبه‌ای صحیح محسوب می‌شود که در نوع خود می‌تواند حتی تغییرات مفیدی در تراز تجاری کشور به‌وجودآورد. از سوی دیگر نرخ اوراق اسناد خزانه نیز که بازدهی ۲۷درصدی را در عملکرد خود ثبت کرده‌است، در صورت تداوم روند افزایشی آن، سرمایه‌گذاران کمتری جذب بازار سهام خواهند شد. محدودیت در بخش سرمایه‌گذاری از عواقب نسنجیده برخی اقدامات است. پافشاری سیاستگذار بر اجرای برخی دستورالعمل‌ها طبیعتا بر اهداف سرمایه‌گذاری در کشور که هم‌اکنون در وضعیت نامطلوبی به‌سر می‌برد سایه می‌افکند. نرخ ارز و نرخ سود دو مولفه مهم و کلیدی در بودجه هستند که نگرانی فعالان بازارهای دارایی را به‌دنبال داشته‌اند. با این اوصاف میزان کسری منابع دولتی هرساله بعد از مصوبات لایحه بودجه نمایان می‌شود که انتخاب راه‌های مختلف برای جبران کسری منابع تاثیرات زیادی بر شرایط اقتصادی کشور و بازارهای دارایی از جمله بورس دارد. واقعیت امر آن است که زیرساخت نگرانی اهالی بازار سرمایه از بودجه به کسری منابع بازمی‌گردد. زمانی که سازمان برنامه و بودجه رقم کسری بودجه را برمبنای عدم‌افزایش نرخ حامل‌های انرژی عنوان می‌کند، طبیعتا در چنین حالتی اهالی بازار با فرض بن‌بست مذاکراتی در احیای برجام و کاهش درآمدهای نفتی، محل تامین منابع موردنظر به سمت بازار حامل‌های انرژی می‌رود. در حقیقت یکی از محل‌های مورد‌علاقه دولت‌ها برای جبران کسری منابع، حامل‌های انرژی است. از این منظر هدایت دولت به این سمت سیگنال منفی برای سرمایه‌گذاران محسوب می‌شود. انتشار اوراق‌بدهی برای تامین منابع مذکور در سال‌آینده نیز از بخش‌های مهم لایحه بودجه به‌شمار می‌رود. انتشار اوراق گام نیز که در راستای سیاست‌های انقباضی بانک‌مرکزی اتخاذ شده، به‌نظر می‌رسد در صورت تداوم نرخ ۳۰درصد تنزیل این اوراق با توجه به اثرات نامطلوبی که بر نرخ سود خواهد گذاشت، وضعیت بازار سرمایه پیچیده‌تر خواهد شد. نرخ مالیات‌ها در بودجه نیز برای صنایع مختلف مهم است. تغییرات به‌وجود آمده در این بخش نیز هر سال با تحت‌تاثیر قراردادن فروش شرکت‌های سیمانی و فولادی سرنوشت این شرکت‌ها و صنایع مرتبط با انبوه‌سازی را وارد فاز جدیدی از تغییرات می‌کند.

ادامه از صفحه ۹

شاخص کل به کانال ۱/۵ میلیونی رسید

به گونه‌ای که برخلاف چندی پیش که شاخص کل هم‌وزن موردتوجه فعالان بود، حال مدتی می‌شود که شاخص کل به نمایندگی از سهام شرکت‌های شاخص‌ساز و عمدتا دلاری‌محور نسبت به سایر شاخص‌های سهامی پیشتاز در مسیر صعودی حرکت می‌کند. در ۱۷۸ روز معاملاتی که از ابتدای سال‌جاری تاکنون در بورس اوراق‌بهادار تهران سپری شده‌است، مشاهده می‌شود که ارزش معاملات خرد بورس (سهام و حق‌تقدم) به رقمی بالغ بر ۳هزار و ۷۲۳میلیارد تومان رسیده است. تشدید تحرک معامله‌گران عمدتا حقیقی را می‌توان از دلایل رشد این معیار بورسی درنظر گرفت. به هر ترتیب با احتساب رشد دیروز، شاخص کل ۸۸روز مثبت را در بازه مذکور سپری کرده و ۹۰ روز مابقی را نیز این نماگر در مدار منفی پشت‌سر گذاشته است. شاخص کل هم‌وزن در این زمان ۱۱۱روز مثبت و ۶۷روز منفی بوده‌است. در فرابورس ایران نیز شرایط نسبتا مشابهی با بورس تهران تجربه شد؛ به‌طوری که آیفکس در ۱۷۸ روز سپری‌شده ۸۴روز را مثبت و ۹۴ روز دیگر را منفی پشت‌سر گذاشته است. در شرایطی که سایر بازارهای مالی اعم از دلار، سکه، مسکن، خودرو و غیره از ابتدای سال‌جاری هر کدام به‌نحوی با تلاطم‌های شدید افزایشی همراه بودند و عمدتا با سقف‌شکنی‌های پی‌درپی اقدام به رکوردشکنی نیز کرده‌اند اما شاخص کل بورس تهران در این مدت فقط ۹/۷۳درصد بازدهی برای معامله‌گران به ارمغان آورده است؛ در واقع این میزان از بازدهی فقط شامل سرمایه‌گذارانی می‌شود که تمام سهم‌های موجود در بورس تهران را در سبد سرمایه‌گذاری خود داشته باشند که چنین امری محال است.

روز گذشته ارزش بازار (بورس تهران) به بیش از ۵/۵هزارهزار میلیارد تومان رسید و به‌نوعی افزایشی گزارش شد و این معیار بورسی در بیشترین مقدار از ۱۵ مردادماه ۱۴۰۱ تاکنون قرار گرفت. رشد تعداد و حجم معاملات سهام از دیگر رویدادهای حائزاهمیت در معاملات روز گذشته بود. حال در صورتی که بورس‌بازان با ریسک جدیدی در حوزه سیاستگذاری‌ها و به‌طور کلی در کلان اقتصاد و سیاست کشور مواجه نشوند، بهبود معیارهای فوق می‌تواند زمینه تداوم مسیر افزایشی شاخص‌های سهامی را فراهم کند. به هر ترتیب در ۲۷ آذر ماه رقمی بالغ بر ۱۴۵میلیارد تومان پول حقیقی از سوی معامله‌گران وارد گردونه معاملات سهام شد. بهبود سطح خالص خرید حقیقی‌ها را می‌توان از نکات حائزاهمیت معاملات دیروز محسوب کرد. روز گذشته صنایعی از قبیل محصولات شیمیایی با ۸۲/۱۳میلیارد تومان و سرمایه‌گذاری‌ها با ۵۰/۶۴میلیارد تومان دو صنعت برتری بودند که ورود پول حقیقی را تجربه کردند. در این روز معاملاتی گروه‌هایی نظیر مخابرات با ۳۳/۸۶میلیارد تومان، بانک‌ها با ۳۰/۲۸میلیارد تومان، کانه‌های فلزی با ۱۹/۰۲میلیارد تومان و فرآورده‌های نفتی با ۱۱/۰۲میلیارد تومان شاهد بیشترین میزان ورود پول از سوی سرمایه‌گذاران خرد بودند. در نقطه مقابل صنایعی از جمله خودرو و ساخت قطعات با ۴۱/۴۷میلیارد تومان، فلزات اساسی با ۲۵/۴۴میلیارد تومان، دستگاه‌های برقی با ۱۹/۲۹میلیارد تومان و چندرشته‌ای صنعتی با ۱۷/۴میلیارد تومان با بیشترین میزان فرار نقدینگی از سوی معامله‌گران خرد مواجه شدند. از رویدادهای قابل‌ملاحظه روز گذشته می‌توان به ورود و خروج پول در برخی از صنایع ریالی و دلاری اشاره کرد. خروج نقدینگی از یکسری صنایع ریالی و دلاری عمدتا با توجه به سطوح قیمتی سهام شرکت‌ها و رشدهای اخیری که تجربه کردند، صورت گرفت. حال باید دید که موج صعودی شکل گرفته در بورس اوراق‌بهادار تهران می‌تواند زمینه عبور شاخص کل از مقاومت‌های پیش‌رو از جمله ابر کانال ۱/۶میلیون‌واحدی را فراهم کند یا خیر.

خبر

گزارش عملکرد تسهیلات اعطایی «صندوق توسعه ملی»

صندوق توسعه ملی: گزارش تجمیعی عملکرد پرداخت تسهیلات ارزی و ریالی توسط صندوق توسعه ملی از ابتدای تاسیس تا پایان سال ۱۴۰۰، منتشر شـد. گزارش کاملی از میزان و نوع تسهیلات صندوق توسعه ملی از ابتدای تاسیس تا پایان سال ۱۴۰۰ بیانگر تعداد قراردادهای عاملیت ارزی، سپرده گذاری ارزی و ریالی و نیز میزان جذب منابع و تسهیلات اعطاشده از قراردادهای مذکور است. طبق این گزارش، عمده منابع عاملیت ارزی صندوق در بخش نفت و گاز و پتروشیمی و از لحاظ منطقه اجرای طرح، در مناطق کمتر توسعه‌یافته تخصیص داده شده است همچنین تا پایان سال ۱۴۰۰ بیش از ۸۶درصد منابع ارزی مسدودشده طرح‌های فعال به نفع متقاضیان به مرحله گشـایش اعتبار (دریافت پوشش) و حدود ۷۱درصد نیز به مرحله پرداخت قطعی رسیده است.

فهرست مشخصات باجه‌ها و شعب بانک ملی در مبادی ورودی و خروجی

دنیای‌اقتصاد: بانک مرکزی فهرست باجه‌ها و شعب بانک ملی در مبادی ورودی و خروجی گمرکی را برای آگاهی عموم منتشر کرد. به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، در اجرای تکالیف مقرر در آیین‌نامه اجرایی ذیل تبصره (۶) از بنـد (ح) ماده (۲) مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز ابلاغی مصوبه شماره ۱۷۰۶۲۳/ت۶۰۰۷هـ مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۵ هیات وزیران، فهرست مشخصات باجه‌ها و شعب بانک ملی ایران مستقر در مبادی ورودی گمرکی برای آگاهی تمامی اشـخاص حقیقی و حقوقی اعم از صادرکنندگان منتشر می‌شود. خاطرنشان می‌سازد مبنای ورود اسکناس توسط اشخاص حقیقی و حقوقی، اظهار مراتب ورود اسکناس و ثبت آن در سامانه ارز همراه مسافر است. اسامی باجه‌های اعلامی از سوی بانک ملی ایران مستقر در مبادی ورودی و خروجی کشور در سایت بانک مرکزی به آدرس https://www.cbi.ir/showitem/۲۵۰۰۷.aspx قـرار داده شده است.

گزارش عملیات اجرایی سیاست پولی

بانک مرکزی: با توجه به پیش‌بینی بانک مرکزی از وضعیت نقدینگی در بازار بین‌بانکی، موضع عملیاتی بانک مرکزی در این حراج توافق بازخرید بود. از این رو، این بانک به اجرای عملیات بازار باز در قالب توافق بازخرید به مبلغ ۴۲/۱هزار میلیارد ریال اقدام کرد. بانک مرکزی در چارچـوب مدیریت نقدینگی مورد نیاز بازار بین‌بانکی ریالی، عملیات بازار باز را به‌صورت هفتگی و موردی اجرا می‌کند. موضع عملیاتی این بانک (خرید یا فروش از طریق ابزارهای موجود) بر اساس پیش‌بینی وضعیت نقدینگی در بازار بین‌بانکی و با هدف کاهش نوسانات نرخ بازار بین‌بانکی حول نرخ هدف، از طریق انتشار اطلاعیه در سامانه بازار بین‌بانکی اعلام می‌شـود. متعاقب اطلاعیه مزبور، بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی می‌توانند در راستای مدیریت نقدینگی خود در بازار بین‌بانکی، نسبت به ارسال سفارش‌ها تا مهلت تعیین‌شده از طریق سامانه بازار بین‌بانکی اقدام کنند. بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی می‌توانند در روزهای شنبه تا چهارشنبه از اعتبارگیری قاعده‌مند (دریافت اعتبار با وثیقه از بانک مرکزی) مشروط به در اختیار داشتن اوراق مالی اسلامی دولتی و در قالب توافق بازخرید با نرخ سقف دالان نرخ سود (۲۲درصد) استفاده کنند.

نرخ دینار عراق در ۲۷ آذر

ایبنا: نرخ صد دیناری عراق روز یکشنبه ۲۷آذرماه ۲۳۰۰تومان است. در معاملات روز گذشته نرخ روبل روسیه نیز ۵۰۰تومان ثبت شده است. طبق معاملات روز یکشـنبه بازار متشکل ارز ایران و طبق آخرین به‌روزرسانی که در ساعت ۱۵:۱۱روز گذشته انجام‌شده، قیمت اسـکناس صد دیناری عراق ۲۳۰۰تومان و آخرین نرخ فروش صد دیناری عراق صرافی‌ها در بازار متشکل ارزی در این ساعت ۲۳۲۳تومان است. همچنین نرخ فروش صد دیناری عراق در سامانه سنا نیز که بر اساس معاملات ثبت شده توسـط بانک‌ها و صرافی‌ها در سـامانه‌های ارزی در روز کاری قبل محاسبه شده، ۲۰۸۰۱ریال اسـت. همچنین آخرین نرخ معاملات روبل در بازار متشکل ارز ایران در آخرین به‌روزرسانی به ۵۰۰تومان و آخرین نرخ صرافی‌ها برای این ارز نیز ۵۰۵تومان ثبت شده است. نرخ این ارز نیز در سامانه سنا ۴۷۴۱ریال ثبت شده است. آخرین نرخ دلار توافقی نیز در این ساعت به ۳۶هزار و ۲۶۰تومان و همچنین نرخ یورو توافقی به ۳۸هزار و ۳۸۷تومان رسـیده اسـت. برای اطلاع از نرخ ارز می‌توانید به سایت بازار متشکل ارزی ایران به نشانی www.ice.ir مراجعه کنید.

چند بنگاه اقتصادی مشمول معافیت بیمه‌ای شدند؟

ایسـنا: آخرین نتایج اجرای طرح کارورزی نشان می‌دهد که تاکنون بیش از ۱۵۶هزار نفر از فارغ‌التحصیلان دانشـگاهی در این طرح ثبت‌نام کرده و بیش از ۲۱هـزار و ۶۰۰بنگاه اقتصادی مشارکت داشته و مشمول معافیت بیمه‌ای شده‌اند. طرح کارورزی یکی از طرح‌های اثرگذار در توسعه اشتغال و بازار کار است که بستر آشـنایی با محیط کار و جذب کارجویان در بنگاه‌های اقتصادی را فراهم می‌کند. وزارت کار به‌عنوان مجری طرح در چند سـال گذشـته تلاش کرده تا با اجرای این طرح، زمینه‌های لازم برای مهارت‌آموزی و ارائه آموزش‌های شـغلی بـه فارغ‌التحصیلان دانشگاهی با استفاده از ظرفیت‌های بلااستفاده موجود در واحدهای فعال اقتصادی در بخش‌های خصوصـی و تعاونی به‌وجود آید. از مهم‌ترین اهداف طرح کارورزی می‌توان به افزایش قابلیت جذب و اشتغال دانش‌آموختگان از طریق انتقال مهارت و تجربه در محیط کار برای ورود به بازار کار، ایجاد انگیزه کارآفرینی و کسب‌وکار در دانش‌آموختگان، فراهم کردن زمینه انتقال دانش از دانش‌آموخته به کارگاه و کاهش هزینه به‌کارگمـاری نیروی کار برای کارفرما اشاره کرد. به اعتقاد کارشناسان، یکی از ویژگی‌های برجسته طرح کارورزی، تلفیق آن با طرح معافیت بیمه کارفرمایی و توجه توأمان به هریک از طرف‌های عرضه و تقاضای بازار کار است که موجب فراهم کردن شـرایط جذب پایدار نیروی کار شغل اولی از سوی کارفرما می‌شـود. آخرین نتایج عملکرد اجـرای طرح کارورزی حاکی از آن است که تاکنون ۱۵۶هزار و ۱۵۲نفر از فارغ‌التحصیلان دانشگاهی به‌عنوان متقاضی کارورزی واجد شرایط شناخته‌شده و ثبت‌نام کرده‌اند که از این تعداد ۶۴هزار و ۷۳۲نفر موفق به عقد قرارداد شده‌اند.

نشست خبری رئیس کل بانک مرکزی با حضور اصحاب رسانه برگزار شد

نرخ سود در انتظار شورا

دنیای‌اقتصـاد: صبح روز یکشـنبه ۲۷آذر، نشست خبری رئیس کل بانک مرکزی با اصحاب رسانه در سـاختمان بانک مرکزی برگزار شد. علی صالح‌آبادی، رئیس کل بانک مرکزی در این نشسـت پس از بیان مقدمه‌ای از شرایط کنونی اقتصاد کلان و همچنین عملکرد بانک مرکزی در کنترل و ثبات‌بخشی به بازارها، به پرسش‌های خبرنگاران پاسخ داد. صالح‌آبادی در این نشست به موارد مهمی اشـاره کرد. از جمله درخصوص اصلاح نرخ بهره خبر داد که بانک مرکزی پیگیر این موضوع اسـت؛ اما این تصمیم مشـروط به تصمیم‌گیری در شـورای پول و اعتبار اسـت. صالح‌آبادی همچنین درخصوص تحولات بازار ارز و نرخ آن در بازار غیررسمی بیان کرد که نرخ ارز در بازار آزاد مورد قبول بانک مرکزی نیست و باید تعدیل شـود. او درخصوص افزایش نرخ ارز در بازار متشـکل ارزی نیز گفت که این افزایش مبتنی بر عرضه و تقاضاسـت؛ اما بانک مرکزی به‌عنوان بازارسـاز در بازارهـای مختلف ورود خواهد کرد. رئیس کل بانک مرکزی همچنین درخصوص تورم گفت که تـورم مصرف‌کننده ۱۲ماهه، در ابتدای دولت ۵۹/۳درصد بود که در حال حاضر در پایان آبان‌ماه ۳۹/۹درصد کاهش یافته است. تورم نقطه به نقطه نیز ۵۴/۹درصد بود که بـه ۴۴/۳درصـد کاهش یافته اسـت. صالح‌آبادی همچنین در پاسخ به سوال خبرنگار «دنیای‌اقتصاد» مبنی‌بر وجود آمار رسمی خروج سرمایه از کشور و ارتباط آن با افزایش نرخ ارز در ماه‌های اخیر بیان کرد که آمار مشخص و شفافی درباره خروج سرمایه وجود ندارد و نه بانک مرکزی و نه هیچ نهاد دیگری آمار رسمی در این باره نداده است و آمارهایی که در گوشه و کنار ارائه می‌شود فرضی است.

■ وعده اصلاح نرخ بهره

علی صالح‌آبادی، رئیـس کل بانک مرکزی درخصوص سـوالی درباره افزایش نرخ سـود بانکی بیان کرد که اگرچه تفاوت‌هایی در شرایط اقتصاد ما با سایر کشـورها وجود دارد، اما باید نگاه به نرخ سود را در کشـور اصلاح کنیم. در ماه‌های گذشته در بیش‌از ۹۰کشور دنیا اصلاح نرخ سود بانکی انجام شد. مثلا روسیه یک‌شبه نرخ بهره را دوبرابر کرد و به ۲۰درصد رساند. در آمریکا نیز نرخ بهره به بیش‌از ۴درصد رسید. در ایران به مقوله نرخ بهره به‌عنوان ابزار سیاسـت پولی نگاه نمی‌شود و این نگاه باید اصلاح شود. در سال ۱۳۹۶ و در سـال ۱۳۹۹ اصلاح اندکی در نرخ سـود بانکی صورت گرفت و اما پس از آن تغییری صورت نگرفته است. صالح‌آبادی به این نکته اشاره کرد که بانک مرکزی معتقد به اصلاح نرخ سود و استفاده از این ابزار است؛ اما این موضوع منوط به تصمیم‌گیری در شـورای پول و اعتبار است که البته بانک مرکزی پیگیر این موضوع است.

■ بازار رسمی ارز؛ مبنای تحلیل‌ها

رئیس نهـاد سیاسـتگذاری پولی کشـور درخصوص بازارهای گوناگون ارز گفت که سامانه نیما واردات رسمی کشور را تامین مالی می‌کند. صادرکنندگان ارز خود را در این سامانه عرضه و واردکنندگان نیز از طریق نیما ارز مورد نیاز خود را تامین می‌کنند. بازار متشکل ارزی مربوط به اسکناس ارزی است و نیازهای افراد به اسکناس با نرخ توافقی در این بازار تامین می‌شود. به‌گفته صالح‌آبادی، بخـش عمده عرضـه و تقاضا ارز تجاری کشور در سامانه نیما انجام می‌گیرد. از ابتدای سـال تاکنون ۳۲/۱میلیارد دلار ارز در سامانه نیما عرضه شده است که این میزان سال گذشته در همین مدت ۱۹/۶میلیارد دلار بود که نشان از افزایش ۶۴درصدی عرضه ارز در سامانه نیماست. این نشـان می‌دهد که وضعیت ارزی کشور نسبت به سال گذشته بسـیار بهتر بوده اسـت. به‌گفته صالح‌آبادی، معاملات در سامانه نیما ۶۴درصد افزایش یافته اسـت. البته تامین ارز مفهومی عام‌تر از سامانه نیماست، برای مثال واردات در برابر صادرات و غیره. بر این اساس، از ابتدای سال تاکنون ۴۶/۵میلیارد دلار تامین ارز داشتیم که در دوره مشابه سال گذشته این رقم ۳۷میلیارد دلار بوده و این امر به این معناست که در اینجا نیز ۲۶درصد رشـد تامین ارز داشتیم. رئیـس کل بانک مرکزی درخصـوص نرخ ارز در بازار آزاد نیـز گفت: ما منکر آثـار نرخ‌های غیررسمی نیستیم و باید درخصوص آنها تدبیری صورت گیرد. در ماه‌های اخیر نیز اقدامات زیادی با هماهنگی با نهادهای ذی‌ربـط در این حوزه انجام دادیـم و همچنان این موضـوع را دنبال می‌کنیم. اما در هر حال بازار غیررسـمی، بازار محدود و غیرشفاف اسـت. ارز رسمی کشور از محل بازار نیما و بازار متشـکل معاملات ارزی تامین می‌شود. بنابراین باید این نکته را مدنظر داشته باشیم، هنگامی که بازار را تحلیل می‌کنیم، دقیقا از کدام بازار می‌گوییم. صالح‌آبادی در پاسخ به این نقد که چرا بیشتر درباره بازارهای نیما و متشکل صحبت می‌کند، گفت که به‌دلیل اینکه بخش قابل توجه مبادلات ارزی کشور که اتفاقا باید در تحلیل‌ها مدنظر قـرار گیرد، همین دو بازار و به‌طور ویژه بازار نیماست که هم شفافیت کامل دارد و هم حجم مبادلات بسیار زیادی در مقایسه با بازار غیررسمی برخوردار است. اما در بازار غیررسمی که ابعاد آن چندان شفاف نیست، طبیعتا علل مختلفی مانند قاچاق کالا، تقاضای خروج سرمایه و غیره در شـکل‌گیری آن موثر اسـت و برای مدیریت آن دستگاه‌های مختلف باید هماهنگی و همکاری لازم را داشته باشند. بر این اسـاس کالاهای قاچاق ارز خود را از بازار غیررسمی تامین می‌کنند.

■ آمار رسمی درباره خروج سرمایه

رئیس کل بانک مرکزی در پاسـخ به سـوال خبرنـگار «دنیای‌اقتصاد» مبنی‌بـر وجود آمار رسـمی خروج سرمایه از کشـور و ارتباط آن با افزایش نرخ ارز در ماه‌های اخیر بیان کرد که آمار مشخص و شـفافی درباره خروج سرمایه وجود ندارد و نه بانک مرکزی و نـه هیچ نهاد دیگری آمار رسمی در این‌باره نداده است و آمارهایی که ارائه می‌شود فرضی و صرفا برآوردی است و آمار دقیقی در جایی ثبت و ضبط نشده است.

■ روند کاهشی نرخ تورم ادامه خواهد داشت

رئیس کل بانـک مرکزی درخصـوص تورم گفت: «تورم مصرف‌کننده ۱۲ماهه، در ابتدای دولت ۵۹/۳درصـد بود که در حـال حاضر در پایـان آبان‌ماه بـه ۳۹/۹درصد کاهـش یافته اسـت. تورم نقطه به نقطه ۵۴/۹درصد بود که به ۴۴/۳درصد کاهش یافته اسـت. البته تورم ۳۹/۹درصد تورم بالایی اسـت و ما هرگز راضی به این رقم تورم نیستیم. اما باید توجه داشت که موضوعاتی نظیر مردمی‌سازی یارانه‌ها، افزایش دسـتمزدها و تغییر نرخ مبنای حقوق ورودی و عوارض گمرکی حدودا نصف تورم امسـال را به خود اختصاص داده‌اند. امیدواریم در سـال آتی با حذف این موضوعات، شـاهد تعدیل بیش از پیش نرخ تورم باشیم.» او با بیان اینکه با سازمان برنامه و بودجـه و وزارت امور اقتصادی و دارایی بودجه دولت کنترل می‌شود، افزود: دولت نباید از بانک مرکزی استقراض کند و سال آینده نیز همین‌گونـه خواهد بود. دولـت منضبط پیش می‌رود و دستگاه‌های مختلف را منضبط می‌کند و شخص رئیس سازمان برنامه و بودجه نیز این نکته را پیگیری می‌کند که آثاری ناشی از کسری بودجه دولت به بانک مرکزی و سیسـتم پولی سـرایت نکند. صالح‌آبادی تصریح کرد: امسال وصولی‌های نفتی و فرآورده‌ها نسـبت به سال گذشته بهبود پیدا کرده است. درآمدهای مالیاتی دولت نسبت به سال گذشته بهبود پیدا کرده است و دولت نیز از محل اوراق بخشی از منابع خود را تامین می‌کند. از سوی دیگر دولت انضباطی را در بودجه رعایت می‌کند تا کسری متوجه بانک مرکزی نشـود و مراجعه‌ای برای تامین مالی از سوی بانک مرکزی نداشته باشد.

■ هدف‌گذاری رشد ۳۰ درصدی نقدینگی تا پایان سال جاری

عالی‌ترین مقام بانک مرکزی به برنامه‌ریزی برای کنترل رشـد نقدینگی به زیر ۳۰درصد تا پایان سـال اشـاره کرد و گفـت: بین بانک مرکزی، سـازمان برنامه و بودجه و وزارت امور اقتصادی و دارایی کمیته مشـترک تشـکیل شـد تا اثر رفتارهای مالی دولت بر متغیرهای پولی با هماهنگی میان این سه دستگاه کنترل شود و آثار سوء آن کاهش یابد. او افزود: یکی از تصمیماتی که در این کمیته اخذ شد این بود که امسـال تنخواه برای دولت پرداخت نشود؛ زیرا یکی از دلایل رشـد نقدینگی این بود که بانک مرکزی در همان ابتدای سال به موجب قانون بودجه بـه دولت تنخواه می‌دهـد که با حذف این تنخواه، از تزریق حـدود ۶۰هزار میلیارد تومان به اقتصاد جلوگیری شـد کـه این کار باعث شد رشد نقدینگی در ابتدای سال منفی شود. رئیس کل بانک مرکزی به موضوع خرید ارزهای دولت اشاره کرد و ادامه داد: دولت درآمد ارزی حاصل از فـروش نفت و فرآورده‌ها وغیره دارد و ایـن ارزها را بانک مرکـزی طبق قانون بودجه از دولت خریداری می‌کنـد و ریال آن را به دولت می‌دهد. بسـیار مهم است که بانک مرکزی این ارزها را در بازار تزریق و ریال آن را جمع‌آوری کند. صالح‌آبادی با بیان اینکه تلاش شده است که دولت از سپرده‌های خود نزد بانک مرکزی اسـتفاده کند، افزود: در زمینه توافق بازخرید یا ریپو نیز شـاهد روند کاهشی بودیم مگر طـی ماه‌های اخیر که مقداری افزایشـی شد؛ زیرا منابعی که دولت از بازارها جمع کرده در حساب‌هایش زیاد شده و ضروری بود بانک مرکزی با استفاده از این سیاست پولی مجددا تعادل را به بازار برگرداند. به هر حال فروش ارز و سایر عملیات‌های مالی دولت بر بانک‌ها اثرگذار است و بانک مرکزی باید سیاسـت پولی را به نحوی تنظیم کند که بازار با کسـری نقدینگی مواجه نشود.

نصف مالیات تشخیصی سالانه وارد فرآیند دادرسی می‌شود

جزئیات فرآیند ۷مرحله‌ای دادرسی مالیاتی

تسنیم: رئیس مرکز دادرسی مالیاتی با بیان اینکه وقتی در قانون مالیات‌های مستقیم، فرآیندهای دادرسی را تا ۷مرحله پیش‌بینی می‌کنید، طبیعتا دادرسی طولانی خواهد شد، گفت: از نظر ریالی معادل ۵۰درصد مالیات تشخیصی سالانه وارد فرآیند دادرسی می‌شود. علی رستم‌پور، رئیس مرکز دادرسی مالیاتی در پاسخ به سوالی درباره علت طولانی شدن فرآیند دادرسی مالیاتی گفت: مشکل اساسی قانون است. وقتی در قانون مالیات‌های مستقیم، فرآیندهای دادرسـی را تا ۷ مرحله پیش‌بینی می‌کنید، طبیعتا دادرسی طولانی خواهد شد.

هر یک از مراحل دادرسـی خود به لحاظ زمان و مواعد قانونی نیازمند طی شـدن مراحل متعددی اسـت. به‌طور مثال برگ تشـخیص را به مودی ابلاغ می‌کنید و مـودی تا ۳۰روز فرصت اعتراض دارد. به عبارت دیگر مودی می‌تواند تا ۳۰روز سـکوت کند و پس از آن بیاید و اعتراض خـود را اعلام کند. عموم مردم تلاش می‌کنند تا از این بازه زمانی حداکثر استفاده را ببرند؛ چراکه به‌دلیل شرایط تورمی همه می‌خواهند با تاخیر بیشتری مالیات را بپردازند حتی مالیات حقه خود را. او افزود: پس از اعتراض اولیه اولین گام دادرسی اداری اسـت که مربوط به اجرای ماده ۲۳۸ است. قانون‌گذار برای اجرای این گام ۴۵روز زمان در نظر گرفته است. در این مرحله بررسی انجام می‌شـود و حتی ممکن است قرار کارشناسی صادر شود. تا همین‌جا در مجموع به ۷۵روز زمان نیاز اسـت. اگر به هر دلیلی توافق انجام نشود پرونده وارد پروسه دادرسی مالیاتی می‌شود. رئیس مرکز دادرسی مالیاتی ادامه داد:

تصور کنید که این زمان در ایده‌آل‌ترین شرایط است؛ به این معنا که پرونده انباشته‌شده از قبل وجود ندارد و پرونده به محض ورود وارد فرآیند دادرسی و تعیین نوبت می‌شود. برای دعوت و تعیین زمان جلسـه دادرسـی یک هفته زمان در نظر گرفته می‌شود. حال این موضوع به مودی ابلاغ می‌شود. او با بیان اینکه مودی تا ۱۰روز زمان دارد تا با مراجعه به سایت سازمان اوراق را مشاهده کند در غیر این‌صورت روز یازدهم به‌عنـوان ابلاغ غیر حضوری در نظر گرفته می‌شـود، گفت: ما موظف هستیم از زمان ابلاغ به مودی تا زمان حضور در جلسه حداقل ۱۲روز زمان تعیین کنیم. به این ترتیب و با در نظر گرفتن دو روز تعطیلی در هفته فرآیند دادرسی تا پیش از برگزاری اولین جلسه ۲۴روز زمان نیاز دارد. رستم‌پور در اندیشکده اقتصاد مقاومتی گفت: در این مرحله و پس از اسـتماع اظهارات مودی، قانون‌گذار زمان سه‌روزه‌ای را برای تعیین رای مشخص کرده است؛ با این پیش فرض که پرونده وارد قرار کارشناسی نشـود. در صورت تعیین قرار کارشناسی ممکن است این مساله بین ۲۰روز تا سه ماه زمان بگیرد. با تصور اینکه ظرف ۳روز رای صادر و امضای اعضـا نیز ظرف دو هفته دریافت شود، پس از آن رای بارگذاری و به مودی ابلاغ می‌شود. با توجه به همان شرایط ابلاغ که به آن اشاره شد، حداقل ۲۰روز این مساله زمان خواهد برد. مودی یک زمان ۲۰روزه دارد تا مجددا نسبت به این رای اعتراض کند. او با اشاره به اینکه حال اگر مودی اعتراض کند مجددا همین چرخه برای هیات تجدید نظر تکرار می‌شود، گفت: حتی با وجود رای هیات تجدیدنظر و قطعی شدن مالیات، مودی می‌تواند مجددا شکایت کند و به شورای عالی مالیاتی برود. فرض کنید شورا اعتراض را وارد بداند و رای را نقض کند. رئیس مرکز دادرسی مالیاتی تاکید کرد: در اینجا پرونده به هیات۲۵۷ هم عرض می‌رود و مجددا چرخه صدور دعوت‌نامه، ابلاغ دعوت‌نامه، تشکیل جلسه، صدور رای، ورود رای در سامانه و ابلاغ مودی باید انجام شـود. حتی اگر پرونده از این مرحله نیز عبور کند، مودی می‌تواند براساس ماده ۲۵۱ مکرر به شخص وزیر شکایت کند یا به دیوان عدالت اداری شـکایت کند. نظر ماده ۲۵۱ مکرر قطعی است؛ اما اگر دیوان پرونده را نقض کند، پرونده مجددا وارد فرآیند دادرسی می‌شود. در نتیجه مهم‌ترین مساله‌ای که سبب طولانی شدن زمان دادرسی می‌شود، موارد و مراحل رسیدگی است که در قانون پیش‌بینی شده است.

طرح جدید اسپانیا در بازار کار

ایسنا: اسـپانیا تاثیر هفته کاری کوتاه‌تر بر بهره‌وری را آزمایش می‌کند. به گزارش بیزنس، شـرکت‌هایی که علاقه‌مند به پیوستن به این طرح آزمایشی هسـتند باید متعهد شوند که ساعات کاری هفتگی را حداقل ۱۰درصد طی دو سال برای حداقل یک‌چهارم کارکنان خود کاهش دهند.

دولـت اسـپانیا این طـرح آزمایشـی را راه‌انـدازی کرد کـه به شـرکت‌های کوچک و متوسـط اجازه دهد تاثیر یـک هفته کاری کوتاه‌شده، بدون کاهش حقوق را بر بهره‌وری آزمایش کننـد. وزارت کار این کشـور گفت که این طرح طی دو سـال در شـرکت‌هایی که بـه دنبـال اصلاحـات در کار هسـتند، آزمایش می‌شـود و می‌تواند افزایش بهره‌وری ایجاد کند تـا هزینه‌های حقوق و دسـتمزد را جبـران کند و بـه موجب آن دسـتمزدها حفظ شود.

همان‌طور که گفته شـد، شـرکت‌هایی که علاقه‌مند به پیوسـتن به این طرح آزمایشی هسـتند باید متعهد شوند که سـاعات کاری هفتگـی را حداقـل ۱۰درصـد در طول دو سـال برای حداقل یک‌چهـارم کارکنان خود کاهش دهنـد و در مقابـل کمک‌های دولتی از وزارت‌خانه دریافت خواهنـد کرد که برای جبران تاثیر بـر تولید همچنیـن هزینه‌های اداری اضافی که ممکن است از راه‌اندازی این طرح ناشی شود، کمک‌کننده خواهد بود.

این وزارت‌خانه گفت که پس از ارزیابی تاثیر آن بر بهره‌وری، دولت تصمیم می‌گیرد که آیا آن را بـرای بقیه بخش‌هـای اقتصادی عرضه کند یا خیر؟

در سـال‌های اخیر چندین شـرکت بزرگ اسپانیایی هفته چهار روزه را آزمایش کرده یا در برخی موارد اتخاذ کرده‌اند با این حال، تعداد کمی از این موارد در صنعت بـوده و عمدتا با کاهش دستمزدها همراه بوده است. این موضوع بسیار حساس است و اتحادیه‌ها عمدتا موافق اما روسـا مخالف اقدامی هستند که اجرای آن در بسیاری از بخش‌های اقتصاد دشوار است.

خبر

مدل‌سازی حوادث در کشور باید راه‌اندازی شود

بیمه مرکزی: کارگاه آموزشی تغییرات اقلیمی و تاثیر آن در صنعت بیمه با هدف بررسـی راهکارهای کاهش ریسک حوادث طبیعی ناشی از تغییرات اقلیمی به همت مرکز توسعه مدیریت ریسک بیمه مرکزی برگزار شد. در ابتدای این نشست، دکتر محسن قره‌خانی، معاون آموزشی انجمن حرفه‌ای صنعت بیمه با اشاره به سابقه طولانی مدل‌سازی حوادث طبیعی در جهان اظهار کرد: با وجود اینکه ایران کشور بلاخیزی است و از حدود ۵۰خطر طبیعی که در سرتاسر دنیا رخ می‌دهد، اغلب آنها در ایران با تواتر متفاوت به وقوع می‌پیوندد، مدل‌سازی حوادث طبیعی در ایران مورد استفاده قرار نمی‌گیرد. وی افزود: تغییرات اقلیمی در پیرامون ما رخ داده و نتایج آن به وضوح قابل مشاهده اسـت؛ ولی در صنعت بیمه رویکرد جدی برای این امر پیش‌بینی نشده است. براسـاس این گزارش در ادامه نشست، سخنرانان با اشاره به گزارش مجمع جهانی اقتصاد در سال ۲۰۲۲ که تغییرات اقلیمی را در صدر ۱۰ریسک مهم جهان ارزیابی کرده، ذی‌نفع اصلی مدیریت ریسک را صنعت بیمه دانستند و نسبت به ضرورت توسعه مدیریت ریسک به‌عنوان مسوولیت اجتماعی صنعت بیمه تاکید کردند.

تسهیل گردش ارز با هماهنگی سیاست‌های تجاری و ارزی

ایبنا: فولادگر گفت: تفاهم‌نامه بین وزارت صمت و بانک مرکزی در حقیقت نوعی تسهیل در گردش ارز برای صادرکنندگان را به‌وجود می‌آورد. حمیدرضا فولادگر، مشـاور وزیر اقتصاد و نماینده سابق مجلس درباره تفاهم‌نامه بیـن وزارت صمت و بانک مرکزی گفت: شـرایط ارزی که این روزها با یک روند افزایشی در دو یا سه هفته اخیر همراه بوده، منطبق بر تراز ارزی کشور نیست. به این معنا؛ با مدیریت صحیح می‌توان قیمت ارز را حداقل بر همان موقعیت واقعی و متناسب با شرایط تراز ارزی کشور حفظ کرد. او در ادامه اظهار کرد: برخی معتقدند قیمت واقعی ارز کمتر از عددی است که الان در بازار وجود دارد. گذشته از درسـتی یا نادرستی این اظهارنظر بخشی از قیمت ارز، انتظاری و از التهاب داخل بازار ناشـی می‌شود که تحت تاثیر شرایط کشور قرار دارد و می‌توان آن را مدیریت کرد و اجازه نداد این روند ادامه پیدا کند. از جمله کارهایی که در همین رابطه می‌توان انجام داد، همین تفاهم‌نامه بین وزارت صمت و بانک مرکزی است که در حقیقت نوعی تسهیل در گردش ارز برای صادرکنندگان به‌وجود می‌آورد. مشاور وزیر اقتصاد در این خصوص تاکید کرد: گردش ارز بانک مرکزی به‌طور خودکار جوابگـوی تقاضا خواهد بود. چنانچه بتوان تقاضای ارزی برای واردکنندگان، تولیدکنندگان و نیازهای ارزی موردی مانند مسافران را تامین کرد، بخشی از افزایش نرخ ارز و نوسانات حبابی و نوساناتی که بیشتر به التهاب بازار بستگی دارد، کنترل خواهد شد. نماینده سابق مجلس در این خصوص که با این نقشه راه فعالان اقتصادی آینده کاری خود را پیش‌بینی خواهند کرد، افزود: فعـالان اقتصادی چنانچه بتواننـد در کوتاه‌مدت یا میان‌مدت تجهیزات، مواد اولیه و... وارد کنند و آن را به بهره‌برداری برسانند و از طرف دیگر صادرکنندگان هم بتوانند محاسبات خود را به درستی انجام دهند، کمک‌کننده خواهد بود و با برنامه‌ریزی بهتری روبه‌رو می‌شوند. فولادگر در رابطه با بازگشت ارز حاصل از صادرات نیز تصریح کرد: انجام این تسهیلات طبعا بسیار موثر واقع می‌شود و اگر در این مسیر از فعالان اقتصادی کمک گرفته شود و صاحب‌نظران اقتصادی به میدان آیند و دولت را یاری دهند، بسیار تعیین‌کننده خواهد بود.

ادامه از صفحه ۷

ریزش و رویش خانه‌های خالی

البتـه این افزایش تعـداد خانه‌هـای خالی تنهـا نتیجه رونق سرمایه‌گذاری غیرمولد نیسـت و در نتیجه جهش قیمت مسکن، تضعیف قدرت خرید وخروج تقاضای موثر از بازار مسکن و در نتیجه فروش نرفتن واحدهای آماده به منظور تامین سرمایه برای شروع پروژه‌های ساختمانی جدید، برخی از سازنده‌ها ناچار به انجماد املاک نوساز خود شـده‌اند. در واقع بحران جهش قیمت و از دست رفتن قدرت خرید در بازار مسکن باعث حبس اجباری سرمایه‌های گروهی از سرمایه‌گذاران ملکی در املاک منجمد شده است.

■ پایان یک غلط انگاری ملکی

نتایج تحقیقات میدانی «دنیای‌اقتصاد» در حالی از رشد بیش از دو برابری تعداد خانه‌های خالی در شهر تهران حکایت دارد که در عین حال، نتایج مربوط به وضعیت خانه‌های خالی در مناطق و محلات مختلف شهر تهران به یک غلط انگاری پرخطر و منحرف‌کننده در حوزه سیاستگذاری مسـکن پایان می‌دهد. اخیرا هر جا صحبت از انجماد و فعالیت‌های غیرمولد ملکی می‌شود گروهی با بیان اینکه عمده خانه‌های خالی در شمال شهر و مشخصا منطقه یک قرار دارد، سیاست‌های مقابله با ملاکی برای عرضه واحدهای خالی به بازار را موثر ندانسته و اعلام می‌کنند واحدهای خالی عمدتا از دایره تقاضای موثر خارج است و عرضه آنها کمکی به تقاضای مصرفی و معمولی نخواهد کرد. این در حالی است که این اظهارنظر نه تنها کاملا اشتباه است، بلکه بیان آن نوعی غلط انگاری است که به زیان سیاستگذاری بازار مسـکن و به خصوص خانه‌اولی‌ها تمام می‌شود. این در حالی اسـت که حتی قبل از جهش نیمی از واحدهای مسکونی مصرفی در منطقه ۲۲ خالی از سکنه بود و هم‌اکنون نیز به گواهی تحقیقات میدانی انجام‌شده، بیشترین سهم خانه‌های خالی در برابر موجودی مسکن مناطق، مربوط به مناطق ۴ و ۵ یعنی مناطق کانون عرضه آپارتمان‌های مصرفی است. در جنوب شـهر یعنی آخرین سنگر تقاضای مصرفی مسکن نیز، نرخ خانه‌های خالی عملا حدود دو برابر نرخ استاندارد جهانی است. این در حالی است که سهم اقتصاد تورمی و انتظارات رشد قیمت در افزایش ۳/۴ واحد درصدی خانه‌های خالی را نمی‌توان نادیده گرفت. زمانی که تورم عمومی و انتظارات تورمی بالا در جامعه وجود دارد و نوسانات بازار دارایی‌ها منجر به افزایش ریسک‌های سرمایه‌گذاری در این بازارها می‌شود، سرمایه‌گذاری در بازار مسـکن به‌عنوان بازاری بدون ریسک و بدون هزینه، مورد توجه قرار می‌گیرد. آن هم در شرایطی که تورم عمومی ونوسانات سـایر بازارها، در بلندمدت و با تاخیر زمانی به بازار مسکن سرایت می‌کند. نتایج تحقیقات میدانی نشان‌دهنده اثر این شرایط تورمی بر رشد تعداد خانه‌های خالی از سکنه از سال‌های گذشته تاکنون است. حتی در سال‌های اخیر و در اوج رکود معاملات مسکن، در شرایطی که حدود ۷۰درصد معاملات خرید مسکن مربوط به خریدهای غیر مصرفی (سرمایه‌ای) بوده اسـت، می‌توان اثر تورم بالا را در افزایش تعداد خانه‌های خالی از سکنه مشاهده کرد.

خبر

شکایت میلیاردرهای روس و بلاروس از اتحادیه اروپا به خاطر تحریم

فارس: روزنامه بیلد آلمان گزارش داد که تعدادی از سرمایه‌داران روسی و بلاروسی از اتحادیه اروپا به خاطر تحریم‌های ضد روسیه شکایت کردند. به گزارش بیلد، تعدادی از سرمایه‌داران روسی و بلاروسی شکایتی را علیه تحریم‌های اتحادیه اروپا در دادگاه دادرسی اروپا مطرح کرده‌اند. شکایت آنها مربوط به قرار گرفتن نامشان در لیست تحریم‌های اروپا علیه روسیه و ارتباط با درگیری نظامی در اوکراین است. دادگاه اروپایی که در لوکزامبورگ واقع شده، شاهد اقامه دعوی از سوی یک شرکت و ۶۱ سرمایه‌دار و شخصیت روسی و بلاروسی بوده که نامشان در لیست تحریم‌های اروپا علیه روسیه به چشم می‌خورد. آنها می‌گویند این تحریم‌ها حقوق‌شان را نقض کرده و دلیل آن هم مسدود شدن دارایی‌های‌شان توسط اتحادیه اروپاست. از جمله کسانی که در دادگاه اروپا شکایت کرده‌اند، رومن آبراموویچ، میلیاردر روس و مالک سابق باشگاه چلسی انگلیس، گریگوری برزکین، مالک شرکت ESN و گنادی تیموچنکو، مالک گروه ولگا، هستند. میخاییل فریدمن، بنیان‌گذار شرکت آلفا و آلیشر عثمانوف، مالک بزرگ‌ترین شرکت تولیدکننده آهن در روسیه نیز از جمله شکات علیه تحریم‌های اروپا هستند. طی روزهای گذشته اتحادیه اروپا نهمین دور تحریم‌ها علیه روسیه را اعمال کرده و در تحریم‌های اروپا نه تنها نام تعدادی از سرمایه‌داران روس به چشم می‌خورد، بلکه تعدادی خبرنگار و شرکت نیز تحریم شده است. روز شنبه اتحادیه اروپا ۱۴۱ شخصیت روس و ۴۹ شرکت را تحریم کرد که نام وزرا، مقامات دولتی، قضات، اعضای مجلس، چند خواننده و مجری و همچنین ۵ حزب سیاسی در آن وجود داشت.

نگاهی به تورم آرژانتین طی قهرمانی‌های جام جهانی

ایسنا: تیم فوتبال آرژانتین که شب گذشته در فینال جام جهانی حاضر بود، ممکن است شباهت چندانی با تیم‌های پیروز سال ۱۹۷۸ و ۱۹۸۶ نداشته باشد، اما یک موضوع همیشگی بین آنها وجود دارد که آنها و هموطنان‌شان باید تورم سرسام‌آور را تحمل کنند. به گزارش بیزینس، پیش‌بینی می‌شود که تورم سالانه آرژانتین در این ماه رقم ۹۹ درصد را ثبت کند و اقتصاددانان انتظار دارند که به زودی سه رقمی شود. زمانی که دیگو مارادونا در سال ۱۹۸۶ آلبی‌سلسته (لقب تیم ملی فوتبال آرژانتین) را به عنوان قهرمانی رساند، میانگین تورم در آن سال ۱۱۶ درصد بود. در سال ۱۹۷۸، زمانی که آرژانتین برنده مسابقاتی شد که میزبان آن بود، طبق داده‌ها و نظرسنجی‌های بانک مرکزی آرژانتین، این نرخ ۱۷۶ درصد ثبت شده بود. لیونل مسی یک سال پس از قهرمانی در سال ۱۹۸۶ به دنیا آمد و هواداران وی را وارث جایگاه افسانه‌ای مارادونا می‌دانند، اکنون آخرین حضور خود در جام جهانی را مقابل فرانسه انجام خواهد داد. تورم بالا یک ویژگی ثابت در تاریخ آرژانتین است و نشان‌دهنده موفقیت یا شکست این کشور در جام جهانی نیست. این تیم در فینال سال ۱۹۹۰ با تورم بیش از حد ۲هزار درصد در آن زمان شکست خورد. زمانی که در فینال ۲۰۱۴ شکست خورد، نرخ رسمی تنها ۲۲ درصد بود، اما این ظن بود که دولت داده‌ها را دستکاری کرده است.

ترکیه چگونه ارزش لیر را حفظ می‌کند؟

ایسنا: ترکیه طرح سپرده لیر محافظت شده با FX را به مدت یک سال تمدید کرد. به گزارش اکونومیک، ترکیه، طرحی را که در بحران ارزی ۲۰۲۱ اتخاذ کرده بود و از سپرده‌های لیر در برابر کاهش ارزش در برابر ارزهای سخت محافظت می‌کرد را به مدت یک سال تمدید کرد. فرمان ریاست‌جمهوری ترکیه که در روزنامه رسمی منتشر شد، مهلت افتتاح حساب‌های جدید به اصطلاح سپرده محافظت شده ارزی (KKM) را تا ۳۱ دسامبر ۲۰۲۳ اعلام کرد. دولت رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور این کشور، طرح مورد حمایت دولت را در دسامبر ۲۰۲۱ معرفی کرد تا از سقوط تاریخی لیر ناشی از کاهش نرخ بهره، جلوگیری کند. در سال جاری، لیر همچنان ۲۹ درصد ارزش خود را در برابر دلار از دست داده، اما از ماه اوت عمدتا ثابت مانده است. پرداخت بودجه ترکیه به سپرده محافظت شده ارزی در ماه سپتامبر ۹/۳ میلیارد لیر (۵۰۰ میلیون دلار) بود.

پیش‌بینی کاهش نرخ رشد اقتصادی در فرانسه

ایبنا: تورم در فرانسه در نیمه اول سال ۲۰۲۳ پیش از کاهش مجدد ادامه خواهد یافت. به گزارش الجزیره، رئیس کل بانک مرکزی فرانسه انتظار دارد که با توجه به بحران‌های انرژی و تورم، رشد اقتصادی این کشور در سال ۲۰۲۳ به میزان قابل توجهی کاهش یابد. اما او گفت که در سال‌های ۲۰۲۴ و ۲۰۲۵ به بهبودی بازخواهد گشت. رشد تولید ناخالص داخلی از ۲/۶ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۰/۳ درصد در سال آینده بر اساس سناریوی «محتمل‌ترین» بانک مرکزی در سه سال آینده کاهش خواهد یافت. کاهش رشد اقتصادی فرانسه با بهبود ۱/۲ درصدی در سال ۲۰۲۴ همراه خواهد بود. اولیویا گارنیر، رئیس کل بانک مرکزی گفت که این کمتر از ۱/۸ درصدی است که قبلا انتظار می‌رفت، زیرا وضعیت در زمستان ۲۰۲۴-۲۰۲۳ ممکن است به دلیل بحران انرژی تا حدودی پیچیده بماند. بانک مرکزی اعلام کرد که بهبود در سال ۲۰۲۵ ادامه خواهد داشت، زمانی که انتظار می‌رود رشد به ۱/۸ درصد برسد.

صندوق بین‌المللی پول ناجی مصر شد

ایسنا: صندوق بین‌المللی پول وام سه میلیارد دلاری به مصر را تصویب کرد. به گزارش اکونومیک، صندوق بین‌المللی پول وام سه میلیارد دلاری برای مصر را در قالب یک برنامه ۴۶ ماهه تصویب کرد. صندوق بین‌المللی پول در بیانیه‌ای اعلام کرد که ترتیبات تحت تسهیلات تمدید شده صندوق (EFF) شامل پرداخت فوری ۳۴۷ میلیون دلار است. این بسته شامل تغییر پایدار به نرخ ارز منعطف، سیاست پولی با هدف کاهش تدریجی تورم، تحکیم مالی برای اطمینان از سیر نزولی بدهی عمومی و در عین حال تقویت شبکه‌های ایمنی اجتماعی برای محافظت از اقشار آسیب‌پذیر است. بر اساس این بیانیه، برنامه وام همچنین امکان تامین مالی بیشتر حدود ۱۴ میلیارد دلاری از شرکای بین‌المللی و منطقه‌ای مصر، از جمله از کشورهای خلیج را فراهم می‌کند. ذخایر خارجی مصر در ماه نوامبر به ۳۳/۵ میلیارد دلار کاهش یافت که در مقایسه با ۴۱ میلیارد دلار قبل از شروع جنگ روسیه علیه اوکراین در فوریه نزول کرده است. مصر در چند ماه گذشته از فراوانی ارز خارجی رنج برده و باعث نرخ تورم بالایی شده که در ماه نوامبر به حدود ۱۹/۲ درصد رسیده است.

توقف نرخ دلار بازار متشکل ادامه یافت

سکه در آخر مسیر ۱۸

دنیای اقتصاد: روز گذشته نرخ سکه طلا در معاملات بازار تهران مجددا افزایش یافت و به پله‌های انتهایی کانال ۱۸ میلیون تومانی رسید. به عقیده بسیاری از کارشناسان بازار تهران افزایش سطح انتظارات تورمی عامل اصلی افزایش نرخ سکه در معاملات هفته‌های اخیر است. این در حالی است که روز گذشته مکث نرخ دلار بازار متشکل در میانه‌های نیمه نخست کانال ۳۶ هزار تومانی ادامه یافت. به عقیده تحلیلگران ارزی عدم همراهی نرخ دلار رسمی با ارقام غیررسمی بازار سبب افزایش شکاف قیمتی و ایجاد انگیزه‌های سوداگرانه در فعالان بازار می‌شود. روز گذشته در نهایت قیمت هر قطعه سکه طلا ضرب امامی با حدود ۱۵۰ هزار تومان افزایش نسبت به نرخ روز شنبه به رقم ۱۸ میلیون و ۸۵۰ هزار تومان رسید. هر برگ اسکناس آمریکایی در معاملات بازار متشکل روز گذشته نیز با حدود ۵۶ تومان کاهش نسبت به نرخ پیشین در رقم ۳۶ هزار و ۲۷۲ تومان رسید.

■ توقف روند افزایشی دلار متشکل

دیروز یکشنبه ۲۷ آذر ماه روند نرخ دلار در معاملات بازار متشکل ارزی کشور کاهشی بود. در صورتی که هر کانال قیمتی را به ۱۰ پله یکسان تقسیم کنیم عمده نوسانات دلار متشکل در روز گذشته روی پله‌های دوم و سوم کانال ۳۶ هزار تومانی صورت پذیرفت و در نهایت با حدود ۵۶ تومان کاهش نسبت به نرخ روز شنبه در رقم ۳۶ هزار و ۲۷۲ تومان به فعالیت خود پایان داد. پس از مشاهده معاملات ارزی غیررسمی بازار تهران، کارشناسان بر این باورند که عدم همراهی نرخ‌های رسمی ارز با افزایش قیمت‌های صورت گرفته در معاملات آزاد، شکاف قیمتی میان نرخ‌های مذکور افزایش یافته و در نتیجه تمایل افراد به خرید ارز سهمیه‌ای و فروش آن در بازار غیررسمی افزایش می‌یابد. در این میان برخی افراد سودجوی دیگر نیز هستند که با اجاره کردن کارت ملی افراد و انجام فرآیند ذکر شده اقدام به کسب سود بیشتر کنند. با این حال در صورت ماندگاری اختلاف قیمتی میان ارقام رسمی و غیررسمی در بازه هزار تا ۲ هزار تومانی، این‌گونه فعالیت‌های سودجویانه توجیه اقتصادی نداشته و از التهاب بازار کاسته می‌شود. گفتنی است که روز گذشته فرمانده انتظامی استان تهران از دستگیری بیش از ۱۰۰ دلال و سوداگر ارزی در یک ماه اخیر خبر داد.

به گفته این مقام انتظامی افراد مذکور در اتوبوس و مینی‌بوس و مسجد اقدام به برقراری معاملات صوری و فردایی می‌کردند که سبب افزایش نرخ ارز می‌شد.

■ تداوم تمایل سکه به افزایش قیمت

برخلاف روند کاهشی نرخ ارز در معاملات بازار متشکل روز یکشنبه، قیمت سکه طلا مجددا افزایشی شد. هر قطعه سکه طلا ضرب امامی در معاملات روز گذشته با حدود ۱۵۰ هزار تومان افزایش نسبت به نرخ روز شنبه به رقم ۱۸ میلیون و ۸۵۰ تومان رسید. گفتنی است نرخ حباب این کالای سرمایه‌ای که اختلاف میان ارزش ذاتی و بهای معامله شده آن در بازار را نشان می‌دهد نیز روز گذشته در کانال ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تومانی محاسبه شد.

اقتصاد ایالات‌متحده در سال ۲۰۲۳ چگونه رقم خواهد خورد؟

مهار تورم؛ اولویت اصلی

دنیای اقتصاد: بحث داغ روزهای اخیر را گزارش اداره آمار کار آمریکا مبنی بر سطح ۷/۱ درصدی شاخص قیمت مصرف‌کننده، سرکوب تورم از طریق افزایش ۰/۵ واحد درصدی نرخ بهره و واکنش بازارهای جهانی به رشد شاخص دلار به خود اختصاص داده است. طبق گزارش‌های مذکور، آمریکا شیب نزولی تورم خود را مدیون گام‌های استوار فدرال رزرو در تلاش مستمر خود در بهره‌گیری از سلاح ضد تورمی از آغاز سال ۲۰۲۲ است، اما با توجه به شعار بانک مرکزی این منطقه که اعلام کرد برای دستیابی به تورم ۲ درصدی، توانایی پذیرفتن رکودهای پیش‌رو را نیز خواهد داشت، باید گفت که سیاست‌های انقباضی در سال ۲۰۲۳ نیز همچنان ادامه‌دار خواهد بود؛ زیرا با وجود افت تورم کل تا سطح ۷/۱ درصدی و تورم هسته به سطح ۶ درصدی، پاول سنگر سیاستی خود را اصلاح کرد و اتخاذ ۵/۱ درصدی نرخ بهره را به جای ۴/۷ درصدی در ماه‌های آتی، در دستور کار قرار داد. اما افزایش بیش از پیش نرخ بهره در سال ۲۰۲۳، نرخ صعودی بیکاری، نزول منحنی اشتغال به زیر ۴۵ درصد، افزایش ارز این منطقه و به دنبال آن قربانی شدن بازارهای جهانی و افت بی‌سابقه سهام را به دنبال خواهد داشت که تحلیل‌گران معتقدند این موضوع رکود اقتصادی آمریکا در سال ۲۰۲۳ را رقم خواهد زد.

■ سیاست‌های انقباضی ادامه می‌یابد

وضعیت بازارهای آمریکا حاکی از آن است که گرچه روند نزولی تورم خبر خوشحال‌کننده‌ای برای سیاستگذاران کمیته فدرال رزرو و همچنین خانوارها محسوب می‌شود، اما با توجه به هدف تورم ۲ درصدی بانک مرکزی این منطقه، جرمی پاول، رئیس فدرال رزرو پس از انتشار گزارش اداره آمار کار آمریکا در روز سه‌شنبه مبنی بر سطح ۷/۱ درصدی تورم در ماه نوامبر، موضع سیاست‌های خود را از ۴/۷ درصد به ۵/۱ درصد تغییر داد.

این امر بیانگر این موضوع است که سیاست‌های پولی انقباضی که از سال ۲۰۲۲ آغاز شده است تا سال ۲۰۲۳ ادامه خواهد داشت. اما سوال این است که با تشدید نرخ‌های سیاستی، اقتصاد آمریکا به چه سمتی حرکت خواهد کرد؟

در پاسخ به این سوال باید به دو سناریوی تحلیل‌گران بازار توجه کرد. گروهی از تحلیل‌گران بر این باورند که با افزایش نرخ بهره و افزایش شاخص دلار، بازارهای جهانی از جمله طلا و رمزارزها، بار دیگر محبوبیت خود را از دست خواهد داد و با سقوط مواجه خواهند شد.

علاوه بر این نرخ بیکاری از ۳/۷ درصد به ۵ درصد صعود خواهد کرد، نرخ اشتغال به مسیر نزولی خود ادامه خواهد داد و دگرگونی بازارهای سهام را به دنبال خواهد داشت و تداوم سیاست‌های انقباضی تا سال ۲۰۲۳ را نگران‌کننده دانستند. اما در مقابل گروه دیگری از تحلیل‌گران معتقدند که با وجود راکد ماندن بازارهای مذکور و گاهی ریزش قیمتی طلا و بیت‌کوین در ماه‌های آتی، اما بازارهای جهانی، بازار اشتغال و بورس از انعطاف‌پذیری بالایی برخوردارند و بلافاصله با توقف صعود نرخ بهره، به جایگاه سابق خود بازخواهند گشت.

دلیل شکست اصلاحات اقتصادی و سیاسی کشورها

فارس: بانک جهانی به ۴ مانعی که موجب شکست اصلاحات سیاسی و اقتصادی کشورها می‌شود، اشاره کرد که «فساد» مهم‌ترین آنها است. به گزارش بانک جهانی با بیان اینکه امروز فساد یکی از مهم‌ترین مشکلات کشورها است، اعلام کرد: فساد به جامعه، محیط‌زیست و زندگی مردم آسیب جدی وارد می‌کند.

بانک جهانی در این گزارش به هزینه‌هایی که فساد بر جامعه می‌گذارد اشاره می‌کند و آن را مانع بزرگ و شکست اصلاحات اقتصادی و سیاسی در کشورها عنوان می‌کند. در این گزارش تاکید شده است، بر اساس مطالعاتی که انجام شده ۳۷ درصد علت شکست اصلاحات اقتصادی و سیاسی در جوامع به موضوع فساد بر می‌گردد و ۲۸ درصد به فشارهای سیاسی مربوط می‌شود و در عین حال تنها ۲۴ درصد به خود موضوع اصلاحات مرتبط است.

بر اساس این گزارش، دلیل شکست اصلاحات سیاسی و اقتصادی ۲۱ درصد به ضعف برنامه‌های دولت و ۱۲ درصد هم به عدم همراهی بخش خصوص مرتبط است. همچنین گفته شده است که فساد در جامعه به تمام روابط سالم اجتماعی آسیب‌زده، هارمونی و تعادل جامعه را بر هم می‌زند و مانع بزرگی بر بهبود و توسعه اقتصادی است، فساد مانع نزدیکی و اتحاد جوامع با همدیگر خواهد شد، زیرا مردم جوامع نمی‌توانند به همدیگر اعتماد داشته باشند.

در این گزارش تاکید شده است که فساد حتی به از بین رفتن جنگل‌ها و نیز محیط‌زیست هم منجر می‌شود و به‌طور مستقیم و غیر مستقیم بر زندگی مردم تاثیر می‌گذارد. در این گزارش تاکید شده است که فساد امروزه مشکل اصلی مردم تلقی می‌شود و همه کشورها برای مقابله با آن باید برخیزند.

قیمت‌سازی قماربازان در بازار ارز؛ معاملات فردایی جرم است

ایبنا: معاملات فردایی ارز، از مشروعیت فقهی برخوردار نبوده و مصداق بارز قاچاق است. خرید ارز به قیمت امروز و تحویل آن در آینده؛ این خلاصه معاملاتی است که از آن به عنوان معاملات فردایی یاد می‌شود. معاملاتی غیرقانونی که این روزها بخشی از نوسانات بازار ارز را به خودش اختصاص داده است. در این معامله، براساس پیش‌بینی‌هایی که از نرخ ارز در روز آینده وجود دارد، تعهداتی میان طرفین ایجاد می‌شود و ذی‌نفعان با پیش‌بینی که از نرخ ارز در آینده دارند، سود کسب می‌کنند. برابر ماده ۱۲ اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، معامله ارز در صرافی یا غیر آن که تحویل ارز و مابه‌ازای آن به روز یا روزهای آینده موکول شده، ولی به تحویل ارز منجر نمی‌شود یا از ابتدا قصد تحویل ارز وجود نداشته است و قصد طرفین تنها تسویه تفاوت قیمت ارز باشد، جزو مصادیق قاچاق ارز خواهد بود. پیش‌تر هم بانک مرکزی چندین بار از ممنوعیت این معاملات خبر داده بود، اما این‌بار در قانون صراحتا به آن اشاره شده و از آنجا که این گونه معاملات غیرقانونی تلقی می‌شوند، مجازات‌های مختص به قاچاق ارز را در پی خواهند داشت. اقدامی که کمک بزرگی به ثبات در بازار ارز خواهد کرد.

■ معاملات فردایی از مشروعیت فقهی برخوردار نیست

خرید و فروش ارزهایی که نه تنها قاچاق محسوب می‌شود، بلکه این روزها مهر قمار هم به آنها خورده است. حسین میثمی، دبیر و سخنگوی شورای فقهی بانک مرکزی با بیان اینکه چنین معاملاتی با شبهه قمار مواجه است، گفت: آنچه در این معاملات اتفاق می‌افتد، پیش‌بینی طرفین روی تغییرات قیمتی است، بنابراین نوعی شرط‌بندی در این معاملات صورت می‌گیرد، در واقع ارز یا سکه‌ای خرید و فروش نمی‌شود و طرفین براساس یک معاملات واقعی سودی کسب نمی‌کنند. او ادامه داد: دو طرف دیدگاه خلاف جهت نسبت به هم دارند و یکی فکر می‌کند قیمت ارز یا سکه بیشتر می‌شود و دیگری می‌گوید این قیمت کاهش می‌یابد و براساس همین پیش‌بینی است که افراد وارد معامله می‌شوند و معاملات فردایی شکل می‌گیرد. میثمی تصریح کرد: معاملات فردایی شبهه قمار داشته و باطل هستند و فردی که سودی از این طریق کسب می‌کند، مالک آن نبوده و حق تصرف در این سود را ندارد. به دلیل مفاسد اقتصادی و مشکلات شرعی، برخورد قضایی با این اخلالگران در دستور کار دولت قرار گرفته است. در همین رابطه سرهنگ هدایت بهرامی، رئیس پلیس امنیت اقتصادی تهران بزرگ بیان کرد: در این یک ماه اخیر، ۸۸ نفر از اعضای اتاق‌های قیمت‌گذاری دلار و طلای فردایی شناسایی و دستگیر شدند، همچنین ۱۱ میلیون واحد انواع ارز به صورت فیزیکی از این شبکه اخلالگران اقتصادی کشف و ضبط شد. او با بیان اینکه مقابله با اخلالگران ارزی که به صورت غیرمجاز در اتاق‌های معاملات فردایی فعالیت دارند در دستور کار جدی فاتب قرار دارد، افزود: در ۸ ماه ابتدایی سال جاری، ۱۶۳ نفر از اخلالگران ارزی در قالب اتاق‌های قیمت‌گذاری فردایی، صنوف غیرمجاز و دلالان ارزی شناسایی و دستگیر شدند. در این میان، عده‌ای از کارشناسان، راه مقابله با این معاملات را در افزایش زمان فعالیت صرافی‌های رسمی می‌دانند. در همین راستا کامران سلطانی‌زاده، دبیر کل کانون صرافان گفت: معاملات فردایی بیشتر در فاصله بین تعطیلی بازار رسمی و در ساعاتی که معاملات رسمی صورت نمی‌گیرد، رخ می‌دهد، بنابراین اگر ما بتوانیم معاملات رسمی را به صورت برخط و در تمام ساعات شبانه‌روز فعال کنیم، فضا تا حد بسیار زیادی برای انجام معاملات فردایی تنگ می‌شود. از طرفی دیگر، سیاستگذار پولی برای کنترل تقاضای احتیاطی بازار، اقدام به انتشار اوراق ارزی کرده است. ابزاری که بخشی از تقاضای کاذب ارز را کاهش می‌دهد و درنهایت منجر به ایجاد تعادل در این بازار می‌شود. معافیت مالیاتی و امکان نقدشوندگی پیش از سررسید با نرخ روز دلار توافقی، از مهم‌ترین مزایای این ابزار جدید بانک مرکزی است. در همین خصوص علی صالح‌آبادی، رئیس کل بانک مرکزی تصریح کرد: افراد می‌توانند این اوراق را خریداری کنند و نگران نوسان نرخ ارز نباشند و در سررسیدهای مشخصی این اوراق را به بانک مرکزی به فروش برسانند. سهیل نظری، کارشناس ارزی بانک مرکزی هم اعلام کرد: در سررسید امکان تحویل فیزیکی وجود دارد و دارندگان این اوراق می‌توانند با پرداخت حق‌الوکاله، در سررسید مشخصی نسبت به دریافت اسکناس، اقدام کنند. تاکنون برخورد قضایی مناسبی با این اخلالگران ارزی صورت گرفته است، اما با توجه به گستردگی حوزه عمل این دلالان، انتظار می‌رود برخورد قاطع‌تری با آنها صورت پذیرد و مردم هم وارد بازی این افراد نشوند.

بانک اقتصادنوین
ENBANK
«آگهی فراخوان انتخاب پیمانکار تعمیرات صندلی و مبلمان شعب و ساختمان‌های ستادی بانک در سراسر کشور شماره ۱-۰۹-۱۴۰۱»

بانک اقتصادنوین در نظر دارد جهت ارزیابی و تهیه لیست کوتاه و بلند پیمانکاران تعمیرات صندلی و مبلمان شعب و ساختمان‌های ستادی خود در سراسر کشور را از میان واجدین شرایط دعوت به همکاری نماید.
در این ارتباط از شرکت‌های متقاضی دارای صلاحیت تقاضا می‌شود مدارک ذیل را جهت ارزیابی و شناسایی پیمانکاران واجد شرایط حداکثر تا ۱۰ روز پس از نشر آگهی به نشانی این بانک واقع در خیابان ولیعصر(عج)، بالاتر از خیابان دستگردی(ظفر)، بلوار اسفندیار، پلاک ۱۷، طبقه اول، اداره پشتیبانی بانک اقتصادنوین ارسال فرمایند.
۱- رونوشت اسناد و مدارک شرکت/مدارک هویتی شخص
۲- سوابق و رزومه فعالیت(تکمیل فرم‌های ارزیابی و جدول امتیازات ارزیابی کیفی پیمانکاران)
۳- لیست قراردادهای مشابه
۴- رضایت‌نامه و تقدیرنامه های اخذ شده

بازار — ۱۴۰۱/۰۹/۲۷

نرخ ارز در بازار آزاد (تومان)

نوع ارز	قیمت	تغییرات
دلار	-	-
یورو	۴۱۱۵۲	-۹۸
پوند انگلیس	۴۷۵۴۰	-۹۰
صدین ژاپن	۲۸۶۵۰	-۵۰
فرانک سوئیس	۴۱۹۱۰	-۱۱۰
یوآن چین	۵۶۲۰	-۱۰
دلار کانادا	۲۸۶۹۰	-۷۰
دلار استرالیا	۲۶۱۷۰	-۶۰
لیر ترکیه	۲۱۰۰	۰
کرون سوئد	۳۷۶۰	-۱۰
درهم امارات (نقدی)	۱۰۵۱۰	-۲۷
دینار کویت	۱۲۷۶۳۰	-۳۲۰

قیمت ارز در بازارهای متشکل

	نرخ	تغییرات
دلار بازار متشکل	۳۶۲۷۲	-۵۶
دلار (اسکناس سامانه سنا)	۳۰۳۶۱	-۱۰۰
دلار کانادا (اسکناس سامانه سنا)	۲۲۱۳۲	-۱۱۹
دلار (حواله سامانه سنا)	۲۸۸۴۹	-۳۸
دلار (صرافی ملی)	۳۳۵۶۷	۰
یورو (اسکناس سامانه سنا)	۳۲۱۳۵	-۱۹۳
لیر ترکیه (اسکناس سامانه سنا)	۱۶۲۹	-۵
درهم (اسکناس سامانه سنا)	۸۲۶۷	-۲۷
یوآن (اسکناس سامانه سنا)	۴۳۵۴	-۱۴

نرخ سکه و طلا (تومان)

نوع سکه	قیمت	تغییرات
سکه بهار آزادی	۱۸۸۵۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰
نیم سکه	۱۲۲۵۰۰۰۰	۵۰۰۰۰
ربع سکه	۹۲۵۰۰۰۰	۵۰۰۰۰
یک گرم طلای ۱۸عیار	۱۷۳۵۰۰۰	-۳۰۰۰

نرخ برابری ارزهای عمده

نوع ارز	برابری	تغییرات
یورو به دلار	۱/۰۵۸	۰
پوند به دلار	۱/۲۱۴	۰
دلار به ین	۱۳۶/۷۰۵	۰
دلار به درهم	۳/۶۷	۰
دلار به یوآن	۶/۹۷	۰
شاخص دلار	۱۰۴/۷	۰

نرخ ارزهای بانک مرکزی (ریال)

نوع ارز	نرخ	تغییرات
دلار آمریکا	۴۲۰۰۰	۰
پوند انگلیس	۵۱۰۲۶	-۹۰
روپیه هند	۵۰۸	۰
درهم امارات	۱۱۴۳۷	۰
صدین ژاپن	۳۰۷۱۶	-۴۷
لیر ترکیه	۲۲۵۴	۱
روبل روسیه	۶۵۶	۶
یوآن چین	۶۰۲۴	۰
هزار وون کره جنوبی	۳۲۰۶۵	-۶۰
یورو	۴۴۴۵۴	-۱۱۹

خبر

توقف دلار، یورو و درهم در رزبانک روسیه

تسنیم: رزبانک روسیه تمام عملیات‌های مالی با دلار آمریکا، یورو و درهم را به دنبال تحریم‌های آمریکا علیه این بانک و مالک آن ولادیمیر پوتانین و همچنین شرکت اینتروس متوقف کرد. به گزارش رویترز، رزبانک روسیه به‌دنبال تحریم‌های آمریکا علیه این بانک و مالک آن ولادیمیر پوتانین، تمام عملیات‌ها با دلار آمریکا، یورو و درهم را متوقف کرد و هشدار داد برخی نقل‌وانتقال‌ها هم متوقف خواهند شد. آمریکا پوتانین، شرکت اینتروس، رز بانک و اعضای خانواده او را تحریم کرده است. در تحریم‌ها نامی از شرکت معدن‌کاری نورنیکل که پوتانین بزرگ‌ترین سهامدار آن است نیامده. شرکت اینتروس مالک ۳۶ درصد از نورنیکل، بزرگ‌ترین تولیدکننده پالادیوم و نیکل در دنیاست. در اطلاعیه این بانک آمده است: «در شرایط فعلی ما تمام عملیات‌های مالی با دلار آمریکا، یورو و درهم را متوقف کرده‌ایم و عملیات‌هایی را که مشمول حوزه قضایی آمریکا و اتحادیه اروپا می‌شوند، چون نمی‌توانیم تضمین کنیم منابع مالی مشتریانمان توسط بانک‌های این مناطق بلوکه نشوند.» این بانک اعلام کرد مشتریان هنوز هم به منابع مالی خود دسترسی دارند، اما نمی‌توان تضمین کرد پرداخت از طریق حساب‌های متناظر در انگلیس قابل اجرا باشد.

آگهی دعوت از داوطلبان عضویت در هیات مدیره بانک قرض الحسنه مهر ایران
(شرکت سهامی عام)
شناسه ملی ۱۰۱۰۳۵۰۹۸۶۸ شماره ثبت ۳۱۲۱۸۱

در اجرای مفاد ماده ۵۹ اساسنامه سهامی عام بانک قرض الحسنه مهر ایران به اطلاع کلیه سهامداران محترم بانک می‌رساند؛ از آنجاییکه که انتخاب اعضای هیات مدیره این بانک در سال ۱۴۰۲ در دستور کار مجمع عمومی عادی سالیانه می باشد؛ بر این اساس و بر مبنای ماده ۶۲ اساسنامه، اعضای هیات مدیره می بایست از میان اشخاص حقیقی سهامدار تعیین و انتخاب شوند و همچنین با عنایت به اینکه اسامی داوطلبان عضویت در هیات مدیره می بایست برای تایید صلاحیت به بانک مرکزی ج.ا.ا اعلام و پس از تائید برای رای‌گیری به مجمع مذکور ارائه گردد، لذا از کلیه سهامداران داوطلب عضویت در هیات مدیره که دارای شرایط احصا شده در ماده ۶۱ اساسنامه بانک می باشند؛ دعوت بعمل می‌آید حداکثر دوماه بعد از انتشار آگهی نسبت به ارسال مدارک ذیل به اداره کل حوزه مدیریت بانک قرض الحسنه مهر ایران واقع در خیابان طالقانی، نبش کوچه مژده ای، ساختمان سرپرستی بانک اقدام نمایند.

مدارک مورد نیاز:
۱) ارائه تاییدیه کتبی از سوی حداقل ۵ درصد سهامداران بانک.
۲) تصاویر شناسنامه و کارت ملی به همراه کپی برابر اصل آنها.
توضیح: سایر مدارک مربوط به احراز صلاحیت در بانک مرکزی ج.ا.ا متعاقباً اعلام و دریافت خواهد شد.

شایان ذکر است دواطلبان محترم برای آگاهی از شرایط عضویت در هیات مدیره بانک قرض الحسنه مهر ایران مندرج در اساسنامه به سایت اینترنتی بانک به نشانی www.qmb.ir مراجعه نمایند.

بانک قرض الحسنه مهر ایران

خبر

روند رشد تقاضای جهانی نفت در ۲۰۲۳ کُند می‌شود

شانا: آژانس بین‌المللی انرژی پیش‌بینی کرد روند رشد تقاضای نفت در سال آینده میلادی با وجود حفظ شدن در سطحی مطلوب کُند خواهد شـد. به گزارش خبرگزاری رویتـرز از لندن، آژانس بین‌المللی انرژی روز چهارشـنبه (۲۳ آذرماه) اعلام کرد نرخ رشد تقاضای جهانی نفت در سـال آینده کُند خواهد شد، اما با توجه به رهایی چین از شرایط رکود اقتصادی ناشی از شیوع ویروس کرونا همچنان در سطح مطلوب ۱/۷ درصد باقی می‌ماند.

برآوردهای این نهاد بین‌المللی حکایت از آن دارد که چین امسال همچنان روی نوار کاهش تقاضای روزانه ۴۰۰هزاربشکه‌ای و رسیدن به ۱۵میلیون و ۴۰۰هزار بشکه در روز گام برمی‌دارد، این در حالی است که انتظار می‌رود این مقدار رشد در سال ۲۰۲۳ میلادی حدود یک‌میلیون بشکه در روز باشد.طبق پیش‌بینی آژانس بین‌المللی انرژی، تولید نفت روسیه در سال آینده میلادی روزانه یک‌میلیون و ۴۰۰هزار بشکه کاهش می‌یابد و اعمال طرح سقف قیمتی از سوی گروه هفت، اتحادیه اروپا و اسـترالیا بی‌توازنی در بازار را تشـدید می‌کند. تولید روزانه نفت خام روسیه در نوامبر امسال روزانه ۹۰هزار بشـکه افزایش یافت و به ۱۱میلیون و ۲۰۰هزار بشـکه رسید که تنها روزانه ۲۰۰هزار بشکه کمتر از آغاز تنش‌های مسکو و کی‌یف اسـت. به گفته آژانس بین‌المللی انرژی، تولید نفت روسیه همواره از برآوردهای این نهاد پیشـی می‌گیرد، اگرچه قیمت‌های جهانی پایین‌تر و تخفیف‌های بالا کاهـش ۷۰۰میلیون‌دلاری درآمدهای نفتی روسـیه و رسـیدن به رقم ۱۵میلیارد و ۸۰۰میلیون دلاری را به همراه داشته اسـت.آژانس بین‌المللی اعلام کرد: درحالی که قیمت‌های پایین‌تر نفت برای مصرف‌کنندگانی که با تورم فزاینده دست‌وپنجه نرم می‌کنند به‌نوعی تسکین‌بخش است، تاثیر کامل تحریم‌ها بر عرضه نفت و فرآورده‌های نفتی روسیه بر بازارهای جهانی هنوز باقی مانده است.

قیمت نفت خام برنت روز چهارشنبه در ساعت ۱۱ و ۵۰ دقیقه به وقت گرینویچ به ۸۱دلار و ۵۷سنت رسید که نسبت به رقم بالای حدود ۱۴۰دلار در ماه مارس امسـال، کاهشی قابل توجه را نشان می‌دهد.چالش‌های اقتصادی جهان و نگرانی‌ها درباره تقاضای نفت در چین، بزرگ‌ترین واردکننده نفت، به مانعی برای افزایش بیشتر قیمت نفت در سال جاری تبدیل شده است؛ اما آژانس بین‌المللی انرژی اعلام کـرد تقاضا در بعضی از مناطق به طرز شـگفت‌آوری مطلوب بـود. آژانس بین‌المللی انرژی گفـت: تقاضای مطلوب در چین، هند و خاورمیانه بخشـی از افت تقاضا در اروپا و دیگر نقاط آسیای شـرقی را جبران کرد.این داده‌ها آژانس بین‌المللی انرژی را بر آن داشت تا پیش‌بینی خود را برای رشد تقاضای نفت در سال جاری میلادی با ۱۴۰هزار بشکه افزایش نسبت به برآورد پیشین به ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار بشـکه در روز برساند. این نهاد همچنین پیش‌بینی خود برای تقاضای نفت در سـال آینـده میلادی را با روزانه ۱۰۰هزار بشکه افزایش نسبت به برآورد پیشین، یک‌میلیون و ۷۰۰هزار بشـکه در روز اعلام کرد، به‌طوری کـه مجموع آن به ۱۰۱میلیون و ۶۰۰هزار بشکه در روز خواهد رسید. با وجود تداوم محدودیت‌های کرونایی در چین می‌تـوان گفت با کاهش قوانین سختگیرانه به صفر رساندن موارد ابتلا به ویروس کرونا، شرایط برای بهبود تدریجی در سال ۲۰۲۳ آماده شده است.

برآوردهای آژانس بین‌المللی انرژی برای رشد تقاضای نفت چین برای سال‌های ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳ به‌ترتیب ۵۰هزار و ۴۰هزار بشکه در روز نسبت به برآورد پیشین افزایش یافته است.

آژانس بین‌المللی انـرژی اعلام کرد: درحالی کـه طی ماه‌های زمستان و به سمت تراز نفتی فشرده‌تر در سه‌ماهه دوم ۲۰۲۳ حرکت می‌کنیم، نمی‌توان یک دوره افزایش قیمت دیگر را رد کرد.

مورگان استنلی: نفت برنت دوباره ۱۱۰دلاری می‌شود

شـانا: بانک آمریکایی مورگان استنلی پیش‌بینی کرد نفت خام برنت تا اواسط سال ۲۰۲۳ به حدود ۱۱۰ دلار در هر بشکه بازگردد.

به گزارش خبرگزاری رویترز، بانک آمریکایی مورگان استنلی اعلام کرد انتظار دارد در پی افزایش تقاضا و تداوم محدودیت عرضه، قیمت نفت خام برنت تا اواسط سـال ۲۰۲۳ میلادی به حدود ۱۱۰دلار برای هر بشکه برسد. مورگان اسـتنلی در یادداشتی اعلام کرد ما درباره افزایش قیمت نفت که در پی بهبود تقاضای ناشی از کاهش محدودیت‌های کرونایی و ازسرگیری سفرهای هوایی، عرضه محدود به‌دلیل سطوح پایین سرمایه‌گذاری، خطرها برای عرضه نفت روسیه، پایان آزادسازی ذخیره‌سازی راهبردی نفت خام آمریکا و روند کُند رشد شیل آمریکا، پدید آمده است، خوشبین هستیم.

قیمت نفت هفته گذشـته در پی برآوردهای سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و آژانس بین‌المللی انرژی (آی‌ئی‌ای) درباره افزایش تقاضا در سال ۲۰۲۳ میلادی افزایش یافت.

مورگان استنلی اعلام کرد شرایط اقتصادی بازار نفت را به سمت اندکی مازاد عرضه سوق خواهد داد و احتمال می‌رود قیمت‌ها را تا حدودی در سه‌ماهه نخست سال ۲۰۲۳ میلادی محدود نگه دارد.

مارتین راتس، کارشناس نفتی مورگان استنلی، معتقد است بازار نفت در سه‌ماهه دوم سال ۲۰۲۳ میلادی به حالت تعادل باز می‌گردد و در نیمه دوم سال ۲۰۲۳ بیشتر کاهش می‌یابد.

این بانک آمریکایی پیش‌بینی کرد عرضه تازه گاز در سال آینده میلادی از تقاضا پیشی می‌گیرد و این شرایط به تعادل ضعیف‌تر و خطرهای نزولی برای قیمت‌ها پس از زمستان منجر می‌شود.

معاون علمی و فناوری ریاست‌جمهوری عنوان کرد

ارزشمندی صنعت نفت در گرو فناوری

دنیـای اقتصاد: صنعت پتروشـیمی اگرچه ارزآورترین صنعت کشـور در حـوزه صادرات غیرنفتی محسـوب می‌شـود ولی توسعه آن به الزاماتی نیـاز دارد که هم‌اکنـون به عنوان چالش‌هایی برای رونق آینـده آن ایفای نقش می‌کند. میزان تحویل و نوسـان بهای خوراک، بازارهای داخلی و صادراتـی، ملزومات تولید و تکنولوژی روز، تأمین مالـی و در نهایت تبدیل این صنعت به مهمترین صنعت کشور در ادبیات و ذهنیت تصمیم‌سازان اقتصادی ۵ موردی است که از یک سـو چالش‌های صنعت پتروشیمی محسوب شده و از سوی دیگر رهگیری توسعه این صنعت از مسـیر همین نکات عبور خواهد کرد. جذابیت‌های صنعت پتروشیمی به قدری گسترده اسـت که می‌توان از هم‌اکنون انتظار حجم بالای سرمایه‌گذاری‌ها را برای سال‌های بعد در نظر گرفت. به عنوان یک نمونه مشخص سـرمایه‌گذاری ۳۵میلیـارددلاری در صنعت پتروشیمی در برنامه هفتم توسعه در نظر گرفته شده است. همچنین تصمیم‌سازان اقتصادی بر دانش‌محور شدن این صنعت تاکید کرده و نه تنها پتروشیمی، بلکه زنجیره ارزش در صنعت نفت و گاز از اکتشاف و حفاری تا تولید محصول نهایی را با رویکردهای فن‌آورانه طلب می‌کنند.

■ سرمایه‌گذاری ۳۵ میلیارد دلاری در صنعت پتروشیمی در برنامه هفتم توسعه

به گـزارش ایرنا، معـاون علمـی و فناوری ریاسـت‌جمهوری با اشـاره به اینکه تجارت ماده خام دارای ۸۰ درصد سـود اسـت، اما با ورود فنـاوری تـا ۱۰۰۰درصد سـود ایجاد می‌کند، گفت: در برنامه هفتم ۳۵میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در صنعت پتروشیمی پیش‌بینی شـده اسـت. روح‌الله دهقانی فیروزآبادی روز گذشـته در همایش و نمایشگاه پتروفن که در مرکز همایش‌های شرکت ملی نفت ایران برگزار شد، افزود: علم، فناوری و نوآوری در آموزش و پژوهش وجود دارد. وی ادامه داد: هر کشوری چند مزیت ویژه دارد و قرار نیست تمام مزیت‌ها در یک کشور جمع شـود. ایران نیز مزیت‌های ویژه دارد که اگر اشـتباه کنیم و راه را اشـتباه برویم زیان کرده‌ایم.

دهقانی با اشاره به اینکه اصلی‌ترین مزیت ویژه ایران صنعت نفت است، گفت: اگر می‌خواهیم در حوزه فناوری کار کنیم باید به نفت توجه داشته باشیم. وی تاکید کرد: زمانی صرف داشتن منابع یک کشور را ممتاز می‌کرد، اما اکنون شرایطی است که داشتن منبع طبیعی انرژی مزیت نیست؛ زیرا فناوری بـا ایجاد ارزش افـزوده، در مقابل تجارت ماده خام قابل‌قیاس نیست.

وی افزود: بنابرایـن اگر به نفـوذ فناوری و ارتقای آن با استفاده از فناوری‌های روز نرسیم این صنعـت ارزش خود را از دسـت می‌دهد. به گفته دهقانی، در برنامـه هفتم ۳۵میلیارد دلار سـرمایه‌گذاری در صنعت پتروشـیمی پیش‌بینی شـده که سـهم هلدینـگ خلیج فارس ۱۵میلیارد دلار اسـت. وی بـا تاکید بر اینکه صنعت پتروشـیمی مقام نخسـت را در سـاخت بار اول به خود اختصاص داده، ادامه داد: در سـال‌های گذشـته ۱۲۰میلیون دلار سـهم تولید بار اول صنعت پتروشـیمی بوده اسـت. به‌ازای هر یک دلار سـرمایه‌گذاری در این عرصه ۸دلار سود ایجاد شده است و با این سرمایه‌گذاری یک‌میلیارد دلار ارزش ایجاد شده است. وی گفت: اگر برنامه‌ریزی واقعی کنیم و از توان کشور استفاده کنیم تا در بخش فناوری ۱۰درصد از ۱۵میلیارد دلار تامین شود، ارزش افزوده بالایـی به شـرکت‌های داخلی تزریق خواهد شـد. دهقانی افزود: حوزه پتروشیمی پر از نیازهای فناورانه اسـت و اگر بتوانیم بازار مصرف داخلی را به این سمت سوق دهیم موفق خواهیم بود.

■ ضرورت ایجاد غول‌هـای فناوری در صنعت پتروشیمی

معاون علمـی، فناوری و اقتصـاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور ایجاد غول‌های فناوری در صنعت پتروشـیمی ایران را ضروری دانست و گفت: اگر برای ایجاد چنین مراکزی در صنایع بزرگ تلاش نکنیم ارزش افزوده این صنایع به نفع دیگر کشورها مصادره می‌شود و فقط مزیت سـرزمینی ایـن منابع عظیم طبیعی برای کشـور باقـی می‌ماند. روح‌الله دهقانـی فیروزآبـادی افزود: هر کشوری مزیت‌ها و فرصت ویژه‌ای مختص خود دارد که باید بهترین بهره را از آنها ببرد. یکی از اصلی‌ترین مزیت‌های سرزمینی ایران هم وجود صنعت نفت در ایران است که باید تلاش کنیم با نفوذ فناوری و نوآوری به این صنعت، ارزش افزوده آن را ارتقا دهیم. وی تاکید کرد: نفوذ فناوری و نوآوری به صنعت نفت باید از بخش‌های بالادسـتی این صنعت اتفاق بیفتد. بسـیاری از کشـورها با اسـتفاده از همین فناوری و نوآوری توانسته‌اند استفاده از منابع طبیعی خود را بهبود بخشند و کارایی اقداماتشان را ارتقا دهند.

روح‌الله دهقانی فیروزآبادی افزود: تا ۵۰ سال پیش تنها داشتن منابع زیرزمینی برای کشورها مزیت و امتیاز ویژه محسوب می‌شـد اما امروز این‌طور نیست و باید با استفاده از فناوری و نوآوری از ایـن منابع ارزش افـزوده و محصولات جدید تولید کرد. ارزش ایجادشده از تجارت ماده خام با حاشـیه سـودی که از محصولات فناورانه به دسـت می‌آید قابل‌قیاس نیسـت و بسیار عدد کوچکی است. محصولی که مبتنی بر نوآوری و فناوری تولید می‌شود هزار برابر محصولات خام حاشیه سود دارد. معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور خاطرنشان کرد: فعالان حوزه پتروشیمی باید به این نکته توجه کنند، اگر از فناوری و نـوآوری برای تولید محصولات خود اسـتفاده و زنجیره ارزش این صنعت را تکمیل نکنند به همان اندازه که صاحبان فرصت هستند در شرایط تهدید هم قرار دارند.

■ ضرورت نفوذ فناوری در صنعت نفت

به گزارش شانا، معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیـان رئیس‌جمهوری بر ضـرورت نفوذ فناوری در صنعت نفت تاکید کرد و گفت: اگر با جدیت به بحث ارتقای فناوری، بهره‌وری و کاهش هزینه در صنعت نفت توجه نشود، بدون شک این صنعت به یک صنعت بی‌ارزش تبدیل می‌شود. معاون علمی، فنـاوری و اقتصـاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهوری با تاکید بر اینکه تجارت ماده خام ممکن است ۷۰ تا ۸۰درصد حاشیه سود داشته باشد، اما نفوذ فناوری و ایجاد محصولات جدید تا یک‌هزار درصد ارزش ایجاد می‌کند، افزود: اگر با جدیت به بحث ارتقای فناوری، بهره‌وری و کاهش هزینه در صنعـت نفت توجه نشـود قطعا این صنعت به یک صنعت بی‌ارزش تبدیل می‌شود.

■ صنعت نفت در جایگاه نخسـت استفاده از محصولات بار اول

فیروزآبـادی با بیـان اینکه صنعـت نفت به همان مقدار که صاحب فرصت اسـت به همان مقدار در تهدید هم اسـت، بیان کرد: صنعت نفت در دو سـه سال گذشته رتبه نخست در اسـتفاده از کارگروه حمایـت از محصولات بـار اول را در معاونت علمی داشـته است، تصریح کرد: صنعت نفـت ۱۲۰میلیون دلار همکاری با این کارگروه داشـته است و به اذعان مدیران این صنعـت، به ازای هر یک دلاری که برای توسـعه فناوری سرمایه‌گذاری شده، ۸ دلار منفعت داشته است. معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیـان رئیس‌جمهوری با بیان اینکه صنعت پتروشیمی دارای نیازهای فراوان در حوزه‌هایی همانند ماشین‌های دوار و غیردوار، تجهیزات هوشمندسازی و ... است، اظهار کرد: اگر بتوانیم صنعت پتروشـیمی را به‌عنوان بازار مصرف واقعی دانش‌بنیان پای کار بیاوریم، در مقوله توسعه شریک شدیم در غیر این صورت احتمال دارد از توسـعه ۱۵میلیاردی هلدینگ خلیج‌فارس سهم عمده و ارزشمند آن که ارزش افزوده بالایی دارد، برای شـرکت‌های خارجی است. فیروزآبادی با اشاره به اینکه هم‌اکنون بیش از هزار شرکت دانش‌بنیان و فناور مدعی فعالیت در صنعت پتروشیمی و صنعت نفت هستند، افزود: ما هم‌اکنون به‌طور جدی پیگیر کنسرسیومی کردن این شرکت‌ها و در یک اقدامی بلندمدت با اجتماع این مجموعه‌ها در حوزه صنعت نفت به‌دنبال ایجاد غول‌های بزرگ و قدرتمند دانش‌بنیان هستیم تا به دستاوردهایی قابل توجه برسیم. وی با بیان اینکه کشورهایی در دنیا هستند که منابع نفتی ندارند، اما بزرگ‌تریـن تامین کنندگان قطعات صنعت نفت هستند، اظهار کرد: مجموعه هلدینگ خلیج فارس می‌تواند مولد حداقل پنج غول در حوزه تولید و تامین دانش و فناوری و تجهیزات باشد. هلدینگ خلیج فارس به بزرگ‌ترین بازار در صنعت پتروشیمی دسترسی دارد و می‌تواند با برنامه‌ریزی مناسـب و بهره‌گیری از فناوری و نوآوری ارزش افزوده این صنعت را افزایش دهد.

■ صنعت پتروشیمی، مملو از نیازهای فناورانه

به گزارش «ایرنا» رئیس بنیاد ملی نخبگان با یادآوری اینکه صنعت پتروشیمی مملو از نیازهای فناورانه در حوزه‌هایی چون تولید تجهیزات دوار، دانش فنی، مواد، کاتالیست و غیره است، گفت: همه این نیازها را می‌توانیم با کمک شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوران بومی تامین کنیم به شرطی که زنجیره ارزش آن به صـورت کامل تامین و تکمیل شود. دهقانی فیروزآبادی ادامه داد: این کار به اتصال دانشگاه به صنعت هم نیاز دارد. لازم است این اتصال شکل درسـت خود را طی کند. یعنی صنعت نیاز خود را به شرکت‌های دانش‌بنیان عرضه و این شـرکت‌ها با کمک فناوری خود به تامین این نیازها ورود کنند. البته مجموعه‌های دانش‌بنیان برای تامین دانش و انجام تحقیقات خود از دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی استفاده می‌کنند و در نهایت نیـاز صنعتی با اتصال به دانشـگاه و شرکت‌های دانش‌بنیان رفع می‌شود.

ادامه در صفحه ۲۲

خبر

تمایل روسیه برای مشارکت در پروژه‌های نفتی ونزوئلا

شانا: معاون نخست‌وزیر روسـیه از علاقه‌مندی این کشور برای افزایش تولید نفت در پروژه‌های نفتـی ونزوئلا خبر داد. به گزارش خبرگزاری رویترز به نقل از تاس، الکسـاندر نواک پس از دیدار با طارق اِل ایسامی، وزیر نفت ونزوئلا، در کاراکاس اعلام کرد روسیه خواهانِ فعالیت در صنعت نفت ونزوئلا به‌منظور افزایش برداشـت نفت از پروژه‌های مشترک با این کشـور است. دو طرف همچنین درباره نوسان‌های بازار نفت و وضع بدهی‌های معوق ونزوئلا به روسیه بحث و تبادل‌نظـر کردند. دولت ونزوئلا و شـرکت نفت آمریکایی شورون ۱۱ آذرماه برای ازسـرگیری فعالیت این شرکت آمریکایی در صنعت نفت ونزوئلا در کاراکاس قرارداد امضا کردند. این قرارداد پس از آن امضا شد که واشینگتن به‌تازگی به شورون مجوزی محدود برای ازسـرگیری تولید نفت در ونزوئلا اعطا کرد. اِل ایسامی که با تحریم‌های آمریکا روبه‌روست، در این باره گفته بود: هدف این قرارداد ادامه فعالیت‌های تولیدی و توسعه‌ای شورون در بخش انرژی ونزوئلا و منطبق با چارچوب قانون اساسی و قوانین حاکم بر فعالیت‌های نفتی در این کشور اسـت. مقام‌های آمریکایی در ماه مه به شبکه خبری سی‌ان‌ان گفتند ایالات متحده به‌دنبال راه‌هایی است که به ونزوئلا اجازه دهد تولید بیشتر نفت و فروش آن در بازارهای جهانی را آغاز کند و در نتیجه وابستگی انرژی جهان به روسیه را کاهش دهد.

مشارکت آرامکو و توتال‌انرژی در اجرای یک طرح پتروشیمی در عربستان

نیپنا: آرامکو و توتال‌انرژی یک طرح پتروشیمی به‌ارزش ۱۱میلیارد دلار در عربستان اجرا می‌کنند. به گزارش خبرگزاری رویترز از پاریس، توتال‌انرژی فرانسه اعلام کرد: شـرکت دولتی نفت سعودی آرامکو و توتال انرژی برای اجرای یک طرح پتروشـیمی به ارزش ۱۱میلیارد دلار در امتداد سواحل شرقی عربستان مشارکت می‌کنند. در بیانیه مشترک آرامکو و توتال‌انرژی آمده است این طرح پتروشیمی شامل سرمایه‌گذاری حدود ۱۱میلیارد دلار اسـت که ۴میلیارد دلار آن را آرامکو تامین می‌کند و سهم شرکت عربستانی و فرانسوی به ترتیب ۶۲/۵ و ۳۷/۵درصد خواهد بود. تصمیم برای سرمایه‌گذاری مشروط به شرایط تصویب سرمایه‌گذاری طرح است، براساس برنامه‌ریزی‌ها قرار است اجرای این طرح در سه‌ماهه نخست ۲۰۲۳ آغاز شود و آغاز فعالیت تجاری آن هم برای سال ۲۰۲۷ هدف‌گذاری شده است. مجتمع آمیرال که با مجتمع پالایش و پتروشیمی توتال عربستان (ساتروپ) در جبیل واقع در امتداد سواحل شرقی عربستان یکپارچه است، متعلق به آرامکو و توتال انرژی خواهد بود. پیش‌بینی می‌شود این طرح پتروشیمی با احتساب امکانات مجاور، برای ۷هزار نفر از ساکنان محلی اشتغال ایجاد کند. تاسیسات مجتمع پتروشیمی ساتوروپ گازهای خارج‌از پالایشگاه، نفتا، اتان و بنزین طبیعی عرضه‌شده از سوی آرامکو را به مواد شیمیایی باارزش تبدیل می‌کند. این مجتمع سرانجام خوراک دیگر پتروشیمی‌ها و کارخانه‌های شیمیایی ویژه در منطقه صنعتی جبیل را فراهم می‌کند که برآورد می‌شود به ۴میلیارد دلار سرمایه‌گذاری اضافه نیاز دارد.

«سال تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین»
نوبت اول

SSIC
شرکت صنعت فولاد شادگان

آگهی مجدد مناقصه عمومی دو مرحله‌ای با تأثیر امتیاز فنی

شـرکت صنعـت فـولاد شـادگان در نظـر دارد احـداث نیـروگاه مقیـاس کوچـک بـا تـوان پایـه (۱۲ مـگاوات) بـا سـوخت گاز مـورد نیـاز کارخانـه احیـاء فـولاد شـادگان بـه روش BOT را از طریـق شـرکت‌های واجـد صلاحیـت و دارای سـوابق کار مرتبـط بـه روش مناقصـه عمومـی دو مرحلـه‌ای بـا تأثیـر امتیـاز فنـی بـا شـرایط ذیـل تأمیـن نماید.

تهیه و خرید اسناد مناقصه:

متقاضیـان شـرکت در مناقصـه مذکـور می‌بایسـت جهـت دریافـت اسـناد مناقصـه، نامـه درخواسـت کـه شـماره و موضـوع مناقصـه در آن قیـد شـده باشـد را به آدرس: شـادگان، کیلومتر ۱۰ جاده سـربندر- آبادان کد پسـتی ۶۴۳۳۱-۷۱۱۱۲ شـماره تلفن ۰۶۱-۵۲۲۳۴۷۴۲ به واحد امـور حقوقـی و قراردادهـای شـرکت (اتـاق ۱۳) مراجعـه و اسـناد مناقصـه را دریافـت نمایند.

همچنیـن مناقصه‌گـران می‌تواننـد جهـت دریافـت غیـر حضـوری اسـناد (بـه صـورت الکترونیکـی) نامه درخواسـت خود را که شـماره و موضوع مناقصه در آن قید شـده باشـد را به آدرس ایمیل Karimi.m@ssico.ir ارسـال تا اسـناد مناقصه را دریافت نمایند.

شـایان ذکـر آنکـه هـر یـک از مناقصه‌گـران بایـد پاکـت مهـر و مـوم شـده حـاوی پـاکات (الـف، ب و ج) کـه بر اسـاس شـرایط مندرج در اسـناد مناقصـه تهیـه و بـه صـورت مجـزا مهـر و مـوم شـده را در مهلـت زمانـی منـدرج در جـدول زیر تحویـل نمایند.

ردیف	شماره مناقصه	موضوع مناقصه	مهلت دریافت اسناد مناقصه	مهلت زمانی ارائه پیشنهاد قیمت	مبلغ ضمانت نامه شرکت در مناقصه
۱	۲۱۲۰۰۴	احداث نیروگاه مقیاس کوچک با توان پایه (۱۲ مگاوات) با سوخت گاز مورد نیاز کارخانه احیاء فولاد شادگان به روش BOT	هفت روز پس از نشر آگهی نوبت دوم	۲۱ روز پس از نشر آگهی نوبت دوم	۱۶۰,۰۰۰ یورو

هزینه آگهی به عهده برنده مناقصه می باشد.

روابط عمومی شرکت صنعت فولاد شادگان

آگهی مناقصه عمومی

شرکت مهندسی اکتشافی پویا مس ایرانیان درنظر دارد نسبت به برگزاری مناقصه عمومی اجاره انواع خودروهای سواری ریج، مزدا، سمند، پژو، نیسان و مینی‌بوس، اقدام نماید. لذا از شرکت‌های توانمند در این زمینه دعوت می‌گردد با در دست داشتن معرفی‌نامه جهت دریافت اسناد مناقصه از تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۳ تا ۱۴۰۱/۱۰/۰۵ به نشانی: تهران- خیابان خالد اسلامبولی(وزرا)-خیابان ۳۵-پلاک ۳۲-واحد۷ و ۸ طبقه۴ مراجعه نمایند.

شرکت مهندسی اکتشافی پویا مس ایرانیان

خط ویژه سازمان آگهی ۸۹۰۱

شرکت فولاد غدیر نی‌ریز (سهامی خاص)
NEYRIZ GHADIR STEEL COMPANY (NGHSCO)

آگهی مناقصه عمومی
شماره ۱۰۷۹۹۰

شـرکت فولاد غدیـر نی‌ریز(سـهامی خاص) با شـماره ثبـت ۱۳۰۰ در نظـر دارد، خریـد و تحویـل لولـه هـای Stainless Steel از جنـس A312GRTP309 را از طریـق مناقصـه عمومـی بـه اشـخاص دارای صلاحیـت واگـذار نمایـد. لـذا از کلیـه متقاضیـان واجـد شـرایط دعـوت به‌عمـل می‌آیـد.

❖ آخریـن مهلـت تحویـل پیشـنهادات تـا سـاعت ۱۶ روز یکشـنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۴ می باشـد.

❖ **محل تحویل پاکت‌ها:**

۱. دبیرخانـه کمیسـیون معاملـات شـرکت فـولاد غدیـر نی‌ریـز به آدرس: تهـران، خیابـان بخارسـت، کوچـه چهاردهـم غربـی، پلاک ۱۷. کدپسـتی ۱۵۱۴۸۱۹۷۱۱ دبیـر کمیسـیون معاملات تلفـن ۰۲۱-۸۸۷۵۴۳۰۵

۲. دبیرخانـه قراردادهـا واقـع در محـل مجتمـع بـه آدرس: اسـتان فارس، شهرسـتان نی‌ریـز، کیلومتـر ۵۰جـاده نـی ریز- سـیرجان، دفتـر مدیریت حقوقی و قراردادها کدپسـتی: ۷۴۹۱۶۱۷۸۳۱ تلفن: ۰۷۱-۵۳۸۵۴۱۲۴

❖ متقاضیـان جهـت دریافـت اسـناد مناقصه بایسـتی مبلـغ ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال را به حساب شبای شماره IR۳۲۰۱۷۰۰۰۰۰۰۰۲۲۰۴۵۹۴۶۰۰۰۳ بـه نـام شـرکت فـولاد غدیـر نـی ریـز در بانـک ملی(غیـر قابـل اسـترداد) واریـز نمایند.

❖ ضمانت‌نامـه بانکـی جهـت تضمیـن شـرکت در مناقصـه بـه مبلغ ۱,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال(یـک میلیـارد و پانصـد میلیون ریال) در وجه شـرکت فولاد غدیر نی ریز با اعتبار۳ ماهه با قابلیت یک‌بار تمدید اسـت.

❖ اعتبـار پیشـنهادات ۶۰ روز از تاریـخ اتمـام مهلـت تحویل پیشـنهادات و بـا قابلیـت یک‌بـار تمدیـد می‌باشـد.

❖ نحـوه فـروش و دریافـت اسـناد: متقاضیـان می‌تواننـد در صورت تمایل از روز دوشـنبه مـورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۸ بـا ارسـال تصویـر درخواسـت کتبـی (شـامل نام مناقصه و نام و نام خانوادگی مناقصه‌گر، شـماره تلفن تماس ثابـت و همـراه) و تصویـر فیـش واریـزی بـه مبلـغ ۱,۰۰۰,۰۰۰/- ریـال به شـماره فکـس ۰۲۱-۸۸۷۵۴۳۰۵ داخلـی۶ و یـا آدرس ایمیـل شـرکت به نشـانی Tender@nghsco.ir (و اطلاع به داخلی ۱۱۲) اسـناد این مناقصـه را خریـداری نماینـد، پـس از بررسـی درخواسـت و فیش واریزی، فایـل کامـل اسـناد مناقصـه بـرای مناقصه‌گـر ارسـال خواهـد شد.شـایان ذکر اسـت دریافت اسـناد نیازمند هیچ‌گونه مراجعه حضوری نمی‌باشـد.

❖ شـرکت فولاد غدیـر نی‌ریـز در قبـول یـا رد یـک یـا کلیـه پیشـنهادها مختار اسـت.

شرکت پالایش نفت کرمانشاه (سهامی عام)
nh

نوبت اول

آگهی مناقصه عمومی (دو مرحله‌ای)
شماره مناقصه: RKP-1401144179-KM/S-06
خرید ۱ قلم قطعه یدکی موتور دیزلی Deutz

شرکت پالایش نفت کرمانشاه در نظر دارد ۱ قلم کالای تقاضا را با مشخصات و شرایط کلی مندرج در اسناد مناقصه مذکور خریداری نماید.

۱. نـام و نشـانی مناقصه‌گـذار: شـرکت پالایـش نفـت کرمانشـاه واقـع در بلـوار شـهید دکتر بهشـتی، روبروی پارک شـاهد، اداره بازرگانی، تلفـن: ۰۸۳-۳۱۴۹۷۶۰۶ و فکس: ۰۸۳-۳۱۴۹۷۵۹۶

۲. نوع، کمیت و کیفیت کالا: خرید ۱ قلم قطعه یدکی موتور دیزلی Deutz، شرح کامل آن در آدرس اینترنتی www.korc.ir قید شده است.

۳. نوع و مبلغ تضمین: ضمانت‌نامه معتبر بانکی به مبلغ ۲/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال یا واریز وجه نقد به شماره حساب (شبای) IR۹۵۰۱۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۱۸۲۸۰۵۴۶۵۸ این شـرکت نزد بانک تجارت شـعبه نفت.

۴. محل، زمان و مهلت دریافت اسناد: اداره بازرگانی، ۲۰ روز بعد از چاپ آگهی نوبت دوم تا تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۵

۵. زمان بازگشایی پیشنهاد فنی: ۱۴۰۱/۱۰/۲۹ و زمان بازگشایی پاکت مالی حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۷

۶. شرکت پالایش نفت کرمانشاه این حق را برای خود محفوظ می‌دارد که در رد تمام یا تعدادی از پیشنهادات بدون ذکر علت مختار است.

روابط عمومی و امور بین‌الملل

«دنیای‌اقتصاد» روند بازارهای مالی را بررسی می کند

پله بعدی شاخص بورس

یکی از روش‌های پیش‌بینی قیمت‌ها، نگاه به روند گذشته آنها است. بر این اساس در این صفحه روندهای قیمتی بازارهای مهم ایران و جهان به نمایش گذاشته شده‌اند. همچنین در متن مربوط به هر قسمت روند آتی قیمت‌ها براساس شواهد موجود پیش‌بینی شده‌اند.

بازار سهام

پل رشد بازار سهام

بورس اوراق بهادار تهران روز یکشنبه را با رشد همراه بود. به طوری که شاخص کل دومین رشد بیش از ۲درصدی خود را در آذر ماه سال‌جاری به ثبت رساند. بر این اساس نماگر اصلی تالار شیشه‌ای طی معاملات روز اخیر ۲/۰۶درصد افزایش داشت و پس از گذشت بیش از ۵ ماه به ابر کانال ۱/۵ میلیون واحد بازگشت. به این ترتیب نماگر یاد شده کار خود را در سطح یک‌میلیون و ۵۰۰هزار واحد به پایان رساند. علاوه بر این خالص تغییر مالکیت از جانب حقوقی به حقیقی از دیگر نکات بازار روز گذشته بود. به عبارتی ورود پولی معادل ۱۴۵ میلیارد تومان توسط سرمایه‌گذاران خرد به ثبت رسید. همچنین ارزش معاملات خرد بورس (سهام و حق‌تقدم) روز اخیر به بالای ۳هزار و ۷۰۰میلیارد تومان بود. حال با توجه به تصمیمات اخیر برای افزایش نرخ بهره بانکی این احتمال وجود دارد که بورس تهران دستخوش نوساناتی بعضا قوی شود.

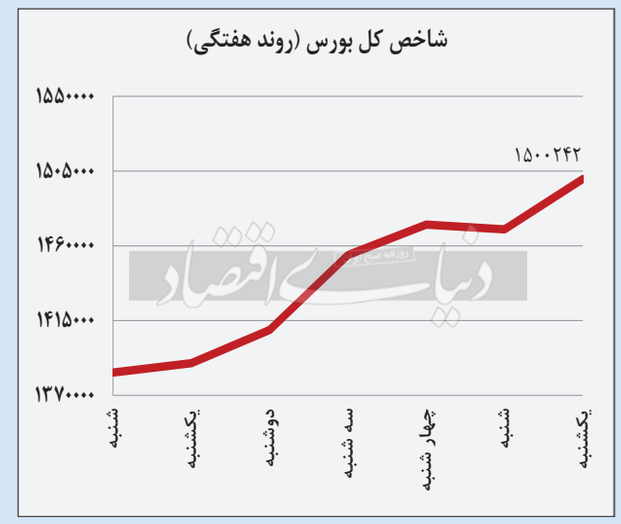

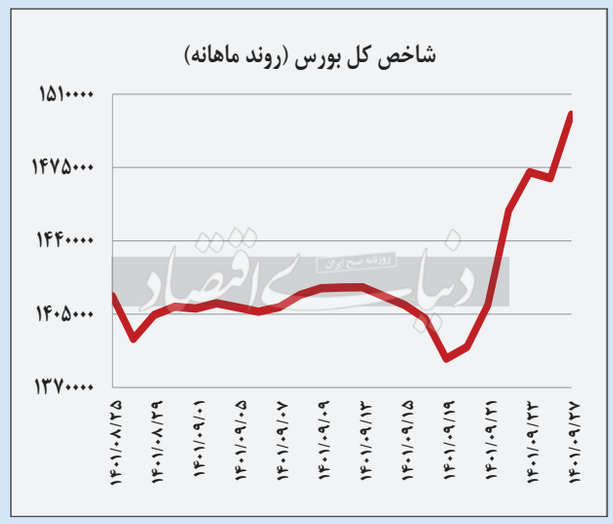

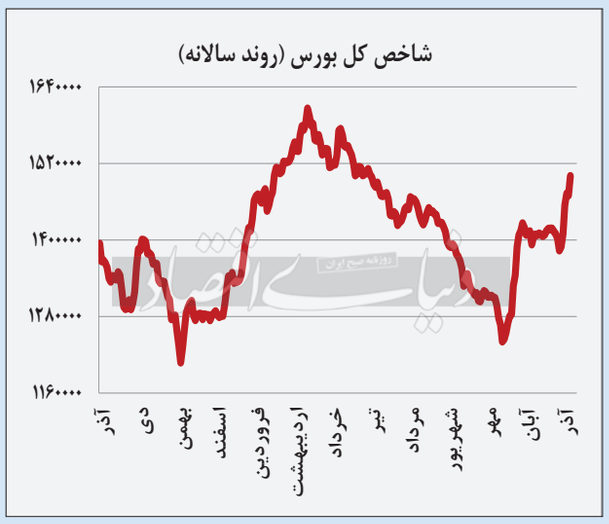

بازار سکه

کاهش سرعت رشد سکه

معاملات بازار طلا و سکه روز یکشنبه تا حدودی نسبت به روزهای اخیر از آرامش نسبی برخوردار بود. به طوری که این آرامش در سرعت تغییرات قیمت سکه امامی نیز قابل لمس بود. بر این اساس هر قطعه سکه امامی روز گذشته با وجود تمایلات صعودی که برگرفته از انتظارات تورمی و روند افزایشی نرخ دلار در بازار آزاد است، رشد محدودتری نسبت به روزهای اخیر داشت. به این ترتیب مسکوک یاد شده در قیمت ۱۸ میلیون و ۸۵۰هزار تومان دادوستد شد. کارشناسان بازار طلا بر این باور هستند که در صورت اجرایی شدن سیاست نرخ بهره توسط بانک مرکزی ایران و افزایش تزریق ارز به بازار، احتمال ایست قیمت‌ها در بازارها بالاخص سکه برای کوتاه و حتی میان‌مدت تقویت می‌شود. از این رو تحلیلگران تکنیکال در کنار این موضوع محدوده فعلی قیمت سکه را به عنوان سطح مقاومت روانی بیان می کنند که احتمال سکته موقت قیمت‌ها را افزایش می‌دهد.

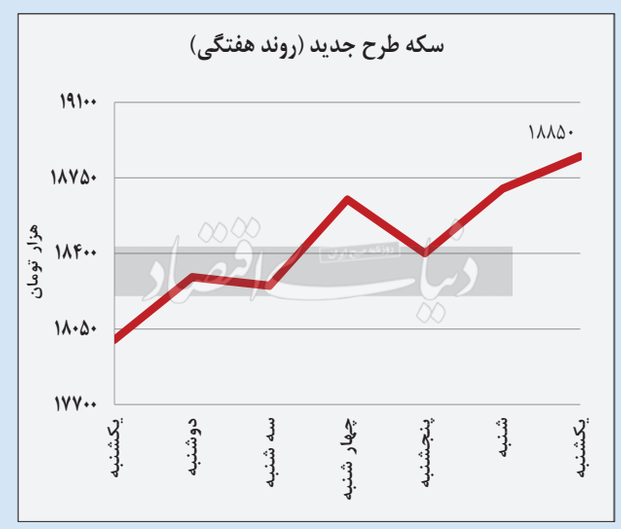

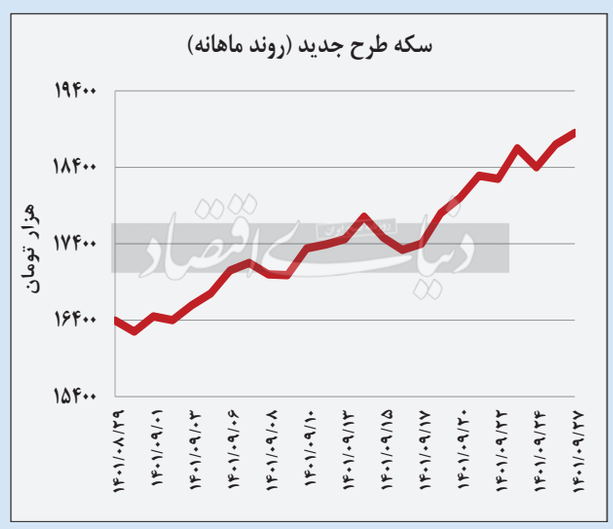

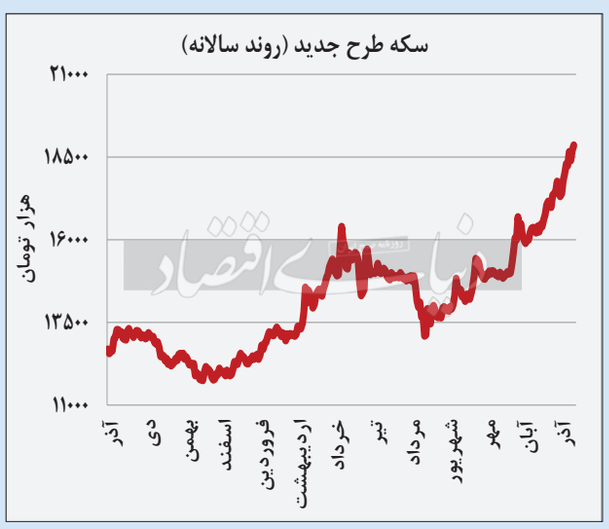

بازار طلای جهانی

گره کور طلا و شاخص دلار

قیمت طلا در بازار جهانی هفته گذشته را با تمایلات نسبتا صعودی پشت سر گذاشت. زیرا انتظارات فدرال رزرو که ممکن است سرعت افزایش نرخ بهره در دسامبر را کاهش دهد به تقویت این فلز گرانبها انجامید و شاخص دلار را تحت فشار قرار داده است. به این ترتیب با وجود اینکه بهای هر اونس طلای جهانی به قیمت ۱۷۹۳ دلار رسید اما عملکرد منفی ۰/۲۴درصدی را در کارنامه هفتگی خود به ثبت رساند. از نگاه کارشناسان این حوزه بازار جهانی طلا همچنان به رشد خود ادامه می‌دهد. به دنبال آن بود که هفته را در ۱۸۰۰ دلار در هر اونس به پایان برساند؛ زیرا ترس از رکود همچنان در حال افزایش و داده‌های اولیه حاکی از انقباض بیشتر در بخش‌های تولید و خدمات است. بر این اساس طلا هفته پرنوسانی را پشت سر گذاشته است، اما اکنون همه چیز به تغییرات شاخص دلار گره خورده است.

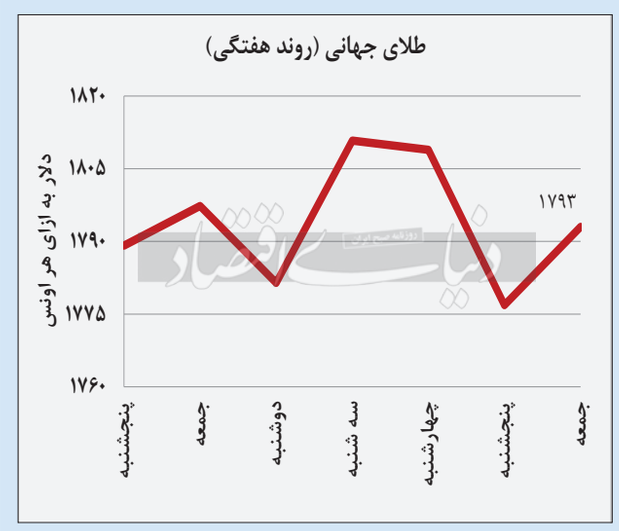

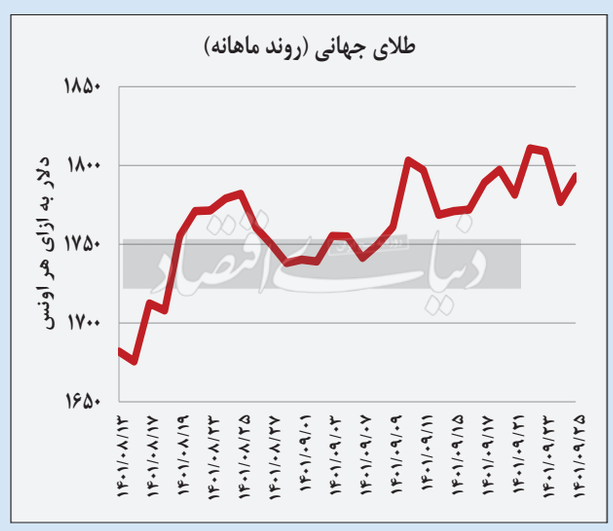

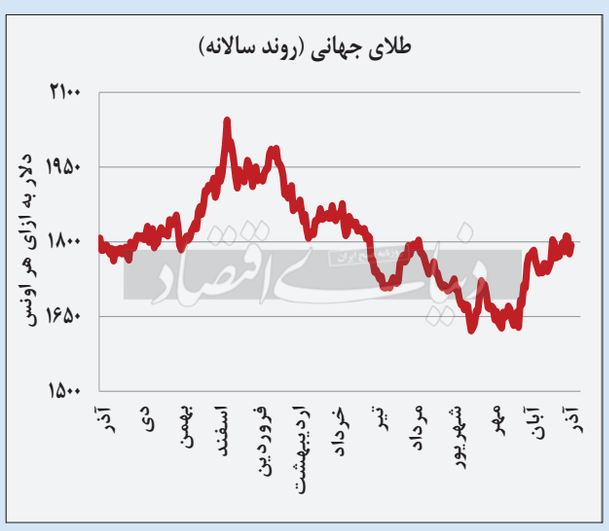

بازار اوراق مسکن

هدایت دلاری مسکن

اوراق تسهیلات بانک مسکن که در فرابورس معامله می‌شود روز یکشنبه را پرنوسان سپری کردند. به طوری که در این میان اوراق تسهیلات اسفند ۹۹ که با نماد تسه ۹۹۱۲ بررسی می‌شود روز شنبه با ۲/۵۱درصد کاهش معادل بیش از ۳هزار تومان داد و ستدهای خود را در محدوده قیمت پایانی ۱۱۷هزار تومان خاتمه داد. برخی از کارشناسان این حوزه بر این باور هستند که از جمله بازارهایی که بیشترین تاثیر را از نرخ تورم پذیرفته‌اند، بازارهای ارز و مسکن بوده‌اند. از این رو قیمت مسکن در اقتصاد ایران تحت‌تاثیر عوامل مختلفی است با این حال آمارها نشان می‌دهد در طول سال‌های گذشته قیمت مسکن متناسب با رشد دلار که خود متاثر از نرخ تورم است، افزایش یافته است. به این معنا که در دوره‌هایی که نرخ تورم افزایش یافته و این موضوع اثر خود را بر قیمت دلار نمایان کرده است، قیمت مسکن نیز با رشد مواجه شده است.

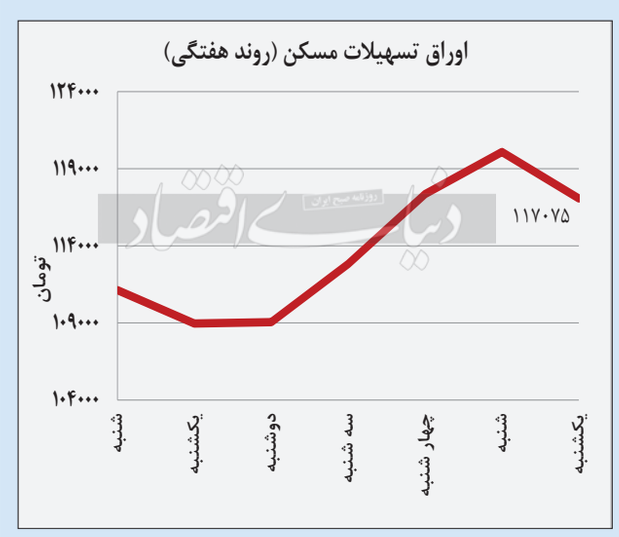

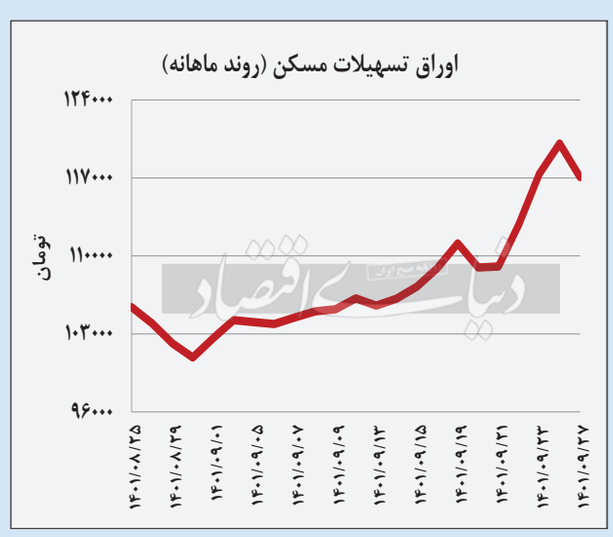

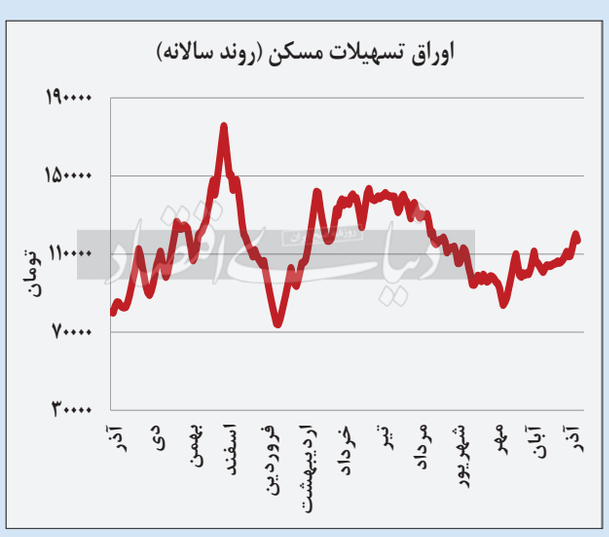

بازار نفت

نفت زیر منگنه

قیمت نفت طی معاملات هفته گذشته پرنوسان بود. زیرا ریسک‌های رکود جهانی پس از آنکه موجی از بانک‌های مرکزی اروپا و فدرال رزرو یک دور قوی دیگر از سیاست‌های انقباضی را ارائه کردند، به دلیل ریسک گریزی موجب افت‌وخیز قیمت‌ها شد. بر این اساس نفت خام برنت و وست‌تگزاس اینترمدییت به ترتیب با ثبت عملکرد مثبت هفتگی ۳/۸۶درصد و ۴/۶درصد هفته را به پایان رساندند. کارشناسان اذعان دارند که قیمت نفت تحت فشار است. زیرا تصمیمات فدرال رزرو برای سیاست پولی آن باعث نگرانی‌های مجدد در مورد رشد اقتصادی، افزایش شاخص دلار و کاهش قیمت کالاها شده است. از این رو نهایتا دلار قوی‌تر، نفت را برای متقاضیانی که از ارزهای دیگر استفاده می کنند گران‌تر می کند. با این حال معامله‌گران همچنان نگران چشم‌انداز تقاضای سوخت در سال جدید به دلیل تقویت شاخص دلار و افزایش بیشتر نرخ بهره توسط بانک‌های مرکزی جهانی هستند.

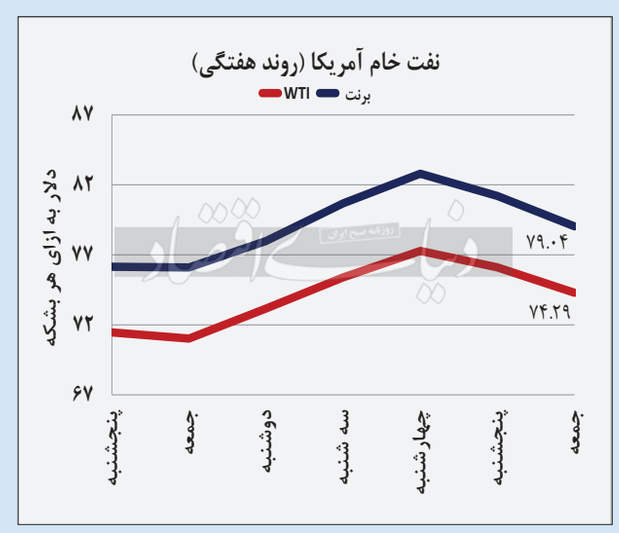

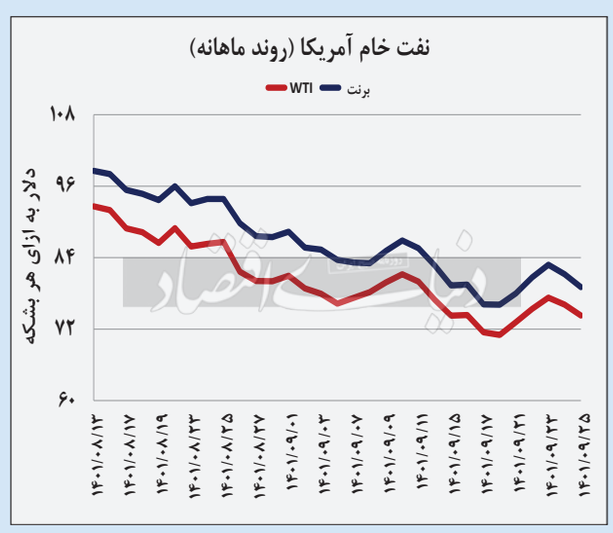

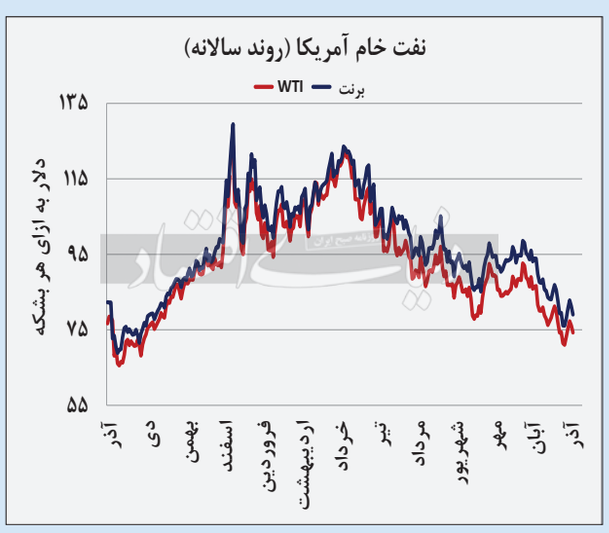

جهان خودرو

نقطه عطف تسلاتگزاس

دنیای اقتصاد: تسلا اعلام کرد نرخ تولید در کارخانه تسلا گیگا تگزاس در آستین به سه‌هزار دستگاه مدل Y در هفته افزایش یافته است. این نقطه عطف جدید به این معناست که این کارخانه قادر است سالانه حدود ۱۵۰ هزار دستگاه خودروی الکتریکی تولید کند. این یک سطح بسیار قابل توجه برای تسلاست، اما باید توجه داشت ظرفیت تولید سالانه هدف برای مدل Y در تگزاس بیش از ۲۵۰هزار دستگاه یا تقریبا ۵هزار دستگاه در هفته است. تسلا به‌تدریج به سمت سطح برنامه‌ریزی‌شده ۲۵۰هزار دستگاه مدل Y در سال حرکت می‌کند. سخت است که بگوییم تسلا چه زمانی می‌تواند به تولید کامل ۵هزار دستگاه در هفته دست یابد، اما احتمالا این اتفاق در سال جاری رخ نخواهد داد. برآوردها می‌گویند ممکن است در نیمه اول سال ۲۰۲۳ این اتفاق بیفتد. اطلاعات منتشرشده برخی جزئیات مانند اینکه نسبت بین نسخه‌های باتری ۴۶۸۰ و ۲۱۷۰ چقدر است را به دست نمی‌دهد. تسلا مجبور شد نسخه ۲۱۷۰ را درست پس از شروع تولید اضافه کند، زیرا عرضه کافی سلول‌های باتری ۴۶۸۰ نوع کاملا جدید و داخلی محدود شده بود. در آینده، کارخانه تسلا گیگا تگزاس پیکاپ تسلا سایبرتراک را نیز تولید خواهد کرد.

گرم کردن خودرو، بیشتر از ده‌ها کیلومتر رانندگی آلودگی ایجاد می‌کند

ایرنا: تحقیقات در کشور فنلاند نشان داد گرم کردن خودرو پیش از روشن کردن آن، با بخاری‌های کمکی یا اضافی که با سوخت بنزین یا دیزل کار می‌کنند، آلایندگی معادل ده‌ها کیلومتر رانندگی ایجاد می‌کند. به گزارش «سای تک دیلی»، تحقیقات اخیر در فنلاند توسط دانشگاه «فنلاند شرقی» و دانشگاه «تامپره»، انتشار ذرات ناشی از گرم کردن خودروهای سواری با بخاری (هیتر) کمکی در دمای زیر صفر را ارزیابی کرد. انتشار گازهای آلاینده ناشی از این گرمایش با انتشار تخمینی ناشی از حرکت خودرو مقایسه شد تا از این طریق بتوان محاسبه کرد پیش گرمایش خودرو مطابق استانداردهای کنونی انتشار گازهای آلاینده، معادل چه میزان طی مسافت توسط خودرو است. نتایج این مطالعه در نشریه «محیط زیست اتمسفری» (Atmospheric Environment:X) منتشر شده است. محققان انتشار ذرات معلق ناشی از بخاری کمکی (AH) برای گرمایش سه خودروی بنزینی و سه خودروی دیزلی را در مدت ۳۰ دقیقه اندازه‌گیری کردند. گرم کردن خودروها با بخاری‌های کمکی در شرایط زیر صفر در فضای بیرونی انجام می‌شد؛ یعنی شرایطی که سازندگان بخاری کمکی پیش گرمایش را توصیه می‌کنند. بر اساس استانداردهای فعلی آلایندگی، استفاده از بخاری کمکی به مدت ۳۰دقیقه با رانندگی ۹۷کیلومتری (۶۰مایلی) خودرو با سوخت بنزین یا رانندگی ۲۰کیلومتری (۱۲/۴مایلی) با سوخت دیزل قابل مقایسه است.

هانری اویکارینن، محقق دکتری از دانشگاه فنلاند شرقی، می‌گوید: هنگام رانندگی در مسافت‌های کوتاه، عمل پیش گرمایش خودرو می‌تواند انتشار گازهای آلاینده بیشتری نسبت به فعالیت خودرو در طول مسافت را موجب شود. به‌خصوص زمانی که در نظر بگیریم آلایندگی بیشتر خودروها در حین رانندگی بسیار کمتر از حد تعیین‌شده در استانداردهای آلایندگی است.

بخاری‌های کمکی نقش مهمی در انتشار گازهای آلاینده به‌ویژه در هنگام روشن شدن و خاموش شدن دارند. این امر به‌ویژه در مورد بخاری‌های دیزلی صادق است که گرمایش ثابت (یعنی روشن و خاموش نکردن بخاری) کمتر از یک‌سوم آلاینده‌های پیش گرمایش را تولید می‌کند. علاوه بر این مشخص شد بخش قابل توجهی از ذرات آلاینده تولیدشده توسط بخاری‌های کمکی در کمترین محدوده نانومتری یعنی زیر ۲۳نانومتر قرار دارند. پانو کارجالاینن، محقق ارشد از دانشگاه تامپره، می‌گوید: با این حال، پیش گرمایش خودرو موجب افزایش طول عمر خودرو و همچنین رانندگی آسان‌تر می‌شود. می‌توانیم با استفاده از همان روش‌های کاهش انتشار آلاینده‌های موتور خودرو در مورد بخاری‌های کمکی که با سوخت کار می‌کنند، انتشار گازهای آلاینده را کاهش دهیم.

تولید آزمایشی هوندا پایلوت در آلاباما

دنیای اقتصاد: کارگران کارخانه خودروسازی هوندا آلاباما امروز با خروج اولین هوندا مدل ۲۰۲۳ از خط مونتاژ جشن گرفتند. این چهارمین نسل از شاسی‌بلندهای محبوب است که در تاسیسات آلاباما ساخته شده است. اولین پایلوت را از زمانی که برای مدل سال ۲۰۰۳ معرفی شد، تولید کرده است. هوندا پایلوت مدل ۲۰۲۳ بزرگ‌ترین شاسی‌بلند در تاریخ این شرکت است. این خودرو که روی یک پلتفرم کاملا جدید ساخته شده است، طولانی‌تر و عریض‌تر است و فضای داخلی بیشتری را نسبت به مدل قبلی خود ارائه می‌دهد، از جمله صندلی برای حداکثر هشت نفر. این مدل دارای ظاهری مستحکم‌تر است و در پنج تریم موجود است. زیر کاپوت، همه مدل‌ها نسخه جدیدی از موتور ۳/۵لیتری V6 دوگانه هوندا را دریافت می‌کنند که در کارخانه خودرو آلاباما نیز مونتاژ می‌شود. قدرت خروجی کمی تا ۲۸۵ اسب بخار و ۲۶۲ پوندفوت گشتاور است. انتظار می‌رود با یک گیربکس ۱۰ سرعته اتوماتیک، مصرف سوخت و عملکرد به طور تدریجی بهبود یابد. علاوه بر مونتاژ آن در کارخانه خودرو آلاباما، پایلوت مدل ۲۰۲۳ در ایالات متحده طراحی و توسعه یافت. استودیوی طراحی هوندا در کالیفرنیا مسوولیت طراحی را بر عهده داشت، در حالی که مهندسان تحقیق و توسعه هوندا در اوهایو کار توسعه را انجام دادند. از سال ۲۰۰۶، هوندا بیش از دومیلیون پایلوت را در ایالات متحده فروخته که بازار اصلی شاسی‌بلندهای بزرگ است.

«دنیای اقتصاد» دخالت‌های اخیر سیاستگذار در بورس کالا را بررسی کرد

شعبه دوم سیاست‌های دستوری خودرو؟

دنیای اقتصاد: در حالی انتظار می‌رفت با عرضه خودروهای داخلی در بورس کالا، سایه سیاست‌های دستوری از سر صنعت و بازار خودرو کشور تا حد زیادی کمرنگ شود، رفتارها و بخشنامه‌های اخیر در این ماجرا، تردیدهایی جدی را بابت تعدیل این سیاست‌ها ایجاد کرده است.

طی حدودا یک هفته اخیر، دو اتفاق نامتعارف در جریان عرضه خودروهای داخلی در بورس کالا رخ داده که اولی، ابطال معاملات یکی از محصولات بخش خصوصی بود و دیگری نیز محدودیت خرید خودرو در این بستر برای کسانی که از ابتدای سال ۹۸ از بورس کالا یا سامانه‌های وزارت صمت خرید داشته‌اند. در نظر گرفتن این موارد می‌تواند مقدمه‌ای باشد برای اعمال محدودیت‌های بیشتر برای عرضه و خرید و فروش خودرو در بورس کالا، به نحوی که شاید هم عرضه‌کننده را دلسرد کند و هم مصرف‌کننده را. با توجه به شفافیت بالای معاملات در بورس، گمان می‌رفت عرضه خودرو در بورس کالا نیز به دلیل همین شفافیت، ضمن حل چالش‌هایی مانند قیمت‌گذاری دستوری و رانت موجود در بازار، خودروسازان را نیز به سمت کسب سودی متعارف و جبران زیان انباشته ببرد. این در حالی است که سیاستگذار با اقدامات و رفتارهایی خارج از عرف بورس و همچنین به واسطه اعمال تکلیف قانونی بر دوش خودروسازان، دستیابی به این اهداف را با تردیدهایی جدی مواجه کرده است.

تا قبل از بورسی شدن خودرو و از اردیبهشت ۹۹ به بعد، خودروهای داخلی ابتدا در بستر داخلی خودروسازان و پس از آن نیز در سامانه مخصوص وزارت صنعت، معدن و تجارت به فروش می‌رسید. در ادامه البته سامانه صمت تعطیل و فروش بار دیگر به بستر داخلی خودروسازان منتقل شد. در همین گیرودار بحث عرضه خودروهای داخلی در بورس کالا مطرح شد؛ موضوعی که وزارت صمت ابتدا با آن چندان موافق نبود اما سرانجام به بورسی شدن خودرو رضایت داد. تقریبا اوایل تابستان بود که وزارت صمت بالاخره عرضه تدریجی تمام خودروهای داخلی در بورس کالا را به عنوان راهکاری فرعی و برای عبور نرم از سیاست‌های دستوری قیمت‌گذاری، پذیرفت. طبق برنامه‌ای که صمتی‌ها چیده‌اند، بناست تا انتهای امسال سیستم قرعه‌کشی خودرو به طور کامل حذف و همه خودروهای داخلی در بستر بورس کالا عرضه شوند. تا به امروز بیشتر مدل‌های خودرویی که البته غالبا پرتیراژ نیستند، مجوز عرضه در بورس کالا را دریافت کرده‌اند که آخرین مورد به تارا و پژو ۲۰۷ و البته هایمای جدید مربوط می‌شود. با صدور مجوز عرضه پژو ۲۰۶، سمند سورن و پژو پارس در بورس کالا، پس از حدود سه سال، سیستم قرعه‌کشی به طور کامل حذف و تمام خودروهای داخلی مهمان بورس کالا خواهند شد. در کنار آنها قرار است خودروهای وارداتی که طبق گفته مسوولان صمت در راه گمرکات داخلی هستند نیز در بورس کالا عرضه شوند، بنابراین احتمالا و اگر تصمیم جدیدی از سوی سیاستگذار اتخاذ نشود، از سال آینده اغلب خودروهای کشور در این بستر فروخته خواهند شد.

هرچند فروش خودرو در بورس کالا مرسوم نیست و در دنیا نیز قیمت خودروها در بستر نظام عرضه و تقاضا تعیین می‌شوند؛ با این حال این شیوه به عنوان راهکاری برای دور زدن قیمت‌گذاری دستوری، مورد استقبال نسبی قرار گرفت. با توجه به زیاندهی هنگفت خودروسازان که دلیل اصلی آن قیمت‌گذاری دستوری است و همچنین ایجاد رانتی هنگفت در بازار، سیاستگذار تصمیم گرفت به جای آزادسازی یکباره قیمت، فروش خودرو را به بستر بورس کالا بسپارد. بنابراین هدف از بورسی شدن خودرو، ابتدا خارج کردن خودروسازان از زیاندهی ناشی از قیمت‌گذاری دستوری بود و در کنار آن، کاهش رانت بازار و البته دسترسی مصرف‌کنندگان واقعی به خودرو با قیمتی کمتر از بازار. در این مدت به واسطه عرضه خودرو در بورس کالا، خودروسازان توانستند محصولات خود را از شمول قیمت‌گذاری دستوری خارج کرده و با قیمتی غیرزیان‌ده و حتی توام با سود به فروش برسانند. آنها امیدوار بودند با صدور مجوز عرضه تمام محصولاتشان در بستر بورس، برای همیشه با سیاست‌های دستوری به‌خصوص در حوزه قیمت خداحافظی کرده و با کسب سودی متعارف از این ناحیه، در مسیر جبران زیان انباشته هنگفتشان قرار گیرند.

بورسی شدن خودرو از آن سو به نفع مصرف‌کنندگان واقعی نیز تمام شد، چه آنکه آنها توانستند خودروی مدنظر خود را با قیمتی مناسب‌تر نسبت به بازار خریداری کنند. هرچند در اغلب موارد عرضه خودرو در بورس کالا، خودروها با نرخی بالاتر از قیمت پایه به فروش رفته‌اند، اما خریداران (که به نظر می‌رسد اکثر قریب به اتفاق آنها مصرف‌کنندگان واقعی هستند) موفق شده‌اند خودروی مدنظرشان را با قیمتی پایین‌تر از بازار بخرند. به عنوان مثال، خودرویی با قیمت پایه ۲۰۰میلیون تومان در بورس کالا عرضه شده اما در این بستر میانگین قیمت ۳۵۰میلیون تومان کشف شده است. با توجه به اینکه همین خودرو در بازار قیمتی بالای ۴۰۰میلیون تومان داشته، بنابراین مصرف‌کننده واقعی توانسته خودروی مدنظر خود را حداقل ۵۰میلیون تومان کمتر از نرخ بازار خریداری کند.

در نهایت اینکه هرچند همچنان رانتی هنگفت (به واسطه اختلاف قیمت کارخانه و بازار خودروها) در بازار وجود دارد، با این حال دلالان و واسطه‌گران تقریبا هیچ سهم و نقشی در ماجرای عرضه خودرو در بورس کالا ندارند، چون قیمت فروش خودروها در این بستر تفاوت کمی با بازار دارد و این موضوع از جذابیت قیمتی (برای دلالی و واسطه‌گری) به‌شدت کاسته است. بنابراین طی حدودا شش ماهی که از عرضه جدی خودروهای داخلی در بورس کالا می‌گذرد، این اتفاق مهم و امیدوارکننده رخ داده، با این حال اعمال محدودیت‌های اخیر و رفتارهای نامتعارف دولتی در این عرصه، می‌تواند ادامه این مسیر را با چالش مواجه کند.

هدف اصلی (البته پنهان) از بورسی شدن خودرو، عبور نرم سیاستگذار از سیاست‌های دستوری در بازار خودرو به‌ویژه قیمت‌گذاری دستوری بوده؛ بنابراین اگر قرار باشد هر چند یک‌بار محدودیت و ممنوعیتی برای آن در نظر گرفته شود، تحقق این هدف با موانع و چالش‌های جدی مواجه خواهد شد. از طرفی، خیلی‌ها امیدوار بودند سیاستگذار پس از شکسته شدن تابوی حذف قیمت دستوری و سپس ایجاد زمینه و مقدمات لازم و کافی، آزادسازی و سپردن قیمت خودرو به حاشیه بازار را نیز به‌تدریج در دستور کار قرار دهد. این در حالی است که با توجه به اعمال سیاست‌های دستوری و محدودکننده اخیر در مورد عرضه خودرو در بورس کالا، تحقق این هدف نیز با اماواگرهایی جدی مواجه شده است. رفتارهای اخیر سیاستگذار این پرسش را ایجاد کرده که وقتی تحمل عرضه خودرو در بورس کالا در فضایی کاملا شفاف و غیردستوری وجود ندارد، چطور قرار است در آینده قیمت خودروهای داخلی به نظام عرضه و تقاضا در بازار سپرده شده و خودروسازان نرخ محصولات خود را نزدیک به نرخ بازار تعیین کنند؟ از طرفی، این تهدید نیز که سیاستگذار هر آن و تحت تاثیر فشارهای وارده مخصوصا از سوی برخی نهادها و البته تحت تاثیر مسائل پوپولیستی، از همین بورسی شدن خودرو نیز روی گردانده و صنعت و بازار خودرو را دوباره زیر چتر سیاست‌های مطلق دستوری ببرد. با عرضه خودرو در بورس کالا (نه به عنوان شیوه‌ای مرسوم و استاندارد، بلکه در قالب راهکاری فرعی برای عبور کم‌هزینه از قیمت دستوری)، هم خودروسازان به‌تدریج و تا حدی از زیاندهی فاصله گرفتند و هم مصرف‌کنندگان واقعی نفع بردند. بنابراین اگر قرار بر اعمال سیاست‌های دستوری در این بستر باشد یا سیاستگذار بخواهد در نیمه راه برگردد، این مزایا از بین رفته و اتفاقات گذشته باز هم رخ خواهند داد.

■ بنگاه‌داری به جای سیاستگذاری

اما هفته گذشته بود که ۱۰۶ دستگاه دیگینتی پرستیژ در بورس کالا عرضه و قیمتی بین دو تا حدودا ۲/۵میلیارد تومان برای آن کشف شد. طبق روال معمول انتظار می‌رفت با کشف قیمت صورت گرفته، پرونده این معامله نیز به طور طبیعی بسته شود، اما اتفاقی خلاف این روند رخ داد. در واقع سیاستگذار نتوانست افزایش پیش‌بینی‌نشده قیمت دیگینتی پرستیژ را تحمل کند و درنهایت بورس کالا معامله مربوط به این خودرو را تایید نکرد. این اتفاق در حالی رخ داد که در مقررات بورس کالا، وجود سقف قیمتی برای کالاهای عرضه‌شده به چشم نمی‌آید و خریدوفروش با هر قیمتی که در این بستر کشف شود، قابل انجام است. اصلا همین مزیت مهم بود که استقبال خودروسازان از عرضه محصولاتشان در بورس کالا را رقم زد، چون آنها گمان می‌کردند اینجا دیگر خبری از قیمت‌گذاری دستوری نیست. اتفاق دیگری که در ماجرای عرضه خودروی موردنظر در بورس کالا طی هفته گذشته رخ داد، نامه‌نگاری وزارت صمت با بورس کالا بابت ابطال معامله عرضه خودرویی به نام فیدلیتی به بهانه عرضه کمتر از کف بود. وزارت صمت اخیرا اعلام کرد کف عرضه خودرو در بورس کالا برای خودروسازان خصوصی نباید کمتر از ۵۰۰ دستگاه باشد و این میزان حداقلی برای خودروسازان وابسته به دولت نیز دوهزار دستگاه در نظر گرفته شده است. اعمال این سازوکار خود به‌نوعی به معنای حلول روح سیاست‌های دستوری در ماجرای عرضه خودرو در بورس کالا محسوب می‌شود. هرچند بورس کالا وقعی به نامه صمتی‌ها نگذاشته و معامله موردنظر را ابطال نکرده؛ با این حال چنین نامه‌نگاری‌هایی از سوی سیاستگذار، می‌تواند روند معمول عرضه خودرو در بورس کالا و رضایت نسبی که از دل آن حاصل شده است را مختل کند.

این موارد تنها اعمال سیاست‌های دستوری در جریان عرضه خودرو در بورس کالا نیست؛ چه آنکه وزارت صمت اخیرا به واسطه توافقی شش‌بندی با بورس کالا، باز هم تمایل شدید خود به دخالت در عرصه فروش خودروهای داخلی را به واسطه در نظر گرفتن قواعد دستوری، به نمایش گذاشته است. در این توافق، علاوه بر اینکه جدول کف عرضه خودرو و برنامه تولید ماهانه به تفکیک مدل، توسط وزارت صمت به بورس کالا اعلام و مبنای تایید عرضه‌ها و معاملات قرار می‌گیرد، برای متقاضیان نیز محدودیت خرید لحاظ شده است. بر این اساس، قرار شده از این پس تنها کسانی در بورس کالا امکان خرید خودرو داشته باشند که از ابتدای سال ۹۸ نه از این بستر خودرو خریده‌اند و نه از سامانه‌های وزارت صمت.

در واکنش به این سیاستگذاری‌ها، یک کارشناس مالی و مقام مسوول در خودروسازی کشور به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: وظیفه سیاستگذار خودرو به‌ویژه وزارت صمت، سیاستگذاری و تنظیم‌گری به معنای واقعی است، به نحوی که باید زمینه افزایش تولید را فراهم بیاورد و از راه‌های مختلف مثلا واردات، به تنظیم بازار کمک کند. وی با بیان اینکه چنین اقداماتی را نمی‌توان سیاستگذاری و تنظیم‌گری دانست، می‌افزاید: دولت عملا به بهانه تنظیم‌گری وارد بنگاه‌داری شده و اتفاقا تنها کاری که انجام نمی‌دهد، سیاستگذاری است. این مقام مسوول تاکید می‌کند: خودروسازان به عنوان شرکت‌های بورسی ابتدای هر سال میزان تولید سال خود را اعلام و اگر انحرافی صورت گیرد نیز آن را آشکار خواهند کرد؛ از طرفی، وقتی قرار است خودرو در بورس عرضه شود، دلیلی ندارد خودروساز محصولاتش را در انبار بگذارد؛ بنابراین نیاز نیست سیاستگذار برای عرضه (در بورس کالا) کف و سقف تعیین کند. وی در پاسخ به این پرسش که چرا بورس کالا زیر بار سیاست‌های دستوری می‌رود، می‌گوید: این اتفاق ناشی از اظهارات غیرکارشناسی و همچنین فشارها و جوسازی‌هایی است که انجام می‌شود و بورس کالا هم گاهی مجبور به پذیرش می‌شود.

این کارشناس مالی در نهایت تاکید می‌کند سیاستگذار نمی‌تواند در عرصه بورس کالا به اصطلاح شل‌کن سفت‌کن دربیاورد و اگر قرار بر تغییر ضوابط باشد، باید این کار از طریق شورای عالی بورس انجام شود.

تخصیص خودرو به مادران زیر ۱۸ سال

دنیای اقتصاد: ایران‌خودرو در حالی طرح فروش فوق‌العاده سورن‌پلاس دوگانه‌سوز و پارس ELX را تنها در قالب طرح جوانی جمعیت و نوسازی خودروهای فرسوده روز شنبه کلید زد که در این مرحله از عرضه، شرط دارا بودن گواهینامه برای مادران دارای دو فرزند و بیشتر را حذف کرده است. بنابراین یکی از شروط اصلی ثبت‌نام در قرعه‌کشی خودرو حذف شد.

ایران‌خودرو در بخشنامه ابلاغی به نمایندگی‌های خود شرایط الزامی برای متقاضیان خودرو در طرح فروش فوق‌العاده آذرماه را اعلام کرده است. مطابق این بخشنامه متقاضیان خرید خودرو در طرح جوانی جمعیت، مخصوص مادران دارای دو فرزند و بیشتر، دیگر نیازی به دارا بودن گواهینامه برای ثبت‌نام در این طرح ندارند. نکته قابل توجه در بخشنامه مذکور این است که ایران‌خودرو در تعریف شرایط ثبت‌نام تاکید کرده است که حتی مادران زیر ۱۸ سال که دارای دو فرزند یا بیشتر هستند نیز می‌توانند بدون گواهینامه برای خرید خودرو ثبت‌نام کنند. به نظر می‌رسد رانت توزیعی در فروش خودرو روزبه‌روز در حال گسترش بوده و وجوه جدیدی را از خود نشان می‌دهد. حالا هم مقدماتی‌ترین شرط دارا بودن خودرو، یعنی گواهینامه برای برنده شدن در لاتاری خودرو حذف شده تا هرچقدر که متقاضیان عادی شانس خود را برای خرید خودرو در قعر می‌بینند، شانس گروه‌هایی که دولت قصد حمایت از آنها را دارد بیش از پیش افزایش پیدا کند. گرچه وزارت صمت معتقد است این وزارتخانه منشا ایجاد چنین رانتی نیست و تنها مجری مصوبات مجلس در این زمینه بوده؛ اما حذف شرایط ثبت‌نام مانند حذف الزام گواهینامه برای خرید خودرو در هیچ‌یک از مصوبات مجلس نبوده و این دولت و وزارت صمت بوده که راه را برای پیش‌روی این رانت باز کرده‌اند.

این در شرایطی است که متقاضیان عادی راه را برای خرید خودرو روزبه‌روز ناهموارتر می‌بینند. به طور میانگین در قرعه‌کشی‌های صورت‌گرفته از بین بیش از ۲۰۰ متقاضی که نه دارای خودروی فرسوده بودند و نه مادر دارای دو فرزند و بیشتر هستند تنها یک نفر موفق به خرید خودرو از خودروسازان می‌شد؛ این در حالی است که از بین حدودا ۶ تا ۷ نفری که در قالب طرح جوانی جمعیت اقدام به تقاضای خودرو می‌کنند، یک نفر موفق به دریافت خودرو می‌شود. بنابراین پیش از این شانس مادران شرکت‌کننده در قرعه‌کشی خودرو عملا حدود ۳۰برابر متقاضیان عادی بوده است. در چنین شرایطی است که سیاستگذار تصمیم گرفته شرایط ثبت‌نام مادران دارای دو فرزند و بیشتر متقاضی خرید خودرو را آسان‌تر کند. جالب اینکه سیاستگذار در مقابل هر نقدی به تشدید رانت، آن را تکذیب کرده و اقدامات خود را در جهت از بین بردن رانت می‌داند. این در شرایطی است که با افزایش افسار گسیخته قیمت خودرو در بازار، متقاضیانی که از هیچ‌یک از این امتیازات بهره‌مند نیستند و شامل اکثریت قابل توجهی هم می‌شوند، قدرت خرید خودرو را کاملا از دست داده‌اند. طبق اعلام مرکز پژوهش‌های مجلس که «دنیای اقتصاد» نیز حول آن گزارشی منتشر کرد، نیمی از خانوارهای ایرانی هیچ خودرویی ندارند. این گروه شانس خود برای خرید از خودروسازی‌ها را هم روز به روز در حال کاهش می‌بینند. حالا با تشدید رانت خرید خودرو، سیاستگذاران این پیام را مخابره می‌کنند که به جای حل این معضل، به دنبال حمایت هرچه بیشتر از گروه‌های دارای امتیاز ویژه هستند.

رویداد

مقصران افزایش قیمت خودرو از دید وزارت صمت

ایسنا: در حالی که اکثریت کارشناسان و فعالان صنعت و بازار خودرو، التهاب این روزهای بازار خودرو را متاثر از پارامترهای اقتصادی و تورم حاکم بر اقتصاد کشور که زمینه افزایش نرخ ارز را هم فراهم کرده است، می‌دانند، آینده این بازار را هم این گونه پیش‌بینی می‌کنند که اگر وعده‌های دولت همچون افزایش تولید خودرو و افزایش درآمدهای نفتی محقق نشود، این حباب تخلیه نخواهد شد و چنانچه نتوانند نرخ ارز را کنترل کنند، قیمت‌ها بیش از این هم افزایشی پیش خواهد رفت. وزارت صنعت، معدن و تجارت مقصر اصلی افزایش قیمت خودرو و شرایط فعلی صنعت و بازار خودرو را دولت قبل و کوتاهی‌های مجلس به‌ویژه در رابطه تصویب مالیات بر عایدی سرمایه می‌داند. ضمن اینکه وزارت صمت در پاسخ به موارد مطروحه پیرامون افزایش قیمت خودرو در بازار، پاسخی ارائه کرده است که به صورت مختصر، به‌شرح زیر است:

«یکی از راهکارهای کاهش قیمت خودرو، افزایش عرضه آن است؛ در همین راستا در هشت‌ماهه اول سال جاری نسبت به هشت‌ماهه سال گذشته، ۳۲درصد عرضه خودروی سواری افزایش پیدا کرده و همچنین در آبان‌ماه ۱۲۲هزار دستگاه انواع خودروهای سبک و سنگین تولیدشده که تولید آبان‌ماه سال جاری رکورد پنج‌ساله را شکست. اما راهکار مکمل در کاهش قیمت خودرو تصویب مالیات بر عایدی سرمایه است. طرح مالیات بر عایدی سرمایه دو سالی است در مجلس معطل مانده و تا زمانی که کشور از مالیات بر عایدی سرمایه، محروم باشد هر بازاری برای سوداگران و دلالان باز است. در صنعت خودرو آنچه در وظایف وزارت صمت است، بهبود تولید بوده که «افزایش ۳۲درصدی تحویل خودرو به مشتریان نسبت به سال ۱۴۰۰»، «کاهش ۹۱درصدی تولید خودروی ناقص در سال ۱۴۰۱»، «صفر شدن خودروهای انبارشده در پارکینگ خودروسازان» و... از جمله مهمترین آن‌هاست.

درواقع التهاب در بازار خودرو به‌سبب برهم خوردن توازن عرضه و تقاضا، به عملکرد دولت گذشته مرتبط است که به بهانه تحریم‌ها، قدمی برای رفع مشکلات این صنعت برنداشت و منجر به سقوط شدید تولید خودرو شد. صنعت خودرو در شرایطی به دولت سیزدهم تحویل داده شد که ده‌ها هزار خودروی ناقص در کف پارکینگ خودروسازان مانده بود، بدهی خودروسازان به قطعه‌سازان سر به فلک کشیده بود، زنجیره تامین قطعات خودرو از هم گسیخته بود، زیان خودروسازان رو به افزایش و صحبت از ورشکستگی در میان بود؛ اما در یک سال دولت سیزدهم شاهد افزایش چشمگیر تولید خودرو با وجود تداوم تحریم‌ها بودیم که نشان می‌دهد دولت گذشته همتی برای رفع مشکلات صنعت خودرو نداشت.»

هیچ خودرویی به گمرک نرسیده است

تسنیم: سخنگوی گمرک گفت: تا به این لحظه هیچ مشخصاتی اعم از اظهارنامه، مدارک واردات، اطلاعات مربوط به ثبت سفارش و... خودروهای وارداتی به گمرک اظهار نشده است. مرتضی عمادی گفت: در صورتی که این اقدامات انجام شود گمرک به صورت رسمی درمورد جزئیات واردات اطلاع‌رسانی خواهد کرد. سخنگوی گمرک ادامه داد: بر همین اساس در حال حاضر گمرک نمی‌تواند درمورد جزئیات واردات خودرو اظهارنظری کند. توپ در زمین وزارت صمت است و صمت باید اعلام کند آیا واردات انجام شده است یا خیر. وی افزود: حتی اگر خودروها به صورت فیزیکی به گمرک برسند و حتی اعلام شود که در کشتی هستند و در حال رسیدن به گمرک، تا زمانی که مشخصات واردات به گمرک اظهار نشود، نمی‌توانیم اعلام کنیم خودروهای خارجی وارد جغرافیای گمرک شده است. پیش‌تر وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به انجام ثبت سفارش واردات خودرو که مقرر شده توسط چهار مجموعه انجام شود، از واردات اولین محموله خودروهای وارداتی در این هفته به گمرک خبر داده بود.

عرضه خودروهای جدید در بورس کالا

ایسنا: گروه صنعتی ایران‌خودرو در اطلاعیه‌ای اعلام کرده است هایما S8 را که یکی از محصولات جدید این گروه صنعتی است، در روزهای آینده از طریق بورس کالا عرضه می‌کند؛ این محصول برای اولین بار است که به فروش می‌رسد و اولین طرح فروش آن از مسیر بورس کالاست. هایما S8 که در سایت ایران‌خودرو خراسان به تولید می‌رسد، با عرضه در بورس کالا برای اولین بار وارد بازار کشور خواهد شد. در اطلاعیه گروه صنعتی ایران‌خودرو آمده است: «براساس ارزیابی کارشناس‌های بازار خودرو، مدل جدید هایما با توجه به رده‌بندی قیمتی و کیفیت، می‌تواند جایگاه مطلوبی را در میان خودروهای هم‌رده پیدا کند. این خودرو که در رده کراس‌اوورها قرار دارد، از نظر ظاهری کاملا مدرن و به‌روز است، جلوپنجره کرومی طرح کهکشانی همراه با چراغ‌هایی که تهاجمی طراحی شده‌اند، نوید حضور یک خودروی پرهیجان را می‌دهد. در نمای جلو پروژکتورها نیز همچون خودروهای کره‌ای کاملا بزرگ طراحی شده‌اند.

این محصول از موتور ۱/۶لیتری توربوشارژ بهره می‌برد که ۱۹۲ اسب بخار نیرو و ۲۹۳ نیوتن‌متر گشتاور تولید می‌کند. گشتاور موتور از دور ۱۵۰۰ تا ۴۵۰۰ در دسترس است که بازه بزرگی از دور موتور به حساب می‌آید. از این رو مصرف سوخت هم به ۷/۲لیتر کاهش پیدا می‌کند که برای یک کراس‌اوور با این ابعاد بسیار مناسب است. در این خودرو از یک گیربکس شش‌سرعته اتوماتیک استفاده شده است. امکانات رفاهی و ایمنی خودرو نیز در بخش‌های مختلف قابل توجه و مورد خواست مشتریان است.»

همچنین شرکت سایپا چهارشنبه ۳۰آذر برای دومین مرتبه دو هزار دستگاه خودروی شاهین را در بورس کالا عرضه می‌کند.

دوهزار دستگاه شاهین با قیمت پایه ۳۰۴میلیون تومان عرضه خواهد شد و درصد پیش‌پرداخت سفارش خرید ۵۰درصد در نظر گرفته شده است. این خودروها ۲۵ اسفند به مشتریان تحویل داده می‌شود و محل تحویل خودرو نمایندگی‌های فروش شرکت سایپا به انتخاب مشتری است. خریداران ملزم به واریز ۱۲درصد مالیات و عوارض قانونی (برمبنای قیمت معامله) و همچنین مبلغ ۴۳میلیون و ۷۱۳هزار و ۶۵ریال شامل: ۳۸میلیون و ۱۳۷هزار و ۴۶۵ریال بابت بیمه شخص ثالث و ۵میلیون و ۵۷۵هزار و ۶۰۰ریال برای خدمات مرتبط با خدمات شماره‌گذاری و پلاک بوده و دعوتنامه تکمیل وجه جهت مبالغ مذکور برای مشتری صادر می‌شود. در صورت عدم واریز هزینه‌های فوق حداکثر تا پنج روز پس از ارسال پیامک تکمیل وجه متعلقات قانونی به نسبت زمان تاخیر خریدار در واریز وجه تکمیلی زمان تحویل خودرو تغییر خواهد کرد. سایپا در عرضه قبلی خود که در تاریخ ۲۲ شهریور بود از ۱۰۰ دستگاه شاهین عرضه‌شده موفق به فروش ۶۴ دستگاه شده بود.

بازار دیجیتال
دنیای اقتصاد
۱۷
• دوشنبه
• ۲۸ آذر ماه ۱۴۰۱
• سال بیست‌ویکم
• شماره ۵۶۲۵
گروه دیجیتال
۴۲۷۱۰۳۳۰
Digital@den.ir

کارخانه تراشه اینتل در آلمان به تورم هزینه‌ها خورد

ایسنا: شرکت آمریکایی اینتل از هدف اولیه خود برای راه‌اندازی کارخانه تراشه در شهر ماگدبورگ آلمان در نیمه اول سال ۲۰۲۳، عقب‌نشینی کرد و خواستار دریافت یارانه دولتی بیشتری شد. پس از اینکه پاندمی کووید-۱۹ و حمله نظامی روسیه به اوکراین، ریسک‌های زنجیره تامین جهانی را بارز کرد، این کارخانه برای طرح‌های آلمان و اتحادیه اروپا برای تقویت تولید داخلی تراشه، اهمیت زیادی پیدا کرد. روزنامه فولکس اشتیمه در گزارشی با اعلام خبر به تاخیر افتادن راه‌اندازی کارخانه تراشه اینتل در آلمان، نوشت: افزایش هزینه انرژی و مواد خام، محاسبات اولیه این شرکت آمریکایی را برهم زده است. اینتل در ابتدا هزینه ۱۷ میلیارد یورو (۱۸ میلیارد دلار) را پیش‌بینی کرده بود، اما هزینه این پروژه اکنون به ۲۰ میلیارد یورو نزدیک شده است. بر اساس گزارش رویترز، سخنگوی اینتل گفت: چالش‌های ژئوپلیتیک افزایش پیدا کرده و تقاضا برای نیمه‌رساناها، کاهش یافته است.

شاپرک از شرکت‌های پرداخت‌یار خواست به دامنه دات‌آی‌آر منتقل شوند

دنیای اقتصاد: روز گذشته شاپرک در نامه‌ای از شرکت‌های پرداخت‌یار خواست تا به دلیل تهدیدات بالقوه ناشی از مسدود شدن احتمالی دامنه‌های دات‌کام، در اسرع وقت و ترجیحا تا سوم دی ماه دامنه خود را به دات‌آی‌آر تغییر دهند. شاپرک در این نامه تاکید کرد که با توجه «به تهدیدات و مخاطرات بالقوه ناشی از مسدود شدن احتمالی دامنه‌های com.»، اگر شرکت‌های پرداخت‌یار از دامنه‌های com. استفاده می‌کنند، در «اسرع وقت و ترجیحا تا تاریخ سوم دی ماه» دامنه خود را به ir. انتقال و نتیجه را به شاپرک اطلاع دهند. در همین راستا روزنامه «دنیای اقتصاد» در گزارشی قصد دارد به بررسی و تحلیل این تصمیم و تاثیراتش بپردازد که روز آینده در همین صفحه منتشر خواهد شد.

سازمان فناوری اطلاعات از یک سامانه و مرکز تماس رونمایی کرد

سکوهای منتخب دولت برای طرح حمایتی

۲۴ کسب‌وکار اینترنتی و ۵ سکو، حائز شرایط آیین‌نامه حمایت از کسب‌وکارهای دیجیتال هستند

دنیای اقتصاد: رونمایی از سامانه و مرکز تماس ۱۶۴۹ برای پاسخگویی به مسائل پیرامون بسته حمایتی دولت برای کسب‌وکارهای آسیب‌دیده از قطعی اینترنت، بهانه‌ای بود که بار دیگر این طرح در مرکز توجه قرار گرفته و جزئیات تازه‌ای از چند و چون اجرای آن در اختیار رسانه‌ها قرار بگیرد. روز گذشته سازمان فناوری اطلاعات در مراسمی که با حضور نمایندگانی از وزارتخانه‌های ارتباطات، ارشاد، صمت، اقتصاد، بانک مرکزی و صاحبان پلتفرم‌های بومی برگزار شد، به معرفی این سامانه و بیان اهداف ایجاد آن پرداخت و همزمان آمارهای جدیدی از پیشرفت این طرح اعلام شد. طبق آمارهای ارائه شده در این مراسم، تا این زمان ۲۴ کسب‌وکار اینترنتی و ۵ سکو(پلتفرم)، حائز شرایط میزبانی مقرر در آیین‌نامه حمایتی دولت قرار گرفته‌اند و گویا قرار است کسب‌وکارهایی که بر این بسترها فعالیت می‌کنند مشمول دریافت حمایت‌های دولتی شوند. ارائه آمارهایی از فعالیت مدت اخیر این پلتفرم‌های معرفی شده، از دیگر بخش‌های این مراسم بود. مدیران این پلتفرم‌های برگزیده با اعلام جزئیاتی از امکانات اضافه شده برای کمک به جبران زیان کسب‌وکارهای آسیب‌دیده، بر استقبال چشمگیر کاربران و رکوردشکنی در جذب کاربر و بازدید بر بستر این پلتفرم‌ها تاکید کردند.

■ سامانه‌ای برای ایجاد شفافیت عملکرد پلتفرم‌ها

مدتی است که کارگروه اقتصاد دیجیتال -در راس آن وزرای ارتباطات و اقتصاد- تلاش دارد تا با معرفی یک بسته حمایتی، دغدغه‌مندی دولت در برابر مشکلات کسب‌وکارهای اینترنتی را مورد تاکید قرار دهد. با این حال و با گذشت چندین هفته از رونمایی این بسته، تاثیر چندان محسوسی از اثرات آن پدیدار نشد و حتی ابهام در نحوه اجرای برخی بندها، باعث شد تکلیف صاحبان کسب‌وکارها برای چگونگی بهره‌مندی از حمایت‌های وعده داده شده مشخص نباشد. حالا و در جدیدترین اقدام، سازمان فناوری اطلاعات اعلام کرده است که قصد دارد با معرفی یک سامانه و مرکز تماس، شرایطی فراهم آورد تا پلتفرم‌ها بتوانند ظرفیت‌های خود را به شکلی شفاف و روشن ارائه دهند و مردم افق روشن‌تری از فعالیت‌ها را پیش روی خودشان داشته باشند. در مراسم روز گذشته، محمد خوانساری، رئیس سازمان فناوری اطلاعات ضمن رونمایی از سامانه و مرکز تماس ۱۶۴۹، آن را زمینه‌ساز ارائه بهتر خدمات به متقاضیان دریافت حمایت دولتی خواند و گفت: در این مدت تعداد مراجعات کاربران بسیار بوده است که تبدیل به دغدغه ما برای ارائه خدمات شد.

وی با اشاره به عملکرد رضایت‌بخش پلتفرم‌های داخلی تاکید کرد: «با آمادگی‌های ایجاد شده خوشبختانه مشکلی در زیرساخت‌های فنی نداشتیم.» و افزود: «با همکاری سکوها(پلتفرم‌ها) توانستیم به مردم از نظر پاسخگویی سکوها اطمینان خاطر دهیم. در این شرایط خود سکوها نیز برنامه‌های بسیار خوبی برای خدمات‌رسانی بهتر در نظر دارند؛ یکی از آنها می‌تواند بسته‌های تبلیغاتی خوشامدگویی باشد که سکوها باید آن را مورد توجه ویژه قرار داده و در این باره شفاف‌سازی کنند.» خوانساری ادامه داد: «ما در این سامانه این ظرفیت را ایجاد کردیم تا با معرفی پتانسیل سکوها خدمات باکیفیت‌تری ارائه داده و فضای اخذ بازخورد در جهت رفع چالش‌ها در قالب پنجره واحد حمایت از کسب‌وکارها ارائه شود. اینها ظرفیت‌هایی است که با تعامل همه مجموعه‌ها در این مدت کوتاه شکل گرفته و امید داریم تداوم یابد.» وی در پایان بر ظرفیت‌های مزیت‌بخش سکوها تاکید کرد و گفت: سکوها ظرفیت‌های خود را به شکلی شفاف و روشن برای مردم ارائه دهند تا مردم افق روشن‌تری از فعالیت‌هایشان داشته باشند. ما هم همه تلاش خود را برای تحقق این ظرفیت‌ها انجام می‌دهیم. باید برای توسعه فناوری‌های بومی خود حداکثر استفاده از فرصت‌ها را داشته باشیم.

اگرچه رئیس سازمان فناوری اطلاعات تاکید دارد که هدف کارگروه اقتصاد دیجیتال از تدوین آیین‌نامه حمایتی اخیر آن است که مردم بتوانند ظرفیت‌های از دست‌رفته کسب‌وکار خود پس از فیلتر شدن شبکه‌های اجتماعی خارجی(به خصوص اینستاگرام و واتس‌اپ) را در پلتفرم‌های داخلی بازیابی کنند، اما به نظر نمی‌رسد این مورد در کوتاه‌مدت ممکن باشد؛ زیرا هنوز ابهامات زیادی در چند و چون بندهای این طرح و کارآیی آنها در حل مشکل واقعی کسب‌وکارها وجود دارد. رئیس سازمان فناوری اطلاعات در این مراسم تاکید کرد که حمایت‌های مختلفی از جمله حمایت‌های مالی و تحقیقاتی، انجام شده که برخی تامین شده و برخی دیگر نیز در دست بررسی و اجراست. وی افزود: ابعاد مختلفی در این آیین‌نامه برای ارائه مزیت‌ها و خدمات از طریق مصوبات کارگروه اقتصاد دیجیتال برای باروری کسب‌وکارها لحاظ شده است. اظهارات رئیس سازمان فناوری اطلاعات درحالی مطرح شده است که هنوز مشخص نیست که این حمایت‌ها دقیقا از چه دسته کسب‌وکارهایی انجام شده و کسب‌وکارهای زیان‌دیده از محدودیت‌های اینترنتی اخیر تا چه اندازه با این طرح پوشش داده شده‌اند. البته وی در پاسخ به سوال خبرنگاران در این مورد تاکید کرد که این امری نیست که یک شبه محقق شود و نیازمند گذشت زمان و تلاش مداوم است.

■ از عملکرد پلتفرم‌های داخلی راضی هستیم

آیین‌نامه حمایتی تعریف شده برای حمایت از کسب‌وکارهای اینترنتی شامل ۱۴ ماده بود و در آن بندهای حمایتی مختلفی از جمله معافیت‌های مالیاتی، وام‌های کم‌بهره، تسهیلات لجستیکی و تبلیغاتی و... گنجانده شده، اما پیش‌شرط بهره‌مندی از تمامی این حمایت‌ها، انتقال کسب‌وکار از پلتفرم‌های خارجی به داخلی عنوان شده است. در همین راستا در جلسه اخیر نیز متولیان طرح تلاش کردند تا به شفاف‌سازی بیشتر ابعاد این طرح بپردازند و آمارهایی از پیشرفت‌های انجام شده بیان کنند. حامد منکرسی، معاونت سیاستگذاری اعتباربخشی سازمان فناوری در تشریح اهداف طرح حمایتی مذکور اظهار کرد که هدف ابتدایی این طرح ایجاد شرایط حداقلی برای کسب‌وکارها بوده است و برای انجام این طرح تلاش شده تا از پتانسیل‌های پلتفرم‌های داخلی بهره برده شود. پس از آن نیز قرار است با تعریف بسته‌های تبلیغی و تسهیلات لجستیکی و... به بهبود شرایط کسب‌وکارها کمک کنیم.

در زمان رونمایی از طرح مقرر شد تا به زودی، پلتفرم‌های داخلی برگزیده‌ای که قرار است میزبان کسب‌وکارهای داخلی باشند، معرفی شوند؛ حالا منکرسی با بیان اینکه از میان درخواست‌های ارسال شده، ۲۴ درخواست و ۵ پلتفرم حائز شرایط شناخته شده‌اند، به معرفی شماری از این پلتفرم‌ها پرداخت. طبق آنچه در این جلسه مطرح شد، روبیکا، ایتا و سروش‌پلاس از جمله شبکه‌های اجتماعی و پیام‌رسان‌های بومی پذیرفته شده در این طرح هستند و نام پلتفرم‌هایی مانند شیپور(پلتفرمی برای درج آنلاین آگهی) و کسبینو (شبکه اجتماعی مشاغل برای ارائه خدمات حرفه‌ای) نیز در این لیست به چشم می‌خورد.

همزمان با ابراز رضایت رئیس سازمان فناوری اطلاعات از عملکرد پلتفرم‌های داخلی در پر کردن جای خالی پلتفرم‌های خارجی فیلتر شده، شماری از مدیران این شبکه‌های اجتماعی داخلی که در جلسه حضور داشتند نیز با بیان آمارهایی از عملکرد پلتفرم خود -در غیاب رقبا- ابراز خشنودی کردند. نماینده روبیکا در این جلسه، با بیان اینکه تعداد کاربران ثبت‌نامی این پلتفرم به عدد ۷۰ میلیون کاربر رسیده است اعلام کرد که اکنون ۴۵۸ میلیون کانال و گروه در روبیکا فعال هستند. وی با اشاره به ظرفیت‌های ایجاد شده برای درآمدزایی کاربران از محتوای به اشتراک‌گذاشته شده با دیگران افزود: روزانه ۵۰۰ تا ۶۰۰ میلیون تومان به تولیدکنندگان این نوع محتوا پرداخت می‌کنیم. نماینده روبیکا با بیان اینکه در تلاش هستند تا با طراحی لندینگ پیج‌های اختصاصی برای فروشگاه‌های اینترنتی به جذب بیشتر کاربر توسط آنها کمک کنند اظهار کرد که اکنون ۱۶هزار فروشگاه اینترنتی در پلتفرم ما فعال هستند.

نماینده ایتا(از جمله پیام‌رسان‌های داخلی) نیز با بیان اینکه اکنون تعداد بازدید از کانال‌های عمومی در این پلتفرم از مرز یک میلیارد بازدید عبور کرده است، بر عملکرد درخشان تیم خود در جلب نظر کاربران ایرانی تاکید کرد. نماینده ایتا با بیان اینکه هر روز جمعیتی معادل ظرفیت استادیوم آزادی به جمع کاربران ایتا اضافه می‌شود، گفت: اکنون تعداد کاربران روزانه ما از مرز ۹ میلیون و تعداد کاربران ماهانه ما از مرز ۱۵ میلیون عبور کرده است. وی همچنین مدعی شد که مجموع دیتای جدیدی که هر روز بر این پلتفرم قرار داده می‌شود معادل ۱۷ ترابایت است. عباس مرادی، نماینده سروش پلاس که از دیگر فعالان بخش پلتفرم‌های داخلی حاضر در جلسه بود نیز آمارهای مشابهی را مطرح کرد و بر دستاوردهای تیم خود در مدت اخیر تاکید کرد.

با وجود اظهارات مکرر سیاستگذاران و پلتفرم‌داران درباره استقبال قابل‌توجه کاربران ایرانی از شبکه‌های اجتماعی بومی، آنچه در سطح اجتماع مشاهده می‌شود اندکی متفاوت است. محدودیت‌هایی مانند عدم امکان دسترسی به این پلتفرم‌ها از خارج کشور، امنیت اطلاعاتی ضعیف و رعایت نشدن حریم خصوصی کاربران، پالایش سلیقه‌ای محتوای به اشتراک‌گذاشته شده توسط کاربران و نبود آزادی بیان باعث شده تا کاربران رضایت چندانی از استفاده این پلتفرم‌ها نداشته باشند. با این همه اظهارنظرهای بسیاری از فعالان این حوزه نشان می‌دهد که آنها همچنان استفاده از اینستاگرام فیلترشده را -که حالا بارگذاری هر پست در آن چندین دقیقه طول می‌کشد- به مهاجرت به پلتفرم‌های داخلی ترجیح می‌دهند. اگرچه طراحان بسته حمایتی دولت مدعی آن هستند که این بسته به گونه‌ای طراحی شده است که می‌تواند نگرانی کسب‌وکارها از زیان اقتصادی ناشی از محدودیت‌های اینترنتی اخیر را رفع کند، اما فعالان این حوزه نظر دیگری دارند؛ آنها معتقدند طراحی این بسته و تعریف پارامترهای حمایتی در آن با دغدغه‌های واقعی کسب‌وکارها فاصله زیادی دارد. آنها تاکید دارند که نیاز واقعی کسب‌وکارهای آنلاین، دسترسی داشتن به اینترنت بین‌المللی و ارتباطات باکیفیتی است که در آن حق انتخاب از کاربر سلب نشده باشد و تمامی پلتفرم‌ها بتوانند در یک فضای رقابتی سالم فعالیت کنند.

نفوذ فناوری 5G از کشاورزی تا دل استادیوم‌های جام‌جهانی

ایسنا: فناوری نسل پنجم ارتباطی با توجه به شاخصه‌های متمایزکننده آن از فناوری‌های نسل قبلی، فرصت‌های تجاری بی‌نظیری خلق می‌کند که یک نمونه از کاربردهای آن را در طول برگزاری جام‌جهانی قطر ۲۰۲۲ شاهد بودیم. با وجود اینکه مزایای فناوری نسل پنجم ارتباطی (5G) به خوبی شناخته شده است، اما بخش سخت برای رهبران کسب‌وکارها این است که انتخاب کنند پیاده‌سازی 5G می‌تواند در سازمان آنها تفاوت ایجاد کند. با این حال صنایع روزبه‌روز به شکل گسترده‌ای به چرخه استفاده از ظرفیت شبکه‌های خصوصی و عمومی 5G می‌پیوندند، زیرا فرصت‌های تجاری بسیاری نیازمند ظرفیت بالا، تاخیر کم و قابلیت اطمینان هستند که تمام این معیارها تنها در نسل پنجم ارتباطی وجود دارد.

در همین راستا پیش از این تحقیقاتی توسط Grand View Research درباره بازار 5G انجام شده که از نتیجه آن انتظار می‌رود بازار جهانی خدمات این نسل به یک بازار ۶۶۴/۷۵ میلیارد دلاری تبدیل شود که این به معنای نرخ رشد ترکیبی سالانه ۴۶/۲ درصدی از ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۸ است. پذیرش و استفاده این نسل از فناوری ابتدا به ساکن برای رشد در صنایع متعددی از جمله کشاورزی، خرده‌فروشی و آب و برق پیش‌بینی شده اما وظیفه مدیران اجرایی و مدیران فناوری اطلاعات کسب‌وکارهاست که فرصت‌های تجاری 5G را شناسایی کرده و دقیقا مشخص کنند که این فناوری در کجا و چگونه می‌تواند متمایزکننده باشد. لئو گِرگز، تحلیلگر ارشد ABI Research هم در این باره می‌گوید: «برای کسب‌وکارها بسیار مهم است که شناسایی کنند فناوری 5G می‌تواند مزایا را اضافه کند؛ کارهای زیادی وجود دارد که 4G می‌تواند انجام دهد اما مواردی وجود دارد که قابلیت اطمینان بالا، در دسترس بودن و تاخیر کم 5G تفاوت محسوسی در انجام آنها ایجاد می‌کند.» شاید در راستای تکمیل این اظهارات باید به ذکر مثالی پرداخت؛ کشاورزی هوشمند هم‌اکنون با قابلیت‌های محاسباتی پیشرفته و اینترنت اشیا که به جمع‌آوری داده‌ها، تجزیه و تحلیل و تصمیم‌گیری برای کاهش هزینه‌ها، کاهش مصرف منابع و ایجاد بازده بالاتر کمک می‌کند، در حال انجام است، اما بر اساس گزارش‌های صنعتی، 5G می‌تواند دامنه جغرافیایی کشاورزی هوشمند را افزایش داده و هزینه‌ها را با ایجاد اتصال با ظرفیت بالا به مناطق کشاورزی روستایی افزایش دهد.

طبق این گزارش، سوای مقوله زیرساختی و از منظر سرویس، با توجه به رویداد جهانی فوتبال به میزبانی قطر، اتصال فناوری 5G این امکان را فراهم می‌آورد تا سرویس‌هایی پهن‌باندی در ورزشگاه‌ها برای طرفداران ارائه شود تا زمانی که در حال تماشای بازی به صورت حضوری هستند، بتوانند به راحتی از آمار و احتمال برنده شدن مطلع شوند، آمار بازی‌هایی را که در آن شرکت می‌کنند به دست بیاورند یا حتی بازی‌های اضافی را روی دستگاه تلفن همراه خود پخش کنند.

روی خط

جریمه فاکسکان برای سرمایه‌گذاری در یک تراشه‌ساز چینی

ایسنا: دولت تایوان، شرکت فاکسکان را به دلیل سرمایه‌گذاری بدون مجوز در یک تراشه‌ساز چینی، جریمه می‌کند. شرکت تایوانی فاکسکان که بزرگ‌ترین تولیدکننده قراردادی محصولات الکترونیکی در جهان است، اعلام کرده که سهام خود در این تراشه‌ساز چینی را خواهد فروخت. دولت تایوان با نگرانی به طرح بلندپروازانه چین برای تقویت صنعت نیمه‌رسانا، چشم دوخته و مقررات را برای جلوگیری از به سرقت رفتن فناوری تراشه این کشور توسط چین، تشدید کرده است. فاکسکان که تولیدکننده بزرگ محصولات اپل است، در ماه ژوئیه فاش کرد که سهامدار غول تراشه چینی تسینگوآ یونی گروپ است. این شرکت روز جمعه در اظهارنامه‌ای برای بازار سهام تایپه، اعلام کرد زیرمجموعه‌اش در چین، موافقت کرده است کل سهامش در تسینگوآ یونی گروپ را بفروشد. وزارت اقتصاد تایوان در واکنش به این اظهارات اعلام کرد: کمیسیون سرمایه‌گذاری این وزارتخانه که باید تمامی سرمایه‌گذاری‌های خارجی را تایید کند، از فاکسکان خواستار توضیحات کامل درباره این سرمایه‌گذاری خواهد شد. با توجه به این حقیقت که این سرمایه‌گذاری از پیش اعلام نشده بود، میزان جریمه بر اساس فرمول محاسبه خواهد شد و مجازات مطابق قانون، تعیین می‌شود. منابع آگاه پیش‌تر به رویترز گفته بودند: فاکسکان از دولت تایوان برای انجام این سرمایه‌گذاری، تاییدیه نگرفته بود و مقامات تایوانی بر این باورند که این شرکت، قانون تایوان در ارتباط با چین را نقض کرده است. فاکسکان اعلام کرد شرکت شینگ‌وِی که ۹۹ درصد آن تحت کنترل شرکت اینترنت صنعتی فاکسکان قرار دارد، موافقت کرده است سهام خود در تسینگوآ یونی گروپ را به مبلغ ۵/۳۸ میلیارد یوآن(۷۷۲ میلیون دلار) به شرکت چینی یانتای‌هایشیو بفروشد. بر اساس گزارش شبکه سی‌ان‌بی‌سی، قانون تایوان اجازه می‌دهد دولت، سرمایه‌گذاری در چین را بر اساس ملاحظات امنیت ملی و تحولات صنعتی، ممنوع کند. تایپه، ساخت کارخانه‌های پیشرفته در چین را برای شرکت‌های تایوانی ممنوع کرده است تا مانع انتقال فناوری پیشرفته آنها به خارج شود.

اخراج کارمندان توییتر همچنان ادامه دارد

مهر: به نظر می‌رسد ایلان ماسک تعداد بیشتری از نیروی کار توییتر را اخراج کرده است. طبق گزارش نشریه «اینفورمیشن» این شرکت بخشی از نیروی انسانی قسمت زیرساخت خود را اخراج کرده است. به گزارش انگجت، البته تعداد نیروهای اخراجی مشخص نیست، اما برخی از مهندسان روز گذشته در توییتر اعلام کردند از طریق ایمیلی به آنها اطلاع داده شده که دیگر شرکت نیازی به همکاری آنها ندارد. پیش از این و روز پنج‌شنبه نشریه نیویورک‌تایمز در گزارشی از اخراج نلسون آبرامسون، مدیر بخش زیرساخت توییتر و عده‌ای دیگر از کارمندان رده بالای شرکت خبر داد.

توییتر از زمان کاهش نیروی انسانی خود تیم ارتباطات راه‌اندازی نکرده است. براساس تخمین وب‌سایت اینفورمیشن، از زمانی که ایلان ماسک توییتر را در اکتبر ۲۰۲۲ میلادی خریده، تعداد کارمندان این شرکت ۷۵ درصد کاهش یافته است. این شبکه اجتماعی در زمان مدیریت پاراگ آگراوال حدود ۷۵۰۰ کارمند داشت. اما یک هفته قبل در شبکه پیام‌رسان «اسلک» توییتر حدود ۲ هزار کارمند ثبت شده بودند. در ماه نوامبر ۲۰۲۲ ماسک اعلام کرد نیروهای انسانی باقی‌مانده در توییتر دیگر اخراج نمی‌شوند. این خبر پس از آن اعلام شد که وی اولتیماتومی سختگیرانه برای کارمندان صادر کرد و در نتیجه آن حداقل ۱۲۰۰ نفر استعفا دادند.

افزایش قربانیان فرآیند اخراج‌های ماسک در تیم‌هایی که مسوولیت فعال نگه داشتن پلتفرم را دارند، نگرانی‌ها درباره کاهش اعتبار آن در آینده را بیشتر کرده است. از سوی دیگر اخراج نیروها نشان‌دهنده موقعیت مالی متزلزل توییتر از زمان شروع فعالیت ماسک در این شرکت است. در هفته‌های دیگر ماسک و دیگر مدیران ارشد اجرایی درباره عواقب احتمالی عدم پرداخت پاداش به هزاران کارمند گفت‌وگو کرده‌اند که طی هفته‌های اخیر از شرکت اخراج شده‌اند. همچنین این پلتفرم نتوانسته اجاره‌بهای دفاتر خود در سانفرانسیسکو و نقاط دیگر را پرداخت کند.

درک حس لامسه در دنیای واقعیت مجازی ممکن شد

مهر: محققان نوعی گجت پوشیدنی از هیدروژل لاستیک مانند و مجهز به الکترود ابداع کرده‌اند که حس لامسه را کف دست کاربر در واقعیت مجازی و واقعیت افزوده شبیه‌سازی می‌کند. به گزارش نیواطلس، هم‌اکنون تعداد زیادی دستگاه‌های پوشیدنی طراحی شده که به کاربران اجازه می‌دهند اشیای مجازی را کنترل کنند و بازخورد لمسی از آنها دریافت کنند. اما بیشتر اوقات این دستگاه‌ها حجیم و سنگین و نیازمند تنظیمات پیچیده‌تر و انبوهی از سیم‌ها هستند. اما به نظر می‌رسد سیستم WeTec یکی از تمیزترین نسخه‌های ساخته شده براساس این ایده است. دستگاه مذکور از نوعی هیدروژل لاستیک مانند ساخته شده که روی کف دست و جلوی انگشتان می‌چسبد و به یک باتری کوچک متصل است. همچنین ابزار مجهز به سیستم بلوتوث است که در یک وصله ۵سانتی‌متر مربعی روی ساعد قرار می‌گیرد. باتری دستگاه را می‌توان به‌طور بی‌سیم شارژ کرد. هیدروژل دستگاه دارای ۳۲ الکترود است که روی کف دست، شست و انگشتان قرار می‌گیرند. جریان الکتریکی از طریق این الکترودها ارسال می‌شود تا حس لامسه را ایجاد کند. به گفته محققان سیستم WeTech با شبیه‌سازی ترکیب‌هایی از این الکترودها با قدرت‌های مختلف، می‌تواند تجربیات متفاوتی را شبیه‌سازی کند. این تجربیات آزمایش شد و شامل گرفتن توپ تنیس با دست یا آن بود که کاربر حس کرد موشی روی دستش راه می‌رود. حساسیت حس لامسه را می‌توان تا حد زیاد و دردناکی بالا برد تا بازخوردهای منفی مانند لمس کردن یک کاکتوس دیجیتال را ایجاد کند. محققان معتقدند این سیستم را می‌توان با واقعیت مجازی یا واقعیت افزوده یکپارچه کرد تا کاربردهای جالبی برای آن یافت.

از آن‌سو

کناره‌گیری مدیر ارشد فناوری متا

آی‌تی ایران: جان کارمک، از بزرگان صنعت فناوری که همگان وی را به دستاوردهایش در حوزه واقعیت مجازی و بازی‌های کلاسیک همانند Doom و Quake می‌شناسند، به همکاری خود با شرکت متا پایان داد. بنابر اعلام نیویورک‌تایمز، جان کارمک در سال ۲۰۱۳ به عنوان مدیر ارشد فناوری به آکیولس (Oculus) پیوست و پس از تصاحب این شرکت توسط متا (شرکت مادر فیس‌بوک) به متا ملحق شد. وی اما در سال ۲۰۱۹ از مسوولیت خود به عنوان مدیر ارشد فناوری کناره‌گیری کرد و با سمت مشاوره‌ای این بخش، به کار خود ادامه داد. در آن زمان، کارمک اعلام کرد که قصد دارد روی هوش مصنوعی کار کند و در آگوست امسال، خبرهایی به دست آمد که نشان می‌داد فعالیت وی در این حوزه، برای متا نیست و او استارت‌آپ جدید را تحت عنوان Keen Technologies راه‌اندازی کرده است. وی با انتشار توییتری در همان ماه نوشت که ۲۰ درصد از وقت خود را به متا اختصاص داده است.

بر اساس پیامی که وی در صفحه شخصی خود در متا و خطاب به کارمندان این شرکت منتشر کرده، به نظر می‌رسد او از شرایط حاکم و فعلی در متا راضی نیست. وی درباره هدست کوئست ۲ نوشت: ما چیزی بسیار نزدیک به چیزی که می‌بایست باشد، ساختیم.

وی در ادامه گفت از مبارزه و تنش با متا که میلیاردها دلار در بخش Reality Labs برای ساخت دستگاهی چون هدست‌های واقعیت افزوده و نرم‌افزارهای مرتبط سرمایه‌گذاری کرده، خسته شده است. کارمک همچنین مراتب ناراحتی خود را از تصمیمات مارک زاکربرگ و اندرو بوسورث، مدیر ارشد فناوری متا ابراز کرد. با این حال، بوسورث در توییتی نوشت: نمی‌توان تاثیری را که تو بر کار و به‌طور کل صنعت این حوزه گذاشتی، نادیده گرفت. مهارت فنی تو برای همه شناخته‌شده است، اما ما تو را بیشتر با تمرکز بی‌پایانت بر ایجاد ارزش برای مردم به یاد خواهیم آورد.

ابراز ندامت جک دورسی از اشتباهش در توییتر

ایسنا: جک دورسی، یکی از موسسان توییتر در اظهاراتی، اذعان کرد پس از ورود سرمایه‌گذاران کنشگر به این شرکت، از تلاش برای پیشبرد تغییراتی که در این شرکت شبکه اجتماعی در نظر داشت، دست کشیده است. جک دورسی، یکی از موسسان و مدیرعامل سابق توییتر، از ایلان ماسک نام نبرد اما در اظهاراتش روشن کرد که این شرکت مشکلات قابل‌توجهی در زمان حضور وی داشته و همچنان دارد. دورسی گفت: نظراتش پیرامون فایل‌های توییتر را که ماسک اخیرا منتشر کرد تا ادعاهایش را درباره غرض‌ورزی مدیریت قبلی توییتر نسبت به محافظه‌کاران در نظارت بر محتوا ثابت کند، اضافه می‌کند. جک دورسی در ابتدای پست خود نوشت: به سه اصل معتقد است. شبکه اجتماعی باید در برابر کنترل شرکتی و دولتی ایستادگی کند. نویسنده تنها شخصی است که می‌تواند محتوایی را که تولید می‌کند حذف کند و نظارت بهتر است که با انتخاب الگوریتمی اجرا شود. توییتری که من آن زمان مدیریت کردم و توییتر امروزی، هیچ کدام از این سه اصل را ندارند.

ایلان ماسک که خرید ۴۴ میلیارد دلاری توییتر را اواخر اکتبر نهایی کرد، تغییرات زیادی در این شبکه اجتماعی صورت داده و حساب کاربری دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور سابق آمریکا که در زمان دورسی و پس از حمله به ساختمان کنگره آمریکا در ششم ژانویه، به‌طور دائمی مسدود شده بود را برگردانده است.

دورسی انتقاد خاصی نسبت به ماسک مطرح نکرد. وی گفت: پس از اینکه شرکت الیوت، به عنوان یک سرمایه‌گذار کنشگر وارد توییتر شد، تلاش برای هدایت این شرکت شبکه اجتماعی در مسیر درست را رها کرد. موسس سابق توییتر نوشت: این تقصیر من بود. وقتی یک سرمایه‌گذار کنشگر در سال ۲۰۲۰ سهام توییتر را خرید، من کاملا از تلاش برای پیشبرد تغییرات دست کشیدم.

درباره تصمیم توییتر برای تعلیق حساب ترامپ، دورسی نوشت: معتقد است که هیچ نیت سوء یا اهداف پنهانی وجود نداشته و همه مطابق با بهترین اطلاعاتی که در آن زمان داشتند، عمل کردند. با این حال، اشتباهاتی صورت گرفت و اگر توییتر به جای تمرکز بر ابزارهایی برای خودش، بر ابزارهای بیشتر برای افرادی که از این سرویس استفاده می‌کردند تمرکز می‌کرد، این شرکت در وضعیت فعلی قرار نمی‌گرفت. پلتفرم‌های شبکه اجتماعی نباید محتوا را حذف کرده یا حساب‌ها را تعلیق کنند. بر اساس گزارش شبکه سی‌ان‌بی‌سی، دورسی به پروژه‌های بلو اسکای، ماستودون و ماتریکس اشاره کرد که می‌توانند دیدگاهی را که او از پروتکل شبکه اجتماعی رایگان و آزاد دارد محقق کنند. وی گفت: به پروژه‌های امیدبخش کمک مالی خواهد کرد و از یک میلیون دلار کمک برای اپلیکیشن پیام‌رسان رمزنگاری شده سیگنال آغاز می‌کند.

خبر

تکرار تراژدی تلخ سد گتوند با آبگیری «چم‌شیر»

دنیای‌اقتصاد - اهواز - محمد علاف‌پور: سد چم‌شیر در ۲۵ کیلومتری جنوب شرقی شهر دوگنبدان در کهگیلویه و بویراحمد روی رودخانه زهره در مراحل پایانی ساخت قرار دارد و شمارش معکوس برای آبگیری آن نگرانی‌ها را در خصوص تکرار یک فاجعه دوچندان کرده است. سدی که بر روی سازند گچساران، یعنی همان سازندی که سد گتوند روی آن بنا شده، ساخته شده است و باید دید که در صورت آبگیری آن چه تبعاتی برای خوزستان و محیط‌زیست، کشاورزی و زندگی مردمانش دارد. سید کریم حسینی، نایب‌رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه آبگیری سد چم‌شیر تکرار تراژدی تلخ سد گتوند در خوزستان است، گفت: این سد اصلا نباید آبگیری شود. وی با انتقاد از تلاش‌ها برای آبگیری سد چم‌شیر اظهار کرد: نمایندگان خوزستان مخالفت خود را با آبگیری سد چم‌شیر به وزارت نیرو و همچنین افرادی که در دولت پیگیر این مساله هستند اعلام کرده‌اند و این مخالفت بر اساس نظرات کارشناسان این حوزه است. وی گفت: در بستر دریاچه این سد و مسیر رودخانه، لایه‌های نمکی وجود دارد و اگر سد آبگیری شود کیفیت آب رودخانه به شدت تحت تاثیر قرار خواهد گرفت و شور خواهد شد. با آبگیری سد چم‌شیر فاجعه‌ای که در خصوص تجربه تلخ سد گتوند رخ داد دوباره تکرار می‌شود. حسینی اظهار کرد: آبگیری سد چم‌شیر یک تهدید جدی برای محیط‌زیست خوزستان به‌ویژه جنوب شرق خوزستان و کاملا غلط است. در حال حاضر و پیش از آبگیری این سد در رودخانه زهره چشمه‌های آب شور وجود دارد که وضعیت این رودخانه را با توجه به دبی آن، خاص کرده است و آبگیری چم‌شیر برای منطقه بسیار مشکل‌ساز خواهد شد.

وی ادامه داد: با توجه به وضعیت مخزن سد چم‌شیر، آبگیری این سد منجر به انحلال نمک و آهک در آب شده و وضعیت کیفی آب به شدت کاهش پیدا خواهد کرد و از این رو سد اصلا نباید آبگیری شود و آبگیری آن کاملا نادرست و آسیب زننده است.

نایب‌رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه افزایش انحلال نمک و آهک در آب منطقه یک بحران زیست محیطی جدی را ایجاد خواهد کرد، گفت: حدود ۸۰هزار هکتار اراضی خوزستان تحت پوشش آب این سد خواهند بود و در صورت آبگیری آن و رهاسازی آب سد، قطعا شاهد از بین رفتن و شور شدن این اراضی خواهیم بود.

حسینی اظهار کرد: تجربه احداث سد گتوند در خوزستان یک تراژدی دردناک و تجربه‌ای بسیار تلخ است که باعث بروز مشکلات زیست محیطی فراوانی در استان شد و در صورتی که مجددا این تجربه تلخ با آبگیری سد چم‌شیر تکرار شود قطعا کشاورزی خوزستان با مشکلات جدی مواجه خواهد شد و همچنین مسائل زیست محیطی فراوانی گریبانگیر استان می‌شود.

وی با بیان اینکه وزارت نیرو متولی این سد است و باید ابهاماتی را که در خصوص اجرای این سد وجود دارد برطرف کند، گفت: قطعا اجازه آبگیری سد چم‌شیر را با توجه به نظرات کارشناسی ارائه شده در این حوزه نخواهیم داد.

آمار لغو تورهای ژانویه به مقصد اصفهان اعلام شد

آوار فیلترینگ بر «نصف جهان»

دنیای‌اقتصاد: تعطیلات سال نو میلادی به زودی آغاز می‌شود و همزمان با آن شاهد اوج‌گیری سفر در جهان هستیم. در ایران وضعیت چگونه است؟ آیا هتل‌های ایران هم میزبان توریست‌هایی از کشورهای اروپایی و... هستند؟ یا همچون ماه‌های قبل تعداد گردشگران ورودی ایران همچنان روندی کاهشی را تجربه می‌کند؟

کریم بیگی رئیس جامعه حرفه‌ای هتلداران استان اصفهان در این باره به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: در حال حاضر تعداد گردشگران ورودی به ایران به شدت کاهش پیدا کرده است. پیش از کرونا به سمت ثبات بازار در این زمینه پیش می‌رفتیم و روال طبیعی را داشتیم اما تعداد گردشگران کنونی نزدیک به ۱۰ درصد جمعیت توریست‌هایی است که پیش از کرونا به ایران سفر می‌کردند.

او درباره دلایل سفر این گردشگران بیان می‌کند: اغلب این توریست‌ها سفرهای تجاری به مقصد کشورمان دارند و در طول سفرشان ممکن است به چند شهر سفر کنند.

به گفته بیگی دلیل خزان گردشگری در ایران به ناآرامی‌های اخیر و قطعی اینترنت برمی‌گردد. او اضافه می‌کند: اختلال در اینترنت به توریسم ورودی ضربه جدی می‌زند. برای گردشگران خارجی بحث اختلال در اینترنت به عنوان عاملی که ارتباط آنها با خانواده و محل کارشان را تحت تاثیر قرار می‌دهد بسیار اهمیت دارد. اگر آنها با چنین وضعیتی مواجه شوند احساس امنیت‌شان را از دست می‌دهند و همین امر باعث می‌شود تمایل کمتری برای سفر به چنین مناطقی داشته باشند.

او بخش دیگری از عدم تمایل توریست‌های خارجی برای سفر به ایران را به تبلیغاتی مربوط می‌داند که در رسانه‌های خارجی علیه ایران وجود دارد و می‌گوید: کاهش سفر به ایران باعث ضرر و زیان سنگین به صاحبان مراکز اقامتی در ایران شده و بسیاری از سرمایه‌گذاران این بخش را در معرض ورشکستگی قرار داده است.

رئیس جامعه حرفه‌ای هتلداران استان اصفهان در ادامه با اشاره به جبران خسارت سیل به کشاورزان بیان می‌کند: متاسفانه یا خوشبختانه با وقوع سیل و نابودی زمین کشاورزی، دولت ورود پیدا کرده و تلاش می‌کند بخشی از ضرر و زیان کشاورز را جبران کند اما زمانی که موضوع صنعت گردشگری است شاهد چنین حمایت‌هایی نیستیم.

حسن سیادتان

کریم بیگی

به گفته بیگی در پاییز و به ویژه مهر و آبان ایران باید مملو از گردشگران خارجی بود. او اضافه می‌کند: ۸۵ درصد تورها به مقصد ایران کنسل شده و حتی شاهدیم سفرهای داخلی نیز به شدت کاهش یافته است. همین موضوع سبب شده ضریب اشغال هتل‌های اصفهان به ۱۰ تا ۱۵ درصد برسد و صاحبان آنها متضرر شوند.

او می‌گوید: در جلسه‌ای که با مدیران گردشگری داشتیم این موضوع را با آنها مطرح کردیم که چرا مشابه بخش کشاورزی و سایر بخش‌ها دولت مساعدتی به صاحبان هتل‌ها یا آژانس‌ها و... نمی‌کند. صاحبان کسب و کار گردشگری پس از دو سال شیوع ویروس کرونا و رکود گردشگری امیدوار بودند این حوزه رونق پیدا کند که با رکود دوباره‌ای مواجه شده‌اند که شرایط را برای آنان سخت کرده است. در این شرایط چه باید کرد؟ به گفته رئیس جامعه حرفه‌ای هتلداران استان اصفهان باید ارتباطات بین‌المللی شکل بگیرد و احساس امنیت در توریست خارجی ایجاد شود. او می‌گوید: توریست‌های ورودی نسبت به قطعی اینترنت حساس هستند، بسیاری از این گردشگران در حین سفر در حال انجام وظایف شغلی خود هستند که نیاز به اینترنت دارند و اگر این امکان برایشان مهیا نشود از سفر به کشورمان منصرف می‌شوند.

■ لغو ۸۰۰ تور گردشگری

حسن سیادتان رئیس جامعه حرفه‌ای هتلداران استان فارس درباره وضعیت توریسم ورودی در تعطیلات سال نو میلادی به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: حدود ۸۰۰ تور شیراز، اصفهان و یزد برای تعطیلات رزروهای خود را کنسل کرده‌اند.

او این میزان کنسلی را به بازه زمانی ۱۵ شهریور تا آخر آذر مرتبط می‌داند و اضافه می‌کند: برای ژانویه هم تورهای ما کنسل شده که دلیل آن به ناآرامی‌های اخیر، قطعی اینترنت و... بازمی‌گردد.

به گفته سیادتان با کاهش شیوع کرونا در روزهای پایانی سال ۱۴۰۰، شاهد رونق سفر در کشور بودیم. او می‌گوید: مردم نیاز به سفر داشتند و همین امر باعث شد در چند ماه یعنی از اسفند ماه تا اواخر اردیبهشت شاهد رونق گردشگری در کشور باشیم و ضریب اشغال هتل‌ها هم بالا برود. با این حال از روزهای پایانی شهریور با مجموعه حوادثی که در کشور اتفاق افتاد، شاهد بودیم توریست‌های خارجی از تمام کشورها سفرشان را به کشورمان لغو کردند.

رئیس جامعه حرفه‌ای هتلداران استان فارس معتقد است لغو سفر طبیعتا به کسب و کارهای مرتبط با گردشگری صدمه می‌زند، او می‌افزاید: نه تنها هتلداران بلکه فعالان حوزه حمل‌ونقل، اقامتگاه‌ها، راهنمایان و... هم از این وضعیت متضرر شده‌اند. علاوه بر آن شاهدیم که مخاطبان موزه‌ها و آثار باستانی نیز به شدت کاهش داشته و همین روند درآمد آنها را نیز تحت‌الشعاع قرار داده است.

آیا در ماه‌های اخیر شاهد رونق دوباره توریسم ورودی در کشورمان خواهیم بود؟ پاسخ سیادتان به این پرسش منفی است. او می‌گوید: توریست خارجی که قصد سفر به کشورمان را دارد معمولا بین ۶ تا ۹ ماه قبل کارهای مرتبط با سفرش را انجام می‌دهد تا در موعد معین به کشورمان وارد شود. بنابراین نمی‌توان امید داشت که در یک بازه زمانی کوتاه شاهد حضور گردشگران خارجی باشیم. با این حال ما می‌توانیم مجموعه اقداماتی را برای جلب نظر آنها برای سفر به کشورمان انجام دهیم که از جمله آنها می‌توان به تبلیغات در نمایشگاه‌های خارجی مانند فیتور اسپانیا یا آی‌تی‌بی برلین اشاره کرد. در این نمایشگاه با معرفی جاذبه‌های توریستی کشورمان باید گردشگران را به سفر به کشورمان ترغیب کنیم.

او معتقد است در این بازه زمانی باید مجموعه اقداماتی را برای بازسازی هتل‌ها انجام داد. رئیس جامعه حرفه‌ای هتلداران استان فارس می‌افزاید: طبیعی است که فصل داغ گردشگری زمانی برای بازسازی نیست، بنابراین شاید بهترین کار بازسازی هتل‌ها در شرایط کنونی باشد که توریست‌های اندکی به کشورمان سفر می‌کنند. در این زمینه لازم است صندوق توسعه با صاحبان هتل‌ها مساعدت کافی داشته باشد. سیادتان در این باره که چند درصد از توریست‌های شیراز در این بازه زمانی کاهش یافته به ۸۵ تا ۹۰ درصد اشاره می‌کند.

■ رکود، رکورد می‌زند

گفته‌های این فعالان حوزه هتلداری نشان می‌دهد ایران در ماه‌های اخیر در زمینه گردشگری و صنعت هتلداری ضررهای بسیاری را متقبل شده است. اگر در ماه‌های ابتدایی سال جاری، رکوردهای سفر در حال شکسته شدن بود، این روزها رکود است که در حال رکورد زدن است. از این رو به نظر می‌رسد متولی گردشگری بیش از پیش باید رایزنی‌های خود را انجام داده و در جلسه‌های هیات دولت و گفت‌وگو با سایر نهادها و ارگان‌ها تبعات این رکود را به آنها یادآوری کند.

خبر

روکش آسفالت ۲۵۲ کیلومتر راه در خراسان شمالی

دنیای‌اقتصاد - بجنورد - اسدالله ابراهیمی: مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای خراسان شمالی از احداث و روکش آسفالت بیش از ۲۵۲ کیلومتر راه اصلی، شریانی و فرعی و روستایی در این استان از ابتدای سال تاکنون طی سال جاری خبر داد.

محمد مشتری گفت: در ۸ ماه گذشته بهسازی و آسفالت راه‌های اصلی و فرعی حدود ۱۱۲/۸ کیلومتر به ارزش ۸۲۰ میلیارد ریال انجام شده است. وی ادامه داد: ۱۱۰ کیلومتر از راه‌های روستایی و فرعی استان احداث و آماده آسفالت است که از این میزان ۸۲/۵ کیلومتر به ارزش ۱۵۵۰ میلیارد ریال آسفالت و در راه‌های فرعی و روستایی ۵۸/۵ کیلومتر به ارزش ۴۴۰ میلیارد ریال روکش آسفالت انجام شده است.

وی با اشاره به انعقاد ۳۲ قرارداد برای ساخت راه‌های روستایی طی امسال و سال گذشته تصریح کرد: طی قراردادهای منعقد شده باید ۲۳۴ کیلومتر راه روستایی ساخته شود که تاکنون ۸۲/۵ کیلومتر راه روستایی آسفالت شده است و اگر شرایط جوی اجازه دهد امسال این میزان را به ۱۰۰ کیلومتر خواهیم رساند. وی خاطرنشان کرد: مقایسه احداث راه‌های روستایی طی ۴ سال گذشته بیانگر این است که با اقدامات انجام شده، احداث راه‌های روستایی در سال جاری حدود ۴ برابر افزایش یافته است. مشتری با بیان اینکه اختلاف میانگین استان در آسفالت راه روستایی با شاخص کشوری، ۷ درصد است، گفت: در این زمینه شهرستان‌های راز و جرگلان رتبه یک، مانه و سملقان رتبه دو و شیروان رتبه سه را در استان دارند. به گفته وی ۹۶ نقطه پرتصادف در جاده‌های استان شناسایی شده است که از این تعداد ۶۰ نقطه برطرف و حذف باقی نقاط در حال اجراست که ۱۶۰ میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد. مشتری، فرسودگی ناوگان باری استان را ۱۵/۶ درصد و وانت بار را ۱۲ درصد و در مجموع ۱۳/۵۴ درصد دانست و افزود: امسال ۳ هزار و ۲۸۵ تن قیر تخصیص یافته که از این میزان هزار و ۹۳۴ تن حمل و به پیمانکاران تحویل داده شده است و مابقی را باید قبل از سال جذب کنیم. وی همچنین به اجرای طرح زمستانی از ۲۳ آذر تا ۲۰ اسفند اشاره و اظهار کرد: در این طرح ۲۴۷ دستگاه ماشین‌آلات راهداری در جاده‌ها خدمات‌رسانی خواهد کرد. مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای خراسان شمالی با اشاره به تخصیص ۳۶ میلیارد تومان اعتبار سفر دولت به استان برای اجرای طرح‌های راهداری و راهسازی گفت: ۲۶ میلیارد تومان از این میزان اعتبار برای اجرای طرح‌های راهسازی فرعی و ۱۰ میلیارد تومان برای نقاط پرتصادف هزینه می‌شود.

انتصاب شهردار جدید برای بهمنمیر

دنیای‌اقتصاد - ساری - رقیه سامع: استاندار مازندران با صدور حکم؛ سیدجابر کریمی را به سمت شهردار جدید بهمنمیر منصوب کرد.

کریمی طی مراسمی با حضور علیخانی، معاون عمرانی استاندار و انگوران، مدیرکل دفتر امور شهری و شوراهای استانداری به عنوان شهرداران بهمنمیر معارفه شد. جابر کریمی پیش از این به مدت یک سال مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری مازندران بوده است.

نوبت دوم

آگهی مناقصه

شرکت دانه چین در نظر دارد از طریق یک مناقصه بین المللی ۴۰هزار تن جو دامی ازکشورروسیه خریداری نماید. لذا، شرکت های توانمند و واجد شرایط یا نمایندگان شرکتهای فعال خارجی که علاقه مند به شرکت در مناقصه هستند می توانند برای دریافت اسناد مناقصه و سایر اطلاعات مربوط به شرکت در مناقصه به سایت www.danehchinco.ir مراجعه و جهت کسب اطلاعات بیشتر و راهنمایی با شماره **تلفنهای ۳۴۱۷۳۰۶۱-۰۸۶ و ۳۴۱۷۳۰۶۰-۰۸۶** تماس حاصل نمایید.

مهلت ارسال پاکت پیشنهادات: تا پایان وقت اداری روز ۱۴۰۱/۱۰/۱۷

تاریخ برگزاری مناقصه: ۱۲ ظهر ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

محل برگزاری مناقصه: اراک-سردشت - روبروی دانشگاه اراک

شرکت دانه چین فکس: ۳۴۱۷۳۰۶۲-۰۸۶

شرکت سهامی عام ایرانیت

آگهی مزایده نوبت سوم

شرکت ایرانیت (سهامی عام) در نظر دارد شش دانگ عرصه و اعیان خود را با مساحت ۲۹۹۳ مترمربع واقع در استان گیلان، شهرستان رشت، بلوار ولیعصر، نرسیده به بیمارستان آریا، سمت راست، از طریق مزایده عمومی به‌صورت نقد و اقساط یا تهاتر با ملک در تهران و یا مشارکت با قیمت پایه ۸۱۵،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ریال (هشتصد و پانزده میلیارد ریال) به اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط واگذار نماید. متقاضیان محترم می‌توانند از تاریخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۹ به مدت ۱۰ روزکاری از ساعت ۹:۰۰ الی ۱۴:۰۰ جهت اخذ اطلاعات و هماهنگی برای بازدید از محل با شماره ۰۹۰۳۳۳۳۳۶۲۳ شرکت ایرانیت تماس حاصل نمایند.
ضمنا شرکت در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار است.

هیأت مدیره شرکت سهامی عام ایرانیت

نوبت دوم

مناقصه عمومی و دو مرحله ای شماره: ۴۴۳-۱۴۰۱

موضوع: خرید دستگاه عیب‌یاب

شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس - شرکت عملیات غیر صنعتی پازارگاد

شرکت عملیات غیرصنعتی پازارگاد در نظر دارد خرید دستگاه عیب یاب را به‌صورت مناقصه عمومی و دو مرحله‌ای، به شرکت‌های واجد صلاحیت واگذار کند.

۱- مشخصات مناقصه‌گذار	۱) نشانی و تلفن: عسلویه، منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، سایت مثلثی، شرکت عملیات غیرصنعتی پازارگاد، تلفن: ۴-۳۷۳۲۳۲۰۱-۰۷۷ داخلی ۶۱۳۲، فاکس دبیرخانه مرکزی: ۳۳۸۰ ۳۷۲۹-۰۷۷ ۲) پست الکترونیکی: contracts@pazargad.ir ۳) سامانه الکترونیکی: www.pazargad.org قسمت مناقصه ها و مزایده ها
۲- تاریخ نشر آگهی	۱۴۰۱/۰۹/۲۷ و ۱۴۰۱/۰۹/۲۸ ۳- مدت پیمان: چهارماه خورشیدی
۴- تضمین شرکت در مناقصه	ضمانت نامه معتبر بانکی یا واریز نقدی به حساب شرکت به مبلغ: ۶،۴۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
۵- مهلت و شرایط دریافت فرم‌های استعلام ارزیابی کیفی و اسناد مناقصه و تاریخ تشکیل جلسه توجیهی	۱) آخرین مهلت: ساعت ۱۴:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۵ ۲) مدارک مورد نیاز جهت دریافت اسناد: معرفی‌نامه معتبر (دربردارنده شماره اقتصادی، شماره ثبت، شناسه ملی،کد پستی ۱۰ رقمی، شماره تلفن و نمابر) به همراه مهر شرکت. فیش بانکی پرداختی به مبلغ ۱۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال بابت خرید اسناد به حساب شماره ۲۶۴۳۴۵۰۰۵۷ بانک تجارت شعبه عسلویه به‌نام شرکت عملیات غیرصنعتی پازارگاد. ۳) مراجعه به آدرس مناقصه‌گذار (دبیرخانه کمیسیون معاملات) و یا تماس با تلفن فوق ۴) جلسه توجیهی جهت رفع ابهام، رأس ساعت ۱۱:۰۰ صبح روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۷ در سالن روابط عمومی تشکیل می‌گردد.
۶- تحویل فرم‌های استعلام ارزیابی کیفی، مستندات مربوط و پاکت های «الف» و «ب» و «ج»	۱) آخرین مهلت: ساعت ۱۴:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۹ ۲) مکان: آدرس مناقصه گذار، دبیرخانه کمیسیون معاملات
گشایش پاکت های «الف» و «ب»	زمان: ساعت ۱۵:۰۰ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۰۴ مکان: آدرس مناقصه گذار، ساختمان مدیریت، سالن جلسات
۷- گشایش پاکت های « ج»	زمان: ساعت ۱۵:۰۰ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۱ مکان: آدرس مناقصه گذار، ساختمان مدیریت، سالن جلسات

۸- جهت کسب اطلاعات بیشتر مراجعه به آدرس: www.pazargad.org و یا تلفن: ۴-۳۷۳۲۳۲۰۱-۰۷۷ داخلی ۶۱۳۲

روابط عمومی شرکت عملیات غیر صنعتی پازارگاد

نوبت دوم

آگهی مناقصه

شرکت دانه چین در نظر دارد از طریق یک مناقصه بین المللی ۶۰ هزار تن ذرت دانه ای از کشور روسیه خریداری نماید. لذا، شرکتهای توانمند و واجد شرایط یا نمایندگان شرکتهای فعال خارجی که علاقه مند به شرکت در مناقصه هستند می توانند برای دریافت اسناد مناقصه و سایر اطلاعات مربوط به شرکت در مناقصه به سایت www.danehchinco.ir مراجعه و جهت کسب اطلاعات بیشتر و راهنمایی با شماره **تلفنهای ۳۴۱۷۳۰۶۱-۰۸۶ و ۳۴۱۷۳۰۶۰-۰۸۶** تماس حاصل نمایید.

مهلت ارسال پاکت پیشنهادات: تا پایان وقت اداری روز ۱۴۰۱/۱۰/۱۷

تاریخ برگزاری مناقصه: ۱۰ صبح ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

محل برگزاری مناقصه: اراک-سردشت - روبروی دانشگاه اراک

شرکت دانه چین فکس: ۳۴۱۷۳۰۶۲-۰۸۶

تمدید زمان بازگشایی پاکات اسناد مناقصه عمومی ساخت ۲ عدد مخزن فولادی ۳۰۰۰ تنی جهت ذخیره‌سازی روغن خوراکی به همراه ایستگاه پمپاژ مربوطه

کارخانه روغن گنجه رودبار در نظر دارد زمان بازگشایی پاکات مناقصه عمومی ساخت ۲عدد مخزن فولادی ۳۰۰۰ تنی جهت ذخیره‌سازی روغن خوراکی به همراه ایستگاه پمپاژ مربوطه را تا تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۴ تمدید نماید.

* نشانی کارخانه: گیلان - رودبار - گنجه - کارخانه روغن گنجه رودبار.
* تاریخ آخرین مهلت تحویل پاکات: ۱۴۰۱/۱۰/۰۳
* تاریخ بازگشایی پاکات: ۱۴۰۱/۱۰/۰۴ ساعت ۱۴
* مبلغ سپرده شرکت در مناقصه باید به صورت ضمانت‌نامه بانکی و یا رسید واریزی به حساب شبا IR ۹۲۰۱۵۰۰۰۰۰۰۰۴۸۴۸۰۰۰۸۴۱۰۵ بانک سپه شعبه منجیل کد ۳۸۱ به‌نام کارخانه روغن گنجه رودبار باشد.

شماره مناقصه	شرح مناقصه	تعداد	واحد
۰۱۱۴۱	ساخت مخزن فولادی ۳۰۰۰ تنی جهت ذخیره‌سازی روغن خوراکی به همراه ایستگاه پمپاژ مربوطه	۲	عدد

نوبت دوم

آگهی مناقصه عمومی مرحله دوم

یک شرکت معتبر عمرانی در نظر دارد **عملیات خاکبرداری، خاکریزی و بنایی با سنگ لاشه کانال آبیاری در شهرستان کوار استان فارس** را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکاران دارای گواهینامه حداقل رتبه چهار آب و دارای توانمندی و رزومه کاری مرتبط واگذار نماید. واجدین شرایط می توانند بلافاصله پس از تاریخ چاپ آگهی دوم به مدت ۳ روز برای دریافت اسناد مناقصه همراه با تصویر گواهینامه حداقل رتبه چهار آب و معرفی نامه کتبی به آدرس: **تهران، بزرگراه شهید صدر، خروجی منظریه، تقاطع خیابان منظریه و عرفاتی، پلاک ۴۶، طبقه دوم معاونت فنی و مهندسی، مدیریت امور قراردادها** مراجعه نمایند.

جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن های: **۲۲۵۹۳۳۸۰-۰۲۱** داخلی **۲۰۳** و **۲۲۵۶۵۷۹۸-۰۲۱** تماس حاصل نمایند.

نوبت دوم

آگهی مناقصه

شرکت دانه چین در نظر دارد از طریق یک مناقصه بین المللی ۲۰ هزار تن کنجاله سویا از کشورهای برزیل، آرژانتین یا هندوستان خریداری نماید. لذا، شرکتهای توانمند و واجد شرایط یا نمایندگان شرکتهای فعال خارجی که علاقه مند به شرکت در مناقصه هستند می توانند برای دریافت اسناد مناقصه و سایر اطلاعات مربوط به شرکت در مناقصه به سایت www.danehchinco.ir مراجعه و جهت کسب اطلاعات بیشتر و راهنمایی با شماره **تلفنهای ۳۴۱۷۳۰۶۱-۰۸۶ و ۳۴۱۷۳۰۶۰-۰۸۶** تماس حاصل نمایید.

مهلت ارسال پاکت پیشنهادات: تا پایان وقت اداری روز ۱۴۰۱/۱۰/۱۷

تاریخ برگزاری مناقصه: ۱۶ عصر ۱۴۰۱/۱۰/۱۸

محل برگزاری مناقصه: اراک-سردشت - روبروی دانشگاه اراک

شرکت دانه چین

آگهی مناقصه عمومی

نوبت اول

شرکت عمران و مسکن اصفهان (سهامی خاص)

شرکت عمران و مسکن اصفهان در نظر دارد:

۱. اجرا، نصب و راه اندازی تاسیسات مکانیکی یاس ۵ شاهین شهر (نوبت اول ۱۴۰۱/۰۶) *نحوه پرداخت ۱۰۰ درصد نقد*
۲. اجرا، نصب و راه اندازی تاسیسات الکتریکی یاس ۵ شاهین شهر (نوبت اول ۱۴۰۱/۰۷) *نحوه پرداخت ۱۰۰ درصد نقد*
۳. اجرا، نصب و راه اندازی تاسیسات مکانیکی یاس ۴ شاهین شهر (نوبت اول ۱۴۰۱/۰۸) *نحوه پرداخت ۱۰۰ درصد نقد*
۴. اجرا، نصب و راه اندازی تاسیسات الکتریکی یاس ۴ شاهین شهر (نوبت اول ۱۴۰۱/۰۹) *نحوه پرداخت ۱۰۰ درصد نقد*
۵. خرید پکیج و تامین قطعات و اتصالات مورد نیاز(نوبت اول ۱۴۰۱/۱۰) *نحوه پرداخت ۱۰۰ درصد تهاتر*
۶. خرید درب‌های چوبی و درب ضد سرقت(نوبت اول ۱۴۰۱/۱۱) *نحوه پرداخت ۱۰۰ درصد تهاتر*

را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکاران واجد صلاحیت واگذار نماید:

متقاضیان واجد شرایط می توانند از روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۷ لغایت روز دو شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۵ با معرفی نامه کتبی به آدرس اصفهان، میدان فیض، ابتدای خیابان آپادانا اول، روبروی اداره پست، بن‌بست قدر، طبقه همکف واحد دبیرخانه مراجعه و نسبت به خرید اسناد مناقصه اقدام و پیشنهاد خود را حداکثر تا پایان وقت اداری روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۷ به دبیرخانه شرکت عمران و مسکن اصفهان به نشانی، اصفهان، میدان فیض، ابتدای خیابان آپادانا اول، روبروی اداره پست، بن‌بست قدر، طبقه همکف به کدپستی ۸۱۶۵۸۷۵۸۴۱ تحویل و یا از طریق پست سفارشی ارسال نمایند.
به اطلاع می‌رساند پاکات مناقصه روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۰ در دفتر مرکزی شرکت عمران و مسکن اصفهان بازگشایی می‌گردد.

تلفن ۳۶۶۲۲۰۰۱-۰۳۱ (داخلی ۱۱۵-۱۵۵)

آدرس سایت شرکت عمران و مسکن اصفهان: www.maskanesfahan.ir

ایمیل شرکت: info@maskanesfahan.ir

روایت دیتری‌والرات از چرایی موفقیت یا عدم موفقیت اقتصادی کشورها

چرا همه کشورها ثروتمند نیستند؟

ترجمه و تنظیم -جعفر خیرخواهان: ده‌ها سال است این پرسش که؛ چرا برخی کشورها وارد باشگاه کشورهای توسعه‌یافته می‌شوند، درحالی‌که کشورهای دیگر در فقر باقی می‌مانند فکر و ذهن اقتصاددانان را به خود مشغول کرده‌است. چه چیزی باعث می‌شود تا پاسخ به این پرسش سخت شود؟

در سال ۲۰۱۹ و پیش از شیوع ویروس کرونا حدود ۶۵۰میلیون نفر در فقر مطلق زندگی می‌کردند، کسانی که با مبلغی معادل ۲/۱۵ دلار (برابری قدرت خرید) یا کمتر از آن روزگار را می‌گذراندند. این ۶۵۰میلیون نفر ۸درصد جمعیت جهان را تشکیل می‌دهند که نشانه کاهش فقر مطلق نسبت به سال ۱۹۹۰ است؛ زمانی‌که ۳۶درصد از مردم جهان با آن مبلغ اندک گذران امور می‌کردند. با وجود کاهش شدید فقر مطلق، در سال ۲۰۱۸ سطح زندگی مادی حدود ۸۰درصد جمعیت جهان هنوز کمتر از یک‌چهارم آن چیزی است که آمریکایی‌ها برخوردارند.

یکی از ناراحت‌کننده‌ترین واقعیات درباره ماندگاری فقر جهانی اینست که امکان محو آن- دست‌کم داخل یک کشور- در عرض یک نسل وجود دارد. کره‌جنوبی در سال ۱۹۵۳ در شرایطی از جنگ کره بیرون آمد که به‌شدت فقیر بود. اقتصاد این کشور تقریبا به‌طور کامل وابسته به کشاورزی بود و تقریبا تمام زیرساخت‌هایی که ژاپنی‌ها در زمان اشغال خود بین ۱۹۱۰ و ۱۹۴۵ ساخته بودند، نابود شده بود. تولید ناخالص داخلی سرانه کره‌جنوبی در سال ۱۹۶۰ به قیمت‌های امروزی فقط حدود ۱۲۰۰ دلار بود، رقمی بسیار کمتر از کشورهای فقیری مانند بنگلادش، نیجریه یا بولیوی و فقط ۶درصد تولید سرانه در آمریکا بود (منبع داده‌های تولید ناخالص داخلی، جدول جهانی پن Penn World Table است که با توجه به نرخ تورم و تفاوت هزینه زندگی بین کشورها تعدیل‌شده‌است. سایر روش‌های برآورد، ارقامی اندک متفاوت را گزارش می‌دهند). اما پس از مدتی کوتاه همه‌چیز شروع به تغییر کرد. در ۱۹۶۸ نرخ رشد تولید ناخالص داخلی سرانه در کره‌جنوبی به ۱۰درصد در سال رسید. در سراسر دهه ۱۹۷۰، تولید سرانه تقریبا به‌طور میانگین ۹درصد هر سال رشد کرد و در دهه‌های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ آن رشد فقط اندکی کند شد. در سال ۱۹۹۵ تولید سرانه کره‌جنوبی از پرتغال پیشی گرفت. در سال ۲۰۰۸ توانست از نیوزیلند جلو بزند و به اسپانیا نزدیک شد. در سال ۲۰۲۰ تولید ناخالص داخلی کره‌جنوبی تقریبا برابر با انگلستان شد. کره‌جنوبی اینک نه فقط کشوری درحال توسعه نیست، بلکه در بسیاری از حوزه‌ها در بین کشورهای توسعه‌یافته سرآمد شده‌است.

آنچه در کره‌جنوبی اتفاق افتاد ثابت می‌کند تحقق دگرگونی‌های بنیادی در سطح زندگی طی چند دهه امکان‌پذیر است. تجربه کره‌جنوبی و مسیرهای رشد مشابه در تایوان و سنگاپور، به «معجزه‌های رشد» مشهور شده‌است، اما چه می‌شد اگر رشد اقتصادی کره‌جنوبی رازآلود یا غیرقابل پیش‌بینی نبود، بلکه به‌جای پدیده‌ای بود که می‌توانستیم درکش کنیم و مهم‌تر اینکه تقلید و تکرارش کنیم؟ سطح زندگی در فقیرترین کشورهای جهان، با نرخ‌های رشد جاری که دارند، سرانجام به آمریکا خواهد رسیداما به حدود ۷۰۰ سال‌زمان نیاز دارد، اما اگر بتوانیم علل جهش اقتصادی کره‌جنوبی را شناسایی کنیم، خواهیم توانست چنین معجزه‌ای را به امری عادی تبدیل کنیم و شاهد کشورهای بیشتری باشیم که طی چند دهه و نه چند قرن همانند کره‌جنوبی خودشان را همپای کشورهای توسعه‌یافته کنند. اقتصاددانان چندین دهه است که در حال پژوهش برای درک این موضوع هستند که در کره‌جنوبی و سایر کشورهایی که فقر مطلق را پشت‌سر گذاشتند چه اتفاقی افتاد. این یکی از بغرنج‌ترین پرسش‌ها در علم اقتصاد است. در ظاهر که نگاه می‌کنیم پاسخ باید چیزی بدیهی مثل این باشد: «هر کاری کره‌جنوبی کرد شما هم بکنید.» یا به شکلی کلی‌تر «هر کاری کشورهای با رشد سریع کردند شما هم بکنید.» اما کره‌جنوبی دقیقا چکار کرد؟ و اگر فهمیدیم چه‌کار است، آیا معقول و منطقی است همان کار را تکرار و تقلید کنیم؟

■ بررسی سطحی قضیه

برخی از نخستین تلاش‌ها برای تبیین آنچه در مکان‌هایی مانند کره‌جنوبی رخ‌داد بررسی نقش مقولاتی بود که اقتصاددانان «عوامل تولید» می‌نامند. این عوامل شامل سرمایه فیزیکی (محصولات مشهود مانند ساختمان، زیرساخت و تجهیزات تولیدی) و سرمایه انسانی (مهارت‌ها و تحصیلاتی که در نیروی کار تجسم یافته‌است) می‌شود. در بررسی مشهور و بسیار استنادشده گرگوری منکیو، دیوید رومر و دیوید ویل (مقاله «پیشبردی به جنبه‌های تجربی رشد اقتصادی» در کوارتر ژورنال آو اکونومیکس، مه ۱۹۹۲)، آنها همبستگی انباشت هر دو عامل تولید را با رشد اقتصادی بررسی کردند. کشورهایی که سهم زیادی از تولید ناخالص داخلی خود را به تولید سرمایه فیزیکی جدید اختصاص دادند یا میزان بالای ثبت‌نام دبیرستانی داشتند، نسبت به بقیه کشورها سریع‌تر رشد کرده بودند. به‌علاوه، کشورهای با نرخ رشد جمعیت کمتر با سرعت بیشتری رشد کردند چون آنها توانستند هر کارگر را با سرمایه فیزیکی بیشتری تجهیز کنند و بهره‌وری‌شان را بالا ببرند.

در این بررسی تقریبا ۱۰۰ کشور حضور داشتند. آلوین یانگ با رویکردی مشابه اما تمرکزش را بر چهار اقتصاد شرق آسیا- تایوان، کره‌جنوبی، هنگ‌کنگ و سنگاپور- گذاشت که همگی رشد اقتصادی سریعی را تجربه کرده بودند. آنچه او یافت با یافته‌های بررسی منکیو، رومر و ویل درباره سرمایه فیزیکی تا حدودی همخوانی داشت، اما یانگ قدرت حتی بیشتری برای تغییرات در سرمایه انسانی پیدا کرد. او متوجه شد در هر کدام از این چهار کشور، خانواده‌ها فرزند کمتری دارند و سرمایه‌گذاری بیشتری روی تحصیلات آنها می‌کنند. با افزایش دستاوردهای آموزشی، نیروی کار ماهرتری تحویل می‌دهند؛ تاثیری که یانگ توانست با جزئیات بیشتری نسبت به‌کار منکیو، رومر و ویل ردیابی کند. رشد کندتر جمعیت با افزایش مشارکت زنان در نیروی کار و افزایش سهم جمعیت در سن کار مرتبط بود.

پژوهشی مانند این روشن می‌سازد چگونه رشد اقتصادی در برخی کشورها شتاب گرفت اما در این‌باره که چرا آن تغییرات در آن مکان‌ها رخ‌داد چیزی به ما نمی‌گوید. چرا تشکیل سرمایه در کره‌جنوبی یا تایوان (و نه در بنگلادش یا نیجریه) سرعت گرفت؟ چرا خانواده‌ها در همان مکان‌ها شروع به داشتن بچه کمتر اما تحصیلکرده‌تر کردند؟

در واقع آنچه دنبالش هستیم مجموعه عمیق‌تری از ویژگی‌ها، سیاست‌ها و رویدادهای بنیادی است که شرایطی ایجاد کرد که تحت آن شرایط رشد اقتصادی سریع رخ‌داد.

■ بررسی در عمق قضیه (یا نهادها عامل بنیانی توسعه)

جست‌وجوی چراهای بنیانی رشد سریع اقتصادی بی‌گمان بررسی علم اقتصاد را مشخص می‌کند. آدام اسمیت در کتاب ثروت ملل دقیقا با همین پرسش سروکار داشت، درحالی‌که آن جست‌وجو همیشه در بطن این رشته علمی قرار داشته است شاهد جهشی در پژوهش‌های مربوط به این موضوع در دهه‌های پس از مطالعات یانگ و منکیو، رومر و ویل بوده‌ایم.

درون این ادبیات موضوع، اقتصاددانان عوامل بنیادی رشد اقتصادی را به سه گروه کلی تقسیم کرده‌اند: فرهنگ (مثلا، تمایل به اعتمادکردن و مبادرت به تجارت با غریبه‌ها)، جغرافیا (برای مثال آسانی حمل‌ونقل) و نهادها (یعنی امنیت حقوق مالکیت). از بین این سه دسته، نهادها بیشترین توجه را دریافت کرده‌است. دو علت آن عبارتند از اینکه چون نهادها در مقایسه با موضوعاتی مانند جغرافیا یا فرهنگ برای اقتصاددانان قابل‌فهم‌تر هستند و چون به‌نظر می‌رسد راحت‌تر از دو عامل دیگر قابل‌تغییر باشند.

البته که عامل بنیادی چهارمی هم می‌توان به این فهرست اضافه کرد: بخت و اقبال. این احتمال هست که بخشی از آنچه رشد در کره‌جنوبی یا سایر موفقیت‌های اقتصادی را تبیین می‌کند، مجموعه خوش‌شانسی‌هایی در رابطه با شرایط اقتضایی باشد و اصلا معجزه‌ای در کار نیست. حتی اگر من تمام ویژگی‌های فیزیکی و روانشناختی سرنا ویلیامز را هم داشته باشم احتمالا نمی‌توانم آن حس کامل تسلط و اعتمادبه‌نفس وی را در خودم ایجاد کنم که در زمان‌هایی قرعه مطلوب خوش‌شانسی به‌نام او افتاده باشد.

اما نهاد دقیقا چیست؟ داگلاس نورث، برنده جایزه نوبل اعتبار منشأ بررسی نهادها به‌عنوان محرک رشد بلندمدت را به خود اختصاص داد و آنها را «محدودیت‌های انسان‌ساخته‌ای تعریف کرد که تعاملات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را ساختارمند می‌کنند.» این تعریف چنان گسترده است که کمتر جایی برای شناسایی سیاست‌های واقعی یا تغییرات واقعی که کشورها توانایی دنبال کردن دارند باقی می‌گذارد. پژوهشگرانی که ایده‌های نورث را پذیرفتند و آنها را به‌کار گرفتند وارد جزئیات و دقت بیشتر شدند. در کارهای اولیه که دارون عجم‌اوغلو، سایمون جانسون و جیمز رابینسون انجام دادند پژوهش‌های تجربی مفصلی درباره نهادها شروع کردند که بر امنیت حقوق مالکیت خصوصی تمرکز داشتند و این متغیر نهادی را با ریسک مصادره (براساس ارزیابی سرمایه‌گذاران) یا محدودیت‌های حقوقی بر قوه مجریه (براساس ارزیابی دانشمندان سیاسی) سنجیدند.

در پژوهش‌های عجم‌اوغلو، جانسون و رابینسون و دیگرانی که کار آنها را دنبال کردند تعداد زیادی از کشورها درنظر گرفته شد و درجست‌وجوی عناصر نهادی مشترک بودند که در همه کشورهایی که رشد اقتصادی سریع را تجربه کردند وجود داشته باشد (یا در کشورهایی که رشد اقتصادی سریع نداشتند غایب بود). این بررسی‌ها ابتدا روی سنجه‌های نهادها و رشد طی قرن بیستم تمرکز کرد اما به‌زودی داده‌های مربوط به زمان‌های حتی عقب‌تر هم گنجانده شد. همین سه نویسنده (به‌علاوه دیوید کانتونی) اهمیت یک نهاد خاص که «برابری دربرابر قانون» می‌نامیم را بررسی کردند تا اثر اصلاحات ناپلئونی در آلمان ابتدای قرن نوزدهم را روی توسعه دوره‌های بعدی آن را محاسبه کنند (مقاله «پیامدهای اصلاحات بنیادی: انقلاب فرانسه» در آمریکن اکونومیک رویو، دسامبر ۲۰۱۱). در پژوهشی دیگر سه نویسنده تخمین زدند کشورهایی اروپایی که نهادهای نمایندگی بیشتری داشتند، مانند انگلستان و هلند، در واکنش به گشایش مسیرهای تجارت آن‌سوی اقیانوس اطلس، قادر به رشد سریع‌تر نسبت به سلطنت‌های مطلقه مانند اسپانیا و پرتغال بودند (مقاله «خیزش اروپا: تجارت آن‌سوی اقیانوس اطلس، تغییر نهادی و رشد اقتصادی» در آمریکن‌اکونومیک رویو، ژوئن ۲۰۱۵).

با پژوهش‌های این نویسندگان و ادبیات موضوعی که به‌دنبال آنها آمد این تمایل پیدا شد که چیزهایی مانند حقوق مالکیت مستحکم برای افراد و دولت‌ها با محدودیت‌های روشن بر قوه مجریه، فرآیندهای سیاسی دموکراتیک و عدم‌فساد دولت همگی با رشد اقتصادی ارتباط نزدیک دارند.

این نهادها قطعا نهادهای «درست و حسابی» به‌نظر می‌رسند. آنها چیزهایی هستند که ما تقریبا به هر کشور توسعه‌یافته اصلی مانند آمریکا، فرانسه یا آلمان ربط می‌دهیم، اما در واقعیت قضیه بیشتر این بررسی‌ها دچار همان مساله بنیادی هستند که بررسی‌های دقیق‌شده روی انباشت سرمایه دچار بودند: اینکه نهادهای معین در مکان‌هایی وجود دارند که رشد اقتصادی سریع داشتند، معنایش این نیست که آنها برای تحقق یافتن معجزه رشد ضروری هستند. شاید چیزهایی مانند حقوق مالکیت و نبود فساد «کالاهای لوکسی» باشند که کشورهای ثروتمند توان مالی برای لذت بردن از آنها را دارند اما در واقع دلیل ثروتمندشدن این کشورها نباشند. مساله حتی پیچیده‌تر می‌شود وقتی پژوهشگران در وهله نخست تلاش می‌کنند معلوم سازند چگونه یک «نهاد» را اندازه‌گیری کنند.

یک مثال عینی: بانک جهانی مجموعه «نماگرهای حکمرانی» دارد که برای هر کشور جمع‌آوری می‌شود. در این نماگرها یک سنجه به‌نام «کنترل فساد» هر کشور وجود دارد. برای مثال در سال ۲۰۲۰ نماگر «کنترل فساد» اریتره ۱/۳۳- بود که امتیاز خیلی پایینی بود. موریس عدد ۰/۴۷ داشت که تقریبا در وسط قرار می‌گرفت و دانمارک با عدد ۲/۲۷ در بالاترین رتبه بود. براساس رتبه‌بندی مطلق احتمالا درست است که بگوییم اریتره فاسدتر از موریس است و هر دو کشور فاسدتر از دانمارک هستند.

اما آیا این اعداد به تنهایی معنای روشنی دارند؟ آیا دانمارک دقیقا ۴/۸برابر کمتر فاسدتر از موریس است؟ اگر اریتره موفق می‌شد نماگر خود را به ۱-افزایش دهد آیا دلالت بر این داشت که همان میزان تغییر در فساد یعنی موریس باید به ۰/۸۰-حرکت کند؟ پاسخ به هر دو پرسش ظاهرا خیر است. این اعداد در بهترین حالت کشورها را روی این ابعاد حکمرانی رتبه‌بندی می‌کنند اما در عمل هیچ معنایی به ما نمی‌دهند که ۲/۲۷ دقیقا چیست.

درحالی‌که هر تحلیل آماری که پیوندی بین کنترل فساد و رشد اقتصادی برقرار می‌کند، فرض می‌گیرد شاخص فساد معنای عددی دقیقی دارد. منظور این نیست که تحلیل آماری نادرست است، به این معنا که تفسیر عملی ندارد. شاخص کنترل فساد مانند سایر نماگرهای حکمرانی بانک جهانی، براساس داده‌های پیمایشی است، اما مردم کشورهای ثروتمند احتمال بیشتری دارد به نهادهای آنجا رتبه‌بندی بالایی بدهند. در یک مورد کاملا شگفت‌آور، ادوارد گلیزر و همکاران وی توجه دادند که سنگاپور از جنبه تاریخی در سنجه‌هایی مانند محدودیت بر قوه مجریه امتیاز کاملا بالایی می‌گیرد، حتی وقتی که تحت حکومت لی کوان یو است، دیکتاتوری که هیچ محدودیتی برای قدرت خویش قائل نیست اما اتفاقا به حقوق مالکیت احترام می‌گذارد. (مقاله «آیا نهادها باعث رشد می‌شوند؟» در ژورنال آو اکونومیک گروث، سپتامبر ۲۰۰۴). در حالت ایده‌آل، اقتصاددانان سعی در کنترل متغیرهای گوناگون دخیل مانند ثروت یا تحصیلات می‌کنند اما این واقعیت که فقط حدود ۵۰ تا ۷۰ کشور با داده‌های دردسترس وجود دارد چنین کاری را ناممکن می‌سازد. نتیجه اینکه سنجه‌ها حالت منطق دوری دارند: آنها به ما می‌گویند حکمرانی دانمارک بهتر از موریس یا اریتره است، اما نه چیزی بیشتر.

دیتریک ولرات
استاد اقتصاد و رئیس گروه اقتصاد دانشگاه هیوستون

این مشکل فقط به سنجش درجه فساد محدود نمی‌شود. هر شاخص کیفیت نهادی در معرض این انتقاد قرار می‌گیرد، چون هر شاخصی تلاش می‌کند اعدادی را به چیزی واگذار کند که ذاتا کمی‌پذیر نیست: درجه دموکراسی، حاکمیت قانون، کارآمدی دولت، احترام به حقوق مالکیت و غیرآن. در هر مورد، پژوهش حکایت از این دارد که «مانند دانمارک بودن» چیز خوبی است بدون هرگونه روش عملی برای ابراز اینکه چنین چیزی چه معنایی می‌دهد.

■ دموکراسی انتخاباتی، ۱۹۴۱ تا ۲۰۲۱

براساس ارزیابی‌های کارشناسان و شاخص موسسه «گونه‌های دموکراسی V-Dem» این شاخص نشان‌دهنده این مساله است که رهبران سیاسی تا چه حد با توجه به حقوق رای‌دادن جامعه در انتخابات آزاد و عادلانه انتخاب شده‌اند و آزادی تشکیل تجمعات و آزادی بیان چقدر تضمین شده‌است. دامنه این عدد از صفر به یک (بیشترین میزان دموکراسی) است. بر اساس این شاخص وضعیت دموکراسی را در ۶ کشور مختلف مورد بررسی قرار داده‌اند که نتایج این بررسی به‌صورت نمودار در بالای همین صفحه آمده‌است.

■ آزمایش‌هایی از دل تاریخ

تصویری که از پژوهش‌های بین‌کشوری درباره رشد اقتصادی ترسیم کردم، ناامیدکننده است اما چنین مسائلی از چشم پژوهشگران دور نمانده است. با دانستن این موضوعات است که اندیشمندان تلاش کرده‌اند به شواهد بهتری دست‌یابند که کدام نهادها برای رشد اقتصادی اهمیت بیشتری دارند.

> ■ درحالی‌که «آزمایش» کره به ما نگفت کره‌جنوبی دقیقا چه کاری را درست انجام داد هنوز این درس روشن را با صدای بلند به ما اعلام می‌کند که رژیم اقتدارگرای با برنامه‌ریزی مرکزی کره‌شمالی آن مسیر اقتصادی مطلوبی نیست که باید طی کنیم

بیشتر این پژوهش براساس بررسی آزمایش‌های تاریخی یا طبیعی است. بار دیگر به کره‌جنوبی نگاه کنیم که مثال مفیدی است. البته شبه‌جزیره کره پس از جنگ‌جهانی دوم بین دو کشور کره‌جنوبی و شمالی تقسیم شد. این دو کشور جداشده جغرافیای مشابهی داشتند به‌طوری‌که معجزه اقتصادی در کره‌جنوبی و غیبت کامل چنین معجزه‌ای در کره‌شمالی را نمی‌توان به برخورداری از منابع طبیعی یا دسترسی فیزیکی آنها به بازارهای خارجی نسبت داد. آنها زبان و فرهنگ مشترکی دارند، بنابراین بسیار دشوار است که بگوییم در فرهنگ یا تاریخ کره‌جنوبی چیزی ویژه وجود داشت که چنان معجزه‌ای را آنجا برانگیخت (یا در کره‌شمالی جلوی وقوع آن را گرفت). هر دو کشور نیز به واسطه جنگ کره ویران و فقیر باقی‌ماندند.

پس برای تبیین این تفاوت عظیم بین دو کشور چه عاملی باقی می‌ماند؟ مجموعه نهادهای حاکم بر فعالیت اقتصادی در دو کشور پس از ۱۹۵۳ هر کدام راه متفاوت خود را رفتند. شمال ایدئولوژی کمونیستی را برگزید و مجموعه نهادهای اقتصادی پیرامون آن برپا کرد که ما می‌توانیم نتایج آن را امروز ببینیم. با هر معیار قابل‌تاملی که بنگریم کره‌شمالی در رسیدن به اقتصادی پیشرفته شکست‌خورده است. افزون بر فقدان آزادی فردی، کره‌شمالی از نظر سطح زندگی با قرارگرفتن در بین بدترین‌ها در جهان، از مشکلات تکراری ازقبیل قحطی همچنان رنج می‌برد که اقتصادهای پیشرفته مانند کره‌جنوبی ده‌ها سال پیش آنها را پشت‌سر گذاشتند.

چنین مثالی بسیار مفید است چون به ما می‌گوید نهادها برای رشد اقتصادی اهمیت دارند و برخلاف سایر پژوهش‌ها گزینه‌های دیگر مانند جغرافیا یا فرهنگ خیلی روشن از تحلیل حذف می‌شوند. همچنین نیازی نیست یک شاخص مصنوعی جدید برای نهادهای کره‌جنوبی یا کره‌شمالی بسازیم. ما می‌دانیم آنها متفاوت هستند و همین کافی است.

البته آنچه در این موردکاوی غایب است پاسخ روشن به این پرسش است که نهادهای مناسب کدام‌ها بودند که به کره‌جنوبی امکان دادند تا یک معجزه اقتصادی خلق کند؟ آیا یارانه‌دهی به چائبول‌ها- مجتمع‌های بزرگ صنعتی مانند سامسونگ، هیوندای یا ال‌جی- که اعتبار ارزان دریافت کردند؟ آیا تعارف را کنار گذاشته و خیلی صریح بگوییم نبود دموکراسی واقعی تا سال ۱۹۸۸ اجازه چنین معجزه‌ای را داد؟ آیا ترویج صادرات دربرابر مصرف داخلی نقش اصلی را ایفا کرد؟ از این مقایسه ساده در بالا نمی‌توان فهمید واقعا علت چه بوده‌است.

بنابراین پژوهش برای آزمایش‌های طبیعی تاریخی بیشتر تا جایی ادامه می‌یابد که یک نهاد خاص بسیار برجسته و روشن‌تر باشد. آزمایش‌هایی که نویسندگان به آنها متکی هستند اغلب کاملا تیزهوشانه هستند. ملیسا دل آن مناطقی در پرو که تحت حاکمیت نهاد الزام کار اجباری اسپانیایی‌ها به‌نام «میتا» بود را با مناطقی که چنین نهادی نداشتند، مقایسه کرد و متوجه شد سطح زندگی مناطق اول در قرن‌ها بعد نیز پایین‌تر بوده‌است (مقاله «اثرات ماندگار معدن‌های میتا» در اکونومتریکا، نوامبر ۲۰۱۰). استلیوس میکالاپولوس و الایس پیپاننو مناطقی از جنوب صحرای آفریقا را مقایسه کردند که پیش از مستعمره‌شدن، از نظر تاریخی ساختارهای سیاسی پیچیده‌ای داشتند و دیدند که امروزه ثروتمندتر از مناطقی هستند که سازماندهی سیاسی کمتری داشتند (مقاله «نهادهای قومی پیشااستعماری و توسعه آفریقای معاصر» در اکونومتریکا، ژانویه ۲۰۱۳). در هر مورد، یک نهاد خیلی خاص- رژیم کار اجباری، حکومت مستقیم بریتانیا، ساختار سیاسی پیشااستعماری- اثری چشمگیر بر بروندادهای اقتصادی معاصر داشته است.

این نوع کارهای تجربی روی زمینه‌های مستحکم‌تر و سفت‌تری بنا شدند و نویسندگان از مسائل اندازه‌گیری یادشده در بالا پرهیز کرده‌اند، اما این بررسی‌ها، با محدودکردن تمرکز خود به آزمایش‌های تاریخی خاص و نهادهای فردی معین، محدودیت‌های خاص خود را دارند. این مطالعات درباره اثر آنی هر کدام از این نهادها چیزی به ما نمی‌گویند. حکومت راج بریتانیا در هند ده‌ها سال پیش پایان یافت، نظام کار اجباری اسپانیا در پرو بیش از دویست سال پیش پایان یافت و سازمان سیاسی تاریخی جنوب صحرای آفریقا به همین ترتیب به تاریخ پیوسته است. آنچه از این بررسی‌ها می‌آموزیم اینست که نهادها حتی ده‌ها و صدها سال‌پس از اینکه ناپدید شدند می‌توانند اثرات ماندگار و دیرپا داشته باشند؛ دلالت بر اینکه کشورها یا مناطقی این قابلیت را دارند که در دام فقر گرفتار شوند و باقی بمانند. به محض اینکه فلان منطقه محروم و غیرمولد شد، احتمال بیشتری دارد که فقیر و بی‌چیز بماند.

این پژوهش‌ها و نتایج آنها در نقش داستان‌هایی هشداردهنده و برحذردارنده ظاهر می‌شوند؛ آنها به ما می‌گویند چه چیزی نتیجه نمی‌دهد اما نه اینکه چه چیزی نتیجه می‌دهد و در حالی‌که آنها هیچ عصای جادویی برای ایجاد رشد اقتصادی به ما نمی‌دهند پیشبردهای ارزشمندی برای مطالعات توسعه هستند. این کارها از فهرست انتخاب‌های نهادی که کشورها می‌توانند بکنند گزینه‌های بد را حذف می‌کنند.

■ توافق برای عوامل رشد

در کنار ادبیات موضوع درباره کارهایی که نباید بکنیم پژوهش‌های جدیدتری وجود دارند که تلاش می‌کنند تا سازنده‌تر و آموزنده‌تر باشند. عجم‌اوغلو و رابینسون که کمک کردند تا بررسی تجربی درباره نهادها شروع شود، درمیان پیشتازان این خط پژوهشی نیز جای می‌گیرند (مقاله «بازندگان سیاسی به‌عنوان موانع توسعه» در آمریکن اکونومیک رویو، مارس ۲۰۰۰، همچنین با تفصیل بیشتر در کتاب چرا ملت‌ها شکست می‌خورند). نکته اساسی در اینجا تغییردادن پرسش است. آنها به‌جای پرسیدن اینکه نهادهای درست باعث ترویج رشد کدام‌ها هستند، می‌پرسند؛ چرا نهادهای شکست‌خورده دوام می‌آورند. از نظر آنها، کشورها در سطوح پایین توسعه درجا می‌زنند چون میان گروه‌های ذی‌نفع خاص بن‌بستی شکل می‌گیرد؛ با وجود منافع کلی مثبتی که از اصلاحات وجود دارد، هیچ گروهی مایل به ایجاد مجموعه بهتری از نهادها نیست.

آنچه پژوهش آنها نشان می‌دهد اینست که لازمه شکستن این بن‌بست توزیع گسترده‌تر و ریشه‌ای‌تر قدرت اقتصادی و سیاسی درون یک کشور است. آنها استدلال می‌کنند هر اندازه مردم بیشتری را در تصمیم‌گیری اقتصادی و سیاسی بگنجانیم، آن کشور بهتر می‌تواند درباره مجموعه نهادهای اقتصادی به توافق برسد که مروج توسعه اقتصادی هستند.

چنین قضیه‌ای خیلی امیدوارکننده به‌نظر می‌رسد اما آیا در داده‌ها هم می‌توان آن را دید؟ این نویسندگان و دیگران پیشرفت‌های زیادی در این زمینه کرده‌اند و کارهای تجربی پشتیبان ارائه می‌کنند. آنچه این کارها را از کارهای پیشین جدا می‌کند اینست که آنها از مزیت دانستن اشتباهاتی که در گذشته شده بود آگاه هستند. یک مثال خوب پژوهش عجم‌اوغلو و رابینسون همراه با نویسندگان همکار سورش نایدو و پاسکوال رستروپو است (مقاله «دموکراسی باعث رشد می‌شود» در ژورنال آو پولیتیکال اکونومی، فوریه ۲۰۱۹). آنها نشان می‌دهند گذار به دموکراسی به رشد اقتصادی بالاتر در آینده می‌انجامد و متوجه می‌شوند تولید ناخالص داخلی سرانه در یک دموکراسی در مقایسه با یک غیردموکراسی که در سایر شرایط مشابه است، حدود ۲۰درصد بالاتر است.

آنچه آنها می‌بینند اینست که کشورهایی که دموکراتیزه می‌شوند سرمایه‌گذاری چشمگیرتری صرف سلامت عمومی و آموزش همگانی می‌کنند که با کارهای اولیه مانکیو، رومر و ویل و الوین یانگ درباره عوامل رشد اقتصادی سازگار است.

این کارهای جدید صراحتا همه مسائل تجربی که در بالا درباره آنها شکایت کردم را درنظر می‌گیرند. آنها تلاش نمی‌کنند «دموکراسی» را با کمک برخی مقیاس‌های سلیقه‌ای کمی‌سازی کنند (و مثلا به کره‌شمالی عدد یک و آمریکا عدد هفت را بدهند و از این قبیل کارها). آنها در عوض روی مقایسه ساده مکان‌هایی تمرکز می‌کنند که به روشنی دموکراتیزه شده‌اند در مقابل مکان‌هایی که دموکراتیزه نشده‌اند. آنها در تلاش برای اطمینان خود و ما که نتایج‌شان از اثر علیت دموکراسی روی رشد و نه برعکس آن حاصل می‌شود، از چندین روش استفاده می‌کنند. این روش‌ها شامل یک نوع آزمایش طبیعی می‌شود که دموکراسی‌سازی به احتمال بیشتر هنگامی رخ می‌دهد که تعداد بیشتری از کشورهای همسایه دموکرات باشند. بی‌درنگ ممکن است برخی مثال‌های خلاف به ذهن برسد. کره‌جنوبی که اقتصادش در دهه ۱۹۶۰ جهش کرد تا سال ۱۹۸۸ دموکراتیزه نشد و چین به رشد اقتصادی عظیمی دست‌یافت بدون اینکه اصلا دموکراتیزه شود، اما به محض اینکه عجم‌اوغلو، نایدو، رستروپو و رابینسون در پژوهش خود همه کشورها را با هم مقایسه می‌کنند، روشن می‌شود که تجربیات این کشورهای خاص چیزی مثل یک متغیر غیرعادی است نه اینکه بهنجار و قاعده باشد و البته در هر دو کشور، رویدادهایی وجود داشت که به گسترش فراگیر توزیع قدرت اقتصادی منجر شد؛ اگرچه با قدرت سیاسی همراه نشده بود: توزیع گسترده زمین در کره‌جنوبی پس از جنگ‌جهانی دوم و اصلاحات بازار در دهه‌های ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ در چین که مردم بسیار زیادی را صاحب حقوق نسبت به زمین و دارایی‌های‌شان کرد. سازگار با یافته‌های عجم‌اوغلو، نایدو، رستروپو و رابینسون (۲۰۱۹). کره‌جنوبی سرانجام در ۱۹۸۸ دموکراتیزه شد و اینک از سطح زندگی تقریبابرابر با اروپای‌غربی برخوردار است. از طرف دیگر، چین از توزیع بیشتر نمایندگی سیاسی به مردمش خودداری کرد و در نتیجه معجزه رشد این کشور مدت‌ها است که نشانه‌هایی از کندشدن و نرسیدن به سطح تولید سرانه کره‌جنوبی را نشان می‌دهد.

چنین نتیجه‌ای بسیار هیجان‌انگیز است تا حدی چون نشان می‌دهد چیزی ذاتا مثبت- نمایندگی و دموکراسی بیشتر- نیز مساعد و موافق با رشد اقتصادی بوده‌است، اما معنایش این نیست که توانسته‌ایم قوانین را بشکافیم و قادر به تحقق معجزه‌های اقتصادی به اراده خود هستیم. کشورهایی که توزیع قدرت سیاسی و اقتصادی را گسترش می‌دهند هنوز باید درباره نهادهای پشتیبان رشد به مذاکره بپردازند. این جایی است که دانش در حال گسترش ما که کدام نهادها کار نمی‌کنند، بسیار ارزشمند می‌شود و به ما کمک می‌کند تا وارد مسیرهای بدون‌پیشرفت نشویم.

■ نتیجه‌گیری‌های فروتنانه

در این مقطع شاید اوضاع تیره‌وتار به‌نظر برسد. آیا می‌توانیم با هر درجه از اطمینان بگوییم که مجموعه سیاست‌ها یا نهادهایی که می‌توانند رشد اقتصادی سریع مشاهده شده در کره‌جنوبی و سایر کشورها را ایجاد کنند می‌شناسیم؟ پاسخ رک و روشن خیر است.

اما معنایش این نیست که ما در سردرگمی کامل به‌سر می‌بریم.

قدرت داستان‌های هشداردهنده که اشاره شد را دست‌کم نگیرید، درحالی‌که «آزمایش» کره به ما نگفت کره‌جنوبی دقیقا چه کاری را درست انجام داد هنوز این درس روشن را با صدای بلند به ما اعلام می‌کند که رژیم اقتدارگرا با برنامه‌ریزی مرکزی کره‌شمالی آن مسیر اقتصادی مطلوبی نیست که باید طی کنیم. به‌علاوه، نتایج اخیر در رابطه بااهمیت توزیع گسترده قدرت اقتصادی و سیاسی به این معناست که ما درباره شرایطی که می‌توانند باعث شوند تا نهادهای خوب سربرآورند چیزهای بیشتری را فهمیده‌ایم.

آیا ما می‌توانیم یک معجزه اقتصادی ایجاد کنیم؟ خیر. آیا می‌فهمیم چه چیزی احتمال وقوع معجزه اقتصادی را بیشتر می‌کند؟ تا حدودی بله.

این پاسخ باتردید و غیرقطعی به‌نظر خیلی برانگیزاننده نیست اما بیانگر میزان عظیمی از پیشرفت است. مجموعه انتقادات و بهبودهای تدریجی که در این نوشته توضیح داده شد مثالی از فرآیند پژوهشی در جریان است. با توجه به منافع عظیم روی میز، این سرعت اندک خیلی ناراحت‌کننده و ناامیدکننده است اما نکته مثبت اینست که در جهت درست حرکت می‌کنیم.

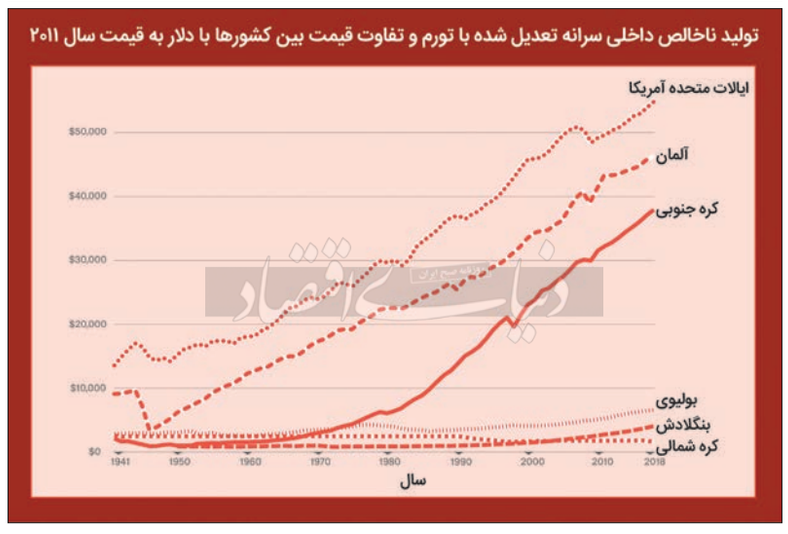

۲۱ دوشنبه ۲۸ آذر ماه ۱۴۰۱ • شماره ۵۶۲۵ سال بیست‌ویکم
نماگرهای سهام
گروه بورس: ۴۴۷۱۰۲۶۰
bourse@den.ir
روزنامه صبح ایران دنیای اقتصاد

قیمت پایانی سهام در معاملات روز گذشته

نماد	قیمت پایانی (ریال)	درصد تغییر	ارزش معاملات (میلیون ریال)	سرمایه (میلیون ریال)	EPS (ریال)	P/E
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

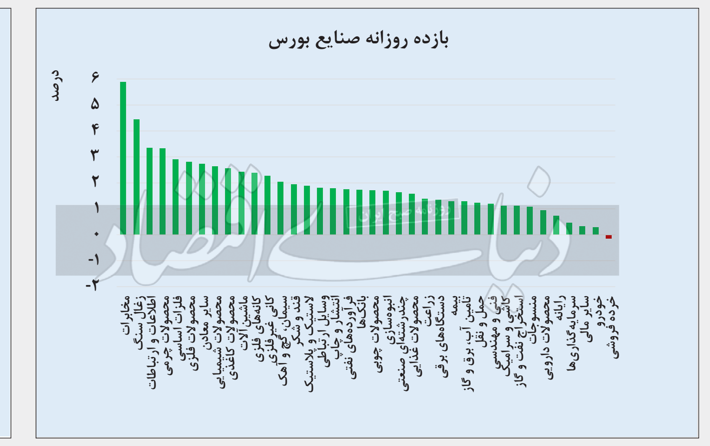

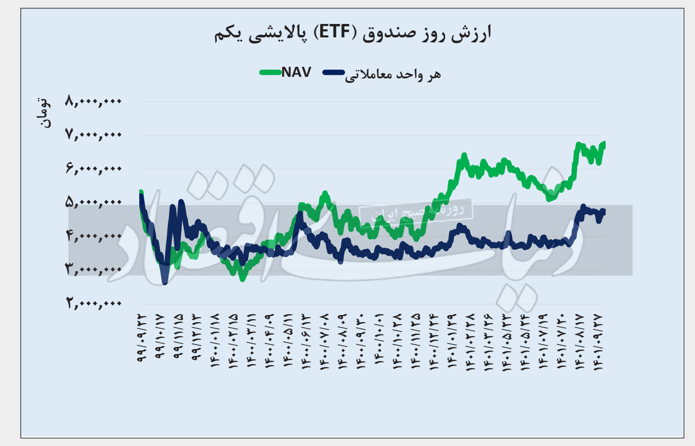

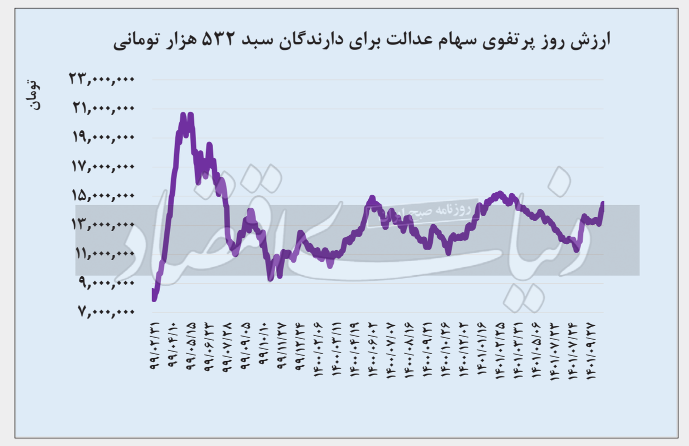

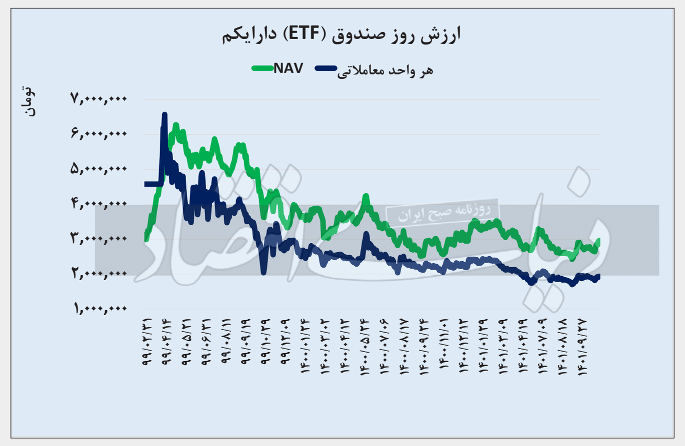

بازدهی روزانه صنایع بورسی

روز یکشنبه شاخص کل با رشد ۲/۰۶ درصدی همراه شد، نگاهی به عملکرد صنایع ۳۸گانه بورسی حکایت از رشد شاخص ۳۷ گروه در مقابل افت میانگین قیمت‌ها در یک صنعت دارد. در این میان بیشترین بازده از آن گروه مخابرات با رشدی بالغ بر ۵/۹ درصد شد و در آن سوی بازار گروه خرده فروشی با کاهش ۰/۱۴ درصدی شاخص قعرنشین شد.

پالایش یکم؛ ۴/۸ میلیون تومان

سهام دولت در چهار پالایشگاه بورسی تهران، تبریز، اصفهان و بندرعباس آذر ۹۹ در قالب صندوق سرمایه‌گذاری پالایشی یکم و با نماد «پالایش» به متقاضیان اختصاص پیدا کرد. بررسی‌ها نشان می‌دهد ارزش سبد ۵۰۰ واحدی پالایش یکم روز یکشنبه با رشد ۱/۰۸ درصدی به ۴ میلیون و ۷۵۲ هزار تومان رسیده و NAV آن نیز ۶ میلیون و ۷۶۲ هزار تومان برآورد می‌شود.

سهام عدالت؛ ۱۴/۵ میلیون تومان

فروش سهام عدالت که از میانه‌های سال گذشته و در پی آغاز ریزش بازار سهام متوقف شده بود، همچنان ممنوع است اما سهام شرکت‌های موجود در پرتفوی این سهم در بورس مورد دادوستد قرار می‌گیرد. بررسی‌ها نشان می‌دهد ارزش روز ۳۷ سهم موجود در پرتفوی عدالت برای دارندگان سهام ۵۳۲ هزار تومانی روز یکشنبه با رشد ۳ درصدی به ۱۴ میلیون و ۴۹۲ هزار تومان رسیده است.

دارایکم؛ ۱/۹ میلیون تومان

پس از واگذاری بخشی از سهام دولت در دو گروه بانک و بیمه که در قالب صندوق قابل معامله واسطه‌گری مالی یکم به متقاضیان اختصاص پیدا کرد، این ETF در ماه‌های نخست بالاتر از ارزش ذاتی معامله شد که البته در ادامه بخشی از این حباب تخلیه شد. بررسی‌ها نشان می‌دهد ارزش سبد ۲۰۰ واحدی دارایکم به یک میلیون و ۹۳۶ هزار تومان رسیده و NAV آن ۲ میلیون و ۹۶۱ هزار تومان برآورد می‌شود.

روزانه

بیشترین درصد افزایش

نام شرکت	آخرین قیمت	درصد تغییر
آتیه دماوند	۱۰۱۱۰	۶.۹۸
سرمایه گذاری پتروشیمی	۱۳۶۹۰	۶.۸۷
مخابرات ایران	۶۸۷۰	۶.۸۴
ایران تایر	۱۳۳۴	۶.۸۱
سیمان شمال	۱۱۱۳۰	۶.۷۱
شیمیایی فارس	۱۲۸۰	۶.۴۰
باما	۶۲۱۰	۶.۳۴
سرمایه گذاری صنعت و معدن	۱۸۶۹	۶.۳۱
پاکسان	۱۹۴۵	۵.۹۹
توسعه صنعتی	۶۹۸۰	۵.۹۲

آتیه دماوند در حالی جایگاه اول جدول بیشترین درصد افزایش روز گذشته را از آن خود کرد که مخابرات ایران در این گروه سوم شد. زیان هر سهم «اخابر» مبلغ ۱۱۳ ریال و سرمایه آن معادل ۶۰ هزار میلیارد ریال است.

بیشترین درصد کاهش

نام شرکت	آخرین قیمت	درصد تغییر
سرمایه گذاری آذربایجان	۱۲۲۲۵۰	(۴.۴۱)
کشت پیاذر	۴۳۱۶۰	(۴.۰۹)
شکر شاهرود	۲۲۵۵	(۳.۳۰)
مهرکام	۲۴۴۸	(۳.۰۵)
سایپا آذین	۲۶۳۱	(۱.۳۹)
لیزینگ غدیر	۳۳۹۴	(۱.۱۹)
سیمان قاین	۴۸۸۰۰	(۱.۱۷)
داروسازی کوثر	۴۰۴۸	(۱.۰۰)
بیمه پارسیان	۳۲۱۵	(۰.۹۶)
آبسال	۶۷۵۰	(۰.۸۸)

در حالی رده نخست بیشترین درصد کاهش روز گذشته را سرمایه‌گذاری آذربایجان از آن خود کرد که داروسازی کوثر جایگاه هشتم را با سرمایه یک هزار و ۷۰۰ میلیارد ریالی به دست آورد. سود هر سهم این شرکت ۹۲ ریال اعلام شده است.

پرمعامله‌ترین سهم

نام شرکت	آخرین قیمت	تعداد دفعه
سرمایه گذاری ایران خودرو	۴۲۴۰	۱۳۳۷۲
ایران خودرو	۲۶۲۴	۱۱۴۷۲
سرمایه گذاری تامین اجتماعی	۹۰۶	۱۰۸۴۶
سایپا	۲۲۵۸	۹۹۱۰
فولاد مبارکه اصفهان	۵۶۲۰	۷۶۷۶
پالایش نفت اصفهان	۷۴۱۰	۶۹۶۴
مس ایران	۷۱۲۰	۶۸۱۸
پالایش نفت تهران	۳۵۹۵	۶۳۳۵
نوش مازندران	۸۹۳۰	۵۹۴۸
بانک تجارت	۱۵۴۹	۵۶۲۷

روز گذشته سرمایه‌گذاری ایران خودرو پرمعامله‌ترین سهم بازار شناخته شد. سایپا رتبه چهارم را با سرمایه ۱۹۵ هزار و ۵۱۰ میلیارد و ۵۵۰ میلیون ریال به دست آورد. زیان هر سهم «خساپا» ۳۲۳ ریال اعلام شده است.

بیشترین ارزش معامله

نام شرکت	آخرین قیمت	جمع معاملات
سرمایه گذاری ایران خودرو	۴۲۴۰	۱۳۷۹۰۴۰
ایران خودرو	۲۶۲۴	۱۱۲۶۸۰۰
صنایع پتروشیمی خلیج فارس	۸۴۷۰	۹۵۰۳۲۲
سایپا	۲۲۵۸	۹۴۹۸۲۹
فولاد مبارکه اصفهان	۵۶۲۰	۹۳۹۶۸۸
مخابرات ایران	۶۸۷۰	۷۳۱۰۰۲
پالایش نفت اصفهان	۷۴۱۰	۷۲۷۹۱۱
ذوب آهن اصفهان	۲۵۹۸	۷۰۴۹۹۲
مس ایران	۷۱۲۰	۶۷۲۶۹۷
پالایش نفت بندرعباس	۹۲۱۰	۶۰۳۳۹۱

میلیون ریال

جایگاه نخست بیشترین ارزش معامله را روز گذشته سرمایه‌گذاری ایران خودرو به خود اختصاص داد. ذوب آهن اصفهان رتبه هشتم را با سرمایه ۶۱ هزار و ۵۰۴ میلیارد ریال به دست آورد. زیان هر سهم «ذوب» ۱۵۳ ریال اعلام شده است.

هفتگی

بیشترین درصد افزایش

نام شرکت	آخرین قیمت	درصد تغییر
فنر سازی خاور	۱۲۱۸۰	۲۷.۲۷
پگاه خراسان	۷۸۲۰	۲۷.۱۵
باما	۶۲۱۰	۲۳.۲۱
پتروشیمی بوعلی سینا	۳۰۱۴۰	۲۰.۸۵
کارتن ایران	۲۸۱۸	۲۰.۵۸
لیزینگ غدیر	۳۳۹۴	۲۰.۰۱
سیمان شمال	۱۱۱۳۰	۱۹.۹۴
سرمایه گذاری صدر تامین	۱۰۶۷۰	۱۹.۳۵
پگاه اصفهان	۲۱۳۴۰	۱۹.۱۵
صنعتی سپاهان	۱۲۶۷۰	۱۸.۶۳

فنرسازی خاور در حالی عنوان نخست جدول بیشترین درصد افزایش هفته گذشته را از آن خود کرد که پگاه خراسان در رده دوم گروه ایستاد. «غشان» سود هر سهم خود را ۵۷۰ ریال اعلام کرده است. سرمایه این شرکت معادل یک هزار و ۵۷۴ میلیارد و ۴۵ میلیون ریال است.

بیشترین درصد کاهش

نام شرکت	آخرین قیمت	درصد تغییر
حمل و نقل پتروشیمی	۳۵۰۲۰	(۵.۸۱)
دشت مرغاب	۳۹۵۵۰	(۴.۱۷)
لاستیکی سهند	۳۲۶۳۰	(۱.۵۱)
سرمایه گذاری رنا	۷۱۰۰	(۱.۱۱)
فولاد خراسان	۱۰۰۱۰	(۱.۰۹)
الکتریک شرق	۱۴۶۰۰	(۰.۹۵)
بانک پاسارگاد	۵۱۵۰	(۰.۵۸)
گروه صنعتی پاکشو	۵۹۴۰	(۰.۵۰)
لیزینگ کارآفرین	۸۵۸۰	(۰.۴۶)
فرآوری معدنی اپال کانی پارس	۱۶۲۷۰	(۰.۲۵)

حمل ونقل پتروشیمی در صدر جدول بیشترین درصد کاهش هفته گذشته قرار گرفت. فرآوری معدنی اپال کانی پارس در رده دهم این گروه ایستاد. «اپال» سود هر سهم خود را ۱۶۷۰ ریال پیش‌بینی کرده است. سرمایه این شرکت ۲۰ هزار میلیارد ریال است.

پرمعامله‌ترین سهم

نام شرکت	آخرین قیمت	تعداد دفعه
سرمایه گذاری ایران خودرو	۴۲۴۰	۶۹۶۵۵
ایران خودرو	۲۶۲۴	۶۳۰۶۹
سرمایه گذاری تامین اجتماعی	۹۰۶	۶۱۸۸۷
فولاد مبارکه اصفهان	۵۶۲۰	۴۷۲۴۲
پالایش نفت اصفهان	۷۴۱۰	۴۶۷۳۰
مس ایران	۷۱۲۰	۴۱۵۴۰
پالایش نفت تهران	۳۵۹۵	۴۱۵۱۵
بانک تجارت	۱۵۴۹	۳۸۶۹۶
سرمایه گذاری رنا	۷۱۰۰	۳۶۷۵۶
سایپا	۲۲۵۸	۳۶۲۴۰

در جریان معاملات هفته گذشته سرمایه گذاری ایران خودرو به‌عنوان پرمعامله‌ترین سهم شناخته شد. بانک تجارت در این گروه هشتم شد. این نماد با سرمایه‌ای معادل ۲۲۳ هزار و ۹۲۶ میلیارد و ۱۲۷ میلیون ریال، سود هر سهم خود را ۲۰۵ ریال اعلام کرده است.

بیشترین ارزش معامله

نام شرکت	آخرین قیمت	جمع معاملات
سرمایه گذاری ایران خودرو	۴۲۴۰	۷۲۸۰۸۵۲
ایران خودرو	۲۶۲۴	۶۲۷۷۵۵۶
فولاد مبارکه اصفهان	۵۶۲۰	۵۲۴۷۷۷۲
پالایش نفت اصفهان	۷۴۱۰	۵۰۸۵۰۳۴
سرمایه گذاری رنا	۷۱۰۰	۴۳۳۳۸۴۳
مس ایران	۷۱۲۰	۴۲۳۲۷۹۵
پالایش نفت تهران	۳۵۹۵	۴۱۶۱۲۳۵
سایپا	۲۲۵۸	۳۷۴۳۶۶۷
سرمایه گذاری سایپا	۵۸۵۰	۳۶۱۹۱۵۴
سرمایه گذاری تامین اجتماعی	۹۰۶	۳۵۴۰۱۵۷

میلیون ریال

جایگاه نخست بیشترین ارزش معامله هفته گذشته را سرمایه‌گذاری ایران‌خودرو به خود اختصاص داد. مس ایران رتبه ششم را با سرمایه ۴۰۰ هزار میلیارد ریال به دست آورد. سود هر سهم این شرکت ۱۲۰۰ ریال اعلام شده است.

ماهانه

بیشترین درصد افزایش

نام شرکت	آخرین قیمت	درصد تغییر
لبنیات کالبر	۱۵۲۴۰	۶۲.۱۳
فنر سازی خاور	۱۲۱۸۰	۵۹.۸۴
سرمایه گذاری مسکن	۴۸۵۳	۵۴.۸۵
مهرکام	۲۴۴۸	۴۹.۶۳
سرمایه گذاری پتروشیمی	۱۳۶۹۰	۴۹.۶۲
درخشان تهران	۷۴۴۰	۴۸.۸۰
سرمایه گذاری رنا	۷۱۰۰	۴۱.۴۳
پگاه خراسان	۷۸۲۰	۳۹.۲۹
سرمایه گذاری بانک ملی	۱۲۰۷۰	۳۸.۱۵
شکر شاهرود	۲۲۵۵	۳۶.۴۲

لبنیات کالبر در حالی عنوان نخست جدول بیشترین درصد افزایش ماه گذشته را از آن خود کرد که سرمایه گذاری پتروشیمی در جایگاه پنجم این گروه قرار گرفت. «وپترو» سود هر سهم خود را ۱۳۲۷ ریال اعلام کرده است. سرمایه این شرکت یک هزار و ۸۲۰ میلیارد ریال است.

بیشترین درصد کاهش

نام شرکت	آخرین قیمت	درصد تغییر
بانک پاسارگاد	۵۱۵۰	(۱۷.۹۹)
کشت پیاذر	۴۳۱۶۰	(۱۴.۲۵)
سرمایه گذاری آذربایجان	۱۲۲۲۵۰	(۱۲.۳۲)
تامین سرمایه نوین	۳۳۶۵	(۹.۷۵)
سازه پویش	۱۷۴۶۰	(۷.۸۶)
پتروشیمی فن آوران	۵۷۶۰	(۶.۱۹)
سیمان کرمان	۱۴۸۸۰	(۵.۷۶)
قند نیشابور	۲۴۲۲	(۵.۳۹)
جام دارو	۴۴۵۸	(۴.۷۶)
پالایش نفت تهران	۳۵۹۵	(۴.۰۸)

بانک پاسارگاد بیشترین درصد کاهش ماه گذشته را به خود اختصاص داد. پتروشیمی فن آوران در این دسته‌بندی رتبه ششم را به دست آورد. «شفن» سود هر سهم خود را ۳۳۴ ریال اعلام کرده است. سرمایه این شرکت ۳۰ هزار و ۹۵۰ میلیارد ریال است.

پرمعامله‌ترین سهم

نام شرکت	آخرین قیمت	تعداد دفعه
سرمایه گذاری ایران خودرو	۴۲۴۰	۲۹۱۲۵۴
ایران خودرو	۲۶۲۴	۲۸۹۷۸۶
سایپا	۲۲۵۸	۲۱۹۶۸۹
سرمایه گذاری تامین اجتماعی	۹۰۶	۱۷۴۶۹۹
پالایش نفت اصفهان	۷۴۱۰	۱۴۲۶۲۷
پالایش نفت تهران	۳۵۹۵	۱۲۵۸۵۰
پالایش نفت بندرعباس	۹۲۱۰	۱۰۹۵۷۱
فولاد مبارکه اصفهان	۵۶۲۰	۱۰۱۸۷۴
سرمایه گذاری رنا	۷۱۰۰	۹۶۲۴۶
بانک تجارت	۱۵۴۹	۹۳۷۵۰

ماه گذشته سرمایه گذاری ایران خودرو پرمعامله‌ترین سهم بازار شناخته شد. پالایش نفت اصفهان رتبه پنجم این گروه را با سرمایه ۱۹۰ هزار میلیارد ریال به دست آورد. «شپنا» سود هر سهم خود را ۱۷۴۸ ریال اعلام کرده است.

بیشترین ارزش معامله

نام شرکت	آخرین قیمت	جمع معاملات
ایران خودرو	۲۶۲۴	۳۱۹۶۲۹۳۰
سرمایه گذاری ایران خودرو	۴۲۴۰	۳۱۰۰۹۳۲۳
سایپا	۲۲۵۸	۲۴۹۱۱۰۰۱
پالایش نفت اصفهان	۷۴۱۰	۱۶۲۲۵۴۳۸
پالایش نفت بندرعباس	۹۲۱۰	۱۱۶۵۳۲۶۸
سرمایه گذاری رنا	۷۱۰۰	۱۱۴۱۴۸۰۵
پالایش نفت تهران	۳۵۹۵	۱۰۸۸۲۷۰۴
سرمایه گذاری سایپا	۵۸۵۰	۱۰۳۸۵۸۶۳
فولاد مبارکه اصفهان	۵۶۲۰	۹۶۰۲۲۳۰
مس ایران	۷۱۲۰	۹۰۹۷۲۳۸

میلیون ریال

جایگاه نخست بیشترین ارزش معامله را در ماه گذشته ایران خودرو به خود اختصاص داد. سرمایه گذاری ایران خودرو در رده دوم این گروه ایستاد. «خگستر» با سرمایه ۳۹ هزار و ۶۰۵ میلیارد و ۱۳۷ میلیون ریال، سود هر سهم خود را ۴۳ ریال اعلام کرده است.

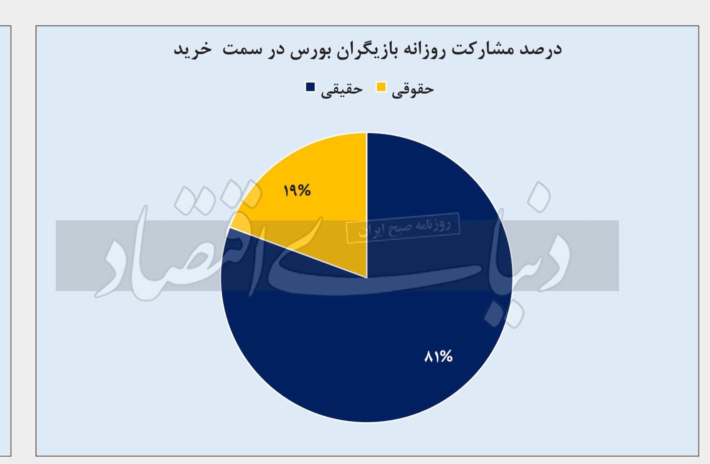

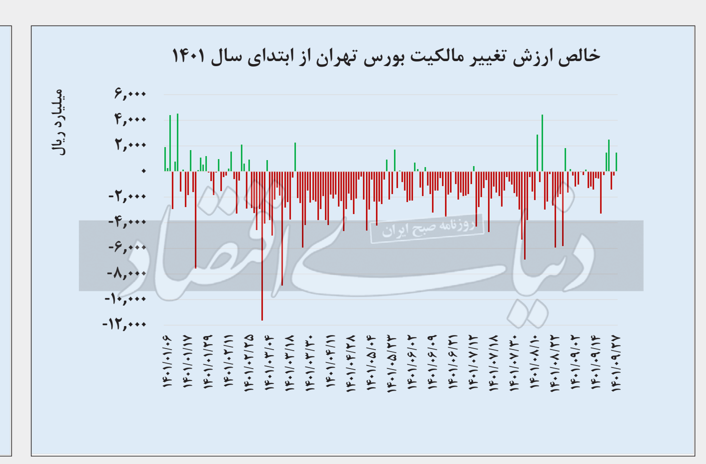

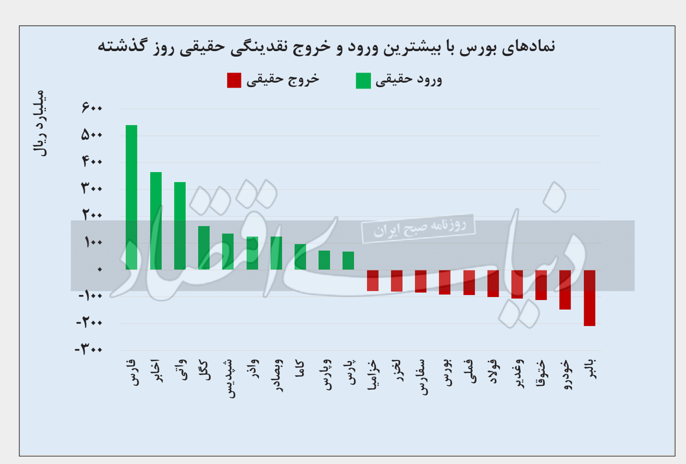

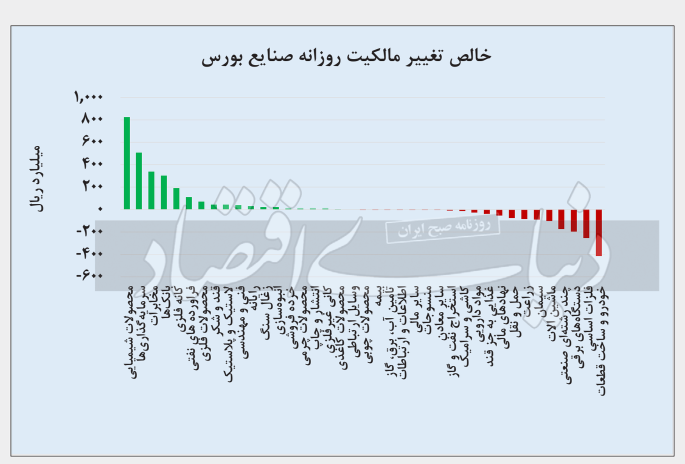

زمین بازی معامله‌گران سهام

روزیکشنبه، سهامداران خرد سهمی ۸۱ درصدی از خریدسهام داشتند و درمقابل حقوقی‌ها تنها ۱۹ درصد از کل خریدسهام را در اختیار گرفتند. روز گذشته نماگرهای بورسی جامه‌ای سبز به تن کردند و شاهد بازگشت شاخص کل بورس تهران به کانال ۱/۵ میلیون واحد پس از دوری بیش از ۵ ماهه بودیم. اتفاقی که سبب شد تا به دنبال تقویت تقاضا در تالار شیشه‌ای، حقیقی‌ها با قدرت بیشتری در زمین خرید سهام حاضر شوند.

حقیقی‌ها خریدار شدند

روز یکشنبه همزمان با رشد ۲/۰۶ درصدی شاخص کل بورس تهران، شاهد ورود سرمایه های خرد به گردونه معاملات سهام بودیم. در این راستا در مجموع دادوستدهای بورس تهران، سهامی به ارزش ۱۴۴ میلیارد و ۷۶۱ میلیون تومان از پرتفوی معامله‌گران عمده به سبد سهام حقیقی‌های بورس تهران منتقل شد.

بازیگران بورسی شرکت‌ها

روز گذشته، ۴۷ درصد از مجموع سهام معامله‌شده در بورس تهران با خالص خرید مثبت سهامداران خرد همراه شدند. در این میان نماد معاملاتی شرکت‌های پتروشیمی خلیج‌فارس و مخابرات ایران بیشترین خالص خرید حقیقی را تجربه کردند و در مقابل بیشترین جابه‌جایی سهام در مسیر حقیقی به حقوقی از آن نماد «بالبر» شد.

پتروشیمی‌ها در کانون توجه حقیقی‌ها

طی دادوستدهای روز یکشنبه، پتروشیمی‌ها با بیشترین اقبال از سوی سهامداران خرد همراه شد و خالص خرید حقیقی‌ها در زیرمجموعه‌های این گروه به ۸۲ میلیارد تومان رسید. گروه سرمایه‌گذاری‌ها نیز در این روز شاهد جابه‌جایی سهامی به ارزش ۵۱ میلیارد تومان در مسیر حقوقی به حقیقی بود. درمقابل اما شاهد خروج ۴۱ میلیارد تومانی حقیقی‌ها به سهام زیرمجموعه خودرویی‌ها بودیم.

خبر

سایپا با ۲هزار دستگاه شاهین راهی بورس کالا می‌شود

بورس کالا چهارشنبه ۳۰آذر میزبان عرضه ۲هزار دستگاه خودروی شاهین متعلق به شرکت سایپا خواهد بود. به گزارش «کالاخبر»، شرکت سایپا قرار است ۲هزار دستگاه شاهین را برای دومین‌بار به بورس کالا بیاورد. قیمت پایه این خودروها ۳۰۴میلیون تومان و درصد پیش‌پرداخت سفارش خرید ۵۰درصد در نظر گرفته شده است. این خودروها ۲۵ اسفند به مشتریان تحویل داده می‌شوند. در اطلاعیه عرضه شاهین آمده است: محل تحویل خودرو نمایندگی‌های فروش شرکت سایپا به انتخاب مشتری است. خریداران ملزم به واریز ۱۲درصد مالیات و عوارض قانونی (برمبنای قیمت معامله) و همچنین مبلغ ۴۳میلیون و ۷۱۳هزار و ۶۵ریال، شامل ۳۸میلیون و ۱۳۷هزار و ۴۶۵ریال بابت بیمه شخص ثالث و ۵میلیون و ۵۷۵هزار و ۶۰۰ریال برای خدمات مرتبط با خدمات شماره‌گذاری و پلاک هستند و دعوتنامه تکمیل وجه مبالغ مذکور برای مشتری صادر می‌شود. در صورت عدم‌واریز هزینه‌های فوق حداکثر تا پنج‌روز پس از ارسال پیامک تکمیل وجه متعلقات قانونی به نسبت زمان تاخیر خریدار در واریز وجه تکمیلی زمان تحویل خودرو تغییر خواهد کرد. سایپا در عرضه قبلی خود که تاریخ ۲۲شهریور بود از ۱۰۰دستگاه شاهین عرضه‌شده موفق به فروش ۶۴دستگاه شد.

سقوط فلزی‌ها با واهمه از رکود اقتصادی

فلزات پایه، هفته منتهی به روز جمعه ۱۶دسامبر را قرمزپوش به پایان رساندند. شاخص بهای فلزات بورس‌لندن در این بازه زمانی کاهش ۳/۱درصدی را به ثبت رساند و تا ۳هزار و ۹۳۹واحد عقب نشست. این افت نرخ در حالی در این بازار رقم خورد که فدرال‌رزرو در آخرین جلسه خود برای سال ۲۰۲۲ نرخ بهره را مطابق انتظار فعالان بازار ۵۰واحد افزایش داد. اما مطرح‌شدن احتمال افزایش مجدد نرخ بهره در سال آینده میلادی با تقویت واهمه از بروز رکود اقتصادی ظرف سال ۲۰۲۳ به قرمزپوشی بازار کامودیتی‌ها با محوریت فلزات صنعتی ظرف روزهای پنج‌شنبه و جمعه، ۱۵ و ۱۶ دسامبر انجامید.

به گزارش «اکوایران»، در بازه هفتگی منتهی به روز جمعه ۱۶دسامبر در معاملات آتی کامکس آمریکا، روی ۶/۸درصد، آلومینیوم ۴/۲۵درصد، قلع ۳/۱درصد، مس ۲/۹درصد و سرب ۱/۷درصد ارزان شدند.

کاهش سرعت رشد تورم در آمریکا برای ماه نوامبر باعث شد تا فدرال‌رزرو از میزان سیاست انقباضی خود بکاهد و نرخ بهره را برای ماه دسامبر ۵۰واحد افزایش دهد. این در حالی بود که پیش از این فدرال‌رزرو طی چهار مرحله متوالی نرخ بهره را ۷۵واحد افزایش داده بود. با در نظر گرفتن دومرحله ابتدایی رشد نرخ بهره در سال جاری به میزان ۲۵ و ۵۰واحد، ظرف روزهای پایانی سال ۲۰۲۲ نرخ بهره در آمریکا به ۴/۵درصد رسید.

مجموع سیاست انقباضی فدرال‌رزرو در کاهش تورم نتیجه‌بخش بوده است. شاخص بهای مصرف‌کنندگان آمریکایی برای ماه نوامبر رشد سالانه ۷/۱درصدی داشت که این رقم کمترین میزان رشد تورم سالانه پس از دسامبر ۲۰۲۱ بود. با این حال، فدرال‌رزرو در آخرین جلسه خود در سال ۲۰۲۲ بر استمرار سیاست انقباضی در سال آینده میلادی و رشد نرخ بهره به بیش از ۵درصد برای مهار تورم تا ۲درصد تاکید کرد و این موضوع با افزایش واهمه از بروز رکود اقتصادی به افت بهای فلزات صنعتی در روز ابتدایی هفته منجر شد.

در هفته میانی ماه دسامبر در معاملات آتی کامکس آمریکا، مس تا ۳/۷دلار به‌ازای هر پوند عقب‌نشینی قیمتی داشت. افزایش نگرانی از بروز رکود جهانی با توجه به سیاست‌های انقباضی بانک‌های مرکزی دنیا در مهار تورم و افزایش تعداد مبتلایان به کرونا در چین پس از کاهش محدودیت قرنطینه‌ای در این کشور به این عقبگرد قیمتی منجر شد. پس از افزایش ۵۰واحدی نرخ بهره از سوی فدرال‌رزرو در نیمه ماه دسامبر، بانک‌های مرکزی انگلستان و اروپا نیز نرخ بهره را ۵۰واحد افزایش دادند. این تصمیمات سیگنالی کاهشی برای بازارهای کالایی به همراه داشت و مس، فلزی که از آن به‌عنوان دماسنج اقتصادی یاد می‌شود، در واکنش به شدت گرفتن احتمال تضعیف اقتصاد جهانی، با افت نرخ مواجه شد. در حالی که مس تحت تاثیر سیاست‌های پولی، بحران انرژی ناشی از جنگ روسیه و اوکراین و استمرار قرنطینه در چین ظرف سال ۲۰۲۲، سال سختی را پشت سر گذاشت، گلدمن‌ساکس پیش‌بینی می‌کند که این فلز با توجه به استمرار محدودیت عرضه و تقاضای افزایشی در بلندمدت ظرف سال آینده میلادی به مسیر رشد نرخ بازگردد.

آلومینیوم نیز ظرف هفته منتهی به روز جمعه ۱۶دسامبر ۴/۲۵درصد از ارزش خود را از دست داد و در معاملات آتی کامکس آمریکا با نرخ ۲هزار و ۳۷۵دلار به‌ازای هر تن مورد معامله قرار گرفت. در حالی که کاهش محدودیت کرونایی در چین زمینه رشد بهای این فلز در هفته‌های قبل را فراهم کرده بود، بر تعداد مبتلایان به کرونا در چین افزوده می‌شود و این موضوع ریسک افت تقاضا در میان‌مدت را مطرح کرد که خود سیگنال موثر کاهشی برای این بازار است. در عین حال تصمیم بانک‌های مرکزی دنیا برای استمرار سیاست انقباضی، سیگنال کاهشی دیگر برای بازار این فلز است. سقوط بهای آلومینیوم ظرف سال ۲۰۲۲ و بالاماندن بهای انرژی، تولیدکنندگان این فلز را با چالش کاهش حاشیه سود و در برخی موارد زیان در تولید مواجه کرده که خود عاملی برای کاهش یا توقف خطوط تولید این فلز در سال جاری میلادی بود.

مقاطع فولادی

جدول قیمتی مقاطع طویل فولادی-یکشنبه-۲۷ آذر

نوع کالا	کارخانه تولیدی/ انبار	قیمت (ریال به ازای کیلوگرم/شاخه)
میلگرد ۸ آجدار A2	تهران	۱۷۸,۰۰۰
میلگرد ۱۰ آجدار A2	تهران	۱۷۵,۰۰۰
میلگرد ۱۲ آجدار A2	تهران	۱۷۶,۰۰۰
میلگرد ۱۴ تا ۳۲ آجدار A3	تهران	۱۸۲,۰۰۰
تیرآهن شاخه ۱۲	ذوب آهن اصفهان	۲۹,۵۰۰,۰۰۰
تیرآهن شاخه ۱۴	ذوب آهن اصفهان	۳۷,۷۰۰,۰۰۰
تیرآهن شاخه ۱۶	ذوب آهن اصفهان	۳۸,۵۰۰,۰۰۰
تیرآهن شاخه ۱۸	ذوب آهن اصفهان	۵۰,۵۰۰,۰۰۰
تیرآهن شاخه ۲۰	ذوب آهن اصفهان	۶۴,۰۰۰,۰۰۰
تیرآهن شاخه ۲۲	ذوب آهن اصفهان	۶۹,۰۰۰,۰۰۰
تیرآهن شاخه ۲۴	ذوب آهن اصفهان	۷۷,۰۰۰,۰۰۰
تیرآهن شاخه ۲۷	ذوب آهن اصفهان	۸۹,۷۰۰,۰۰۰
تیرآهن شاخه ۳۰	ذوب آهن اصفهان	۱۰۷,۵۰۰,۰۰۰

التهاب ارزی موجب افزایش تقاضای محصولات پتروشیمی نشد

سبزپوشی نیمایی قیمت‌های پایه پتروشیمی

دنیای‌اقتصاد - شکیبا خیرخواهان: رشد بهای نیمایی ارز طی هفته گذشته موجب شد تا جدول قیمت‌های پایه محصولات پتروشیمی برای دومین هفته متوالی سبزپوش شود. افزایش بیش از ۵۰۰تومانی نرخ نیمایی ارز از عوامل مهم رشد قیمت‌های پایه بوده است. از طرفی با وجود افزایش بهای آزاد ارز، تقاضا برای محصولات پتروشیمی با رونق محسوسی در طول هفته گذشته مواجه نشد؛ با وجود اینکه به‌طور سنتی جهش‌های قیمتی ارز موجب افزایش خریدهای هیجانی در این بازار می‌شود. همچنین در بازار جهانی واهمه از رکود بر معاملات کامودیتی‌ها از جمله محصولات پتروشیمی سایه افکنده است. از طرفی بهای نفت و نفتا نیز که خوراک‌های اصلی در این صنعت محسوب می‌شوند، طی هفته‌های گذشته به‌دلیل افت اقتصادهای جهانی در مسیر کاهشی قرار گرفته است.

■ روند بی‌تغییر معاملات پتروشیمی

هفته گذشته بورس کالا میزبان عرضه بیش از ۱۳۵هزار تن محصول پتروشیمی بود که نسبت به هفته دوم آذرماه رشد حدود ۶درصدی را تجربه کرد. باوجود اینکه طی هفته گذشته بهای آزاد ارز در کانال افزایشی قرار گرفت؛ اما بررسی آمارهای بورس کالا نشان می‌دهد که تقاضا برای محصولات پتروشیمی در مجموع افزایشی نبوده است. به‌طور سنتی در این بازار، زمانی که نرخ ارز دچار جهش‌های مقطعی می‌شود، خریداران ترجیح می‌دهند با افزایش تقاضا به این خبر واکنش نشان دهند و به‌اصطلاح خریدهای هیجانی رونق پیدا می‌کند. با این حال، طی هفته گذشته حجم معاملات در زیرگروه پلیمری‌ها با ۸هزار تن کاهش به ۸۲هزار و ۲۵۶تن رسید. البته در زیرگروه شیمیایی‌ها افزایش تقاضا موجب افزایش ۵هزار تنی حجم معاملات شد. با این حال این افزایش جزئی بود و نتوانست مانع کاهش میزان تقاضای مجموع شیمیایی‌ها و پلیمری‌ها نسبت به هفته‌های گذشته شود. از طرفی به نظر می‌رسد خرید محصولات شیمیایی به دلیل عرضه انواع گریدهای دوده صنعتی افزایش یافته است. تولیدکنندگان این محصول الزامی برای عرضه آن به صورت هفتگی در بورس کالا ندارند و به‌طور معمول زمان عرضه دوده‌های صنعتی تقاضا برای محصولات شیمیایی کمی افزایش می‌یابد؛ چراکه خریداران این محصول نیز با عرضه آن تصمیم به رقابت برای خرید می‌گیرند.

همچنین درست است که افزایش بهای ارز به‌طور سنتی موجب افزایش تقاضای خریداران می‌شود؛ اما بدتر شدن فضای کسب‌وکار و رشد بی‌محابای تورم از طرفی مانع افزایش تقاضای این تولیدکنندگان به امید رونق کسب‌وکار در آینده می‌شود. در واقع تورم با افزایش قیمت مواد اولیه و ابزار تولید همچون ابزاری مخرب مانع افزایش تولید این بنگاه‌ها و در نتیجه افزایش تقاضا می‌شود.

■ قیمت‌های پایه افزایشی شد

سی‌وسومین قیمت‌های پایه اعلام‌شده از سوی دفتر توسعه صنایع تکمیلی در حالی اعلام شدند که به‌جز دو مورد، تمام آنها همچون هفته گذشته افزایشی بودند. افزایش ۵۶۹تومانی بهای نیمایی ارز از عوامل مهم سبزپوشی قیمت‌های پایه بود. بررسی قیمت‌ها نشان می‌دهد که میانگین هفتگی نرخ نیمایی دیروز هم رکورد جدیدی را ثبت کرد و قیمت‌های پایه با نرخ ۲۸هزار و ۷۲۸تومان محاسبه شدند.

بررسی قیمت‌های پایه در زیرگروه پلیمری‌ها نشان می‌دهد که پلی‌اتیلن‌هایی همچون سنگین اکستروژن و پی‌وی‌سی‌ها با حدود ۴درصد افزایش قیمت در صدر جدول افزایشی‌ها جای گرفتند. پلی‌پروپیلن‌ها نیز با یک‌درصد افزایش قیمت در انتهای جدول قرار گرفته‌اند. در زیرگروه شیمیایی‌ها بیشترین افزایش قیمت متعلق به منواتیلن گلایکول با ۴درصد افزایش قیمت بود. برای متانول و بنزن نیز حدود ۳درصد افزایش قیمت ثبت شده است. بهای نیمایی ارز از ابتدای سال رشد آرام اما پیوسته‌ای را در پیش گرفته است و به‌طور مداوم رکوردهای جدیدی را ثبت می‌کند. اما تاکنون با وجود افزایش قیمت بهای نیمایی دلار، به‌دلیل کاهش قیمت جهانی پتروشیمی‌ها تحت تاثیر واهمه از رکود در دنیا، روند قیمت‌های پایه اکثر این محصولات به‌طور کلی نزولی بوده است. حال باید دید در آینده برآیند تقاضای جهانی و رشد بهای نیمایی ارز، جهت قیمت‌های پایه را به کدام سمت خواهد برد.

■ ریزش بهای نفت و نفتا

بهای نفت و نفتا به‌عنوان مهم‌ترین خوراک پتروشیمی، تاثیر زیادی بر قیمت محصولات پتروشیمی دارد. نفتا خوراکی کلیدی برای پلاستیک‌هاست و بهای آن شاخص قیمتی برای طیف وسیعی از محصولات پتروشیمی به شمار می‌رود.

قیمت نفت‌خام در هفته‌های گذشته با افزایش واهمه از رکود، به‌خصوص در کشورهای صنعتی در کانال کاهشی قرار گرفته است. روز گذشته بهای نفت‌خام وست تگزاس به ۷۴دلار به ازای هر بشکه رسید که نسبت به ابتدای ماه نوامبر حدود ۱۸درصد کاهش داشته است. بهای معاملات آتی نفتا نیز با کمبود تقاضا به زیر ۶۰۰دلار رسیده است. ریزش قیمت نفت‌خام نیز از عوامل تاثیرگذار بر کاهش قیمت این محصول بوده است، به‌طوری که روز گذشته بهای هر تن نفتا به ۵۸۴دلار رسید. این سطح قیمتی از اواسط سال میلادی گذشته تاکنون مشاهده نشده بود.

فعالیت صنعتی به‌خصوص در ایالات‌متحده و اروپا ضعیف‌تر شده؛ چراکه شرایط مالی سخت‌تر و افزایش نرخ‌های بهره فعالیت اقتصادی را کاهش داده و چشم‌انداز تقاضا را تضعیف کرده است. مواضع بانک‌های مرکزی جهان این نگرانی را برانگیخت که رکود ممکن است برای اقتصاد ایالات‌متحده اجتناب‌ناپذیر باشد و رکودی را که در حال حاضر در اروپا اتفاق می‌افتد تسریع بخشد.

با این حال اخبار رسیده از شرق آسیا مثبت است. با افزایش فعالیت اقتصادی در چین و کاهش مقررات سیاست کرونا صفر، امید به بهبود مصرف سوخت در این کشور افزایش پیدا کرده است. آژانس بین‌المللی انرژی نیز چشم‌انداز نسبتا صعودی را برای آینده این بازار طی سال آینده میلادی پیش‌بینی کرده و از بازگشایی اقتصاد چین به‌عنوان محرک حیاتی برای رشد عرضه و تقاضا نام برده است.

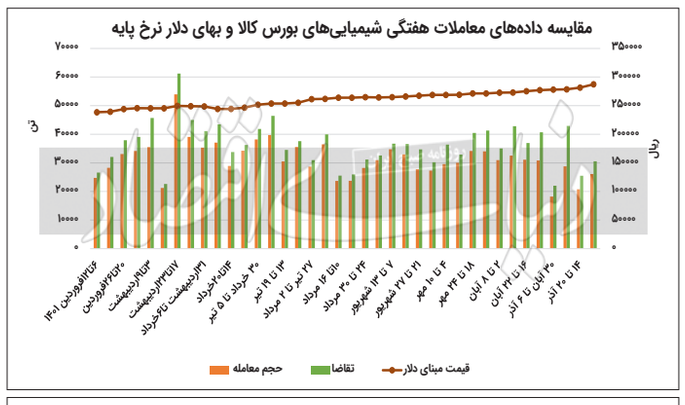

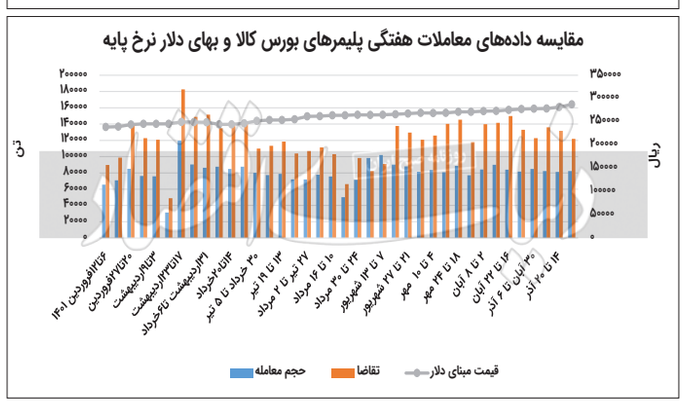

تلاطم قیمتی در ابزارهای طلایی بورس کالا شدت می‌گیرد

جهش گواهی سکه با سیگنال ارزی

دنیای‌اقتصاد - راضیه احقاقی: عزم جدی دلار برای کسب کانال قیمتی ۴۰هزار تومانی، زمینه خیز گواهی سکه در بازار مالی بورس کالای ایران را مهیا کرد، به نحوی که تا اواسط روز یکشنبه ۲۷آذرماه، گواهی سکه تا مرز ۱۹میلیون تومانی‌شدن صعود کرد. اگرچه به شکل مستمر بر ارزش دارایی‌ها در رینگ بازار مالی و مشتقه بورس کالای ایران افزوده می‌شود و هر روز رکورد جدید تاریخی برای گواهی سکه به ثبت می‌رسد، اما فعالان این بازار احتیاط بیشتری نسبت به معامله‌گران بازار فیزیکی دارند. عقب‌نشینی طلای جهانی از کانال قیمتی ۱۸۰۰دلاری و واهمه از احتمال مداخله ارزی دولت باعث شده است تا فعالان بازارهای مالی بورس کالا نسبت به فعالان بازار فیزیکی جانب احتیاط بیشتری داشته باشند، به این ترتیب در حالی که هر سکه تمام‌بهار آزادی طرح امام در بازار فیزیکی با حباب ۱۱/۲درصدی به فروش می‌رود، حباب گواهی سکه حدود ۱۰/۵درصد است.

■ خیز گواهی سکه برای کانال ۱۹میلیونی

بازار مالی و مشتقه بورس کالای ایران ظرف روزهای اخیر با ورود موج جدید نقدینگی به‌خصوص در دارایی‌های بر پایه طلا روبه‌روست، به نحوی که بر ارزش معاملات ثبت‌شده در این بازار افزوده می‌شود. رشد حجم و ارزش معاملات از سویی ناشی از افزایش ارزش دارایی پایه در این بازار یعنی گواهی سکه و از سوی دیگر ناشی از ورود نقدینگی جدید به این معاملات است. در میانه کاهش نرخ ارز ملی و واهمه از استمرار این رویه بر ارزش دارایی‌های مصون از تورم همچون طلا در بازار داخل افزوده شده و رینگ دارایی‌های بر پایه سکه نیز آماج ورود نقدینگی جدید شده است.

در این شرایط، میانگین ارزش هر گواهی سکه تا اواسط روز یکشنبه ۲۷آذر به کانال قیمتی ۱۸میلیون و ۷۰۰هزار تومانی صعود کرد. این در حالی است که در همین زمان سکه در بازار فیزیکی با نرخ ۱۸میلیون و ۸۵۰هزار تومان مورد معامله قرار گرفت. به شکل بنیادی ارزش هر گواهی سکه برابر یک‌صدم ارزش سکه در بازار فیزیکی است، به این ترتیب فعالان بازار مالی بورس کالا گواهی سکه را در نرخی حدود ۰/۷درصد کمتر از ارزش بنیادی معامله کردند.

البته در شرایط کنونی، سکه در بازار فیزیکی با حباب ۱۱/۲درصد معامله می‌شود. به این ترتیب می‌توان اذعان کرد که حباب گواهی سکه حدود ۱۰/۵درصد است.

ایجاد حباب ۱۰/۵درصدی بر ارزش هر گواهی سکه بیانگر پیش‌بینی رشد نرخ آزاد ارز به‌عنوان مبنای تعیین بهای سکه است. در شرایطی که دلار در بازار آزاد در مرز ۴۰هزار تومان نوسان قیمتی دارد، ایجاد حباب ۱۰/۵درصدی روی هر گواهی سکه از پیش‌بینی دلار ۴۳هزار و ۵۰۰تومانی در میان فعالان بازار مالی بورس کالا حکایت دارد.

ظرف هفته‌های اخیر نرخ ارز در معاملات بازار متشکل ارزی و همچنین معاملات بازار آزاد رشد قابل‌ملاحظه‌ای داشت. این رشد نرخ با وجود تمامی محدودیت‌ها در خرید و فروش ارز رقم خورد. بنابراین بسیاری از فعالان بازارهای مالی بر این باورند که در صورت نبود محدودیت در خرید، رشد نرخ ارز می‌توانست بالاتر از ارقام فعلی باشد.

در این شرایط گمانه‌زنی برخی موسسات معتبر بین‌المللی در خصوص بی‌نتیجه ماندن مذاکرات احیای برجام در کوتاه‌مدت و میان‌مدت مزید بر علت شده است تا احتمال رشد بیشتر نرخ ارز پدید آید که این موضوع می‌تواند محرک سوق‌یافتن نقدینگی به دارایی‌های امن همچون طلا در زمان تورم باشد.

■ سیگنال جهانی کاهشی شد

نوسان بهای طلا در بازار جهانی به‌عنوان دیگر سیگنال اثرگذار بر معاملات بر پایه طلا از جمله گواهی سکه، صندوق طلا و...، وارد مسیر افت نرخ شد. فدرال‌رزرو مطابق انتظارات فعالان بازار نرخ بهره را برای ماه دسامبر ۵۰واحد افزایش داد؛ اما سخنان پاول در خصوص افزایش بیشتر نرخ بهره در سال آینده میلادی به تضعیف ارزش طلا ظرف روزهای پایانی هفته منجر شد. به این ترتیب طلا در معاملات آتی کامکس آمریکا ظرف روز ۱۶دسامبر با نرخ ۱۷۹۲دلار به ازای هر اونس به فروش رفت که این رقم در بازه هفتگی کاهش ۰/۲درصدی داشت. عقبگرد قیمتی سیگنال کاهشی برای معامله‌گران طلا در بازار داخل به همراه داشت؛ اما با توجه به احتمال جهش ارز در بازار داخل، سیگنال افت نرخ جهانی تاثیر خود را از دست داده است.

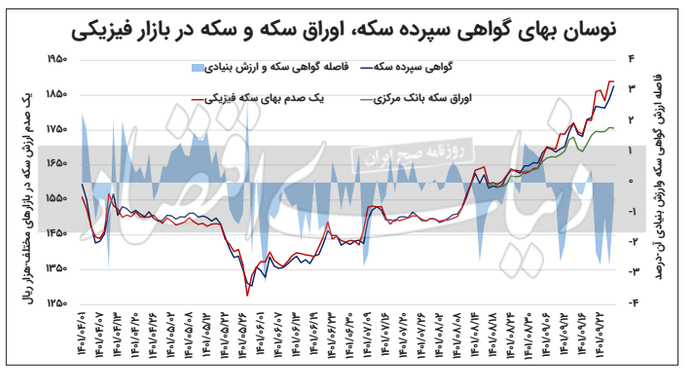

ادامه از صفحه ۱۴

ارزشمندی صنعت نفت در گرو فناوری

دهقانی فیروزآبادی شکل‌گیری کنسرسیومی از شرکت‌های دانش‌بنیان و ایجاد غول‌های فناوری را از جمله ضرورت‌های توسعه صنعت پتروشیمی دانست و اظهار کرد: این غول‌های فناوری بهترین گزینه برای توسعه فناوری و نوآوری در صنایع مختلف هستند. غول‌هایی که در برخی کشورهای فاقد منابع طبیعی هم ایجاد شده و سود هنگفتی را برای خود رقم زده‌اند. ایجاد این مراکز در ایران به عنوان صاحب منابع طبیعی قطعا ضروری و لازم است.

معاون رئیس‌جمهور گام‌های معاونت علمی برای حمایت از دانش‌بنیان شدن صنعت پتروشیمی را بیمه خدمات، کمک به تامین مالی شرکت‌ها و حمایت‌هایی در سطح حاکمیت عنوان کرد و گفت: باید برای دانش‌بنیان شدن صنعت پتروشیمی همه بازیگران دولتی و خصوصی فعال در این حوزه با یکدیگر هم‌افزایی و همکاری داشته باشند.

■ ارتقای اقتصاد مقاومتی با افزایش سهم شرکت‌های دانش‌بنیان در پتروشیمی

مدیرعامل هلدینگ پتروشیمی خلیج فارس با اشاره به اینکه افزایش سهم شرکت‌های دانش‌بنیان در کشور می‌تواند اقتصاد مقاومتی را ارتقا دهد، گفت: نفوذ شرکت‌های دانش‌بنیان در شرکت‌های بزرگ باید ارتقا پیدا کند.

به گزارش «ایرنا»، عبدالعلی علی‌عسگری در همایش و نمایشگاه پتروفن که در مرکز همایش‌های شرکت ملی نفت ایران برگزار شد، افزود: ایران کشوری است که به دلیل ظلم‌هایی که به آن شده عقب مانده است و اکنون در دوره طلایی پیشرفت هستیم. وی با بیان اینکه افزایش سهم شرکت‌های دانش‌بنیان در کشور می‌تواند اقتصاد مقاومتی را ارتقا دهد، افزود: افزایش سهم دانش‌بنیان در تولید ناخالص داخلی هدف بزرگی است.

علی‌عسگری به نفوذ دانش‌بنیان در شرکت‌های بزرگ اشاره کرد و ادامه داد: اگر صنعتی فناور نباشد از تجارت عقب می‌ماند و سودآوری آن کاهش پیدا می‌کند. وی تاکید کرد: برخی شرکت‌های پتروشیمی فعال‌تر بودند و سایر شرکت‌ها نیز باید به سمت دانش‌بنیان شدن بروند. مدیرعامل هلدینگ پتروشیمی خلیج فارس با اشاره به راه‌اندازی مراکز نوآوری در مجتمع‌های پتروشیمی، گفت: برای ارزیابی شرکت‌ها که چه میزان به سمت دانش‌بنیان شدن می‌روند اقداماتی انجام شده است.

وی افزود: فرهنگ نوآوری باید رشد کند. در گذشته به سمت صنایع پایین‌دستی حرکت نکرده‌ایم و باید زنجیره ارزش را توسعه دهیم. علی‌عسگری ادامه داد: چهار پارک فناوری پتروشیمی طراحی شده که شامل پارسیان، مکران، عسلویه و ماهشهر هستند که پایه آنها بر مطالعه و تحقیقات است.

■ افزایش ۶۴درصدی ظرفیت هلدینگ پتروشیمی خلیج فارس تا ۱۴۰۵

حسن نشان‌زاده، معاون برنامه‌ریزی و توسعه کسب‌وکار هلدینگ خلیج فارس نیز در این مراسم با اشاره به اینکه هرگونه تغییر و تحول نیازمند استراتژی برای آینده است، گفت: تولیدات شرکت‌های دانش‌بنیان قابل‌رقابت با تولیدات جهانی است. وی افزود: در حال حاضر ظرفیت نصب‌شده ۲۸میلیون تن در هلدینگ خلیج فارس وجود دارد که با بهره‌برداری از سه‌طرح جدید در ماه‌های آینده به ۳۳میلیون تن می‌رسد. نشان‌زاده ادامه داد: این ظرفیت تا سال ۱۴۰۵ به ۴۶میلیون تن افزایش پیدا می‌کند. وی با بیان اینکه اکنون سهم ساخت داخل در اجرای طرح‌های این هلدینگ ۷۵درصد است، گفت: در افق یک‌ساله ۵درصد بهبود پیدا می‌کند و به بالای ۸۰درصد می‌رسد.

به گزارش معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری، نخستین همایش پتروفن ویژه هفته پژوهش و نوآوری با رویکردی نوین در حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان دیروز با حضور معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور، شماری از نمایندگان مجلس شورای اسلامی و فعالان و شرکت‌های دانش‌بنیان صنعت پتروشیمی گشایش یافت.

در این همایش سه‌روزه که تا ۲۹ آذرماه ادامه دارد، نیازهای فناورانه شرکت‌های تابعه این گروه صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس با حضور شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور ارائه می‌شود.

نوبت اول

آگهی مناقصه عمومی تامین قطعات برقی
PARTS FOR "SIEMENS" VARIABLE SPEED DRIVE

مناقصه‌گذار: شرکت پتروشیمی امیرکبیر (سهامی عام)
موضوع مناقصه: تامین قطعات برقی
PARTS FOR "SIEMENS" VARIABLE SPEED DRIVE
متن کامل آگهی فوق در سایت شرکت پتروشیمی امیرکبیر به آدرس www.akpc.ir قابل رویت می‌باشد. متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۸۴۲۴۷۰۰۰-۰۲۱ داخلی (۴۰۵) تماس حاصل نمایند.
درج این آگهی هیچ‌گونه تعهدی برای دستگاه مناقصه گذار ایجاد نمی‌نماید.
شرکت پتروشیمی امیرکبیر

آگهی مناقصه شماره ۰۱-LAB/۱۴۰۱
خرید یک دستگاه غبارسنج محیطی
شرکت کربن ایران
شرکت کربن ایران (سهامی‌عام) درنظر دارد از طریق برگزاری مناقصه عمومی نسبت به خرید یک دستگاه غبارسنج محیطی طبق مشخصات فنی مدارک مناقصه اقدام نماید. لذا از متقاضیان محترم که دارای سابقه و تجربه مناسب در این زمینه می باشند دعوت می شود در صورت تمایل به شرکت در مناقصه، ضمن واریز مبلغ ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال) جهت خرید اسناد (به شماره حساب ۷۴۷۱۰۶۷۳۶۸ نزد بانک ملت شعبه ونک، کد ۶۵۲۲۷ و شماره شبا: IR ۷۵۰۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۷۴۷۱۰۶۷۳۶۸ به نام شرکت کربن ایران و آگاهی از شرایط مناقصه، از تاریخ چاپ آگهی به مدت چهارروز کاری جهت دریافت اسناد مناقصه از ساعت ۸ لغایت ۱۶ به آدرس دفتر مرکزی شرکت به آدرس تهران میدان ونک ابتدای گاندی جنوبی نبش خیابان ۲۵ پلاک ۱۱۳ طبقه اول مراجعه نمایند.
مهلت ارایه پاکات تا پایان وقت اداری روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۰ می باشد.
بدیهی است شرکت در مناقصه و ارائه پیشنهاد قیمت به منزله قبول شرایط و تکالیف ذکر شده در اسناد مربوطه بوده و شرکت کربن ایران در رد و قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار است هزینه درج آگهی بر عهده برنده مناقصه می باشد.
تلفن تماس: ۹-۸۸۷۹۱۶۴۸ - ۰۲۱
مدیریت بازرگانی

شرکت توسعه دیدار ایرانیان
DIDAR IRANIYAN
خلاصه آگهی مناقصه پایدارسازی مجدد دیواره ضلع غربی گود پروژه هاشمیه مشهد
۱- موضوع مناقصه: تهیه مصالح واجرای عملیات پایدارسازی مجدد دیواره ضلع غربی گود پروژه هاشمیه مشهدمقدس.
۲- مکان پروژه: مشهد مقدس، انتهای هاشمیه ۸۵ جنب برج دارایی به پلاک ثبتی ۵۲۶۶
۳- تضمین شرکت در مناقصه: مبلغ دومیلیارد ریال به صورت واریزی به حساب ۰۲۰۰۵۱۱۲۴۷۰۰۵ متعلق به شرکت توسعه دیدار ایرانیان یا ضمانت‌نامه بانکی معتبر به سر رسید حداقل ۳ ماه یا گواهی مطالبات و یا چک تضمین رمز دار.
۴- مهلت دریافت اسناد مناقصه: تا روزیکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۴
۵- محل دریافت اسناد مناقصه: تهران، خیابان شریعتی، خیابان موسیوند، پلاک ۵۲، طبقه چهارم، امور حقوقی و قراردادها ازساعت ۸:۳۰ صبح لغایت ۱۶ عصر.
۶- مهلت تحویل پیشنهاد: تا ساعت ۱۲ روزشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۷
۷- مکان تحویل پیشنهاد: تهران، خیابان شریعتی، خیابان موسیوند، پلاک ۵۲، طبقه چهارم، امور حقوقی و قراردادها ازساعت ۸:۳۰ صبح لغایت ۱۶ عصر.
۸- تاریخ بازگشایی: ساعت ۱۵ روزشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۴
تلفن تماس: ۲۲۶۸۴۰۲۸-۰۲۱ داخلی ۲۴۲

■ نکات مدیریتی

شکاف خرده‌فروش‌ها و مصرف‌کنندگان در استفاده از متاورس

مترجم: مریم رضایی
منبع: My Customer

یک نظرسنجی جدید از ۱۰۰ خرده‌فروشی برتر در بریتانیا، نشان می‌دهد با اینکه تکنولوژی متاورس در اولین روزهای عمر خود به سر می‌برد، به‌شدت در این بخش فراگیر شده و پیش‌بینی می‌شود استفاده از آن در سال‌های آینده، به صورت فزاینده افزایش یابد.

از میان خرده‌فروشی‌هایی که در نظرسنجی شرکت کردند، ۱۲درصد اعلام کردند که در حال حاضر از این تکنولوژی مجازی استفاده می‌کنند و ۳۹درصد هم مدعی شدند که در حال برنامه‌ریزی برای استفاده از آن در آینده‌اند.

جالب است که این ارقام، در حوزه‌های مشخصی از خرده‌فروشی به میزان قابل‌توجهی افزایش می‌یابد. متاورس در میان برندهای سبک زندگی و سرگرمی بسیار محبوب شده، به‌طوری که ۱۴درصد آنها در حال حاضر از آن استفاده می‌کنند و ۵۲درصد قصد دارند در آینده سراغ آن بروند.

اما متاورس چگونه در خرده‌فروشی کاربرد دارد؟ متاورس که بعد از تغییر برند شرکت فیس‌بوک به متا در اکتبر ۲۰۲۱ رواج یافت، یک دنیای مجازی است که مردم در آن زندگی، کار، خرید، یادگیری و تعامل می‌کنند و همه اینها وقتی روی مبل خانه‌شان نشسته‌اند، امکان‌پذیر است.

در خرده‌فروشی، متاورس روشی برای برندهاست تا با مصرف‌کنندگان خود تعامل کنند.

اما شاید بزرگ‌ترین نقطه قوت آن، امکان جمع‌آوری داده‌های شخصی کاربران برای شکل دادن استراتژی‌های مرتبط با تجربه/خدمات مشتری باشد.

در واقع، بیش از نیمی از خرده‌فروشی‌هایی که در نظرسنجی شرکت کردند، بر پتانسیل کاربرد متاورس در تبلیغات هدفمند (۵۴درصد) و تجربیات شخصی‌سازی شده (۵۱درصد) تاکید دارند.

فراگیری استفاده از متاورس، نشان‌دهنده روندی در بخش خرده‌فروشی است که برندهای بیشتری را به سمت دیجیتالی شدن، به عنوان ابزاری برای توسعه ارزش و آگاهی، سوق می‌دهد.

این موضوع را نظرسنجی مذکور هم تایید کرد، به‌طوری که ۳۰درصد پاسخ‌دهنده‌ها خودشان را «نوآور» یا «پذیرندگان اولیه» تکنولوژی‌های جدیدی می‌دانستند که با مصرف‌کننده سروکار دارند.

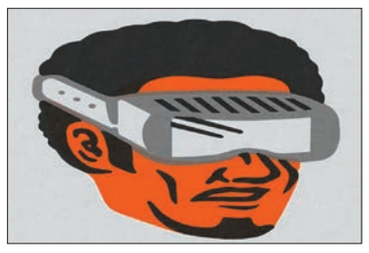

■ **شکاف خریدار و فروشنده**

از آنجا که متاورس فرصت‌های بی‌شماری را در اختیار خرده‌فروش‌ها قرار می‌دهد، روش‌هایی که آنها برای مواجه شدن با این تکنولوژی مورد استفاده قرار می‌دهند، در موفقیت‌شان بسیار مهم و حیاتی است.

تحقیقات نشان داده روش‌های اصلی که خرده‌فروش‌ها متاورس را مورد استفاده قرار می‌دهند، عبارتند از بازاریابی (۳۵ درصد)، مشارکت و تعهد (۳۱ درصد)، و باشگاه‌ها و جوامع (۲۹ درصد) این در حالی است که فقط ۲۷درصد آنها تجربیاتی مثل بازی، رقابت و کلاس‌های مجازی ایجاد می‌کنند.

به هر حال، بین این آمارها و چگونگی استقبال مصرف‌کنندگان از این تکنولوژی مجازی، یک عدم‌تطابق جدی وجود دارد؛ یعنی خرده‌فروش‌ها اهمیت بازاریابی را بسیار بیش از حد ارزیابی می‌کنند و اهمیت تجربیات مشتری را دست کم می‌گیرند.

تعداد قابل‌توجهی از مصرف‌کنندگان (۷۲ درصد)، «تجربه» را کاربرد اصلی متاورس می‌دانند و بعد از آن، سرگرمی (۷۰ درصد)، بازاریابی (۶۷ درصد) و باشگاه‌ها و جوامع (۶۵ درصد) قرار می‌گیرد.

این شکاف بین مصرف‌کنندگان و خرده‌فروشان، می‌تواند نگرانی بزرگی برای برندهایی باشد که می‌خواهند متاورس را در استراتژی‌های تجربه مشتری خود بگنجانند، چون اشتباه رفتن در این مسیر، می‌تواند به اعتبار یک خرده‌فروش در دنیای متاورس، آسیب بزند و اثر منفی دومینویی در فعالیت‌های آن در کانال‌های دیگر هم داشته باشد.

همان‌طور که گفته شد، بزرگ‌ترین دارایی که متاورس می‌تواند در اختیار خرده‌فروش‌ها قرار دهد، داده‌های مشتریان است و از آنجا که نمی‌توان انکار کرد هر چه داده‌ها بیشتر باشد، برندها می‌توانند تجربیات شخصی‌سازی شده‌تر و متناسب‌سازی شده‌تری ارائه کنند، چنین چیزی بدون مشکل نخواهد بود.

پاندمی و شدت روند دیجیتالی شدن بعد از آن، به این معنی است که بیشتر برندها همین الان هم در محیط‌هایی که غنی از داده هستند فعالیت می‌کنند و با حجم اطلاعاتی که از مشتریان به دست می‌آورند، دست و پنجه نرم می‌کنند.

بنابراین، لازم است که سازمان‌ها قبل از تصمیم‌گیری در مورد استفاده از متاورس، زیرساخت‌ها و منابع کافی برای پردازش و دسترسی آسان به داده‌ها را در اختیار داشته باشند.

حوزه دیگری که جای نگرانی دارد، حفظ حریم خصوصی اطلاعات شخصی مشتریان است. و با اینکه خرده‌فروش‌ها به درستی امنیت سایبری (۵۴ درصد) و حفاظت از داده (۴۳ درصد) را دو ریسک بزرگ قانونی در متاورس می‌دانند، تحقیقات نشان می‌دهد به طور کلی، حفاظت و حریم شخصی داده‌ها، دیگر مثل گذشته برای برندها اهمیت ندارد، به‌طوری که فقط ۲۱ درصد پاسخ‌دهندگان، الزام‌آور بودن این قوانین را یک اولویت سازمانی مهم می‌دانند.

موضوع دیگری که در این گزارش عنوان شده، اثر متاورس بر مسائل زیست محیطی است. به هر حال، در این مورد بین خرده‌فروش‌ها دودستگی وجود دارد. با اینکه ۲۰درصد آنها معتقدند به‌دلیل کاهش تقاضا برای کالاهای فیزیکی، متاورس می‌تواند آثار زیست محیطی کمتری داشته باشد، ۱۸ درصدشان می‌گویند وابستگی بیشتر به مراکز داده، خودش یک مشکل برای محیط‌زیست است.

همچنین خرده‌فروش‌ها در مورد اهمیت متاورس در بلندمدت، با هم اختلاف‌نظر دارند. تقریبا دوسوم آنها (۶۱ درصد) فعلا برنامه‌ای برای استفاده از آن ندارند و ۸۵ درصد هم فکر می‌کنند متاورس هیچ وقت به اندازه فروشگاه‌های فیزیکی، وب‌سایت‌های خرده‌فروشی، فضاهای بازار آنلاین، رسانه‌های اجتماعی و طرح‌های مشوق و وفاداری مشتری، اهمیت نخواهد داشت.

اگر پیشرفت‌های تکنولوژیک نسل بعدی، همان ماشین زمانی نباشد که فیلم‌ها و کتاب‌های علمی-تخیلی سال‌ها به ما وعده داده‌اند، هیچ‌کس نمی‌تواند به طور دقیق پیش‌بینی کند که متاورس چه نقشی در بخش خرده‌فروشی خواهد داشت.

اما چیزی که با قطعیت می‌توان گفت این است که متاورس پلتفرمی است که به سرعت در حال رشد است و برخی از بزرگ‌ترین و پولدارترین شرکت‌های دنیا از آن حمایت می‌کنند. مثل هر سرمایه‌گذاری دیگری در تکنولوژی‌های جدید، سازمان‌ها ابتدا باید زیرساخت‌ها و محدودیت‌های خود را بشناسند یا با ریسک اضافه کردن یک ابزار گران‌تر و پیچیده‌تر که تیم‌های آنها نمی‌توانند بهره‌برداری کاملی از آنها داشته باشند، مواجه شوند.

■ انگیزه‌بخشی در سازمان

خطر کارمندان بی‌انگیزه برای شرکت‌ها

تالیف: دکتر رحمان عابدین‌زاده‌نیاسر
r.abedinzade@yahoo.com

کمبود روحیه کارمندان و عدم انگیزه در آنها منجر به کاهش بهره‌وری، ناتوانی در غلبه بر چالش‌ها، بی‌علاقگی و ارائه خدمات ضعیف به مشتریان خواهد شد. وقتی کارمندان انگیزه‌ای نداشته باشند، حداقل تلاش خود را می‌کنند تا بتوانند یک روز کاری را پشت سر بگذارند. این افراد راضی هستند که دیگران کار بیشتری انجام دهند، در حالی که خودشان به راحتی مشغول فعالیت‌های غیرکاری مانند صحبت کردن با تلفن یا گشت و گذار در اینترنت می‌شوند. یکی از موضوعات اصلی مدیرانی که چنین کارمندانی دارند، استرس اضافی است که به سایر اعضای تیم وارد می‌کنند. به عهده گرفتن مسوولیت اضافی در شرایطی که کسی بیمار باشد یا به سایر دلایل موجه قادر به انجام وظیفه خود نباشد، یک موضوع جداگانه است. اما کارمندان اغلب از کسی که به سادگی از انجام کار خود امتناع می‌ورزد، کینه دارند. در نهایت، یک نفر می‌تواند بر بهره‌وری کل تیم تاثیر منفی بگذارد، زیرا سایر اعضای تیم تحت فشار اضافی کار خود یا تحت فشار ناشی از نارضایتی از همکار خود قرار گرفته‌اند. از طرف دیگر، یک کارمند بی‌انگیزه قادر به غلبه بر چالش‌ها نیست. هنگامی که با چالشی روبه‌رو می‌شود، ممکن است واکنشی نشان دهد که ناشی از نشانه‌ای است که به او می‌گوید دست از کاری که می‌کند بردارد و یک فنجان قهوه در سالن استراحت بخورد. در صورتی که یک کارمند موثر، انگیزه را یک ارزش ذاتی می‌داند و قبول یک چالش او را هیجان‌زده می‌کند. کارمندان باانگیزه چالش‌ها را می‌پذیرند و تا زمان یافتن راه‌حل، با مشکل کنار می‌آیند. کارکنانی که انگیزه ندارند، انرژی و اشتیاق زیادی برای امتحان راه‌حل‌های مختلف ندارند که این کار برای شرکت منطقی نیست. برای یک کارمند بی‌انگیزه، مهم نیست چه شغلی دارد. این کارمند به دلیل تاخیر عذرخواهی نمی‌کند و به نظر نمی‌رسد با هر سطحی از مثبت‌گرایی، وارد کار شود. او برای فیش حقوقی پایان ماه کار می‌کند و انتظار دارد که فیش حقوقی وی در زمان سررسید و به میزان دقیق واریز شود، اما حاضر نیست مسوولیت اضافه‌ای را به عهده بگیرد و اگر بر عهده بگیرد، اغلب از داشتن «کار بیشتر» شکایت دارد. بی‌تفاوتی و شکایات می‌توانند بر کل تیم تاثیر بگذارند. همکاری با کسی که تمایلی ندارد هر از گاهی کمی بیشتر کمک کند، دشوار است و به معضلی بزرگ در شرکت تبدیل می‌شود. خدمت به مشتریان هم وقتی کارمندان شرکت، انگیزه‌ای نداشته باشند، دشوار است. اگر برای کارمندان، حضور در محل کار اهمیتی نداشته باشد، قطعا چشم‌انداز یا موفقیت شرکت هم برایشان مهم نیست. این

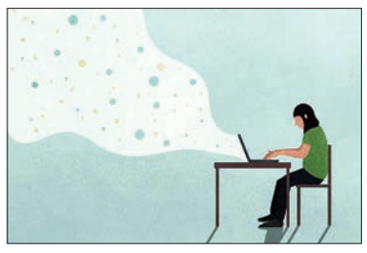

فرد قصد ندارد فعالیت اضافه‌ای را برای کمک به مشتریان انجام دهد. این امر در تیم‌های فروش رایج است؛ نماینده بی‌انگیزه حتی به مشتری مراجعه نمی‌کند تا متوجه شود که مشتری از او کمک می‌خواهد یا نه.

در خدمت‌رسانی به مشتریان اگر انجام کاری به زمان یا تلاش بیشتری نیاز داشته باشد، کارمندان بی‌انگیزه تمایلی به آن نخواهند داشت.

انگیزه و روحیه خوب کارکنان، اثرات مثبتی در پی دارد که عبارتند از:

● **روحیه مثبت**. تیمی متشکل از کارکنان با روحیه مثبت، بیشتر از تیمی که اعضای آن روحیه پایین دارند، می‌تواند در موفقیت شرکت سهیم باشد. عوامل مختلفی می‌توانند بر روحیه تاثیر بگذارند، اما غالبا روحیه محصول مدیریت و روابط کارمندان است. شرکتی که بر روابط کارمندان تاکید می‌کند و حقوق و مزایای کافی را در اختیار قرار می‌دهد، معمولا از نیروی کاری که روحیه بالایی دارد، برخوردار خواهد شد. شرکتی که از کارمندان انتقاد منفی می‌کند، زمینه رشد آنان را در شرکت فراهم نمی‌کند، حقوق و مزایای کمی دارد، معمولا محل کار مناسبی را برای کارمندان بی‌روحیه فراهم خواهد کرد. روحیه پایین کارکنان و عدم انگیزه آنان همیشه برای یک شرکت مضر است و هرگز نتیجه مثبتی ندارد.

● **بهره‌وری**. یک کارمند باانگیزه و خوشحال که احساس ارزش زیادی در شغل خود دارد، تقریبا همیشه از کارمندی که از کار خود راضی نیست، بهتر خواهد بود. بهره‌وری کمتر به دلیل روحیه ضعیف، غالبا به صورت غیبت در کار، تاخیر و عدم انگیزه ناشی از احساس گیر افتادن در بن‌بست اتفاق می‌افتد، بدون اینکه احتمال حرکت در مسیر رشد وجود داشته باشد.

● **نگرش**. در اغلب موارد، نگرش با سطح روحیه کارکنان ارتباط دارد. طبیعتا یک کارمند وقتی سطح روحیه پایینی دارد، احتمالا نگرش منفی نشان می‌دهد. نگرش‌های منفی می‌تواند باعث ایجاد مشکلاتی در محیط کار شود، از عدم رعایت قانون تا عدم کار گروهی. در صورت عدم کنترل این پدیده، نگرش‌های منفی در بین کارمندان گسترش می‌یابد، دیگران را آلوده کرده و حتی باعث از هم گسیختگی محل کار می‌شود.

● **خدمات مشتریان**. بسیاری از مشاغل، روزانه با مشتری در تعامل هستند. تعامل بین مشتری و کارمند باید همیشه مثبت باشد. مشتری باید احساس خوشایندی از شرکت داشته باشد و کارمند باید همیشه اطمینان حاصل کند که مشتری راضی است. روحیه پایین بر تعاملات مشتری تاثیر منفی می‌گذارد. کارکنانی که روحیه پایینی دارند، کمتر با نگرش مثبت از مشتریان استقبال می‌کنند. اگر کارمند از کار خود راضی نباشد و انگیزه‌ای برای کار نداشته باشد، این امر به راحتی به مشتری انتقال داده می‌شود و مشتری این پدیده مضر را متوجه خواهد شد.

در استخدام افراد دقت کنید. سایمون سینک (Simon sinek)، نویسنده و سخنران انگیزشی، در این باره می‌گوید: «اگر افرادی را استخدام کنید تنها به دلیل اینکه آنها می‌توانند کاری را در شرکت انجام دهند، آنها فقط برای پول شما کار می‌کنند. اما اگر افرادی را استخدام کنید که آنچه را باور دارید باور دارند، آنها با خون و عرق و اشک برای شما کار می‌کنند. بدترین محیط کاری، محیطی است که «بی‌انگیزگی سمی کارمندان» همراه با «قصد بالا برای ماندن» در شرکت وجود دارد. اساسا، کارمندان کاملا روحیه خود را از دست داده‌اند اما قصد ندارند از شرکت خارج شوند؛ آنها قصد دارند تا آنجا که می‌توانند در شرکت بمانند. تاثیر منفی این وضعیت بر عملکرد شرکت روشن است.»

■ **عوامل انگیزه‌بخش برای کارکنان**

عواملی که منجر به ایجاد انگیزه در کارمندان می‌شوند مستقل از عواملی هستند که از نارضایتی شغلی جلوگیری می‌کنند. اگر صرفا به حذف عوامل عدم رضایت شغلی بپردازید، ممکن است یک محیط کار مسالمت‌آمیز ایجاد کنید اما لزوما عملکرد شرکت را ارتقا نمی‌دهید. اگر می‌خواهید به تیم خود انگیزه دهید و عملکرد کلی را بهبود ببخشید، باید بر عوامل اصلی انگیزش کارکنان تمرکز کنید. یکی از این عوامل مهم، احساس موفقیت در انجام امور است. این احساس، افتخارآمیز است. زمانی که کاری دشوار و ارزشمند را انجام داده‌اید، حس موفقیت از طریق اتمام کار به شما منتقل می‌شود. با اجازه دادن به کارمندان برای دیدن نتایج کار خود، با دادن فرصت به آنها برای حل مشکلات، با ارائه فرصت‌هایی برای درخشش آنان، می‌توانیم اطمینان حاصل کنیم که کارکنان این حس موفقیت را به دست می‌آورند. تقریبا هر نیروی کاری می‌خواهد احساس کند که شرکت به او احتیاج دارد. خرد کردن اهداف بزرگ در پروژه‌های کوچک همراه با جشن‌های کوچک، کارمندان شرکت را در مسیر احساس موفقیت حفظ می‌کند.

بانک صادرات ایران

نوبت اول

مزایده عمومی

فروش املاک مازاد و تملیکی بانک صادرات ایران شماره ۱۴۰۱/۲

بانک صادرات ایران- مدیریت شعب استان آذربایجان غربی در نظر دارد تعدادی از املاک مازاد به شرح ذیل را از طریق مزایده عمومی به‌فروش برساند. متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد مزایده،مطالعه مدارک و بازدید از املاک مورد نظر خود، با در دست داشتن فیش واریزی خرید اسناد، همه روزه از تاریخ انتشار آگهی (غیر از ایام تعطیل) از ساعت ۸:۳۰ صبح لغایت۱۵:۰۰ به نشانی ارومیه _ خیابان کاشانی برج سپهر آذربایجان- مدیریت شعب بانک صادرات استان آذربایجان غربی طبقه ششم دایره تدارکات و ساختمان مراجعه و یا با شماره تلفن‌های ۳۳۴۸۸۰۰۳-۳۳۴۸۸۰۰۱ تماس حاصل نمایند.آخرین مهلت فروش اسناد ساعت ۱۵:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۰ می‌باشد و متقاضیان می بایست پاکت‌های حاوی پیشنهادهای خرید خود را تا قبل از ساعت۱۶:۰۰ روز سه شنبه ۱۴۰۱/۱۰/۲۰ به نشانی مذکور – طبقه هشتم –دفتر معاون مالی و اداری تحویل و رسید اخذ نمایند .پاکات پیشنهادی ارائه شده در روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۱ ساعت ۱۲ در محل برج سپهر آذربایجان –طبقه نهم واقع درخیابان کاشانی- مدیریت شعب بانک صادرات استان آذربایجان غربی ،در حضور اعضای کمیته معاملات مفتوح و قرائت خواهد شد. حضور شرکت کنندگان در جلسه بازگشایی پاکات اختیاری ومنوط به ارائه رسید تسلیم پاکات به بانک می‌باشد.

توضیحات وشرایط:

۱-میزان مبلغ سپرده تودیعی شرکت در مزایده مربوط به هر ملک در آگهی مندرج می باشد که طبق مفاد اسناد مزایده الزاما می‌بایست به‌حساب‌شماره ۰۱۰۳۴۲۲۸۱۵۰۰۰ (شماره‌شبا: IR۶۰۰۱۹۰۰۰۰۰۰۰۰۱۰۳۴۲۲۸۱۵۰۰۰) به‌نام‌بانک‌صادرات ایران- دایره حسابداری و بودجه مدیریت شعب استان آذربایجان غربی(قابل پرداخت در تمامی شعب بانک صادرات ایران) واریزگردد. ضمناً ارائه فیش واریزی به مبلغ ۶۰۰/۰۰۰ ریال به حساب یاد شده بابت خرید اسناد الزامی می باشد.

۲- مطالعه مدارک وسوابق مربوطه وبازدید از املاک،قبل از شرکت در مزایده برای تمامی شرکت کنندگان در مزایده ضروری می‌باشد.

۳-بانک در رد یا قبول یک یا تمامی پیشنهادهای خرید مختار می‌باشد.

۴-کلیه املاک با وضع موجود به فروش می رسند و مسئولیت تخلیه و کلیه هزینه‌های متعلقه مربوط به **املاک دارای متصرف** به عهده خریدار می‌باشد.

۵- اخذ رضایت مالک (پرداخت حق مالکانه) در املاک اوقافی،سر قفلی، حق کسب وپیشه وسایر موارد فرضیه ومتصوره وپرداخت هزینه‌های مربوطه تماما به عهده خریدار خواهد بود.

۶-در صورت نیاز به اصلاح سند ، طی مراحل اداری و پرداخت هزینه‌های مربوطه به عهده خریدار می باشد.

۷-در املاک نیاز به تفکیک و اصلاح، در صورت بروز مشکلات در خصوص تفکیک و قطعی شدن عدم امکان تفکیک وجوه واریزی خریدار عیناً مسترد می‌گردد و خریدار هیچ‌گونه ادعایی در این خصوص نخواهد داشت .

۸- به متقاضیان خرید به شیوه اقساطی، واگذاری املاک صنعتی و زراعی با لحاظ نمودن دوره تنفس حداکثر شش ماهه (مشروط بر اینکه کل دوره اقساطی وتنفس از ۶۰ ماه تجاوز ننماید) امکان پذیر می باشد.

کلیه املاک عرضه شده با هر یک از شرایط پرداخت ذیل به فروش می‌رسد.

ردیف	میزان پرداخت نقدی	میزان پرداخت غیرنقدی (باقیمانده در اقساط)
۱	٪۱۰۰	ــــــــــــ
۲	٪۷۰	٪۳۰ حداکثر در ۶۰ قسط با کارمزد (سود) مصوب بانکی
۳	٪۵۰	٪۵۰ حداکثر در ۴۸ قسط با کارمزد (سود) مصوب بانکی
۴	٪۳۰	٪۷۰ حداکثر در ۳۶ قسط با کارمزد (سود) مصوب بانکی
۵	اولویت با پیشنهاد پرداخت نقدی (ردیف ۱) است و سایر پیشنهادها غیر از شرایط فوق‌الذکر فقط قابل بررسی می‌باشد و می‌بایست پیشنهاد ها به صورت مشخص و شفاف اعلام گردد.	

تبصره ۱: در شرایط مساوی بودن قیمت های پیشنهادی ، اولویت صرفاً با پیشنهاد «نقدی» است.

تبصره ۲: در شرایط کمتر بودن قیمت پیشنهادی «نقدی» از شرایط پرداخت به صورت «نقد و اقساط»، در صورتی که مبلغ پیشنهاد «نقد و اقساط» بیش از ۱۰٪ از مبلغ پیشنهاد «نقدی» باشد پیشنهاد «نقد و اقساط» به عنوان برنده خواهد بود.

تبصره ۳: در شرایط مساوی بودن قیمت های پیشنهادی «نقد و اقساط»، اولویت ابتدا با درصد «حصه نقدی» بیشتر و سپس مدت زمان پرداخت اقساط کمتر با سود بانکی مصوب می‌باشد.

لطفاً به اصلاحات احتمالی انجام شده در **آگهی نوبت دوم مزایده** که روز **یکشنبه** مورخ **۱۴۰۱/۱۰/۰۴** در **روزنامه استانی آراز آذربایجان** منتشر می‌گردد و یا سایت بانک صادرات ایران به نشانی **www.bsi.ir** تا پایان مهلت ارائه پیشنهادهای قیمت ، که ملاک عمل می‌باشد توجه فرمایید.

ردیف	شناسه	آدرس ملک	پلاک ثبتی	نوع ملک	کاربری	عرصه (مترمربع)	اعیان (مترمربع)	قیمت پایه نقدی (ریال)	سپرده تودیعی (ریال)	توضیحات
۱	۱۲۶۷	ارومیه-تقاطع پنجراه لشکر-خیابان حافظ ۱-جنب قنادی گلستان-محل سابق شعبه پنجراه لشکر	۲۹۶۳/۹	سرقفلی	بانک	-	۱۵۸/۷۵	۳۶/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۶۳۰/۰۰۰/۰۰۰	-
۲	۸۷۷۳	ارومیه-بلوار مدنی ۲-کوچه ۱۲متری مسجد اسماعیل بیگ-روبروی حوزه علمیه خواهران الزهرا-نبش کوچه بهمن	۶۹۲/۰	ساختمان	مسکونی	۱۳۷/۲	۳۲۰	۲۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۵۷۵/۰۰۰/۰۰۰	**متصرف دارد**-طبق گزارش کارشناسی مقداری از ملک در تعریض گذر طرح تفصیلی قرار دارد.
۳	۹۰۱۵	قره ضیاءالدین-روستای کامل آباد	۳۸/۱۰۰	ساختمان	مسکونی	۴۱۹/۱۲	۹۰	۱/۸۵۰/۰۰۰/۰۰۰	۹۲/۵۰۰/۰۰۰	**متصرف دارد**
۴	۸۷۷۷	قره ضیاءالدین-میدان آب-خیابان شهید باهنر-کوچه ضلع جنوبی پارک-نبش کوچه هاشمی نژاد	۳۶/۳۲۷۰	ساختمان	مسکونی	۱۵۲/۹۳	۱۷۰	۶/۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۳۱۰/۰۰۰/۰۰۰	**متصرف دارد**
۵	۷۷۳۳	میاندوآب-روستای حاصل قوبی افشار-کوچه منبع آب	۱۰/۲۷/۲۲۷	ساختمان	مسکونی	۴۸۳/۸۵	۱۸۰	۳/۷۹۳/۴۷۵/۰۰۰	۱۸۹/۶۷۳/۷۵۰	**متصرف دارد**
۶	۷۷۳۸	میاندوآب- روستای ملک آباد	۱۸/۴۹	زمین	زراعی	۴۳۳۳	-	۱/۲۹۹/۹۰۰/۰۰۰	۶۴/۹۹۵/۰۰۰	**متصرف دارد**
۷	۷۵۱۴	شاهیندژ-محمود آباد-خیابان امام(ره)-خیابان شهید حاجتمند	۱۳/۱۹۱۳	ساختمان	مسکونی	۱۸۰/۹۵	۱۱۷	۶/۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۳۲۰/۰۰۰/۰۰۰	**متصرف دارد**
۸	۷۵۱۲	شاهیندژ-محمود آباد-محل سابق گاوداری	۱۳/۱۸۷۷	محل گاوداری	زراعی	۹۳۱۵/۹۲	۱۳۰۰/۰۲	۲۰/۰۵۳/۹۶۰/۰۰۰	۵۵۰/۲۶۹/۸۰۰	**متصرف دارد**
۹	۷۶۹۴	تکاب-خیابان انقلاب-بلوار نبوت-جنب حمام جهاد	۱/۱۰۸۳/۲۸۲۲	ساختمان	مسکونی	۱۹۲/۱۵	۲۴۲	۱۴/۷۴۰/۲۵۰/۰۰۰	۵۲۳/۷۰۱/۲۵۰	**متصرف دارد**

پرسش امروز

به‌نام و به‌کام قطر

میزبانی قطر از مهم‌ترین رویداد ورزشی در سطح جهان، نام این شیخ‌نشین کوچک حاشیه جنوبی خلیج‌فارس را مجددا بر سر زبان‌ها انداخته است. قطر که پیش از این با گاز و الجزیره شناخته می‌شد، در سال‌های گذشته با ورود به صنعت ورزش و با خریداری یکی از باشگاه‌های مهم فوتبال جهان توانسته است به دیپلماسی چندبعدی شعاع گسترده‌ای ببخشد و با ورود به حوزه‌های فرهنگی، آموزشی و علمی نیز جایگاه و اعتبار جهانی برای خود بخرد. این هدف‌گذاری کلان که با بهره‌مندی از درآمدهای انرژی و تبدیل شدن دوحه به قطب گازی جهان میسر شده است، ذیل یک استراتژی توسعه دولتی اما چابک و هوشمند طراحی و مدیریت می‌شود که هدف آن ارتقای وزن ژئوپلیتیک قطر در نظام بین‌الملل در حال گذار و عبور از محدودیت‌های سنتی قدرت است. موتور محرک این راهبرد، اقتصاد سیاسی و حضور در روندها و فرآیندهای جریان سرمایه بین‌المللی است که زمینه‌ای برای چانه‌زنی‌های سطح بالا با بازیگران و قدرت‌های بزرگ منطقه‌ای و بین‌المللی فراهم می‌کند و می‌تواند بر محدودیت‌ها و آسیب‌پذیری‌های عمیق استراتژیک محدود سرزمینی این کشور غلبه کند و آن را به دایره منافع و علایق جهانی پیوند بزند و از این رهگذر ضمن تامین منافع ملی و دغدغه‌های امنیتی، جمعیت را نیز از منافع سرشار آن سیراب کند.

قطر و مکان‌زدایی از سیاست

غلامرضا حداد
استادیار روابط بین‌الملل دانشگاه علامه طباطبایی

در دسته‌بندی‌های کلاسیک از دولت‌ها در روابط بین‌الملل مبتنی بر سهمی که از منابع قدرت دارند (جغرافیا، جمعیت، روحیه و منش ملی و...) و میزان توانایی‌شان در بازیگری (امکان تاثیرگذاری بر روابط بین‌الملل)، قطر مصداق کلاسیک «دولت ذره‌ای» محسوب می‌شود. در تعابیر کلاسیک، دولت ذره‌ای کشوری است باوسعت و جمعیت اندک که فاقد توانایی لازم در تاثیرگذاری حتی در سطح منطقه جغرافیایی خود است و عمدتا از طریق همکاری و ورود در ائتلاف‌ها و اتحادهای سیاسی، اقتصادی و امنیتی می‌تواند به بقا و حفظ منافع خود امیدوار باشد. اما این دسته‌بندی کلاسیک متاثر از روندهای جهانی شدن عمیقا مخدوش و متحول شده است؛ مکان‌زدایی از سیاست و کاهش اهمیت منابع سخت قدرت به موازات محوریت یافتن توانمندی اقتصادی این امکان را حتی به دولت‌های ذره‌ای داده است که در قامت یک قدرت و بازیگر بین‌المللی بروز و ظهور یابند و قطر در سال ۲۰۲۲ تجلی چنین امکانی است. قطر کشوری است که در سال ۱۹۷۱ با خروج از تحت‌الحمایگی بریتانیا به دولت-ملت مستقل تبدیل شد و اکنون بیش از ۲/۵ میلیون نفر جمعیت دارد که نزدیک به ۸۵ درصد آن را مهاجران غیرقطری تشکیل می‌دهند و قریب به ۸۰ درصد جمعیت آن در شهر دوحه زندگی می‌کنند. کشوری که دارای سومین ذخایر گازی است و بزرگ‌ترین صادرکننده گاز مایع در جهان محسوب می‌شود و رتبه ششم جهان در درآمد سرانه را به خود اختصاص داده است. در گونه‌شناسی نظام‌های سیاسی آشکارا یک نظام سلطنتی و اقتدارگراست که قدرت سیاسی در آن از بدو تاسیس تا امروز در انحصار خاندان آل ثانی بوده است. این کشور در عمده شاخص‌های توسعه و رفاه پس از امارات متحده عربی در بهترین وضعیت نسبت به تمامی کشورهای عربی قرار دارد. میانگین رتبه قطر در زیرشاخص‌های اقتصادی (شرایط سرمایه‌گذاری، دسترسی به بازار، شرایط کسب و کار و کیفیت اقتصادی) در میان نزدیک به ۱۷۰ کشور جهان در حدود رتبه سی‌ام است و در بین کشورهای حاشیه خلیج‌فارس تنها امارات متحده است که میانگینی بهتر از قطر دارد. در شاخص امنیت و ایمنی رتبه‌اش پانزدهم و در شاخص سرمایه اجتماعی رتبه بیست‌وششم قطر را در جایگاهی بالاتر از امارات قرار داده است. همچنین قطر مانند اغلب اعضای شورای همکاری خلیج‌فارس در خلال دو دهه اخیر پیشرفت چشمگیری در شاخص حکومتگری داشته است. برمبنای شاخص حکومتگری در زیرشاخص‌های حاکمیت قانون، انسجام حکومت، کارآمدی حکومت و نهایتا کیفیت قانون‌گذاری قطر در سال ۲۰۲۱ در رتبه شصت و سوم جهان قرار داشته؛ اگرچه در زیرشاخص‌های محدودیت‌های اجرایی و پاسخگویی سیاسی به دلیل بسته بودن نظام سیاسی وضعیت نامطلوبی داشته است و در ادامه قطر نیز مانند سایر دولت‌های عضو شورا از نظر شاخص آزادی‌های فردی در بدترین جایگاه‌ها و در رتبه صدوچهل‌وششم جهان قرار دارد. به عبارت ساده‌تر، قطر یک اقتصاد پویا، باکیفیت و قدرتمند است که در حکومتگری و سیاستگذاری، عقلانی، منضبط و قانونمند عمل می‌کند؛ اگرچه از نظر شاخص‌های سیاسی بی‌تردید اقتدارگرایی بسته و استبدادی محسوب می‌شود. قطر نمونه کاملی از یک الگوی خاص در گونه‌شناسی نظم‌های اقتصاد سیاسی است که می‌توان آن را «اقتدارگرای توسعه‌خواهِ رانتیر» نامید. نظام اقتصاد سیاسی قطر نظامی منسجم، کارآمد، عقلانی، در قانونگذاری باکیفیت و در اجرای قوانین منضبط است و این از ویژگی‌های الگوی اقتدارگرای توسعه‌خواه رانتیر محسوب می‌شود. برنامه‌ریزی توسعه در قطر منسجم و پیوسته پیگیری شده است. در الگوی اقتدارگرای توسعه‌خواه رانتیر، اگرچه نظام از نظر سیاسی بسته و اقتدارگرایانه و الگوی رابطه دولت-جامعه مبتنی بر الگوی کلاسیک دولت‌های رانتیر است اما الگوی رابطه دولت-بازار در آنها به الگوی اقتصاد بازار آزاد نزدیک است. در این الگو با وجود سنتی بودن ساختار سیاسی و آسیب‌های ناشی از رانتیریسم، دولت خود را نه نماینده صرف سنت، بلکه ابزاری برای تمشیت امر عمومی و زندگی متعارف اتباع تعریف کرده و از این رو کارآمدی، حاکمیت قانون و کیفیت قانون‌گذاری در اولویت دستور کار سیاستی‌اش قرار گرفته است. اگرچه نهاد جامعه مدنی در این الگو بسیار ضعیف و ناتوان از تاثیرگذاری بر نهاد دولت است اما تکلیف رابطه نهادهای بازار و دولت در آن کمابیش مشخص است؛ یعنی میزان مداخله دولت در بازار، نقش‌ها و تعهداتی که دولت در قبال بازار بر عهده دارد و نیز حدود و چارچوب‌های بازار و بخش خصوصی در آن مشخص است و این ویژگی، قطر و سایر کشورهای حاشیه خلیج فارس را به مکان‌هایی امن برای سرمایه‌گذاری و سرمایه‌پذیری با دسترسی‌های باز به بازارها تبدیل کرده که در آن محیط کسب و کار در بالاترین کیفیت، امکان رشد و شکوفایی یافته است. متغیرهای دیگری نیز در وضعیت کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس موثر بوده‌اند. برخی مطالعات نشان داده‌اند که شاخص ثبات سیاسی در دولت‌های رانتیر با درآمد سرانه بالای ۱۰ هزار دلار بسیار بالاتر از دولت‌هایی است که درآمد سرانه پایین داشته‌اند؛ چرا که نوسانات قیمت نفت در آنها کمتر باعث ایجاد نارضایتی ناشی از محدودیت منابع شده است و مشخصا کشورهای عضو شورای همکاری همگی به دلیل جمعیت نسبتا کم و منابع غنی نفت و گاز همواره از موهبت درآمد سرانه بالا برخوردار بوده‌اند و ثبات سیاسی ناشی از چنین وضعیتی استمرار آنها در برنامه‌ریزی‌های توسعه را ممکن ساخته است. قطر تفاوت آشکاری نیز با سایر اعضای شورای همکاری خلیج فارس دارد و آن در اراده و میل به بازیگری در عرصه‌های غیراقتصادی بین‌المللی است که ناشی از هوشمندی کارگزاران و آگاهی نسبت به ظرفیت‌های آن کشور است. قطر بهینه‌ترین خروجی را نسبت به سطح قدرت ملی خود در بازیگری منطقه‌ای و بین‌المللی داشته است. حفظ استقلال نسبی از سیاست خارجی شورای همکاری که عمدتا توسط برادر بزرگ‌تر یعنی عربستان سعودی تعریف می‌شود انعطاف‌پذیری بالایی به دستگاه دیپلماسی قطر در بازیگری داده است. حمایت از حماس و اخوان‌المسلمین در عین داشتن روابط با اسرائیل به موازات حفظ روابط با جمهوری اسلامی در شرایطی که آشکارا در تعارض با سیاست‌های عربستان سعودی قرار داشت، نمودی از این حفظ استقلال است که به قطر این امکان را داده که در مواقع لازم نقش میانجی میان جریان‌های متعارض منطقه‌ای را برعهده گرفته و بر اهمیت نقش و بازیگری خود بیفزاید. توجه به دیپلماسی عمومی در جهان عرب با گسترش شبکه رسانه‌ای، قطر را به یکی از پرنفوذترین بازیگران در شکل دادن به افکار عمومی اعراب بدل کرده است. قطر در حال برندسازی از خود به عنوان یک قدرت پیشرو نزد افکار عمومی جهانیان است؛ چه با خرید باشگاه ورزشی بزرگی مثل پاری‌سن‌ژرمن باشد؛ چه با راه‌اندازی هواپیمایی قطر که در سال‌های اخیر در تمامی رتبه‌بندی‌ها جزو ۱۰ شرکت برتر هوایی جهان بوده است و چه برگزاری جام جهانی فوتبال به‌عنوان بزرگ‌ترین رویداد ورزشی. برگزاری جام جهانی ۲۰۲۲ در کنار سایر سرمایه‌گذاری‌های بلندپروازانه، موفقیتی آشکار در راستای سیاست برندسازی قطر بوده است و دستاوردهای آن را نباید صرفا در قالب میزان سرمایه‌گذاری و درآمدهای اقتصادی آن مورد ارزیابی قرار داد. قطر، دولتی ذره‌ای که روزگاری اکثریت جمعیت جهان از وجودش بر روی نقشه جهان بی‌اطلاع بودند اکنون نامش بیش از هر کشور دیگری در جهان در صدر اخبار قرار گرفته است. بازیگری در سیاست بین‌الملل بیش از توانمندی سخت‌افزاری در قدرت، به اعتبار و مشروعیتی نیازمند است که می‌توان آن را در واژه «پرستیژ» مفهوم‌پردازی کرد. قطر با مشارکت‌سازنده در اقتصاد جهانی به موازات نمایش ظرفیت‌های خود در راستای برندسازی، در حال برساختن پرستیژی است که ظرفیت‌های بازیگری‌اش را مضاعف خواهد کرد.

قطر و «کارآمدی مدرن»

جواد حیران‌نیا
پژوهشگر مهمان
مرکز مطالعات خاورمیانه

میزبانی قطر به‌عنوان کشوری عربی، اسلامی و خاورمیانه‌ای از جام‌جهانی فوتبال که بزرگ‌ترین رویداد ورزشی در سطح جهانی است، بحث الگوی حکمرانی خوب و توسعه اجتماعی و سیاسی را نه‌تنها برای افکار عمومی جهانی و به‌ویژه غربی، بلکه برای افکار عمومی کشورهای منطقه نیز مطرح کرده است. بر این اساس، اصطلاحاتی چون «جام‌جهانی خاورمیانه» (Middle Eastern World Cup) و «جام‌جهانی عرب» (Arab World Cup) نشان می‌دهد که چگونه افکار عمومی جهان این رویداد را با هویت‌های اسلامی، عربی و خاورمیانه‌ای کشور میزبان پیوند داد.

قطر نشان داد در عین اینکه کشوری با هویت اسلامی و عربی است، قادر است خود را با ارزش‌ها و هنجارهای خارجی (external values and norms) تطبیق دهد و میزبان بزرگ‌ترین رویداد ورزشی در سطح جهانی باشد که از قضا ماهیت آن اروپایی به شمار می‌رود و حامل گفتمانی با ارزش‌های لیبرال است؛ هرچند قطر تمام و کمال هم با این ارزش‌ها از جمله اجازه ورود همجنس‌گرایان به کشور خود و نوشیدن مشروبات الکلی در ورزشگاه همراهی نکرد.

میزبانی جام‌جهانی از یکسو نشان می‌دهد که چگونه قطر کشوری خاص و متمایز با سایر کشورهای خلیج‌فارس در منطقه است و از سوی دیگر نشان‌دهنده این است که چگونه کشوری با ساختارها و بافت مذهبی-اسلامی و فرهنگ مردسالارانه عربی توانسته است تغییرات اجتماعی و سیاسی را به‌گونه‌ای اعمال کند که ارزش‌ها و هنجارهای جهانی را با ارزش‌ها و هنجارهای داخلی آشتی دهد.

میزبانی جام‌جهانی از سوی قطر موضوع «حکمرانی خوب»، کارآمدی مدرن (modern efficiency) و آزادی‌های اجتماعی را در سطح منطقه، از جمله ایران مطرح کرده است. کاربران ایرانی در شبکه‌های اجتماعی، با کنار هم قرار دادن نقشه ایران و قطر و فاصله اندک میان آنها و اشتراک ذخایر گازی، به‌این موضوع پرداختند که چگونه کشور کوچکی (به لحاظ مساحت) مانند قطر توانسته است میزبان جام‌جهانی فوتبال شود و کشور پهناوری همچون ایران هنوز دور از چنین موقعیت‌هایی است.

براساس این مقایسه، موضوعات «هویت ملی»، «غرور ملی» و «حکمرانی خوب» با تاکید بر توسعه اجتماعی و اقتصادی نزد افکار عمومی ایران برجسته شده است؛ چرا که ورزش به‌ویژه در کشورهایی مانند ایران در پیوند با هویت و غرور ملی است. به عبارت دیگر، به خاطر ماهیت فوتبال و فراگیری آن نزد طبقات مختلف اجتماعی، میزبانی جام‌جهانی فوتبال از سوی قطر باعث شده است تا بحث «حکمرانی خوب» و توسعه اجتماعی و اقتصادی نزد افکار عمومی طبقات پایین‌دست ایران نیز مطرح شود و در این زمینه مطالبات آنها با طبقه متوسط ایران همسو شده است.

بر این اساس قطر با پذیرفتن میزبانی جام‌جهانی به‌عنوان اولین کشور خاورمیانه و خلیج‌فارس که توانسته است انجام این رویداد مهم را برعهده بگیرد، به مثابه الگویی برای «حکمرانی خوب» و کارآمدی مدرن با تاکید بر توسعه اجتماعی و اقتصادی برای افکار عمومی کشورهای منطقه مطرح شده است. این موضوع مطرح است که قطر چگونه توانسته است به‌عنوان کشوری اسلامی و مردسالار، علاوه بر توسعه ورزش مردان به گسترش ورزش زنان نیز مبادرت ورزد و میزبان بزرگ‌ترین رویداد ورزشی در سطح بین‌المللی باشد.

استفاده از ورزش مدرن را می‌توان راهی برای کشورهای حاشیه خلیج‌فارس به‌منظور ساختن هویت جدید به‌عنوان الگوی نوظهور نظام مدرن توضیح داد که موفق به یافتن تعادل مناسب بین کارآیی مدرن شده و نماد آن در مدیریت کارآمد پروژه‌های بزرگ ورزشی است و از سوی دیگر اصالت فرهنگ عربی-اسلامی خود را نیز حفظ کرده است؛ موضوعی که در مراسم افتتاحیه این رویداد با قرائت قرآن به‌عنوان فرهنگ اسلامی و به نمایش گذاشتن شتر به‌عنوان بخشی از فرهنگ عربی متجلی شد.

اهمیت این موضوع در این است که ورزش ابزار قدرتمندی برای اهداف کشورهای استعمارگر سابق در جهت ایجاد هویت ملی جدید بوده است. ورزش از دیرباز به‌عنوان مکانیزمی برای اعمال سلطه امپراتوری بر سوژه استعماری مورد استفاده قرار گرفته است. هر شکلی از موفقیت در آن رشته، ملت سابقا مستعمره را قادر می‌سازد تا با موفقیت نسخه شرق‌شناسانه خود را که توسط بخش‌های بزرگی از غرب فرهنگی پذیرفته شده بود، به چالش بکشد.

متعاقب کسب میزبانی جام‌جهانی، قطر سعی کرده است با ایجاد تغییرات گسترده اجتماعی و اقتصادی، به موج انتقادات ناشی از اتحادیه‌های کارگری در خصوص کارگران مهاجر، سازمان‌های حقوق بشری با تغییرات اساسی در سیستم حقوق کارگران خارجی و ایجاد لیگ داخلی فوتبال زنان و گسترش ورزش زنان پاسخ سریعی بدهد. این میراث بعد از جام‌جهانی قطر نیز در ساختارهای اجتماعی و سیاسی تداوم خواهد داشت و حتی آثار آن بر کشورهایی همچون ایران در خصوص مطالبه افکار عمومی در زمینه «حکمرانی خوب» و کارآمدی مدرن و توسعه اجتماعی-سیاسی از جمله حق تماشای فوتبال زنان قابل مشاهده خواهد بود.

در واقع این بحث مطرح است که چگونه قطر توانسته است در عین اینکه کشوری با هویت اسلامی-عربی است، خود را با ارزش‌ها و هنجارهای خارجی تطابق دهد و میزبان ورزشی باشد که ماهیتا اروپایی به شمار می‌رود. از سوی دیگر قطر توانسته است کلیشه ملت‌های عقب‌مانده، بدوی و در برخی موارد صرفا پولدار بدون فرهنگ لیبرال دموکراتیک در مورد کشورها و ملت‌های خاورمیانه را بشکند.

نکته کلیدی در این فرآیند این است که برای حدود یک‌میلیون هوادار فوتبالی که مسابقات را از نزدیک دیدند، تجربه آنها از قطر به‌عنوان جامعه‌ای «بدوی و عقب‌مانده» نیست، بلکه «ملتی مدرن و مترقی» با فرهنگ و میراث غنی اسلامی است. این در حالی است که پیش از این، چنین اعتقادی نهادینه شده بود که فوتبال در ذات خود یک‌بازی کاملا اروپایی است و کشورها با بازی کردن فوتبال بین‌المللی، نقشه اجتماعی و سیاسی تحمیل‌شده از سوی جهان اول را تایید می‌کنند.

عزم فیفا برای عبور از یکی از آخرین پل‌های تمدنی باقی‌مانده در ورزش جهانی، میزبانی جام‌جهانی در یک کشور عربی و مسلمان نشان داد که این مرزهای استعماری، فضاهای بسته‌ای نیستند که قبلا بوده‌اند.

بر این اساس صرف‌نظر از تصویری که از قطر در سطح بین‌المللی و البته در منطقه و میان رقبا ساخته شد، میزبانی جام‌جهانی ارتباط تنگاتنگی با تمایل به اثبات هویت جدیدی دارد که کلیشه شرق‌شناسی پیرامون کشورهای اسلامی و عربی را به چالش می‌کشد و در عین حال قطر را ذاتا متفاوت از شرکای منطقه‌ای خود در نظر می‌گیرد.

جایگاه‌یابی قطر در نظام اقتصاد جهانی

کامران کرمی
روزنامه‌نگار

از زمان کشف بزرگ‌ترین میدان گازی جهان در سال ۱۹۷۱ که به نخستین دگرگونی در شیخ‌نشین کوچک و فقیر خلیج فارس منجر شد، میزبانی از بزرگ‌ترین رویداد ورزشی جهان در سال ۲۰۲۲، قطر را به بازیگری جهانی تبدیل کرده است. کلان‌استراتژی قطر ذیل مفهوم اقتصاد سیاسی نقش تعیین‌کننده‌ای در برآمدن این دولت ذره‌ای در طول چند دهه گذشته داشته است.

اینکه چگونه یک کشور تازه‌تاسیس با صیادان تنگدست ماهی و مروارید به میزبان جهان و یکی از بزرگ‌ترین سهامداران شرکت‌های چندملیتی تبدیل شده است، حاوی و حامل درس‌ها و عبرت‌ها برای همسایگان و قدرت‌هایی است که به تعبیر داروِن عجم اوغلو در کتاب ملت‌ها چگونه شکست می‌خورند، در مسیر زوال و فروپاشی قرار داشته‌اند.

تبدیل قطر به یکی از ثروتمندترین کشورهای جهان و جسارت دادن به رهبران این کشور که ملت خود را نه به عنوان یک زائده برای همسایگان ثروتمندتر، بلکه رقیبی ژئوپلیتیک با بازیگری در سطح بین‌المللی ببینند که با میزبانی از جام جهانی فوتبال فرصتی برای معرفی خود، برای بیان داستان خود در یک‌صحنه واقعا جهانی پیدا کرده است. صحنه‌ای که اقتصاد موتور حرکت آن و قدرت نرم روبنای آن را تشکیل می‌دهد.

چشم‌انداز قطر برای جام جهانی فقط مستلزم ساخت هفت استادیوم و نوسازی ورزشگاه هشتم نبود. این کشور شبکه‌ای کامل از جاده و راه آهن برای انتقال طرفداران بین مال‌ها، میدان‌ها و هتل‌ها برای اسکان طراحی کرد که چیزی کمتر از یک کشور کاملا بازسازی شده نبود و بر مبنای یک پروژه ملت‌سازی ۲۲۰ میلیارد دلاری بر روی شن و ماسه برخاسته است.

مطالعه دقیق‌تر قطر نشان می‌دهد که محدودیت‌های سرزمینی و کم بودن جمعیت که در الگوهای سنتی قدرت به عنوان منابع قدرت دولت به معنای Stateمعرفی می‌شود، نتوانسته مانع گسترش قدرت و نفوذ آن شود، به گونه‌ای که دوحه موفق شده بازیگری و چانه‌زنی خود را با طیفی از دولت‌های بزرگ‌تر و قدرتمندتر همسطح سازد.

الگوهای توسعه دولت‌های عرب خلیج فارس در یک نظام جهانی با الگوهای در حال تغییر مشارکت جهانی که به سرمایه‌گذاری‌های بین‌المللی کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس و تفوق مالی و درخشش آنها در عرصه تجارت جهانی منجر شده، ناشی از تجربه موفق این بازیگران در تعریف نسبت خود با نظام اقتصاد بین‌الملل و ترکیب دقیق منافع و ارزش‌های ملی و محلی و فرصت‌ها و روندهای جهانی است.

قطر نه‌تنها با روند توسعه و جهانی‌شدن اقتصاد در جهان همگام شده است، بلکه با تکیه بر ظرفیت‌ها و توانمندی‌های نسبی راه توسعه خاص خود را نیز ارائه کرده و سطح بالاتری از قدرت، نفوذ، ثروت و به‌طور کلی جایگاه بین‌المللی را که حاصل انتخاب این دولت بوده در این مسیر رقم زده است. راهی که در میزبانی جام جهانی و لحاظ کردن ملاحظات و محدودیت‌های خود به فیفا متجلی و منجر به بروز نارضایتی‌ها از سوی هواداران و تماشاگران مبنی بر محدودیت‌های حضور در شهرهای قطر شد.

فهم کلان‌استراتژی قطر که از قرن بیست‌ویکم توسط مثلث حمد بن خلیفه آل ثانی امیر سابق و همسرش شیخه موزه بنت‌ناصر مادر تمیم بن حمد امیر کنونی قطر و شیخ حمد بن جاسم نخست وزیر و وزیر خارجه پیشین قطر طراحی و در دستور کار قرار گرفت، بر مبنای دو بازو عملیاتی شد.

سازمان سرمایه‌گذاری قطر و بنیاد قطر دو ابرسازمانی است که دو حوزه اقتصاد و فرهنگ با زیرمجموعه‌های گسترده آن را پوشش می‌دهند و با هدف حضور موثرتر قطر در سطح بین‌المللی تعریف شده است. همانند سازمان سرمایه‌گذاری ابوظبی و سازمان سرمایه‌گذاری عمومی عربستان سعودی که نقش صندوق‌های ارزی دولت‌های عرب خلیج فارس را ایفا می‌کنند.

سازمان سرمایه‌گذاری قطر سال ۲۰۰۵ در راستای مدیریت بر مازاد درآمدهای نفت و گاز از طریق سرمایه‌گذاری در بازارهای بین‌المللی به ویژه در آمریکا، اروپا و با هدف ایجاد تنوع در اقتصاد و آمادگی برای پساهیدروکربن‌ها توسط دولت تاسیس شد.

این سازمان به نوعی شرکت سرمایه‌گذاری و صندوق ذخیره ارزی دولت قطر است که بخش اعظم سرمایه‌گذاری‌های آن در حوزه‌های مالی، املاک و مستغلات، هتلداری، صنایع و حوزه ورزش انجام شده است.

سازمان سرمایه‌گذاری قطر در شمار زیادی از شرکت‌های چندملیتی دارای سهام است، از غول‌های حوزه سرگرمی و مخابرات تا سوپرمارکت‌های زنجیره‌ای و بانک‌ها و صنایع. ورود قطر به صنعت ورزش با خریداری باشگاه‌های فوتبال از جمله پاری سن ژرمن نیز هدف ذی‌قیمت دیگری بوده که این کشور را به جرگه دیپلماسی ورزشی کشانیده است. ناصرالخلیفی تاجر و سرمایه‌دار قطری که رئیس هیات‌مدیره باشگاه P.S.G است با خرید نیمار و امباپه رکورد گران‌ترین انتقال تاریخ فوتبال را شکست.

براساس آخرین برآوردهای انجام گرفته در نوامبر ۲۰۲۰ میلادی حجم کل دارایی‌های سازمان سرمایه‌گذاری قطر تحت عنوان صندوق سازمان سرمایه‌گذاری قطر به ۳۰۰ میلیارد دلار رسیده است. این در حالی است که صندوق سرمایه‌گذاری ابوظبی ۷۷۰ میلیارد دلار و صندوق سرمایه‌گذاری عربستان نیز نزدیک به ۴۵۰ میلیارد دلار ذخیره دارد و به عنوان ابزاری برای اعمال نفوذ این دولت‌ها در دو سطح منطقه‌ای و بین‌المللی عمل می‌کند.

راهبرد توسعه اقتصادی قطر مبتنی بر سرمایه‌گذاری درآمدهای حاصل از صادرات گاز و نفت در طرح‌های توسعه به نحوی است که این کشور در چشم‌انداز ۲۰۳۰ با اتکا به این سرمایه‌گذاری‌ها، بتواند ساختار و مدل جدیدی را برای توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی فراهم کند.

در حالی که سازمان سرمایه‌گذاری قطر ماموریت اقتصاد و نفوذ سیاسی این شیخ‌نشین را در روندها و فرآیندهای تجارت و سرمایه جهانی فراهم می‌کند، همزمان بنیاد قطر به رهبری شیخه موزه راهبرد توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را در سطح شبه‌جزیره عربی، منطقه، جهان عرب و مهم‌تر از آن در سطح بین‌المللی دنبال می‌کند. به گونه‌ای که این بنیاد سرمایه‌گذاری‌های گسترده‌ای را در نهادها، سازمان‌ها و مجامع فرهنگی، علمی و آموزشی از جمله یونسکو و همچنین در مهم‌ترین دانشگاه‌ها و موزه‌های جهان به‌عمل آورده است.

استراتژی توسعه قطر با دو بال سازمان سرمایه‌گذاری و بنیاد قطر که بر محوریت درآمدهای حاصل از تجارت انرژی و نقش جهانی قطر هدف‌گذاری شده است، دوحه را به بازیگری در مقیاس بین‌المللی تبدیل کرده است، به گونه‌ای که قطر توانسته ضمن ایفای نقش هژمون و جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی و همزمان توسعه سرمایه‌های خود در غول‌های انرژی جهان، زمینه را برای کنترل متغیرهای تولید و قیمت‌گذاری در آینده انرژی فراهم و آن را به تدریج تبدیل به اهرم سیاسی کند. بنابراین حضور چشمگیر قطر در عرصه‌های انرژی، تجارت، سرمایه‌گذاری، رسانه، ورزش و هنر باعث شده تا ابزارهای قدرت سخت و نرم همزمان در چارچوب یک سیاست خارجی متوازن، فعال و فرصت‌ساز، منافع ملی را در سطح وسیع‌تری دنبال و آن را تبدیل به ارزش افزوده کند. این ارزش همان ادراک درست و واقع‌بینانه از روندهای اقتصاد سیاسی بین‌الملل است که جایگاه دولت‌ها را نه بر اساس صرف مولفه‌های سنتی قدرت، بلکه عناصر و متغیرهای جدید در یک نظام پویا و سیال تعیین می‌کند که تعریف هوشمندانه جایگاه و منزلت هنر تصمیم‌گیرندگان و سیاستگذارانی است که درک هوشمندانه‌ای از پویایی‌های نظام قدرت در سطح جهانی دارند.

شرکت‌ها

اخبار شرکت خود را به آدرس sherkat@den.ir ارسال کنید.

دنیای اقتصاد

۲۵

• دوشنبه
• ۲۸ آذر ماه ۱۴۰۱
• سال بیست‌ویکم
• شماره ۵۶۲۵

گروه شرکت‌ها
۴۲۷۱۰۴۱۰

تجار تاجیک در سه استان

دنیای اقتصاد: بنابر اعلام اتاق مشترک بازرگانی ایران و تاجیکستان، هیات تجار تاجیکستانی در سفری یک هفته‌ای به دعوت همتایان ایرانی‌شـــان از واحدهای صنعتی و جاذبه‌های گردشگری استان‌های خراسان رضوی، اصفهان و چهارمحال‌وبختیاری بازدید می‌کنند. درحالی که پیش‌تر این تجار ایرانی بودند که به صورت فردی یا در قالب برگزاری نمایشـــگاه‌ها به تاجیکستان سفر می‌کردند، این‌بار و با درک بیش از پیش اهمیت این بازار مهم و نزدیک آســـیای میانه در شرایط حال حاضر اقتصادی کشور، ســـفری گروهی برای تاجران تاجیک را ترتیب داده‌اند. ابتکار مهمی که باتوجه به روابط رو به گســـترش دو کشـــور هم‌زبان، می‌تواند افق‌های تـــازه‌ای را پیش روی بازرگانان ایرانی برای نفوذ در بازار هدف صادراتی ۱۰ میلیون نفری با پیش‌زمینه فرهنگی تاریخی مشترک، بگشاید.

صفحه ۲۷

راهکار ثبات در حوزه سلامت

دنیای اقتصاد: تامین امنیت حوزه ســـلامت، وابســـته به تامین دارو و تجهیزات پزشکی است و بروز اختلال در دسترسی به این دو کالا موجب می‌شود که سلامتی مردم و بیماران به خطر بیفتد و مدیریت نظام سلامت زیر سوال برود. به گزارش «دنیای اقتصاد» بازار تجهیزات پزشکی کشور از وجود ۲ هزار تولیدکننده، ۲ هزار شـــرکت واردکننده و تامین‌کننده و ۲ هزار و ۵۰۰ توزیع‌کننده فعال تجهیزات و ملزومات پزشـــکی بهره می‌برد. همچنین هزار و ۸۰۰ صنف عرضه‌کننده برخی اقلام پزشکی و بیش از ۴۰۰ شرکت ارائه‌دهنده خدمات پس از فروش دستگاه‌های پزشکی و کنترل کیفی در کشور فعال هستند. بر این اساس، با نگاهی به این ارقام، می‌توان به گســـتردگی بازار تجهیزات پزشکی کشور پی برد و بدیهی اســـت که اگر این بازار بنا به دلایلی از رونق بیفتد، می‌تواند یک تهدید بزرگ برای نظام سلامت کشور باشد.

صفحه ۲۶

«دنیای اقتصاد» گزارش می‌دهد

آسیب «بیمه» در عصر تحریم

دنیای اقتصاد: بر اســـاس گزارش پژوهشـــکده بیمه صنعت بیمه به‌عنوان یک سیستم پیچیده دائما در حال تغییر است و مدیریت تغییر در صنعت بیمه در دوران تحریم و پساتحریم با توجه به ماهیت سیستماتیک تغییرات و وجود وابستگی‌های متقابل بین اجزا، کار آسانی نخواهد بود، چرا که در صورت کوچک‌ترین تغییری در هر یک از عناصر، باید اثرات این تغییر بر اجزای دیگر همچون ساختار، فرآیندها، نقش‌های کارکنان و استراتژی‌ها مورد بررسی قرار گیرد. تحریم‌ها طی دو دهه گذشته چالش‌برانگیزترین بحث در سیاست خارجی و روابط اقتصادی ایران بوده است. فراگیری و درهم‌تنیدگی تحریم‌ها، ارکان مختلف سیاسی و اقتصادی کشور را درگیر و رشد اقتصادی را با موانع بسیار مواجه ســـاخته است. تحریم‌ها موجب محدود شـــدن بازارهای اتکایی جهانی برای صنعت بیمه ایران و به تبع آن انعقاد قرارداد با بیمه‌گـــران اتکایی با رتبه پایین یا فاقد رتبه از موسسات معتبر بین‌المللی و مشکلات بیمه دریایی و ایجاد محدودیت برای دســـتیابی به تکنولوژی روز و برقراری ارتباط با بازارهای بین‌المللی شده است.

صفحه ۲۸

در گفت‌وگوی «دنیای اقتصاد» با منیژه غلامرضایی مدیر زیرساخت ایمیدرو بررسی شد

۴۰ هزار میلیارد سرمایه‌گذاری در زیرساخت مناطق ویژه اقتصادی

دنیای اقتصاد - سارا اصغری: تامین زیرساخت‌های لازم برای معدن و صنایع معدنی جزو وظایف حاکمیتی به‌شمار می‌رود که انتظار می‌رود از سوی دولت تامین شود. در این راستا دولت مناطق ویژه اقتصادی را ایجاد کرده است تا این مناطق بتوانند به نوعی هاب توسعه صنعت قلمداد شوند. البته با توجه به محدودیت‌هایی که در زمینه استفاده از آب، برق و گاز برای صنایع معدنی به وجود آمده، بخش خصوصی به حوزه ایجاد زیرســـاخت‌هایی چون تامین آب و برق روی آورده است که در این راستا می‌طلبد که دولت از طریق قانون‌گذاری، سرمایه‌گذاری بخش خصوصی برای زیرساخت‌ها را تسهیل کند. درباره اقدامات زیرساختی انجام‌شـــده و در دست اقدام سازمان ایمیدرو «دنیای اقتصاد» با «منیژه غلامرضایی» مدیر زیرساخت ایمیدرو گفت‌وگویی انجام داده است.

مدیر زیرساخت ایمیدرو درباره وظایف این بخش در ســـازمان ایمیدرو عنوان کرد: ماموریت مدیریت زیرساخت ایمیدرو، برنامه‌ریزی بلندمدت در تامین نیازهای زیرساختی کل بخش معدن و صنایع معدنی است. این زیرساخت‌ها تنها مختص به نیاز ســـازمان ایمیدرو نیستند و براساس نیازسنجی زیرساختی در بخش معدن و صنایع معدنی انجام می‌گیرد. وظیفه دیگر این بخش، تعامل و مشارکت با دستگاه‌های متولی زیرســـاخت مانند وزارت راه و شهرسازی، وزارت نفت، وزارت نیرو و همچنین تعامل با زیرمجموعه‌ها و شرکت‌های توانمند در حوزه معدن و صنایع معدنی مانند فولاد مبارکه، گل‌گهر، چادرملو، مس و... با هدف جلب مشارکت بنگاه‌ها در اجرای برخی طرح‌های زیرساختی است.

منیژه غلامرضایی در ادامه خاطرنشان کرد: اقدام دیگر ایمیدرو، توسعه مناطق ویژه اقتصادی است. با توجه به این موضوع که اگر بخواهیم زیرساخت‌ها را به مناطق مختلف در کشور ببریم، بهتر آن است که در برخی مناطق زیرساخت ایجاد کنیم تا سرمایه‌گذاران در آن منطقه متمرکز سرمایه‌گذاری کنند. به عبارت دیگر یک بار هزینه اساســـی انجام می‌گیـــرد، اما با دستاوردهای بسیاری که مهم‌ترین آن توسعه صنعت و ایجاد رشد اقتصادی است، همراه می‌شود، همانند منطقه ویژه خلیج‌فـــارس؛ هزینه‌هایی که در منطقه خلیج‌فارس صورت گرفت، سبب شد که آن منطقه به منطقه ویژه و هاب فلزی و فولاد کشور تبدیل شود و شرکت‌های فولادی که در آنجا هستند از امکانات زیرساختی منطقه نظیر اســـکله، برق و آب بهره‌مند می‌شـــوند. این مناطق ویژه اقتصـــادی برای صنایع معدنی که نیاز به واردات و صـــادرات دارند، بهترین مکان جهت احداث هستند.

■ تامین بودجه زیرساخت

همچنین مدیر زیرســـاخت ایمیدرو درباره ایجاد زیرســـاخت‌ها در حـــوزه معدن و صنایـــع معدنی و بودجه‌ای که در این زمینه اختصاص داده می‌شـــود، عنوان کرد: بودجه تامین زیرســـاخت‌ها در ایمیدرو بخشـــی از طریق منابع داخلی ســـازمان و بخشی از حقوق دولتی و منابع عمومی تامین می‌شـــود. برای تامین مالی زیرســـاخت‌ها تاکنون کمبـــود بودجه خاصی نداشته‌ایم، البته با توجه به قیمت فروش مواد معدنی در آینده محدودیت‌هایی وجود دارد. از این‌رو ممکن اســـت در آینده جهت تامین مالی طرح‌های زیرســـاختی از روش‌های اخذ تســـهیلات بانکی و فاینانس استفاده شود یا به سمت مشارکت در اجرای پروژه‌ها با سرمایه‌گذاران در هر منطقه برویم.

وی در ادامه با اشـــاره بـــه ایجـــاد مناطق ویژه اقتصادی تصریح کرد: این مناطق برای پیشگیری از خام‌فروشـــی، توســـعه صنعتی، انتقال فناوری و اشـــتغال‌زایی ایجـــاد می‌شـــوند؛ به عـــلاوه این مناطـــق، منجر به توســـعه منطقه‌ای می‌شـــوند. بستر و زیرســـاخت‌های این مناطق توسط سازمان مسوول منطقه که به صورت عمده دولتی هستند، فراهم می‌شـــود، بنابراین ســـرمایه‌گذاران نیاز به سرمایه‌گذاری کلان در تامین زیرساخت‌ها ندارند. از جمله مزایـــای این مناطق، کاهـــش هزینه‌های واردات و صادرات است. ورود فناوری به مناطق ویژه به علت معافیت‌های قانونی در واردات ماشین‌آلات و تجهیزات فرصتی را برای بخش خصوصی فراهم می‌آورد.

■ چهار منطقه ویژه اقتصادی

مدیر زیرساخت ایمیدرو با اشـــاره به مناطق ویژه اقتصادی تحت مســـوولیت ایمیدرو در کشور یادآور شـــد: چهار منطقه ویژه اقتصادی در کشـــور تحت مســـوولیت ایمیدرو مدیریت می‌شوند؛ منطقه ویژه خلیج‌فارس، منطقه ویژه پارسیان که این دو منطقه دارای بندر هستند و دسترسی به دریا دارند. منطقه ویژه لامرد که به عنوان پشـــتیبان یا منطقه داخلی سرزمینی برای منطقه پارسیان دیده شده و منطقه ویژه کاشـــان که یک بندر خشـــک قلمداد می‌شود. منطقه ویژه کاشان ظرفیت توســـعه ماشین‌آلات و فناوری‌های جدید و انرژی تجدیدپذیر خورشـــیدی را دارد.

غلامرضایی در ادامه توضیح داد: برای هر یک از این مناطق ویژه اقتصادی طرح جامع زیرساختی تدوین شده است، پیش‌بینی ما این است ظرف ۵ تا ۷ سال آتی به حدود ۴۰ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در تامین زیرساخت‌های مناطق ویژه اقتصادی نیاز است. بخشی از این سرمایه‌گذاری از طریق منابع ایمیدرو و شرکت‌ها، بخشی از محل عمومی و بخش دیگر لازم است از محل سرمایه‌گذاری بخش خصوصی تامین مالی شود. بخش خصوصی علاقه‌مند می‌تواند در قالب قراردادهای مشـــارکتی در مناطق نسبت به احداث نیروگاه یا آب شیرین‌کن اقدام کند.

■ صنایع معدنی در مناطق ویژه

وی در پاســـخ به این پرســـش که مناطق ویژه اقتصادی تا چه اندازه بـــرای صنایع معدنی در نظر گرفته شده است، گفت: در منطقه ویژه اقتصادی خلیج‌فارس، تمرکز اصلی بـــر زنجیره آهن و فولاد است، البته ممکن است صنایع دیگری در آنجا شکل بگیرد، ولی تمرکز اصلی آن بر فولاد است. در منطقه ویژه پارســـیان یک پهنه پتروشـــیمی داریم، یک پهنه فولادی و پهنه‌ای دیگر به زنجیره آلومینیوم اختصاص داده شده است. در لامرد به‌صورت عمده تمرکز بر آلومینیوم و زنجیره آلومینیوم است، البته سیمان و انرژی خورشیدی نیز در این منطقه در نظر گرفته شده است. در منطقه ویژه کاشان با توجه به اینکه این منطقه در دشت ممنوعه واقع شده، بیشتر ظرفیت منطقه برای صنایع پیشـــرفته و کم‌آب‌بر است، برای نمونه ســـرمایه‌گذاران فعلی در منطقه در حوزه کشنده‌ها و ماشین‌آلات، محصولات ایمنی و آتش‌نشانی و پلیمری هســـتند. در واقع در این منطقه بیشتر به صنایع پایین‌دستی با ارزش‌افزوده بالا و ماشـــین‌آلات توجه شده اســـت. البته انرژی تجدیدپذیر نیز در این منطقه به‌دلیل ظرفیت این منطقه و تقاضای آن مورد توجه قرار گرفته است.

مدیر زیرســـاخت ایمیدرو همچنین یادآور شـــد: واگذاری اراضی در این مناطق در حال حاضر به صورت اجاره دوران ساخت و تجهیز و اجاره دوران بهره‌برداری است. پس از اینکه اطمینان حاصل شد که یک طرح سرمایه‌گذاری به بهره‌برداری رسیده و تولید محقق شده، مالکیت زمین در صورت درخواست سرمایه‌گذار به ایشان واگذار می‌شود. البته باید عنوان کرد که تا پیش از این، مالکیت از آغاز طرح به سرمایه‌گذار واگذار می‌شد، اما به‌دلیل اینکه با تعداد بسیاری طرح مواجه شـــدیم که به فاز عملیاتی و بهره‌برداری نرسیده‌اند، دیگر زمین از ابتدا واگذار نمی‌شود. به عبارت دیگر با توجه به این موضوع که زمین و منابع محدود هستند، لازم اســـت در واگذاری زمین مدیریت انجام گیرد تا اطمینان حاصل شـــود که زمینی که واگذار می‌شود به هدف مورد نظر برسد و اشـــتغال و سرمایه‌گذاری در آن تحقق یابد.

■ تامین زیرساخت‌ها برای معادن بزرگ

غلامرضایی همچنین در پاســـخ به این پرســـش که آیـــا برای کل معـــادن در ایران زیرســـاخت‌های لازم ایجاد شده اســـت، اظهار کرد: معادن به صورت کلی به دو دســـته تقسیم می‌شـــوند، برخی مناطق معدنی بزرگ هســـتند، برای نمونـــه منطقه معدنی گل‌گهر، منطقـــه معدنی طبس یـــا منطقه معدنی سنگان که زیرساخت‌های این مناطق از طریق خود سرمایه‌گذاران با تشکیل شرکت‌های زیرساختی ایجاد می‌شود. برای نمونه در منطقه گل‌گهر شرکت «توسعه عمران گل‌گهر» وظیفه تامین زیرساخت‌های منطقه را برعهده دارد. در منطقه معدنی سنگان شرکت تامین و توسعه زیرساخت‌های شرق این وظیفه را برعهده دارد، در طبس نیز که محدوده معدنی زغال‌دار است، شرکت زمرد طبس با همین هدف ایجاد شده است.

■ طرح ایجاد زیربناهای لازم در معادن

وی در ادامه اشاره کرد: طرح ایجاد زیربنای لازم معادن با هدف احداث راه دسترسی و برق‌رسانی به معادن ایجاد شد؛ این طرح‌ها از طریق ادارات صنعت، معدن و تجارت اســـتان‌ها به ایمیدرو یا شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران که مجری طرح احیا و فعال‌ســـازی معادن کوچک‌مقیاس اســـت، معرفی می‌شـــوند و پس از غربالگری و اولویت‌بنـــدی در قالب برنامه‌های پنج‌ســـاله در دســـتور کار قرار می‌گیرند. غلامرضایی در ادامه توضیح داد: این طرح از ســـال ۱۳۸۴ مطرح شد و اعتبار اولیـــه آن ۴۹۸ میلیارد تومان بوده اســـت، هم‌اکنون ۱۵ پروژه در بحث راه‌سازی به میزان ۲۰۰ کیلومتر و ۸۵۰ میلیارد تومان هزینه و ۹ پروژه در برق‌رسانی با هزینه ۱۸۵ میلیارد تومان در دست اجرا دارد. ۳۱ پروژه در بحث راه و ۱۹ پروژه در بحث برق نیز در دست مطالعه هستند.

اجرای برخی پروژه‌ها نیز به صورت مشـــارکتی با ســـازمان راهداری، وزارت راه و شهرســـازی یا برق‌های منطقه‌ای در دست اقدام است که حدود ۵۰۰ کیلومتر راه و ۱۸۵ کیلومتر برق‌رســـانی در برنامه‌های طرح است.

■ مهم‌ترین چالش‌های ایجاد زیرساخت

مدیر زیرســـاخت ایمیدرو در پاسخ به این پرسش که در زمینه ایجاد زیرســـاخت با چـــه چالش‌هایی روبه‌رو هستید، خاطرنشـــان کرد: توسعه زیرساخت با هزینه دولت انجام می‌گیرد که نتیجه آن توســـعه سرمایه‌گذاری، افزایش تولید، رشد اقتصادی و افزایش اشتغال است. به‌طور عادی از بنگاه خصوصی انتظار نمی‌رود که در زمینه تامین آب یا ایجاد نیروگاه بدون در نظر گرفتن مولفه‌های اقتصادی ســـرمایه‌گذاری کند، بنابراین برای جذب بخش خصوصی در تامین زیرســـاخت نیاز اســـت با ایجاد مشـــوق‌ها از جمله معافیت‌های مالیاتی، حقوق دولتـــی و... مولفه‌های اقتصادی را ایجاد کرد.

غلامرضایی ادامه داد: از سوی دیگر نیاز است قوانین و مقررات در بخش زیرساخت‌ها در حوزه برق، آب و حمل و نقل ریلی به تناسب اصلاح شود. برای نمونه در بخش حمل ریلی در زمینه لکوموتیو عنوان کردند وقتی لکوموتیو تحت مالکیت شرکت معدنی در اختیار راه‌آهن قرار می‌گیرد، لزوما آن لکوموتیو به حمل بار معدن اختصاص نمی‌یابد.

ادامه در صفحه ۲۹

یادداشت

آینده‌ای که در انتظار فلز سرخ است

بهرام شکوری
رئیس انجمن مس ایران

بهای مس براســـاس قیمت‌های جهانی و آنچه در LME لندن به تصویب می‌رسد تعیین می‌شود، بنابراین قیمت بازار داخلی مس نیز از نرخ‌های جهانی تاثیر می‌پذیرد. آنچه در دنیا مسلما اتفاق می‌افتد و چشم‌اندازی که برای بیشتر کشورها به ویژه اتحادیه اروپا ترسیم شده این است که از نوآوری‌های جدید استفاده کنند و میزان تولید کربن را به صورت قابل توجهی کاهـــش دهند و یکی از فلزهایی که در نوآوری‌های جدید به کار می‌رود مس است، به عنوان مثال برای ساخت ماشین‌های برقی که در دنیا تولید می‌شود و روزبه‌روز استفاده از آنها رونق می‌یابد مس مورد استفاده قرار می‌گیرد. بنابراین با وجود چنین مصارفی پیش‌بینی می‌شـــود که در آینده میزان تولید مس باید چهار برابر افزایش یابد تا بتواند پاسخگوی نیاز جهانی باشد، با وجود این، پیش‌بینی‌ها افزایش قیمت مس را گزارش می‌کنند که این میزان رشـــد قیمت به ۱۵ هزار دلار به ازای هر کیلوگرم تا یک دهه آینده خواهد رسید. با وجود این مســـائل آینده بسیار روشنی را می‌توان برای فلز ســـرخ متصور شـــد. با پدیدار شدن این شرایط صنایع پایین‌دســـتی نیز بنا بر نیازی که دارند براساس قیمت‌های جهانی خرید و بر همین مبنا محصولات خود را عرضه می‌کنند و به عبارت بهتر با افزایش قیمت جهانی مس اتفاق خاصی برای صنایع پایین‌دستی نمی‌افتد، اما به‌طور کلی روی قیمت‌گذاری محصولات صنایعی که از مس استفاده می‌کنند تاثیرگذار خواهد بود. پیش‌بینی شده است که در آینده کمبود جهانی مس رخ دهد. زمانی که میزان عرضه افزایش یابد ســـعی می‌شـــود که تعادلی بین عرضه و تقاضا برقرار شود، اما باید به این موضوع توجه کرد که منابع و ذخایر مس تجدیدناپذیر هستند و هرچه پیش می‌رویم به منابع اضافه نمی‌شود و روزی ذخایر به پایان خواهد رسید، در این میان اتفاقی که در دنیا در حال رخ دادن اســـت معادن ســـطحی مس رو به پایان هستند و برای ادامه حیات صنعت مس، معدنکاری به ســـمت عمق حرکت کرده اســـت. به عنوان مثال در برخی مناطق دنیا عملیات حفاری و استخراج در عمق یک هزار و ۳۰۰ متری زمین انجام می‌شود. با کم شدن منابع سطحی با کاهش عیارها نیز مواجه هستیم و در ادامه عمق معادن بیشتر می‌شود و تمرکزها به سمت معادن زیرزمینی رفته و در راستای بهره‌برداری از این نوع معادن سرمایه‌های کافی باید وارد چرخ تولید شـــود. تمام این موارد به نحوی در قیمت‌گذاری جهانی فلز سرخ تاثیرگذار خواهند بود. قیمت‌های داخلی مس نیز متاثر از تعیین قیمت‌های جهانی است، در حال حاضر در کشور مصرف کاتد مس چیزی حدود ۳۲۰ هزار تن برآورد شده است اما به دلیل شکل نگرفتن کامل صنایع پایین‌دستی، تمام میزان کاتد مس تولیدی در داخل مصرف نمی‌شود و چیزی در حدود ۵۰ درصد آن صادر می‌شود. اگر صنایع پایین‌دستی براساس محصولاتی که در دنیا مورد نیاز است فعالیت خود را گسترش دهند و در راستای توسعه سبد محصولات خود از کاتد مس بیشتری استفاده کنند، در این زمان ممکن است توازن بین عرضه و تقاضا مختل شود که قطعا در این صورت معادن نیز سعی در به تعادل رسیدن خواهند کرد. در شرایط فعلی چشم‌انداز صنعت مس افزایش میزان تولید کاتد مس از ۳۲۰ هزار تن به یک میلیون تن تا انتهای سال جاری است که با توجه به این افق توسعه‌ای، صنایع پایین‌دستی نیز به مراتب باید توسعه یابند و شکل بگیرند تا برای کاتد تولید شده نیز مشتری و تقاضا وجود داشته باشد. اما اکنون برای مس مازاد تقاضا وجود دارد بنابرایـــن اگر متولی صنعت مس بخواهد همه این فلز را عرضه کند قیمت آن به‌شدت کاهش می‌یابد و شرکت ملی مس به عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده فلز سرخ در کشور سعی دارد چیزی حدود ۴ هزار تن را به صورت هفتگی عرضه کند تا تعادلی بین عرضه و تقاضا ایجاد شود. موضوعی که در حوزه فلزات به ویژه مس وجود دارد و مشکل‌آفرین شده اختلاف قابل توجه قیمت ارز نیمایی و آزاد در عرضه داخلی است. ارز آزاد موجب می‌شود که عده‌ای مس را خریداری کنند و در بازارهای خارجی زیرقیمت واقعی بفروشـــند که این موضوع به نوعی فاجعه‌بار بـــوده و دلیل آن فقط اختلاف قیمت ارز است. بنابراین یکی از مطالبات جدی صنعتگران حوزه مس حذف نرخ ارز نیمایی اســـت و معاملات براساس ارز آزاد انجام شـــود یا اینکه قیمت ارز نیمایی به ارز آزاد بسیار نزدیک شود تا واسطه‌گری و ارزان‌فروشی به حداقل برسد؛ در صورت تحقق این موضوع میزان تقاضا برای فلز سرخ به تعادل خواهد رسید.

کوتاه

جزئیات نحوه مزایده معادن

شـــیوه‌نامه و زمان‌بندی مزایده عمومی معادن کشور در قالب بسته سرمایه‌گذاری اعلام شـــد. به گزارش خبرگزاری تسنیم، شیوه‌نامه و زمان‌بندی مزایده عمومی در قالب بسته سرمایه‌گذاری در ۲۲ استان در قالب ۴۶ بسته سرمایه‌گذاری اعلام شـــد. بر این اساس در راستای فعال‌ســـازی و آزادســـازی محدوده‌ها و مجوزهای معدنی بلاتکلیف و غیرفعال از طریق مزایده عمومی لیســـت بســـته‌های سرمایه‌گذاری اســـتان‌ها منضم به شـــیوه‌نامه مزایـــده عمومی در قالب بســـته‌های سرمایه‌گذاری معادن کشور به همراه برنامه زمان‌بندی مزایده عمومی جهت اقدامات مشروحه اعلام شد.

۱- بارگذاری مشـــخصات بسته ســـرمایه‌گذاری هر اســـتان که با هماهنگی اعلام شده است در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت و اخذ کد مزایده از سامانه مذکور

۲- قراردادن محدوده‌ها و مجوزهای معدنی بسته‌های سرمایه‌گذاری در لایه مزایده با رنگ مشـــخصه تعریف شده در سامانه کاداستر معدن برای دید عموم در سامانه با در نظر گرفتن برنامه زمان‌بندی

۳- اطلاعات و مشخصات محدوده‌ها و مجوزهای معدنی بسته‌های سرمایه‌گذاری، شرایط واگذاری بسته‌های ســـرمایه‌گذاری در مزایده عمومی توسط سازمان استان در لیست مزایده با ذکر توضیحات کامل اطلاع‌رسانی شود.

۴- اطلاع‌رسانی برگزاری مزایده و شیوه‌نامه ارسالی از طریق سایت، پرتال سازمان جراید محلی، سازمان نظام مهندسی معدن و خانه معدن صورت خواهد گرفت.

نگاه ویژه گل‌گهر به توسعه حمل‌ونقل در منطقه

مدیر حمل‌ونقل شـــرکت گل‌گهر گفت: گل‌گهر با رویکرد توســـعه زیرساخت‌ها و تعریف چشم‌انداز ۱۴۰۴ اقدامات متعددی را به منظور ارتقای حمل‌ونقل و کاهش هزینه‌های آن در دستور کار قرار داده است. به گزارش روابط عمومی شـــرکت گل‌گهر مهدی عارفی به مناســـبت روز ملی حمل‌ونقل افـــزود: از این اقدامات می‌تـــوان به تجهیز ناوگان حمل‌ونقل ریلی؛ شامل ۷۱۴ دســـتگاه واگن، ۱۳ دستگاه لکوموتیو، تجهیز ناوگان جاده‌ای؛ شامل ۳۰۰ دستگاه تریلر، ۱۵۰ دستگاه کامیون ده‌چرخ، ۲۴ دستگاه لودر و ۸ دســـتگاه بیل مکانیکی در قالب تاسیس شرکت حمل‌ونقل ترکیبی گهرترابر اشاره کرد. وی ادامه داد: همچنین ایجاد و توسعه حمل‌ونقل پیوسته بین شرکت‌های منطقه گل‌گهر، از جمله نوار نقاله ۷ کیلومتری تا شـــرکت جهان فولاد، دو کیلومتری تا شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر و احداث سنگ‌شکن در مبدا یکی از معادن مجاور و انتقال سنگ‌آهن دانه‌بندی از طریق نوار نقاله به گل‌گهر به طول ۴ کیلومتر از دیگر اقدامات شـــرکت گل‌گهر در حوزه توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل به شـــمار می‌آید. عارفی با بیان اینکه این شرکت اقدام به ایجاد پایانه انباشت و برداشت (شانتینگ یارد) در منطقه گل‌گهر کرده است، گفت: با هدف توسعه زیرساخت بخش حمل ریلی و امکان دسترسی شرکت‌های منطقه به خطوط ریلی این شرایط فراهم شده است. او تاکید کرد: این پروژه با ایجاد ۷۲ کیلومتر خط ریل شامل ۲۹ خط و ۶ انشعاب، به‌زودی تمامی شرکت‌های منطقه را به این شبکه وصل خواهد کرد. این شرکت همچنین با هدف ایجاد شرایط رفاهی، انسجام و ساماندهی شرکت‌های حمل‌ونقل و رانندگان اقدام به ایجاد پایانه موقت حمل جاده‌ای و شهرک حمل‌ونقل در منطقه گل‌گهر کرده است. مدیر حمل‌ونقل گل‌گهر با اشاره به سرمایه‌گذاری و ایجاد پایانه ریلی به صورت لوپ، گفت: این اقدام مزایایی همچون؛ قبول قطارهای اعزامی بدون محدودیت تعداد واگن برای بارگیری در پایانه ریلی جدید، ســـهولت در تردد و مانور قطارها و همچنین مشارکت در طرح ساخت اسکله با قابلیت پهلوگیری کشتی‌های با ظرفیت بالا، از دیگر اقدامات مهم و پروژه‌های در دست اقدام شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر برای بهبود زیرساخت‌های حمل‌ونقل محسوب می‌شود.

تدوین نقشه راه مواد معدنی استراتژیک

رئیس هیات عامل ایمیدرو از تدوین نقشه راه مواد معدنی حیاتی و استراتژیک برای نخستین‌بار در کشور خبر داد. به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، وجیه‌الله جعفری در جلسه تدوین نقشه راه مواد معدنی حیاتی و اســـتراتژیک ضمن بیان مطلب مذکور گفت: این سازمان با هدف کمک به سیاستگذاری، حمایت از بخش خصوصی در تکمیل زنجیره تولید، تهیه اولویت‌های اکتشافی و تصمیم‌گیری آگاهانه برای حوزه مواد معدنی حیاتی و استراتژیک، با یک مشاور خصوصی نسبت به تدوین نقشه راه این نوع مواد معدنی اقدام کرد.

وی در ادامه افزود: در بررســـی‌های انجام‌شده، ۱۳ ماده معدنی شـــامل گرافیت، منگنز، فســـفات، تیتانیوم، قلع، پتاس، سیلیس پرعیار، نیکل، لیتیوم، بور، وانادیوم، کبالـــت و عناصر نادر خاکی تحلیل شـــد که با توجه به جایگاه آنها، در محصولات بالادستی، میانی و پایین‌دستی، گروه‌بندی شدند. همچنین سه ماده معدنی مشـــتمل بر مولیبدن، کرومیت و بیتومین به عنوان فرصت ویژه شناسایی شـــدند. رئیس هیات عامل ایمیدرو با بیان اینکه برای هر یک از مواد معدنی حیاتی مذکور، اســـتراتژی تدوین می‌شود، ابراز کرد: در این استراتژی، موضوع‌های مرتبط نظیر میزان تولید محصولات بالادســـتی، میانی و پایین‌دســـتی، واردات و صادرات محصولات، ظرفیت‌یابی معادن، اســـتحصال و فرآوری و... در هر ماده معدنی، ارزیابی می‌شود. وی ادامه داد: درصدد هستیم برای ایجاد یک اقدام عملیاتی روی مواد مذکور، پیشـــنهاد ورود آنها را در برنامه هفتم توســـعه ارائه کنیم. جعفری با تاکید بر اینکه روی برخی مواد معدنی همچون لیتیوم و وانادیوم کار اکتشافی جدی نشده اســـت، تصریح کرد: در راستای توســـعه صنایع نوین و نیاز کشور به عناصر جدید، باید در کنار اکتشاف مواد معدنی عمومی، عناصر حیاتی و استراتژیک را نیز مورد توجه قرار داد. وی افزود: با توجه به وجود میلیون‌ها تن باطله در معادن، موضوع اســـتحصال مواد معدنی حیاتی از باطله‌ها نیز باید به‌طور جدی دنبال شود. در زمینه فرآوری و استحصال مواد معدنی، قرار است با شرکت‌های دانش‌بنیان وارد مذاکره شویم.

نگاه

تامین مالی صنایع دارویی؛ ابرچالش آتی صنعت دارو

بردیا فرزام‌فر
کارآفرین عرصه دارو

سال‌هاست که ایران کمابیش با بحران‌های اقتصادی متعددی دست و پنجه نرم می‌کند. یکی از بحران‌هایی که مرتبا به صورت امواج سینوسی کشور را در می‌نوردد و در مقاطعی با شدت بیشتر و گاه کمتر در معرض دید همگان قرار می‌گیرد بحران‌های کمبود دارویی است.

نوک کوه یخ بحران، عموما به صورت رسانه‌ای، «کمبود یا نبود برخی از اقلام دارویی در داروخانه‌ها» نمود می‌یابد و متاسفانه اغلب پیکان حملات نیز به سوی همکاران داروساز شاغل در داروخانه روانه می‌شود که در تعامل و تقابل مستقیم با مردم نیازمند دارو قرار دارند و گهگاه نیز گزارش‌های میدانی یک‌طرفه از سوی رسانه‌ها این تقابل را دامن می‌زند اما به عنوان یک صنعتگر و کارآفرین عرصه دارو با بیش از ۲۵ سال تجربه بر خود لازم دیدم که آگاهی بیشتری را در اختیار هموطنان قرار دهم، باشد که مسوولان و تصمیم‌سازان کلان کشور گوشه چشمی به این صنعت کوچک و در عین حال استراتژیک که بخشی از امنیت سلامت کشور را در سیطره خویش دارد، بیندازند.

نخستین و مهم‌ترین نکته در حوزه کمبود دارویی دانستن این نکته است که روند بروز کمبودهای دارویی یک فرآیند کوتاه‌مدت و لحظه‌ای نبوده بلکه فرآیندی میان‌مدت است. هرگاه در کشور بحرانی از این جنس ایجاد شده است باید ریشه را در یک سال یا حداقل شش ماه قبل از آن جست‌وجو کرد. جایی که فرآیند تامین مواد اولیه و ملزومات دارویی دچار اختلال شده است.

این اختلالات گاه به صورت تحریم‌های بانکی، عدم تخصیص ارز، کمبود منابع مالی، عدم صدور به موقع مجوزهای تامین و توزیع و... قابل شناسایی هستند.

در ابتدای سال، با افزایش بی‌سابقه دستمزدها و قیمت ملزومات مورد نیاز صنعت دارو در جلسات متعدد با دست‌اندرکاران سازمان غذا و دارو و سایر سازمان‌های مرتبط نظیر وزارت صمت، سازمان حمایت از تولیدکننده و مصرف‌کننده، مجلس و حتی مقامات امنیتی بارها و بارها نیاز به افزایش قیمت دارو از سوی فعالان عرصه صنعت مطرح شد و هشدار داده شده بود که در غیر این‌صورت کشور دچار بحران‌های کمبود دارویی خواهد شد.

متاسفانه رسانه‌های بیگانه که این روزها به دلیل ضعف رسانه ملی مخاطبان بسیار زیادی از مردم ایران را به خود جلب کرده‌اند، مرتبا درباره افزایش قیمت دارو گزارش‌های گاه بدون پشتوانه ارائه می‌دهند حال آنکه اگر واقع‌گرایانه نگاه کنیم همواره میزان رشد قیمت داروهای اساسی در کشور به مراتب از سایر کالاهای اساسی نظیر مسکن یا مواد غذایی و آشامیدنی کمتر بوده است و این امر باعث کاهش توان مالی صنایع دارویی کشور در تامین مواد اولیه و سایر ملزومات و همچنین گسترش و نوسازی زیرساخت‌های خود شده که عوارض آن یعنی کمبود دارو در بازار در نیمه دوم سال خود را به رخ مردم و مصرف‌کنندگان کشاند.

به هر تقدیر، افزایش ملایم قیمت دارو درحد ۲۰ تا ۵۰ درصد در نیمه سال ۱۴۰۱ (مرداد ماه) رخ داد اما همزمان با ابرچالش تغییر نرخ ارز از ترجیحی (با نرخی در حدود ۵-۴ هزار تومان به ازای هر دلار/یورو) به ارز نیمایی (با نرخ حدودی ۳۰ هزار تومان) یعنی افزایش ۶ برابری ارزش ریالی مواد اولیه مورد نیاز برای صنایع دارویی باز صنعتگران عرصه دارو با چالشی جدید یعنی تامین نقدینگی برای خرید مواد اولیه‌ای که درآمد حاصل از فروش محصولاتش در خوش‌بینانه‌ترین حالت ۶ تا ۹ ماه بعد به تولیدکننده برخواهد گشت، روبه‌رو شدند.

یعنی به عنوان مثال شرکتی با فروش سالانه ۵۰۰ میلیارد ریال که با ارز ترجیحی حدود ۱۰۰ میلیارد ریال بودجه برای تامین مواد خود نیاز داشت به یکباره نیازمند ۶۰۰ میلیارد ریال نقدینگی برای همین موارد شد که با وجود آنکه ارزش ریالی فروش کالایش افزایش یافته بود اما در گپ زمانی ۹-۶ ماهه در چالش تامین بودجه گرفتار شد.

برای رفع این چالش دو روش حمایتی در دستور کار قرار گرفت که یکی مهلت‌دهی برای پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ارز و دیگری افزایش سقف تسهیلات سرمایه در گردش تا سقف ۲ برابر (۲۰۰ درصد) مجموع فروش سال قبل به جای ۹۰ درصد - مقررات قبلی نظام بانکی - بود.

اما امروز، بانک‌ها به دلایل نامعلوم، ظاهرا بر اساس طرح‌های انقباضی برای کنترل نقدینگی بر مبنای دستورالعمل بانک مرکزی، نه تنها از تامین مالی بیشتر شرکت‌های تولیدکننده سر باز می‌زنند بلکه در ماه‌های اخیر حتی روال عادی سابق یعنی تمدید مجدد وام‌های قبلی نزد خود را نیز انجام نمی‌دهند و حتی گاه با قول و قرار مساعد جهت تامین مالی، پس از تسویه وام‌های قبل، حاضر به تمدید وام حتی به همان مقادیر نیز نبوده؛ یعنی شرکت‌هایی که علی‌القاعده به خاطر تغییر نرخ ارز به نقدینگی چند برابری نسبت به قبل نیاز دارند، حال حتی جریان نقدی حاصل از تسهیلات قبل خود را نیز از دست می‌دهند و عملا با بحران عدم امکان تامین مالی ودر نتیجه عدم امکان خرید مواد اولیه برای تولیدات آتی خود روبه‌رو خواهد شد.

این امر را بنده، به عنوان «ترور اقتصادی تولیدکنندگان دارو» یا حداقل «اخلال اقتصادی در نظام تولید دارو» تفسیر می‌کنم. در این وانفسا، شرکت‌هایی که توان مالی داخلی بالایی نداشته و با اتکا به منابع بانکی، سرمایه در گردش خود را تامین می‌کردند دچار ابربحران‌های اقتصادی شده و نتیجه آن را می‌توان به صورت بحران‌های کمبود دارویی در بازه زمانی ۶ تا ۹ ماه آتی در کشور مشاهده کرد. وقتی به موارد پیش‌گفته، چالش تورم و افزایش هزینه‌ها را نیز اضافه کنید مشخص می‌شود که ماه‌های پایانی امسال و شش ماه ابتدای سال ۱۴۰۲ دوران سختی برای صنایع داروسازی کشور و به تبع آن برای مردم و مصرف‌کنندگان دارو خواهد بود.

وضعیت قرمز در بازار تجهیزات پزشکی

راهکار ثبات و آرامش در حوزه سلامت

دنیای اقتصاد- سعیده نبی‌زاده: تامین امنیت حوزه سلامت، وابسته به تامین دارو و تجهیزات پزشکی است و بروز اختلال در دسترسی به این دو کالا موجب می‌شود که سلامتی مردم و بیماران به خطر بیفتد و مدیریت نظام سلامت زیر سوال برود.

به گزارش «دنیای اقتصاد» بازار تجهیزات پزشکی کشور از وجود ۲ هزار تولیدکننده، ۲ هزار شرکت واردکننده و تامین‌کننده و ۲ هزار و ۵۰۰ توزیع‌کننده فعال تجهیزات و ملزومات پزشکی بهره می‌برد. همچنین هزار و ۸۰۰ صنف عرضه‌کننده برخی اقلام پزشکی و بیش از ۴۰۰ شرکت ارائه‌دهنده خدمات پس از فروش دستگاه‌های پزشکی و کنترل کیفی در کشور فعال هستند. بر این اساس، با نگاهی به این ارقام، می‌توان به گستردگی بازار تجهیزات پزشکی کشور پی برد و بدیهی است که اگر این بازار بنا به دلایلی از رونق بیفتد، می‌تواند یک تهدید بزرگ برای نظام سلامت کشور باشد. چرا که انجام اغلب جراحی‌ها نیازمند تجهیزات پزشکی است، از سوی دیگر بسیاری از بیماران متقاضی عمل جراحی قلب، مغز، ارتوپدی، چشم و... نیازمند اقلام پزشکی مصرفی هستند و کمبود این اقلام منجر به تهدید جان بیماران خواهد شد. بنابراین، نمی‌توان نسبت به تامین تجهیزات پزشکی موردنیاز کشور بی‌اعتنا بود.

■ واردات کالاهای ناسالم قاچاق

اظهارات فعالان این حوزه حاکی از آن است که طی چند هفته اخیر بیمارستان‌های کشور با کمبود تجهیزات و ملزومات پزشکی مصرفی مواجه شده‌اند و به نظر می‌رسد اگر مسوولان وزارت بهداشت و سازمان غذا و دارو هرچه سریع‌تر برای رفع این کمبود چاره‌اندیشی نکنند، تجهیزات پزشکی هم به سرنوشت کمبود دارو دچار خواهد شد. همان‌طور که طی ماه‌های اخیر کمبود کیت‌های آزمایشگاهی مساله‌ساز شده و به گفته بسیاری از مدیران آزمایشگاهی، کمبود کیت‌های آزمایشگاهی، اجباری برای خرید کیت‌های قاچاقی است که با قیمت چندین برابری به فروش می‌رسد. این کیت‌ها از کشورهای ترکیه و عراق وارد می‌شود و سلامت آنها مشخص نیست. در این راستا نایب رئیس اتاق بازرگانی ایران واردات کالای قاچاق را یکی از مصادیق فساد در کشور می‌داند و می‌گوید: در پی سیاست‌هایی که درباره ممنوعیت واردات حدود ۲ هزار قلم کالا به کشور اعمال شده، این مساله موجب توسعه قاچاق شده و امروز یک‌سوم واردات کشور از طریق قاچاق انجام می‌شود.

به گفته حسین سلاح‌ورزی، مهم‌ترین مشکل ما برای مبارزه با فساد این است که از یک جایی یک سیاستگذاری با لنگر کردن نرخ ارز برای کنترل تورم همه مصیبت‌ها را تا امروز ادامه داده است. در یک جایی سیاستگذار ارزی بقیه را متقاعد کرده که برای کنترل قیمت ارز تنها باید ممنوعیت واردات را انجام داد، لذا از آن طرف مشاهده می‌کنیم با قیمت‌های مختلفی که برای نرخ ارز وجود دارد، امضاهای طلایی، رانت و توزیع فساد ایجاد شده است.

■ تبعات سیاستگذاری‌های اشتباه

از سوی دیگر، به گفته فعالان حوزه تجهیزات پزشکی، تضاد منافع در این حوزه و بوروکراسی حاکم بر اداره کل تجهیزات پزشکی سازمان غذا و دارو، نقش اساسی در بروز کمبودها دارد؛ زیرا بسیاری از تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان تجهیزات پزشکی، مشکلی برای تامین نیاز بیمارستان‌ها ندارند؛ اما برخوردهای تبعیض‌آمیز و سلیقه‌ای، شرایط فعالیت را برای آنها دشوار کرده است. آنها ضمن گلایه از تبعیض در روند صدور مجوزها و حمایت‌ها، بروز چنین مشکلاتی را ناشی از سیاست‌های اشتباه و نادرست اداره کل تجهیزات پزشکی می‌دانند و معتقدند سیاست‌های حاکم بر این نهاد، نیازمند اصلاحات اساسی است و باید از نظرات افراد مجرب و متخصص در سیاستگذاری‌های حوزه تجهیزات پزشکی استفاده شود.

■ چالش‌های تولید و واردات

محسن صفری، تولیدکننده تجهیزات پزشکی نیز با ابراز تاسف از اینکه دولت در ارائه تسهیلات به شرکت‌های تجهیزات پزشکی قوی عمل نکرده است، می‌گوید: از آنجاکه تکنولوژی تولید برخی از اقلام پزشکی را نداریم، ناگزیر به واردات هستیم و برای واردات هم ارز نیاز است که به سختی تخصیص داده می‌شود. در این بین علاوه بر مشکل تخصیص ارز، خرید غیرنقدی کالاها و تجهیزات پزشکی وارداتی توسط بیمارستان‌ها، مانع دیگری بر سر راه واردکنندگان این اقلام است که تاثیر منفی بر توان این شرکت‌ها در واردات می‌گذارد و نیز از علل کمبودهای ایجادشده در مراکز درمانی است.

■ تضعیف تولید با قیمت‌گذاری دستوری

در این بین، عضو انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان تجهیزات پزشکی، نیز با انتقاد از سیاست‌های اداره کل تجهیزات پزشکی، بر این باور است که قیمت‌گذاری دستوری و استثمارگونه برای محصولات داخلی، سبب نابودی تولید می‌شود. این قیمت‌گذاری‌ها توسط بزرگ‌ترین مشتری کالاهای تولیدی یعنی وزارت بهداشت صورت می‌گیرد و همین موضوع می‌تواند شبهه تضاد منافع را متصور سازد.

به گفته رامین رحیمیان، قیمت‌هایی که در سایت رسمی اداره کل تجهیزات پزشکی اعلام می‌شود، به‌شدت ناعادلانه است. زیرا بر اساس اعلام بانک مرکزی، از سال ۹۸ تا امسال، سالانه ۴۰ تا ۵۰ درصد افزایش نرخ تورم داشته‌ایم که تورم در سطح جامعه همیشه بالاتر بوده است. با این حال، طی دو سال گذشته تورم تولید بالای ۳۰۰ درصد بوده، اما قیمت محصولات داخلی کمتر از ۳۰ درصد افزایش داشته است. البته این افزایش قیمت بعد از قطع ارز ترجیحی بوده است، به‌طوری که تا چندی پیش، ۹ درصد افزایش قیمت اعمال شده بود. بعد از قطع ارز ترجیحی، مواد اولیه را با ارز ۲۹ هزار تومانی وارد می‌کنیم.

■ موانع صادرات تجهیزات پزشکی

اما علاوه بر تولید، صادرات اقلام و کالاهای پزشکی نیز محدودیت‌های خاص خود را دارد که مانع از فعالیت صادرکنندگان در بازارهای خارجی می‌شود. در این راستا صادرکنندگان تجهیزات پزشکی با انتقاد از تاخیرهای طولانی‌مدت اداره کل تجهیزات پزشکی در زمینه صدور پروانه صادرات می‌گویند: بعضا برای صدور پروانه صادرات که حداکثر یک هفته زمان می‌برد، تا دو سال منتظر می‌مانیم که درنهایت هم به نتیجه نمی‌رسد. در حالی که وقتی پروسه صدور مجوز طولانی می‌شود یا اجازه صادرات نمی‌دهند، حیات صنعت به خطر می‌افتد. چرا که صادرات کالاهای پزشکی، به رقابت وابسته است و مشتری نمی‌تواند ماه‌ها منتظر کالای ایرانی باشد؛ بنابراین سراغ کشور دیگری می‌رود. به گفته آنها، از طرفی محصولات ما باید به صورت پکیج در اختیار مشتریان داخلی و خارجی قرار گیرد، اما بعضا اداره کل تجهیزات پزشکی، برای یک قطعه پروانه صادر می‌کند و برای قطعه دیگر، پروانه صادر نمی‌کند و همین رویکرد منجر به بروز مشکل در فرآیند فروش کالا می‌شود.

■ اصرار بر واردات تاپ‌برندها در شرایط کمبود بازار

از طرف دیگر به گفته فعالان این حوزه، طی حدود ۶ سال گذشته برندهای مختلف اقلام پزشکی و ملزومات آزمایشگاهی را به چهار دسته شامل G1 (برندهای آمریکایی و تاپ‌برندهای گران‌قیمت)، G2 (برندهای اروپایی)، G3 و G4 (برندهای چینی) تقسیم‌بندی کرده‌اند که هنوز به‌روزرسانی نشده و همچنان این رویه را اجرایی می‌کنند. در این بین، در وضعیت کنونی دولت به لحاظ کمبود شدید نقدینگی و منابع ارزی، اداره تجهیزات پزشکی تاکید بر این موضوع دارد که برای تخصیص ارز، تاپ‌برندها را در اولویت قرار دهد و آنها را تامین کنند. در حالی که واقعا جای سوال دارد؛ چرا با وجود محدودیت منابع ارزی، این نهاد دولتی بخش عمده‌ای از منابع ارزی موجود را به تامین تاپ‌برندها اختصاص داده است و از طرف دیگر با توجه به کمبود اقلام پزشکی و آزمایشگاهی در بازار، خرید این کالاهای گران چه نفعی دارد و چگونه می‌تواند نیاز بازار را تامین کند؟

بدیهی است در چنین وضعیتی طبیعتا دولت باید از اقلامی استفاده کند که هرچند تاپ‌برند نیستند، اما با کیفیت هستند و دولت می‌تواند این اقلام را با تعداد بیشتری وارد بازار کند تا فعلا نیاز بازار را پوشش دهد و بعد که گشایش ارزی ایجاد شد، تاپ‌برندها را هم وارد کشور کند که متاسفانه اداره تجهیزات پزشکی از این مساله مهم غفلت کرده است.

■ نارضایتی ۶۸ درصدی از عملکرد!

در این راستا پیرو موضوعات و انتقادات مطرح‌شده از سوی فعالان حوزه تجهیزات پزشکی نسبت به اداره تجهیزات پزشکی، طی هفته‌های اخیر یکی از رسانه‌های مرتبط با این حوزه، اقدام به برگزاری یک نظرسنجی درباره عملکرد اداره تجهیزات پزشکی از جنبه‌های: قدرت تصمیم‌گیری و نگاه استراتژیک؛ استفاده از خرد جمعی و پرهیز از تصمیمات شتابزده؛ نگاه عادلانه و متوازن به تشکل‌های صنفی؛ میزان پایبندی به شعار سال؛ سرعت پاسخگویی به درخواست‌های شرکت‌های تولیدی و وارداتی؛ و هویت‌بخشی و ارتقای جایگاه تجهیزات پزشکی در سازمان غذا و دارو کرده است. نتیجه این نظرسنجی نشان می‌دهد، ۳/۰۶ درصد از شرکت‌کنندگان عملکرد این اداره را عالی، ۳/۰۶ درصد در سطح متوسط و ۲۵/۵۱ درصد آن را خوب دانسته‌اند. در عین حال ۶۸/۳۷ درصد از شرکت‌کنندگان در این نظرسنجی، عملکرد این دستگاه دولتی را ضعیف تلقی کرده‌اند که این آمار حاکی از میزان بالای نارضایتی از عملکرد این نهاد دولتی است.

■ ضرورت تغییر سیاستگذاری‌ها

بر اساس این گزارش، مجموع این مباحث حاکی از این نکته مهم است که سیاستگذاری‌ها در حوزه تجهیزات پزشکی باید تغییر کند. این همان موضوعی است که عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی ضمن تاکید بر آن معتقد است: مشکل در بخش مدیریت تجهیزات پزشکی، فردی نیست؛ مشکل سیاستگذاری‌های موجود در این حوزه است. تغییر افراد عملکرد یک سازمان را تغییر نمی‌دهد، مگر آنکه سیاست‌ها، راهبرد، برنامه‌ها و استراتژی‌های آن تغییر کند. کمبود تجهیزات پزشکی موضوعی چندعاملی از جمله ضعف مدیریت، ارز ترجیحی، دولتی بودن، آیین‌نامه‌های صد سال پیش و ردپای مافیا است که مهم‌ترین بخش آن به عدم مدیریت درست در بخش تامین، تجهیز و توزیع تجهیزات پزشکی و آزمایشگاهی برمی‌گردد. محمدعلی محسنی‌بندپی با بیان اینکه ما در حوزه تجهیزات پزشکی از مدیریت ناکارآمد رنج می‌بریم، تاکید کرد: در این بخش مدیریت دچار مشکل است، بحث احتکار هم در بخش تجهیزات پزشکی و آزمایشگاهی مطرح است و آن هم به مدیریت بر نظارت و تولید و توزیع کالاها و تجهیزات پزشکی و آزمایشگاهی برمی‌گردد. از طرفی ما باید دست تولیدکنندگان را بگیریم، اما عملا مقاومت می‌کنیم. در این حوزه همچنان مافیا در شبکه تجهیزات پزشکی وجود دارد. با وجود اینکه مجلس و دولت و حتی قوه قضائیه بر مبارزه با رانت‌ها و رانت‌خوارها اصرار دارند، اما ردپای مافیا همچنان ادامه دارد و امیدواریم مجلس و دولت به این موضوع خاتمه بدهند.

■ الزام به تقویت بخش خصوصی

به گفته این نماینده مجلس، مشکل این است که در حال حاضر کل اقتصاد برعهده بخش دولتی است و به سمت دولتی شدن پیش رفته‌ایم. اما اگر بخواهیم به شکوفایی و توسعه برسیم، گریزی نداریم از اینکه بخش خصوصی تقویت شود و بخش خصوصی را به بازی بگیریم. ما سرمایه‌دارانی داریم که نیاز به تسهیلات بانکی ندارند و می‌خواهند از منابع خودشان در جهت توسعه کشور استفاده کنند. لذا باید به اهداف مهم محرومیت‌زدایی، ایجاد اشتغال و رفع موانع تولید، نه در حد شعار بلکه در عمل برسیم.

وی خاطرنشان کرد: اگر بخواهیم به آیین‌نامه‌های صد سال پیش اتکا کنیم، توسعه پیدا نخواهیم کرد و باید از حداکثر انعطاف‌پذیری و همراهی و همکاری بین‌بخشی استفاده کنیم تا بتوانیم توسعه را رونق دهیم. مشکل عمده ما ناهماهنگی و نبود همراهی بین‌بخشی و قوانین قدیمی و کهنه است که امیدواریم با کمک مجلس و با همت دولت سیزدهم بتوانیم گام‌های اساسی در مسیر توسعه برداریم.

■ حذف فساد، راهکار ثبات و آرامش در بازار

درمجموع، بنا به گفته فعالان و دست‌اندرکاران حوزه‌های تولید و تامین تجهیزات پزشکی، مدیریت این بازار اقدام چندان دشواری نیست و فقط کافی است به نیازها و خواسته‌های منطقی فعالان این حوزه توجه شود. زیرا بدون نظرخواهی و مشورت گرفتن از این افراد، نمی‌توان به ثبات و آرامش در بازار تجهیزات پزشکی کشور دست یافت. بدون تردید، سیاستگذاری‌های غلط، وفور مقررات دست‌وپاگیر و مقاومت ذی‌نفعان اقتصاد رانتی در برابر تغییر؛ علاوه بر اینکه امکان مقابله با فساد را دشوار می‌کند، در عین حال زمینه‌ساز و ایجادکننده انگیزه برای اقدام به فساد است؛ انگیزه‌ای که به دنبال حذف شفافیت، حذف مشارکت مردمی در اداره امور و نیز خودمحوری به جای قانون‌محوری ایجاد می‌شود. از همین رو باید با ایجاد وحدت رویه میان ارکان سه‌گانه حکمرانی، در بخش‌های دولتی، خصوصی و جامعه مدنی در مسیر مبارزه با فساد، از مشروعیت‌زدایی و عواقب ناگوار دیگر آن بر اقتصاد و اخلاق جامعه جلوگیری کرد.

مدیرعامل گروه دارویی برکت مطرح کرد

توسعه صنعت داروسازی ایران با تکیه بر تولیدات دانش‌بنیان‌ها

دنیای اقتصاد: نقدینگی در صنعت داروی کشور به کف رسیده؛ هنوز هم خبری از تسهیلات بانکی و سیاست‌های تسهیل‌گر در صنعت دیده نمی‌شود. همچنان سایه مشکلات بر سر این صنعت سنگینی می‌کند و برخی از داروسازان در بلاتکلیفی آینده حجم تولید را کاهش داده‌اند یا بعضی از خطوط را متوقف کرده‌اند. اتفاقی که به اذعان بسیاری از کارشناسان این حوزه می‌تواند زمینه‌ساز چالشی دیگر در صنعت درمان همچون مهرماه که کمبودهای دارویی اوج گرفت باشد.

با این حال و در همین شرایط نامساعد شرکت‌هایی هم هستند که نه‌تنها سعی در حفظ تیراژ تولید دارند بلکه همچنان بر فعالیت‌های تحقیق و توسعه‌ای تاکید دارند و داروهای جدید را روانه بازار می‌کنند. یکی از این مجموعه‌ها گروه دارویی برکت و شرکت‌های تابعه آن هستند که با وجود مشکلات فراوان دست از کار نشُسته‌اند و تولید را با قوت ادامه می‌دهند.

تولیدی که نه فقط در راستای رفع نیاز فعلی بازار بلکه با تلاش گروه‌های تحقیق و توسعه هر یک از شرکت‌ها هر روز یک محصول جدید به شمار تولیدات شرکت‌های این گروه افزوده می‌شود. اتفاقی که خود در آینده زمینه‌ساز انتشار خبرهای خوش‌تری در حوزه درمان است.

■ خبرهای خوش برکت برای بازار دارویی

در این راستا اکبر برندگی، مدیرعامل گروه دارویی برکت با اشاره به فعالیت‌هایی که در همین روزهای دشوار صنعت دارو در گروه دنبال می‌شود به بازار می‌گوید: خوشبختانه خیلی از محصولات دانش‌بنیانی گروه به بهره‌برداری رسیده است؛ واکسن اچ‌پی‌وی که از سرطان دهانه رحم جلوگیری می‌کند در حال طی کردن مراحل کلینیکال است و امیدواریم این محصول در آینده با قیمت مناسب‌تری نسبت به نمونه خارجی به بازار عرضه شود.

وی با اشاره به اینکه تزریق واکسن اچ‌پی‌وی در ایران اجباری نیست اضافه می‌کند: در صورتی که برنامه‌هایی در راستای تشویق زنان به تزریق واکسن اچ‌پی‌وی اجرایی شود می‌توان امید داشت که در آینده شاهد خیلی از بیماری‌ها نباشیم. البته خبر خوش گروه دارویی برکت برای مردم در حوزه محصولات جدید به همین جا محدود نمی‌شود و فرآورده‌های سلول درمانی نیز از مرحله تحقیق و توسعه خارج و به مرحله تولید نزدیک شده است.

برندگی با اشاره به حمایت‌های وزارت بهداشت از محصولات سلول‌درمانی ادامه می‌دهد: آیین‌نامه‌هایی در حوزه محصولات سلول‌درمانی از سوی وزارت بهداشت تصویب شده و به زودی خیلی از بیماری‌هایی که زمانی درمان آنها آرزو بود درمان‌پذیر می‌شود.

■ حرکت برکت بر لبه دانش‌درمانی

مدیرعامل گروه دارویی برکت بیان می‌کند: فعالیت‌های تحقیق و توسعه شرکت‌های تابعه گروه دارویی در حوزه محصولات ضد سرطان و آنتی بادی مونوکلونال نیز ادامه دارد و محصولاتی نیز در حال آماده‌سازی برای عرضه است. همچنین تاکنون دو سایت بیوسان راه‌اندازی شده و اگر اندکی مشکلات نقدینگی در صنعت دارو کاهش یابد سایت سوم آن نیز تمام شده و مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد و بیوسیمیلارها به تولید می‌رسد. برندگی تاکید می‌کند: این سایت‌ها فرآورده‌های دارویی را به بازار ارائه می‌دهند که در جهت شعار امسال یعنی تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین است و گرهی از مشکلات مردم در حوزه درمان باز می‌کنند؛ چرا که با قیمت‌های مناسب‌تر و با کیفیت‌های قابل قبول در رقابت با محصولات خارجی قرار می‌گیرند. وی با اشاره به اینکه محصولات دانش‌بنیان فقط به یکی دو شرکت محدود نمی‌شود و بیشتر شرکت‌های گروه دارویی محصولاتی از این دست ارائه خواهند کرد می‌افزاید: شرکت‌هایی همچون البرز دارو محصولات زیادی در فاز تحقیق و توسعه دارند و هر سال حدود ۱۰ تا ۲۰ محصول به بازار ارائه می‌دهند.

برندگی ادامه می‌دهد: شرکت داروسازی سبحان انکولوژی نیز امسال بیش از ۱۰ تا ۱۵ محصول دانش‌بنیان را به بازار ارائه می‌کند. به نظر بنده اگر بیش از پیش تکیه بر تولید داخل داشته باشیم و به محصولات دانش‌بنیان توجه ویژه‌تری کنیم، آینده صنعت دارو امیدوارکننده‌تر است؛ به‌ویژه که با محصولات دانش‌بنیان فاصله زیادی با صنعت داروی دنیا نخواهیم داشت. از این رو خیلی زود می‌توانیم رقبای بیرونی را به چالش بکشیم و نیاز به واردات دارو کاهش یابد.

یادداشت

صنعت آرایشی و بهداشتی نیازمند استراتژی واقعی

موسی احمدزاده/ نایب‌رئیس انجمن واردکنندگان فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی

طی چهار سال اخیر در حالی درهای واردات محصولات آرایشی و بهداشتی به روی کشور بسته شده که از سوی دیگر این کالاها به صورت قاچاق از مبادی غیررسمی وارد کشور می‌شوند. درواقع مساله این است که با منع واردات محصولات آرایشی و بهداشتی، واردات این محصولات لغو نشده است، بلکه اتفاقا فرصتی برای قاچاقچیان ایجاد شده که اقدام به واردات این کالاها از مبادی غیررسمی می‌کنند؛ بدون اینکه کنترل و نظارتی بر این کالاها وجود داشته باشد.

نکته قابل توجه این است که با افرادی که به صورت غیرقانونی در بخش واردات فعالیت می‌کنند؛ برخوردی نمی‌کنند و هیچ نظارتی بر این حوزه وجود ندارد. به طوری که امروز ۹۹ درصد کالاهای آرایشی و بهداشتی خارجی در بازار تهران، قاچاق و حتی تقلبی است، اما کسی با آنها کاری ندارد. چون اسم آنها در جایی نوشته نشده و عوارض، دارایی، گمرک و... پرداخت نمی‌کنند. در حالی که صدای اعتراض این همه شرکت دانش‌محور که هزاران شیمیست را آموزش می‌دهند و برای شیمیست‌ها و داروسازان اشتغال پایدار ایجاد می‌کنند، به جایی نمی‌رسد. متاسفانه با این سیاست دولت، شرکت‌های دانش‌محور با ده‌ها سال سابقه فعالیت نابود شده‌اند؛ نیروهای شاغل در این شرکت‌ها کار خود را از دست داده‌اند و کارمندان این شرکت‌ها به صورت چمدانی قاچاق کالا انجام می‌دهند. از طرف دیگر، توزیع و مصرف این کالاها در عین اینکه سلامت جامعه را به خطر انداخته است، هزینه درمان را نیز در کشور افزایش می‌دهد.

در این بین تعدادی از شرکت‌های واردکننده عضو انجمن، طبق فرمایش مقام معظم رهبری از بخش واردات به بخش تولید وارد شدند که البته تولید هم مشکلات خاص خود را دارد. چرا که تولید یک‌شبه اتفاق نمی‌افتد و به زیرساخت‌های خاص و فناوری و تکنولوژی روز نیاز دارد.

بدون تردید دانش ایرانیان بسیار بالا است؛ اما منوط به اینکه دستش باز باشد. امروز وضعیت این صنعت رضایت‌بخش نیست. تولیدکنندگان در تامین مواد اولیه با مشکل مواجهند. دولت ما آن چابک‌سازی لازم را ندارد و همچنین بوروکراسی بسیار پیچیده در گمرک، ثبت سفارش و سیستم‌های معیوب در سازمان‌ها سد راه آنهاست.

از سوی دیگر، در حوزه تولید ملی باید نوع نگرش و جهان‌بینی خود را عوض کنیم؛ چون دنیا به طرف اقدامات سریع‌تر و سبک‌تر و هوشمندبودن می‌رود و در چنین شرایطی ما نباید به طرف کپی‌برداری برویم و می‌توانیم با بنچ مارک (یعنی شباهت اندک طراحی و دیزاین کالای تولیدی به کالای اورجینال) و نیز با اتکا به نوآوری، کالاهای خود را تولید کنیم. یعنی بخش عمده‌ای از محصول، متکی به نوآوری و ابتکار داخلی باشد.

با این حال امروزه شاهد کپی‌برداری از محصولات خارجی هستیم؛ این در حالی است که کسانی که از برندهای خارجی کپی‌برداری می‌کنند؛ هم خود را له می‌کنند و هم برند و هم نام ایران را خراب می‌کنند و هم موجب نارضایتی و اعتراض صاحبان برندهای اورجینال در خارج از کشور می‌شوند.

بدیهی است که کیفیت را مشتری تعریف می‌کند. ممکن است کالایی از نظر یک مشتری، باکیفیت و از نظر مشتری دیگر بی‌کیفیت باشد. اما به‌طور کلی میزان شایستگی فردی که محصول نهایی را تولید می‌کند، کیفیت کالاهای تولیدی او نشان می‌دهد. اگر برندها و کالاهای ما مشابه کالای خارجی تولید نمی‌شوند، باید رفتار مصرف‌کننده را رصد کنیم، تحقیق و پژوهش علمی و R&D را توسعه بدهیم و کالاهای متفاوت و متمایز و باکیفیت ارائه دهیم.

هرچند به دلیل چالش‌ها و مشکلاتی از قبیل نبود تکنولوژی، نبود تجهیزات و ماشین‌آلات به روز، نبود طراحی و دیزاین و... در بخش صنعت کشور ما هنوز با کشورهای توسعه پایدار بسیار فاصله داریم و قطعا کالاهای تولیدی ما نمی‌توانند جای محصولات تولیدی آنها را به ویژه در حوزه درمانی بگیرند؛ اما حداقل می‌توانیم در این راستا با یک برنامه‌ریزی بلندمدت پنج‌ساله به هدف خود برسیم.

هرچند امروز توفان‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و عدم ثبات، جزو مشکلات اساسی فعالان اقتصادی و صنعتگران است؛ اما رسیدن به جایگاه مطلوب دور از دسترس نیست و در صورت هموارسازی مسیر از سوی دولت، می‌توانیم در مسیر خود پیش برویم.

ما نخبگان زیادی در این صنعت داریم و حاضریم تجارب خود را در اختیار دولت بگذاریم و برای این صنعت یک استراتژی واقعی بنویسیم. این روند موجب می‌شود که بخش خصوصی فعال در این صنعت در عرصه تولید و صادرات حرفی برای گفتن داشته باشد و از پس تحریم‌ها و موانع موجود بربیاید.

ما حتی می‌توانیم امیدوار باشیم که با احیای برجام شرکت‌های خارجی به ایران برگردند و در زمینه سرمایه‌گذاری مشارکت کنند، چرا که ایران بازار بسیار بکری است. البته بدیهی است که سرمایه‌ها به جای امن منتقل می‌شوند و از این رو شرکت‌ها و برندهای بین‌المللی در جایی سرمایه‌گذاری می‌کنند که امنیت اقتصادی داشته باشند. لذا تحقق این امر و سرمایه‌گذاری شرکت‌های بزرگ خارجی در کشور نیازمند ثبات اقتصادی است تا بتوانیم در مناطق اقتصادی و مناطق ویژه کشور، ظرفیت این شرکت‌ها را به کار بگیریم که تحقق این امر مستلزم پیوستن به FATF و رفع تحریم‌های بین‌المللی است.

شرکت زرکام در نظر دارد ضایعات بیسکوئیت و روغن خوراکی خود را از طریق مزایده به فروش رساند:
مقدار ضایعات بیسکوئیت ۲۵تن
مقدار ضایعات روغن خوراکی ۱۰ تن
تاریخ بازدید ۴ دی ماه ساعت ۱۰ الی۱۳
اعلام قیمت‌ها در پاکت در بسته خواهد بود و زمان بازگشایی پاکت ها ساعت ۱۵ همان روز
به همراه داشتن کپی کارت ملی الزامی می‌باشد.
از نفر برنده ۱۰ میلیون تومان سپرده اخذ می‌شود.
آدرس: هشتگرد قدیم، به‌سمت قاسم آباد، ابتدای جاده قاسم‌آباد، شرکت صنعتی و پژوهشی زرکام
تلفن: ۰۲۶۴۳۲۱۲۰۰۰ داخلی ۴۴۸۱
موبایل ۰۹۰۱۸۳۲۳۹۸۰

خبر

تعمیرات در واحد شماره ۴ گازی نیروگاه شهید رجایی

دنیای اقتصاد - قزوین - زینب جوادی: واحد شماره ۴ گازی نیروگاه شهید رجایی قزوین در دست تعمیرات قرار گرفت. به گزارش روابط عمومی شرکت مدیریت تولید برق شهید رجایی، بهمن غنوی، معاون تعمیرات و نگهداری این نیروگاه در تشریح این خبر گفت: در ادامه فعالیت‌های مرتبط با فصل تعمیرات نیروگاه و برای کسب آمادگی تولید برق در ایام سال به ویژه تابستان ۱۴۰۲، واحد شماره ۴ گازی این نیروگاه طبق برنامه زمان‌بندی برای انجام تعمیرات بازدید محفظه احتراق (CI) از مدار تولید، خارج و در دست تعمیرات قرار گرفت.

وی با اشاره به فعالیت‌های این دوره از تعمیرات واحد شماره ۴ گازی اظهار کرد: تلاش کارکنان متخصص نیروگاه شهید رجایی برآن است تا با انجام به موقع تعمیرات و آماده‌سازی واحدهای سیزده‌گانه، این نیروگاه بتواند به تعهدات خود در تولید برق به ویژه در تابستان عمل کند. از این رو در تعمیرات بازدید محفظه احتراق (CI) این واحد در نیروگاه سیکل ترکیبی، در مجموع تعداد ۵۰۸ فعالیت در سه بخش تعمیرات مکانیک، الکتریک و ابزار دقیق، برنامه‌ریزی شده است که در مدت زمان تعریف‌شده به انجام می‌رسد. فصل تعمیرات واحدهای نیروگاه شهید رجایی پس از پایان پیک مصرف تابستان، از مهر آغاز شده که تا پایان اردیبهشت سال آینده، تعداد ۱۷ برنامه برای انجام تعمیرات اساسی، نیمه اساسی و بازدیدهای دوره‌ای ۱۳ واحد بخاری و سیکل ترکیبی، برنامه‌ریزی شده است. نیروگاه شهید رجایی هرساله با تولید بیش از ۱۲ میلیارد کیلووات ساعت انرژی الکتریکی، برق حدود ۳/۵ درصد از نیاز مصرف‌کنندگان این انرژی را در کشور تامین می‌کند.

۸۰ هزار متر مربع معابر خاکی گرگان آسفالت خواهد شد

دنیای اقتصاد - گرگان: شهردار گرگان وعده داد در صورت تامین قیر، تمام ۸۰ هزار مترمربع معابر خاکی گرگان آسفالت خواهد شد. سیدمحمدرضا سیدالنگی در مراسم افتتاح متمرکز آسفالت معابر شهری استان گلستان و کلنگ‌زنی سایت ورزشی روباز محله انجیراب گرگان گفت: از ستاد بازآفرینی شهری تاکنون مجموعا ۸ میلیارد تومان اعتبار دریافت و در محلات کم‌برخوردار هزینه کردیم. سیدالنگی افزود: ۸۰ هزار مترمربع معابر خاکی در گرگان وجود دارد که در صورت اختصاص قیر، آسفالت تمامی معابر خاکی شهر به اتمام خواهد رسید. وی درباره زمان افتتاح سایت ورزشی روباز اظهار کرد: این سایت ورزشی در کمتر از سه ماه تقدیم مردم خوب انجیراب خواهد شد. همزمان با آیین آغاز ساخت این سایت روباز مراسم افتتاح متمرکز آسفالت معابر شهری استان نیز از محل اعتبارات شرکت بازآفرینی شهری ایران در ۱۵ شهر استان به‌طور نمادین در محله انجیراب گرگان برگزار شد. آسفالت معابر شهری با مشارکت شهرداری گرگان با صرف ۲ هزار و ۱۳۲ تن قیر با اعتبار ریالی ۲۰۳ میلیارد ریال هزینه به بهره‌برداری رسیده است.

کسب رتبه برتر برای روابط عمومی فرآورده‌های نفتی چالوس

دنیای اقتصاد - ساری - رقیه سامع: در گزارش ارزیابی شش ماه اول سال ۱۴۰۱ روابط عمومی مناطق ۳۷گانه، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه چالوس با کسب نمره ۱۰۰ دارای رتبه اول شد. در این گزارش که در ۸ بخش جداگانه فرهنگی، انتشارات، ارتباطات، پایگاه اینترنتی، سمعی و بصری، هماهنگ‌کننده مناطق، مطالعات اجتماعی و میز خدمت در ۴۰ شاخص مورد ارزیابی قرار گرفت، منطقه چالوس با کسب نمره کامل از همه بخش‌ها در زمره هفت منطقه برتر که نمره ۱۰۰ دریافت کردند، قرار گرفت و رتبه اول را کسب کرد.

ماجرای واگن‌های اجاره‌ای مترو چیست؟

حجت‌الاسلام والمسلمین محمد آقامیری، رئیس کمیته عمران شورای شهر تهران درباره واگن‌های اجاره‌ای مترو گفت: واگن اجاره‌ای در حال حاضر در خطوط راه‌آهن شهری در حال کار است و بخش خصوصی واگن‌هایش را به شرکت راه‌آهن اجاره داده است و بر اساس این مدل در شرکت راه‌آهن، ریل از دولت و واگن‌ها برای بخش خصوصی است و بر اساس پیمایشی که قطارها دارند از دولت اجاره دریافت می‌کنند. وی با بیان اینکه شهرداری تهران نیز در حال پیگیری قرارداد ۶۳۰ واگن برای متروی تهران است اما از زمان انعقاد قرارداد دو سال طول می‌کشد که واگن‌ها بر روی ریل‌های مترو حرکت کنند، گفت: در این فاصله بخش خصوصی پیشنهاد داده که واگن‌هایی را از کشورهای دیگر تهیه کند و در قالب پیمایش، قرارداد همکاری با شهرداری تهران ببندند.

شناسایی ۹ صنف آلوده‌کننده آب پایتخت

سعید احمری، معاون پایش اداره کل محیط زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران از شناسایی ۹ گروه از اصناف و واحدهای خدماتی- تولیدی به عنوان کانون‌های اثرگذار بر کیفیت منابع آب پایتخت خبر داد و گفت: تعمیرگاه‌ها و مراکز خدمات خودرو (دارای پساب‌ها و پسماندهای شیمیایی و آلودگی‌های مربوط به مشتقات نفتی)، کارواش‌ها (سیستم تصفیه و دفع فاضلاب)، تصفیه‌خانه‌ها، مراکز بازیافت، بیمارستان‌ها (آلودگی میکروبی منابع آب)، بوستان‌ها و مراکز پرورش گل و گیاه (استفاده بی‌رویه از کودها و سموم شیمیایی)، کارخانه‌ها و اصناف تولیدی (رهاسازی پساب)، استخرها و مراکز شست وشوی فرش (پساب-آلودگی شیمیایی و میکروبی) از کانون‌های آلوده‌کننده شناسایی شده‌اند.

هیچ کارتن‌خوابی فوت نکرده است

احمد احمدی‌صدر، مدیرعامل سازمان رفاه و خدمات اجتماعی شهرداری تهران گفت: در سال جاری تاکنون هیچ فوتی کارتن‌خوابی در شهر تهران نداشتیم و سال گذشته نیز گشت‌های ما فعال بودند و مردم هم در این حوزه کمک کردند.

وی گفت: زمستان گذشته ظرفیت مددسراهای ما افزایش داده شد؛ اما این افزایش ظرفیت به شکلی است که تعداد مددسراها تغییری نکرده اما ۵۰ تا ۷۰ درصد افرادی که به مددسراها مراجعه می‌کردند معتادان متجاهر بودند که با توجه به احداث یاورشهرها این ظرفیت در یاورشهرها انتقال پیدا کرده و به این ترتیب ظرفیت مددسراها افزایش پیدا کرده است.

«دنیای اقتصاد» در گفت‌وگو با مقام شهرداری، اختلال در نمایشگرهای ترافیکی را بررسی کرد

کسری «تابلو» در تهران

دنیای اقتصاد: برای داشتن معبری ایمن که توانایی هدایت و عبور دادن خودروها را بدون مشکلی داشته باشد، وجود تابلوهای هدایت‌کننده و هشداردهنده ضروری است، تابلوهایی که سرعت مجاز، مسیرهای دسترسی و... را به درستی به رانندگان اطلاع دهند تا از گردش‌های غیرضرور جلوگیری شود. نصب علائم واضح و موثر از ضرورت‌های مهندسی راه و ترافیک برای بهره‌وری مناسب از راه‌ها است و نقش اثبات‌شده‌ای در کاهش تصادفات، بهبود جریان ترافیک و سرعت دارد، هرچند که تعداد تابلوهای بزرگراه‌های تهران کم است و آن‌گونه که مسوولان امر اعلام کردند در سال آینده تمرکز بر رفع کمبودات است.

محمدرضا شیخ‌بهایی، معاون فنی و مهندسی سازمان حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران درباره وضعیت تابلوهای سطح بزرگراه‌های شهر تهران با بیان اینکه تابلوهای موجود در بزرگراه‌ها به دو دسته تقسیم‌بندی شده است که به تابلوهای هدایت مسیر و انتظامی تقسیم می‌شوند، گفت: تابلوهای هدایت مسیر به تابلوهایی گفته می‌شود که اسامی ورودی، خروجی‌ها و دسترسی‌های مختلف را به صورت پیش‌آگاهی و آگاهی‌دهنده به رانندگان نشان می‌دهد و تابلوهای انتظامی نیز به تابلوهایی گفته می‌شود که میزان سرعت، محدودیت ارتفاع و ورود به محدوده طرح ترافیک را اطلاع‌رسانی می‌کند که در بزرگراه‌ها نصب می‌شود.

وی درباره جانمایی تابلوهای راهنمایی در معابر بزرگراهی گفت: نظام طراحی تابلوها، دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های خاص خود را دارد و براساس آن با یک فاصله‌ای به نسبت خروجی و معبری که خودروها به آن هدایت می‌شوند، تابلو نصب می‌شود. البته تعیین نوع تابلو به شاخص‌هایی مرتبط است که بعد از آماده شدن، در محل مورد نظر نصب می‌شود.

شیخ‌بهایی درباره چرایی متغیر بودن سایز تابلوهای نصب شده در معابر بزرگراهی با بیان اینکه با توجه به امکانی که محل نصب تابلو به ما می‌دهد، تعیین می‌کنیم که چه سایز تابلویی در آن مکان جانمایی شود، گفت: همچنین سایز تابلو به طول نوشتار بستگی دارد چراکه برای تابلوها یک فونت مشخص تعیین شده است و حالا بسته به طول نوشتار، سایز تابلوها تغییر می‌کند. به عنوان مثال در محدوده منطقه ۲۱ تغییر نام بزرگراه فتح به جاویدان‌اثر شهید احمد متوسلیان را داریم و دقت کنید که کلمه فتح سه حرف است اما کلمه جاویداثر حاج احمد متوسلیان بسیار بلند است و این قطعا سبب می‌شود که ابعاد تابلو تغییر کند و این اجتناب‌ناپذیر است.

وی درباره متراژ مورد نظر برای نصب تابلوهای پیش‌آگاهی با بیان اینکه به نوع معبر بستگی دارد اما معمولا تابلوهای پیش‌آگاهی قبل از معبر و خروجی‌ها نصب می‌شود، درباره کمبود تابلوها در معابر ادامه داد: در محدوده بزرگراهی تهران حدود ۱۴ هزار تابلو داریم که حدود ۸ هزار مورد هدایت مسیر و بقیه تابلوی انتظامی است که از این ۸هزار تابلوی هدایت مسیر در برخی مسیرها دارای کمبوداتی هستیم. علاوه بر این ممکن است این تابلو به سرقت رفته باشد یا برای تغییر نام جمع‌آوری شده است یا تابلو بنا به دلایلی آسیب دیده و جمع‌آوری شده است.

شیخ‌بهایی با تاکید بر اینکه در برخی معابر با کمبود تابلو مواجه هستیم که در برنامه عملیاتی خود نصب تابلوهای جدید را در دستور کار قرار داده‌ایم، گفت: در تهران کمبود تابلوهای پیش‌آگاهی داریم، چراکه شهروندان معمولا خروجی‌ها را می‌دانند اما درباره تابلوهای پیش‌آگاهی دارای نقایص و کمبودهایی هستیم که تمام تلاش ما بر رفع این مشکل متمرکز شده است که البته آگهی مناقصه ۴۵ میلیارد تومانی برای تکمیل و نصب تابلوهای هدایت مسیر و انتظامی در مسیرهای بزرگراهی چاپ شده و از پیمانکاران کل کشور می‌خواهیم در این مناقصه شرکت کنند تا در سه ماه پایانی سال و سال آینده، تکمیل و رفع نواقص تابلوها را انجام دهیم.

وی درباره سرقت تابلوهای راهنمایی معابر بزرگراهی با بیان اینکه تا سال ۹۸ تمامی تابلوهایی که در شهر تهران نصب می‌شد از جنس آلومینیومی بوده است، افزود: بسته به نوع تابلو و جانمایی آن از ورق‌های متعدد آلومینیومی استفاده می‌شد به‌گونه‌ای که برای تابلوهای دروازه‌ای و کنسولی از آلومینیوم استفاده می‌شود اما برای تابلوهای جانبی و کوچک‌تر از ورق یکپارچه استفاده می‌شود و برهمین اساس از سال ۹۸ تاکنون، جنس تابلوهای آلومینیومی را تغییر متریال دادیم، به گونه‌ای که هر تابلویی که قرار است نوسازی شود دیگر از آلومینیوم استفاده نمی‌کنیم و از آهن گالوانیزه استفاده می‌کنیم.

وی با بیان اینکه در حوزه تابلوهای سطح بزرگراه‌ها به دلیل آنکه جنس عمده تابلوها، آلومینیومی است، شاهد بروز سرقت هستیم، ادامه داد: براساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده باید جنس این تابلوها تغییر کند و به جای آلومینیوم از آهن استفاده کنیم که بعد از تعویض هر تابلو دیگر از جنس آلومینیوم استفاده نمی‌کنیم که این تغییر متریال سبب شده است که در مکان‌هایی که جنس تابلوها تغییر کرده، میزان سرقت‌ها یا به‌شدت کاهش یافته یا به صفر رسیده است.

شیخ‌بهایی با بیان اینکه در نظر داریم در یک برنامه زمان‌بندی جنس تمام تابلوهای راهنمایی و آگاهی‌رسان سطح بزرگراه‌ها را از آلومینیومی به آهنی تغییر دهیم که این فرآیند آغاز شده است، تاکید کرد: تابلوهای آلومینیومی تعداد جوش کمتر و استحکام کمتری نسبت به تابلوهای آهنی دارند و برهمین اساس در نظر داریم که در راستای پیشگیری از وقوع سرقت جنس این تابلوها را به آهنی تغییر دهیم؛ چرا که در تابلوهای آهنی هم جنس فلز سخت‌تر است و هم به دلیل تعداد زیاد جوش و اتصالاتی که دارد از ضریب ایمنی بالاتری در مواجهه سارقان با آن برخوردار است.

وی ادامه داد: تغییر جنس تابلوهای راهنمایی بزرگراه‌ها از آلومینیوم به آهن گالوانیزه سبب شده علاوه بر کاهش شدید سرقت‌ها، به دلیل مقاومت بالا و اتصالات متعدد، ایمنی بیشتر داشته باشند هرچند که ممکن است به دلیل پاشیدن رنگ یا مواد آتش‌زا، شب‌رنگ آن دچار صدمه شده باشد که مجددا اصلاح می‌شود اما کلیت تابلو سالم است.

شیخ‌بهایی درباره کدگذاری‌های معابر بزرگراهی ادامه داد: در دی‌ماه سال ۱۳۹۴ شورای شهر مصوبه‌ای مبنی بر الزام شهرداری تهران به ساماندهی تابلوهای هدایت مسیر و همچنین شماره‌گذاری معابر شهر تهران داشت، برهمین اساس مطالعات کدگذاری تابلوهای شهر تهران آغاز شد و پس از انجام مطالعات تطبیقی و همچنین استخراج دستورالعمل اجرایی، سندی در قالب نظام فنی و اجرایی تدوین شد که براساس آن ساماندهی تابلوهای راهنمای شهری در دستور کار قرار گرفت، البته در مصوبه شورای شهر آمده بود که ساماندهی باید به گونه‌ای باشد که همخوانی با سیستم‌های رهیاب خودرویی داشته باشد و همچنین باید شماره‌گذاری بزرگراه‌ها و خیابان‌های سطح شهر در راستای آسان‌سازی تشخیص رانندگان در انتخاب خروجی بزرگراه‌ها و شریان‌های اصلی شهر ایجاد شود.

وی درباره جزئیات تخصیص کد به معابر بزرگراهی و شریانی با بیان اینکه کدگذاری معابر بزرگراهی با اعداد دورقمی و معابر شریانی با اعداد سه‌رقمی مشخص می‌شود، ادامه داد: معابر شمالی - جنوبی دارای کد فرد و معابر شرقی - غربی دارای کد زوج هستند که با توجه به شبکه معابر و تشکیل نوارهای شمالی- جنوبی و شرقی و غربی نحوه کدگذاری معابر بزرگراهی این‌گونه است که رقم دهگان از اعداد یک تا ۹ حرکت از شرق به غرب برای معابر شمالی - جنوبی و حرکت از شمال به جنوب برای معابر شرقی - غربی است و عدد یکان شماره مربوطه اگر فرد باشد برای مسیرهای شمالی - جنوبی و اگر زوج باشد برای مسیرهای شرقی و غربی است که جهت‌ها نیز با علامت اختصار شمال (N)، جنوب (S)، شرق (E) و غرب (W) به زبان انگلیسی مشخص می‌شود و این در حالی است که لوگوی معابر بزرگراهی به صورت کپسولی و لوگوی معابر شریانی مستطیل‌شکل است و رنگ زمینه لوگو مطابق با رنگ زمینه تابلوهای هدایت مسیر در معابر مذکور است.

شیخ‌بهایی تاکید کرد: کدگذاری معابر براساس استانداردهای فنی انجام شده است، اما شهروندان نگران نباشند چراکه عبارات فارسی حذف نمی‌شود.

بازار ۱۰ میلیون نفری در اختیار صادرکنندگان ایرانی قرار می‌گیرد؟

تجار تاجیک در سه استان

دنیای اقتصاد - مشهد: بنابر اعلام اتاق مشترک بازرگانی ایران و تاجیکستان، هیات تجار تاجیکستانی در سفری یک هفته‌ای به دعوت همتایان ایرانی‌شان از واحدهای صنعتی و جاذبه‌های گردشگری استان‌های خراسان رضوی، اصفهان و چهارمحال‌وبختیاری بازدید می‌کنند.

درحالی که پیش‌تر این تجار ایرانی بودند که به صورت فردی یا در قالب برگزاری نمایشگاه‌ها به تاجیکستان سفر می‌کردند، این‌بار و با درک بیش از پیش اهمیت این بازار مهم و نزدیک آسیای میانه در شرایط حال حاضر اقتصادی کشور، سفری گروهی برای تاجران تاجیک را ترتیب داده‌اند. ابتکار مهمی که باتوجه به روابط رو به گسترش دو کشور همزبان، می‌تواند افق‌های تازه‌ای را پیش روی بازرگانان ایرانی برای نفوذ در بازار هدف صادراتی ۱۰ میلیون نفری با پیش‌زمینه فرهنگی تاریخی مشترک، بگشاید.

رئیس هیات‌مدیره اتاق مشترک بازرگانی ایران و تاجیکستان با اعلام جزئیات این سفر به «دنیای‌اقتصاد» می‌گوید: اعضای تاجیکستانی شورای کارآفرینان مشترک ایران و تاجیکستان پنج‌شنبه گذشته به دعوت شورا و اتاق مشترک دوکشور وارد ایران شده‌اند و پس از توقفی کوتاه در مشهد به سمت اصفهان حرکت کرده‌اند. این هیات تجاری پس از دو روز اقامت و بازدید از نمایشگاه، چند بنگاه تولیدی و انجام مذاکرات تجاری با بازرگانان اصفهانی، راهی شهرکرد می‌شوند و پس از شرکت در جلسه اتاق اصفهان، عصر دوشنبه عازم خراسان می‌شوند و پس از توقفی یک‌روزه در نیشابور برای بازدید از اماکن تاریخی و چند واحد صنعتی، آخرین روز حضورشان در ایران را چهارشنبه با شرکت در جلسه عمومی تجار خراسانی در محل اتاق مشهد سپری می‌کنند.

محمدحسین روشنک با اشاره به تدارک دیدارهایی رودررو برای تاجرانی که علاقه‌مند به مراوده و تعامل با بازرگانان تاجیکستان هستند، می‌گوید: در مراسم عصرگاهی آشنایی با هیات تجاری تاجیکستان، هزینه‌ای معین برای شرکت در جلسه و ارائه مشاوره برای انتخاب شریک تجاری از متقاضیان دریافت می‌شود.

به گزارش وب‌سایت اتاق مشهد، رئیس کمیسیون تجارت اتاق مشهد در جلسه این کمیسیون با اشاره به سفر هیات تجاری تاجیکستان، به متکی بودن صادرات کل کشور به نفت و منابع نفتی اشاره می‌کند، اما محصولات صادراتی خراسان رضوی را عمدتا غیرنفتی برمی‌شمرد و علت اصلی کاهش آمارهای صادراتی این استان در هشت ماه نخست امسال را آزاد شدن نرخ ارز و حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و البته کمبود واگن صادراتی می‌داند.

روشنک که نقش سهولت ترانزیت برای پیدا کردن و حفظ بازارهای صادراتی را بسیار مهم ارزیابی می‌کند، عملکرد دولت‌ها در این باره را به نقد می‌کشد و با اشاره به ماموریت اصلی دولت برای بسترسازی و ریل‌گذاری فعالیت‌های اقتصادی می‌گوید: اما متاسفانه تصمیمات نادرستی که در این زمینه اخذ شده، باعث نارضایتی بخش خصوصی و آسیب‌پذیری اقتصاد شده است.

واگن، ساده‌ترین ابزار صادراتی استان ما محسوب می‌شود؛ اما اهتمامی درباره ساماندهی وضعیت موجود مشاهده نمی‌شود.

کاظم شیردل، نایب رئیس اتاق مشترک ایران و تاجیکستان و رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی هم در این جلسه با اشاره به اطلاعات این اتحادیه درباره هیات تجار تاجیک می‌گوید: طبق تحقیقات ما، هیات تجاری تاجیکستان عمدتا از تاجرانی هستند که سابقه مراوده تجاری با ایران و خراسان رضوی را داشته‌اند و نسبت به بازار ما آگاهی دارند که این امر در تسریع توافقات تجاری میان دو طرف موثر است.

■ رشد ۵۰۰ درصدی مراودات تجاری با تاجیکستان

علی غفوری‌مقدم، معاون بازرگانی اداره کل صمت خراسان رضوی هم در این جلسه با بیان اینکه شرایط فعلی، اهمیت برخی از کشورهای همسایه برای خراسان رضوی را از همیشه پررنگ‌تر کرده است، گفت: باید از فرصت‌های اقتصادی پیش رو با هوشمندی بیشتری استفاده کنیم. اعزام و پذیرش هیات‌های تجاری از جمله اقداماتی است که می‌تواند در بهبود روابط تجاری و اقتصادی ما با کشورهای همسایه نقش‌آفرینی مطلوبی داشته باشد.

غفوری‌مقدم ادامه داد: سیاستی که سازمان توسعه تجارت برای رونق بیش از پیش روابط تجاری با کشورهای خارجی در نظر گرفته حول محور سه استراتژی اساسی است که شامل حفظ بازارهای هدف، توسعه بازارهای موجود و نفوذ در بازارهای جدید می‌شود. البته میزان موفقیت و دستیابی ما به هرکدام از موارد مزبور، متغیر است و گاه نیز در تحقق برخی از اهداف ناکام بوده‌ایم.

معاون سازمان صمت خراسان رضوی با اشاره به هدف‌گذاری صادراتی یک میلیارد و ۶۹۰ میلیون تومان برای خراسان رضوی در سال ۱۴۰۱، از تحقق ۸۲۱ میلیون دلاری آن در ۸ ماه ابتدای سال خبر می‌دهد و می‌گوید: برگزاری نمایشگاه‌ها، اعزام هیات‌ها و پذیرش هیات‌های تجاری از جمله برنامه‌هایی است که طی سال جاری با هدف توسعه و بهبود روابط تجاری خارجی به آنها توجه ویژه‌ای کرده‌ایم. همچنین، استفاده بیشتر از مناطق اقتصادی استان و فعال کردن بازارچه‌های مرزی از مهم‌ترین اهداف و اقدامات ما محسوب می‌شوند که در اولویت قرار دارند.

معاون اداره کل صمت خراسان رضوی با بیان قدمت روابط این استان با تاجیکستان از جهش‌های مطلوب این رابطه در طول یک سال گذشته خبر می‌دهد و می‌گوید: آمارها حاکی از رشد تقریبا ۵۰۰ درصدی مراودات تجاری با تاجیکستان است که این مهم کورسوی امیدی جهت بهبود اوضاع اقتصادی خراسان رضوی است. امیدواریم با استفاده هوشمندانه‌تر از ظرفیت حضور هیات تجاری تاجیکستان در خراسان رضوی، شاهد افزایش مراودات و تعاملات تجاری با این کشور باشیم. نکته‌ای که باید در برگزاری نمایشگاه‌ها مورد توجه قرار داد، استفاده از ظرفیت شرکت‌های مجری است. زیرا این مهم فواید زیادی همچون ایجاد رقابت، افزایش کیفیت و کمیت در برگزاری نمایشگاه‌ها و کاهش هزینه‌ها دارد.

هادی حقیقی، مدیر بازارچه‌های مرزی خراسان رضوی هم در این جلسه گفت: یکی از مواردی که در بهبود وضعیت فعالیت‌های صادراتی استان نقش پررنگی داشته است، راهگشایی و از بین رفتن موانعی است که در ارتباط با کشورهای ترکمنستان، تاجیکستان و ازبکستان وجود داشت. افزایش روند فعالیت کشتی‌های رو-رو نیز از دیگر مسائلی است که باعث می‌شود نسبت به آینده صادرات استان امیدوارتر باشیم.

احمدرضا صفارطبسی، رئیس کمیسیون معدن اتاق مشهد هم با انتقاد از بیان آمارهای افزایش صادرات خراسان رضوی در یک‌سال گذشته، به سفرهای پرهزینه تجار ایرانی به کشورهای همسایه پرداخت و گفت: هزینه برگزاری و شرکت در نمایشگاه‌های تجاری در کشورهای خارجی بسیار زیاد است و برای تاجران و بازرگانان صرفه اقتصادی ندارد. از طرفی بهتر است جهت شرکت در این نمایشگاه‌ها برای افرادی که صاحب مقام هستند، تسهیلات و تخفیفات ویژه‌ای در نظر گرفته شود.

به گفته رئیس کمیسیون معدن اتاق مشهد، اغلب نمایشگاه‌های تجاری عاری از هرگونه برنامه‌ریزی، چارچوب و اطلاع‌رسانی‌های دقیق هستند. فعال اقتصادی برای شرکت در یک نمایشگاه می‌بایست اطلاعاتی درباره هیات‌های تجاری کشور مقابل، شرکت‌هایی که در نمایشگاه وجود دارند و... داشته باشد اما متاسفانه به چنین نکاتی حین برگزاری نمایشگاه‌های تجاری مختلف توجه نمی‌شود.

صفارطبسی تاکید کرد: درحال حاضر روسیه نیاز مبرمی به برقراری روابط وارداتی و صادراتی با ایران دارد و برگزاری نمایشگاه‌ها نقش موثری در توسعه روابط اقتصادی با این کشور دارد؛ اما مادامی که نسبت به برطرف کردن معضلات و مشکلات اصلی و ساختاری حوزه تجاری اقدامی صورت نگیرد، سایر اقدامات همچون برگزاری نمایشگاه‌ها مثمرثمر نخواهد بود.

خبر

رئیس اتاق بازرگانی اهواز تاکید کرد

تاثیر فیلترینگ بر مراودات تجاری

دنیای اقتصاد - اهواز - محمد علاف‌پور: رئیس اتاق بازرگانی اهواز با تاکید بر حل مشکلات بانکی و ارزی برای ارتقای روابط تجاری و اقتصادی ایران و عراق گفت: کاهش محدودیت‌های اینترنت می‌تواند به بهبود روابط تجار و ارتقای سطح این روابط برای حضور هرچه بیشتر در بازارهای این کشور کمک کند.

شهلا عموری اظهار کرد: افزایش حجم مبادلات تجاری با کشورهای همسایه به ویژه عراق نیازمند تسهیل فرآیندهای تجاری است و در این زمینه باید روش‌های جدیدی را در دیپلماسی اقتصادی به کار بگیریم. وی با تاکید بر حل مشکلات بانکی و ارزی برای ارتقای روابط تجاری و اقتصادی ایران و عراق افزود: همچنان مهم‌ترین مانع میان تجار دو کشور، مشکلات مالی و بانکی است که باید هر چه زودتر حل شود. رئیس اتاق بازرگانی اهواز گفت: همچنین کاهش محدودیت‌های اینترنت می‌تواند به بهبود روابط تجار و ارتقای سطح این روابط برای حضور هرچه بیشتر در بازارهای این کشور کمک کند. عموری ادامه داد: اعمال محدودیت اینترنت و فیلترینگ تاثیر منفی بر مراودات با تجار خارجی داشته است و به نوعی باید گفت که اکنون این مساله نیز به عنوان مانع جدیدی در مسیر مراودات تجاری خارجی مطرح است که باید هرچه سریع‌تر درباره حل و فصل این مساله نیز تصمیم‌گیری شود. وی تصریح کرد: شناخت فعالان بخش خصوصی دو کشور از توانمندی‌های صنعتی و اقتصادی، چشم‌اندازی است که می‌تواند تحقق اهداف مورد نظر دو کشور را در بحث ارتقای سطح روابط تجاری و اقتصادی فراهم کند. رئیس اتاق بازرگانی اهواز گفت: اتاق بازرگانی اهواز برای احیای تجارت پررونق با کشور عراق برنامه‌ریزی‌های خوبی انجام داده است تا بتوانیم شاهد ارتقای مبادلات تجاری با این کشور باشیم زیرا این مساله یکی از مطالبات جدی بخش خصوصی است.

وی با اشاره به برنامه‌های کاربردی سازمان بنادر و دریانوردی برای بهبود زیرساخت‌های تجارت دریامحور گفت: رونق ترانزیت کالا از بنادر یک ضلع مهم در توسعه تجارت خارجی خوزستان است.

عموری اظهار کرد: سرمایه‌گذاری‌های بسیار خوبی در مجموعه‌های بندری استان شروع شده که این موضوع می‌تواند به نتایج مطلوبی در اقتصاد منطقه‌ای کشور منجر شود. وی ادامه داد: همواره در کنار صادرات محصولات تولید شده داخلی و همچنین تامین کالاهای اساسی (واردات) موضوع ترانزیت کالا برای بخش خصوصی استان خوزستان از اهمیت بالایی برخوردار است. دبیر شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خوزستان اظهار کرد: موضوع ترانزیت علاوه بر منافع اقتصادی برای کشور به توسعه روابط تجاری با دیگر کشورها منجر می‌شود. رئیس اتاق بازرگانی اهواز با تاکید بر اینکه سرمایه‌گذاری‌های سازمان بنادر و دریانوردی در خوزستان بعد از سال‌ها انتظار در حال متناسب‌سازی است، گفت: این حرکت رو به جلو نویدبخش آینده‌ای روشن برای توسعه تجارت دریامحور است. عموری تصریح کرد: دستیابی به بازارهای سوریه از طریق حمل و نقل دریایی کم‌هزینه، می‌تواند به بهبود سهم تجارت ایران در این کشور منجر شود. وی با تاکید بر اینکه سوریه در حال بازسازی است، گفت: بخش مهمی از نیاز این کشور می‌تواند از طریق تجارت دریامحور تامین شود که قطعا توسعه صادرات محصولات ایرانی را درپی دارد. نایب رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و عراق همچنین به موضوع همجواری بنادر استان خوزستان و عراق اشاره و خاطرنشان کرد: این همجواری، ظرفیت مناسبی برای توسعه مبادلات تجاری به‌ویژه در بخش ترانزیت کالا است که باید با جدیت و همکاری مشترک مجموعه‌های بندری و اتاق بازرگانی اهواز دنبال شود.

وی با بیان اینکه بخشی از کالاهای فعالان اقتصادی خوزستان از طریق دیگر بنادر کشور صادر می‌شوند، گفت: در صورت اعمال بسته‌های تشویقی و تخفیف‌های مربوط به خطوط کشتیرانی، امکان صادرات این کالاها از بنادر خوزستان فراهم می‌شود.

رئیس اتاق بازرگانی اهواز همچنین خواستار همکاری دوجانبه با اداره کل بنادر و دریانوردی خوزستان در راستای جذب سرمایه‌گذار و تسهیل فرآیندهای تجاری شد و گفت: برگزاری تورهای سرمایه‌گذاری، نمایشگاه‌های معرفی توانمندی‌ها و همچنین برگزاری همایش‌های آموزشی با موضوعات مربوط به تجارت دریامحور از جمله سرفصل‌های این همکاری‌ها خواهند بود.

محرومیت بودجه‌ای سازمان فرهنگی و ورزشی شهرداری همدان

دنیای اقتصاد - همدان - مجید ملکیان: رئیس سازمان فرهنگی اجتماعی و ورزشی شهرداری همدان گفت: متاسفانه از گذشته تا به امروز سازمان فرهنگی اجتماعی و ورزشی شهرداری همدان در تخصیص بودجه اولویت نبوده و مظلوم واقع شده است.

هادی بلاغی با بیان اینکه در ۱۱ ماه مدیریت خود از هیچ تلاشی برای اعتلا و ارتقای سازمان فرهنگی اجتماعی و ورزشی شهرداری همدان فروگذار نکرده‌ام، اظهار کرد: روزی که سازمان فرهنگی اجتماعی و ورزشی شهرداری همدان را تحویل گرفتم با انبوهی از مشکلات و بدهی‌های بسیار سنگین روبه‌رو شدم.

وی گفت: دو ماه پایانی سال ۱۴۰۰ مدیریت سازمان فرهنگی اجتماعی و ورزشی شهرداری همدان به بنده سپرده شد که بدترین زمان وضعیت اقتصادی شهرداری به دلیل وصول مطالبات پیمانکاران و بدهی‌ها در پایان سال است.

بلاغی خاطرنشان کرد: اما خوشبختانه با حمایت‌های شهردار و تلاش‌های تک‌تک همکارانم در سازمان فرهنگی اجتماعی و ورزشی شهرداری همدان موفق شدیم بخش سنگینی از این بدهی‌ها را پرداخت کنیم. بلاغی در ادامه با اشاره به حواشی پیرامون حذف گردشگری از سازمان فرهنگی اجتماعی و ورزشی شهرداری همدان گفت: بزرگ‌ترین رویداد گردشگری در سازمان فرهنگی اجتماعی و ورزشی در دوران مدیریت بنده در بحث مثلث گردشگری برگزار شد. همچنین برنامه‌های متعددی نظیر تور همدان‌گردی را برای نخستین‌بار برگزار کردیم و ستاد ساماندهی تسهیلات نوروز ۱۴۰۱ بسیار باقدرت از دوران اخیر فعالیت کرد.

وی با اشاره به فعالیت گسترده در بحث ورزشی در این سازمان اظهار کرد: در حالی که ورزش همدان در عمل با نابودی تیم‌های کشتی، والیبال، فوتسال، هندبال و بسیاری از رشته‌های دیگر در هیچ رشته‌ای در سطح حرفه‌ای تیمی نمی‌کند، امروز تیم فوتبال شهرداری همدان با حمایت مدیریت شهری در سطح لیگ دسته اول فوتبال کشور برای ورزش و فوتبال همدان آبروداری می‌کند.

بلاغی خاطرنشان کرد: اگر ذره‌ای حمایت‌ها از تیم فوتبال شهرداری همدان بیشتر شود شک نکنید این تیم به راحتی ظرفیت حضور در لیگ برتر فوتبال کشور را دارد.

خبر

همکاری بانک صادرات با پالایشگاه‌ها افزایش می‌یابد

دنیای‌اقتصاد: محسن سیفی، عضو هیات‌مدیره بانک صادرات ایران از نمایشگاه «مدیریت فناوری محصولات دانش‌بنیان در صنعت نفت» بازدید و در دیدار با مدیران شرکت‌های حاضر در نمایشگاه، بر حمایت بانک از صنایع نفت و پتروشیمی تاکید کرد. به گزارش روابط‌عمومی بانک صادرات ایران، سیفی با اشاره به ظرفیت‌های متعدد این بانک از جمله پوشش جغرافیایی داخلی و خارجی بسیار بالا در میان بانک‌های ایرانی اظهار کرد: بانک صادرات ایران از جمله بانک‌هایی است که بیشترین حجم پرداخت تسهیلات و تعداد مشتری را در شبکه بانکی دارد. عضو هیات‌مدیره بانک صادرات ایران همچنین با اشاره به تمرکز همزمان این بانک بر مشتریان عادی و ویژه گفت: در تعامل با مشتریان عمده، رویکرد تجاری را دنبال می‌کنیم. از همین‌رو، در صنایع مختلف سرمایه‌گذاری کرده‌ایم و متناسب با نیازهای مشتریان، خدمات و محصولات متنوع بانکی و مالی را ارائه می‌کنیم. وی با اشاره به ظرفیت‌های صنایع نفت و پتروشیمی در کشور افزود: بانک صادرات ایران برای افزایش تولید در صنعت نفت آمادگی کامل دارد و ظرفیت‌های خود را برای توسعه بیشتر این بخش‌ها به کار خواهد گرفت. بنا بر این گزارش اولین کنفرانس و نمایشگاه «مدیریت فناوری محصولات دانش‌بنیان در صنعت نفت» از ۲۲ تا ۲۴ آذر در پژوهشکده نفت برگزار شد. در این کنفرانس و نمایشگاه ۳ روزه، ۱۴۸ شرکت نفتی و صنایع وابسته، بانک‌های بزرگ کشور از جمله بانک صادرات ایران و شرکت‌های وابسته، محصولات خود را به نمایش گذاشتند. همچنین ۸۰ مقاله در قالب سخنرانی و پوستر در بیش از ۲۰ نشست تخصصی با هدف بررسی چالش‌ها و فرصت‌های فناورانه در حوزه صنعت نفت ارائه شد.

افزایش سود هر سهم بانک ملت برای عملکرد ۶ماهه

دنیای‌اقتصاد: بانک ملت در ۶ماه اول سال ۱۴۰۱ با کسب سود خالص ۱۱۷هزارمیلیارد ریالی و رشد بیش از ۲۸۱درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته بر اساس صورت‌های مالی حسابرسی شده، نیم سال نخست سال جاری را پشت سر گذاشت. به گزارش روابط عمومی بانک ملت، این بانک با سرمایه بیش از ۲۶۲هزارمیلیارد ریالی توانست در ۶ماه اول سال ۱۴۰۱ سود هر سهم خود را از مبلغ ۱۱۸ ریال به ۴۴۹ ریال افزایش دهد. این در حالی است که بانک مرکزی نرخ تسعیر ارز را برای بانک‌ها در مقطع ۳۱ شهریور ۱۴۰۱ تغییر نداده و با توجه به افزایش نرخ ارز از ابتدای سال تاکنون، سود پایان سال به مراتب بالاتر از سود ۶ماهه اول خواهد بود. بر اساس این گزارش، ثبت این عملکرد عمدتا مربوط به افزایش ۶۹درصدی درآمد ناشی از تسهیلات پرداختی به میزان ۴۳۰هزارمیلیارد ریال، رشد ۲۹۳درصدی درآمد ناشی از سپرده‌گذاری در بانک‌ها و موسسات اعتباری بالغ بر ۴۸هزارمیلیارد ریال و جهش ۱۱۷درصدی خالص درآمد کارمزد بالغ بر ۳۷هزارمیلیارد ریال است. این گزارش می‌افزاید: بانک ملت در این مقطع توانست رکوردی جدید را در صنعت بانکداری به نام خود ثبت کند به نحوی که دارایی‌های خود را به بیش از ۱۲میلیون‌میلیارد ریال رساند. از دیگر موفقیت‌های این بانک می‌توان به بهبود نسبت‌های مالی در شهریور ماه سال ۱۴۰۱ از جمله افزایش ۱۵۷درصدی بازده حقوق صاحبان سهام با ۱۵۷درصد و رسیدن آن از ۶/۵درصد به ۱۶/۷۲درصد اشاره کرد.

تخصیص اعتبار غیرحضوری تا سقف ۵۰میلیون تومان در بانک تجارت

دنیای‌اقتصاد: بانک تجارت به منظور ارائه خدمات سفارشی‌سازی شده به بخش‌های مختلف بازار، از محصول بازارچه تجارت رونمایی کرد. به گزارش اداره روابط عمومی و ارتقای سرمایه اجتماعی بانک تجارت، این محصول جدید طی مراسمی با حضور دکتر هادی اخلاقی‌فیض آثار، مدیرعامل این بانک و مهندس محمدرضا دیانی، مدیرعامل گروه توسعه سرمایه‌گذاری انتخاب به عنوان اولین شرکت عضو این طرح مورد بهره‌برداری قرار گرفت. بازارچه تجارت به عنوان محصول جدید بانک تجارت در بستر پلتفرم این بانک ویژه اصناف امکان احراز هویت، افتتاح حساب و تخصیص اعتبار تا سقف ۵۰۰میلیون ریال به صورت غیرحضوری برای خرید محصولات از شرکت‌های تولیدی عضو بازارچه تجارت را فراهم می‌کند. از دیگر مزایای بازارچه تجارت به عنوان یک روش نوین تامین مالی می‌توان به افزایش قدرت خرید خانوارها، توسعه فروش محصولات تولید داخل و تخصیص اعتبار با نرخ‌های متنوع اشاره کرد.

بیمه البرز باز هم افزایش سرمایه داد

دنیای‌اقتصاد: معاون توسعه منابع و پشتیبانی شرکت بیمه البرز اعلام کرد: در آستانه ۶۴ سالگی شرکت بیمه البرز، سرمایه این شرکت به مبلغ ۳۵هزار میلیارد ریال افزایش یافت. پاکروان در گفت‌وگو با روزنامه «دنیای‌اقتصاد» گفت: در آستانه ۶۴ سالگی تاسیس شرکت بیمه البرز در سایه تلاش شایسته کارکنان و هدایت هیات‌مدیره و در راستای دستیابی به اهداف توسعه زیرساخت‌های این شرکت و تبدیل آن به عنوان اولین شرکت بیمه بخش خصوصی به موجب مصوبه مجمع عمومی فوق‌العاده در جهت افزایش سرمایه، توانست پس از اخذ مجوزهای لازم از سازمان بورس و اوراق بهادار، سازمان خصوصی‌سازی و بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سرمایه شرکت را به مبلغ ۳۵ هزار میلیارد ریال افزایش دهد؛ بدین ترتیب هم‌اکنون شرکت بیمه البرز به عنوان یکی از شرکت‌ها با دارا بودن بالاترین میزان سرمایه در بین شرکت‌های بیمه خصوصی است که افزایش ظرفیت نگهداری شرکت بیمه البرز را در قیاس با سایر شرکت‌های بیمه‌ای به همراه داشته است.

وی افزود: با توجه به دستیابی به اهداف عملیاتی پیش‌بینی شده برای سال ۱۴۰۱ شرکت بیمه البرز از جمله انجام فرآیند افزایش سرمایه، فروش ۶۴هزار میلیارد ریالی، دستیابی به سطح یک توانگری مالی و همچنین محقق شدن سود پیش‌بینی شده و سایر اهداف عملیاتی و برنامه‌های اجرایی می‌توان امید داشت که شرکت بیمه البرز به دنبال توسعه زیرساخت‌های خود در حوزه سرمایه، ضریب نفوذ فناوری اطلاعات، توسعه شبکه فروش و ارائه خدمات نوین به تمام ذی‌نفعانش را مورد توجه قرار داده است.

معاون توسعه منابع و پشتیبانی بیمه البرز همچنین موضوع اخذ مجوز قبولی اتکایی از خارج از کشور را به عنوان یکی دیگر از برنامه‌های زیرساختی شرکت در سال ۱۴۰۱ عنوان و نسبت به تحقق اهداف و برنامه‌های این شرکت تا پایان سال جاری ابراز امیدواری کرد.

«دنیای اقتصاد» گزارش کرد

آسیب بیمه در عصر تحریم

دنیای اقتصاد – سلیل صبیحان: بر اساس گزارش پژوهشکده بیمه صنعت بیمه به‌عنوان یک سیستم پیچیده دائما در حال تغییر است و مدیریت تغییر در صنعت بیمه در دوران تحریم وپساتحریم با توجه به ماهیت سیستماتیک تغییرات و وجود وابستگی‌های متقابل بین اجزا، کار آسانی نخواهد بود، چرا که در صورت کوچک‌ترین تغییری در هر یک از عناصر، باید اثرات این تغییر بر اجزای دیگر همچون ساختار، فرآیندها، نقش‌های کارکنان و استراتژی‌ها مورد بررسی قرار گیرد.

تحریم‌ها طی دو دهه گذشته چالش‌برانگیزترین بحث در سیاست خارجی و روابط اقتصادی ایران بوده است. فراگیری و درهم‌تنیدگی تحریم‌ها، ارکان مختلف سیاسی و اقتصادی کشور را درگیر و رشد اقتصادی را با موانع بسیار مواجه ساخته است. تحریم‌ها موجب محدود شدن بازارهای اتکایی جهانی برای صنعت بیمه ایران و به تبع آن انعقاد قرارداد با بیمه‌گران اتکایی با رتبه پایین یا فاقد رتبه از موسسات معتبر بین‌المللی و مشکلات بیمه دریایی و ایجاد محدودیت برای دستیابی به تکنولوژی روز و برقراری ارتباط با بازارهای بین‌المللی شده است و رفع آنها می‌تواند موجب رونق اقتصادی و بهبود شاخص‌های کلان اقتصادی، کاهش تورم، ثبات نرخ ارز، افزایش ارزش پول ملی، افزایش درآمد سرانه، افزایش پس‌انداز ملی و سرمایه‌گذاری، کاهش ریسک اعتباری، کاهش ریسک سیاسی و تجاری و انتقال فناوری و بهبود فضای اقتصادی شود و در صورت آمادگی صنعت بیمه می‌تواند بهبود فضای کسب‌وکار صنعت بیمه، تعاملات بیشتر با بیمه‌گران خارجی، امکان سرمایه‌گذاری خارجی، افزایش دانش بیمه‌ای، انتقال ریسک، تعدیل ضریب خسارت و خلق محصولات، خدمات و پوشش‌های جدید بیمه‌ای و افزایش تقاضای بیمه و ضریب نفوذ بیمه را در بر داشته باشد. عبور از تحریم منافع زیادی برای صنعت بیمه خواهد داشت اما عدم آمادگی برای رویارویی با این تغییر می‌تواند تهدیدهایی را متوجه صنعت کند که امکان از دست دادن بازار، هم در حوزه بیمه‌های مستقیم و هم در بخش بیمه‌های اتکایی، ایجاد بازار فرارقابتی و افزایش انتظارات مشتریان، بخشی از آن است. بنابراین آمادگی برای شرایط پس از تحریم‌ها می‌تواند کمک شایانی جهت بهبود و افزایش عملکرد بخش‌های مختلف صنعت بیمه کشور داشته باشد.

پژوهشکده بیمه در گزارشی با عنوان «بررسی چالش‌ها و راهکارهای صنعت بیمه در دوران پساتحریم» نظر خبرگان صنعت بیمه درباره چالش‌های صنعت در دوران تحریم و پساتحریم در پنج حیطه استراتژی‌ها و برنامه‌های صنعت بیمه، ساختار، فرآیندها و آیین‌نامه‌های مورد استفاده در صنعت بیمه، مهارت و دانش سرمایه‌های انسانی، فرهنگ سازمانی و فناوری مورد استفاده در صنعت بیمه را جمع‌آوری، طبقه‌بندی و تحلیل کرده و راهکارهای پیشنهادی جهت رویارویی بهینه با احتمال تحریم‌ها را جهت استفاده سیاستگذاران پیشنهاد کرده است.

■ اثرات مستقیم و غیرمستقیم تحریم بر صنعت بیمه

پژوهشکده بیمه در این گزارش اثرات تحریم بر صنعت بیمه کشور را در دو گروه اثرات مستقیم و اثرات غیرمستقیم طبقه‌بندی کرده است. نخستین حیطه، اثر مستقیم تحریم بر صنعت بیمه، شامل اعمال محدودیت بر مناسبات اتکایی با شرکت‌های خارجی و ارتباط آنها با صنعت بیمه کشور است. بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، شرکت سهامی بیمه ایران، شرکت بیمه معلم و شرکت بیمه ملت نهادهای بیمه‌ای هستند که به صورت مستقیم از سوی اتحادیه اروپا و آمریکا تحریم شده‌اند. دومین حیطه، اثرگذاری غیرمستقیم تحریم بر صنعت بیمه، از طریق تحریم تبادلات بانکی، فشار بر متغیرهای کلان اقتصادی و در نتیجه، تاثیرپذیری صنعت بیمه از این متغیرها اعلام شده است.

الف) اثرات مستقیم تحریم‌ها بر صنعت بیمه:

اعمال تحریم بر کشور باعث می‌شود که در صنعت بیمه، توجه بیمه‌های اتکایی به داخل معطوف شده و این موضوع باعث افزایش ریسک صنعت بیمه در کشور می‌شود. اعمال محدودیت بر واگذاری ریسک به شرکت‌های خارجی و اعمال محدودیت در ارتباط با شرکت‌های بین‌المللی نخستین اثر تحریم بر صنعت بیمه است. بنابر گزارش بیمه مرکزی، درباره حق‌بیمه تولید شده کشور از مجموع ۴/۶ میلیارد دلار حق‌بیمه تولید شده بازار بیمه کشور در سال ۱۳۸۸ (۲۰۰۹) حدود ۸۸ میلیون یورو در خارج از کشور بیمه اتکایی شده است. به این ترتیب بازار بیمه کشور در سال ۱۳۸۸ برای اتکایی کردن حدود ۲/۵درصد از حق بیمه‌های تولیدی خود، به بازارهای اتکایی مراجعه کرده و بقیه را در داخل نگهداری کرده است.از طرفی صنعت بیمه دریایی، تامین کننده پوشش بیمه‌ای فعالیت‌های جهانی کشتیرانی است. پوشش پی‌اندای، نوعی پوشش بیمه مسوولیت شخص ثالث است که برای تحت پوشش قرار دادن مالکان کشتی در برابر مسوولیت‌هایی مانند آلودگی نفت، فوت و آسیب جسمانی به پرسنل، برداشت لاشه کشتی و خسارت به سایر شناورها و اموال خریداری می‌شود. در برخی موارد مانند مسوولیت‌های مربوط به آلودگی نفتی و فوت یا صدمه جسمانی به مسافران، کنوانسیون‌های بین‌المللی دریایی مستقیما کنترل بر این موارد را برعهده دارند تا از وجود پوشش بیمه‌ای کافی یا سایر وثیقه‌های مالی با سقف بسیار بالایی برای حفاظت از آسیب‌دیدگان شخص ثالث اطمینان حاصل کنند.

تحریم‌ها مانع از تامین پوشش بیمه‌ای پی‌اندای توسط کلوب‌های بین‌المللی و شناخته شده پی‌اندای برای کشتیرانی‌هایی شده است که تمایل به حمل و نقل نفت ایران دارند. بنابراین کلوب‌های جایگزین پی‌اندای مانند کیش پی‌اندای در ایران و حتی دولت، تامین پوشش پی‌اندای را برعهده گرفته‌اند، حال در اینجا مساله پیش‌رو توانایی پرداخت خسارت‌ها و میزان پوششی است که کلوب‌های جایگزین در اختیار بیمه‌گذاران می‌گذارند، چرا که این کلوب‌ها هنوز به‌طور کامل توانایی خود را بروز نداده‌اند، به دلیل اینکه خسارت بسیار بزرگی در چند سال اخیر حادث نشده است. همچنین، ممنوعیت تامین پوشش بیمه‌ای برای مالکان کشتی که نفت ایران را حمل و نقل می‌کنند، به‌طور قابل ملاحظه‌ای بازار نفت ایران را تحت تاثیر داده است.

> ■ اعمال تحریم بر کشور باعث می‌شود که در صنعت بیمه، توجه بیمه‌های اتکایی به داخل معطوف شده و این موضوع باعث افزایش ریسک صنعت بیمه در کشور می‌شود. اعمال محدودیت بر واگذاری ریسک به شرکت‌های خارجی و اعمال محدودیت در ارتباط با شرکت‌های بین‌المللی نخستین اثر تحریم بر صنعت بیمه است

از منظر صنعت هوایی، در دو دهه گذشته، تحریم‌هایی که بر صنعت هواپیمایی ایران اعمال شده، خرید قطعات یدکی برای هواپیماها را بسیار دشوار کرده و همین نکته می‌تواند امنیت پروازها را به چالش بکشد. چرا که در این مدت، عمر هواپیماهای ایرانی نیز بیشتر شده است. متوسط عمر ناوگان هوایی ایران به ۳۰ سال می‌رسد و برخی هواپیماها نیز از قبل از انقلاب تاکنون همچنان فعال هستند. این در حالی است که تحریم‌ها، خطوط هوایی خارجی را نیز یکی پس از دیگری از ایران خارج می‌کند و به این ترتیب گزینه‌های مسافران برای انتخاب خطوط هوایی محدودتر شده است. در نهایت این موارد یعنی عدم به‌روزرسانی ناوگان هواپیمایی و افزایش عمر هواپیماها ریسک بیمه‌گری را برای صنعت بیمه افزایش داده است.

یکی از مهم‌ترین رویکردها در صنعت بیمه هر کشوری گرفتن رتبه اعتباری از موسسات معتبر بین‌المللی است. در حال حاضر تحریم‌های موجود این اجازه را نمی‌دهد که موسسات معتبر دنیا شرکت‌های بیمه ایرانی را رتبه‌بندی کنند.

■ اهمیت شاخص توانگری مالی در ایران

بیمه‌گذاران و شرکای تجاری براساس رتبه‌ای که موسسات معتبری مانند S&P، Moodys، FITCH و A.M.BEST تعیین می‌کنند، به شرکت‌های بیمه اعتماد کرده و همکاری می‌کنند. نداشتن رتبه اعتباری طی سال‌های گذشته موجب شده است بیمه‌گران ایرانی در داخل کشور فقط با شاخص‌هایی مانند توانگری مالی ذیل آیین‌نامه ۶۰ شورای عالی بیمه ارزیابی شده و حتی بیمه‌گذاران داخلی هم ندانند که هر شرکت بیمه‌ای چه رتبه و شرایطی دارد. درصورت رفع تحریم‌ها و دریافت رتبه اعتباری قابل قبول توسط شرکت‌های بیمه داخلی و در نتیجه قبولی اتکایی از خارج یا به نوعی صادرات خدمات بیمه‌ای به خارج از کشور، ارزآوری قابل توجهی برای ایران به دست خواهد آمد. از طرفی در صنعت بیمه شراکت و همکاری تنگاتنگ بین شرکت‌های بیمه داخلی و خارجی امری اجتناب‌ناپذیر است که ناشی از ذات این صنعت به دلیل اصل تسهیم جهانی ریسک است. درباره ایجاد این همکاری و شراکت مشکل از آنجا بروز می‌کند که در دو حوزه دانش اکچوئری و بیمه اتکایی، کمبود دانش و ناکارآیی در این صنعت به چشم می‌خورد. به‌ویژه در حوزه دانش اکچوئری که هم در حوزه بیمه‌های مستقیم و هم در حوزه بیمه‌های اتکایی جهت ارزیابی، مدل‌سازی محاسبه و مدیریت ریسک کاربرد دارد، دانش شرکت‌های بیمه پایین بوده و اهمیت چندانی هم به تربیت و جذب نیروهای متخصص داده نمی‌شود.

عدم توان فنی و حرفه‌ای سرمایه‌های انسانی در ارزیابی ریسک، نرخ‌دهی و ارزیابی خسارت، در افزایش و کاهش تولید حق‌بیمه و ضریب خسارت نقش تعیین‌کننده‌ای دارد؛ ادامه تحریم‌ها موجب عدم بهره‌مندی صنعت بیمه از دانش و مهارت فنی بیمه‌ای می‌شود. علاوه بر این تحریم‌ها مانع اخذ مدارک حرفه‌ای توسط کارشناسان و فعالان این صنعت شده است. دانش و مهارت‌های حرفه‌ای مورد نظر در صنعت بیمه مزایای قابل توجهی را برای شرکت‌های بیمه به همراه دارد: -افزایش توان شرکت‌های بیمه در قیمت‌گذاری صحیح و در نتیجه، سودآوری محصولات و خدمات بیمه‌ای- امکان طراحی و عرضه محصولات جدید بیمه‌ای یا بومی‌سازی خدمات و محصولات بیمه‌ای نوین -دستیابی به زبان مشترک جهت همکاری با شرکت‌های بزرگ بیمه خارجی- اخذ مدارک بین‌المللی مانند: CII، CAS، SOA

ب) اثرات غیرمستقیم تحریم‌ها بر صنعت بیمه

تحریم، رشد اقتصادی و صنعتی ایران را کاهش داده، سرمایه‌گذاری‌های خارجی را محدود کرده، منجر به تضعیف ارزش پول ملی و افزایش نرخ تورم شده و تولید و صادرات نفت و گاز را کاهش داده است. کاهش قدرت خرید مردم طی دوران تحریم و رویکرد شرکت‌های بزرگ تجاری که وجود تحریم باعث رکود کسب‌وکار آنها شده و در نتیجه به دنبال کاهش هزینه‌های خود هستند، باعث کاهش ضریب نفوذ بیمه و از طرفی کاهش غیرفنی نرخ‌های حق بیمه توسط شرکت‌های بیمه برای جذب مشتریان شده که منجر به ایجاد رقابت ناسالم و به وجود آمدن مشکلاتی برای شرکت‌های بیمه شده است. بدون سوئیفت تجارت جهانی و سرمایه‌گذاری کندتر، پرهزینه‌تر و غیرقابل اعتمادتر می‌شود.

بنابراین سودمندی و کارآیی این شبکه آن را به ابزاری برای اعمال تحریم‌های بین‌المللی تبدیل ساخته است. در سال ۲۰۱۲ و تحت فشار قوانین اروپا این سامانه مجبور شد تا دسترسی بانک‌های ایرانی تحت تحریم‌های اتحادیه اروپا را قطع کند.

اگرچه برخی از بانک‌های محروم از خدمات سوئیفت توانستند با اجاره خطوط تلفن و فکس از همتایان خود در دبی، ترکیه و چین به انتقال پول بپردازند یا طبق گزارش دادستانی ترکیه بانک‌های تحریم‌نشده ایرانی را واسطه انتقال قرار دهند، این کار با کندی و هزینه فراوان صورت می‌گرفت. علاوه بر این، تحریم‌ها بانک‌های غربی را وادار کرد از انجام سایر عملیات بانکی با بانک‌های تحریم‌شده نیز خودداری کنند. عدم امکان بهره‌مندی صنعت بیمه از ابزار سوئیفت منجر به بروز مشکلات جدی در زمینه انتقال حق‌بیمه به شرکت‌های بیمه‌گر اتکایی خارجی و همچنین دریافت خسارات احتمالی می‌شود.

بر اساس گزارش پژوهشکده بیمه، تعامل با دنیا همیشه جزو برنامه‌های اصلی صنعت بیمه بوده است و این موضوع در برنامه‌های تحول این صنعت به روشنی دیده می‌شود. اما طی بیش از یک دهه گذشته، تقریبا هیچ کدام از این برنامه‌ها عملیاتی نشده که یکی از دلایل آن تحریم‌ها بوده است؛ البته علاوه بر تحریم، عوامل زیرساختی همچون فناوری اطلاعات، ساختار، نهادها، نیروی انسانی، قوانین، فرهنگ و... نیز در این عدم موفقیت نقش داشته است.

■ پیشنهاد نخبگان برای صنعت بیمه

در این گزارش، بیش از ۱۷۳ گزاره درباره تحریم و شرایط پس از تحریم توسط خبرگان صنعت بیمه مطرح شده که از بین آنها حدود ۷۳ چالش و بیش از ۵۳ راهکار دارای بیشترین فراوانی بوده‌اند. نتایج این پژوهش براساس دو معیار «میزان اهمیت» و «قابلیت اقدام» درباره حیطه‌های پنج‌گانه مورد بررسی در قالب ۸پیشنهاد جمع‌بندی شده است:

-ایجاد بسترهای مناسب اخذ آمار و اطلاعات تفصیلی از داده‌های آماری در صنعت بیمه

- استاندارد کردن ثبت اطلاعات بر اساس چارچوب‌های بین‌المللی همچون آکورد

-ایجاد سیستم کارآمد core insurance و استقرار سیستم ارزیابی ریسک در شرکت‌های بیمه مستقیم و اتکایی

- تدوین شرایط احراز صلاحیت تاسیس و فرآیند فعالیت کارگزاران خارجی در ایران

- مذاکره با شرکت‌های رتبه‌بندی برای حضور آنها در ایران و خودارزیابی بر اساس شاخص‌ها و مدل‌های آنها، شبیه‌سازی مدل‌ها و شاخص‌های رتبه‌بندی و انجام خودارزیابی، ترجمه، تطبیق و اجرای چارچوب‌های استاندارد نظارتی بین‌المللی

- تجهیز نیروی انسانی به تکنیک‌های مدرن ارزیابی ریسک و ارزیابی خسارت و آگاهی آنها از فناوری‌های روز

- برنامه‌ریزی برای ایجاد تراز مثبت قبولی و واگذاری اتکایی، توجه به استراتژی واگذاری به داخل، تعامل با همسایگان فارسی‌زبان

- مهندسی معکوس و مستند کردن سیاست‌ها، فرآیندها و فرمول‌های تحریم و ضد تحریم برای تامین منافع کشور در آینده.

همچنین در جدول نظرات خبرگان درباره اولویت‌های اصلی در زمینه استراتژی‌ها، برنامه‌ها و اهداف صنعت بیمه پس از رفع تحریم‌ها جمع‌بندی و ارائه شده است.

■ یک نکته اساسی

بر اساس گزارش پژوهشکده بیمه، برخی از پیشنهادهای دریافتی در این گزارش نیز در سند چشم‌انداز، سیاست‌های کلی نظام، سیاست‌های کلی برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، سیاست‌های کلی نظام اداری، برنامه استراتژیک وزارت اقتصاد، قانون تاسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری، برنامه استراتژیک بیمه مرکزی، برنامه تحول در صنعت بیمه و برنامه‌های صنعت بیمه در اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی مورد اشاره و تاکید واقع شده است؛ اما بخش عمده‌ای از آنها اجرا نشده است. حتی گزارشی از ارزش‌یابی میزان موفقیت برنامه تحول صنعت بیمه و برنامه استراتژیک صنعت بیمه در دسترس نیست. از سوی دیگر در ادبیات برنامه‌ریزی با توجه به سرعت تغییرات، تاکید بر هوشمندی استراتژیک بر مبنای اطلاعات آنلاین و تحلیل داشبوردهای اطلاعاتی، ضروری‌تر و مفیدتر از برنامه‌ریزی‌های بلندمدت دانسته می‌شود.

بر این اساس به نظر می‌آید ابتدا لازم است میزان اجرا و موفقیت برنامه استراتژیک بیمه مرکزی؛ برنامه تحول در صنعت بیمه و برنامه‌های صنعت بیمه در اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی اندازه‌گیری و تحلیل شود و سپس بر اساس نتایج، برنامه‌های مذکور به‌روزرسانی و یکپارچه شوند. همچنین پس از اصلاح زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و بر مبنای اطلاعات یکپارچه و هوشمندی استراتژیک، درباره اقدامات اصلاحی و پروژه‌های بهبود تصمیم‌گیری شود و مهم‌تر آنکه بر اجرا و عملیاتی شدن دقیق برنامه‌های اصلاحی تاکید اساسی شود.

استراتژی‌ها، برنامه‌ها و اهداف صنعت بیمه از نظر نخبگان

ردیف	چالش‌ها	راهکارها
۱	عدم اجرای برنامه‌های مصوب و عدم اندازه‌گیری اثربخشی برنامه‌های گذشته در زمینه بهبود تعاملات بین‌المللی	ارزیابی میزان موفقیت برنامه‌های مصوب گذشته و ارائه گزارش از میزان موفقیت، نقاط ضعف و قوت آنها در تسهیل تعاملات بین‌المللی
۲	عدم بهره‌مندی از سیستم‌های اطلاعاتی در برنامه‌ریزی و عدم هوشمندی استراتژیک	ایجاد پایگاه‌های اطلاعاتی یکپارچه و آگاه‌سازی مدیران و سیاستگذاران در خصوص داشبوردهای مدیریتی در تصمیم‌گیری
۳	عدم حضور در نظام رتبه‌بندی بین‌المللی	مذاکره با شرکت‌های رتبه‌بندی بین‌المللی برای حضور آنها در ایران و خودارزیابی بر اساس شاخص‌ها و مدل‌های آنها
۴	عدم ارزیابی نرخ بر اساس قواعد بیمه‌گری و مقررات و استانداردهای بین‌الملل	نقش‌آفرینی مجدد در صندوق‌های بیمه‌ای بین‌المللی؛ الگوبرداری، نقد و بهبود مدل‌ها و چارچوب‌های استاندارد و ترویج آنها برای توسعه دانش و مهارت سرمایه‌های انسانی صنعت بیمه
۵	وجود تراز منفی در واگذاری اتکایی به خارج	توجه به استراتژی واگذاری ریسک‌های مطلوب به داخل
۶	نگهداری حداکثری ریسک در شرکت‌های بیمه و کشور	تعامل با شرکت‌ها و کشورهای هم‌ردیف، واگذاری و قبولی ریسک
۷	عدم برنامه‌ریزی برای صادرات خدمات بیمه‌ای، نبود برنامه و اهداف مشخص برای بازاریابی بین‌المللی و منطقه‌ای	تعامل با همسایگان، فارسی‌زبانان و کشورهایی که تحریم هستند. هدف‌گذاری و تدوین برنامه ارتقای سطح کیفیت و حمایت از مشتریان

خبر

سرپرست بانک مسکن خبر داد

بانک مسکن ۷۲ درصد از تعهدات مالی خود را پرداخت کرده است

دنیای اقتصاد: دکتر عسکری از عملیاتی شدن بیش از ۱۰۰ درصد از تعهدات بانک مسکن در سال اول اجرای طرح نهضت ملی مسکن خبر داد.

دکتر علی عسکری، سرپرست بانک مسکن در گفت‌وگو با خبرنگار پایگاه خبری بانک مسکن – هیبنا درباره عملکرد این بانک در حوزه تسهیلات طرح نهضت ملی مسکن گفت: بر اساس تعهدی که بانک مسکن در سال اول اجرای طرح نهضت ملی مسکن دارد، این بانک در قالب طرح مذکور قرارداد بیش از ۱۹۰ هزار واحد مسکونی را تا نیمه آذرماه سال جاری منعقد کرده و در حال انعقاد قرارداد برای بیش از ۲۰ هزار واحد مسکونی دیگر است.

وی افزود: مبلغ قرارداد تسهیلات منعقده، تاکنون ۶۴ هزار و ۶۶۰ میلیارد تومان بوده که با این اوصاف بانک مسکن تا ۱۶ آذرماه سال جاری، بیش از میزان تعهد خود در سال اول اجرای طرح نهضت ملی مسکن را عملیاتی کرده است. سرپرست بانک مسکن همچنین از انعقاد قرارداد تسهیلات خودمالکی برای ۶۳ هزار و ۷۷ واحد مسکونی ذیل طرح نهضت ملی مسکن خبر داد.

دکتر عسکری با بیان اینکه بانک مسکن درسال اول اجرای طرح مذکور بیش از ۱۰۰ درصد از تعهدات خود در طرح نهضت ملی مسکن را عملیاتی کرده است، اظهار کرد: بانک مسکن از منابع خود بیش از ۲۶ هزار و ۵۵۵ میلیارد تومان و همچنین از آورده متقاضیان ۱۴ هزار و ۹۵۷ میلیارد تومان در این حوزه پرداخت کرده که در کل با جمع پرداختی‌ها از منابع بانک و آورده متقاضیان این بانک بیش از ۴۱ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان ذیل طرح نهضت ملی مسکن پرداخت کرده است. وی افزود: با احتساب مبالغ پرداختی که بانک مسکن در طرح نهضت ملی مسکن تاکنون پرداخته است در سال اول اجرای این طرح بانک تاکنون بیش از ۷۲ درصد از تعهدات مالی خود را به‌طور کامل پرداخت کرده است.

سرپرست بانک مسکن همچنین از افتتاح حساب برای ۷۶۴ هزار و ۵۲۲ نفر از متقاضیان طرح نهضت ملی مسکن در این بانک خبر داد.

به گفته وی، از سال ۱۳۹۸ تا شهریور ۱۴۰۰، تعداد ۳۱ هزار واحد برای دریافت تسهیلات نوسازی به بانک مسکن معرفی شد که بانک با تعداد ۲۳ هزار و ۳۸۶ واحد به مبلغ هزار و ۸۹۸ میلیارد تومان قرارداد منعقد کرد.

به‌کارگیری ابزارهای نوین تامین مالی در بانک توسعه تعاون

ایبنا: سرپرست بانک توسعه تعاون از برنامه این بانک برای به‌کارگیری ابزارهای نوین تامین مالی خبر داد. به گزارش بانک توسعه تعاون، محمد شیخ‌حسینی، سرپرست بانک توسعه تعاون در کارگاه آموزشی مدیران ستادی و استانی بانک در مشهد مقدس اظهار کرد: راهکارهای اجرایی و شتاب‌دهنده در مسیر تحول بانک مطرح شده و برنامه‌های راهبردی و عملیاتی با رویکرد تحول به اجرا درمی‌آید.

وی افزود: فرهنگ به عنوان یکی از مهم‌ترین مولفه‌های اثرگذار در ایجاد تحول مطرح است و اتحاد، همدلی، همبستگی، تفکر تیمی، هم‌افزایی و اقدامات مبتنی بر ارزش‌ها و کرامات انسانی در پیشرفت و موفقیت‌های بانک اثر مثبت دارد.

شیخ‌حسینی تاکید کرد: ارتقای سطح فرهنگ سازمانی به صورت مداوم در دستور کار است و پیامدها و رهنمودهای پروژه آسیب‌شناسی صورت پذیرفته در بانک مورد توجه قرار می‌گیرد.

سرپرست بانک توسعه تعاون گفت: شناسایی محورهای اهرمی جهت ایجاد تحول صورت پذیرفته است و فرهنگ، مهارت مدیریتی، تصمیمات و سیاست‌ها در این مسیر بسیار مهم هستند.

وی تاکید کرد: فرهنگ‌سازی از رده‌های بالای سازمان به پایین تسری می‌یابد و شایسته است مدیران، پشتیبان و دلسوز کارکنان مسوول و پاسخگو بوده و ارزش‌های والای انسانی را رعایت کنند.

سرپرست بانک توسعه تعاون یادآور شد: خدمت‌رسانی به جامعه هدف در زمره مهم‌ترین اهداف بانک محسوب می‌شود و تمامی برنامه‌های بانک با رویکرد توسعه‌ای و پشتیبانی از تعاونگران به اجرا درمی‌آید. همچنین بانک توسعه تعاون در مسیر تحول، نگاه ویژه‌ای به ابزارهای نوین تامین مالی دارد.

شیخ‌حسینی توضیح داد: در مدل‌های جدید تامین مالی، بانک‌ها نقش‌های ویژه‌ای به عهده می‌گیرند و بانک‌ها به عنوان ارکان بازار پول به همراه ارکان بازار سرمایه از ظرفیت‌ها و امکانات دو بازار بهره برده و نقدینگی در مسیرهای صحیح به‌کار گرفته می‌شود.

وی ادامه داد: با گسترش ابزارهای نوین، تامین مالی توسط بانک‌ها و بازار سرمایه به صورت تخصصی‌تر و متناسب با نیاز متقاضیان سرمایه و تسهیلات صورت می‌پذیرد.

شیخ‌حسینی گفت: اوراق گام به عنوان ابزار نوین در بازارهای پول و سرمایه کشور به‌کار گرفته شده است و این خدمت به تعاونگران و کارآفرینان جهت تکمیل زنجیره ارزش ارائه می‌شود.

مقام ارشد بانک توسعه تعاون گفت: افزایش سرمایه بانک مطابق بند ب ماده ۲۹ و بند الف تبصره ۱۸ قانون بودجه پیگیری می‌شود و با تحقق آن ضمن افزایش نسبت کفایت سرمایه، ظرفیت‌های جدید برای ارائه خدمات گسترده به جامعه هدف قابل تصور است.

شیخ‌حسینی خاطرنشان کرد: تحول دیجیتال از مهم‌ترین محورهای تحول بانک توسعه تعاون است و طی ماه‌های پایانی سال، یک یا دو محصول دیجیتال به سرویس‌های بانک اضافه می‌شود و پرداخت تسهیلات و سپرده‌پذیری آنلاین نیز در مسیر اجرا قرار می‌گیرد.

وی تشریح کرد: در مقطع کنونی برای تسریع در حرکت رو به پیشرفت بانک و جبران برخی کاستی‌ها، بانک در مسیر تحول قرار گرفته است و سرمایه انسانی از ارکان تحول تلقی می‌شود.

در این مراسم سیدباقر فتاحی رئیس هیات‌مدیره، محمدجعفر ایرانی عضو هیات‌مدیره، معاونان مدیرعامل، مدیران ستادی و استانی بانک حضور داشتند.

خبر

برای نخستین‌بار در جهان با همت شرکت دانش‌بنیان

دستگاه اندازه‌گیری میزان آهن کل و فلزی در فولاد خوزستان ساخته شد

دستگاه اندازه‌گیری میزان آهن کل و فلزی در آهن اسفنجی در فولاد خوزستان ساخته شـــد. با حضور مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان از دستگاه اندازه‌گیری میزان آهن کل و فلزی در آهن اسفنجی رونمایی شد. این دستگاه برای نخستین‌بار در جهان با همت مهندسان شـــرکت فولاد خوزستان و همکاری یک شرکت دانش‌بنیان ساخته شد. به گزارش روابط عمومی فولاد خوزستان، در این رونمایی، مهران خرم‌نیا معاون فناوری، کامران طاهر مدیر تحقیقات، تکنولوژی و بهینه‌سازی، قمری مدیر آزمایشگاه‌ها و جمعی از مسوولان فولاد خوزستان حضور داشتند.

امین ابراهیمی مدیرعامل فولاد خوزستان گفت: ساخت این دستگاه، نشان از توانایی و تعهد مهندسان داخلی شرکت فولاد دارد. وی افزود: این دستگاه قابلیت تجاری‌سازی داشته و یک موفقیت بزرگ برای کشور محسوب می‌شود. در نمایشگاه‌های بومی‌سازی این دستگاه به عنوان یک دستاورد ویژه ارائه خواهد شد. ابراهیمی در ادامه اظهار کرد: برای قطع وابستگی به خارج و بومی‌سازی قطعات و تجهیزات در صنعت فولاد، نیاز است که با شرکت‌های مرتبط با فولاد خوزستان به عنوان سرمایه‌گذار ورود کرده و دست‌اندرکاران و شرکت‌های دانش‌بنیان را در این امور همراهی کرد. کامران طاهر، مدیر تحقیقات، تکنولوژی و بهینه‌سازی فولاد خوزستان گفت: این دستگاه برای نخستین‌بار در جهان با همکاری یک شرکت دانش‌بنیان، مدیریت و کارکنان آزمایشـــگاه فولاد خوزســـتان با محوریت مدیریت و کارکنان تحقیقات، تکنولوژی و بهینه‌ســـازی فولاد خوزستان ساخته شده و مشابه خارجی ندارد. دستگاه اندازه‌گیری آهن کل برای اندازه‌گیری درصد آهن کل و فلزی در آهن اسفنجی تولیدی در فرآیند احیا مستقیم طراحی و ساخته شده است. پیش از این اندازه‌گیری درصد آهن کل و فلزی در آهن اسفنجی به روش تیتراسیون و با استفاده از واکنش‌های شیمیایی انحلال آهن در اسید انجام می‌شد که علاوه بر خطرات بالقوه، هزینه‌های بالایی داشت. طاهر درباره نحوه طراحی و ساخت این دستگاه چنین گفت: تئوری کارکرد این دستگاه بســـیار ساده است و مبنای آن بر رابطه شـــدت ربایش مغناطیســـی با خلوص آهن است، به گونه‌ای که هر چه آهن خالص‌تر باشـــد، ربایش آن در یک میدان مغناطیسی ساکن و ثابت بیشتر است. عملکرد دستگاه این گونه است که دو فک فلز فرومغناطیس با حداقل پسماند مغناطیسی، حداکثر پرمابلیتی و بالاترین شکل‌پذیری ممکن، میدان معناطیسی را به نمونه اســـتاندارد آهن اسفنجی پودر شده با خلوص مشخص اعمال می‌کنند. سپس میزان نیروی مغناطیسی با یک حسگر گرانشـــی دقیق اندازه‌گیری شده و نیروی گرانشی با یک تابع ریاضی تعریف شده داخل پردازنده هوشمند به درصد خلوص آهن اسفنجی استاندارد شده مرتبط می‌شـــود. وی در ادامه گفت: با تکرار آزمایش تابع رگرسیون تبدیل شاخص گرانشی به درصد آهن کل تعریف می‌شود.

احداث بزرگ‌ترین نیروگاه خورشیدی کشور توسط فولاد مبارکه اصفهان

تفاهم‌نامه «احداث ۶۰۰ مگاوات ظرفیت نیروگاه خورشیدی توســـط فولاد مبارکه و انتقال توان الکتریکی بـــه گروه فولاد مبارکه» به عنوان بزرگ‌ترین نیروگاه متمرکز خورشیدی کشور، در همایش تخصصی انرژی در صنعت فولاد و بین شرکت فولاد مبارکه و سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا) منعقد می‌شـــود. به گزارش ایراسین به نقل از دبیرخانه همایش انرژی در صنعت فولاد، تفاهم‌نامه «احداث ۶۰۰ مگاوات ظرفیت نیروگاه خورشیدی توســـط فولاد مبارکه و انتقال توان الکتریکی به گروه فولاد مبارکـــه» به عنوان بزرگ‌ترین نیروگاه متمرکز خورشیدی کشـــور، دوشـــنبه هفته جاری ۲۸ آذرماه ۱۴۰۱، در همایش تخصصی انرژی در صنعت فولاد و بین شرکت فولاد مبارکه و سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا) منعقد می‌شود. طبق این گزارش، تفاهم‌نامه احداث ۶۰۰ مگاوات ظرفیت نیروگاه خورشیدی با حضور یاسر طیب‌نیا مدیرعامل فولاد مبارکه اصفهان و دکتر کمانی معاون وزیر نیرو منعقد می‌شود. همایش تخصصی انرژی در صنعت فولاد، دوشنبه هفته جاری با حضور مدیران هلدینگ‌ها و شـــرکت‌های بزرگ فولادی، معدنی و نیروگاهی، وزارتخانه‌های نفت، نیرو و صمت و فعالان حوزه انرژی برگزار می‌شود.

گزارش تولید ۸ ماهه ۱۴۰۱ اعلام شد

رشد ۷۲ درصدی تولید کنسانتره زغال‌سنگ ایمیدرو

تولید کنســـانتره زغال‌ســـنگ ایمیدرو طی ۸ ماهه امســـال، ۷۲ درصد افزایـــش یافت. به گزارش روابط عمومـــی ایمیدرو، دو شـــرکت زیرمجموعه ایمیدرو از ابتدای فروردین تـــا پایان آبان، ۵۲۶ هزار و ۲۲۱ تن کنسانتره زغال‌ســـنگ تولید کردند؛ اما این آمار در مدت مشابه سال گذشته، ۳۰۵ هزار و ۲۷۴ تن بود. از این میزان، شرکت‌های «زغال‌ســـنگ طبس»، ۴۵۵ هزار و ۵۴۰ تن و «زغال‌ســـنگ البرز مرکزی»، ۷۰ هزار و ۶۸۱ تن تولید کردند. همچنین شـــرکت‌های زیرمجموعه ایمیدرو طی ۸ ماهه ۱۴۰۱، حدود یک میلیون و ۴۹۶ هزار و ۹۳۳ تن کانســـنگ زغال‌ســـنگ استخراج کردند که در مقایســـه با رقم مدت مشابه سال گذشته (۸۲۳ هزار و ۳۶۶ تن)، حاکی از افزایش ۸۲ درصدی اســـتخراج است. از این میزان، «شرکت زغال‌سنگ طبس» یک میلیون و ۲۷۷ هزار و ۴۲۳ تن، «مجتمع زغال‌سنگ طبس» ۱۲۲ هزار و ۸۶۱ تن و «شرکت زغال‌سنگ البرز مرکزی» ۹۶ هزار و ۶۴۹ تن استخراج کردند. میزان ارسال کنسانتره به شرکت‌های داخلی طی ۸ ماهه امسال نیز ۵۱۱ هزار و ۲۰۵ تن بود که نسبت به آمار ارسال مدت مشابه سال گذشته (۳۱۹ هزار و ۳۹۹ تن)، ۶۰ درصد افزایش یافت.

کاهش تقاضا و رشد قیمت تمام‌شده دو چالش تولید شمش‌های آلیاژی آلومینیومی هستند

تنگنای دوبعدی آلومینیوم آلیاژی

دنیای اقتصاد - نسیم نوحه‌خوان: نوسان بهای آلومینیوم در بورس کالا موجب شـــده تا زنجیره تولید این فلز نیز دچار بحران شود. تکانه‌های ارزی و رشد قیمت تمام‌شده مواد اولیه تاکنون به افزایش بهای آلومینیوم‌های آلیاژی منتهی شده که خود در شرایط رکودی فعلی همراه با کاهش تقاضای موثر، دوگانه‌ای از نگرانی‌ها را پیش روی صنعت نقره‌ای در حوزه آلیاژی ترسیم کرده است.

آلیاژهای آلومینیوم آلیاژهایی با خاصیت فلزی هستند که معمولا شامل ۹۰ تا ۹۶ درصد آلومینیوم بوده و همچنین یک یا چند عنصر دیگر نیز دارند که برای بهبود خواص به آلومینیوم افزوده می‌شوند. این آلیاژها علاوه بر عناصر آلیاژی اصلی شامل چند عنصر آلیاژی فرعی نیز هستند که مقدار آنها بسیار کم بوده اما تاثیر زیادی بـــر ویژگی‌های آنها دارند. اگرچه بسیاری از فلزات با آلومینیوم تشکیل آلیاژ می‌دهند اما تعداد کمی از آنها در آلومینیوم حلالیت قابل توجهی دارند که به عنـــوان افزودنی آلیاژی اصلی به کار می‌روند. در بین عناصر آلیاژی معمول فقط روی، منیزیـــم، مس و سیلســـیوم حلالیت بالایی دارند.

■ تحریم‌ها را دور می‌زنیم

مدیر فروش شرکت ریخته‌گری آلیاژ ناب پارس در گفت‌وگو با خبرنگار «دنیای اقتصاد» اظهار کرد: این مجموعه در راســـتای تولید شمش آلومینیوم فعال بوده و بیش از دو دهه اســـت که شمش‌های آلیاژی آلومینیومی نیز تولیـــد می‌کند. طی چند سال اخیر صنعت آلومینیوم با مشکلات بسیاری مواجه شـــده که صنعتگران و تولیدکننده‌ها را در مسیر تولید با چالش‌های جدی مواجه کرده است. یکی از این معضلات مسائل تامین مالی و نقدینگی در گردش اســـت و تامین مواد اولیه یکی دیگر از دغدغه‌های صنعت آلومینیوم به حســـاب می‌آید. باتوجه به افزایش قیمت جهانـــی فلزات و نرخ ارز، قیمت داخلی آلومینیوم نیز روند روبه رشـــدی را تجربه کرد که از این جهت در روند تهیه مواد اولیه مشکل‌ساز بود.

صفایی افـــزود: همچنین برخی از مـــواد اولیه همچون سیلیکون متال وارداتی هستند که به دلیل تحریم، خرید صنعتگران و تولیدکننده‌ها را با معضل مواجه کرده اســـت که برای دور زدن این چالش از راه‌های مختلفی اســـتفاده می‌شود و کشورهای واســـطه در این بین برای وارد کردن مـــواد اولیه مورد نیاز به یاری تولیدکننده‌های ایرانی آمده‌اند اما با وجود این در تامین مواد اولیه با مشـــکلاتی مواجه هستیم.

وی عنوان کرد: تولیدکننده‌ها در حوزه صادرات نیز معضلاتی را تجربه می‌کنند که مسوولان مرتبط وعده رفع و رجوع مشکلات موجود در این حوزه را داده بودند اما همچنان شـــرایط صادرات همچون گذشته بوده و هیچ تغییری نکرده است. کشورهایی همچون ترکیه و بازارهای اروپایی مقصد خوبی برای محصولات آلومینیومی ایرانی هستند اما متاسفانه به دلیل مشکلات سیاسی و تحریم‌های اعمال شده، امکان همکاری و صادرات به کشورهای اروپایی و همســـایه وجود ندارد و میزان صادرات به حداقل رسیده اســـت. برخی از شـــرکت‌های خاص قادر به فروش محصولات خود به برخی از کشـــورهای همسایه هستند، اما به‌طور کلی صادرات از نظر تناژ نسبت به چند سال گذشته بسیار کاهش یافته است و عملا فروش داخلی تنهـــا راه درآمدی برای همه تولیدکننده‌ها به حساب می‌آید.

■ تامین انرژی؛ دغدغه اصلی صنعت نقره‌ای

مدیر فروش شرکت ریخته‌گری آلیاژ ناب پارس خاطرنشان کرد: تبادلات ارزی و ورود ارز حاصل از صادرات به کشور معضل دیگری بوده که صنعتگر را کلافه کرده است. هرچند که کشورهای اروپایی بازارهای هدف خوبی برای شمش‌های آلومینیومی به حساب می‌آیند و شمش آلومینیومی ایرانی از نظر کیفیت در سطح اســـتاندارد بالایی قرار دارد و از طرفی از لحـــاظ قیمتی نیز برای مشـــتریان خارجی مقرون بـــه صرفه بوده، اما بـــا وجود این صادرات محصولات آلومینیومی نیز همچون سایر محصولات دیگر صنایع با چالش مواجه است.

صفـــاری در ادامه ابراز کرد: فـــروش داخلی نیز وضعیت مطلوبی ندارد، چراکه با افزایش بهای ارز و همچنین رشد قیمت‌های جهانی فلزات اساسی قیمت محصول نهایی نیز بـــه صورت چند برابری افزایش می‌یابد و بســـیاری از مصرف‌کننده‌های شمش آلومینیوم با معضل (تامین) مواجه شده‌اند. به عنوان مثال پیش‌تر قطعه‌ســـازی که از شمش آلومینیوم به عنوان ماده اولیه اســـتفاده می‌کرد با وجود ایـــن افزایش قیمت‌ها با مشـــکل مواجه شده و عملا میزان تولید خود را کاهش داده است و ادامه ایـــن روند در درازمدت بر صنعت شـــمش آلومینیوم تاثیرگذار خواهد بود. در شـــرایط فعلی صنایعی همچون خودرو، لوازم خانگی، داروسازی و قطعه‌سازی به صنعت آلومینیوم وابسته هستند که در اقتصاد فعلی کشور این صنایع به ویژه صنعت خودرو روند نزولی را طی می‌کند که در نتیجه میزان استفاده از شمش آلومینیوم مرغوب نیز در مسیر کاهش قرار می‌گیرد.

این مدیر فروش یادآور شد: موضوع تامین انرژی در صنعت آلومینیوم یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها به حساب می‌آید و تمام تولیدکننده‌ها از این مساله گلایه و شکایت دارند. ما به دلیل افزایش قیمت گاز در سال جاری هزینه‌ای هفت برابری نسبت به مدت مشابه در سال گذشته را متحمل شدیم و اداره گاز برای زمستان پیش رو و فصل سرما معمولا گاز را قطع می‌کند و از طرفی صنایع با مشکل قطعی برق نیز مواجه هستند و با وجود چنین مشکلاتی عملا تولید به ظرفیت اسمی نمی‌رسد و روز به روز شرایط تولید برای صنعتگر سخت‌تر می‌شود.

■ تاثیر بورس کالا در قیمت‌گذاری شمش‌های آلیاژی

در ادامه رئیس ســـندیکای صنایع آلومینیوم ایران به خبرنگار «دنیـــای اقتصاد» گفت: یکی از موارد استفاده شمش‌های آلیاژی آلومینیومی در صنعت خودرو است که در شرایط فعلی اقتصاد؛ خودروسازان نیز وضعیت مطلوبی ندارند و از این رو استفاده از شمش‌های آلیاژی آلومینیومی نیز روند کاهشی یافته و در ادامه صنایع تولیدکننده این نوع شمش‌ها با کمبود تقاضا مواجه شده‌اند که تداوم این روند موجب کاهش نقدینگی در این صنعت شده است.

هوشـــنگ گودرزی تاکید کرد: به صورت کلی میزان تولید صنایع بالادستی آلومینیوم نسبت به نیاز داخلی بسیار زیاد بوده که بخشی از آن برای تامین مواد اولیه صادر می‌شـــود که به دو صورت سوآپ جهت خرید قطعات و ملزومات مورد نیاز تولید و همچنین پرداخـــت ارزی وارد بازارهای بین‌المللی می‌شـــود. از این رو طی سه ماه اخیر شمش آلومینیوم خالص به اندازه کافی وارد بازار داخلی نشده است و صنایع پایین‌دستی با کمبود مواجه هســـتند. به عبارت بهتر صنایع بالادستی براساس آنچه وزارت صمت برای عرضه در بورس کالا مصوب کرده اســـت عمل نمی‌کنند و میزان قابل توجهی شـــمش آلومینیومی صادر می‌شود و صنایع پایین‌دســـتی همچون تولیدکننده‌های شـــمش‌های آلیاژی با کمبود مواد اولیه مواجه می‌شوند.

وی در پایان گفت: بـــا توجه به میزان عرضه در بورس کالا برای تامین مـــواد اولیه؛ رقابت ایجاد می‌شود که این نوع رقابت موجب افزایش قیمت شده که طی هفته‌های اخیر شاهد آن هستیم که قیمت چیزی حدود ۱۰ درصد بیشتر از قیمت پایه مورد معامله قرار می‌گیرد. از طرفی قیمت‌گذاری بر اســـاس فرمول حاصل‌ضـــرب ۱/۱ با میانگین قیمت LME انجام می‌شـــود که آلومینیوم ۹۹/۷ درصد مورد نظـــر بوده و این در حالی اســـت که بخش قابل توجه آلومینیومـــی که در بورس کالا روی تابلو نمایش داده می‌شود ۹۹/۵ درصد است. شـــرکت‌های آلیاژی با خرید شمش‌های خالص آلومینیومی از بورس کالا مواد اولیه خود را تامین می‌کنند؛ بنابراین قیمت‌گذاری در صنعت شمش آلیـــاژی آلومینیومی به وضعیـــت قیمت‌گذاری شـــمش ۹۹/۸ درصد در بورس کالا گره خورده است که متاسفانه باعث قیمت‌سازی می‌شود و این موضوع به صورت خودکار بر عملکرد سایر صنایع و تولیدکننده‌ها تاثیر می‌گذارد.

مدیریت فنی گروه فلز عنوان کرد

نیاز فزاینده کشور به تولید فولادهای ویژه

دنیای اقتصاد - گروه بنگاه‌های اقتصادی: در سال‌های اخیر صنعت فولاد یکی از مهم‌ترین و موثرترین بخش‌های اقتصادی ایران محسوب می‌شود. رشد میزان تولید فولاد کشور در چند سال گذشـــته همواره از میانگین جهانی بالاتر بوده است. بر اســـاس این آمار می‌توان از ایران به عنوان یکی از قطب‌هـــای تولیدکننده فولاد در خاورمیانه و آسیا نام برد. صادرات فولادهای تولید شـــده که شـــامل ورق‌های روغنی، ورق سیاه، میلگرد، تیرآهن، لوله و اتصالات و... بوده، ارزآوری خوبی را برای کشور به همراه داشته و باعث رشد و توسعه صادرات غیرنفتی نیز شده است. این مطالب را رضا کاهه مدیریت فنی گروه فلز در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» عنوان کرد. وی در ادامه به اهمیت تولید فولادهای خاص و ویژه پرداخت.

■ وضعیت ایران در تولید فولادهای ویژه

رضا کاهه در ابتدا درباره تولید ورق استیل (زنگ‌نـــزن) عنوان کرد: ورق اســـتیل یکی از آلیاژهای ویژه‌ای اســـت که با ترکیب آهن به عنوان عنصر پایه با عناصـــری از قبیل کروم، نیکل، مولیبدن و... تولید می‌شود. ورق استیل یا همان استنلس استیل شـــامل چند سری آلیاژ بـــا ویژگی‌های مختلف اســـت که بنا به ویژگی‌هـــای فیزیکی و شـــیمیایی هر کدام، کاربرد گســـترده‌ای در صنایع مختلف دارند. در ایران ورق استیل تولید نمی‌شود؛ از این‌رو به منظور رفع نیـــاز صنعت بایـــد از خارج از کشـــور تامین شـــود. گروه فلز نزدیک به ۳۰ ســـال اســـت که در این حـــوزه فعالیت موثر داشته و ورق اســـتیل را در طیف گسترده‌ای از گریدهای آلیاژی، ابعاد و ضخامت از برترین تولیدکننـــدگان ورق اســـتیل در دنیا تامین می‌کند.

وی در پاســـخ به این پرســـش کـــه واردات کدام محصـــولات خاص فولادی مهم اســـت و چه محصولاتی وارد می‌شـــوند، گفـــت: از نظر کارشناســـان و مدیـــران شـــرکت‌های تولید و صنعتـــی، ورق اســـتیل یکـــی از اصلی‌ترین محصولات پایه فولادی اســـت. استفاده از ورق استیل در تولید لوازم خانگی گرفته تا فلنج‌های (اتصالات) استفاده شده در شرکت‌های نفتی و پالایشی، توربین‌ها و... خود نشان‌دهنده اهمیت این محصول استراتژیک است. بدیهی است که ورق اســـتیل را به عنوان یـــک محصول مهم با میزان اهمیت بالا شناسایی کنیم.

مدیریت فنی گروه فلز در ادامه افزود: گروه فلز با واردات این محصول از برترین برندهای حال حاضر دنیا مانند آسرینوکس اسپانیا، کلمبوس آفریقای جنوبی و همچنین برندهای آســـیایی مانند تیسکو، وای سی اینوکس همواره در تامین نیاز صنعت داخلی کوشـــا بوده اســـت. تمامی ورق‌های وارداتی این مجموعه دارای گواهینامه معتبر از شرکت تولیدکننده ورق بوده و ابعاد و ضخامت‌ها نیز براساس استاندارد جهانی است.

■ چالش‌های واردات محصولات فولادی خاص

کاهه در پاسخ به این پرسش که چالش‌های واردات محصـــولات فولادی خاص به کشـــور چیســـت، گفـــت: چالش‌هایـــی کـــه امـــروز تامین‌کنندگان در تمامی حوزه‌های صنعتی را درگیر خود کرده است، کم نیست، اما مهم‌ترین آنها مواردی اســـت که عرض می‌کنم. در ابتدا باید به صدور دیرهنگام مجوز تخصیص از بانک مرکزی اشاره کرد؛ مســـاله‌ای که در چندسال گذشـــته به‌شـــدت مورد بحث بوده است، ولی همچنان با مشکلات عدیدی همراه است. مورد بعد دیر حواله شدن ارز توسط کارگزار به حساب تامین‌کنندگان است. در کنار تمامی این مسائل، بحث ترخیص از گمرک بوده که ممکن اســـت کالا تا هفته‌ها و ماه‌ها در گمرک انبار شـــود و اجازه ترخیص داده نمی‌شـــود. شـــرکت‌های تامین‌کننده با سختی‌های بســـیار، اعم از دور زدن مسیر، بارگیری در بنادر کشورهای عربی و ســـپس انتقال به بنادر ایرانی (به‌دلیل بحث تحریم‌ها)، ممکن است بار را یک ماهه به ایران برسانند، اما در مواردی شاهد بوده‌ایم که این‌بار که یک ماهه به ایران رســـیده، ۳ ماه در گمرک دپو شده و بعد ترخیص شده است. این می‌تواند خسارات بسیاری برای تامین‌کنندگان به همراه داشته باشد.

وی همچنین در پاســـخ به این پرســـش که توســـعه کیفی فولاد در کشـــور مهم‌تر است یا افزایش میزان تولید فولاد، گفـــت: با توجه به استعداد تولیدی که امروز در صنعت ایران برای فولاد و محصـــولات فولادی وجـــود دارد، نیاز کشـــور به فولاد و محصولات فولادی تا حدود زیادی مرتفع شـــده اســـت؛ بنابراین نیاز است درباره افزایش ســـطح کیفی ایـــن محصولات تلاش بیشـــتری صورت گیرد. افزایش ســـطح کیفی محصـــولات فـــولادی بـــرای رقابت با تولیدکننده‌های خارجی بســـیار لازم و حیاتی است. در نظر کارشناسان بین‌المللی محصولات فولادی ایران از قیمت بســـیار مناسبی نسبت به محصولات کشورهای دیگر برخوردار است؛ بدیهی اســـت که در صـــورت افزایش کیفیت محصولات با قیمت مناســـب به‌طور قطع بازار کشورهای بیشـــتری را در ســـطح بین‌المللی می‌توانیم از آن خود کنیم.

■ مزیت نسبی کشور در تولید فولاد

مدیریت فنی گروه فلز همچنین در پاسخ به اینکه بزرگ‌ترین مزیت نسبی کشور در تولید فولاد چیست و چه برتری نسبت به کشورهای دیگر در تولید این محصول داریم، گفت: صنعت ایران با توجه به استعداد غنی معادن سنگ آهن، بدون نیاز به واردات مواد اولیه، می‌تواند در راس هرم تولیدکنندگان محصـــولات فولادی قرار گیرد. مساله‌ای که این چند سال شاهد رخداد آن بوده‌ایم. معادن غنی از فلزات، به صنعت تولید فولاد کمک شایانی کرده است. امتیاز بزرگی که برای شرکت‌های تولیدی محصولات آهنی در ایران وجود دارد، خرید مواد معدنی با نرخ ریال و صادرات محصولات نهایی خود با نرخ دلاری است که می‌تواند در توسعه صادرات محصولات غیرنفتی و در بحث ارزآوری خود را شکوفا کند.

کاهه در ادامه با اشاره به برنامه‌های گروه فلز در آینده عنوان کرد: گروه فلز بیش از ۳۰ سال است که در زمینه تامین ورق استیل از برترین برندهای موجود در بازارهای جهانی، تلاش کرده تا همواره پشتیبان و همراه صنایع و شرکت‌های تولیدی داخلی باشد. تصمیمات و برنامه‌هایی که امروز به‌طور جد در گروه فلز مورد بحث و اقدام قرار دارد یکی برنامه‌های کوتاه‌مدت است که با توجه به درخواســـت و نیاز مشتریان و صنعت، تصمیم بر افزایـــش تنوع گریدهـــای وارداتی استنلس استیل داریم. در برنامه‌های بلندمدت نیز به پشتوانه نیروهای متخصص و جوان خود، احداث کارخانه‌های سرویس سنتر، کارگاه‌های مجهز برش‌کاری و پوشش‌دهی را طرح‌ریزی و اجرایی خواهیم کرد.

خبر

درخشش فولاد هرمزگان در نوزدهمین دوره جشنواره برترین‌های روابط عمومی ایران

شـــرکت فولاد هرمزگان دو تندیس و لـــوح افتخار مدیریت راهبردی و ارتباط موثر با رسانه را از نوزدهمین دوره جشنواره برترین‌های روابط‌عمومی ایران به دست آورد. در این جشنواره همچنین شرکت فولاد مبارکه موفق به کســـب جایزه روابط عمومی برتر کشور شد و با دریافت دو تندیس و لوح افتخار به عنوان روابط عمومی برتر کشور مورد تقدیر قرار گرفت.

به گزارش خبرنـــگار فـــولاد هرمـــزگان، هجدهمین دوره ســـمپوزیوم بین‌المللـــی روابط‌عمومی‌هـــا و نوزدهمین دوره جشنواره برترین‌های روابط عمومی ایران بیست‌ودوم آذر طی دو نوبت صبح و بعد از ظهر با حضور معاون صنایع دستی وزارت میراث فرهنگی، گردشـــگری و صنایع دستی و علی سلاجقه معاون رئیس‌جمهوری و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست و مدیران روابط عمومی‌ها و دستگاه‌های مختلف کشور در سالن بین‌المللی صداوسیما برگزار شـــد. در این مراسم شرکت‌های گروه فولاد مبارکه خوش درخشـــیدند و علاوه بر شرکت‌های فولاد مبارکه و فولاد هرمزگان از روابط عمومی شـــرکت‌های فولاد سنگان، فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری و گروه سرمایه‌گذاری توکافولاد نیز تجلیل به عمل آمد.

■ از عطاءالله معروفخانی مدیرعامل فولاد هرمزگان به عنوان چهره نامی صنعت تقدیر شد

در چهارمیـــن اجـــلاس سراســـری چهره‌هـــای نامی صنعـــت، معـــدن و اقتصـــاد کشور، از عطاءالله معروفخانی، مدیرعامـــل شـــرکت فـــولاد هرمزگان تقدیر به عمل آمد.

به گزارش روابـــط عمومی شـــرکت فـــولاد هرمـــزگان، چهارمین اجلاس سراســـری چهره‌های نامی صنعت، معدن و اقتصاد کشـــور در برندهای مســـوولیت‌پذیر اجتماعـــی، ۲۳ آذرماه با حضـــور جمعی از نمایندگان مجلس شـــورای اســـلامی، اعضـــای هیات علمی دانشگاه، معاون صنایع عمومی وزارت صنعت، معدن و تجارت و تعـــدادی از فعالان و دســـت‌اندرکاران شـــرکت‌های بزرگ معدنی و صنعتی و سازمان‌های مختلف در مرکز همایش‌های صداوسیما برگزار شـــد. در این اجلاس از عطاءالله معروفخانی مدیرعامل شـــرکت فولاد هرمـــزگان به عنوان مدیـــر و برند مســـوولیت‌پذیر اجتماعی با اهدای تندیس چهارمین اجلاس سراسری چهره‌های نامی صنعت، معدن و اقتصاد کشور تجلیل شد. توانمندسازی ســـازمان‌ها و شرکت‌ها در زمینه مسوولیت اجتماعی، بررسی جایگاه اخلاق CSR در فعالیت‌های تولیدی-خدماتی بنگاه‌های تجاری اقتصادی، ارتقای ســـطح مشارکت سازمان‌ها و شـــرکت‌ها در حوزه‌های بین‌رشـــته‌ای، بررسی روش‌های ایجاد فعالیت‌های تجاری-اقتصادی بر مبنای الگوی مسوولیت‌پذیری اجتماعی، نهادینه‌ســـازی مفهوم مسوولیت اجتماعی در اقتصاد ایران و ارتقای جایگاه اخلاق کســـب‌وکار و مسوولیت‌پذیری اجتماعی شـــرکت‌ها و سازمان‌ها از اهداف برگزاری این اجلاس به‌شمار می‌رود.

ادامه از صفحه ۲۵

۴۰ هزار میلیارد سرمایه‌گذاری در زیرساخت مناطق ویژه اقتصادی

در واقع تحقق برنامه‌های راه آهـــن در حمل بار ترانزیتی و مسافر در اولویت نخست قرار دارد که لزوما با اولویت‌های بخش معدنی سرمایه‌گذار و حمل بار معدن یکی نیست و حتی ممکن است بار معدنی به موقع حمل نشود. وی در ادامه یادآور شد: در سال جاری نسبت به سال گذشته در حمل مواد معدنی از طریق ریل با کاهش شدید روبه‌رو شده‌ایم، هدف بخش معدن و صنایع معدنی افزایش حمل مواد معدنی از طریق ریل است، چراکه با این اقدام هم با کاهش حوادث جاده‌ای روبه‌رو خواهیم شد و هم مصرف سوخت کاهش خواهد یافت. بنابراین زمانی که بخش خصوصی وارد وظیفه ایجاد و بهره‌برداری از زیرساخت‌ها می‌شود، مهم‌ترین چالش قوانین و مقررات است که نیاز است به تناسب اصلاح شود. مدیر زیرساخت ایمیدرو ادامه داد: در سال‌های گذشته عمده ســـرمایه‌گذاری‌های بخش معدن و صنایع معدنی توسط ایمیدرو انجام می‌گرفت، پس از اجرای اصل ۴۴ بخش خصوصی وارد سرمایه‌گذاری در بخش معدن و صنایع معدنی شد. با تغییر وظایف و ماموریت‌ها، ایمیدرو نیز رویکرد خود را تغییر داد و به عنوان سازمان توسعه‌ای بخش وظیفه توانمندســـازی، ایجاد بستر توســـعه و تسهیل‌گری را برعهده گرفت و تلاش کرد با ایجاد بستر توسعه شرایط را برای اجرای اقتصادی طرح‌ها توسط بخش خصوصی مهیا کند.

به نظر می‌رسد در دســـتگاه‌های متولی زیرساخت کشور نیز نیاز اســـت این تغییر رویکرد و دیدگاه ایجاد شود تا تامین زیرساخت‌های کشور متناسب با رشد بخش‌های دیگر کشور اتفاق افتد. غلامرضایی در پاسخ به این پرسش که برای ایجاد زیرساخت‌ها مشکلی با محیط زیســـت ندارید، گفت: درباره محیط زیست در صورت اعلام الزامات فنی به صورت منطقی از سوی سازمان محیط زیست مسائل قابل مدیریت و رعایت اســـت. در زمینه احداث نیروگاه‌ها، اگر الزامات مشخص شود مشکلی نخواهد بود، سرمایه‌گذاران در احداث از نیروگاه‌های کلاس E ارتقایافته و کلاس F که راندمان بالای ۵۰ درصد دارند، استفاده می‌کنند. بنابراین امید داریم الزامات در اسرع وقت از سوی سازمان محیط زیست مشخص شود.

■ کلام آخر

وی در پایان خاطرنشان کرد: با توجه به کمبود زیرساخت‌ها در کشـــور نیاز به یک همت جمعی و تعامل بیش از پیش از طریق نهادهای تامین‌کننده زیرســـاخت و حتی در سطوح بالاتر و در ســـطح قانون‌گـــذار داریم، البتـــه وزارت صنعت، معدن و تجارت تمام تلاش خود را به کار گرفته اســـت. ایجاد زیرســـاخت هزینه‌بر و زمان‌بر اســـت. در دنیا مرســـوم است که دولت تامین‌کننده زیرســـاخت باشـــد، در صورت نیاز به سرمایه‌گذاری بخش خصوصی لازم است با قوانین و مقررات مناسب و با مدل اقتصادی و شـــفاف اطمینان خاطر را برای سرمایه‌گذار فراهم کرد.

واکاوی

راه دریایی ادویه

با گســترش تجارت از طریق راه دریایی ادویه میان شبه‌قاره هند، ایران و سرزمین‌های عربی و افزایش ثروت بازرگانان فعال مسلمان در این عرصه، به تدریج شهرت این راه و ثروت‌های هند آوازه‌ای جهانی یافت و کشــورهای اروپایی که به دلایل متعدد از ســده پانزدهم میلادی به تدریج عصر اکتشافات جغرافیایی را آغاز کردند، در جهت دســتیابی به ثروت‌های شرق و مقابله با جوامع مســلمان، متوجــه اقیانوس هند و دریــای عمان و خلیج‌فارس شدند.

اصلی‌ترین دلایــل ورود کشــورهای اروپایی بــه دریاهای ناشناخته آن زمان و شروع عصر اکتشافات جغرافیایی و دریایی را باید در مســائلی چون انباشت ســرمایه در دستگاه کلیسا و روی‌آوردن کلیسا به سرمایه‌گذاری برای ترویج آیین مسیح در دیگر سرزمین‌های جهان، تلاش برای دست یافتن به ثروت‌های افسانه‌ای شرق و تصاحب آنها و رشد امکانات و دانش دریانوردی اروپاییان آن عصر و پیدایش تجهیزات تازه دریانوردی و در رأس آنها قطب‌نما بود.

در حقیقت، در پایان دوران قرون وســطی، نهاد کلیسا با ســرمایه کلانی که طی دوران حاکمیت مذهبی و سیاسی خود اندوخته بود، به سرمایه‌گذاری در راه گسترش و ترویج آیین مســیحیت در دیگر ســرزمین‌های جهان پرداخت، چنان‌که با نگاهی گــذرا به نخســتین گروه‌هایی که همراه با نظامیان و ملوانان جســور رهسپار کشــف شرق از طریق دریاهای ناشناخته می‌شــوند، درمی‌یابیم که غالب آنان را هیات‌های مبلغان مذهبی و میسیونرهای فرقه‌های مختلف مسیحی تشکیل می‌دهند. ضمن آنکه غالب کاشفان اروپایی نظیر بارتلومئو دیاز، واسکو دو گاما، آلفونسو دو آلبوکرک و... نیز خود دارای وجهه و رویکرد مذهبی بوده و در کنار اهداف اقتصادی و سودجویانه، ماموریت و اهداف دینی نهاد کلیسا را هم دنبال می‌کردند.

در کنار عامــل فوق، میل وافر قدرت‌های اروپایی به تســلط بر ثروت‌های افســانه‌ای شرق و طلای ســرزمین‌های شرقی و غــارت آنها قرار داشــت کــه از دوران قرون وســطی ذهن اروپاییان را به اشــکال مختلف به خود مشــغول کــرده بود و درســت به همین دلیل، نخستین کاشــفان اروپایی که با آغاز عصر اکتشافات دریایی عازم شــرق ثروتمند و رویایی شدند، همچون کریســتف کلمب، در وهله اول به دنبال طلایی بودند که در باور آنها جهان شــرق در آن غرق بود و برای دستیابی به طلا و سایر ثروت‌های شرق، از همان برخوردهای نخستین به جنگ و کشتار و ویرانی مناطق آباد و بندرهای پررونق حوزه‌های اقیانوس آرام و تمدن‌های کهن آمریــکای لاتین که به آن نام هندغربی را می‌بخشــند و اقیانوس هند و خلیج‌فارس دســت زنند تا از این طریــق به گنجینه‌های طــلا و ذخایر ثروت این سرزمین‌ها دست یابند.

در این تصــورات اروپاییان درباره ثروت‌های ســرزمین‌های شرق، هند از جایگاهی برجسته و کاملا استثنایی برخوردار بود؛ به‌طوری‌که کلمب به‌عنوان نخستین دریانورد اروپایی این عصر درصدد کشف راهی برای دســتیابی به هند از طریق غرب بود که ناخواسته به قاره آمریکا رسید و بی آنکه خود بداند، قاره‌ای جدید را کشف کرد. اهمیت هند نزد اروپاییان آن دوره به حدی بود که به تعبیر احمد میرفندرسکی: «به قول مورخان راه اغراق نرفته‌ایم اگر بگوییم در آن عهد عده کثیری شب‌ها با اندیشه هند خواب می‌رفتند و جواهرات گران‌بها، حیوانات بی‌شمار، نباتات سحرآسا و عطریات مدهوش کننده آن را خواب می‌دیدند.

نه‌تنها سوداگران و بازرگانان و ماجراجویان و نوع‌پرستان، بلکه دانشــمندان و متفکرین فرنگ هم فریفته هند بودند، چه این سرزمین از ازمنه دیرین مهد افکار عالی و اندیشه‌های ژرف بود.

تماس اروپا با هند تاثیر عمیقی نه تنها در سرنوشــت این دو قاره، بلکه در تاریخ بشر بخشید.»

همچنین دســت‌یابی بــه ادویــه هندوســتان و در اختیار گرفتن تجارت ادویه کــه در آن ایام کالایی ارزشــمند و بس گران‌بها محســوب می‌شــد نیز از جمله انگیزه‌های اساســی اروپاییان برای رســیدن به هند به شــمار می‌رفت؛ ادویه که در بنادر هندوســتان به وســیله تجار عرب معامله می‌شــد، پس از عبور از مناطق تحت سلطه مسلمانان در بازارهای اروپا توســط بازرگانان ونیزی و جنوایی که تجارت آن را در انحصار داشتند، به فروش می‌رسید.

تجار عرب و بازرگانان ونیــزی و جنوایی از تجارت ادویه که بسیار مورد احتیاج اروپاییان بود، سود هنگفتی می‌بردند.

و در نهایت آنچه امکان عملی اکتشــافات دریایی از ســوی دستگاه کلیسا و کشورهای اروپایی را فراهم آورد، توسعه دانش و تجهیزات دریانوردی به ویژه قطب‌نما در دوره رنسانس بود که به اروپاییان اجازه داد از دریانوردی ساحلی و منطقه‌ای فراتر بروند و کشتی‌های مجهزتر خود را به میان دریاها و اقیانوس‌های تا آن زمان ناشناخته برانند.

اما با ورود اروپاییان و کشورهای استعمارگر غربی به تجارت دریایی حوزه اقیانوس هند و آب‌های دریای عمان و خلیج‌فارس، مناسبات بازرگانی و اقتصادی بومی و سنتی این مناطق مورد هجوم کشتی‌ها و بازرگانان سودجوی غربی قرار گرفت و دچار تحول اساسی شد.

اروپاییان توانســتند به‌دلیــل برتری نظامــی و در اختیار داشتن کشــتی‌های جنگی توپ‌دار و حمله به جوامع اسلامی و غیراسلامی کشــورهای حوزه شــبه‌قاره هند و خلیج‌فارس و به نابودی کشــاندن زندگی و تجارت آنــان، به‌طور کامل بر راه دریایی ادویه غلبه یابند و با تاســیس بنــادر و پایگاه‌های دریایی و نظامی نوین، کنترل این راه و تجارت آن را در اختیار خود درآورند. در اثر تداوم این روند، تدریجا تجارت و نیز قدرت کشورهای شرقی دچار افول و ضعف مستمر و در نهایت نابودی نسبی شد و غالب این ســرزمین‌های مذکور طی سده‌های بعد از حضور پرتغالی‌هــا در اقیانوس هند، به‌صورت مســتعمرات کشورهای اروپایی درآمدند.

از مقاله‌ای به قلم دکتر علی‌محمد طرفداری

نادار چگونه با شرکت ال‌سی‌ال به مقام سومین فرد ثروتمند هند رسید

جادوگر رایانه

نادار و دخترش روشنی

فرداد گوران: شیو نادار، کارآفرین، صنعتگر و بشردوست هندی است، نادار شرکت «ال‌سی‌ال» را اواسط دهه ۱۹۷۰ تاسیس و طی سه دهه بعد آن را به یک شرکت بزرگ در زمینه فناوری اطلاعات تبدیل کرد. او سال ۱۹۴۵ در روســتای مولاپوژی (از نواحی تامیل، هند) به‌دنیا آمد. نادار، مدرک پیش دانشگاهی را در یک کالج آمریکایی به نام مادورای و مدرک مهندسی برق و الکترونیک را از دانشکده فناوری «پی اس جی» (PSG College of Technology) کویمباتور (شهری در ایالت تامیل هند) به‌دست آورد.

نادار در سال ۱۹۹۶، دانشکده مهندسی SSN را در چنای، شهری واقع در ایالت تامیل نادو، به نــام پدرش بنیان نهاد. او همچنین دو مدرسه در ایالت تامیل و یک دانشکده در ایالت اوتار پرادش ساخته است. در سال ۲۰۰۸، نادار به خاطر تلاش‌هایش در صنعت فناوری اطلاعات، جایزه «Padm Bhushan» را دریافت کرد که ســـومین جایزه عالی غیرنظامی در جمهوری هند محسوب می‌شود و از سال ۱۹۵۴ به کارآفرینان و افرادی اعطا می‌شـــود که خدمات بزرگی به جامعه ارائه کرده‌اند. این جایزه به چهره‌ها و شرکت‌های وابسته به دولت تعلق نمی‌گیرد. همکاران نادار او را جادوگر خطاب می‌کنند؛ کسی که توانسته است در دو عرصه صنایع نوین ارتباطات و تاسیس بنیادهای آموزشی موثر و کارساز باشد. بنا به گزارش «فوربس»، او سومین فرد ثروتمند در هند و پنجاهمین فرد ثروتمند در جهان با دارایی خالص ۲۶/۴ میلیارد دلار آمریکا تا ۲۴ نوامبر ۲۰۲۲ بوده است.

از نادار به‌عنوان یکی از چهره‌هــای قدرتمند و اثرگذار در هند نام برده می‌شود. در ســال ۲۰۲۱ درآمد خالص شرکت «ال‌سی‌ال» ۱/۵ میلیارد دلار برآورد شده است.

■ **طراحی «ال‌سی‌ال» در سالن غذاخوری!**

روزی از روزهای دسامبر سال ۱۹۷۶ ش، ۶ مهندس همکار به هنگام صرف نهار در سالن غذاخوری کارخانه تولید پوشاک «دی‌ســی‌ام» مشــغول بحــث درباره راه‌اندازی یک شرکت جدید شــدند. اگرچه همه آنها جزو مدیران و کارمندان رده بالای کارخانه «دی‌سی‌ام» بودند و دستمزد قابل توجهی نیز دریافت می‌کردند، اما از وضعیت کاری و حقوق دریافتی خود ناراضی بودند. آنها در همان نشست به این نتیجه رسیدند که کار در کارخانه پوشــاک را رها کنند و طرحی نو دربیندازند. مردی که به جاه‌طلبی‌های پنج همکار دیگر خود در آن سالن غذاخوری دامن می‌زد، یک مهندس ۳۰ ساله اهل تامیل نادو به نام شیو نادار بود.

نادار و پنج همکارش کارخانه قدیمی تولید البســه را در تابستان ۱۹۷۶ ترک کردند. آنها تصمیم گرفتند شرکتی راه‌اندازی کنند که رایانه شخصی بسازد. اگرچه همه این همکاران کاربلد و آینده‌جو، تخصص فنی کافی را در زمینه رایانه داشتند، اما همانند همه استارت‌آپ‌ها، با یک مساله بزرگ مواجه بودند: تامین بودجه. با این حال، اشتیاق نادار به شرکت رویایی مطلوبش و حمایت همکاران مشتاقش، خیلی زود مسیر راه آنها را هموار کرد. شیو نادار که نقش بنیان‌گذار شرکت «ال‌سی‌ال» را بازی کرد، داســتان آن روزها را چنین تعریف کرده است: در گام اول به دیدار آرجون مالهوترا رفتم، کسی که مانند من کارآموز مدیریت و مشتاق تجربه‌های صنعتی تازه بود. ما خیلی زود با هم کنار آمدیم و دوست شدیم. پس از آن دوستان و همکاران دیگری را جذب کردیم که در کارخانه «دی‌سی‌ام» مشغول کار بودند. هسته اولیه شرکت «ال‌سی‌ال» این‌گونه شکل گرفت.

نادار در آغاز به ســراغ همکاران ســابق و دوستان نزدیکش رفت. طرح و ایده تاسیس شرکت جدید را با آنها در میان گذاشت و توانست نظر مساعدشان را جلب کند. سپس شرکتی با عنوان «Microcomp Limited» ثبت و راه‌اندازی کرد؛ شرکتی برای فعالیت در زمینه تولید و فروش ماشــین حســاب دیجیتالی. به زودی کار این شرکت بالا گرفت و ســرمایه لازم برای تحقق رویای نادار و دوســتانش که بنیان‌گذاری یک شرکت بزرگ تولید رایانه بود، به‌دســت آمد. آن هم در زمانی که رایانه‌ها، پســرعموهای پیچیده ماشــین حساب قدیمی محسوب می‌شدند. نادار و همکارانش همچنین توانستند مسوولان ایالت اوتار پرادش را متقاعد کنند که طرحشان آینده‌ای درخشــان دارد و از ضروریات صنعتی در هند است. سرانجام، ۲۰ میلیون روپیه جمع کردند و نهال «ال‌سی‌ال» را نشاندند. به دنبال تاسیس «ال‌ســی‌ال» ناقوس مرگ شرکت‌های خارجی مانند «آی‌بی‌ام» که در بازار هند تاخت و تاز می‌کردند، نواخته شد؛ درحالی‌که زنگ‌ها برای کارآفرینی «ال‌سی‌ال» در سرزمین هفتاد و دو ملت به صدا درآمد.

گیتا پیرامال از مدیران «ال‌سی‌ال» می‌گوید: ما از همان آغاز کار خویش با بدبینی و کین‌توزی تجاری روبه‌رو شــدیم که بازار هند را به عرصه تاخت و تاز آی‌بی‌ام و کوکاکولا تبدیل کرده بودند. جورج فرناندز در سال ۱۹۷۷ وزیر صنعت شد و حزب بهاراتیا جاناتا به قدرت رسید. این اتفاقی خوشــایند بود. خروج آی‌بی‌ام، خلأ بزرگی بر جای گذاشت و این خلأ بود که به شیو نادار فرصت عرض اندام داد و او توانست مشتریان خود را بیابد.

در سال ۱۹۸۴، دولت هند سیاست جدیدی را اعلام کرد که سرنوشــت کل صنعت رایانه در این کشور را تغییر داد. دولت با آزادســازی بازار رایانه، روند واردات فناوری‌های نوین مربوط به این صنعت را تسهیل کرد. مدیران «ال‌سی‌ال» از این فرصت استفاده کردند تا خط تولید رایانه اختصاصی و شخصی خود را راه‌اندازی کنند.

تقاضا برای رایانه‌های شخصی به آرامی، اما با اطمینان روزافزون در بازار هند رو به افزایش بود. بیشتر بانک‌ها به پلتفرم یونیکس روی آوردند. چند شرکت نیز برای تامین کامپیوترهای شخصی به سراغ «ال‌سی‌ال» رفتند. چنین بود که مدیران این شرکت سرتاسر جهان را درنوردیدند تا ضمن بازدید از خط تولید رایانه‌های شخصی در نقاط دیگر دنیا، به بررســی آنها بپردازند و نمونه‌های بومی مورد نظر خود را ارتقا دهند. طراحی نخســتین رایانه شخصی نوآورانه طی سه هفته آماده شد و آنها به سرعت و با اطمینان خاطر، اولین ســری از رایانه‌های خود را راه‌اندازی کردند و آن را Busybee نام نهادند.

چودری از بنیان‌گــذاران «ال‌ســی‌ال» می‌گوید: محصولات ما، به سرعت در بازار فراگیر شد. فرصت‌های جدیدی مانند تجهیز نظام بانکداری به رایانه ایجاد شد. سیاست دولت این بود که همه رایانه‌های بانکی مبتنی بر یونیکس باشند. بنابراین، ما با تب و تاب شروع به ایجاد یک رایانه مبتنی بر یونیکس کردیم. کد منبع یونیکس را خریدیم و محصول خود را از هیچ به وجود آوردیم. طی دو سال، «ال‌سی‌ال» به یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های فناوری اطلاعــات در هند تبدیل شــد. بنیان‌گذاران شــرکت برای راه‌اندازی دفاتر فــروش و بازاریابی به گوشه‌های مختلف کشور می‌رفتند و ذهن‌های خلاق را به کار می‌گرفتند تا در مواجهه بــا رقبا کم نیاورند. دستمزد و حقوقی که «ال‌ســی‌ال» برای کارمندانش تعیین کرد از برخی از بهترین شــرکت‌های آن زمان پیشی گرفت: ماهانه ۲ هزار روپیه! به این ترتیب بهترین اســتعدادها را جذب کرد و در مجموعه خود پروراند. سال ۱۹۸۹ نقطه عطفی در فعالیت، «ال‌سی‌ال» بود؛ زمانی کــه مدیرانش تصمیم گرفتنــد وارد رقابت در بازار ســخت‌فزار رایانه در آمریکا شوند. چنین بود که HCL America متولد شد؛ اما دیری نکشید که این پروژه به‌طور کامل شکســت خورد؛ چون «ال‌سی‌ال» ناتوان از این بود که گامی راهگشا و حیاتی در بازار ایالات متحده بردارد. ناامیدی بزرگ در راه بود.

پیرامال می‌گوید: ایالات متحده برای هر کارآفرینی، همیشه به‌عنوان یک بازار رویایی باقی خواهد ماند. این بزرگ‌ترین بازار در جهان است و شیو نادار، آشکارا به سمت آن کشیده شــده بود، اما او واقعا نمی‌دانست دست به چه کار مخاطره‌آمیزی زده است. رایانه‌هایی که او ساخته بود به درد بازار آمریکا نمی‌خورد. در واقع، «ال‌سی‌ال» مرتکب اشتباهی بزرگ شــده بود. اما مدیران شایسته‌اش و در رأس آنها نادار، تیزهوش‌تر از این بودند که از تجربه شکســت درس‌های بزرگ نیاموزند. آنها می‌دیدند که «اینفوسیس» و «ویپرو» دو رقیب جدی «ال‌ســی‌ال» در زمینه نرم‌افزار واقعا خوب عمل می‌کنند. نادار، سرسختانه تغییر رویه داد و شرکتش را وارد بازار نرم‌افزار کرد. چندان طول نکشید که پرده‌های کدر ناامیدی را از پیــش‌رو کنار زد و با «اچ‌پی» قرارداد مشارکت بست. به دنبال این قرارداد HCL HP Limited شــکل گرفت؛ این مشارکت سرنوشت‌ســاز، فرصت‌های تــازه‌ای بــرای نادار و همکارانش پدید آورد و موضــع رقابتی آن را تقویت کرد. سه ســال بعد، «ال‌ســی‌ال» یک امکان جدید را پی گرفت و آزمود؛ همــکاری در توزیع تلفن‌های همراه نوکیا و اریکسون. چودری توضیح می‌دهد: در سال ۱۹۹۱، زمانی که هند ارز خارجی کافی در اختیار نداشت ما مشغول تجارت سخت‌افزار بودیم؛ اما بودجه کافی در دست نداشتیم.

در آن زمان، ایده روشــنی به ذهن ما خطور کرد؛ اینکه اکنون وقت جهانی شدن اســت و چه بهتر از بستن قرارداد مشارکت با شرکت «هیولت پاکارد».

مدیران «ال‌سی‌ال» در سال ۱۹۹۷ به‌عنوان شرکتی که همزمان در چند عرصه مرتبط با رایانه فعالیت می‌کرد تصمیم گرفتند با تمرکز بر توسعه نرم‌افزار، اندیشه‌های پیشین خود را بازسازی و اجرا کنند. نادار اکنون آماده بود تا با تمام توان خود در رقابت جهانی شرکت کند. داستان «ال‌سی‌ال» از دهه ۷۰ تا ۹۰، داستان مراحل رشد مستمر بود، اما نادار پیش‌بینی نمی‌کرد که در جریان شــوک بازارها دچار وقفه و آزمون و خطا شود. آرجون مالهوترا، رفیق و دوســت قدیمی‌اش در ســال ۱۹۹۸ از شرکت جدا شد و تصمیم گرفت دفتر شــرکت متعلق به خود را در کالیفرنیا تاسیس کند. بازار هند و مقاصد صادراتی به‌دست رقبا افتاده و درآمد بخش سخت‌افزار «ال‌سی‌ال» رو به کاهش گذاشــته بود. نادار، در پی از دســت دادن همکار قدیمی‌اش دوباره بــه فکر درانداختن طرحی نو افتاد. طراحی مجدد شــیوه مدیریتی و زمینه تولیدی «ال‌ســی‌ال». اما منابع مالی محدود نادار را به ســمت بازار سرمایه کشــاند. عرضه اولیه سهام این شرکت در بورس اوراق بهادار هند در ســال ۱۹۹۹ صورت گرفت که موفقیتی چشمگیر برای نادار رقم زد. او دستور کار و چشم‌انداز تازه‌ای برای شرکتش ترسیم کرد و به رویایی که سال‌ها در سر داشت نزدیک‌تر شد؛ به وجود آوردن کسب‌وکارهای جدید مرتبط با طراحی و تولید نرم‌افزار و راه‌اندازی نهادهای آموزشی، مانند مدرسه و دانشگاه.

ترجمه از منبع: www.indiatimes.com

عوامل اقتصادی موثر بر پیشرفت علوم در هند دوره بابُریان

دکتر حسام‌الدین حجت زاده: هندوستان یکی از پیشگامان تولید علم در جهان در طول تاریخ به شمار می‌رود. به‌طوری که دانشمندان هندی از عهد باستان در علوم مختلف از جمله پزشــکی، داروسازی، ریاضیات، نجوم، جغرافیا، فلســفه، ادبیات، معماری و هنرهایی همچون موسیقی میراث ماندگاری برای جهانیان برجا گذاشــته‌اند. بی‌تردید یکی از علل اصلی موثر بر رشد روند تولید علم در سرزمین ثروتمندی همچون شبه قاره هند، برخورداری علما، دانشمندان و متفکران ساکن هند از آرامش ذهنی ناشی از امنیت اقتصادی و اطمینان آنها از حمایت مالی حکومت از اهل علم بوده است. با توجه به آنچه گفته شد، برخی از علل و عوامل اقتصادی موثر بر پیشرفت علوم در دوران سلسله بابریان (۹۳۲-۱۲۷۴ ه.ق) عبارتند از:

● **وفور نعمت و ثروت‌های طبیعی در شــبه قاره هند:** بیشــتر تاریخ‌نویسان و جهانگردانی که از هندوستان دیدن کرده‌اند، هنگامی که وضعیت این سرزمین را از عهد باســتان تا سده‌های میانه توصیف می‌کنند، بر وفور نعمت‌های گوناگون در هند تاکید دارند. این ویژگی نه تنها مهاجمان خارجی را به حملات پیاپی به این ســرزمین به طمع دست‌یافتن به منابع غذایی و امکانات زیستی فراوان آن ترغیب می‌کرد، بلکه وجود اقلیم‌های متفاوت، شرایط آب و هوایی و ثروت‌های طبیعی عظیم در طول تاریخ و از جمله در عصر بابریان، جذابیت‌های هند را برای دانش‌پژوهان در رشته‌های گوناگون دوچندان می‌نمود و شاهان بابری سعی می‌کردند تا بخشی از درآمدهای ناشــی از استخراج یا صادرات ثروت‌های طبیعی موجود در اقلیم‌های مختلف هند مانند الماس، پنبه و کتان را برای پیشرفت علوم و صنایع در کشورشان هزینه کنند.

● **توجه ویژه بابریان به رفاه عمومی و آســایش اقتصادی:** هند در سایه حکومت شاهان بابری از نظم و امنیت نسبی اقتصادی برخوردار بود. به‌طوری که شهرها و ایالاتی که به لحاظ عظمت، شکوه و کثرت جمعیت مشهور بودند، مانند لاهور و آگرا، دهلی و لکهنو در شمال و بیجاپور، حیدرآباد، بیدر و گلکُنده در جنوب شبه قاره همگی به حسن نظم، وفور نعمت و امنیت کامل معروف بودند. در این مناطق مسائلی همچون تقسیم آذوقه، حل و فصل امور شهرها و تامین آسایش مردم به نحو احسن انجام می‌گرفت. علاوه بر اینها، جهانگردان اروپایی که بین سده‌های شانزدهم تا نوزدهم میلادی/دهم تا سیزدهم هجری از شبه قاره دیدن کرده‌اند، ضمن آنکه توصیفات کاملی از شهرهای لاهور و آگرا به عمل آورده‌اند و حتی لاهور را از پاریس و لندنِ دوره رنسانس بزرگ‌تر دانسته‌اند، به مواردی مانند وضعیت جاده‌ها در هند توجه کرده و شرایط راه‌های این سرزمین را ستوده‌اند. به عنوان مثال، ژان باتیست تاورنیه، جهانگرد فرانسوی که در سده هفدهم میلادی و همزمان با حکومت شاه‌جهان (۱۰۳۷-۱۰۶۸ ه.ق) از هند بابری دیدن کرده است، وضع راه‌های هند را «مناسب» توصیف کرده است و باور دارد که شرایط آنها از جاده‌های ایتالیا و فرانسه بهتر است؛ به‌طوری که برای انتقال افراد در این مسیرهای مختلف از وسایلی همچون هودج یا کالسکه‌هایی که گاوها آنها را می‌کشیدند، استفاده می‌شد و یگان‌هایی از سربازان محافظت از جهانگردان را بر عهده داشتند. طبیعی است که به سبب سطح قابل قبول رفاه اقتصادی و آســایش و امنیت روانی و اجتماعی در اکثر مناطق هند تا طی بیش از سی‌صد سال صدها تن از دانش‌پژوهان و اهل علم از دیگر نقاط شبه قاره و سرزمین‌های مجاور مانند ایران، فرارود (ماوراءالنهر) و حتی در مواردی از امپراتوری عثمانی به قلمرو بابریان پناه آورند.

● **واگذاری زمین به علما و دانشمندان:** بابریان اغلب می‌کوشیدند برای فعالیت دانشمندان و علمای بومی و خارجی فضایی آرام و مناسب فراهم کنند. در همین راستا، شاهان بابری و حکام محلی منصوب آنان معمولا از حمایت مالی و تامین معاش اهل علم دریغ نمی‌کردند. از جمله بر اساس یک طرح هوشمندانه در زمان جلال‌الدین اکبرشاه (۹۶۳-۱۰۱۴ ه.ق) امتیازات اراضی در نقاط مختلف هند بابری به عنوان مِلک یا کمک معاش به علما، دانشمندان و متفکران واگذار می‌شد. مسوولیت این اقدام با مقام «صدر» بود که تحت نظارت شخص پادشاه زمین‌های کشاورزی را به این اشخاص و به افراد نیازمند واگذار می‌کرد.

نتیجه این اقدام آن بود که به تدریج جلوی فساد مالی برخی از روحانیون و قضاتی که زمین‌هایی را به غارت برده بودند، گرفته شــد و درعین حال، اهل علم و اندیشــمندانی که از دیگر مناطق به هند بابری مهاجرت کرده بودند، با دریافت این اراضی به مثابه کمک هزینه زندگی غم نان نداشــته باشــند. همزمان با این تحول مثبــت در هند، به قــول صائب تبریزی (د ۱۰۸۰ ه.ق)، شاعر بلندآوازه عصر صفوی، مردم ایران که پیش از این برای پدران و اجدادشان افسوس می‌خوردند، در سایه حکمرانی صفویان غم خود را می‌خوردند. محمدقلی سلیم‌طهرانی (د ۱۰۵۷ ه.ق) نیز که در دوره شاه‌جهان از ایران به هند بابری مهاجرت کرد و نزد نواب اسلام‌خان وزیر اعظم شاه‌جهان با عزت و احترام می‌زیست، با اشاره به وضعیت مطلوب اقتصادی هند، به‌طور ضمنی از اوضاع نابسامان ایران انتقاد می‌کند: «به عیش آباد هندوستان غم پیری نمی‌باشد». این مثال‌ها نشان می‌دهند که بابریان برخلاف صفویه برای اداره قلمرو گسترده خویش از چه برنامه‌های مدونی پیروی می‌کردند که پیامد اجرای این برنامه‌ها، رفاه اقتصادی نسبی و جذب علما و دانشمندان به شبه قاره حتی در دوران ضعف سلسله بابری پس از مرگ ششمین پادشاه این حکومت (اورنگ زیب) در سال ۱۱۱۹ ه.ق/۱۷۰۷ م. و آغاز استعمار هند به دست کمپانی هند شرقی بریتانیا در سده هجدهم میلادی بود.

● **گستردگی تجارت بین‌المللی هند:** هندوستان از روزگار باستان در شبکه عظیم روابط تجاری جهان، جایگاه و نقش برجسته‌ای داشته است. آن گونه که در مجموعه داستان‌های جتاگها (Jtagha) مربوط به سده پنجم پیش از میلاد آمده است که روابط تجاری هند با مصر از یکسو و شرق و جنوب شرق آسیا از سوی دیگر، بسیار گسترده بود. هند در روابط تجاری بین‌المللی چین و جاوه در شرق آسیا تا بندر ونیز در جنوب اروپا نیز نقش گذرگاه پول و کالا را داشته و عمده‌ترین کالاهایی که از این مسیر به طرف مغرب زمین ارسال می‌شدند، عبارت بودند از: ابریشم، پارچه‌های لطیف و ظریف، انواع اسلحه، قالیچه، عطر، ادویه، عاج، دارو و غیره. محمد مجیب، پژوهشگر معاصر هندی نیز می‌نویسد: «ایران پیوسته نیازمند پارچه‌های نخی، دارو و سایر صادرات هند بود.» بابریان با هدف تقویت بنیان‌های اقتصاد داخلی و تجارت خارجی هند، ضمن برقراری یک نظام تجارت بین‌المللی، صادرات کالاهایی مانند شمشیرهای مشهور هندی را به‌شدت افزایش دادند. تحسین‌برانگیزترین شمشیرهای هندی از فولاد معروف به دمشقی ســاخته می‌شدند که در اصل فولادهای تولید هند بودند و اکبرشاه و جانشینان او در تقویت تجارت شمشیرهای فولادین در سطح جهان نقش موثری ایفا کردند.

روابط تجاری بین‌المللی هند بابری به تولید و صادرات سلاح‌هایی مثل شمشیر منحصر نبود و بابریان سعی داشتند سبد واردات هندوستان را نیز در راســتای تامین نیاز داخلی و مهم‌تر از آن، گسترش دامنه روابط تجاری خارجی این کشور، تنوع ببخشــند. محمدعلی پیرزاده مشهور به حاجی پیرزاده، جهانگرد معروف که در اواخر دوره قاجاریه از هندوستان و بسیاری از بنادر جنوبی ایران هم دیدن کرده است، در سفرنامه خویش ضمن اشاره به مشــاهداتش از وضعیت بندرعباس درباره مبادلات تجاری این بندر با هند می‌نویسد: «در یک کشتی تجاری به مقصد بمبئی، پشم، بادام، پسته، کشمش و از این قبیل وارد حمل می‌شد.»

حاجی پیرزاده هم‌چنین در سفرنامه‌اش از صادرات مروارید خلیج‌فارس به شبه قاره هند سخن می‌گوید: «شهر لنگه تاجرهای معتبر دارد که تجارت آنها بیشتر مروارید است. مروارید خوب را بیشتر از بحرین و عمان به بندر لنگه می‌آورند و از آنجا به هندوستان صادر می‌شد.» این موضوع اخیر را برخی دیگر از منابع تاریخی که به مساله تاریخ تجارت خارجی هند پرداخته‌اند نیز تایید کرده‌اند. به نوشته این منابع، تجار هندی از دوره ساسانیان تا سده نوزدهم میلادی خریداران عمده محصولاتی مانند اسب، پنبه و مروارید از ایران بوده‌اند. آنچه روایت شد گویای تداوم تجارت پررونق میان هند با ایران به‌عنوان یکی از مهم‌ترین شرکای تجاری شبه قاره تا پایان دوره بابریان در نیمه سده نوزدهم با وجود بی‌ثباتی شدید سیاسی، افول اقتصاد داخلی و تجارت خارجی هند و نفوذ فزاینده استعمار بریتانیا در این سرزمین در همین دوران است. نکته آنکه رونق اقتصادی هند به شکل غیر مستقیم از طریق افزایش ثروت حکومت و تجار به‌عنوان نمایندگان بخش خصوصی در نظام سنتی تجارت، موجب مهاجرت اهل علم و دانشمندان از دیگر نقاط شبه قاره و از کشورهایی مثل ایران به هند بابری می‌شد.

گاه‌شمار

منابع آب تهران؛ از قنات و بشکه تا لوله‌کشی

آب شــهر تهران تا پیــش از لوله‌کشــی از راه قنات‌ها تامین می‌شــد. حدود ۴۸ رشــته قنات وقفی و خصوصی در واپسین سال‌های حکومت قاجار، در دوره احمدشــاه، وجود داشت که ســاکنان تهران آب مورد نیاز خود را از آنها می‌گرفتند. تقسیم آب قنات‌ها در میان محله‌های گوناگون و توزیع آب نوشــیدنی در سطح شــهر، مشــاغلی را پدید آورده بود که برخی از آنها تا واپسین ســال‌های دهه ۳۰ خورشــیدی تداوم یافتند. سقاها، میراب‌ها و صنف بشکه‌داران و آب‌برداران، کسانی بودند که در این زمینه به ساکنان شهر به روش‌های گوناگون آب می‌رساندند. سقایی در گذشته از مشاغل سطح پایین جامعه به شمار می‌آمد. سقاها از پوســت گوسفند، مشــکی مهیا و درون آن را از آب پر می‌کردند. آنها برای فروش آب، بــه در خانه‌ها و مغازه‌ها رفته، با لیوان یا کاسه سفالی به مشتریان آب می‌فروختند. توزیع آب به شکل سقایی و استفاده از مشک، به موجب یک سند تاریخی در دوره پهلوی اول متروک شــد. میراب‌ها، کسانی بودند که به روشی دیگر به محله‌های مسکونی شــهر آب می‌رساندند. این کار به روش میاهی یا اجاره آب و رســاندن آن به محله‌ها انجام می‌گرفت؛ به این‌شیوه که اشخاصی آب‌های شهری را اجاره کرده، به وسیله میراب‌ها، محله‌ها را بر وفق میل و منافع خود مشروب می‌کردند. میرابی شغلی مهم برشمرده می‌شد؛ زیرا میراب تنها کسی بود که اجازه گشودن یا بستن آب را به خانه مردم داشت. آنها همچنین مدیریت و شــمارش زمان و تقسیم عادلانه آب را برعهده داشتند. میراب‌ها همچنین افزون بر تقسیم عادلانه آب، در حل درگیری‌های محله‌ای نیز تاثیر می‌گذاشــتند. میراب‌ها اگر کارشان را درست انجام می‌دادند معمولا به همه محله‌های شــهر آب می‌رســید؛ گاه البته یک میراب با مردمان محله یا شخصی ویژه خرده‌حساب داشــت که آن را بر سر تقسیم سهم آب تلافی می‌کرد. آنها ترفندهایــی نیز در انجام وظیفه خود به کار می‌بردند؛ به‌عنوان نمونه آب را هنگام شب که آلودگی کمتر داشت، روی برخی از خانه‌ها می‌گشــودند. سقاخانه‌ها و شغل سقایی پس از سلطنت پهلوی اول از رواج افتاد و جای خود را به حمل و توزیع آب با بهره‌گیری از بشکه داد. این شیوه آب‌رسانی تا پیش از لوله‌کشــی آب در تهران برپا بود. صنف بشکه‌داران و آب‌برداران آب به این ترتیب در پایتخت پهلوی اول شکل گرفت که افزون بر آب‌رســانی به مردم تهران، وظیفه لایروبی قنات‌ها و تصفیه آب را نیز برعهده داشــت. این صنف از نظر بهداشتی زیر نظر انستیتو پاستور فعالیت می‌کردند. صنف بشکه‌داران تا پیش از لوله‌کشی آب در تهران فعال بود؛ چنانچه در سال ۱۳۳۵ خورشــیدی ۴۲۰ دستگاه بشکه وظیفه آب‌رســانی را به عهده داشتند و بنابر اســناد موجود ۱۲ هزار کارگر و عائله با این شغل روزگار می‌گذراندند.

■ **و آن‌گاه لوله‌کشی آب در تهران!**

دولت ایران نخســتین‌بار در سال ۱۳۰۱ خورشیدی به مساله کم‌آبی و آلودگی آب تهران توجه نشــان داد؛ مطالعاتی به این ترتیب در زمینه لوله‌کشــی آب شــهر تهران نیز انجام شد. آب قنات‌های تهران در میانه‌های ســال ۱۳۰۳ خورشــیدی بر اثر کمبود بارندگی رو به کاهش نهاد و کم‌آبی بیش از ســال‌های پیش احساس شد. برخی کارگزاران حکومتی تنها راه برای حل این مشکل را لوله‌کشی آب دانستند «این نقیصه جز به کشیدن لوله که مانع از اتلاف آب و دارای هزاران محســنات دیگر است، امکان‌پذیر نخواهد بود.»

مسائل مربوط به آب، در دوره پهلوی اول با توجه به گسترش شهر تهران و افزایش جمعیت آرام‌آرام افزایش یافت که موجب شد دولتمردان ضرورت لوله‌کشــی آب در تهران را مورد توجه قرار دهند. کمیسیون‌هایی گوناگون در سال‌های ۱۳۰۸، ۱۳۱۴، ۱۳۱۵، ۱۳۱۶، ۱۳۱۷ و ۱۳۱۸ تشکیل شــد و چندین آگهی مناقصه برای انجام پروژه لوله‌کشی آب در تهران انتشار یافت. این کوشش‌ها اما به نتیجه‌ای مشخص و عملیاتی نینجامید. نیاز به لوله‌کشی آب در پایتخت اما با آغاز جنگ دوم جهانی، برکناری رضاشاه و اشغال ایران، به محاق رفت و دیگر دغدغه‌ای چندان مهم برشمرده نمی‌شد. نخستین کلنگ عملیات لوله‌کشی با پایان جنگ و استقرار دولت پهلوی دوم، در سی‌ام تیر ۱۳۲۶ خورشیدی در مکان پارک‌شــهر به زمین خورد. تعیین حدود شهر تهران نیز همراستا با کار لوله‌کشــی در قالب نقشه‌برداری انجام شد و لوله‌کشــی آب تهران برای جمعیتی برابر ۹۰۰ هزار نفر در سال ۱۳۲۹ خورشیدی به مرحله اجرا درآمد.

آن‌گونه که حسین محبوبی اردکانی در کتاب «تاریخ موسسات تمدنی جدید در ایران» به تفصیل آورده است، شیوه اجرای کار لوله‌کشــی اختلاطی بود و با بهره‌گیری از امکانات و روش‌های اجراشده در کشورهای دیگر انجام می‌گرفت؛ ته‌نشینی و تصفیه آب به روش فرانســوی، پاکیزگی (استریلیزاســیون) به شیوه آمریکایی، اتصال لوله‌ها بر اســاس نمونه انگلیس، تولید نیرو و تاسیسات خودکار به سبک آلمانی، تهیه مواد شیمیایی با وسایل سوئیسی و تهیه مواد فولادی از سوئد و انگلیس، مواد چدنی از فرانسه، ماشین‌آلات برق و تلمبه از آلمان، آهن و سرب از بلژیک و کسریِ سیمان از روسیه. محبوبی اردکانی تصریح کرده است که با توجه به حجم و گستردگی لوله‌کشی آب در تهران، دولت در سال ۱۳۳۹ خورشیدی قرارداد خرید تجهیزات و ساخت کارخانه لوله‌ســازی را با موســســه آمریکایی «بیلنر واکیوم کانکریت با مســوولیت محدود» منعقد کرد و این کارخانــه ۹ آذر ۱۳۴۰ خورشیدی گشایش یافت. مرحله نخست بهره‌برداری از آن آب لوله‌کشی در سال ۱۳۳۴ خورشیدی آغاز شد و مرحله دوم آن در سال ۱۳۳۸ پایان یافت.

آب لوله‌کشی تهران از دو رودخانه کرج و جاجرود و آب‌های چندین قنات و چاه عمیق تامین می‌شد. عملیات لوله‌کشی تهران از سال ۱۳۴۰ خورشیدی گسترش یافت و بسیاری از منطقه‌های شهر به این ترتیب از آب لوله‌کشی برخوردار شدند. این عملیات بزرگ مشکل کم‌آبی را در تهران از میان برد و البته شبکه سنتی توزیع آب به ویژه از راه قنات‌ها را برچید.

مهناز نگهی

اخبار داخلی

بحران لوکادیا

دنیای اقتصاد: به نظر می‌رسد پرسپولیس در آستانه دربی تهران با یک مشکل بزرگ مواجه شده است؛ مشکلی که به خودداری یورگن لوکادیا، بهترین بازیکن این تیم از حضور در تمرینات مربوط می‌شود و احتمال جدایی او را به وجود آورده است. باشگاه پرسپولیس در فاصله کوتاه تا برگزاری نودونهمین دربی پایتخت، اعلام کرد مهاجم هلندی این تیم بدون اطلاع باشگاه در تمرین حضور پیدا نکرده است و به خاطر مشکلات خانوادگی، قصد ترک ایران را دارد. عدم حضور این بازیکن در دربی که تاکنون شش گل برای تیمش به ثمر رسانده شوک بزرگی برای پرسپولیس به حساب می‌آید. این در حالی است که پیش از این اعلام شده بود شیخ دیاباته دیگر مهاجم خارجی پرسپولیس نیز به دلیل مصدومیت قادر به حضور در دیدار مقابل استقلال نخواهد بود. جدایی لوکادیا در حالی است که گفته می‌شود باشگاه پرسپولیس به تمامی تعهداتش در قبال این بازیکن عمل کرده و خروج او، بر خلاف بسیاری از موارد مشابه خارجی دلایل مالی ندارد. از قرار معلوم این بازیکن، بیماری همسرش را دلیل نیاز به مرخصی فوری عنوان کرده است.

داور دربی مشخص شد؟

ایسنا: محمدحسین زاهدی‌فر، داور احتمالی دربی ۹۹ است. دو تیم استقلال و پرسپولیس، روز سه‌شنبه در چارچوب هفته دوازدهم لیگ برتر به مصاف هم می‌روند و کمیته داوران فدراسیون فوتبال در خصوص انتخاب داور این دیدار، تقریبا تصمیم خود را گرفته است. یکی از اعضای کمیته داوران درباره انتخاب داور دربی گفت: «تصمیمات تقریبا قطعی شده و محمدحسین زاهدی‌فر گزینه اول کمیته داوران برای قضاوت این دیدار است. البته هنوز این انتخاب کاملا قطعی نشده و داور دربی ۹۹ با اعلام سایت فدراسیون مشخص خواهد شد.» پیش از این یک بار قرار بود زاهدی‌فر دربی را سوت بزند که در لحظه آخر، قضاوت به پیام حیدری رسید.

رکورددار پرتاب نیزه راننده اسنپ شد!

دنیای اقتصاد: در حالی که بازی‌های آسیایی پیش‌رو است و ورزشکاران باید خود را برای این رویداد مهم آماده کنند، رکورددار پرتاب نیزه ایران مجبور است برای تامین هزینه‌های ورزشی خود در اسنپ کار کند و وقت کمتری را به تمریناتش اختصاص بدهد. علی فتحی گنجی، رکورددار پرتاب نیزه ایران و یکی از دو مدال‌آور دوومیدانی ایران در بازی‌های کشورهای اسلامی از بی‌توجهی مسوولان استانی گلایه دارد. این ورزشکار که چند ماه قبل در بازی‌های قونیه موفق به کسب مدال برنز شد و در ادامه هم رکورد ملی ایران در این ماده را به نام خود ثبت کرد، برای تامین هزینه‌های ورزشی خود مجبور است در اسنپ کار کند. فتحی گنجی در گفت‌وگو با «ایسنا» در مورد وعده محقق نشده مسوولان اداره کل ورزش و جوانان لرستان گفت: «بعد از مدال‌آوری در بازی‌های کشورهای اسلامی، مسوولان اداره کل ورزش و جوانان استان گفتند وقتی به ایران برگردی پیش استاندار می‌رویم تا تقدیر شوی. قرار بود شنبه بعد از بازگشتم از بازی‌ها برویم، اما هنوز آن شنبه نرسیده است. صبح‌ها در اسنپ کار می‌کنم تا از این طریق مخارج ورزشم را تامین کنم. عصر هم تمریناتم را انجام می‌دهم. این در حالی است که مسابقات قهرمانی آسیا و بازی‌های آسیایی را پیش‌رو داریم و مسوولان انتظار دارند مدال بگیرم. آقای بادپی مربی من است، اما به او حقوق نمی‌دهند و مجبورم خودم پول بدهم تا برایم برنامه بفرستند چون در شهر دیگری است و از من دور است.»

دنیای اقتصاد: بیست روز از شکست تیم ملی فوتبال برابر آمریکا در جام جهانی گذشته و هفته قبل بود که تیم ملی کشتی آزاد هم در جام جهانی برابر آمریکا شکست خورد تا به نایب قهرمانی جهان برسد. اما بامداد روز گذشته در لاس‌وگاس، گرگ ایرانی همه نگاه‌ها را به خود خیره کرد تا نشان دهد همان‌طور که همه این شکست‌ها در چارچوب ورزش بوده، در این راستا می‌توان برنده هم شد. هرچند قهرمانی هادی چوپان در رقابت‌های مسترالمپیا یک دستاورد فردی بوده و همان‌طور که بارها خود این بدن‌ساز شیرازی هم از عدم حمایت مسوولان شکایت کرده، نمی‌توان آن را آورده یک سیستم حرفه‌ای برای بالا بردن پرچم ایران دانست. چوپان عنوان قهرمانی معتبرترین رقابت پرورش اندام دنیا را به دست آورد؛ رقابتی که لازمه شرکت کردن در آن، موفقیت در چند استیج دیگر است و تا چند سال قبل حتی این حضور هم برای بدن‌سازان ایرانی یک رویا بود.

■ خط شکن

سال ۲۰۱۲ بود که مرحوم بیت‌الله عباسپور به عنوان نخستین بدن‌ساز ایرانی در این رقابت شرکت کرد و عنوان هفدهمی را به دست آورد. او سال بعد این رتبه را تکرار کرد و همه از این خوشحال بودند که او توانسته برای دو سال پیاپی در مستر المپیا شرکت کند. ظهور پدیده‌ای به نام چوپان اما نشان داد که می‌توان سقف آرزوها را بالاتر برد. حتی اگر همه کارها به تنهایی انجام شود. عضو سابق تیم ملی پرورش اندام، سال ۲۰۱۹ پس از حواشی بسیاری که بابت عدم اخذ ویزای آمریکا متحمل شد، کمی پیش از مسابقات به لاس‌وگاس رسید اما توانست عنوان سوم را به دست بیاورد و البته برترین بدن‌ساز مسابقات از دیدگاه مردمی شود. عنوانی که پیش از این در تاریخ ورزش ایران بی‌سابقه بود و چوپان توانست آن را سال گذشته هم تکرار کند.

درواقع عدم قهرمانی گرگ ایرانی، حضور رقبای نامداری چون بیگ رامی بود که فیزیک درشت‌ترش نسبت به چوپان، همواره نظر داوران را نسبت به بدن‌ساز مصری برمی‌گرداند، اما تسلیم شدن در قاموس مرد ایرانی نبود. او که در تمام این سال‌ها با هزینه شخصی راهی مسابقات مستر المپیا شده بود، این‌بار حق تمام زحماتش را گرفت. چوپان پس از اینکه نامش به عنوان برنده جدید معتبرترین مسابقات بدن‌سازی دنیا خوانده شد، مدالش را به مردم ایران تقدیم کرد و گفت: «هدفم این است که باز هم این عنوان را به عشق مردم ایران تکرار کنم. امیدوارم این قهرمانی مقداری از غم‌های مردم ایران را کم کند و توانسته باشم نماینده و سرباز خوبی برای ایران باشم. این مدال را به بانوان شریف ایران و مردم ایران که در هر کجای دنیا هستند، تقدیم می‌کنم. امیدوارم شادی میهمان خانه همه باشد، نژادپرستی در بین ما نباشد، همه از هر کشوری که هستیم با هم دوست باشیم و به یکدیگر افتخار کنیم.» این واکنش جوان خط‌شکنی است که روزگاری از گچکاری امرار معاش می‌کرد و از کودکی با معضل کم‌شنوایی روبه‌رو بوده است. او نشان داد با اراده می‌توان بر هر چیزی غلبه کرد و البته مردم را هم فراموش نکرد. چنین قهرمانانی بیش باد!

وقایع‌نگاری یک دربی پرحاشیه که بالاخره سه‌شنبه انجام می‌شود

«دود» آورد!

دنیای اقتصاد: در قرن بیست‌ویکم، در زمانه پیشرفت محیرالعقول فناوری و امکانات، در دورانی که قطر در همسایگی ایران جام‌جهانی برگزار می‌کند، بعد از کش‌وقوس‌های فراوان بالاخره سرنوشت برگزاری یک مسابقه ساده لیگی در ایران مشخص شد که عمیقا جای خوشحالی دارد! پرسپولیس و استقلال در قالب هفته دوازدهم لیگ برتر باید به مصاف هم بروند؛ مسابقه‌ای که دربی شماره ۹۹ پایتخت خواهد بود. این بازی اما مدت‌هاست که محل مناقشه قرار گرفته و حرف و حدیث‌های فراوانی در موردش ایجاد شده است. بد نیست سیر روایی ماجرا را یک بار به‌طور خلاصه مرور کنیم.

۱- ابتدا قرار بود سرخابی‌ها پیش از آغاز مسابقات جام‌جهانی به مصاف هم بروند، اما در آخرین روزها برنامه تغییر کرد و بازی به بعد از مسابقات قطر موکول شد. هیچ‌کس هم نفهمید در شرایطی که چرا حداکثر چشم‌انداز منطقی برای پیشروی ایران در جام‌جهانی مربوط به حضور تیم کشورمان در مرحله گروهی یا نهایتا یک‌هشتم نهایی می‌شد، آقایان دربی را برای بعد از فینال برنامه‌ریزی کردند. نهایتا اما یک روز وسط هفته یعنی سه‌شنبه ۲۹ آذر برای انجام این بازی در نظر گرفته شد.

۲- یک موضوع بحث‌برانگیز دیگر در مورد این بازی، به حضور یا عدم حضور تماشاگران مربوط می‌شد. مسابقات هفته‌های پایانی لیگ برتر قبل از آغاز جام‌جهانی به خاطر شرایط خاص کشور، در ورزشگاه‌های خالی برگزار شد. با این حال مهدی تاج دو روز پیش اعلام کرد دربی تماشاگر خواهد داشت، هرچند جزئیاتی در مورد بلیت‌فروشی ارائه نشد که همین مساله، صحت و دقت ادعای رئیس فدراسیون فوتبال را زیر سوال می‌برد.

۳- حواشی دربی خیلی کم بود، پای آلودگی هوا هم به آن باز شد. همه می‌دانند که وضعیت هوای تهران چطور است و تعطیلی‌های بی‌پایان مدارس، عمق فاجعه را نشان می‌دهد. در همین حین اعلام شد روز سه‌شنبه یعنی موعد برگزاری دربی، پیک آلودگی هوای تهران است. حتی از طرف استانداری اعلام شد که دربی لغو می‌شود و رسانه‌ها هم این خبر را پوشش دادند، اما بعدا اتفاق دیگری رخ داد. به نظر می‌رسد مختصر بارش باران در تهران که شامگاه شنبه رخ داد، باعث تردید مسوولان در برگزاری دربی شد.

۴- نهایتا اما عصر یکشنبه، یعنی در فاصله حدود ۴۸ ساعت تا برنامه از پیش تعیین‌شده، سازمان لیگ به‌طور رسمی اعلام کرد دربی تهران سر جای خودش باقی مانده و پرسپولیس و استقلال از ساعت ۱۷:۳۰ سه‌شنبه به مصاف یکدیگر خواهند رفت. البته آنچه می‌خوانید صرفا خبری است که تا زمان تنظیم این مطلب منتشر شده، وگرنه در فوتبال ایران تا دقیقه نود هر اتفاقی ممکن است رخ بدهد.

۵- نکته آخر هم اینکه قرار شده دربی ۹۹ بدون تماشاگر باشد. مساله اینجاست که اگر حضور هواداران صرفا به خاطر آلودگی هوا ممنوع شده، پس چطور اجازه می‌دهند در چنین شرایط مسمومی بازیکنان دو تیم فعالیت سنگین بدنی و تنفسی داشته باشند؟ این هم از آن دست سوالات بی‌جواب فوتبال ایران است!

اخبار خارجی

سرمربی انگلیس ابقا شد

دنیای اقتصاد: به دنبال حذف تیم ملی انگلیس از جام جهانی ۲۰۲۲ در مرحله یک‌چهارم نهایی، شایعات زیادی درباره جدایی گرت ساوت‌گیت از تیم ملی انگلیس مطرح شد، اما اتحادیه فوتبال انگلیس مشتاق به همکاری با این سرمربی ۵۲ ساله بود. در نهایت هم خبر رسید که ساوت‌گیت برای ماندن در تیم ملی انگلیس با اتحادیه توافق کرده و اتحادیه فوتبال انگلیس رسما خبر از ادامه همکاری با ساوت‌گیت داد. در بیانیه اتحادیه فوتبال انگلیس آمده: «خوشحالیم اعلام کنیم گرت ساوت‌گیت تا پایان یورو ۲۰۲۴ سرمربی تیم ملی انگلیس می‌ماند. او و استیو هالند همواره حمایت ما را خواهند داشت و حالا برنامه‌ریزی‌مان برای مسابقات یورو شروع می‌شود.» گفتنی است که انگلیس در مقدماتی یورو ۲۰۲۴ با تیم‌های ایتالیا، اوکراین، مقدونیه شمالی و مالت هم گروه است.

دشان بماند، خبری از بنزما نیست

دنیای اقتصاد: کریم بنزما تا قبل از یورو ۲۰۲۰ به اردوی تیم ملی فرانسه دعوت نمی‌شد تا بالاخره طلسم شکست. ستاره رئال در یورو ۲۰۲۰ و لیگ ملت‌های اروپای ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ برای فرانسه بازی کرد، اما به دلیل مصدومیت شانس حضور در جام جهانی را از دست داد. پس از اینکه دشان از بازیکنی به جای بنزما دعوت نکرد، گمان می‌رفت این شانس وجود دارد تا بنزما در صورت ریکاوری به تیم برگردد، اما نه دیدیه دشان و نه فدراسیون فوتبال فرانسه تمایلی به دعوت مجدد از بنزما نداشتند. حتی با وجود اینکه مهاجم فرانسوی چند روز قبل در بازی دوستانه رئال مادرید برابر لگانس به میدان رفت و نشان داد که می‌توانست برای کشورش هم بازی کند. نشریه اکیپ فرانسه در این رابطه نوشته که دشان از بنزما دلخور است، چرا که این بازیکن چندی قبل در مراسم توپ طلا از او تشکر نکرد. بنزما در آستانه ۳۵ سالگی قرار دارد و اگر دشان تا ۲۰۲۴ ماندنی شود، او بار دیگر شانسی برای بازگشت به تیم ملی نخواهد داشت.

جزئیات درگیری حکیمی با اینفانتینو

دنیای اقتصاد: تیم ملی فوتبال مراکش در دیدار رده‌بندی جام جهانی ۲۰۲۲ به مصاف کرواسی رفت و با قبول شکست ۲بر یک، به کارش در جام جهانی قطر با عنوان چهارمی پایان داد. البته بازیکنان تیم ملی مراکش به‌شدت در این بازی به داور قطری اعتراض داشتند و حتی بعد از بازی هم با او درگیر شدند. طبق اعلام خبرنگار روزنامه الکاس قطر، اشرف حکیمی، بازیکن سرشناس مراکشی‌ها در تونل ورزشگاه با جیانی اینفانتینو، رئیس فیفا درگیری لفظی پیدا کرد و با صدای بلند به او نسبت به عملکرد داوری در این دیدار اعتراض کرد. گفته می‌شود پرخاشگری مدافع پاری‌سن‌ژرمن به رئیس فیفا باعث شده اطرافیان اینفانتینو از خبرنگاران حاضر در این صحنه بخواهند که فیلم این اتفاق را پاک کنند! اشرف حکیمی در این باره گفت: «بعد از پایان بازی عصبانی بودم. رفتم با اینفانتینو صحبت کنم اما بعد از حرفم عذرخواهی کردم. ما با هم دوست هستیم و برای او احترام زیادی قائل هستم، بنابراین هیچ اتفاقی نیفتاد.»

خط ویژه سازمان آگهی ۸۹۰۱

نوبت دوم
آگهی مناقصه عمومی
بدون اخذ سپرده
درخواست شماره:
RHS-9945923-BA/T16
موضوع آگهی:
قطعات یدکی "P/F" BONETTI
برای کسب اطلاعات بیشتر به سایت این شرکت WWW.BAORCO.IR مراجعه نمایید.
روابط عمومی و امور بین الملل
شرکت پالایش نفت بندرعباس (سهامی عام)

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی سالیانه
شرکت توسعه صنایع و صادرات فارس (سهامی خاص)
به شماره ثبت ۸۷۴۱ و شناسه ملی ۱۰۵۳۰۲۱۲۶۶۱
بدینوسیله از کلیه صاحبان سهام شرکت فوق دعوت به‌عمل می‌آید، که در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه که در روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۴ رأس ساعت ۱۴ در محل سالن آمفی تئاتر برج الکترونیک شیراز واقع در خیابان اردیبهشت شرقی، برج الکترونیک، طبقه یازدهم برگزار می‌گردد، حضور به‌هم رسانند.
دستور جلسه:
۱- استماع گزارش حسابرس و بازرس قانونی.
۲- تصویب صورت‌های مالی برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۰۶/۳۱
۳- انتخاب اعضاء هیأت مدیره.
۴- انتخاب بازرس و تعیین حق‌الزحمه بازرس.
۵- تعیین روزنامه جهت درج آگهی‌های شرکت.
۶- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع باشد.
هیأت مدیره شرکت توسعه صنایع و صادرات فارس

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده
شرکت سرمایه‌گذاری مدیریت سرمایه‌مدار (سهامی‌عام)
ثبت شده به شماره ۹۷۲۹ و شناسه ملی ۱۰۱۰۰۴۰۱۶۱۰
بدینوسیله به اطلاع کلیه صاحبان سهام محترم شرکت سرمایه‌گذاری مدیریت سرمایه مدار (سهامی‌عام) می‌رساند جلسه مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده این شرکت رأس ساعت ۱۱ صبح روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۶ در محل شرکت سرمایه‌گذاری مدیریت سرمایه مدار، واقع در تهران، نیاوران، خیابان شهید باهنر، پلاک ۶۳، طبقه فوقانی بانک ملی ایران شعبه نیاوران برگزار می‌گردد.
سهامداران محترم یا نمایندگان قانونی آنها می‌توانند با در دست داشتن اصل اوراق سهام و کارت شناسایی و حسب مورد مدارک احراز نمایندگی قانونی حضور به‌هم رسانند.
دستورجلسه:
۱. اتخاذ تصمیم درخصوص انتخاب اعضای هیأت مدیره شرکت
۲. سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده می‌باشد.
هیات مدیره شرکت سرمایه‌گذاری مدیریت سرمایه مدار

نوبت دوم
آگهی مناقصه عمومی
شماره ۱۴۰۱/۰۴۱/مع‌ت
شرکت پالایش نفت شیراز در نظر دارد جهت خرید Centrifugal Pumps and their Drivers، مناقصه عمومی برگزار نماید. لطفاً جهت کسب اطلاعات بیشتر به وب سایت شرکت پالایش نفت شیراز به آدرس www.sorc.ir مراجعه نمایید.
روابط عمومی شرکت پالایش نفت شیراز (سهامی عام)

نوبت اول
آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای
شماره ۱۴۰۱/۰۴۳/مع‌ت
شرکت پالایش نفت شیراز در نظر دارد جهت ساخت SUCTION VALVE COMPLETE مناقصه عمومی برگزار نماید. لطفاً جهت اعلام آمادگی و کسب اطلاعات بیشتر به وب سایت شرکت پالایش نفت شیراز به آدرس زیر مراجعه نمایید.
آدرس سایت WWW.SORC.IR
روابط عمومی شرکت پالایش نفت شیراز (سهامی عام)

نوبت دوم
آگهی مناقصه عمومی
بدون اخذ سپرده
درخواست شماره:
RHS-0045911-BA/T16
موضوع آگهی:
"P/F" COPES VULCAN & FISHER CONTROLS & HORIBA & VALTEK"
برای کسب اطلاعات بیشتر به سایت این شرکت WWW.BAORCO.IR مراجعه نمایید.
روابط عمومی و امور بین الملل
شرکت پالایش نفت بندرعباس (سهامی عام)

نوبت اول
آگهی مناقصه عمومی
خرید کیسه سیمان PP*AD*STAR
صنایع سیمان شهرکرد (شرکت سهامی خاص) در نظر دارد نسبت به خرید ۵ میلیون تخته کیسه سیمان PP*AD*STAR از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید. لذا از کلیه شرکت های تولید کننده صاحب صلاحیت دعوت می گردد در صورت تمایل جهت دریافت اسناد مناقصه از تاریخ درج آگهی به مدت سه روز به دبیرخانه شرکت واقع در: تهران، خیابان قائم مقام فراهانی، جنب تهران کلینیک، کوچه آزادگان، پلاک ۴ یا ۶ مراجعه نمایند.
متقاضیان در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر با تلفن: ۲- ۸۸۷۰۴۴۰۰ -۰۲۱ داخلی ۱۳۱ تماس حاصل فرمایند.
صنایع سیمان شهرکرد (شرکت سهامی خاص)

نوبت اول
آگهی مناقصه عمومی
تعمیر DIE PLATE واحد HD
مناقصه گذار: شرکت پتروشیمی امیرکبیر (سهامی عام)
موضوع: تعمیر DIE PLATE واحد HD
متن کامل آگهی فوق در سایت شرکت پترو شیمی امیرکبیر به آدرس WWW.AKPC.IR قابل رویت می باشد.
متقاضیان می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۶۱-۵۲۱۷۵۰۶۵ آقای سید صادق موسوی اداره ساخت داخل تماس حاصل فرمایند.
درج این آگهی هیچ گونه تعهدی برای دستگاه مناقصه گذار ایجاد نمی‌نماید.
شرکت پتروشیمی امیرکبیر

محبوبترین وب سایت روزنامه ای فارسی زبان
www.den.ir

آگهی دعوت به شرکت در طراحی مرکز جمع آوری پلاسما
شرکت بهستان پلاسما
(شماره ثبت: ۲۷۶۰۲۵، شناسه ملی: ۱۰۱۰۳۱۱۷۰۴۸)
شرکت بهستان پلاسما فعال در زمینه جمع آوری پلاسما و تولید داروهای مشتقه در نظردارد طراحی یک مرکز جمع آوری پلاسما با مشخصات ذیل را در شهرستان کرمانشاه به شرکت‌های فعال در زمینه طراحی، معماری، سازه و تاسیسات دارای رتبه یک واگذار نماید. لذا علاقه‌مندان می‌توانند مدارک خود شامل آگهی تاسیس، روزنامه رسمی آخرین تغییرات، رزومه کاری را از تاریخ چاپ روزنامه به مدت سه روز کاری از طریق ایمیل به آدرس: info@behestanplasma.com ارسال نمایند. جهت اطلاعات بیشتر می‌توانید با شماره ۰۲۱۴۶۱۱۴۳۰۶ تماس حاصل فرمایید.
مشخصات ملک خریداری شده: یک قطعه زمین به مساحت ۴۲۶/۱۱ مترمربع به آدرس بلوار مصطفی امامی کوی محمد شهبازی (شماره فرعی ۲۳ اصلی ۷۷ بخش ثبتی یک شماره سند: ۸۷۶۱۹۹ ب ۱۴۰۰ ثبت شده به تاریخ ۱۴۰۱/۰۷/۱۷) با کاربری مسکونی (در حال تبدیل به کاربری درمانی)- برآورد متراژ ساخت طبقات زیر زمین ۱,۸۵۰ متر، طبقات روی زمین ۱,۹۵۰ متر جمع کل ۳,۸۰۰ متر.

نوبت دوم
آگهی مناقصه عمومی
بدون اخذ سپرده
درخواست شماره:
RHS-9015902-T27
موضوع آگهی:
ساخت سنسور لرزش و سرعت
برای کسب اطلاعات بیشتر به سایت این شرکت WWW.BAORCO.IR مراجعه نمایید.
روابط عمومی و امور بین الملل
شرکت پالایش نفت بندرعباس (سهامی عام)

آگهی فروش ملک
شرکت کالا بازار ایرانیان با شناسه ملی ۱۰۱۰۳۷۳۴۷۹۶ در نظر دارد چند دستگاه آپارتمان با مشخصات جدول ذیل را به فروش برساند. لذا از علاقمندان تقاضا می‌شود پیشنهاد کتبی خود به انضمام شرایط پرداخت را حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۴ به آدرس تهران، خیابان ولیعصر، بعد از خیابان شهید بهشتی، کوچه دل افروز، پلاک ۲۳ طبقه اول، خانم عسگری تحویل نمایید. بدیهی است شرکت در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات مختار خواهد بود. ضمناً متقاضیان در صورت تمایل به بازدید از ملک، جهت هماهنگی، می‌توانند با شماره تلفن ۸۸۵۵۷۰۴۳، آقای کمال قسمتی تماس حاصل نمایند.

مشخصات ملک				
شماره ثبت ملک	اصلی	فرعی	مساحت	نشانی
۳۳۷۸۰۴	۳۵۲۶	۴۵۸۷	۸۰۳/۹۳	خیابان ولیعصر، خیابان مردوخی، پلاک ۷

تعداد طبقات	۱۰ طبقه
زیربنای کل	۵۸۲۷/۱۷ مترمربع
۱۲ واحد تجاری	۸۷۰/۸۳ مترمربع
۱۹ واحد اداری	۲۳۲۲/۱۱ مترمربع
۳۵ واحد پارکینگ	۴۱۶/۵ مترمربع
الباقی پست برق و تاسیسات و مشاعات	۲۲۱۷/۷۳ مترمربع

نکته

«ای ایران» چگونه شنیدنی شد؟

سرود ملی میهنی «ای ایران» با ترانه حسین گل‌گلاب، آهنگسازی روح‌الله خالقی و خوانندگی غلامحسین بنان سال ۱۳۲۳ تولید شد. سرودی که به گمان بسیاری از کارشناسان و حتی مخاطبان عادی موسیقی به نوعی سرود ملی غیررسمی ایرانیان است و این ارزشمندی به حدی بود که به ثبت ملی نیز رسیده است.

البته که درباره پیشینه و دلایل ساخت سرود «ای ایران» روایت‌های متعددی وجود دارد که می‌توان بر اساس این روایت‌ها به حدس‌وگمان‌های متعددی نیز دست پیدا کرد. شرایطی که بعد از گذشت سال‌ها همچنان در مقاطعی موجب ایجاد شبهاتی شده و کار را حتی به رسانه‌ها می‌رساند. به طوری که عده‌ای مخالف و عده‌ای هم موافق آنچه روایت شده به بیان نقطه‌نظرات خود می‌پردازند. شرایطی که می‌تواند در وقت مقتضی مورد واکاوی و بررسی بیشتری قرار گیرد.

روح الله خالقی یکی از بزرگ‌مردان موسیقی ایران که در عرصه پژوهش، فعالیت‌های بسیار ارزشمندی را در حوزه موسیقی ملی انجام داده، در کتاب ارزشمند خود «سرگذشت موسیقی ایران» درباره سرود «ای ایران» نوشته است: «آهنگساز و گوینده اشعار، آن را تحت تاثیر اوضاع زمان ساخته بودند... در آن‌وقت کشور ما را قوای انگلیس و روس و آمریکا اشغال کرده بودند و جنگ بین‌الملل دوم هنوز دوام داشت. تظاهرات ملی نمی‌شد زیرا وضع آماده نبود ولی آهنگ و شعر این سرود احساسات ملی را سخت برانگیخت و مخصوصا در مقابل خارجیان که در آن مجلس (نخستین اجرای سرود) هم بودند از طرف ایرانیان تظاهرات بیشتری شد و اولین ضربه‌ای بود که به‌طور غیرمستقیم بر پیکر ارتش خارجی که ناخوانده مهمان ما بودند زده شد.»

چنان که خبرگزاری مهر نوشته: گلنوش خالقی پژوهشگر و فرزند مرحوم روح‌الله خالقی با بیان اینکه دلیل شکل‌گیری این سرود بحث بین پدر و لطف‌الله مفخم است، توضیح داده است: «پدرم معتقد بود هر یک از مایه‌های موسیقی ایرانی فضایی دارند که درباره پیشینه و دلایل ساخت سرود «ای ایران» روایت‌های متعددی وجود دارد که می‌توان بر اساس این روایت‌ها به حدس و گمان‌های متعددی نیز دست پیدا کرد. شرایطی که بعد از گذشت سال‌ها همچنان در مقاطعی موجب ایجاد شبهاتی شده و کار را حتی به رسانه‌ها می‌رساند. آهنگسازی در آنها موجب می‌شود اثر هم همان فضا را منعکس کند. برای مثال، دشتی به عنوان مایه‌ای غمگین شناخته شده است در نتیجه اگر اثری در این مایه ساخته شود آن اثر هم الزاما فضایی غمگین خواهد داشت. پدرم اما این موضوع را رد می‌کرد. او معتقد بود فضای اثر متکی به توانایی آهنگساز و ایده‌های موسیقایی اوست و برای اثبات نظرش، سرود «ای ایران» را که فضایی حماسی دارد در دشتی آفرید. کمی بعد هم از حسین گل‌گلاب درخواست کرد تا شعر سرود را بسراید.»

به گواه آنچه درباره سرود «ای ایران» در فضای مجازی به صورت رسمی منتشر شده اما برخی دیگر با تاکید بر وقایع دوران جنگ جهانی دوم، زمانی که در سپتامبر ۱۹۴۱ متفقین ایران را اشغال کرده بودند. ایده ساخت شعر «ای ایران» توسط حسین گل‌گلاب را دیدن اهتزاز پرچم متفقین از پادگان استرآباد عنوان کرده‌اند.

در روایتی دیگر، چنین نقل شده است که روزی حسین گل‌گلاب در راه ملاقات با روح‌الله خالقی در خیابان، شاهد درگیری دو سرباز ایرانی و انگلیسی بوده است که در آن وضع، سرباز انگلیسی به سرباز ایرانی که درجه بالاتری نیز نسبت به آن داشته سیلی می‌زند و سرباز ایرانی به خاطر شرایط وقت که ایران در اشغال بود هیچ واکنشی نشان نمی‌دهد. گل‌گلاب با دیدن این صحنه با چشمانی اشک‌بار به دیدار خالقی می‌رود و جریان را بازگو می‌کند. همچنین می‌گوید شعری خواهم گفت تا ایران و روح ایرانی در آن زنده ماند. خالقی نیز می‌گوید من آهنگ آن را تنظیم می‌کنم و بنان که آنجا بوده نیز می‌گوید من هم شعر را خواهم خواند.

حسین گل‌گلاب نیز درباره این اثر نوشته است: «در سال ۱۹۴۴، در شرایطی که چکمه‌های نیروهای اشغالگر هر وطن‌پرستی را می‌لرزاند، من ایده این شعر به ذهنم رسید. سپس پروفسور خالقی موسیقی آن را نوشت و در برابر همه مقاومت‌های سیاسی، این ترانه راه خود را به دل و روح مردم پیدا کرد. نخستین اجرای آن، در ۲۷ مهرماه ۱۳۲۳ در تالار دبستان نظامی دانشکده افسری با صدای غلامحسین بنان و به سرپرستی روح الله خالقی در خیابان استانبول طی دو شب متوالی برگزار شد. سرود «ای ایران» آنقدر اثر کرد که شنوندگان تکرار آن را خواستار شدند و سه بار تجدید شد. استقبال و تاثیر این سرود باعث شد که وزیر فرهنگ وقت، هیات نوازندگان را به مرکز پخش صدا دعوت کرد تا صفحه‌ای از آن ضبط و همه روزه از رادیو تهران پخش شود. اجرای دیگر، مربوط به سال‌های ۱۳۳۷ تا ۱۳۴۲ در برنامه گل‌ها است که غلامحسین بنان این سرود را خواند.»

در سال ۱۳۵۰ نیز اُپرای رادیویی این سرود با همکاری ارکستر بزرگ رادیو تلویزیون ملی ایران با رهبری فرهاد فخرالدینی و خوانندگی مرحوم اسفندیار قره‌باغی انجام گرفت. دو اجرای دیگر از این اثر نیز یکی با صدای مرحوم حسین سرشار و دیگری با صدای رشید وطن‌دوست موجود است.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران به دلیل برخی از سوءبرداشت‌ها و سوءتفاهماتی که درباره این سرود به وجود آمد پخش سراسری آن نیز تا مقطعی ممنوع شد، اما پس از مدتی این سرود بار دیگر مورد استفاده قرار گرفت و حتی در مقطع مربوط به دوران دفاع مقدس از آن برای ایجاد روحیه ملی - میهنی است بهره‌برداری شد.

آنچه روایت شد، پیشینه‌ای از نحوه ساخت سرود «ای ایران» است که اکنون در قالب‌های مختلف پیش روی مخاطبان قرار گرفته و همان‌طور که گفته شد در مقاطعی هم موجب بروز برخی از ابهامات و شبهاتی شد.

همه‌گیر شدن دوباره کووید در چین بر سرنوشت «آواتار ۲» تاثیر گذاشت

پس‌لرزه‌های کرونا در سینما

دنیای اقتصاد: روزهای پایانی سال میلادی با توجه به تعطیلات کریسمس و سال نو موقعیت خوبی برای نمایش فیلم‌های جدید در بسیاری از کشورهاست؛ محاسباتی که جیمز کامرون نیز پس از چند بار تعویق اکران فیلم تازه‌اش «آواتار ۲»، آن را مدنظر قرار داد؛ غافل از آنکه بازگشت کرونا به چین به عنوان بزرگ‌ترین بازار خارجی فیلم تمام این حساب و کتاب‌ها را باطل خواهد کرد. نمایش این فیلم از آن نظر شایان اهمیت است که قسمت اول این فیلم در سال ۲۰۰۹ با درآمد ۲/۸۴میلیارددلار، عنوان پرفروش‌ترین فیلم تاریخ سینما را بدون احتساب تورم از آن خود کرده بود و بسیاری انتظار داشتند این موفقیت برای «آواتار ۲» تکرار شود که تا حدی با اما و اگر مواجه شده است.

البته تاکنون طبق آمار عملکرد این فیلم خوب بوده و ساخته جدید کامرون پس از سه روز اول اکران در گیشه جهانی فروش ۱۸۰میلیون‌دلاری را رقم زده است که ۱۲۷میلیون دلار آن از محل گیشه بین‌المللی و ۵۳میلیون دلار آن نیز از آمریکای شمالی کسب شده است و پیش‌بینی می‌شود فروش این فیلم تا پایان روز جمعه به بیش از ۴۰۰میلیون دلار برسد.

علاوه بر این کامرون رکورد فروش روز نخست اکران آثارش در آمریکای شمالی را جشن گرفت زیرا در روز افتتاحیه این فیلم، فروش ۲۷ میلیون دلاری «آواتار» سال ۲۰۰۹ را در روز نخست اکران شکست. فروش این فیلم در گیشه‌های بین‌المللی نیز قابل‌دفاع بوده است اما در میان تمام بازارهای جهانی این کشور چین است که مهم‌ترین بازار خارجی برای سینمای آمریکا به حساب می‌آید. طبق تحلیل برخی از شرکت‌های تحلیل باکس‌آفیس چینی، این فیلم در این کشور به ۳۵۷میلیون دلار دست پیدا خواهد کرد. درحال‌حاضر این فیلم در افتتاحیه خود در چین و اکران پنجشنبه و جمعه توانسته ۲۹میلیون دلار درآمد داشته باشد. اما نکته مهم در خصوص فروش فیلم آواتار چه در سینماهای آمریکا و چه در جهان، مساله کووید است. همه‌گیری کرونا در دو سال اخیر به طور ویژه‌ای فروش سینماها را تحت‌الشعاع خود قرار داد. با وجود آنکه واکسیناسیون کرونا در تمام دنیا اجرا شده است اما بدون شک سینماها نتوانستند به روزهای پرفروش خود در سال‌های قبل برگردند و VODها تا حدودی جای آنها را برای مردم گرفتند. خصوصا با خیزش چشمگیر دوباره کرونا در چین یکی از شانس‌های بزرگ این فیلم برای فروش آسیب می‌بیند. اینطور که ورایتی نوشته است، در ۱۰ روز گذشته و از زمانی که «آواتار ۲» فرصت اکران خود را دریافت کرد، دولت مرکزی چین بسیاری از محدودیت‌های کنترل کووید را لغو کرد. در ظاهر، به نظر می‌رسد این یک شانس دیگر برای فیلم باشد. اما این اقدامات همچنین به این معنی است که این بیماری در جمعیت گسترش می‌یابد. رسانه‌های محلی گزارش داده‌اند مردم با ماندن در خانه برای جلوگیری از عفونت واکنش نشان داده‌اند و داروها، غذاهای مغذی و الکل تهیه کرده‌اند.

طبق نظرسنجی‌های دیگری که در چین صورت گرفته است با اینکه مردم چین علاقه زیادی برای تماشای آواتار ۲ در سینماها دارند، اما به‌خاطر شیوع چشمگیر دوباره کرونا در این کشور بسیاری از آنان ترجیح می‌دهند که فعلا به سینما نروند.

بزرگترین فیلم هالیوودی در چین در سال جاری «دنیای ژوراسیک: سلطه» است که ۱۵۷ میلیون دلار فروخت. بزرگ‌ترین فیلم چینی امسال «پل واترگیت» معروف به «نبرد در دریاچه چانگجین ۲» بود که در ماه فوریه اکران شد و ۴/۰۷میلیارد یوان معادل ۵۸۱میلیون دلار فروخت. از آن زمان، تعداد کمی از فیلم‌های دیگر - چینی یا وارداتی - به پتانسیل فروش خود توانسته‌اند عمل کنند.

اولین قسمت «آواتار» در سال ۲۰۰۹ حدود ۲۰۰میلیون دلار درآمد داشت، زمانی که تعداد پرده‌های سینما و صفحه‌نمایش‌های با فرمت بزرگ در چین بسیار کمتر از امروز بود. بنابراین به نظر می‌رسد نگرانی‌ای که جیمز کامرون درباره فروش فیلم داشت و آن را به مدیران کمپانی‌های دیزنی و یونیورسال گفته بود بیشتر خواهد شد، خصوصا اینکه او درباره بودجه فیلم رقم دقیقی را اعلام نکرده و تنها گفته بسیار گران است؛ البته به نظر می‌رسد رقمی نزدیک به ۴۵۰میلیون دلار مجموع هزینه بودجه و تبلیغات فیلم است. او بیان کرده بود این فیلم باید فروش خوبی داشته باشد تا با توجه به بودجه سنگین فیلم و هزینه تبلیغات بتواند فروش بالایی را کسب کند. اما آن زمان کرونا دوباره در چین شیوع جدی دوباره‌ای پیدا نکرده بود، اما حالا این اتفاق رقم خورده و برای همین یکی از بازارهای اصلی فروش آواتار ۲ با مشکل روبه‌رو شده است. «آواتار: راه آب» ادامه فیلم علمی‌تخیلی ساخته جیمز کامرون در سال ۲۰۰۹ است که همچنان پرفروش‌ترین فیلم تمام دوران است. این فیلم که در آن سم ورتینگتون، زویی سالدانا و سیگورنی ویور ایفای نقش می‌کنند به داستان بیش از یک دهه پیش از قسمت اول این فیلم می‌پردازد. این فیلم روایتگر داستان خانواده سالی (جیک، نیتیری و بچه‌هایشان) و مشکلاتی است که با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند؛ تلاش‌هایی که برای حفظ امنیت یکدیگر انجام می‌دهند، نبردهایی که برای زنده ماندن انجام می‌دهند و مصیبت‌هایی که متحمل می‌شوند. داستان این فیلم بیش از یک دهه پس از رخدادهای فیلم نخست جریان دارد.

جیمز کامرون سال‌ها صرف ساخت و فیلم‌برداری دنباله‌های «آواتار» کرده است. فیلمبرداری «آواتار: راه آب» در سال ۲۰۱۷ و همزمان با سومین فیلم از این مجموعه که قرار است در سال ۲۰۲۴اکران شود، آغاز شد. او همچنین در حال کار روی فیلم چهارم و پنجم است که به ترتیب برای اکران در سال ۲۰۲۶ و ۲۰۲۸ برنامه‌ریزی شده است. گفته می‌شود ساخت دنباله‌های فیلم سینمایی «آوتار» در مجموع بیش از یک‌میلیارد دلار هزینه در بر خواهد داشت.

عکس روز

جذب گردشگر با موزاییک‌های باستانی

دنیای اقتصاد: مقام‌های ترکیه مراحل مقدماتی افتتاح یک محوطه ۹۰۰مترمربعی، شامل موزاییک و ویلاهای یک‌هزار و ۵۰۰ساله شهر «مرعش» را آغاز کرده‌اند. به گفته مدیر موزه «مرعش»، پیش‌تر بازدید از دو محوطه باستانی ۳۰۰ و ۴۰۰ مترمربعی این شهر باستانی برای عموم مردم آزاد بوده و از سال ۲۰۲۳ مردم می‌توانند از یک محوطه ۹۰۰مترمربعی دیگر در این شهر بازدید کنند. بخشی از این محوطه باستانی را موزاییک باستانی ۵۰مترمربعی تشکیل می‌دهد که سال گذشته در جریان کاوش باستان‌شناسان کشف شده است. باستان‌شناسان تاکنون در ۶۵ محوطه مختلف این شهر کاوش انجام داده‌اند و یک موزاییک ۱۴۰مترمربعی از تصویر شکار را در سال ۲۰۱۵ کشف کردند. کاوشگران همچنین موفق شدند یک موزاییک ۵۰مترمربعی از تصویر یک جشن را در سال ۲۰۲۱ از دل خاک پیدا کنند و یک موزاییک ۱۸مترمربعی را که اشکال هندسی به تصویر می‌کشد نیز امسال کشف کردند. کاوش باستان‌شناسان در این مکان هنوز به پایان نرسیده است، ولی در سال ۲۰۲۳ تکمیل خواهد شد.

برزخ غول چوبی

دنیای اقتصاد: آتش یکی از شش مجسمه غول‌پیکری را که با استفاده از الوار دورریز و توسط «توماس دمبو»، هنرمند دانمارکی، برای نمایشگاه «غول‌های مندورا» در ایالت «استرالیای غربی» خلق شده بودند نابود کرده است. آتش‌سوزی در ساعت یازده‌ونیم شب به‌وقت محلی در روز جمعه گزارش شده است. پلیس «استرالیای غربی» نیز با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرده کارآگاهان شهر «مندورا» مسائل مربوط به این آتش‌سوزی را مورد بررسی قرار می‌دهند. ساخت هر یک از این غول‌های چوبی ۷۵۰ ساعت زمان برده است و «دمبو» تک‌تک این مجسمه‌ها را در محلی که به نمایش گذاشته شده‌اند با همکاری چند داوطلب خلق کرده است. «دمبو» این ۶ مجسمه چوبی را به عنوان نمایشگاه «غول‌های مندورا» در نقاط مختلفی از منطقه «پیل» شهر «مندورا» قرار داده است. محل دقیق این ۶ مجسمه به طور عمومی اعلام نشده است تا برای بازدیدکنندگان غافلگیرکننده باشد. «دمبو» پیش از این نیز غول‌های چوبی را در مناظر «ایالات متحده آمریکا»، «بلژیک»، «چین»، «دانمارک»، «کره جنوبی» و «پورتوریکو» خلق کرده است. «غول‌های مندورا» نخستین نمایشگاه این هنرمند در استرالیا محسوب می‌شود.

شیفت شب کتابخانه ملی تعطیل شد

دنیای اقتصاد: با توجه به فرا رسیدن فصل سرما و لزوم مصرف بهینه انرژی، تالار عمومی کتابخانه ملی تا ساعت ۲۴ دایر است. در خبر روابط عمومی کتابخانه آمده است: با شدت گرفتن موج سرما در کشور و لزوم مصرف بهینه انرژی جهت کمک به شبکه انتقال گاز و همچنین لزوم بهینه‌سازی و تعمیر تاسیسات کتابخانه ملی از تاریخ ۲۸ آذر ۱۴۰۱ تا اطلاع ثانوی، ساعات فعالیت تالار عمومی کتابخانه ملی از ۸ صبح تا ۲۴ است که برای اعضا، مطابق ضوابط و ثبت نام قبلی در نوبت‌های مربوطه قابل استفاده خواهد بود. یادآور می‌شود: شیفت شب کتابخانه ملی، برای محققان و پژوهشگران در شهریور ۹۰ افتتاح شده و تاکنون حدود ۱۲۰۰ نفر پژوهشگر و محقق را به خود جذب کرده است. سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، چهارمین کتابخانه جهان در ارائه خدمات شیفت شب است که از ساعت ۲۲ تا ۷ بامداد ارائه خدمات می‌کند. نخبگان و مخترعان با ارائه گواهی معتبر، پدیدآورندگان و مترجمان کتب علمی و تخصصی، نویسندگان مقالات علمی پژوهشی یا ISI (حداقل ۲ عنوان مقاله)، شاغلان به تحصیل و فارغ‌التحصیلانِ مقطع دکترای تخصصی، دوره تخصص پزشکی و سطح ۳ حوزوی می‌توانند از خدمات شیفت شب استفاده کنند. فضایی که در اختیار اعضای شیفت شب قرار داده شده، یک تالار سه‌طبقه به‌هم‌پیوسته است. درحال‌حاضر بیشتر مراجعان شیفت شب کتابخانه ملی، دانشجویان هستند و به همین دلیل، پرمراجعه‌ترین زمان این شیفت‌ها، در دوره امتحانات است.

دیوید فینچر در فرانسه تجلیل می‌شود

دنیای اقتصاد: دیوید فینچر قرار است بالاترین جایزه سینمایی فرانسه را در مراسمی که ۲۴ فوریه ۲۰۲۳ در پاریس برگزار می‌شود، دریافت کند. آکادمی سزار که همتای اسکار آمریکاست، با انتشار بیانیه‌ای از فینچر به عنوان یکی از فیلمسازان نادری یاد کرد که کل فیلم‌شناسی وی در طول سال‌های کاری‌اش به کالت بدل شده است. این آکادمی فینچر را هنرمندی رویاساز خواند که فیلم‌هایش هیپنوتیزم‌کننده، روشن‌فکرانه و منبع الهام بسیاری از هنرمندان بوده‌اند. در این بیانیه همچنین آمده: او با فیلم «هفت» ما را شوکه کرد، با «بازی» ما را میخکوب کرد و با «باشگاه مشت‌زنی» ما را تحت تاثیر خود قرار داد. با «زودیاک»، «شبکه اجتماعی» و «دختر گمشده» که بزرگ‌ترین موفقیت را برایش همراه داشت، یا با «منک» که نامزدی اسکار را به دست آورد، قواعد معمول را شکست و تحسین منتقدان بین‌المللی را برانگیخت. جایزه افتخاری سزار که به هنرمندان و فیلمسازان برای تجلیل از یک عمر دستاوردهایشان تعلق می‌گیرد پیش‌تر به چهره‌هایی چون کیت بلانشت، پنه‌لوپه کروز، رابرت ردفورد و جورج کلونی اهدا شده است. فینچر به‌تازگی در همکاری با نتفلیکس سریال مستند جدیدی با عنوان «تماشا» در تجلیل سینما ساخته و کارگردانی فیلم سینمایی «قاتل» را که درامی درباره یک قاتل حرفه‌ای با بازی مایکل فاسبندر است برای نتفلیکس انجام داده است. نامزدهای چهل‌وهشتمین دوره سزار ۲۵ ژانویه معرفی خواهند شد.

بازگشت رسانه‌ها به مراسم اسکار

دنیای اقتصاد: برای نخستین‌بار در هفت سال گذشته، نامزدهای آکادمی علوم و هنرهای سینمایی نه‌تنها در مقابل دوربین‌های شبکه تلویزیون ABC، بلکه با حضور نمایندگان مطبوعات و روزنامه‌نگاران در سالن ساموئل گلدوین اعلام خواهند شد. از سال ۲۰۱۷، برگزارکنندگان جوایز اسکار تصمیم گرفتند نامزدهای این رویداد سینمایی را بدون حضور فرد دیگری و تنها در مقابل دوربین به اشتراک بگذارند، تصمیمی که احتمالا حاصل لحظات ناخوشایندی بود که پس از اعلام نامزدهای سال ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶ رخ داد و جرقه‌ای برای آغاز کمپین «#اسکارخیلی‌سفید» را رقم زد. اما پیش از آن، اعلام رسمی نامزدهای اسکار در مقابل رسانه‌های هیجان‌زده و پرشور، یک اتفاق سالانه بود که به دهه ۱۹۸۰ بازمی‌گردد؛ زمانی که اهالی رسانه و روزنامه‌نگاران با استفاده از تلفن ثابت به محض پایان اعلام اسامی، اخبار را به رسانه‌های خود گزارش می‌دادند و غیبت هفت ساله آنها موجب ناامیدی بسیاری شده بود. حالا بازگشت مجدد خبرنگاران به مراسم اعلام نامزدهای این جایزه، اتفاقی است که با استقبال اهالی رسانه روبه‌رو می‌شود. فهرست نامزدهای اولیه شاخه بهترین فیلم بین‌المللی شامل ۱۵ فیلم، در تاریخ ۲۱ دسامبر ۲۰۲۲ (۳۰ آذر) و پنج نامزد نهایی نیز روز ۲۴ ژانویه ۲۰۲۳ (۴ بهمن) معرفی می‌شوند. مراسم نودوپنجمین دوره جوایز سینمایی اسکار روز ۱۲ مارس ۲۰۲۳ (۲۱ اسفند) در تئاتر دالبی در هالیوود برگزار می‌شود.

چهره‌ها

علت بازداشت ترانه علیدوستی چه بود؟

خبر آنلاین: سمیه میرشمسی، عضو هیات پنج‌نفره رسیدگی به خشونت علیه زنان سینماگر، در توییتر خود خبر بازداشت ترانه علیدوستی را تایید کرد. میرشمسی گفته از نهاد بازداشت‌کننده علیدوستی اطلاعی در دست نیست. میزان، خبرگزاری قوه قضائیه، نیز نوشت: در پی برخی اظهارنظرهای بدون استناد در مورد وقایع اخیر، همچنین انتشار مطالب تحریک‌آمیز در جهت حمایت از اغتشاشات خیابانی قبلی، از سوی برخی چهره‌ها و تعدادی از سلبریتی‌ها در هفته‌های اخیر، برخی از این افراد جهت پاسخگویی به مقام قضایی به دادستانی تهران احضار و برخی نیز با دستور قضایی بازداشت شده‌اند. در همین راستا، ترانه علیدوستی که درمورد برخی ادعاهای مطرح‌شده‌اش مستند و سندی ارائه نکرد به دستور مقام قضایی بازداشت شد. پرونده او در حال تحقیقات تکمیلی است. تسنیم نیز نوشت: یک منبع آگاه گفت: ترانه علیدوستی به دلیل اقدامات خود در جهت انتشار مطالب کذب و تحریف‌شده و تحریک به آشوب و حمایت از جریان‌های ضدایرانی بازداشت شده است. برخی گزارش‌ها نیز از حضور جمعی از هنرمندان سینما در اوین برای پیگیری وضعیت این بازیگر سینما خبر داده‌اند.

تلویزیون

علی مشهدی مجری شب یلدای تلویزیون شد

دنیای اقتصاد: ویژه‌برنامه شب یلدای شبکه دوی سیما با اجرای حسن اسماعیل‌پور و علیرضا مسعودی چهارشنبه ۳۰ آذر از ساعت ۲۱ به روی آنتن می‌رود. پیشتر از مهران رجبی هم به عنوان مجری ویژه‌برنامه شب یلدای شبکه سه نام برده شده بود. روابط عمومی شبکه دوی سیما اعلام کرد، ویژه‌برنامه یلدا با حضور هنرمندان، ورزشکاران، شعرا و افراد تاثیرگذار در حوزه‌های مختلف در فضایی متناسب با این آیین ایرانی پخش می‌شود.

اجرای موسیقی و گزارش‌های ویژه در کنار گفت‌وگوی صمیمانه با مهمانان از جمله بخش‌های این برنامه است. همچنین حضور عوامل چند برنامه شبکه دو مانند «صبحانه ایرانی» در این ویژه‌برنامه پیش‌بینی شده است. این ویژه‌برنامه توسط تیم سازنده «ورزش از نگاه دو» آماده پخش می‌شود و با توجه به این موضوع با حفظ بسته ورزشی، نگاهی اجتماعی و فرهنگی به موضوعات مختلف در برنامه قابل‌مشاهده است. این برنامه کاری از گروه اجتماعی فرهنگی شبکه دوی سیماست و به تهیه‌کنندگی سیدمحمدحسین میری تهیه شده که چهارشنبه ۳۰ آذر از ساعت ۲۱ الی ۱:۳۰ بامداد در جدول پخش برنامه‌های شبکه دوی سیما قرار دارد.

اکران

«جزیره فضایی» به سینماها می‌آید

دنیای اقتصاد: قرارداد سرگروهی فیلم سینمایی «جزیره فضایی» (تورنادو ۲) به کارگردانی و تهیه‌کنندگی سیدجواد هاشمی به سرگروهی پردیس کورش ثبت شد. در خلاصه داستان این فیلم آمده است: امید در مسطح فضایی تیانا (جزیره‌ای ناشناخته در فضا) جا مانده است و به‌خاطر علاقه‌اش به دختر پادشاه تیانا (شیمبا) قصد برگشت ندارد؛ اما دستگاه تصویری سفینه تورنادو آلارم می‌دهد که بچه‌ها برای نجات او و شیمبا به مسطح فضایی برگشته‌اند. از آن سو بچه‌ها با نقشه‌ای حساب‌شده، «تورنا ۲» را که خانم خوش‌خیال در حال افتتاح آن به عنوان رستوران تورنا ۲ است، برای نجات امید به پرواز درآورده و رفته‌اند. پرونده توسط بازرس پیگیری می‌شود و پروفسور (سازنده «تورنا۲») برای بازگشت بچه‌ها و امید و شیمبا تلاش می‌کند تا سرانجام بچه‌ها به زمین بازمی‌گردند. از جمله بازیگران این فیلم می‌توان به اکبر عبدی، کامران تفتی، بهنوش بختیاری، ارسلان قاسمی، الناز حبیبی، راستین عزیزپور، امیررضا احمدی، نگار نافذ، محمدمهدی ایرانی، عباس جمشیدی‌فر، امیر رونقی، وحید نفر، فرزانه زهره‌وند، هادی نجفی‌امامی و محسن رستمی اشاره کرد. همچنین با درخواست موسسه تصویر شهر جهت اجرای طرح «سینما نوستالژی» در پردیس سینمایی ملت موافقت شد. بر اساس این طرح قرار است آثار کودک قدیمی سینمای ایران مثل «شهر موش‌های ۱ و ۲» و آثار کمدی دهه ۹۰ مثل «طبقه حساس»، «خجالت نکش»، «چهار انگشت»، «تگزاس ۲» و... مجدد روی پرده سینماهای تصویر شهر بروند.

تئاتر

«بهرام به روایت هفت‌پیکر» روی صحنه می‌رود

دنیای اقتصاد: «بهرام به روایت هفت‌پیکر» عنوان یکی از تازه‌ترین آثار نمایشی مجموعه تئاتر شهر به نویسندگی و کارگردانی حامد شیخی است که از روز دوشنبه بیست‌وهشتم آذرماه در تالار چهارسو اجرای خود را آغاز می‌کند. در خلاصه داستان این نمایش آمده است: قصه، حکایت بهرام شاه ایران است. سرآغاز این حکایت، قصه سنمار معمار است. این قصه حکایت عاشقانه بهرام بر دختران هفت‌گنبد و هفت حکایت آن هفت‌پیکر برای بهرام است. در این اثر نمایشی محمود مقامی، حامد شیخی، امیرحسین انصاری، مهدی هنرسازان، رویا شیخی، ساغر بهنام، لاله ذوالفقاری، بیتا زین‌الدینی، ساناز خدایی، مریم بابایی، سپیده سعیدی‌نیا، النا زنگنه، فرگل روشن‌ضمیر، نوید نوبخت، ماهان مقامی، علی پیله‌ور، محمدرضا محمدپور، علی کاظم‌پور، متین صفار، کیوان آزاد، محمد جبراییلی و امیر فهادان به عنوان بازیگر حضور دارند. نمایش «بهرام به روایت هفت پیکر» به نویسندگی و کارگردانی حامد شیخی از تاریخ یادشده ساعت ۱۸ به مدت‌زمان ۶۰ دقیقه و قیمت بلیت ۷۰هزار تومان روی صحنه می‌رود.